

**Öppet sammanträde
Kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige

Tid och plats: måndag 6 maj 2024 kl. 18:30 i Celsiusskolans Aula

Anna Rudman
Ordförande

Yanina Westergren
Sekreterare

Dagordning

Notering

Upprop

Justerare

1. Godkännande av dagordning
Dnr 2022/00057
2. Allmänhetens frågestund 2023
Dnr 2022/00095
3. Informationsärende: Kommunens kris- och säkerhetsarbete
Dnr 2024/00429
4. Budget- och verksamhetsplan 2025-2027:
Planeringsförutsättningar
Dnr 2024/00253
5. Investeringsplan 2025-2029
Dnr 2024/00252
6. Investeringsplan VA 2025-2029
Dnr 2024/00291
7. Föredragning av årsredovisning 2023 - Ovanåkers kommun
Dnr 2024/00331
8. Revisionsberättelse 2023 - Ovanåkers kommun
Dnr 2024/00332
9. Årsredovisning 2023 - Ovanåkers kommun
Dnr 2024/00287
10. Ansvarsfrihet 2023 - Ovanåkers kommun
Dnr 2024/00333

Dagordning	Notering
11. Årsredovisning AEFAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud Dnr 2024/00257	
12. Årsredovisning AICAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud Dnr 2024/00258	
13. Årsredovisning BORAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud Dnr 2024/00259	
14. Årsredovisning Helsing Vatten AB - godkännande och direktiv till stämombud Dnr 2024/00260	
15. Årsredovisning Helsing Net Ovanåker AB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud Dnr 2024/00261	
16. Interpellation om kärnkraft - ställd till kommunstyrelsens ordförande Dnr 2024/00420	
17. Interpellation om arbetstid - ställd till kommunstyrelsens ordförande Dnr 2024/00071	
18. Motion M - Effektivare kommunfullmäktigemöten Dnr 2022/01291	
19. Motion V - Redovisning av sponsring AEFAB Dnr 2023/00512	
20. Motion KD L - Fritidsbank till Ovanåker Dnr 2023/00241	
21. Reglemente för folkhälsorådet Dnr 2024/00183	
22. Lokala miljömål 2024-2030 för beslut Dnr 2024/00285	
23. Rapportering av ej verkställda beslut och avbrott, LSS och SoL 2023 Dnr 2024/00249	
24. Avsägelse från uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige - Allan Olsson (SD) Dnr 2024/00242	
25. Avsägelse från uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige - Olof Bylund (SD) Dnr 2024/00270	

Dagordning

Notering

26. Information till kommunfullmäktige för kännedom
2024-05-06
Dnr 2024/00250

OBS. Samtliga kommunfullmäktiges sammanträden är nöt- och citrusfria

Budget- och verksamhetsplan 2025-2027: Planeringsförutsättningar

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Kommunfullmäktige antar dokumentet Budget och verksamhetsplan 2025-2027 planeringsförutsättningar.

Förslag till beslut under sammanträdet

Andreas Kissner (KD) yrkar bifall till budgetförslaget från KD, SD, M och L.

Björn Mårtensson (C) yrkar bifall till budgetförslaget från S och C.

Beslutsgång

Andreas Kissner (KD) yrkar bifall till budgetförslaget från KD, SD, M och L, med instämmande av Mikael Jonsson (M) och Stefan Embretsén (SD) – dokumentet KD SD M L – Budget 2025-2027.

Björn Mårtensson (C) yrkar bifall till budgetförslaget från S och C – dokumentet Budget och verksamhetsplan 2025-2027 planeringsförutsättningar.

Ordförande ställer Björn Mårtenssons och Andreas Kissners yrkanden mot varandra och finner att Björn Mårtenssons yrkande vinner majoritet.

Reservation

Gruppreservation från KD, SD och M.

Sammanfattning av ärendet

I dokumentet budget och verksamhetsplan 2025-2027 – planeringsförutsättningar, som ligger som underlag till kommunstyrelsens arbetsutskott, är inga kostnadsökningar och äskanden beviljade.

I budgeten finns det avsatt 5 mnkr för kostnadsökningar 2025. Om kostnadsökningar och äskanden beviljas på större belopp än 5 mnkr kommer det att

Kommunstyrelsen

påverka resultatet negativt. Ställningstagande kring kostnadsökningar och äskanden bör göras i den kommande politiska behandlingen.

Samtida med planeringsförutsättningarna hanteras även investeringsplan för perioden 2025-2029. Om investeringsbeslut utöver det som legat i planen sedan tidigare beslutas kommer det att påverka avskrivningarna och kommunens resultat för perioden 2026 och framåt. 1 mnkr i ökade investeringar motsvarar ca 50 tkr i årlig kostnad.

Som underlag till detta beslut är de behov av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden) som nämnderna bedömt som aktuella för kommande år. Dessa ska efter nämndbeslut behandlas av kommunfullmäktige i syfte att lämna ekonomiska ramar för 2025-2027. Även senast känd information om skatteintäkter, löneuppräkning och pensioner m.m. har hanterats i detta beslut.

I dokumentet finns underlag om respektive nämnds kostnadsökningar och äskanden. Då dokumentet togs fram före nämndernas politiska behandling kan det finnas en skillnad.

Kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden) som nämnderna beslutat om och hur kommunfullmäktige valt att hantera dem kommer att framgå under separata rubriker i dokumentet.

Vad händer efter att kommunfullmäktige beslutat om planeringsförutsättningarna Nämnderna ska efter detta beslut beskriva vad som händer i verksamheten utifrån de angivna ekonomiska förutsättningarna. Nämnderna ska runt den sista augusti besluta om verksamhetsplan och styrkort för budgetperioden samt tydliggöra nödvändiga förändringar i verksamheten.

Målet är att kommunfullmäktige den 4 november 2024 ska besluta om slutgiltiga ramar och de handlingar som kommer från nämnderna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 42 Budget- och verksamhetsplan 2025-2027:

Planeringsförutsättningar

Tjänsteskrivelse, 2024-03-13

Resultatbudget 2025-2027

Budget 2024-2026 inkl. planeringsförutsättningar ppt

Budget och verksamhetsplan 2025-2027 planeringsförutsättningar

Kommunstyrelsen

Planeringsförutsättningar 2023-2024 långsiktig
Resultatbudget 2025-2027 Yoomi Renström
Yoomi Renström Budgettext
KD SD M L – Budget 2025-2027

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Samtliga nämnder

Resultatbudget 2025-2027

2025: 11 493 2026: 11 458 2027: 11 422

Skatteunderlag 2024-02-26

	Tidigare Ram* 2025	Dispositioner	Ram 2025	Tidigare Ram* 2026	Dispositioner	Ram 2026	Tidigare Ram 2027	Dispositioner	Ram 2027
Nämnder									
Kf, revision och valnämnd	-1 164	0	-1 164	-1 164	0	-1 164	-1 164	0	-1 164
Kommunstyrelsen	-105 714	-2 168	-107 882	-104 694	-2 168	-106 862	-103 944	-2 168	-106 112
Samhällsbyggnadsnämnden	-41 352	4 799	-36 553	-41 352	4 799	-36 553	-41 352	4 799	-36 553
Kultur- och fritidsnämnden	-42 680	-1 635	-44 315	-42 680	-1 635	-44 315	-42 680	-1 635	-44 315
Vatten och avlopp	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Miljö och byggnämnden	-6 504	-34	-6 538	-6 504	-34	-6 538	-6 504	-34	-6 538
Barn och utbildningsnämnden	-307 760	-7 151	-314 911	-307 760	-7 151	-314 911	-307 760	-7 151	-314 911
Socialnämnden	-328 941	-3 531	-332 472	-328 941	-3 531	-332 472	-328 941	-3 531	-332 472
Summa nämnder	-834 115	-9 720	-843 835	-833 095	-9 720	-842 815	-832 345	-9 720	-842 065
Gemensamma kostnader/intäkter									
Kostnadsökningar	-40 713	4 771	-35 942	-65 206	4 614	-60 592	-90 605	5 000	-85 605
Pensionskostnader	-19 145	-196	-19 341	-17 207	-359	-17 566	-17 184	0	-17 184
Kapitalkostnader	73 288	-1 138	72 150	73 967	-1 139	72 828	73 517	0	73 517
Summa gemensamma kostnader / intäkter	13 430	3 437	16 867	-8 446	3 116	-5 330	-34 272	5 000	-29 272
Avskrivningar	-52 337	0	-52 337	-54 146	0	-54 146	-54 146	0	-54 146
Verksamhetens nettokostnad	-873 022	-6 283	-879 305	-895 687	-6 604	-902 291	-920 763	-4 720	-925 483
Skatter o generella bidrag									
Skatteintäkter (kommuns katt, inkomstutjämning, r	815 881	-842	815 039	846 156	-8 969	837 187	863 347	0	863 347
Fastighetsavgift	27 093	6 660	33 753	27 093	6 660	33 753	33 753	0	33 753
Kostnadsutjämning	42 570	3 049	45 619	47 389	1 362	48 751	52 938	0	52 938
Kostnadsutjämning LSS	2 390	264	2 654	2 382	264	2 646	2 638	0	2 638
Summa skatter och generella bidrag	887 934	9 131	897 065	923 020	-683	922 337	952 676	0	952 676
Finansiella intäkter och kostnader	-7 032	627	-6 405	-5 368	650	-4 718	-5 683	0	-5 683
Årets resultat	7 880	3 475	11 355	21 965	-6 637	15 328	26 230	-4 720	21 510
Resultatmål 1%			8 971			9 223			9 527
Balanskravsjusteringar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Återföring resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	7 880	3 475	11 355	21 965	-6 637	15 328	26 230	-4 720	21 510

* Budget och verksamhetsplan 2024-2026: kf § 103 2023-11-06

Lön 2015-	383200		Helåreffekt	9 månader effekt	3 månader effekt
Lön 2016-	394696	1,03	11496	8622	2874
Lön 2017-	406536,88	1,03	11840,88	8880,66	2960,22
Lön 2018-	418732,9864	1,03	12196,1064	9147,0798	3049,0266
Lön 2019-	459074	1,03	40341,0136	30255,7602	10085,2534
Lön 2020-	470314,554	1,021	11240,554	8430,4155	2810,1385
Lön 2021	481131,7887	1,023	10817,23474	8112,926056	2704,308685
Lön 2022	527912	1,022	46780,21126	35085,15844	11695,05281
Lön 2023	550853,832	1,036	22941,832	17206,374	5735,458
Lön 2024	571786,2776	1,038	20932,44562	15699,33421	5233,111404
Lön 2025	591798,7973	1,035	20012,51972	15009,38979	5003,129929
Lön 2026	611328,1576	1,033	19529,36031	14647,02023	4882,340078
Lön 2027	631501,9868	1,033	20173,8292	15130,3719	5043,457301

2022

2023

2024 15 699 15 699

2025 35 942 35 942

2026 55 592 60 592

2027 75 605 85 605

Budget och verksamhetsplan 2025- 2027: planeringsförutsättningar

Kommunstyrelsens förslag

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord	4
Sammanfattning.....	5
Bakgrund	6
Uppdrag	7
Finansiella mål.....	8
Hur mycket den löpande verksamheten får kosta	8
Investeringsnivåer och finansiering av dessa.....	9
Förmögenhetsutveckling	10
Resultatbudget 2025-2027.....	11
Summa driftredovisning (Årets resultat)	12
Balanskravsresultat	13
Resultatutjämningsreserv	14
Övergripande antaganden	16
Drift	17
Gemensamma kostnader och intäkter.....	20
Avskrivningar	24
Skatter och generella bidrag.....	25
Finansiella intäkter och kostnader	31
Regleringar enligt finansieringsprincipen m.m.	32
Sammanfattning.....	33
Kommunstyrelsen	35
Kultur- och fritidsnämnden.....	36
Samhällsbyggnadsnämnden	37
Socialnämnden.....	38
Barn- och Utbildningsnämnden	40
Miljö- och Byggnämnden	41
Volymförändringar (äskanden).....	42
Kommunstyrelsen	42
Samhällsbyggnadsnämnden	45
Socialnämnden	46
Barn- och Utbildningsnämnden	50
Miljö- och Byggnämnden	52
Kultur- och Fritidsnämnden	54

Kostnads- och intäktsförändringar	55
Kommunstyrelsen	55
Samhällsbyggnadsnämnden	58
Socialnämnden	59
Barn- och Utbildningsnämnden	61
Miljö- och Byggnämnden	63
Kultur- och Fritidsnämnden	64

Förord

Om den offentliga sektorn ska klara välfärdsuppdraget i framtiden samt kunna både förvalta och utveckla den egna kommunen måste vi börja tänka betydligt mer långsiktigt och hållbart. Ska Ovanåker leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning duger det inte att återkommande tumma på det finansiella målet om 1% av budgeten eller låta verksamheternas underskott täckas av budgetposter vi inte styr över. För att nämnderna ska kunna ställa om efter den budget som finns måste vi därför arbeta mer proaktivt och hitta lösningar vi kanske inte tänkt oss eller varit vana vid tidigare.

För att uppnå en kostnadseffektiv, välfungerande och serviceinriktad kommunal organisation behöver kommunchefens strategiska ledningsgrupp ta ett stort ansvar för att i samverkan över förvaltningsgränserna kunna arbeta fram förslag som leder till koncernövergripande nytta. Varje nämnd och styrelse behöver också ta ett större ansvar för att leda och stödja verksamheterna i deras förändringsarbete.

Vi har valt att i budgetramarna för 2025-27 vara restriktiva och endast ge täckning för de kostnadsökningar vi ser att verksamheterna har. Om det finns utrymme får några extra satsningar kommer detta att göras i höstens budget. Då vet vi också bättre vet hur den ekonomiska situationen för kommunen ser ut.

Sammanfattning

I november 2023 beslutade kommunfullmäktige om en budget och verksamhetsplan för 2024-2026. Jämfört med det beslutet har flera uppdateringar/ändringar gjorts som påverkar planeringsåren och förändrar budgeten. Bland annat:

- Skatteintäkterna baseras på en senare skatteunderlagsprognos från SKR (2024-02-26)
- Ett nytt antagande om befolkningen
- KPA har presenterat en ny prognos för pensionskostnaderna
- Ny beräkning av de finansiella kostnaderna och intäkterna
- Justering av nämndernas ramar med effekt av internhyra 2024
- Ny bedömning av budgeten för kostnadsökningar (löneutveckling och övriga kostnadsökningar)
- Ställningstagande har gjorts kring hantering av nämndernas kostnadsökningar och äskanden.

Återstår

- Avskrivningarna bör justerats för tillkommande investeringsprojekt beslutade 2024
- Avskrivningarna bör justerats med hänsyn till investeringsplan för åren 2025-2029 samt med hänsyn till att vissa investeringar beslutade 2024 eller tidigare kommer att genomföras längre fram i tiden.

Hur respektive av dessa delar påverkar budgetposterna går att läsa i dokumentet. Varje budgetpost finns i dokumentet beskriven och förändringar jämfört med tidigare beslut finns beskriven i både text och med siffror.

Bakgrund

Om processen

Ovanåkers kommun beslutar varje år en budget för nästkommande år och de därpå följande två åren. Budgeten är en plan för kommunens ekonomi och verksamhet. Fokus i dokumentet ligger på nästkommande år, 2025, men dokumentet innehåller också en övergripande plan för kommunens förutsättningar för de därpå följande två åren, 2026 och 2027.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om fördelning av de ekonomiska ramarna. Kommunfullmäktige har då att ta ställning till vilka intäkter som kommunen förväntas få och till vilka verksamhetsområden (nämnder) dessa medel ska gå.

Kommunallagen (2017:725) 11 kap 5 § föreskriver att kommuner varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

I kommunallagen 11 kap 6 § står att budgeten också ska innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år.

Som underlag till detta beslut är de behov av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden) som nämnderna bedömt som aktuella för kommande år. Dessa ska efter nämndbeslut behandlas av kommunfullmäktige i syfte att lämna ekonomiska ramar för 2025-2027. Även senast känd information om skatteintäkter, löneuppräknings och pensioner m.m. har hanterats i detta beslut.

Kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden) som nämnderna beslutat om och hur kommunfullmäktige valt att hantera dem finns under separata rubriker i dokumentet.

Nämnderna ska efter detta beslut beskriva vad som händer i verksamheten utifrån de angivna ekonomiska förutsättningarna. Nämnderna ska runt den sista augusti besluta om verksamhetsplan och styrkort för budgetperioden samt tydliggöra nödvändiga förändringar i verksamheten.

Målet är att kommunfullmäktige den 4 november 2024 ska besluta om slutgiltiga ramar och de handlingar som kommer från nämnderna.

Tidigare beslut

Kommunfullmäktige fattade beslut om budget och verksamhetsplan för 2024-2026, §103 2023-11-06.

Därefter har kommunfullmäktige även beslutat om internhyror 2024 §120 2023-12-11, vilket påverkat både nämndernas ramar och årets resultat. Sedan dess har inga ytterligare beslut fattats som påverkat vare sig nämndernas ramar eller årets budgeterade resultat för åren 2025-2027 och framåt.

Uppdrag

Läggs till om det är aktuellt.

Finansiella mål

Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1 % av skatter och generella statsbidrag.

Resonemang

Ovanåkers kommun har ett resultatmål (inkl. finansnetto) på 1% av skatter och generella statsbidrag.

Att valet har gjorts att ha ett resultatmål på 1% har att göra med att det har funnits en relativt sett god budgetföljsamhet i kommunens verksamheter. De budgetramar som respektive nämnd har tilldelats har nämnderna allt som oftast kunnat hålla sig inom. Resultatmålet har också motiverats med att det kan komma skatteunderlagsprognoser som försämrar skatteintäkterna. Genom att ha en buffert ger det förutsättningar att undvika att fatta akuta beslut för att undvika negativa resultat.

Kommunen har tidigare år inte haft några lån men har pga större ombyggnationer i fritidsanläggningar, skolor, förskolor och äldreboenden behövt låna pengar för att klara finansieringen. 2023-12-31 var de upptagna lånen i kommunen 360 mnkr.

Att ha lån medför att kommunen utsätter sig för en ränterisk. 2019 var snitträntan för kommunens lån 0.20 % men har ökat framförallt det senaste året och var 2023 1,45 %. Då kommunens snittränta antas fortsätta öka medför det en ökad belastning på resultaten framöver. Därmed kan det vara bra att fundera på vilken ränterisk kommunen kan tänka sig att utsätta sig för. Kommunen har möjlighet utifrån de senaste planeringsförutsättningarna att påbörja amortering av lånen under 2025. Amortering kan ske antingen när investeringarna är lägre än avskrivningarna eller via positiva resultat. Om man bedömer att det är svårt att hålla nere investeringarna borde istället resultatmålet höjas.

Investeringsnivåer och finansiering av dessa

Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Inlåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten

Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 000 kr per invånare.

Resonemang

Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Inlåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten.

Med självfinansiering menas här att avskrivningar och resultat ställs i relation till investeringarna. Eftersom avskrivningar görs på historiska anskaffningsvärden kommer avskrivningarna i sig över tid inte att räcka för att finansiera en återinvestering. Det har att göra med inflationen. För att säkerställa en fullständig självfinansiering krävs därför förutom avskrivningen en värdesäkring av anskaffningsvärdet.

Säg att vi bygger en förskola idag till en utgift på 25 mnkr. Med en genomsnittlig resursförbrukning på 25 år blir den årliga kostnaden (avskrivningen) 1 mnkr. Men när en ny förskola ska byggas om 25 år räcker inte längre 25 mnkr. Med en årlig inflation på 2% krävs istället 40 mnkr. För att säkerställa att självfinansiering ska kunna uppnås innebär det att utöver de 25 mnkr som vi skriver av krävs att kommunen gör ett resultat på 15 mnkr under samma period.

Skulle vi inflationssäkra våra återanskaffningsvärden skulle det kräva ett betydligt högre resultat än nuvarande 1% av skatter och generella statsbidrag. Säg att våra anläggningar skulle kosta omkring 1 miljard att bygga nytt (återanskaffa). Med en inflationstakt på 2% innebär det ett resultat på 20 mnkr för att inflationssäkra.

2023-12-31 var inlåningen i kommunen 31 200 kr per invånare.

Givet att samtliga investeringar som är planerade att genomföras 2024 genomförs, är investeringsbudgeten lägre än avskrivningar + årets resultat, vilket innebär att självfinansieringsmålet nås. Då är hänsyn inte tagen till den investeringsplan som ska beslutas för 2025-2029 för kommunen och VA.

Avskrivningar + årets resultat är: 2025- 63,7 mnkr, 2026- 69,5 mnkr och 2027- 75,7 mnkr.

Förmögenhetsutveckling

Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras

Resonemang

Ovanåkers kommuns soliditet är 24,0% 2023. Mål är att soliditeten ska förbättras.

Soliditeten i kommunen beräknas inkl. ansvarsförbindelsen. Ansvarsförbindelsen är en pensionsskuld intjänad före år 1998. Denna skuld påverkade inte resultaten för de år den tjänades in och återfinns heller inte i balansräkningen. En minskning av ansvarsförbindelsen (utbetalning till pensionärerna) påverkar istället resultaten framåt. I takt med att utbetalningar sker minskar ansvarsförbindelsen. År 2010 var ansvarsförbindelsen 280 mnkr och 2023 är ansvarsförbindelsen 229 mnkr.

Det som talar för att kommunen ska förbättra soliditeten är att en stor del av tillgångarna återfinns i anläggningar som är svåra att omsätta i likvida medel. Osäkrare tillgångar bör tala för en högre soliditet. Soliditeten är ett relativt mått som ställer det egna kapitalet i relation till tillgångarna. Det som hänt i kommunen under senaste åren är att tillgångsmassan har ökat p g a större investeringsprojekt. Det betyder också att riske exponeringen i kronor och ören blir högre. År 2010 var de materiella anläggningstillgångarna 273 mnkr och 2023 var de materiella anläggningstillgångarna 903 mnkr.

Under 2024 bedöms soliditeten sjunka till 22,4% för att till 2025 öka till 24,2%, 2026 26,5% och 2027 29,3%.

Resultatbudget 2025-2027

	2025	2026	2027
Politiska organ	-1 164	-1 164	-1 164
Kommunstyrelse	-107 882	-106 862	-106 112
Samhällsbyggnadsnämnden	-36 553	-36 553	-36 553
Kultur- och fritidsnämnden	-44 315	-44 315	-44 315
VA	0	0	0
Miljö- och byggnämnd	-6 538	-6 538	-6 538
Barn- o utbildningsnämnd	-314 911	-314 911	-314 911
Socialnämnd	-332 472	-332 472	-332 472
Drift nämnder	-843 835	-842 815	-842 065
Kostnadsökningar	-35 942	-60 592	-85 605
Pensionskostnader	-19 341	-17 566	-17 184
Kapitalkostnader	72 150	72 828	73 517
Gemensamma kostnader/intäkter	16 867	-5 330	-29 272
Avskrivningar	-52 337	-54 146	-54 146
Verksamhetens nettokostnader	-879 305	-902 291	-925 483
Skatteintäkter (kommuns katt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning, övriga generella bidrag)	815 039	837 187	863 347
Kommunal fastighetsavgift	33 753	33 753	33 753
Kostnadsutjämning	45 619	48 751	52 938
Kostnadsutjämning LSS	2 654	2 646	2 638
Skatter och generella bidrag	897 065	922 337	952 676
Finansiella intäkter och kostnader	-6 405	-4 718	-5 683
SUMMA DRIFTREDOVISNING	11 355	15 328	21 510
Resultatmål 1%	8 971	9 223	9 527
Återföring resultatutjämningsreserv			
SUMMA BALANSKRAVSRESULTAT	11 355	15 328	21 510

Summa driftredovisning (Årets resultat)

Beskrivning av budgetposten

Årets resultat budgeteras till 11,4 mnkr 2025, 15,3 mnkr 2025 och 21,5 mnkr 2027. Resultatet motsvarar ca 1,3%, 1,7% och 2,3% av skatter och generella statsbidrag.

Förändring tidigare beslut

Då beslut fattades av kommunfullmäktige i kf §103 2023-11-06 budgeterades årets resultat till 7,9 mnkr 2025 och 22,0 mnkr 2026. 2027 är ett nytt budgetår och därför finns för detta år inte något resultat att jämföra emot.

Balanskravsresultat

Beskrivning av budgetposten

Balanskravet budgeteras lika som årets resultat för åren 2025-2027.

Kommunen behöver för perioden 2025-2026 redovisa ett positivt balanskravsresultat på 6,6 mnkr (5,4 mnkr kommunen + 1,2 mnkr VA). Detta då kommunen under 2023 redovisade ett negativt balanskravsresultat i motsvarande grad.

I Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap § 10 beskrivs begreppet balanskravsutredning. Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat).

Balanskravsjusteringar görs genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkningen av årets resultat: (1) realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (2) realisationsförluster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (3) realiserade vinster och förluster i värdepapper och (4) återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper.

I kommunallagen 11 kap § 12 står att om balanskravsresultatet enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren.

Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske.

Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. *Lag (2018:600)*.

Kommunallagen 11 kap § 13 föreskriver att fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Förändring från tidigare beslut

Då beslut fattades av kommunfullmäktige i kf § 103 2023-11-06 budgeterades balanskravsresultatet till 7,9 mnkr för 2025 och 22,0 mnkr 2026. 2027 är ett nytt budgetår och därför finns för detta år inte något balanskravsresultat att jämföra emot.

Resultatutjämningsreserv

Beskrivning av budgetposten

Det är möjligt att använda medel ur resultatutjämningsreserven för år 2027. Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår 2023-12-31 till 50,7 mnkr.

I beslutad budget kf §103 2023-11-06 och internhyror 2024 kf §120 2023-12-11 återförs år 2024 16,3 mnkr från resultatutjämningsreserven för att kompensera för ett negativt resultat. Efter den budgeterade återföringen återstår då 34,4 mnkr för åren 2025-2027.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv fastställdes av kommunfullmäktige § 37 2019-05-13. Vad gäller användandet av resultatutjämningsreserv står följande:

"Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och landstings beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Medel från RUR får i så fall användas för att nå upp till ett nollresultat.

Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas i samband med antagande av kommunens budgetdokument. I samband med årsredovisningen fastställs eventuell användning av medel."

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske. De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.

SKR skriver i cirkulär 24:16 från 26 februari 2024 följande: (Det är också på detta cirkulär kommunens budgeterade skatteintäkter baseras.)

"Reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett exempel på när RUR kan disponeras, hämtat från förarbetena till Kommunallagen (2017:725), är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2024 och 2027 (tabell 5). En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat."

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

Utveckling	2023	2024	2025	2026	2027
Genomsnitt 10 år	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4
Årlig ökning	4,9	3,0	4,9	4,5	4,0
Differens	0,5	-1,6	0,4	0,0	-0,4

Källa: Skatteverket och SKR.

Under 2024 och 2027 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt, speciellt 2024 uppvisar en stor differens i absoluta tal.

Förändring från tidigare beslut

Lämnas okommenterad.

Övergripande antaganden

Befolkning

Beskrivning av budgetposten

SCB gjorde i maj 2022 en befolkningsframskrivning. Befolkningsframskrivningen har justerats av kommunstyrelseförvaltningen med de faktiska befolkningsciffrorna för 2022 och 2023.

Enligt befolkningsprognosen antogs invånarantalet till 11648 2023, dvs 123 personer fler än det faktiska utfallet 11525. Därför har antalet invånare i prognosen justerats ner med ca 123 personer så att antalet blir 11493 2024, 11458 2025 och 11422 2026. Skatteintäkterna baseras på antalet invånare i kommunen den 1 november året före budgetåret. För enkelhets skull har ovan invånarantal använts som underlag trots att dessa siffror avser befolkningen den sista december.

Att invånarantalet inte blir exakt 123 färre per år jämfört med SCB:s befolkningsframskrivning från maj 2022 har att göra med vilka åldrar som utfallet är förändrat.

Förändring från tidigare beslut

Befolkningen antogs i tidigare beslut kf §103 2023-11-06 till 11560 2024 och 11524 2025. Den nya prognosen innebär i 67 färre invånare 2024 och 66 färre invånare 2025. 2026 var inte med i den budgeten. (budgeten 2025 baseras som tidigare angetts på invånarna 2024 osv.)

En förändring med 20 personer motsvarar cirka 1 mnkr i skatteintäkter.

Drift

Nämnderna beviljas utökning av budget för att hantera kostnadsökningar 2024. Utökning görs i enlighet med nämndernas förslag, undantaget socialnämnden som beviljas för allt förutom för konsultsjuksköterskor och minskat statsbidrag.

Inga av nämndernas begärda äskanden beviljas.

I nämndernas budgetar sker enligt tidigare beslut följande justeringar inför perioden 2025-2027:

	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen			
Anpassning	-686		
Biosfärområde Voxnadalen		-250	
Jämställdhetsintegrering		-20	
Projekt AMN-AF		-750	-750
Samhällsbyggnadsnämnd			
Anpassning	-222		
Kultur och fritidsnämnd			
Anpassning	-280		
Barn- och utbildningsnämnd			
Anpassning	-185		
Socialnämnd			
Anpassning	-1 200		
Summa	-2 573	-1 020	-750

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-1 164	-1 164	-1 164
Summa	-1 164	-1 164	-1 164

Kommunstyrelsen

Beviljas utökning av ram för kostnadsökningar 2024 i enlighet med förslag från nämnden.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-105 714	-104 694	-103 944
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	2 298	2 298	2 298
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-2 632	-2 632	-2 632
Kostnadsökningar 2024	-1 834	-1 834	-1 834
Summa	-107 882	-106 862	-106 112

Samhällsbyggnadsnämnden

Beviljas utökning av ram för kostnadsökningar 2024 i enlighet med förslag från nämnden.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-41 352	-41 352	-41 352
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	2 340	2 340	2 340
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-889	-889	-889
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyresintäkt kf §120 2023-12-11	-46 349	-46 349	-46 349
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyresintäkt kf §120 2023-12-11	52 640	52 640	52 640
Internhyror 2024 - utökning för förvaltningskostnader kf §120 2023-12-11	-1 640	-1 640	-1 640
Kostnadsökningar 2024	-1 303	-1 303	-1 303
Summa	-36 553	-36 553	-36 553

Kultur- och fritidsnämnden

Beviljas utökning av ram för kostnadsökningar 2024 i enlighet med förslag från nämnden.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-42 680	-42 680	-42 680
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	6 072	6 072	6 072
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-7 365	-7 365	-7 365
Kostnadsökningar 2024	-342	-342	-342
Summa	-44 315	-44 315	-44 315

VA

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	0	0	0
Summa	0	0	0

Miljö- och byggnämnden

Beviljas utökning av ram för kostnadsökningar 2024 i enlighet med förslag från nämnden.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-6 504	-6 504	-6 504
Kostnadsökningar 2024	-34	-34	-34
Summa	-6 538	-6 538	-6 538

Barn-och utbildningsnämnden

Beviljas utökning av ram för kostnadsökningar 2024 i enlighet med förslag från nämnden.

	2025	2026	2027
<i>Beslutad budget kf §103 2023-11-06</i>	-307 760	-307 760	-307 760
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	29 940	29 940	29 940
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-35 238	-35 238	-35 238
Kostnadsökningar 2024	-1 853	-1 853	-1 853
Summa	-314 911	-314 911	-314 911

Socialnämnden

Beviljas utökning av ram för kostnadsökningar 2024. Det belopp 2714 tkr som beviljas avviker från det av nämnden begärda beloppet 9214 tkr. De kostnadsökningar som inte beviljas avser 6200 tkr för konsultsjuksköterskor och 300 tkr för minskat statsbidrag god vård och omsorg om äldre.

	2025	2026	2027
<i>Beslutad budget kf §103 2023-11-06</i>	-328 941	-328 941	-328 941
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	5 699	5 699	5 699
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-6 516	-6 516	-6 516
Kostnadsökningar 2024	-2 714	-2 714	-2 714
Summa	-332 472	-332 472	-332 472

Gemensamma kostnader och intäkter

Kostnadsökningar

Beskrivning av budgetposten

Posten är avsatt för att hantera löneökningar och övriga kostnadsökningar i verksamheten.

Kostnadsökningar begärs för ett år i taget vilket innebär att det för vardera av åren 2026-2027 finns avsatt 5 mnkr för övriga kostnadsökningar.

SKR skriver i cirkulär 20:32 från 2020-08-25 –"Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna."

SKR skriver i cirkulär 23:07 från 2022-02-16. "I tabellen nedan beräknas en motsvarighet till PKV exklusive PO-effekten. Arbetskraftskostnaderna ökar därmed i samma takt som timlönerna. Arbetskraftskostnaderna har dock samma vikt i beräkningen av PKV som i tabellen ovan. Det bör understrykas att beräkningarna av kostnaderna för tjänstepensionerna är mycket osäkra för de bortre åren i denna framskrivning."

Vi har därför tänkt oss att använda procentsatsen på raden arbetskraftskostnader för att avgöra det budgeterade beloppet för löneöversyn, det återfinns som del av beloppet på raden för kostnadsökningar. Tabellen nedan är den som fanns med i SKR cirkulär 24:16, 2024-02-26.

I och med detta antas att 3,5% för år 2025, 3,3% för år 2026 och 3,3% för år 2027.

Tabell 15. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekt

Årlig procentuell förändring

Prisindex	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnader*	3,1	3,8	3,5	3,3	3,3
Övrig förbrukning	4,0	2,9	2,5	2,5	2,5
Prisförändring, %	3,4	3,5	3,2	3,0	3,1

*Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.

Källa: SKR.

Beräkningarna för tjänstepensionerna är mycket osäkra för de sista åren.

Förändring från tidigare beslut

Enligt tidigare beslut antogs PKV arbetskraftskostnader till 3,8% 2024, 3,4% 2025 och 3,3% 2026. År 2027 är ett nytt budgetår. Enligt senaste skatteunderlagsprognos görs följande antagande 3,5% för år 2025, 3,3% för år 2026 och 3,3% för år 2027.

Alltså en ökning för år 2025 och oförändrat 2026. 2027 är ett nytt budgetår.

Tidigare har 200 000 kr funnits avsatt för politikerarvoden. Denna fråga har hanterats i budgetarbetet för 2024 och den kan därför tas bort.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-40 713	-65 206	
Borttag av tidigare budgeterat belopp	40 713	65 206	
Budget för löneöversyn	-35 942	-55 592	-75 605
Budget för kostnadsökningar		-5 000	-10 000
Summa	-35 942	-60 592	-85 605

Pensionskostnader

Beskrivning av budgetposten

Kommunens pensionskostnader består dels av den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden men också den pensionskostnad som avser utbetalningar från ansvarsförbindelsen och avsättning för pensioner. Den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden är medtaget i kommunens budget under respektive nämnd i form av ett PO (kommuns PO består av arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension). På grund av att AKAP-KR blev från den 1 januari 2023 det framåtriktat gällande pensionsavtalet för alla anställda inom kommunsektorn så höjdes pensionsavgiften från 4,5 % till 6 %. Denna ökning av pensionskostnader gjorde att kommunen höjde sitt PO till 40 % 2023 och till 2024 skedde en höjning med 1 % till ett PO på 41 %.

Den budgetpost som ligger centralt/övergripande avser framförallt de beräknade pensionsutbetalningarna från ansvarsförbindelsen (pensioner som intjänats före 1997). Men avser även den årliga skuldförändringen av avsättningen för pensioner, den intjänade pensionen efter 1998. Kostnaderna för denna del av kommunens pensionskostnader har under 2023 och 2024 ökat kraftigt, detta framförallt pga den ökade inflationen som har påverkat den intjänade förmånsbestämda ålderspensionen (pensionsavsättningen) genom att historiska löner räknas upp med inflationen vid beräkningen av pensionsunderlaget. Prognosen för planeringsperioden 2025 till 2027 är att när inflationen bedöms gå ner mot inflationsmålet så kommer dessa pensionskostnader att bli betydligt lägre.

Förändring från tidigare beslut

Det är KPA som hanterar våra pensioner och KPA tar även fram prognoser för framtida pensionsutbetalningar och skuldförändringar. Utifrån den senaste prognosen (dec 2023) ser vi inga större förändringar jämfört med tidigare prognos.

	2025	2026	2027
<i>Beslutad budget kf §103 2023-11-06</i>	-19 145	-17 207	
Justering	-196	-359	
Nytt budgetår			-17 184
Summa	-19 341	-17 566	-17 184

Kapitalkostnader

Beskrivning av budgetposten

Budgetposten är dels en motbokning av avskrivningar (se nedan) samt internränteintäkt. Budgetposten motsvarar kommunens och VAs avskrivningar och internränta. Avskrivningar och internränta för åren 2025-2027 speglas inte i budgetbeloppen. Likaså är nämndernas kapitaltjänstkostnader inte hanterade för 2025-2027. Skillnaden motsvarar förändringen av avskrivningar och internränta för VA .

VA-verksamheten belastas med räntekostnad motsvarande kommunens beräknade snittränta på VA-verksamhetens utestående långfristig skuld.

Nämndernas motsvarande kapitaltjänst baseras på siffror från 2024. De uppdateras i ett senare skede.

SKR skriver i cirkulär 24:13 "Internräntan föreslås för år 2025 att vara 2,5 procent. Det innebär en oförändrad internränta jämfört med året innan. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader."

Förändring från tidigare beslut

SKR har inte gjort någon förändring av internräntan jämfört med det antagande som tidigare gjorts. Den ligger oförändrat på 2,5 procent.

Kapitaltjänsten försämras 2025-2026 jämfört med tidigare budget på grund av att principen för internränta för VA förändras jämfört med tidigare. Tidigare antogs 2,5% per år på anläggningstillgångarna för åren 2025 och 2026. Räntan förändras till 1,6% per år på VA verksamhetens utestående långfristiga skuld.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	73 288	73 967	
Justering minskad internränta för VA	-1 138	-1 139	
Nytt budgetår			73 517
Summa	72 150	72 828	73 517

Avskrivningar

Beskrivning av budgetposten

Avskrivningarna på de investeringar som gjorts i kommunen tidigare, och som inte är avskrivna, samt de nya investeringar som är beslutade i investeringsbudgeten för 2024 och investeringsplanen för 2025-2028.

Avskrivningarna inkluderar även VA och leasing.

Förändring från tidigare beslut

Eventuella tillägg ifall beslut om ytterligare investeringar perioden 2025-2027 jämfört med tidigare. I detta beslut har endast schablonmässigt räknats på att en utökning av investeringsplanen jämfört med tidigare på 1 mnkr 2025 innebär 50 tkr i ökade avskrivningar från och med 2026.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-52 337	-54 146	
Justering	0	0	
Nytt år			-54 146
Summa	-52 337	-54 146	-54 146

Skatter och generella bidrag

Skatteintäkter

Beskrivning av budgetposten

För att budgetera skatteintäkterna används den skatteunderlagsprognos som SKR presenterade 2024-02-26 och invånarantal som bygger på SCBs befolkningsframskrivning, justerad med faktiskt invånarantal per den 31 december 2023.

Skatteintäkterna definieras här som intäkterna från från kommunens befolkning, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning och övriga aviserade eller anslagna generella statsbidrag.

En förändring av skattesatsen med 0,25 innebär cirka 6 mnkr.

De budgeterade kommunala skatteintäkterna (kommunens befolkning) 2025 baseras på kommunens skattekraft.

Storleken på de kommunala skatteintäkterna påverkas av

-det kommunala skatteunderlaget, dvs hur mycket de som bor i kommunen tjänar. För 2025 beräknat till 230 915 kr/invånare.

-skattesatsen. För 2025 21,86.

-invånarantal. För 2025 11 493

Inkomstutjämningen innebär att alla kommuner har rätt till en garanterad skattekraft. Garanterad skattekraft beräknas som den genomsnittliga skattekraften i riket * 1,15. För 2025 är den garanterade skattekraften beräknad till 324 400 kr/invånare. Skattesatsen från inkomstutjämningen är 19,31 att jämföra med de 21,86 som Ovanåkersbon betalar. Inkomstutjämningen beräknas som $(324400 - 230915) * 19,31\% * 11493$

Regleringsposten visar på om staten bidrar med mer eller mindre pengar än vad som kan förklaras av det statliga bidraget på 15%*skatteunderlaget som är en del av inkomstutjämningen. För åren 2025-2027 är bidraget från staten högre.

Det beror på att i regleringsposten ingår de höjningar av generella statsbidrag som gjorts senare år. I posten ingår också ersättning enligt finansieringsprincipen. Ersättningar inom finansieringsprincipen kan exempelvis vara att staten ålägger kommuner att exempelvis erbjuda extra studietid och lovskola. Något som också innebär ökade kostnader. För detta ges ersättning i kronor per invånare. I SKR:s beräkningar av kommunvisa skatter och bidrag syns dessa medel i det generella statsbidraget och påverkar regleringsposten positivt.

Övriga generella bidrag aviserade eller beslutade

Ingen förändring som inte redan räknats in i beloppen ovan.

Förändring från tidigare beslut

Skatteintäkterna antas bli 0,8 mnkr lägre för 2025 och 9,0 mnkr lägre för 2026. 2027 är ett nytt budgetår.

Orsaken till förändringen beror till del på att invånarantalet som skatteintäkterna har beräknats på har justerats ned med 70 personer till följd av att utfallet för 2023 blev lägre än tidigare beräknat. I och med att en person i princip motsvarar 60 000 kr i skatteintäkter innebär det en minskning med 4,2 mnkr per år 2025-2027.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	815 881	846 156	
Justering i enlighet med skattunderlag 24-02-26	-842	-8 969	
Nytt budgetår			863 347
Summa	815 039	837 187	863 347

Fastighetsavgift

Beskrivning av budgetposten

Fastighetsavgiften är en intäkt som kommunen får från fastighetsägare i kommunen. Storleken på fastighetsavgiften avgörs bl a av taxeringsvärdet.

Förändring från tidigare beslut

För åren 2025-2027 är fastighetsavgiften 6,7 mnkr bättre än tidigare budgeterat. Kommunernas intäkter härrör från fastighetsavgift på småhus, småhus på lantbruk samt flerbostadshus och nya taxeringsvärden bestäms var tredje år för var och en av de tre fastighetstyperna.

Taxeringen 2022 avsåg flerbostadshus. År 2023 görs en taxering av småhus på lantbruk. År 2024 görs en fastighetstaxering av småhus. Det som påverkar jämfört med tidigare är alltså både en ny taxering för småhus på lantbruk, vilket påverkar även 2023 och en ny taxering av småhus som påverkar från 2024 och framåt.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	27 093	27 093	
Justering	6 660	6 660	
Nytt budgetår			33 753
Summa	33 753	33 753	33 753

Kostnadsutjämning

Beskrivning av budgetposten

Kostnadsutjämning är en post som innebär att kommuner får eller ger till andra kommuner beroende på strukturella skillnader. Om antalet gymnasieungdomar i Ovanåkers kommun är färre än för Sverige i genomsnitt ska Ovanåker betala till andra kommuner. Om Ovanåkers kommun har fler äldre än genomsnittet ska Ovanåker få bidrag från andra kommuner. Bidraget är tänkt att utjämna för strukturella skillnader inte för olika ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter.

Siffrorna som finns i budgeten är preliminära. Siffrorna för kostnadsutjämningen är preliminära fram till dess att bl.a. demografin fastställs. För att med säkerhet beräkna utfallet 2025 krävs bl.a. uppgifter om befolkningen den 31/12 2023. Definitivt utfall för 2025 presenteras därför av SCB först i december 2024.

Att beloppen mellan åren har att göra med hur demografin i Ovanåker utvecklas i relation till övriga kommuner i Sverige.

Kostnadsutjämningen består av 9 delmodeller: Nedan kan du se delmodellerna och om Ovanåkers kommun får bidrag eller betalar avgift till systemet.

	2 024	2025	2026	2027
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-747	-511	-650	-585
Förskoleklass och grundskola	-990	-843	-585	-260
Gymnasieskola	87	242	117	16
Kommunal vuxenutbildning	-135	-135	-135	-135
Individ- och familjeomsorg	-876	-876	-876	-876
Äldreomsorg	5 108	5 318	5 610	5 700
Verksamhetsövergripande kostnader	1 237	1 237	1 237	1 237
Infrastruktur	129	129	129	129
Kollektivtrafik	-591	-591	-591	-591
Summa	3 222	3 970	4 256	4 635

Förändring från tidigare budgetbeslut

Den tidigare budgeten byggde på skatteunderlagsprognos från augusti 2023. Då var det inte befolkningssiffrorna för 31/12-2023 fastställda. Dessa befolkningssiffror ligger till grund för kostnadsutjämningen 2025. Demografi är inte den enda variabeln i kostnadsutjämningen utan även andra variabler har betydelse. 2025 ligger den största förbättringen inom modellen för äldreomsorg.

	2 025 Tidigare	2025	2026 tidigare	2026
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-560	-511	-617	-650
Förskoleklass och grundskola	-916	-843	-592	-585
Gymnasieskola	190	242	33	117
Kommunal vuxenutbildning	-135	-135	-135	-135
Individ- och familjeomsorg	-872	-876	-872	-876
Äldreomsorg	5 171	5 318	5 490	5 610
Verksamhetsövergripande kostnader	1 265	1 237	1 265	1 237
Infrastruktur	127	129	127	129
Kollektivtrafik	-588	-591	-588	-591
Summa	3 682	3 970	4 111	4 256

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	42 570	47 389	
Justering	3 049	1 362	
Nytt budgetår			52 938
Summa	45 619	48 751	52 938

Kostnadsutjämning LSS

Beskrivning av budgetposten

Om kostnaden för kommunen är lägre för LSS insatser än genomsnittet betalar kommunen en avgift och om kommunen har högre kostnader för LSS insatser får kommunen bidrag.

Förändring från tidigare beslut

Lämnas okommenterad

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	2 390	2 382	
Justering	264	264	
Nytt budgetår			2 638
Summa	2 654	2 646	2 638

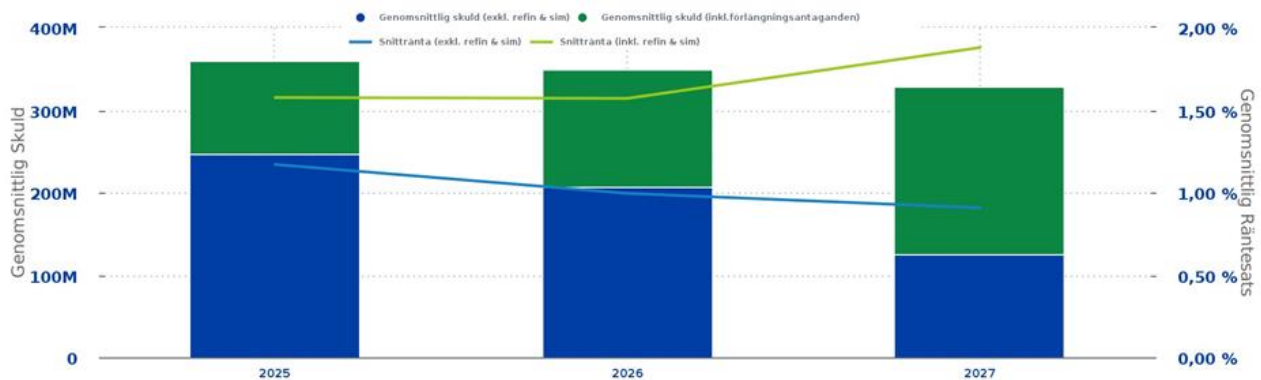

Finansiella intäkter och kostnader

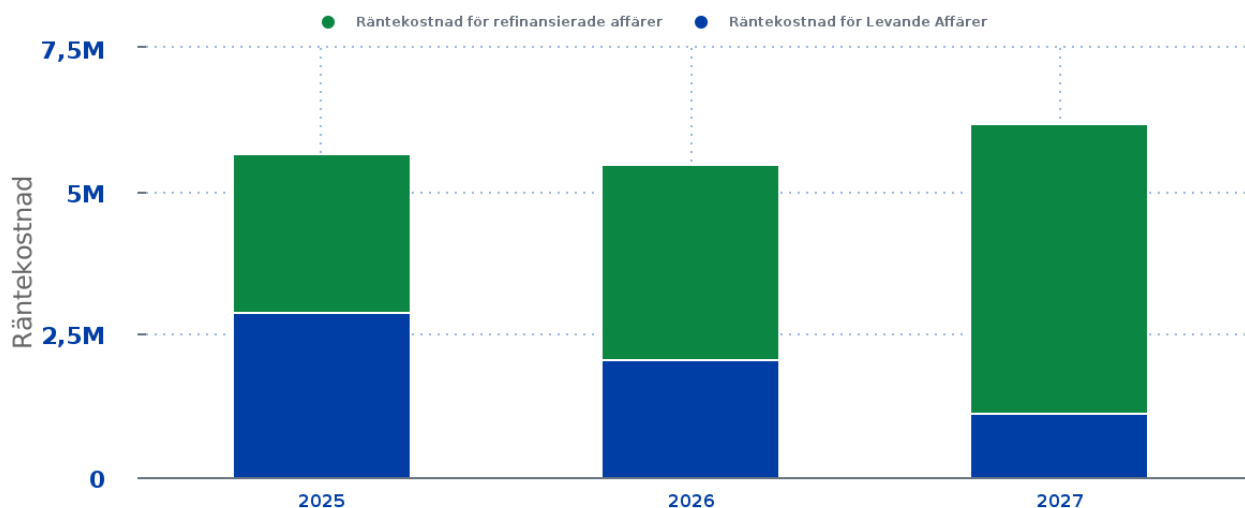
Beskrivning av budgetposten

Budgeten för de finansiella intäkterna består av tre delar. Den största intäkten kommer av borgensavgiften från kommunens koncernbolag, 1,6 mnr. Budget finns för årlig förväntad utdelning från Borab samt ränteintäkter. Totalt budgeterade finansiella intäkterna är 3,8 mnr 2025.

Budgeten för de finansiella kostnaderna består av två delar. Den första delen avser räntor på lån i Kommuninvest. Räntekostnaderna bedöms utifrån en simulering av Ovanåkers kommuns faktiskt upptagna lån samt en bedömning av refinansiering av lån som förfaller och amortering. Låneskulden bedöms 2025 vara 340 mnr, 2026 vara 320 mnr och 2027 300 mnr. Snitträntan bedöms 2025 vara 1,6 %, 2026 1,6 % och 2027 1,9 %.

Räntekostnaderna för upptagna lån beräknas bli 5,7 mnr 2025, 5,5 mnr 2026 och 6,2 mnr 2027.

Den andra delen av finansiella kostnader består av finansiell kostnad avseende pensioner. Enligt KPAs senaste prognos kommer de finansiella kostnaderna vara 3,7 mnr 2025, 5,5 mnr 2026 och 6,2 mnr 2027.

Förändring från tidigare beslut

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-7 032	-5 368	
Justering	627	650	
Nytt budgetår			-5 683
Summa	-6 405	-4 718	-5 683

Regleringar enligt finansieringsprincipen m.m.

-

Sammanfattning

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Kostnads- och intäktsförändringar

Kommunstyrelsen begär 1834 för kostnadsökningar. De största posterna...

Kultur- och fritidsnämnden begär 342 tkr för kostnadsökningar. De största posterna...

Samhällsbyggnadsnämnden begär 1303 tkr för kostnadsökningar. De största posterna...

Miljö- och byggnämnden begär 34 tkr för kostnadsökningar. De största posterna...

Socialnämnden begär 9214 tkr för kostnadsökningar varav 7000 kr avser extra kostnadsökningar 2024. De största posterna....

Barn- och utbildningsnämnden begär 1853 tkr för kostnadsökningar. De största posterna....

Volymförändringar

Kommunstyrelsen begär 789 tkr 2025 och 1039 tkr från och med 2026. De största posterna...

Kultur och fritidsnämnden begär 188 tkr från och med 2025. De största posterna...

Samhällsbyggnadsnämnden begär 271 tkr från och med 2025. De största posterna....

Miljö och byggnämnden begär 191 tkr från och med 2025. De största posterna

Barn- och utbildningsnämnden begär år 2025: 5293 tkr år 2026: 4818 tkr och från och med 2027 4942 tkr. De största posterna...

Socialnämnden begär år 2025: 10820 tkr år 2026: 17780 tkr och från och med år 2027: 23980 tkr. De största posterna...

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	789	1 039	1 039
Kultur- och fritidsnämnden	188	188	188
Samhällsbyggnadsnämnden	271	271	271
Socialnämnden	10 820	17 780	23 980
Barn- och utbildningsnämnden	5 293	4 818	4 942
Miljö- och utbildningsnämnden	191	191	191
Totalt	17 552	24 287	30 611

Kostnads- och intäktsförändringar

<i>Kostnadsökningar</i>	<i>från 2025</i>
Kommunstyrelsen	1 834
Kultur- och fritidsnämnden	342
Samhällsbyggnadsnämnden	1 303
Socialnämnden	9 214
Barn- och utbildningsnämnden	1 853
Miljö- och utbildningsnämnden	34
Totalt	14 580

Kommunstyrelsen

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Kommunstyrelsen begär från och med 2025 utökning av budget med 1834 tkr för kostnadsökningar och för äskanden 789 tkr år 2025 och 1 039 tkr från och med 2026.

Kostnadsökningar och äskanden specificeras i tabeller nedan.

För kännedom har kommunstyrelsen sedan tidigare följande budgetförändringar:

- -686 tkr Anpassningsbehov från och med 2025 (kf 2023-05-02)
- -250 tkr Avgående finansiering Biosfärområde Voxnadalen från och med 2026
- -20 tkr Avgående finansiering jämställdhetsintegrering från och med 2026
- -750 tkr Avgående finansiering projekt AMN-AF 2026
- -750 tkr Avgående finansiering projekt AMN-AF (totalt 1500 tkr) från och med 2027

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Friskvårdsbidrag i enlighet med beslut i KSAU § 75, 2020-05-19 Dnr 2020/00671	75	75	75
Lönespecifikation via Kivra	30	30	30
Systemverktyg för Pre, on och offboarding inklusive e-learning	108	108	108
Bilddatabank för säker hantering av bilder och samtycken enligt GDPR	50	50	50
Nyanställning 75%, Skogsbackens förskola	400	400	400
Minskad arrendeintäkt pga såld mark	16	16	16
Fortsatt finansiering för Biosfärområde Voxnadalen		250	250
Verktyg för effektivare kommunfullmäktigemöten (inkl. verktyg för filmning av sammanträden)	110	110	110
Totalt	789	1 039	1 039

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Arbetsmarknadsavdelning	14
Ekonomiavdelning	623
Personalavdelning	287
Kommunikation- och serviceavdelning	7
IT-avdelning	426
Kostavdelning	299
Planeringsavdelning	93
KS Övrigt	85
Totalt	1 834

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Kultur och fritidsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 342 tkr för kostnadsökningar. Kostnadsökningarna avser främst uppräknig av driftbidrag för föreningsdrift av fritidsanläggningar och städkostnader

Kultur och fritidsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 188 tkr för äskanden/volymförändringar. Äskandet innebär att Alfta badhus kan öppna en veckodag istället för den stängda lördagen.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Alfta badhus: Öppna en veckodag istället för den stängda lördagen	188	188	188
Totalt	188	188	188

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Kultur och fritidsnämnden	342
Totalt	342

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Samhällsbyggnadsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 1 303 tkr för kostnadsökningar. Kostnadsökningarna avser entreprenadavtal (broar, gator, gång och cykelvägar, grönyteskötsel), förvaltningsavtal fastigheter, el samt någon mindre post.

Samhällsbyggnadsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 271 tkr för äskanden/volymförändringar. Äskandet innebär att handläggningen för färdtjänst och riksfärdtjänst läggs hos serviceresor på X-trafik.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Handläggningen för färdtjänst och riksfärdtjänst läggs hos serviceresor på X-trafik	271	271	271
Totalt	271	271	271

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Gatuavdelning	349
Fastighet	954
Totalt	1 303

Socialnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Socialförvaltningen äskar om **9 214** tkr i kostnadsökning inför 2025 varav **7 000** tkr avser extra kostnadsökningar 2024 . Kostnadsökningarna avser externa hyror, städ, uppräknig av köpta tjänster, försörjningsstöd, personlig assistans, konsultsjuksköterskor, förändrade statsbidrag m.m.

Volymökningar: Socialförvaltningen har sammantaget följande volymökningar under de kommande åren:

2025: 10 820 tkr

2026: 17 780 tkr

2027: 23 980 tkr

Staben: Microsoftlicenser pga. ny hantering av användarkonton i samband med nytt lönesystem.

Individ och familjeomsorgen: Inga äskanden under perioden.

Omsorgen: Hyreskostnader daglig verksamhet. Verksamheten behöver andra lokaler för att möjliggöra utökning inom omvårdnadsenheten av platser inom särskilt boende och korttidsvistelse. Utökning biståndshandläggare utifrån ökat inflöde på myndigheten.

Omvårdnad: Ökade behov till följd av att antalet äldre ökar. Minskade intäkter då ett statsbidrag minskat samt budgettram minskar inför 2025 utifrån tidigare beslut.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Utökning biståndshandläggare 1åa	600	600	600
Hyreskostnader Daglig verksamhet	150	150	150
Utökning vårdplatser korttids säbo 3+9 platser, 8,4 åa uska	5 040	5 040	5 040
Utökning sjuksköterskor 1 åa	980	980	980
Utökning Enhetschef omvårdnad 1åa	810	810	810
Utökning ledningsstöd HSV	600	600	600
Utökning budgettram	1 200	1 200	1 200
Minskat statsbidrag god vård o omsorg	300	300	
Microsoftlicenser	1 140	1 300	1 300
Demografiutveckling Äldreomsorg		6 800	13 300
Totalt	10 820	17 780	23 980

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Hyror och städ externa (inkl.AEFAB)	206
Försörjningsstöd korrigerig till 2024 års norm	500
Försörjningsstöd normuppräknig till år 2025	434
Familjehem	230
Familjehem köpta platser	331
Institutionsvård BoU	332
Institutionsvård Vuxen	148
Återsökning av moms	-39
Kontaktperson/kontaktfamilj, ledsagare	27
Medfinansiering LASS	129
Personlig assistans köpta platser	93
Verksamhetsresor	57
Arbetskläder	40
Förbrukningsinventarier och material	107
Äldremat	119
Inhyrd personal konsultsjusköterskor (extra 2024)	6 200
Minskat statsbidrag God vård och omsorg (extra 2024)	300
Totalt	9 214

Barn- och Utbildningsnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Barn- och utbildningsnämnden äskar om utökning av ram enligt nedan för kostnads- och intäktsförändringar och volymökningar (äskanden).

Äskande för volymförändringar: 5 293 tkr (2025), 4 818 tkr (2026), 4 942 tkr (2027).

Volymförändringar inför 2025 på 5 293 tkr består av följande: För förskoleverksamheten totalt 1 724 tkr bestående av fler barn i fria förskolan 1 263 tkr, verksamhetssystemet Prion 141 tkr och personal kök Nordanäng förskola 320 tkr. Volymförändringar inom F-9 totalt 3 569 tkr bestående av lärartjänst elevökning 8,0/100 345 tkr, anpassad grundskola, 2,75 tjänster 1 535 tkr och elevassistenter förskoleklass 3 tjänster 1 689 tkr.

Äskande för kostnadsökningar om totalt 1 853 tkr.

Barn- och utbildningsförvaltningen äskar om kostnadsökningar på 1 853 tkr inför 2025. De största posterna avser ökade kostnader för licenser om totalt 399 tkr, ökade kostnader till enskilda aktörer 683 tkr, städ 189 tkr och skolskjutskostnader totalt 233 tkr.

Se detaljerade kostnadsökningar nedan.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Förskolan: fler barn enskilda förskolor	1 263	0	0
Förskolan: verksamhetssystem Prion	141	141	141
Förskolan: personal kök	320	320	320
Grundskolan: elevökning grundskolan 2025, 0,56 tj (8,0/100)	345	1 133	1 257
Grundskolan: anpassad grundskola, 2,75 tj.	1 535	1 535	1 535
Grundskolan: elevassistent förskoleklass, 3 tj.	1 689	1 689	1 689
Totalt	5 293	4 818	4 942

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Kontor & nämnd	-397
Förskoleverksamheten	-832
Grundskoleverksamheten	-311
Gymnasiet och vuxenutbildningar	-313
Totalt	-1 853

Miljö- och Byggnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Miljö- och byggnämnden har:

- *Äskande avseende medlemskap i "Mitt miljösamverkan". 40 000kr.
- * Äskande på grund en minskning av inkommande debiterbara bygglovsärenden. 151 000 kr.
- *Kostnadsökningar för ärendehanteringssystemet EDP- Vision och kartsystemet geosecma. 14 000 kr.
- *Kostnadsökningar för köp av alkoholtillsyn. 20 000 kr.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
"Mitt miljösamverkan" medlemsavgift	40	40	40
Äskande till följd av minskade intäkter	151	151	151
Totalt	191	191	191

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Köp av alkoholtillsyn	20
Edp och Geosecma	14
Totalt	34

Volymförändringar (äskanden)

Kommunstyrelsen

1	<i>Personalavdelningen</i>
A	Volymförändring, Friskvårdsbidrag
B	Friskvårdsbidrag i enlighet med beslut i KSAU § 75, 2020-05-19 Dnr 2020/00671
C	2 025 och framåt
D	75 tkr
E	75 tkr
F	KSAU beslutade 2020 att Friskvårdsbidraget till anställda är 1000 kr per anställd och år. De medel som tillförs personalklubben gällande friskvårdsbidrag täcker inte de ansökningar av friskvårdsbidrag som inkommer. En konsekvens är också att inga övriga aktiviteter kan arrangeras då allt går till friskvårdsbidrag.
G	Sänka friskvårdsbidraget per anställd och år. Ur perspektivet attraktiv arbetsgivare är inte detta ett alternativ. Noteras att avdelningen får många förfrågningar från medarbetare att även höja bidraget.

2	<i>Personalavdelningen</i>
A	Ny verksamhet
B	Lönespecifikation via Kivra
C	2 024 och framåt
D	30 tkr
E	30 tkr
F	Beslut fattat av KC-grupp gällande Lön Hälsingland. Beslut tagit så att samtliga oavsett anställning eller uppdrag ska kunna se sin lönespecifikation.
G	Inga alternativ

3	<i>Personalavdelningen</i>
A	Ny verksamhet
B	Systemverktyg för Pre, on och offboarding inklusive e-learning
C	2 025
D	108 tkr
E	108 tkr
F	Som ett led att vara en attraktiv arbetsgivare finns en ambition att utveckla ARUBA-processen. I systemet finns även verktyg för e-learning med möjlighet att bygga egna utbildningar.
G	Inget systemverktyg

3. Onboarding (introduktion) är ett viktigt verktyg för att välkomna och introducera nya medarbetare att komma in i sin nya roll och samtidigt lära känna organisationen och verksamheten. Genom en bra och likvärdig introduktion bygger och stärks arbetsgivarvarumärket både på kort och lång sikt.

Efter förändringar i kollektivavtalet AB gällande dygnsvila har arbetsgivaren svårare att samla personalen för gemensamma utbildningar. Ofta brukar flertalet tider behöva erbjudas för att inte bryta mot kollektivavtal/lagstiftning. En konsekvens av detta är både fler utbildningstimmar av utbildaren samt ökade

vikariekostnader i verksamheten.

Genom att bygga e-utbildningar så kan personalen genomföra utbildning på den tid som passar utifrån avtal och utbildningarna kan även användas som en del av introduktionen.

<i>Kommunikation- och serviceavdelningen</i>	
A	Ny verksamhet
B	Bilddatabank för säker hantering av bilder och samtycken enligt GDPR
C	2025-01-01
D	50 tkr
E	50 tkr
F	I dagsläget saknas ett system för lagring av bilder och filmer för kommunens alla verksamheter. Enligt GDPR måste vi ha laglig grund för att kunna publicera personuppgifter samt att vi ska kunna radera personuppgifter om personen begär det. Idag finns inget system för sådan lagring.
G	Osäker hantering av personuppgifter enligt GDPR.

<i>Kostavdelningen</i>	
A	Nya förskolan Skogsbacken
B	Nyanställning 75%
C	2 025 och framåt
D	400 000 kr
E	400 000 kr
F	När den nya förskolan byggdes så saknades det budget för personal som vi inte heller fick i förra beslutet. Vilket inneburit att personal har fått jobbat kort om folk då vi inte har haft budget för att tillsätta vikarier. det sliter oerhört mycket på våran befintliga personal. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsplats behöver vi få budget för denna tjänst.
G	inga alternativ

<i>1 Planeringsavdelningen</i>	
A	Volymförändring (negativ)
B	Minskad arrendeintäkt pga såld mark
C	2 024
D	16 tkr
E	16 tkr
F	Marken är såld
G	Inga

2	Planreingsavdelningen
A	Fortsatt verksamhet
B	I Dnr 2013/00161049 § 45 beslutade KF om 250 tkr i finansiering för Biosfärområde Voxnadalen under perioden 2020 till och med 2025. Motsvarande medel äskas från och med 2026 och framåt så att verksamheten kan fortsätta.
C	2 026
D	250 tkr
E	250 tkr
F	Om tillräcklig kommunal finansiering uteblir är Biosfärområdet ej heller berättigad det årliga stödet om 450 tkr från Naturvårdsverket och Biosfärområdets grundekonomi faller helt, varpå verksamheten måste upphöra. För 2024 är kommunens finansiering 315 tkr. Dels har det beslutats om en utökning kopplat till de ursprungligt beslutade 250 tkr. Dessutom har lönebudgeten ökat till följd löneöversyn. Det är de 250 tkr som från och med 2026 saknar finansiering. Resterande medel finns sedan tidigare, och tillsvidare, i kommunstyrelsens budget.
G	Biosfärområde Voxnadalen avvecklas

A	Volymförändring
B	Verktyg för effektivare kommunfullmäktigemöten (inkl. verktyg verktyg för filmning av sammanträden)
C	2 025
D	110 tkr
E	110 tkr
F	Nuvarande arbetsätt för sammanträden.
G	-

En digital mötes- och voteringslösning bedöms vara ett viktigt led i att modernisera och effektivisera möteshanteringen i kommunfullmäktige. Med en sådan lösning kan även talartider styras och tydliggöras på storskärm/projektorduk. Dessutom kan webbsändningarna av kommunfullmäktige göras mer effektiva och lätthanterliga.

Samhällsbyggnadsnämnden

<i>Samhällsbyggnad gemensamt</i>	
A	Anlita Region Gävleborg för handläggningen av färdtjänst- och riksferietjänst hanteringen.
B	Handläggningen för färdtjänst och riksferietjänst läggs hos serviceresor på X-trafik
C	2025-01-01
D	271 tkr
E	271 tkr
F	Bemanning kommer finnas oavsett om egen personal är frånvarande.
G	Fortsatt problem med bemanning vid ledighet, sjukdom och övrig frånvaro. Samma bedömningar för alla som utnyttjar tjänsterna.

Socialnämnden

Omsorgsenheten/Biståndsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utökning biståndshandläggare
C	2 025
D	600 tkr
E	600 tkr
F	Utökning av en biståndshandläggare utifrån lång period av hög arbetsbelastning pga ökat behov hos medborgarna. Ändrade arbetssätt kompenserar inte för det ökade ärendeinflödet på myndigheten. Behov av stöd och hjälp hos medborgarna ses som en del av den ökade äldrebefolkningen i kommunen. Komplexiteten i inkomna ärenden har på senare år ökat vilket också innebär ökade handläggarresurser.
G	Kontakt med biståndshandläggare är ingången för stöd och hjälp hos socialförvaltningen. En allt för hög arbetsbelastning på biståndshandläggarna innebär längre handläggningstider och en längre väntan på stöd och hjälp. Det innebär även en påverkan på arbetsmiljön samt kan innebära en risk för rättssäkerheten då tex lagstadgade tider för handläggning inte kan följas samt att insatser inte kan ges inom rimlig tid. Det i sin tur kan innebära att medborgare inte kan tillförsäkras en skälig levnadsnivå, vilket kommunen har att tillförsäkra utifrån socialtjänstlagen.

Omsorgsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Ökade hyreskostnader Daglig verksamhet LSS
C	2 025
D	150 tkr
E	150 tkr
F	Som en konsekvens av att socialförvaltningen behöver Gyllengårdens samtliga våningar till utökade korttids- och boendeplatser behövs andra lokaler till Daglig verksamhet. Utifrån begränsat utbud av tillgängliga lokaler i kommunen kommer den Dagliga verksamheten troligt att behöva delas upp i två mindre enheter. Andra lokaler eftersöks, kostnadsökningen är därmed endast ett antagande ej en faktisk kostnad. Antagandet har beräknats utifrån jämförelse med andra liknande hyresobjekt. Förflyttningen skulle innebära 9 extra korttidsplatser och 3 särskilt boendeplatser. Behovet av platser har den senaste tiden ökat och kommunen har idag i snitt ca 5-10 personer i kö till särskilt boende. I samband med att Regionen och sjukhusen anpassar sin verksamhet och minskar vårdplatser, skrivs individer ut från sjukhuset tidigare och behöver i större utsträckning vård och stöd via kommunen.
G	Icke verkställda beslut gällande särskilt boende och korttidsvistelse utifrån SoL, vilket innebär att medborgare i behov av stöd inte får behovet tillgodosett. Icke verkställda beslut kan i förlängningen resultera i vitesföreläggande.

Stab	
A	Volymförändringar
B	Antal Microsoft licenser utökas under 2025 för samtliga personal inom förvaltningen. Ca 450 st tillsvidareanställda och 150 st vikarier.
C	2 025
D	2 025 – 1,14 mnkr
E	2 025 – 1,14 mnkr 2026 – 1,3 mnkr
F	Licensavtalet för Microsoft är gemensamt för Hälsinglands kommuner och har tecknats om för kommande treårsperiod 2024-2026. Prisökningen på licenserna är närmare 20% sedan förra avtalet tecknades för tre år sedan, till stor del beroende av den svaga kronkursen men även en generell prisökning. Ovanåker har historiskt sett ägt och använt licenser under lång tid, en möjlighet som Microsoft fasar ut för att styra över kunderna mot hyrlicenser. För Ovanåkers del upphör de sista äldre licenstyperna att vara giltiga i oktober 2025 och behöver nu ersättas med hyrlicenser. För socialförvaltningen så innebär detta en kostnadsökning på 4630 kr/månaden samt en ökning med 10 st användarlicenser. Det pågår ett omfattande arbete för att identifiera vilket licensbehov olika personalgrupper har för att hålla kostnaderna nere gällande timvikarier inom socialtjänsten och hur dessa ska hanteras framöver. Genom beslutet att skapa en gemensam IT-driftsorganisation behöver Ovanåker även anpassa licensvalet och hantering till övriga Hälsingekommuner, vilket sker i tre steg med start 1/1 2024. Budgetmässigt får förändringen fullt genomslag fr o m 1/1 2026. Hur budget och samordning av licenser ska se ut i Ovanåker framåt kommer att utredas som ett led i skapandet av den nya IT-driftsorganisationen..Sammantaget ger dessa tre förändringar en stor påverkan på kostnaderna för Microsoft-licenser. Ökningarna för 2025 och 2026 presenteras som volymförändringar i detta dokument då det inom socialförvaltningen även handlar om en utökning av antal användare/licenser. 2025 beräknas socialförvaltningen kostnader uppgå till 1,14 mnkr och 2026 till 1,3 mnkr.
G	Inget alternativ.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utökning sjuksköterska 1 åa
C	2 025
D	980 tkr
E	980 tkr
F	Antalet patienter som är inskrivna inom hemsjukvården samt att vårdtyngden och komplexiteten hos dessa patienter har ökat. Detta kan förklaras med demografiutvecklingen. Öppnandet av ev en ytterligare enhet för korttidsvistelse kommer att generera ytterligare sköterskeresurser.
G	I det fall bemanningen inte utökas riskeras patientsäkerheten, då patienterna kan behöva vänta på vård.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring
B	Utökning ledningsstöd HSV
C	2 025
D	600 tkr
E	600 tkr
F	För att kunna utveckla verksamheten och komma till rätta med arbetsmiljöproblemen på enheten behövs ett ledningsstöd som kan avlasta enhetschefen med administrativa sysslor, fördela det dagliga arbetet och vakanser.
G	Konsekvensen är att enhetschefens och medarbetarnas arbetsmiljö eftersätts och att nödvändiga utvecklingsarbeten inom verksamheten inte kan genomföras och får stå tillbaka.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utöka antalet enhetschefer inom Omvårdnadsenheten
C	2 025
D	810 tkr
E	810 tkr
F	I dagsläget arbetar 11 enhetschefer inom Omvårdnadsenheten. Enhetscheferna som verkar inom äldreomsorgen har idag mellan 29 och 38 medarbetare under sig, vilket innebär en hög arbetsbelastning för enhetscheferna vad gäller att hantera det dagliga arbetet, bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete, arbeta med rehabiliteringsåtgärder m.m. Arbetsmiljöverkets rekommendation är mellan 20-25 medarbetare per chef. Företagshälsovården kommer, i enlighet med uppdrag från KF, att genomföra en grundorsaksanalys och se till enhetschefernas förutsättningar inom äldreomsorgen. Utredningen kommer mycket troligt påvisa enhetschefernas höga arbetsbelastning, vilket kan åtgärdas i form av mindre ansvarsområden och mindre antal medarbetare per enhetschef.
G	Konsekvens är att enhetschefernas och medarbetarnas arbetsmiljö eftersätts och att nödvändiga utvecklingsarbeten inom verksamheten inte kan genomföras och får stå tillbaka.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utökning av budgetram
C	2 025
D	1,2 mnkr
E	1,2 mnkr
F	KF har i tidigare beslut valt att minska socialförvaltningens budgetram motsvarande 1,2 mnkr för 2025 jmf med 2024. Socialförvaltningens samtliga verksamheter har ökat ärendeflöde och vi ser inte hur vi skulle kunna möta den besparingen.
G	Budgetunderskott. Alt försämrad kvalitet och arbetsmiljö inom förvaltningen.

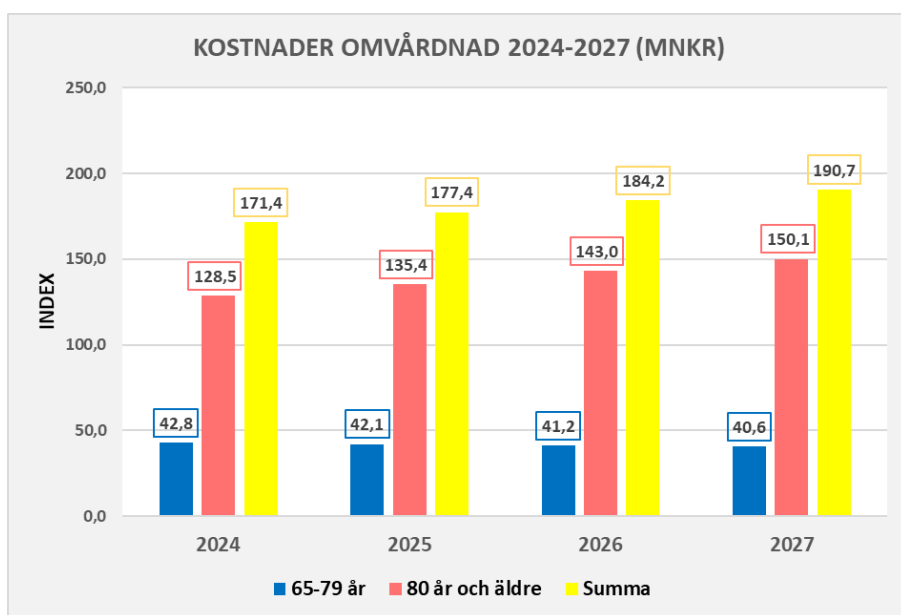
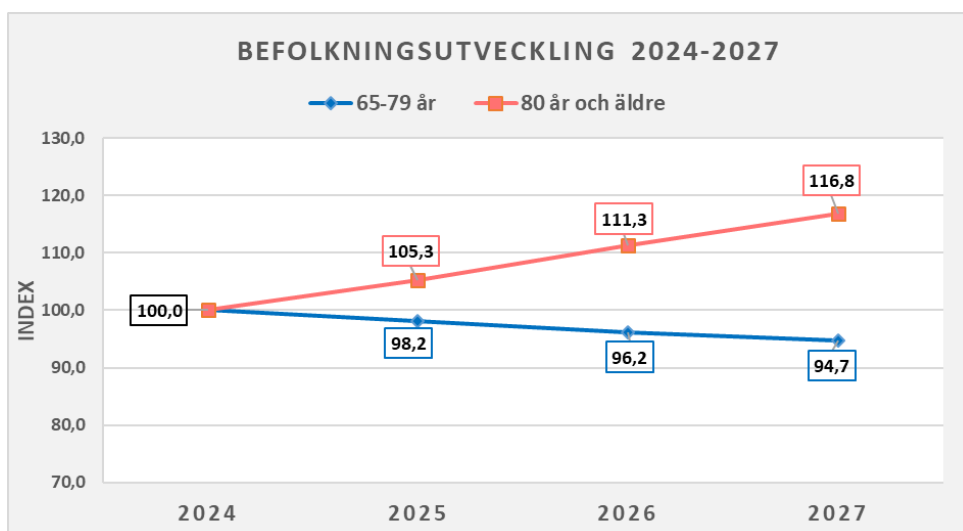
Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring
B	Minskat statsbidrag God vård och omsorg om äldre
C	2 024
D	2 024 - 300 tkr 2025 - 300 tkr 2026 - 300 tkr
E	300 tkr
F	Statsbidraget God vård och omsorg om äldre, motsvarade tidigare 6,3 mnkr och har inför 2024 minskat till 6 mnkr. Detta informerades till kommunerna 240212, vilket innebär att de uteblivna 300 tkr redan finns budgeterad inom äldreomsorgen för 2024. Statsbidraget är tänkt att under 2024 täcka kostnader för omvårdnad, administration, sjukvård samt hemtjänst i både Alfta och Edsbyn. Statsbidraget finansierar stora delar av äldreomsorgens basverksamhet, i enlighet med tidigare politisk viljeriktning.
G	Budgetunderskott alt anpassningar av basverksamhet.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymökning - Demografiutveckling
B	Utökning antal vårdplatser inom korttidsvistelse (9 platser) och särskilt boende (3 platser)
C	2 025
D	8,4 åa = 5 040 tkr
E	5 040 tkr
F	Möjlighet finns att öppna ytterligare 9 korttidsplatser och 3 särskilt boendeplatser. Behovet av platser har den senaste tiden ökat och kommunen har idag i snitt ca 5-10 personer i kö till särskilt boende. Detta ses som ett resultat av att äldrebefolkningen i kommunen blir allt större. I samband med att Regionen och sjukhusen anpassar sin verksamhet och minskar vårdplatser, skrivs individer ut från sjukhuset tidigare och behöver i större utsträckning vård och stöd via kommunen. Större krav ställs på kommunen att tillgodose avancerad vård i hemmet. Detta behov skulle till viss del kunna tillgodoses via fler korttidsplatser. 2,1 åa uska = 3 platser säbo och 6,3 åa uska = 9 korttidsplatser. 1 åa undersköterska beräknas kosta i genomsnitt 600 tkr/år.
G	Icke verkställda beslut gällande särskilt boende och korttidsvistelse utifrån SoL, vilket innebär att medborgare i behov av stöd inte får behovet tillgodosett. Att inte tillgodose individens behov av vård kan resultera i allvarliga vårdskador. Icke verkställda beslut kan i förlängningen resultera i vitesföreläggande.

Barn- och Utbildningsnämnden

Förskoleverksamheten:

A	Volymförändring
B	Fler barn enskild förskola 2024
C	2025-01-01
D	1 263 tkr
E	1 263 tkr
F	Budgeten för enskilda förskolor beräknas motsvara 93,5 barn för 2025. En prognos för 2025 är att det kommer att vara 101 barn i enskilda förskolor, alltså borde den avsatta budgeten öka så att den täcker ytterligare 7,5 barn. 7,5 barn motsvarar 1 263 tkr. Kostnaden baseras på vårt självkostnadspris, dvs vad ett barn beräknas kosta/år i kommunal förskola 2025.
G	Finns inget alternativ eftersom det är föräldrarnas val och enskilda förskolors erbjudande om plats står till grund för detta.

A	Volymförändring 2025
B	Verksamhetssystem Prion (dokumentation, schema, föräldrakontakt)
C	2025-01-01
D	141 tkr
E	141 tkr
F	Den modulbaserade lösningen Prion för förskolan har koppling till läroplanen och förskolans dokumentationskrav och förbättrad kommunikation med vårdnadshavare enligt kap. 4 skollagen.
G	Alternativet att utveckla det befintliga systemet el. att hitta andra system som lever upp till ovanstående beskrivning.

A	Volymförändring
B	0,5 tjänst mottagningskök Nordanäng
C	2025-01-01
D	320 000 kr
E	320 000 kr
F	Nya förskolan Skogsbacken stod klar 2023-08-30 då saknades budget för kökspersonal. Tellus 2 avdelningsförskola som serverade sina avdelningar självflyttades in i den nya förskolan. Nordanängsförskolas två moduler lades ner och flyttades in i den nya förskolan. På Nordanängsförskola fanns en kock anställd på 100% som flyttades med till den nya förskolan samt att det fanns ett behov av ytterligare 50% kock för att laga mat från grunden. Beslutet innebar att Köket på Nordanängsförskola blev ett mottagningskök. När kocken från Nordanäng flyttades över till nya Skogsbacken saknas det en 50% tjänst måltidsbiträde som förser de två kvarvarande avdelningarna på Nordanängsförskola med frukost, mellis och lunch samt diskar. När kocken från Skogsbacken flyttade över till nya förskolan Skogsbacken, saknas det 50% tjänst måltidsbiträde som förser de 2 avdelningarna på Nordanäng med frukost, mellis och lunch samt diskar.
G	I och med beslutet om mottagningskök på Nordanäng har det inneburit att det fattas en 0,5 tjänst för att drifva detta vilket inte finns i BUNs budget. Detta är också en förklaring till att BUN har haft högre personalkostnader.

Grundskoleverksamheten:

A	Volymökning
B	Elevökning grundskolan 2025, 0,56 tjänst, för att uppfylla 8,0/100 för 2025.
C	2025-01-01
D	345 tkr
E	345 tkr
F	Politiskt beslutad lärartäthet 8,0 tj/100 barn gällande grundskola kan inte uppfyllas om inte denna tjänst även beviljas för 2025. Tjänsten har tidigare beviljats för 2024.
G	Alternativ saknas om politiska beslut ska följas.

A	Volymökning
B	Elevassistent förskoleklass, 3 tjänst
C	2025-01-01
D	1 689 tkr
E	1 689 tkr
F	Uteblivet tillskott till elevassistenter kommer att öka antalet barn/pedagog då barn med flera funktionsnedsättningar kräver ett "hjälpjag".
G	Saknas. Uteblivet tillskott kommer att öka barngruppernas storlek då dessa barn är mycket personalkrävande samt leda till ett budgetunderskott.

3	
A	Volymökning
B	Anpassad grundskola 2,75 tjänst
C	2025-01-01
D	1 535 tkr
E	1 535 tkr
F	Elever med flera funktionsnedsättningar som är mycket personalkrävande. Brist på personal kräver omfördelning av lärare vilka inte kan utföra sina kärnupdrag. Detta innebär att politiskt beslut om 8,0 tj/barn inte kan uppfyllas.
G	Alternativ saknas. Leder till budgetunderskott.

1. Elevökning grundskolan: För 2025 krävs 345 tkr för att uppfylla 8,0 tjänster för att uppfylla 8 tjänster/100 elever. För 2026 krävs ytterligare 788 tkr , förutsatt att 345 tkr tas med från 2025, för 2026 krävs totalt 1133 tkr. För 2027 krävs ytterligare 124 tkr för att uppfylla 8/100, om vi då får behålla 345 tkr +788 tkr totalt 1257 tkr.
2. Barn med stora behov som inte tagit emot rätten till anpassad grundskola som börjar i förskoleklass som inte inte omfattas av skolformen anpassad grundskola.
3. Elever med stora behov som kommer att ta emot rätten till anpassad grundskola.

Miljö- och Byggnämnden

1	
A	Ny verksamhet
B	Mitt miljösamverkan - samverksamsforum- medlemsavgift
C	2 025 -
D	40 000 kr
E	40 000 kr
F	Medlemskap i Mitt miljösamverkan. Kompetenshöjande åtgärd samt samverkan.
G	Avtalet sägs upp och detta medför en brist i förvaltningens kompetensutveckling

2	
A	volymförändring
B	Minskat antal inkommande bygglov möjliggör ökade resurser för tillsyn enligt pbl
C	2 025 -
D	151 000 kr
E	151 000 kr
F	Minskade intäkter för bygglov utan korregering av budgeten kan påverka resurser för personal samt miljö- och byggnämndens övriga budgetposter.
G	Stora förändringar i miljö- och byggnämndens budget.

1. Mitt miljösamverkan

Mitt miljösamverkan är samverkan för miljöförvaltningar mellan kommuner och länsstyrelser i Dalarnas, Västmanland, Uppsala och Gävleborgs län. Syftet är att stärka kompetensen hos tillsynsmyndigheten. Samverkan ger ett bättre resursutnyttjande och en ökning av spetskompetens. Den leder också till samsyn och mer likartade bedömningsgrunder vid tillämpningen av miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens regelverk vilket i sin tur bidrar till en mer rättssäker handläggning. Genom konkreta samverkansprojekt, gemensam och jämförande tillsyn/kontroll samt nätverk för erfarenhetsutbyte skapar Mitt Miljösamverkan förutsättningar för samsyn och effektiv miljöbalkstillsyn samt livsmedelskontroll.

Anledningen till att miljöenheten har behov av detta samverkansforum är att enheten upplever brister i den samverkan som länsstyrelsen erbjuder för närvarande. Länsstyrelsens samverkansforum ger inte den kompetenshöjning som förvaltningen behöver.

2. Åskande med anledning av minskat antal ärenden inom plan- och bygglagen.

Antalet inkomna ärenden inom byggenheten har minskat de senaste åren. Efter en topp under pandemin har inflödet av inkommande ärenden minskat avsevärt.

Ärenden inom plan- och bygglagens område				
År	Budget för intäkter (tkr)	Intäkter per år (tkr)	diff (tkr)	antal ärenden per år
2018	697	585	-112	241
2019	697	1 000	303	388
2020	697	550	-147	289
2021	697	490	-207	244
2022	697	558	-139	211
2023	697	337	-360	130

Medelvärdet för de senaste sex åren (exklusive den högsta och lägsta summan, vilka båda är starkt avvikande) är 546 000 kr, vilket ger en differens på 151 000 kr i snitt. Med tanke på det rådande ekonomiska läget i Sverige är prognosen att intäkterna inte kommer att öka inom dem närmsta åren. Det behövs därför ett tillskott på 151 000 kr för att undvika att minskat antal inkomna bygglovsärenden har en negativ påverkan på nämndens övriga budgetposter. Den tid som tillgängliggörs för byggenheten kommer att utnyttjas för strategisk verksamhetsutveckling samt en ökad tillsyn inom plan- och bygglagens område.

Kultur- och Fritidsnämnden

A	Alfta badhus: Öppna en veckodag istället för den stängda lördagen
B	Trycket på bad i Alfta har ökat i och med att det är stängt på lördagar. Allmänheten har framfört kritik angående att Alfta har tappat en hel dags möjlighet till bad. Ett alternativ till att "lätta på trycket" är att öppna på tisdagar 15.00 – 20.00.
C	2024-09-01
D	94 000
E	188 000
F	Underlätta besökstrycket på helger med att ha en till vardag öppen för bad i Alfta. Jämna ut besöksantalet med att ha en vardag som alternativ för barnfamiljer att utnyttja badet i Alfta.
G	Ha stängt i Edsbyn på tisdagar i förmån för Alfta. Stänger man på tisdagar i Edsbyn kan personal flyttas över. Tisdagar i Edsbyn är en välbesökt dag med bland annat vuxensim med i snitt på 56 besökare (vilket är mycket).

Kostnads- och intäktsförändringar

Kommunstyrelsen

Arbetsmarknadsavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Hyra Arken och industrilokaler (A.60-6099 B.1721 exkl.H.2)	540	369	2,6 %	10
2	Städning (A.61-6139 b.17-1799)	108	22	3,8 %	4

Ekonomiavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Räddningstjänsten Ansvar 13 Vht 270	12 730	13 104	3,8 %	500
2	Försäkringar Ansvar 13 Vht 925	1 696	1 720	Uppräkning 3 %, avgår minskning av LOU, tillkommer ökning av Cyber	123

1. Ett antagande om uppräkning för Räddningstjänsten 2025 är 3,8 %.

2. Antagande om en uppräkning med 3 % för försäkringarna, 50 tkr. Avgår en minskad omfattning på LOU-försäkringen, premiesänkning med 17 tkr. Cyberförsäkringen ökade med 90 tkr redan inför 2024. Totalt bedömd kostnadsökning för försäkringar 123 tkr.

Personalavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Företagshälsovård 12 99 110	1 081	1 125	2 %	23
2	Hyra lokaler facklig verksamhet 12 922 005	82	120	2,6 %	3
3	Städ lokaler facklig verksamhet 12 922 005	18	19	3,8 %	1
4	El lokaler facklig 12 922 005	18	20	2,6 %	8
5	Lön Hälsingland korrigering till 2024				133
6	Lön Hälsingland uppräkning inför 2025		3380+133	3,4 %	119

1. Avtalet med Företagshälsovården baseras på antalet anställda som ökar.

4. Kostnadsökning på grund av förändrade förutsättningar, el Sveriges Lärare lokal tillkommer från 2024. Tidigare år har el enbart betalats för Kommunals lokal.

5. I budgetarbetet för 2024 utökades budgeten för Lön Hälsingland utifrån de uppgifter som då var kända. De senaste uppgifterna från Lön Hälsingland, som presenterats för kommuncheferna, innebär att det saknas 133 tkr.

6. Uppräknad med 3,4 %. En viktning utifrån att personalkostnaderna räknas upp med 3,8% och övriga delar med 2,6% vilket ger ett genomsnitt på 3,4%.

Kommunikation- och serviceavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Lokalhyra arkiv		254	2,6 %	7

IT-avdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	K7431, A145, V924, Akt0306Microsoft-licenser	437	925	Nytt licensavtal och ny licensmodell enligt nedan.	414
2	K7451, A145, V924, Akt327 Konsultkostnader	406	329	3,8 %	12

1. Licensavtalet för Microsoft är gemensamt för Hälsinglands kommuner och har tecknats om för kommande treårsperiod 2024-2026. Prisökningen på licenserna är närmare 20% sedan förra avtalet tecknades för tre år sedan, till stor del beroende av den svaga kronkursen men även en generell prisökning.

Ovanåker har historiskt sett ägt och använt licenser under lång tid, en möjlighet som Microsoft fasar ut för att styra över kunderna mot hyrlicenser.

För Ovanåkers del upphör de sista äldre licenstyperna att vara giltiga i oktober 2025 och behöver nu ersättas med hyrlicenser. Det pågår ett omfattande arbete för att identifiera vilket licensbehov olika personalgrupper har för att hålla kostnaderna nere.

Genom beslutet att skapa en gemensam IT-driftsorganisation behöver Ovanåker även anpassa licensval och hantering till övriga Hälsingekommuner, vilket sker i tre steg med start 1/1 2024. Budgetmässigt får förändringen fullt genomslag fr o m 1/1 2026. Hur budget och samordning av licenser ska se ut i Ovanåker framåt kommer att utredas som ett led i skapandet av den nya IT-driftsorganisationen.

Sammantaget ger dessa tre förändringar en stor påverkan på kostnaderna för Microsoft-licenser. För 2025 beräknas kostnaderna öka med 414 tkr och för 2026 med ytterligare 164 tkr. BUN och SOC ingår inte i denna budgetpost utan redovisar sina kostnadsökningar separat.

2. Uppräkning av konsultkostnader utifrån budget 2023. I utfallet för 2023 (+77 tkr) ingår engångsinsatser med anledning av införandet av nytt lönesystem.

Kostavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Livsmedel	9 505	9 855	2,6 %	256
2	Hyra Sunnangården	1 598	1 662	2,6 %	43

Planeringsavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Övriga verksamhetskostnader A="6XXX"	1 226	673	2,6	17
2	Övriga verksamhetskostnader A="7XXX"	3 372	1 999	3,8	76

KS Övrigt

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Förvaltarenhet KFH, A4631, B10, C132, D1415	406	400	3,8 %	15
2	Överförmyndarenhet Bollnäs, A4631, B10, C132, D1416	766	835	3,8 %	32
3	Partistöd, A.4531 B.10 C.110	717	812	2,6 %	21
4	Besökscenter, Ol-Anders, lokalhyra A.6011 B.1517 C.231	632	575	2,6 %	15
5	Besökscenter, Ol-Anders, städ A.6131 B.1517 C.231	71	58	3,8 %	2

Samhällsbyggnadsnämnden

Gatuavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	GIS (kartavtal och system) A 7431, C 2151	299	285	2,6 %	7
2	Entreprenadavtal (Broar, gator, gång o cykelvägar, grönyteskötsel) A 4631, C 249, C 250, C 2421, C244	10 617	11 807	2,6 %	307
3	Elkostnader (C 244, D 345)	1 472	1 354	2,6 %	35

1. Högre kostnader för system och avtal.
2. Indexökning av entreprenadavtalet för drift gata/park.
3. Ökning av elkostnaderna för gatubelysningen.

Fastighet

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Uppräkning förv.uppdrag	23 118	24 137	3,4 %	821
2	Elkostnader (A6211, akt 1513)	4 879	4 265	2,6 %	111
3	Städ kommunhus (A6131, obj 2084)	484	452	3,8 %	17
4	Städ kommunförråd och offentliga toaletter (A6131, exkl obj 2084)	141	?	3,8 %	5

1. Förvaltningsuppdraget är 24 137 000 kr enligt det avtal som är underskrivet för 2024, mellan AEFAB och kommunen. Uppräkningsfaktorn är ca 3,4% vilket innebär en ökning på 821 tkr inför 2025. De budgetposter som är specificerade är enligt följande.

Budgetpost	Budget 2024 tkr	Uppräkning %	Uppräkning,tkr
Fastighetsskötsel, mtrl	60	2,6 %	2
Fastighetsskötsel köpta tjänster	6 773	3,8 %	257
Reparation köpta tjänster	3 110	3,8 %	118
Underhåll köpta tjänster	3 160	3,8 %	120
Taxebundna utgifter och uppvärmning	7 710	2,6 %	200
Riskkostnader, avgälder och övrigt	95	2,6 %	2
Förbrukningsinventarier och förbr mtrl	30	2,6 %	1
Tele och post	10	2,6 %	0
Övriga externa tjänster, kostnader	3 189	3,8 %	121
Summa	24 137	3,4 %	821

Socialnämnden

Staben

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Hyror och städ, externa (inkl.AEFAB) A.60-6199 H.exkl.2 B.7-7199	1 731	1 937	2,6 %	50

Förtydliganden av kostnadsökningar

1. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Individ- och Familjeomsorg

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Försörjningsstöd korrigerig till 2024 års norm			se förtydligande	500
2	Försörjningsstöd normuppräkning till år 2025 B.7632	12 001	14 464	3 %	434
3	Hyror och städ, externa (inkl.AEFAB) A.60-6199 H.exkl.2 D.exkl.7322 B.76-7699	507	529	2,6 %	14
4	Familjehem (personalkostnader), C.557 A.5-5999	4 761	6 045	3,8 %	230
5	Familjehem kontaktfamilj, köpta platser, övriga kostnader C.557, 568 A. 4-8999 exkl.5-5999	8 526	8 701	3,8 %	331
6	Institutionsvård BoU, kostnader, B. 7621 A.4-8999	9 663	8 727	3,8 %	332
7	Institutionsvård Vuxna, kostnader, B.7631 A.4-8999	3 566	3 900	3,8 %	148
8	Ökning av intäkter (återsök moms) placerade A.3561 C.557, 5540	-906	-1 038	3,8 %	-39

Förtydliganden av kostnadsökningar

1. I samband med planeringsförutsättningarna för 2024 beviljades socialnämnden 615 tkr i utökad ram för att hantera kostnadsökning kopplat till normuppräkning av försörjningsstödet med 4%. Uppräkningen blev istället 8,7%. I budgetarbetet har 213 tkr, utöver de 615 tkr, budgeterats för. Om man drar bort det som beviljats sedan tidigare saknas kompensation för 500 tkr.

2. Uppräkning med 3 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

3. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

4-8. Uppräkning med 3,8 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Omsorgsenheten

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Hyrer, externa (inkl.AEFAB) A.60-6099 H.exkl.2 B.75-7599	2 167	2 267	2,6 %	59
2	Städ, externa (inkl.AEFAB) A.61-6139 H.exkl.2 B.75-7599	16	27	3,8 %	1
3	Kontaktperson/kontaktfamilj, ledsagare C.5135-5136	719	723	3,8 %	27
4	Medfinansiering LASS (B.7552, C.5134)	3 273	3 402	3,8 %	129
5	Personlig assistans köpta platser (A.4631 B.7551)	2 164	2 454	3,8 %	93

Förtydliganden av kostnadsökningar

1. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.
- 2-5. Uppräkning med 3,8 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Omvårdnadsenhet

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Verksamhetsresor, B. 7409	2 095	2 186	2,6 %	57
2	Arbetskläder (A.6481, B.7400)	1 617	1 550	2,6 %	40
3	Förbrukningsinventarier och material A.64-6499 C.5101-5102+ 5107) exkl.D.1023	4 782	4 108	2,6 %	107
4	Äldremat A.74-7499 B.74-7499 C.5102	4 391	4 578	2,6 %	119
5	Hyrer, externa (inkl.AEFAB) A.60-6099 H.exkl.2 B.74-7499	2 202	2 476	2,6 %	64
6	Städ, externa (inkl.AEFAB) A.61-6139 H.exkl.2 B.74-7499	499	480	3,8 %	18
7	Inhyrd personal konsultsjuksköterskor extra 2024 A.4-4999 B.7401-7401	11 426	0		6 200
8	Minskat statsbidrag god vård och omsorg om äldre (extra 2024). Minskar från tidigare 6 300 tkr till 6 000 tkr	-6 300	-6 300		300

Förtydliganden av kostnadsökningar

- 1-5. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.
6. Uppräkning med 3,8 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Barn- och Utbildningsnämnden

Kontor och nämnd:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	Licenser	-1 658	-1 548	3,4 %	-56
	Kopiering	-311	-263	3,4 %	-9
	Licens Microsoft	-261	-261	Faktisk kostnad	-332

Förskoleverksamheten:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	Enskilda förskolor (Löner, PO avs. hyra, livsmedel 2025)	-14 929	-14 127	Utr.	-683
	Externhyra Fsk Fölet 2025	-1 515	-1 572	2,6 %	-43
	Städ fsk	-2 297	-2 178	3,4 %	-74
	Livsmedel (fsk)	-360	-311	2,6 %	-10
	Lekmaterial	-810	-840	2,6 %	-22

Enskilda förskolor (löner, PO avs, hyra, livsmedel) 2025: Uträkning på kostnadsökningar av avgift per barn. Kostnadsökningar inom kommunen får följdkostnader i form av ökad pris per barn till enskilda aktörer. Vid äskande inför 2024 var förändringar av PO från 40% till 41% ej känt, vilket ger en relativt stor påverkan på pris per barn. Även förändringar av hyra, kosten etc. får följaktligen samma konsekvenser.

Grundskoleverksamheten:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	Skolläkare	-307	-374	5,4 %	-20
	Städkostnader	-2 296	-2 178	3,4 %	-78
	Skolskjuts 2025	-9 274	-9 483	2 %, 9,1%,	-137
	Läromedel		-2 683	2,6 %	-70
	Licenser kameror	-58	-60	3,4 %	-2
	Elevhälsan sjukvårdsmaterial		-156	2,6 %	-4

Gymnasiet och vuxenutbildningar:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	HAK IN hyra+el 2025	-1 592	-1 478	Nytt avtal	-59
	HAK el	-344	-450	4 %	-18
	Husbyggarna AB vux 2024	-288	-293	4 %	-12
	Bandygym. hyres kost bostad	-47	-47	4 %	-2
	Hyra vux (intern)	-180	-184	4 %	-7
	Hyra Stinita (SFI)	-217	-222	4 %	-9
	Hyra Portgängen 5	-315	-320	4 %	-13
	Skolskjuts gy 2025	-1 544	-1 502	4 %	-60
	Skolskjuts gysär 2025	-897	-725	5 %	-36
	Licenser IT	-288	-261	3 %	-9
	Skolmat 2025	-1 793	-1 962	3 %	-51
	Städ Vux	-172	-141	4 %	-6
	Städ Gymn	-798	-814	4 %	-33
	Städ SFI	-37	-126	4 %	-5

Miljö- och Byggnämnden

Löp nr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Köp av alkoholtillsyn (C.267)	198	194	3,8 %+korrigerig till prognos 2024	20
2	Edp och Geosecma	164	187	3,8 %+ korrigerig till prognos 2024	14

Förtydliganden av kostnadsökningar

- Utfallet 2023 var 198 tkr. Denna post räknas upp inför 2024 med 4,1%. Det innebär att kostnaderna då blir 206 tkr. På dessa 206 tkr begärs kostnadsökning med 3,8%, dvs 8 tkr, så att den förväntade kostnaden 2025 blir 214 tkr.
- Förväntat utfall 2024 är 176 tkr EDP och 18 tkr Geosecma, dvs 194 tkr. På detta belopp begärs kostnadsökning med 3,8%, dvs 7 tkr, så att den förväntade kostnaden 2025 blir 201 tkr.

Kultur- och Fritidsnämnden

Löp nr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	STIM (B.1500 C.391 leveantör STIM)	131	60	2,6 %	2
2	Driftbidrag ridanläggning (A.4631 B.1880)	600	600	2,6 %	16
3	Driftbidrag slalombacken (A.4631 B.1882)	1 141	1 141	2,6 %	30
4	Driftbidrag Ön vinter (A.4631 B.1884 Edsbyn bandy IF) korrigerig till 2024 års utfall	700	700	uppräknig enligt utfall	85
5	Driftbidrag Ön vinter (A.4631 B.1884 Edsbyn bandy IF)		785 (700+85)	2,6 %	20
6	Driftbidrag Ön sommar, höjning pga fjärrvärme (A.4631 B.1885 Solör)	238 (331-93)	-	25 %	60
7	Driftbidrag Ön sommar (A.4631 B.1885)	742	802 (742+60)	2,6 %	21
8	Forsparken, el (A. 6211 B.1886)	1 059	665	2,6 %	17
9	Forsparken, övriga kostnader (A.6-7699 B.1886 exkl. A.6211)	461	410	3,8 %	16
10	Celsiushallen, städ (A.6131 B.1887)	549	601	3,8 %	23
11	Alfta sim o sporthall, städ (A.6131 B.1888)	261	346	3,8 %	13
12	Bibliotek, städ (A.6131 B.1530)	324	321	3,8 %	12
13	Bibliotek bokinköp (B.1531-1534 A.64-6499)	791	820	2,6 %	21
14	Fritidsgårdar, städ (A.6131 B.1551-1552)		116	3,8 %	4
15	Kulturskola, städ (A.6131 B.1540)	50	42	3,8 %	2

4. I det nya driftavtalet som är upprättat med Edsbyn bandy IF ska kommunen räkna upp bidraget i enlighet med förändringar av KPI. Uppräkningen mellan 2023 och 2024 hade ingen höjning begärts för.

2,3,5,7. Driftbidragen till föreningsdriften räknas upp med 2,6%. Edsbyn bandy IF har det inskrivet i avtalet. Möjlighet bör finnas att räkna upp även för övriga föreningar.

6. Solör höjde sina fjärrvärmepriser inför 2024. Fotbollsplanen på Ön värms upp med fjärrvärme och betalas via driftbidraget. En korrigerig av bidraget för att inrymma höjningen.

Planeringsförutsättningar 2023- 2040, underlag för långsiktig **ekonomisk** planering av kommunala verksamheten

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Inledning och bakgrund.....	3
Underlag för planering	3
Ekonomi enligt kommunallagen.....	3
Utmaningar	3
Övergripande utmaningar och förutsättningar	3
Befintliga planeringsunderlag	7
Kommunfullmäktiges övergripande vision	7
Befolkningsförutsättningar	8
Historisk utveckling	8
Framtida befolkning	9
Befolkningsförändringar.....	10
Övergripande ekonomiska förutsättningar	13
Kommunen som helhet i jämförelse med andra kommuner.....	13
Anpassningsbehov	14
Skatteintäkter beskrivning	15
Kostnadsavvikelser i jämförelse	17
Socialnämndens ekonomiska förutsättningar	19
Befolkningsstruktur	19
Kostnadsjämförelse	20
Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska förutsättningar.....	21
Befolkningsstruktur	21
Kostnadsjämförelse	22
Kommunstyrelsens ekonomiska förutsättningar	24
Kostnadsjämförelse	24
Bilaga 1: Koncernövergripande verksamhetsmål.....	28
Bilaga 2: Detaljerad nettokostnader	29
Bilaga 3: Definitioner.....	32

Inledning och bakgrund

Underlag för planering

Detta dokument ska vara ett underlag och stöd i planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. För att utforma och motivera kommunens förutsättningar på kort och lång sikt är det också nödvändigt att se på verksamheten ur både ett kort och ett långsiktigt perspektiv. Detta genom att bland annat uppmärksamma övergripande trender och uppskatta framtida förändringar. I samband med budgetarbetet upprättas en budget för nästkommande år och plan för de därpå följande två åren. När budgeten fastställs presenterar också kommunfullmäktige finansiella och verksamhetsmässiga mål. För att skapa en bättre förståelse för målen krävs att planeringsunderlaget sträcker sig över en längre tidshorisont. Detta dokument är ett sätt att påvisa de förutsättningar som kommunen har och uppskattningsvis kommer att stå inför.

I dokumentet finns utdrag ur kommun och regiondatabasen, KOLADA, som visar hur kostnaderna i kommunen ser ut jämfört med riket. Läs mer under Kostnadsjämförelse för respektive nämnd kapitel. Syftet med denna del är att se hur kostnadseffektivt kommunernas verksamheter bedrivs.

Ekonomi enligt kommunallagen

I kommunallagen står att verksamheten i kommunen ska vara kostnadseffektiv och ändamålsenlig. För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. (kommunallagen 11:e kapitel 5§)

Finansiella perspektivet

Kommunerna och regionerna skall ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål. Målformuleringarna bör utgå från vad som i normalfallet är att betrakta som god ekonomisk hushållning. Varje enskild kommun och enskild region får därefter anpassa målen till sina egna förhållanden och omständigheter.

Verksamhetsperspektivet

Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens eller regioners förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Utmaningar

Övergripande utmaningar och förutsättningar

Det är viktigt att identifiera och analysera olika framtida utmaningar till lika delar är det en utmaning att gissa och analysera något som inte har skett. Globalisering, urbanisering, klimatförändringar och digitaliseringen

är de fyra så kallade megatrender som påverkar vårt samhälle.

Digitalisering

Digitaliseringen anses vara den megatrend som kommer att ha störst påverkan på samhället. Kommer att innebära förändringar kring hur vi kommer att bo, leva, arbeta, konsumera och kommunicerar. Denna förändring kan ses som både pådrivare, möjliggörare och hot i dagens samhällsutveckling.

Från början innebar digitaliseringen att omvandla analog information till digitala tjänster och verktyg. Idag är begreppet mer sammankopplat till verksamhetsutveckling. Digitalisering innebär att gamla arbetssätt, processer och beteenden förändras genom ny teknik och datadriven utveckling.

Under mars 2019 antog Ovanåkers kommun *Enklare vardag, en digitaliseringsstrategi* som ett första steg i strukturerad digital utveckling.

Kompetens och matchning

Hänger ihop med befolkningens sammansättning, d.v.s. färre personer i arbetsför ålder ska försörja övriga, tillsammans med tekniken och digital utveckling som ersätter yrken och skapar nya samt att vara så attraktiv som organisation samt plats för att attrahera kompetens.

Välfärdens utformning och finansiering

Återigen kopplat till befolkningens sammansättning, teknikens utveckling, ökad välfärd ökad efterfrågan och krav. Vad kommer vi kunna leverera, vad ska vi leverera? Hur finansierar vi och vad?

Demografi

Invånarnas ålder, sammansättning och flyttningsmönster mm och framtida förändringar utgör en stor del av kommunens planeringsförutsättningar, påvisar behov och efterfrågan.

Utmärkande för den framtida befolkningen är att andelen äldre i befolkningen ökar. Det är särskilt andelen 80 år och äldre som ökar, det gäller i alla län och kommuner. Ökningen beror på att dödligheten minskar, men också på att de stora kullarna födda på 1940-talet passerar 80 års ålder de närmaste åren.

Befolkningssammansättningen ser olika ut i olika kommuner vilket innebär att dess påverkan på verksamhetsbehov skiljer sig åt.

Attraktionskraft

Som plats, arbetsgivare, Hur kan vi som plats möta efterfrågan/behov? Planering för bostäder, kommunikationer. Hur är vi unik på ett bra sätt? Hur är vi attraktiv som arbetsgivare, såväl kommunorganisation som våra företag?

Kompetensförsörjning fördjupning

Bristen på arbetskraft kommer att öka och blir än mer omfattande såväl inom offentlig sektor som i näringslivet. SKR presenterade i rapporten Välfärdens kompetensförsörjning 2022 att kommuner och regioner (inkl privata utförare) behöver anställa 410 000 personer fram till 2031 – allt annat lika idag. I samma rapport konstateras att fram till 2031 ökar personer endast med fyra procent vilket motsvarar

253 000 personer. Den demografiska utmaningen varierar över landet, i sex av tio kommuner minskar personer i arbetsför ålder samtidigt som äldre ökar kraftigt.

Den demografiska utvecklingen har stor påverkan på arbetsgivarens möjligheter att klara kompetensförsörjningen. Antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven av välfärd ses öka. Befolkningsutvecklingen påverkar även hur behoven av våra tjänster kommer se ut. Barn, unga och äldre står för de största behoven av välfärd.

Enligt SCBs befolkningsframskrivning 2022-2040 för Ovanåkers kommun kommer antalet barn och unga upp till 18 år att minska medan antalet äldre över 80 år ökar. En minskning av antalet barn leder till ett lägre behov av förskola och skola, medan fler äldre leder till ökad efterfrågan inom vård och omsorg. På så vis ger befolkningsutvecklingen signaler på hur behoven av anställda inom våra olika verksamheter kommer att förändras. Även om antalet barn och unga bedöms minska så kommer det att finnas ett fortsatt rekryteringsbehov för att ersätta anställda utifrån legitimationskrav, anställda som väljer att sluta eller för anställda som kommer att gå i pension.

I Ovanåkers kommun är kompetensförsörjning och att hitta rätt kompetens en av de största utmaningarna och avgörande för hur vi möter framtiden. Konkurrensen om arbetskraften på arbetsmarknaden är stor. Det innebär att arbetet med att attrahera, rekrytera behålla och utveckla kompetenta medarbetare sker i konkurrens med andra kommuner, regioner samt privata arbetsgivare.

Det är viktigt att vi kan locka nya kompetenta medarbetare, men lika viktigt att vi tar väl hand om de vi redan har genom att skapa förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera välfärdstjänster med god kvalitet. Utmaningarna gällande kompetensförsörjning skiljer sig till viss del åt mellan våra verksamhetsområden, vilket innebär att arbetet behöver verksamhetsanpassas utifrån behov och förutsättningar. Förutsättningarna kan även förändras genom t.ex. statliga satsningar eller införande av nya lagar eller andra krav. Redan nu ses ett underskott på personal alternativt svårighet att rekrytera inom legitimationsyrken såsom tex sjuksköterskor och lärare inom vissa ämnen. Chefer och undersköterskor är andra exempel på svårrekryterade grupper. Medelåldern är hög inom tex den personalintensiva gruppen undersköterskor.

Den demografiska utmaningen påverkar kommunens ekonomi. Det gör också omvärlden i form av t.ex. statliga utredningar, krav på ökad personaltäthet och dokumentationskrav. Situationen är komplex och det finns ingen enskild lösning på kompetensutmaningen. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom nyrekrytering, istället behövs även nya arbetssätt och ett fortsatt arbete att tillvarata och utveckla befintliga medarbetare för att minska behoven av fler anställda. För att klara detta krävs en helhetssyn och ett samarbete både inom organisation och tillsammans med de fackliga organisationerna. Vidare behöver också statliga myndigheter ha en förståelse för att andra lösningar behövs.

Sveriges kommuner och regioner har tagit fram nio strategier för att möta kompetensutmaningen:

- Använd kompetensen rätt
- Stärk chefens förutsättning att leda

- Främja medarbetarnas utveckling och möjlighet till omställning
- Arbeta med friskfaktorer
- Utnyttja teknikens möjligheter
- Underlätta för fler att arbeta längre
- Synliggör lön, villkor och förmåner
- Rekrytera och attrahera bredare
- Värna arbetstiden

En hög del av medarbetarna upplever idag jobbet som meningsfullt, intressant och stimulerande. Samtidigt är det ofta det som gör jobben meningsfulla också det som upplevs som svårt. Att jobba människonära innebär både utmaningar och risker som arbetsgivaren arbetar med att hantera, i den organisatoriska såväl som den fysiska arbetsmiljön. Trots att det inom välfärdsjobben finns både positiva och utmanande aspekter, så är den mediala bilden och bilden på sociala medier oftast negativ. Detta påverkar både befintligt anställda och framtida medarbetare och försvårar kompetensutmaningen ytterligare.

Befintliga planeringsunderlag

ÖP (2017 § 44) är ett politiskt strategiskt dokument om hur man vill att kommunen ska utvecklas. I ÖP2030 finns fem planeringsstrategier:

- Goda kommunikationer
- Starka tätorter
- Utrymme för kreativitet
- Hållbar utveckling för framtida generationer
- Attraktiv landsbygd

Planen är en del av beslutsunderlag i övergripande budgetplanering. För att fungera som ett verktyg för politiken måste planen vara aktuell och det görs genom en aktualitetsprövning minst en gång varje mandatperiod.

Kommunfullmäktiges övergripande vision

Översiktsplanen och koncernövergripande verksamhetsmål är politiska styrdokument som är underlag för budget och verksamhetsplanering. Koncernövergripande verksamhetsmål framgår av bilaga 1.

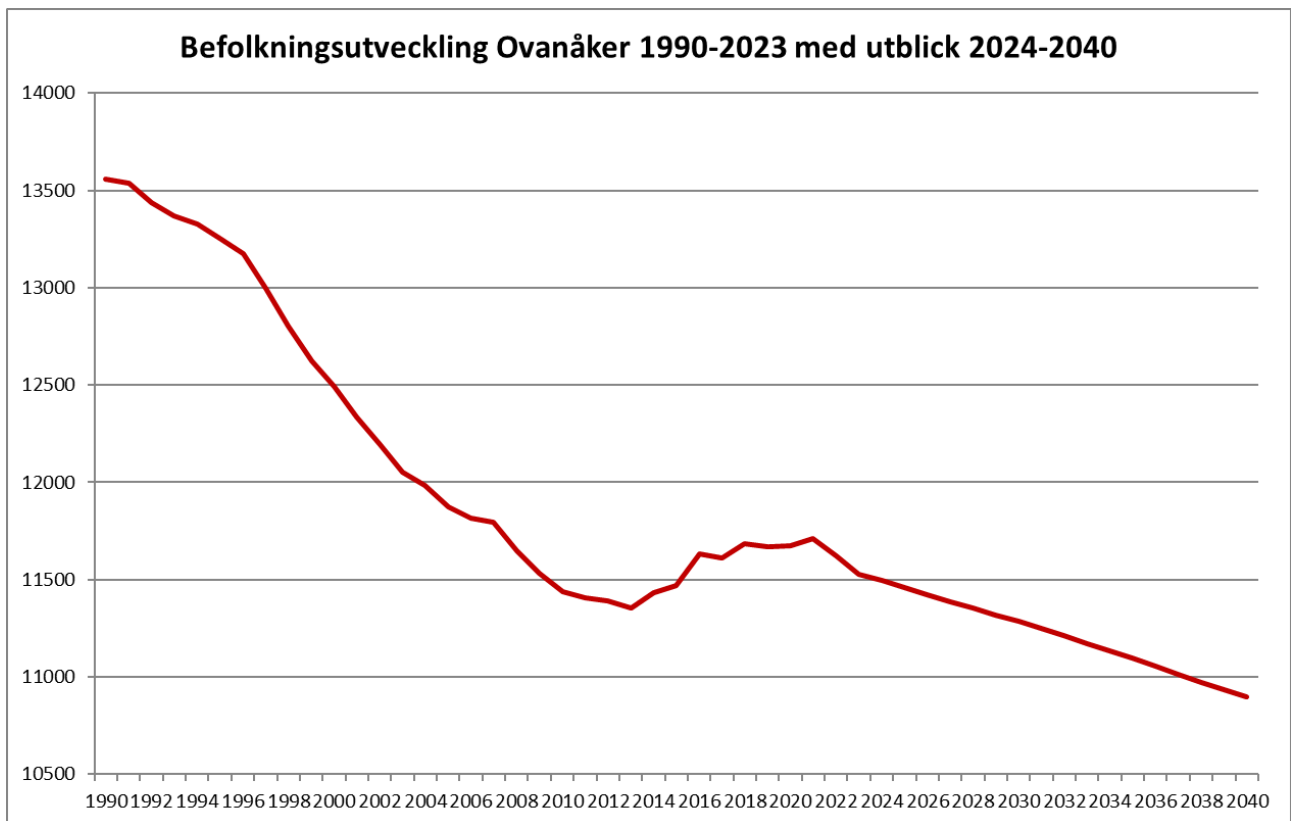

Befolkningsförutsättningar

Invånarnas ålder, sammansättning och flyttningsmönster mm och framtida förändringar utgör en stor del av kommunens planeringsförutsättningar. Det är skatteunderlag samt utgör underlag för behov och efterfrågan. Det förändrade demografiska mönster som redan nu visar sig är att befolkningen blir äldre i hela landet och världen.

Historisk utveckling

Mellan åren 1990-2023 har befolkningen i Ovanåker minskat från 13 558 till 11 525. Det innebär en genomsnittlig minskning med ca 60 personer per år. Befolkningsutvecklingen har en hög variation där befolkningen ökat med 162 personer 2016 och minskat med 198 personer 1998. Mellan 1990 och 2013 minskade befolkningen varje enskilt år. Mellan 2013 och 2023 har befolkningen ökat sex av tio år. De två senaste åren 2022 och 2023 har befolkningen minskat med 89 respektive 97 invånare

Befolkning per sista december: Källa SCB Befolkningsframskrivning per 2022-05-25, bearbetning Ovanåkers kommun efter faktiska siffror för 2022 och 2023.

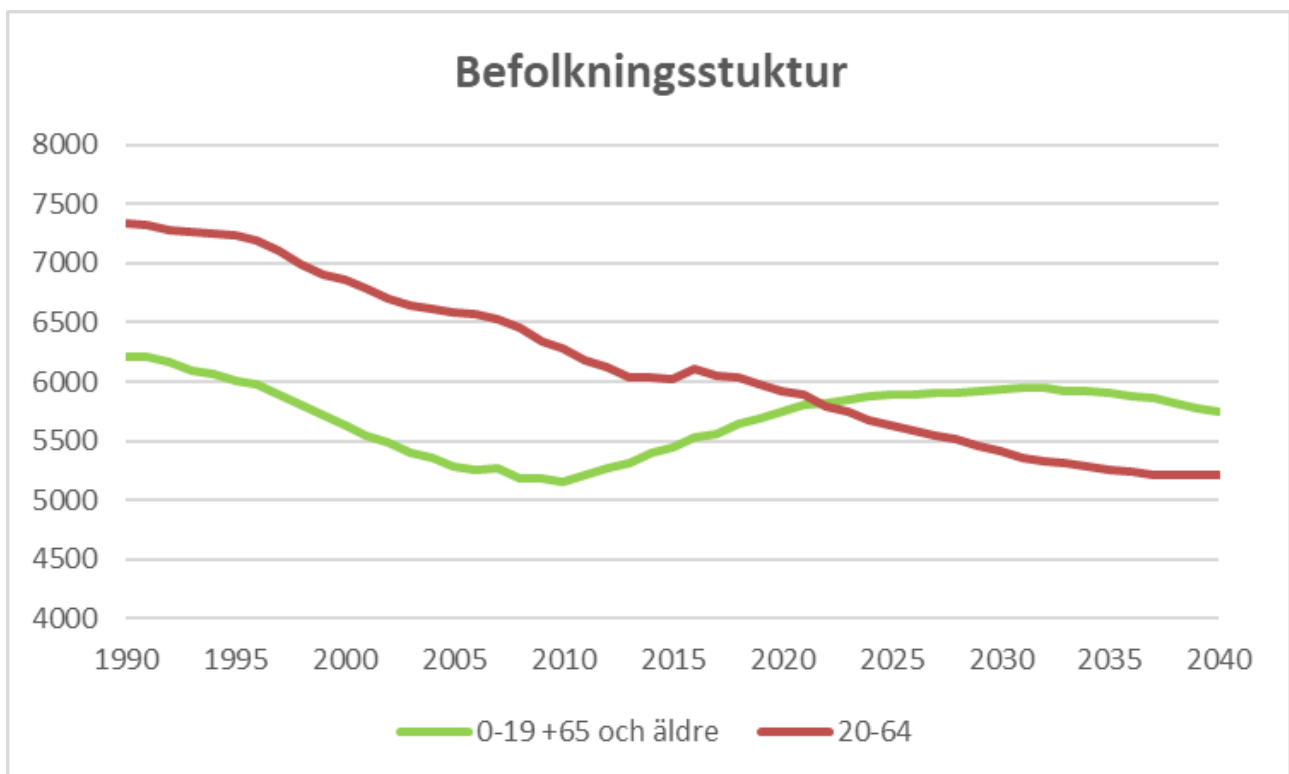

Antal invånare den 31.12	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	186	130	101	105	104	112	128	110	110	106	109
1-5 år	865	807	590	511	546	554	629	599	568	558	557
6 år	167	191	142	96	100	120	121	131	121	119	115
7-15 år	1500	1544	1552	1329	1034	1076	1165	1190	1198	1146	1120
16-18 år	555	463	497	545	481	374	342	384	396	421	374
19-64 år	7531	7400	7006	6738	6420	6159	6039	5698	5482	5337	5302
65-79 år	2085	2009	1784	1706	1932	2278	2396	2307	2148	2089	2007
80-89 år	603	627	709	743	679	659	703	882	1075	1065	1002
90 år och äldre	66	85	110	100	144	137	149	157	187	254	310
Totalt	13558	13256	12491	11873	11440	11469	11672	11458	11285	11095	10896

Framtida befolkning

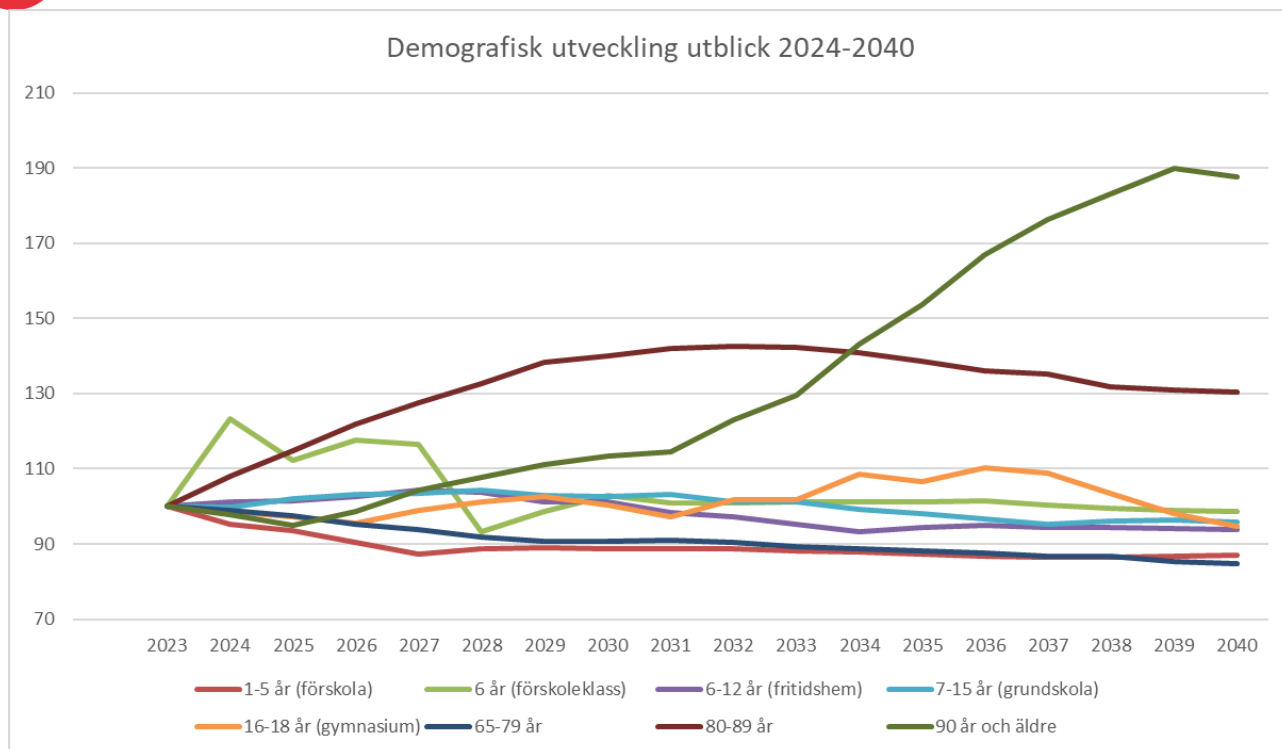
Mellan åren 2023-2040 antas befolkningen i Ovanåker minska från 11 525 till 10 896. Det innebär en genomsnittlig minskning med 37 personer per år. Diagrammet nedan visar hur färre ska försörja fler när den arbetsföra befolkningen minskar och barn, unga och äldre ökar. År 2023 var befolkningen mellan 20-64 färre än den del av befolkningen som var 0-19 år och 65 år och äldre.

Befolkningsstruktur åldersgrupp 20-64 år samt 0-19 och 65- och äldre 1990-2040: Källa SCB

Befolkningsframskrivning per 2022-05-25, bearbetning Ovanåkers kommun efter faktiska siffror för 2022 och 2023

Den demografiska utvecklingen visar att åldersgruppen 80-89 år samt 90 år och uppåt är de åldersgrupper som har störst relativa ökning till 2040. Befolkningen i åldersgruppen 65-79 år har störst relativa minskning.

Befolkningsstruktur åldersgrupper kostnadsutjämnning 2022-2040. Källa SCB Befolkningsframskrivning per 2022-05-25, bearbetning Ovanåkers kommun efter faktiska siffror för 2022 och 2023

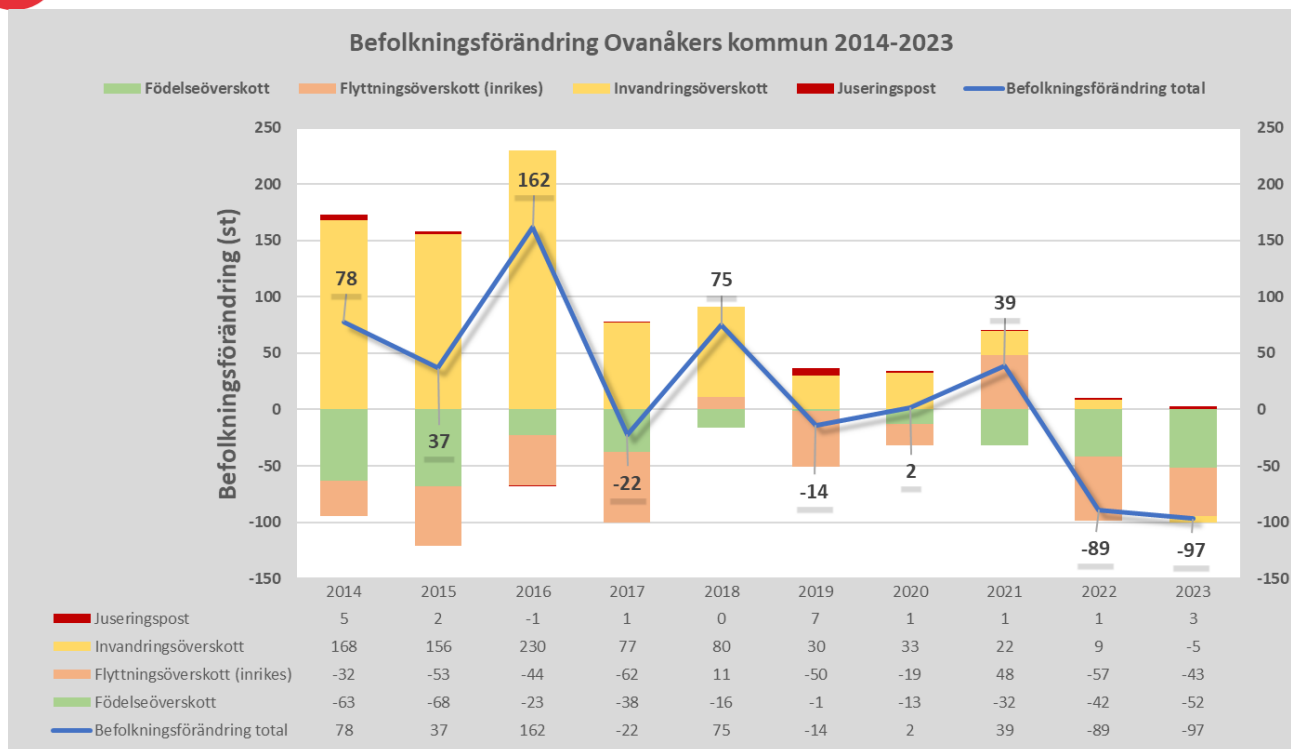
Befolkningsförändringar

Hur befolkningen i en kommun utvecklas har med olika delar att göra.

- **Födelseöverskott**, födda - avlidna
- **Flyttningsöverskott inrikes**, inrikes inflyttade - inrikes utflyttade
- **Invandringsöverskott**, utrikes inflyttade - utrikes utflyttade
- Justeringspost

I diagrammen nedan går det att se den årliga befolkningsförändringen och respektive variabels bidrag till, den historiska utvecklingen 10 år bakåt i tiden och den framtida utvecklingen 10 år framåt i tiden.

Som framgår av diagrammet har kommunen haft ett invandringsöverskott som bidragit positivt till befolkningsförändringen. Under senare år har invandringsöverskottet minskat och under 2023 var det fler som flyttade från kommunen till utlandet än till kommunen från utlandet.

Födelseöverskottet har bidragit negativt till befolkningsförändringen.

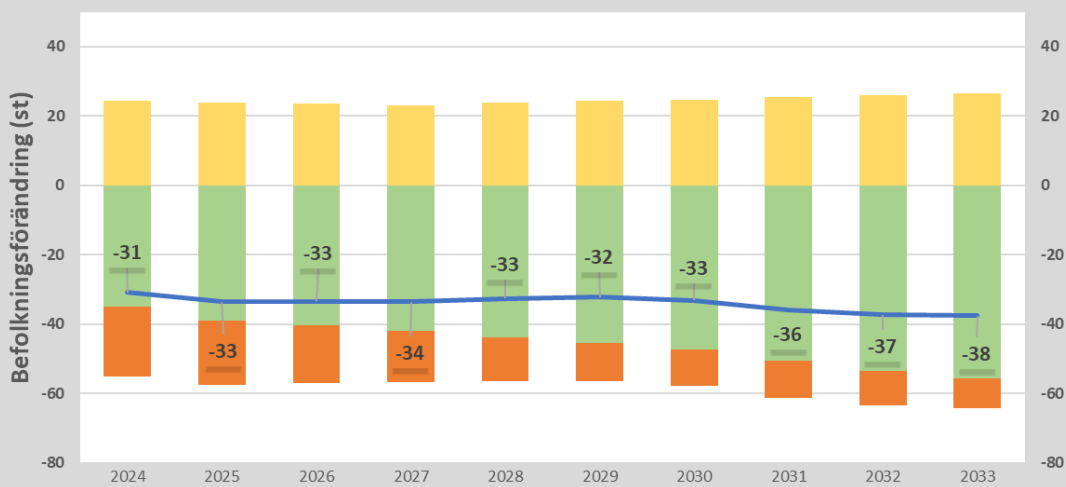
Inrikes flyttnetto har oftast varit negativt men har vid ett par tillfällen under den senaste 10 års perioden varit positivt.

Befolkningsförändring Ovanåkers kommun 2024-2033

Födelseöverskott   Flyttingsöverskott (inrikes)   Invandringsöverskott   Justeringspost   Befolkningsförändring total

Justeringspost
Invandringsöverskott
Flyttingsöverskott (inrikes)
Födelseöverskott
Befolkningsförändring total

2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	24	24	23	24	24	25	25	26	27
-20	-18	-17	-15	-13	-11	-11	-11	-10	-8
-35	-39	-40	-42	-44	-46	-47	-51	-53	-56
-31	-33	-33	-34	-33	-32	-33	-36	-37	-38

Övergripande ekonomiska förutsättningar

Kommunen som helhet i jämförelse med andra kommuner

Skattesats

I Ovanåker betalar kommuninvånarna 33,37 i skattesats 2024. För Sverige är medelskattesatsen i riket 32,37. Det betyder att invånarna i Ovanåker betalar 1,00 mer än den genomsnittlige svensken i skattesats.

		2022	2023	2024
Skattesats totalt, (%)	Ovanåker	33,37	33,37	33,37
	Riket	32,23	32,24	32,37

Soliditet

I Ovanåker var soliditeten i kommunen inkl. pensionsåtagandet, intjänat före 1998 (ansvarsförbindelsen), 24,5 % 2022. Det betyder att av kommunens totala tillgångar är 24,5% finansierade av eget kapital och resterande del är finansierade av skulder. För Sverige var den vägda soliditeten för kommunerna 31,9 %. Ovanåkers kommun hade 2022 tillgångar uppgående till 1 172 mnkr. Det hade krävts en utökning av det egna kapitalet med 87 mnkr för att Ovanåkers kommun skulle nå samma soliditet som riket.

		2020	2021	2022
Soliditet inkl pensionsåtag. kommun, (%)	Ovanåker	21,1	21,7	24,5
	Riket	28,8	30,7	31,9
Soliditet inkl pensionsåtag. kommunkoncern, (%)	Ovanåker	20,4	21,0	22,9
	Riket	29,7	31,7	33,0

Resultat

Ovanåkers kommun har för treårsperioden 2020-2022 redovisat positivt resultat med 65,2 mnkr. Om Ovanåker skulle redovisat ett resultat motsvarande Sverige i genomsnitt skulle resultatet varit 128,3 mnkr.

		2020	2021	2022
Årets resultat kommun, kr/inv	Ovanåker	1 778	1 150	2 662
	Riket	3 394	4 367	3 228
Årets resultat kommunkoncern, kr/inv	Ovanåker	2 489	1 491	3 121
	Riket	4 653	6 289	4 773

Anpassningsbehov

För att klara det ökade trycket på kommunal verksamhet behöver kommunen anpassa verksamheten med ungefär 8,0 mnkr årligen (0,94 %) fram till 2030.

Varav per år

- minskat invånarantal ca 2,2 mnkr (ca 0,26 %)
- demografi ca 5,8 mnkr (ca 0,68 %)

Med dagens servicenivå, kostnadseffektivitet och avgifter och med framtidens uppskattade förutsättningar kommer det år 2030 fattas ca 48 mnkr. Kommunens intäkter från det kommunala skatteunderlaget uppgår till 547 mnkr 2023.

Klarar kommunen inte av att anpassa verksamheten skulle kommunen istället behöva höja den kommunala skatten med ca 1,92 kr, öka avgiftsfinansieringen eller sänka kvaliteten. En ökning med 1 kr i skatt är ca 25 mnkr och en ökning med 1,92 kr ger ca 48 mnkr. Nedan tabell visar vilken skattesats (nuvarande 21,86) som är nödvändig vid olika effektiviseringskrav.

Skattesats	Effektivisering tom 2030	Anpassning (mnkr) prisnivå 2023
21,86	5,6%	48
22,86	2,7%	23
23,78	0,0%	0

Antalet invånare och dess inverkan på den kommunala ekonomin

I befolkningsprognosen antas invånarantalet minska med ca 630 personer fram till 2040. Den negativa befolkningsförändringen innebär ca 37,8 mnkr i minskade skatteintäkter. Det innebär minskade årliga intäkter motsvarande ca 2,2 mnkr eller 0,26% av verksamhetens nettokostnader (850 mnkr 2023) per år.

Invånarnas ålder och dess påverkan på den kommunala ekonomin

De ålderskategorier som i huvudsak antas bidra till en förändring av de kommunala kostnaderna är 1-18 år och 65 år och äldre.

Ett sätt att räkna på de ökade kostnaderna för demografi är att använda SKRs prislappar (skatter och bidrag/kostnadsutjämning) och gruppera kommunens befolkning i samma åldersintervaller. Kombineras prislapparna med befolkningsprognosen blir resultatet att kostnaderna kommer öka med 49 mnkr till 2040. Eftersom den största demografiska utmaningen ligger fram till 2030 är det mer relevant att räkna på en årlig förändring fram till 2030 som då motsvarar 5,8 mnkr årligen. Kommunen budgeterat verksamhetens nettokostnader till 850 mnkr 2022. Det innebär 0,68 % per år i ökade kostnader till följd av demografin.

	Prislappar per person SKR (2023)	2024	2025	2026	2027	2030	2035	2040
1-5 år	133 602	82	80	77	75	76	75	74
6-12 år	18 725	17	17	17	18	17	16	16
6 år	72 255	10	9	10	10	9	9	8
7-15 år	124 259	145	148	150	150	149	142	139
16-18 år	152 144	59	58	57	59	60	64	57
65-79 år	23 279	55	54	53	52	50	49	47
80-89 år	134 888	112	119	126	132	145	144	135
90-	352 735	57	55	57	61	66	89	109
Totalt (mnkr)		537	541	548	557	572	588	586

Investeringarna och dess inverkan på ekonomin

Kommunen har ett fastighetsbestånd som till stor del byggdes på 60/70 talet. Under senare år har beslut om att renovera och förnya fastighetsbeståndet.

Effekter av investeringar antas vara del av de ökade kostnaderna enligt demografin.

Ansvarsförbindelsen-Pensionsåtagande

Kommunen har ett åtagande att betala pensioner för de som tjänade in pension fram till -98. Dessa bokades inte upp som kostnader och skuldfördes inte i balansräkningen. Det belopp som kommunen kostnadsför idag kommer vara relativt oförändrad fram till 2030.

Skatteintäkter beskrivning

Skatteintäkter kommunens befolkning

Följande är en beskrivning av skattesystemet. Siffrorna är därför inte aktuella.

Skatteintäkterna i Ovanåkers kommun består till största del av skatteintäkter från folkbokförda invånare i kommunen. De 11 613 personer som var folkbokförda i kommunen 1/11 2016 betalade skatt i kommunen 2017. Den kommunala skattesatsen 2017 var 21,86.

Den genomsnittliga skattekraften i Ovanåkers kommun prognostiserades 2017 till 185 186 kr/invånare.

Skatteintäkter (kommunens befolkning)

- Skattekraft i kommunen 185 186 kr/invånare (2017-prognos)
- Antal invånare 1/11-2016: 11 613
- Kommunens skattesats: 21,86
- Totalt 470 mnkr

2024 prognostiseras skattekraften till 230 915 kr/invånare vilket motsvarar 81,9 % av rikets skattekraft 282 087 kr/invånare.

Skatteintäkter inkomstutjämning

Skatteintäkterna i Ovanåkers kommun består även av inkomstutjämning. Inkomstutjämningen innebär att alla kommuner har rätt till en garanterad skattekraft. Beräknad som den genomsnittliga skattekraften i riket * 1,15. Alla kommuner har i inkomstutjämningen rätt till ersättningsnivå enligt samma skattesats. Den fastställdes 2003. För mottagande kommuner är skattesatsen 19,61. Beräknad som $95\% * 20,64$ (genomsnittlig beskattning 2003). Ingen justering av grundnivån har gjorts därefter.

Justering kan däremot gjorts av nivån inom länen då exempelvis kollektivtrafiken tagits över av regionen och hemsjukvården av kommunerna. Efter justeringarna har varje kommun en länsvis skattesats. För Ovanåkers kommun var den länsvisa skattesatsen för 2017 19,31.

Den garanterade skattekraften i riket prognostiserades 2017 till 253 443 kr/invånare.

Inkomstutjämning

- Skattekraft i kommunen 185 186 kr/invånare (2017-prognos)
  - Antal invånare 1/11-2016: 11 613
  - Garanterad skattekraft: 253 443 kr/invånare
  - Länsvis skattesats *95%: 19,31
  - Totalt 153 mnkr
- $(253443-185186) * 11613 * 19,31\%$

Skatteintäkter kostnadsutjämning

Kostnadsutjämningen syftar till att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader. t.ex. skillnader i andelen barn eller andelen äldre. Systemet ska däremot inte utjämna för kostnader som beror på skillnader i vald servicenivå och avgiftssättningen och effektivitet.

En revidering av kostnadsutjämningen gjordes inför 2020. Kostnadsutjämningen består av numera av 9 delmodeller.

Kan kommunen påverka skatteunderlaget?

Olika faktorer som styr skatteunderlaget redovisas nedan, vissa går att påverka enklare än andra.

Det kommunala skatteunderlaget

- Öka skattekraften i kommunen, fler i arbete

Ökning 10 000 kr/invånare ger 3 mnkr.

Skatteintäkterna ökar med 25,4 mnkr, $10000 * 11613 * 21,86\%$.

Samtidigt minskar inkomstutjämningen 22,4 mnkr, $10000 * 11613 * 19,31\%$.

- Öka antalet invånare i kommunen

100 nya invånare i kommunen ger 5,4 mnkr.

Givet medelskattkraft i likhet med kommunen $185186 \cdot 100 \cdot 21,86\% + (253443 - 185186) \cdot 100 \cdot 19,31\%$

- Öka skattesatsen

0,25 i ökad skattesats ger 5,4 mnkr.

$185186 \cdot 11631 \cdot 0,25\%$

Inkomstutjämnningen

Längre ifrån kommunen ligger möjligheten att påverka inkomstutjämnningen.

- Öka garanterad skattkraft, fler i arbete i riket

Ökning 10 000 kr/invånare ger 22,4 mnkr.

$10000 \cdot 11613 \cdot 19,31\%$

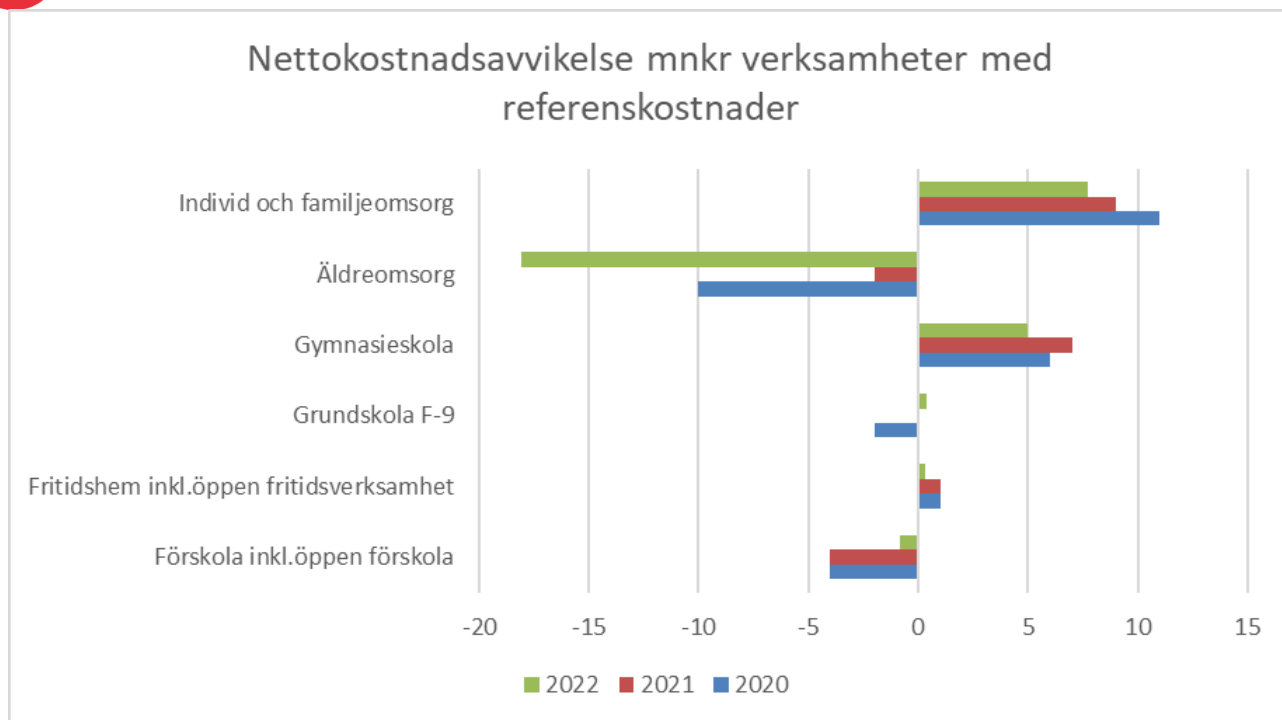
- Öka länsvis skattesats, kräver regeringsbeslut

Nuvarande nivå baseras på genomsnittsbekattningen 2003. För att ändra nivån krävs ett nytt regeringsbeslut.

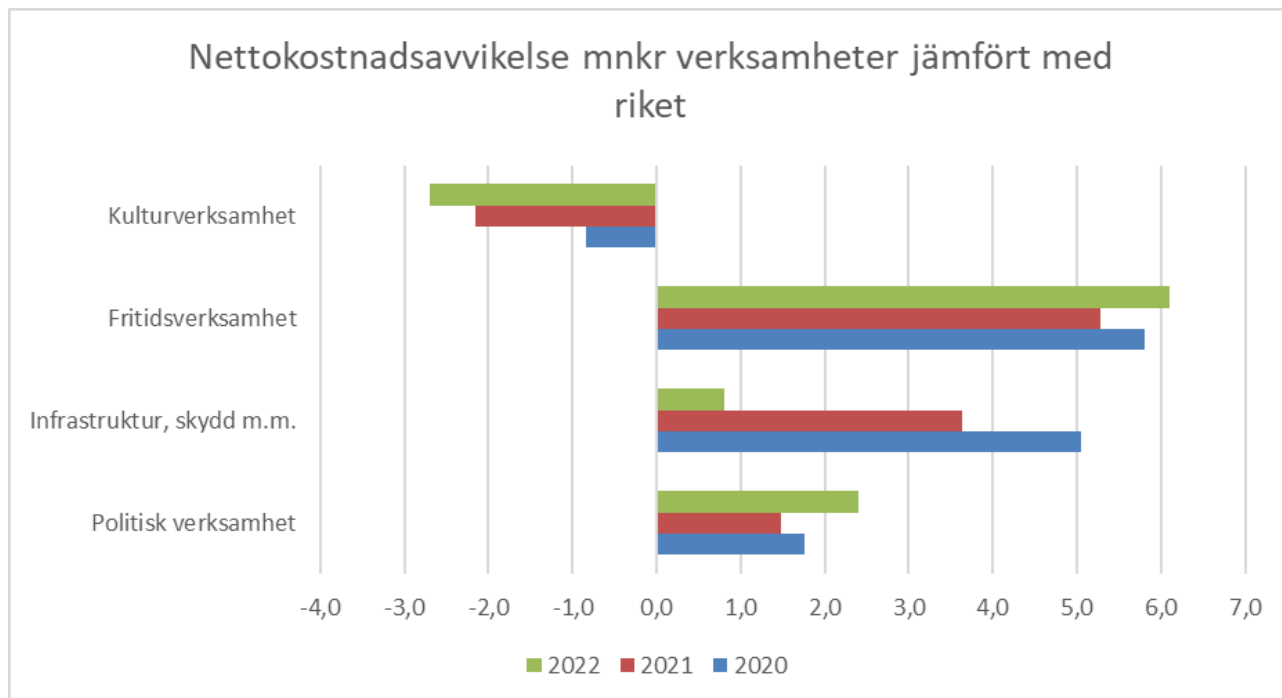
Kostnadsavvikelser i jämförelse

Diagrammet nedan visar avvikelserna i mnkr för vad delar av den lagstyrda verksamheten skulle kosta om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet samt avgifter. Totalt bedrevs de lagstyrda verksamheterna inom Ovanåkers kommun 2022 till en kostnad som var ca 5,5 mnkr lägre.

Diagrammet nedan visar avvikelsen i mnkr vad den i huvudsak frivilliga verksamheten kostat jämfört med genomsnittliga kostnaden för riket. Totalt bedrevs de i huvudsak frivilliga verksamheterna inom Ovanåkers kommun 2022 till en kostnad som var ca 6,6 mnkr högre.

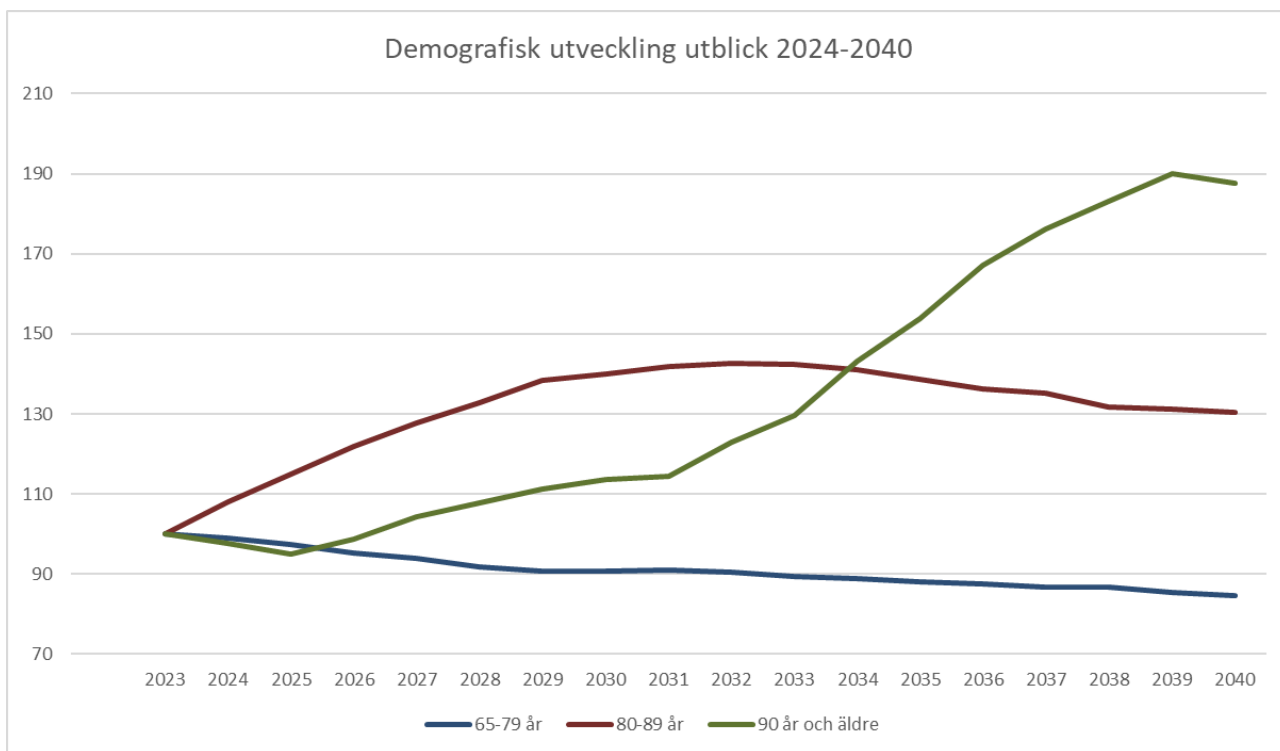
Socialnämndens ekonomiska förutsättningar

Befolkningsstruktur

Mellan 2010 och 2020 ökade antalet 65 år och äldre med 490 personer. Den största ökningen var i åldersintervallet 65-79 år (+465). Resterande ökning var i åldersintervallet 80-89 år (+25), medan antalet 90 år och äldre var relativt oförändrat (+5).

Mellan 2020 och 2030 antas antalet 65 år och äldre öka med ca 160 personer. Det som skiljer från tidigare 10 årsperiod är att antalet 65-79 åringar minskar (-250) medan antalet 80-89 åringar (+370) och 90 år och äldre (+40) ökar.

I tabellen nedan går det att se den relativa förändringen 2023-2040 med år 2023 som referensår.

Antal invånare den 31.12	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
65-79 år	2085	2009	1784	1706	1932	2278	2396	2307	2148	2089	2007
80-89 år	603	627	709	743	679	659	703	882	1075	1065	1002
90 år och äldre	66	85	110	100	144	137	149	157	187	254	310
Totalt	2754	2721	2603	2549	2755	3074	3248	3346	3410	3409	3319

65-79 år är flest i antal runt 2020

Antalet personer i åldersintervallet antas vara som flest, 2 411 personer, år 2021. Därefter antas en successiv minskning av antalet. 2023 var antalet personer i åldersintervallet 2 369.

80-89 år ökar som mest fram till 2030

Antalet personer i åldersintervallet antas vara som flest, 1 095 personer, år 2032. 2023 var antalet personer i

åldersintervallet 768.

90 år och äldre ökar som mest fram till 2040

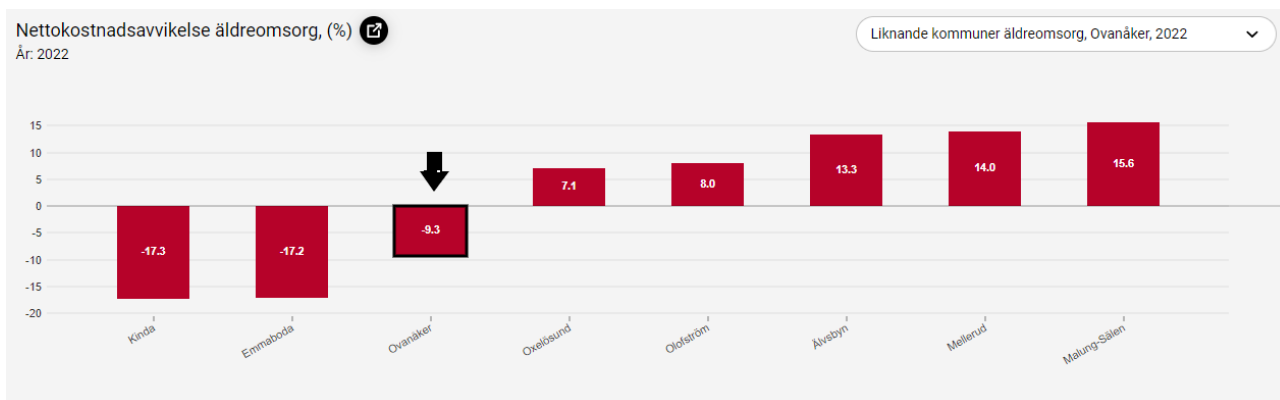
Antalet i åldersintervallet antas vara som flest, 313 personer, år 2039. 2023 är antalet personer i åldersintervallet 165.

Kostnadsjämförelse

Äldreomsorg

Nettokostnaderna för äldreomsorg i Ovanåker var 15 243 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit äldreomsorg till referenskostnad skulle utfallet varit 16 797 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 18,1 mnkr lägre.

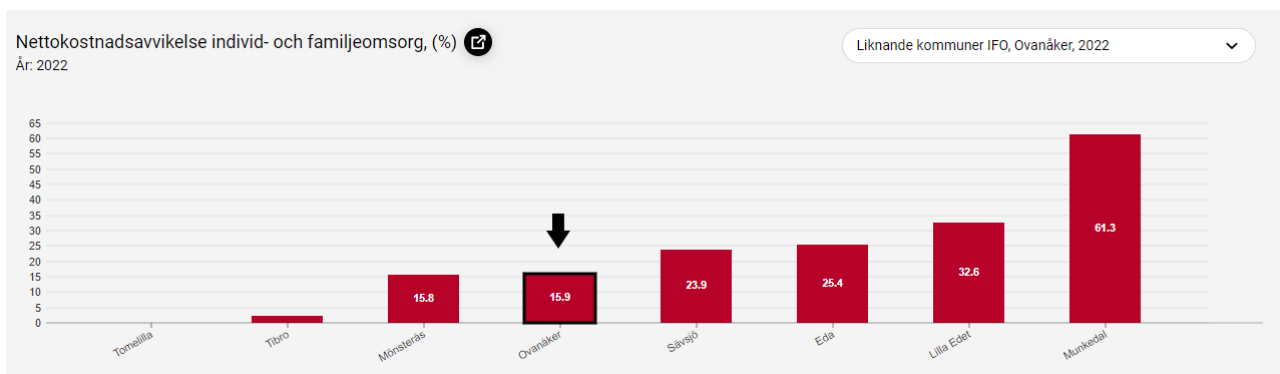
På kolada går det att få fram den relativa nettokostnadsavvikelsen. I tabellen nedan visas Ovanåkers nettokostnadsavvikelse i relation till liknande kommuner inom äldreomsorg.

Individ- och familjeomsorg

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg var i Ovanåker 4 854 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit individ- och familjeomsorg till referenskostnad skulle utfallet varit 4188 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 7,7 mnkr högre.

På kolada går det att få fram den relativa nettokostnadsavvikelsen. I tabellen nedan visas Ovanåkers nettokostnadsavvikelse i relation till liknande kommuner inom IFO.

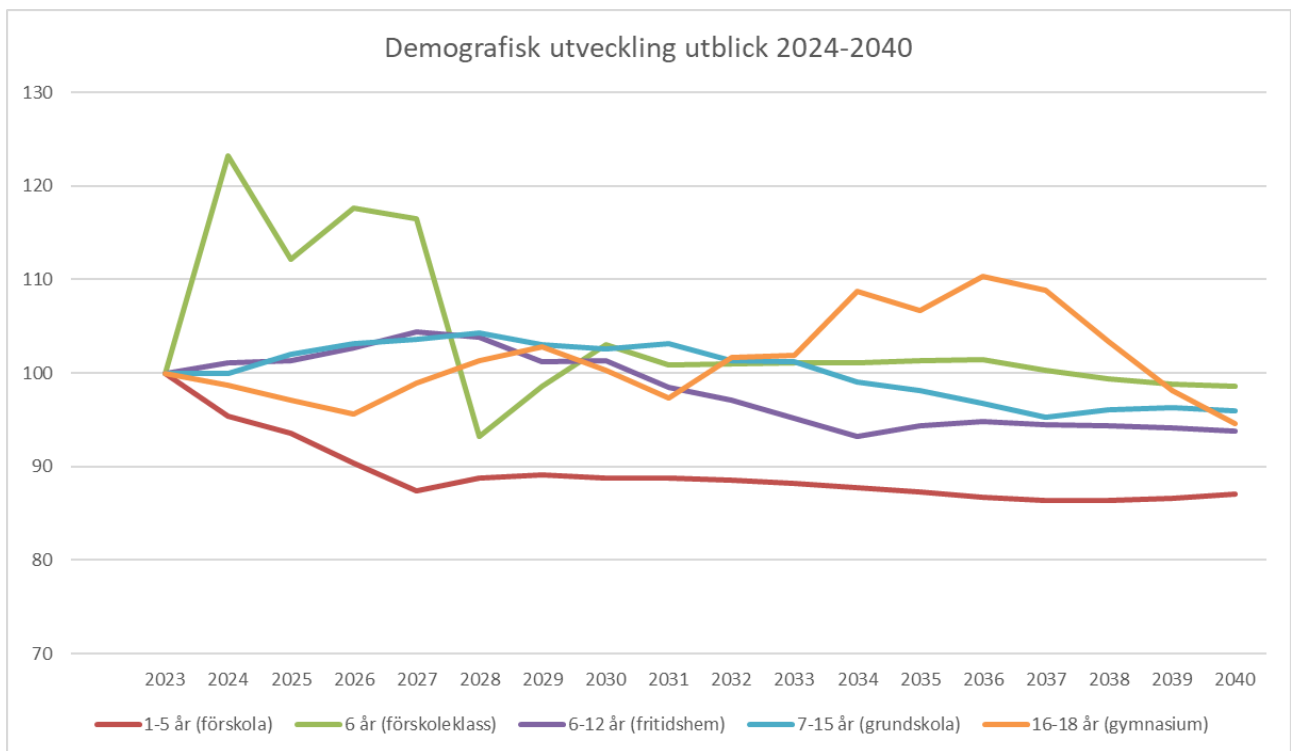
Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska förutsättningar

Befolkningsstruktur

Mellan 2010 och 2020 ökade antalet 1-18 år med 100 personer. Antalet 1-5 åringar (förskola) ökade då med 80 personer. Antalet 6-15 åringar (grundskola) ökade med 150 personer och 16-18 åringarna minskade med 140 personer.

Mellan 2020 och 2030 antas antalet 1-18 åringar öka med 25 personer. Antalet 1-5 åringar antas minska med 60 medan antalet 6-15 åringar (+30) och 16-18 åringar (+55) ökar.

I tabellen nedan går det att se den relativa förändringen 2023-2040 med år 2023 som referensår.

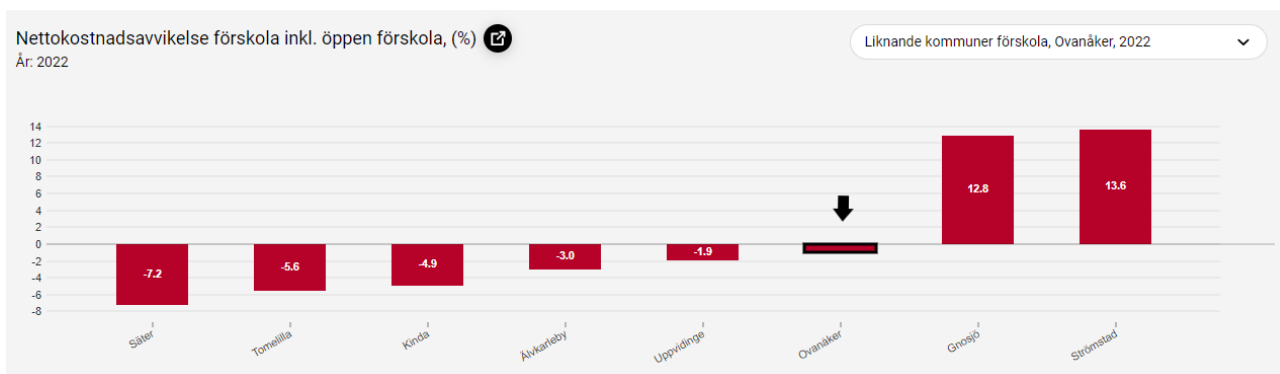
Antal invånare den 31.12	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
1-5 år (förskola)	865	807	590	511	546	554	629	599	568	558	557
6 år (förskoleklass)	167	191	142	96	100	120	121	131	121	119	115
6-12 år (fritidshem)	1178	1211	1179	888	731	830	889	920	920	857	852
7-15 år (grundskola)	1500	1544	1552	1329	1034	1076	1165	1190	1198	1146	1120
16-18 år (gymnasium)	555	463	497	545	481	374	342	384	396	421	374
Totalt 1-18 år	3087	3005	2781	2481	2161	2124	2257	2304	2282	2244	2166

Kostnadsjämförelse

Förskola

Nettokostnaden för förskola inkl. öppen förskola var i Ovanåker 6 938 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit förskola inkl. öppen förskola till referenskostnad skulle utfallet varit 7 007 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 0,8 mnkr lägre.

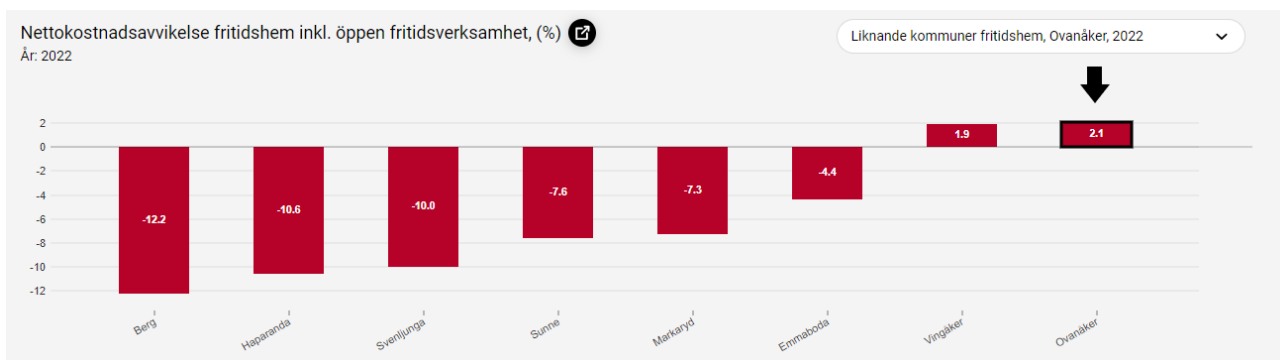
På kolada går det att få fram den relativa nettokostnadsavvikelsen. I tabellen nedan visas Ovanåkers nettokostnadsavvikelse i relation till liknande kommuner inom förskola.

Fritidshem

Nettokostnaden för fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet var i Ovanåker 1 397 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet till referenskostnad skulle utfallet varit 1 369 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 0,3 mnkr högre.

På kolada går det att få fram den relativa nettokostnadsavvikelsen. I tabellen nedan visas Ovanåkers nettokostnadsavvikelse i relation till liknande kommuner inom fritidshem.

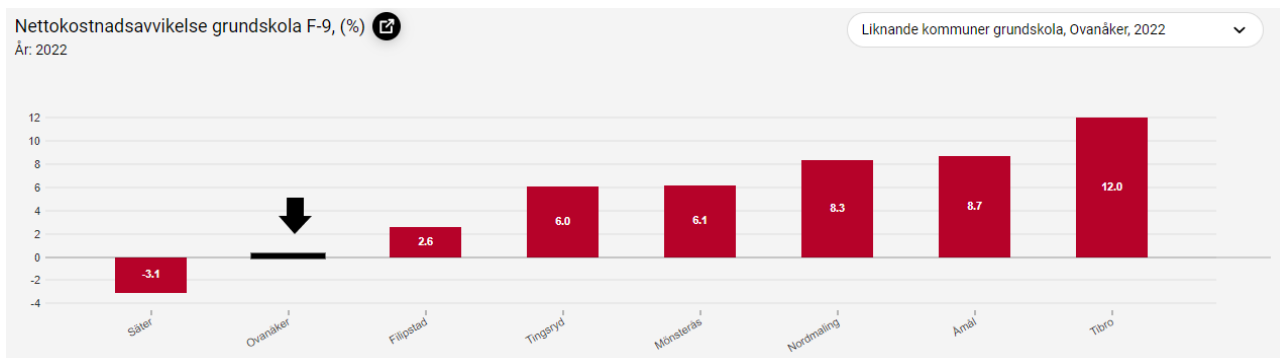

Grundskola F-9

Nettokostnaderna för grundskola F-9 var i Ovanåker 12 444 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit grundskola F-9 till referenskostnad skulle utfallet varit 12 411 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 0,4 mnkr högre.

På kolada går det att få fram den relativa nettokostnadsavvikelsen. I tabellen nedan visas Ovanåkers

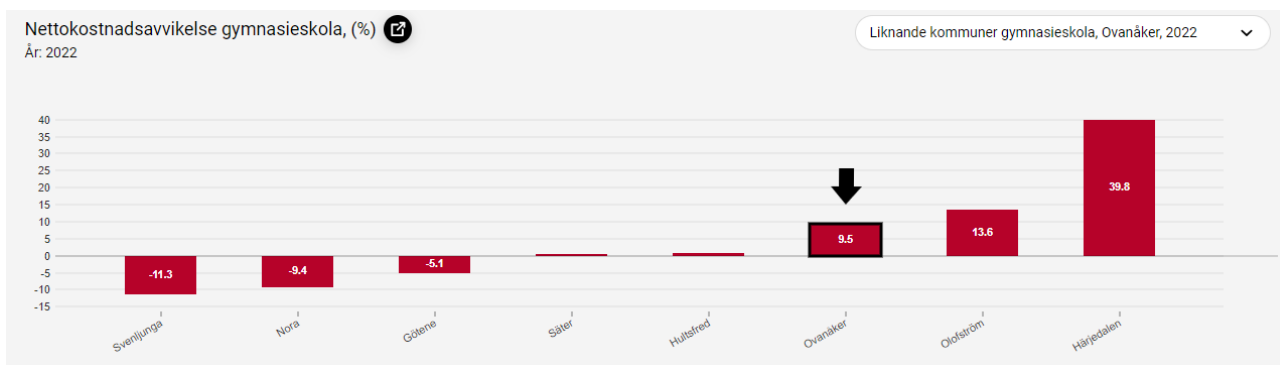
nettokostnadsavvikelse i relation till liknande kommuner inom grundskola.

Gymnasieskola

Nettokostnaderna för gymnasieskola var i Ovanåker 5 002 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit gymnasieskola till referenskostnad skulle utfallet varit 4 569 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 5,0 mnkr högre.

På kolada går det att få fram den relativa nettokostnadsavvikelsen. I tabellen nedan visas Ovanåkers nettokostnadsavvikelse i relation till liknande kommuner inom gymnasieskola.

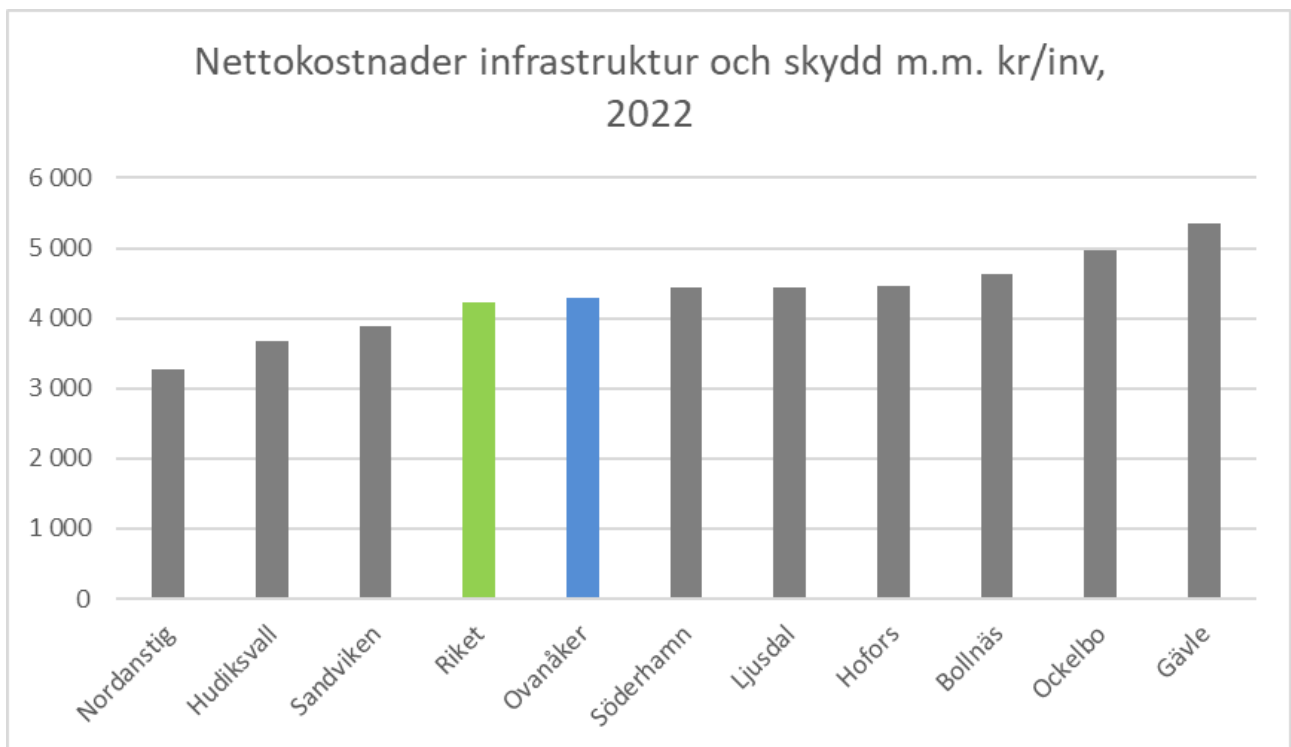
Kommunstyrelsens ekonomiska förutsättningar

Kostnadsjämförelse

Infrastruktur och skydd

Nettokostnaderna för infrastruktur, skydd m.m. var i Ovanåker 4 295 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit infrastruktur, skydd m.m. till kommunernas genomsnittliga nettokostnad skulle utfallet varit 4 224 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 0,8 mnkr högre.

I tabellen nedan jämförs Ovanåkers kommuns nettokostnader med övriga kommuner Gävleborgs län och med riket.

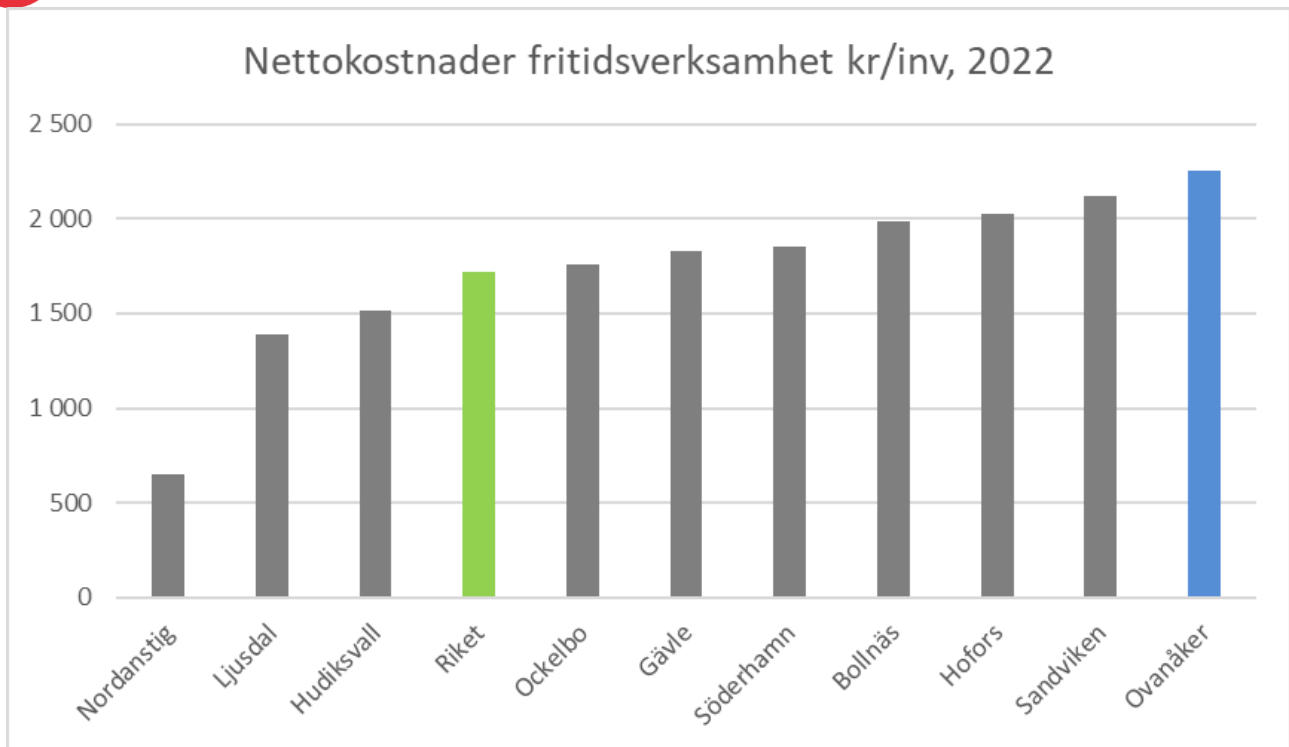
Fritidsverksamhet

Nettokostnaderna för fritidsverksamhet var i Ovanåker 2 250 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit fritidsverksamhet till kommunernas genomsnittliga nettokostnad skulle utfallet varit 1 722 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 6,1 mnkr högre.

I tabellen nedan jämförs Ovanåkers kommuns nettokostnader med övriga kommuner Gävleborgs län och med riket.

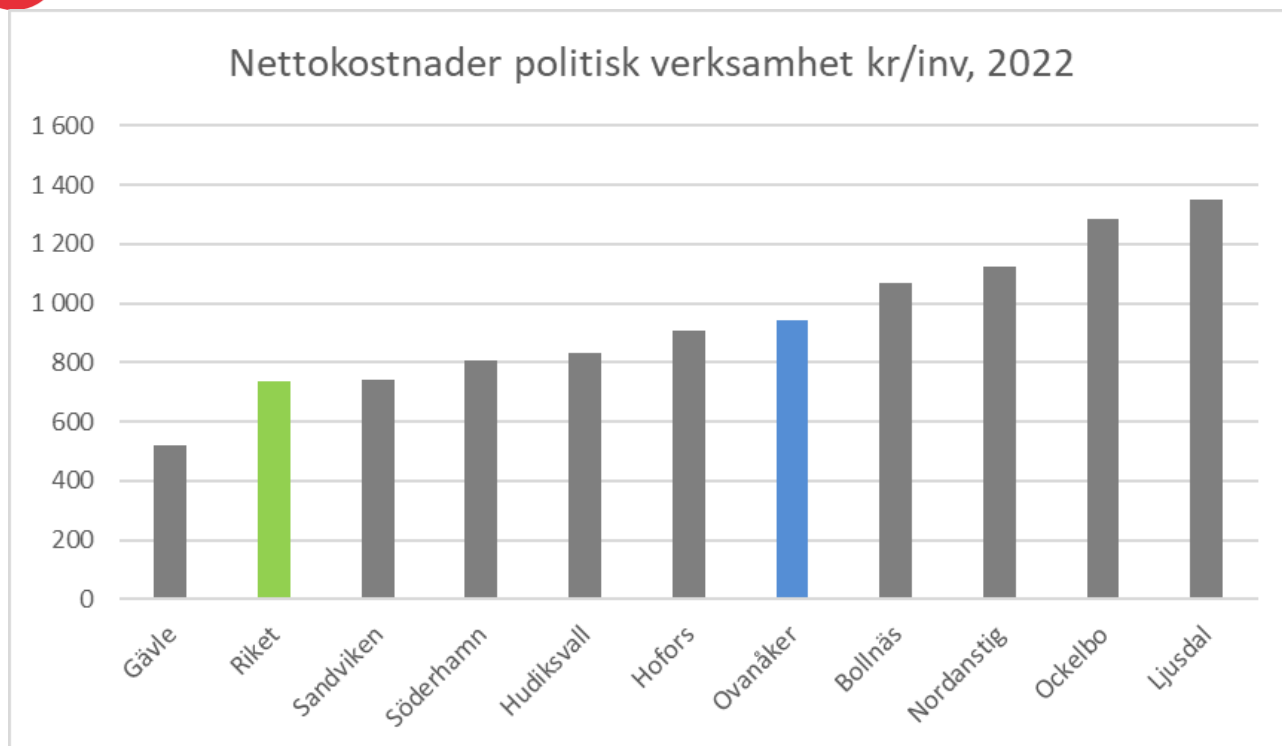

Politisk verksamhet

Nettokostnaderna för politisk verksamhet var i Ovanåker 940 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit politisk verksamhet till kommunernas genomsnittliga nettokostnad skulle utfallet varit 736 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 2,4 mnkr högre.

I tabellen nedan jämförs Ovanåkers kommuns nettokostnader med övriga kommuner Gävleborgs län och med riket.

Kulturverksamhet

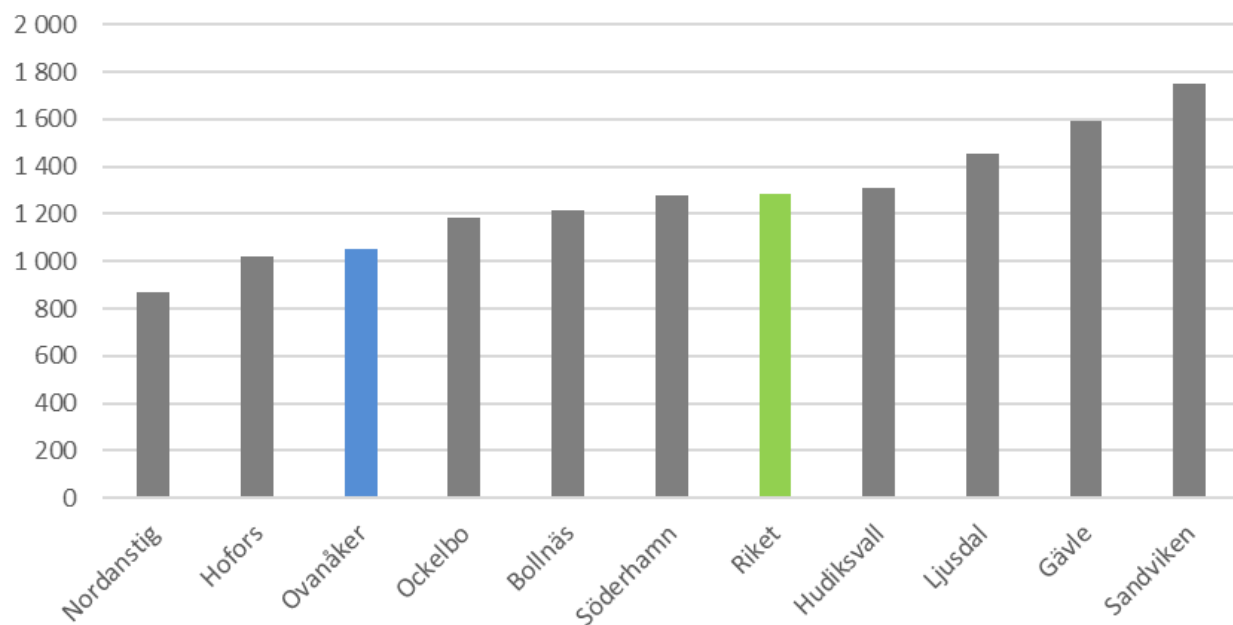
Nettokostnaderna för kulturverksamhet var i Ovanåker 1054 kr/invånare 2022. Om Ovanåker skulle bedrivit kulturverksamhet till kommunernas genomsnittliga nettokostnad skulle utfallet varit 1283 kr/invånare. Det innebär att nettokostnaderna i Ovanåker är 2,7 mnkr lägre.

I tabellen nedan jämförs Ovanåkers kommuns nettokostnader med övriga kommuner Gävleborgs län och med riket.

Nettokostnader kulturverksamhet kr/inv, 2022

Bilaga 1: Koncernövergripande verksamhetsmål

I kommunallagens står beskrivet att budgeten ska innehålla en plan för verksamheten under budgetåret och i planen ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunen ska formulera både verksamhetsmål och finansiella mål.

Som verksamhetsmål har Ovanåkers kommun valt att från och med 2024 utgå från de globala målen för hållbar utveckling. Under våren 2023 kommer kommunen att fatta beslut om ny målstyrningsmodell och fatta beslut om vilka globala mål som kommunen ska prioritera för perioden 2024-2027. Syftet med modellen är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och lokala ambitioner kopplat till de 17 globala målen. Ovanåkers kommun har en gemensam vision som uttrycker ett önskvärt framtida tillstånd för hela koncernen.

Beslut om prioriterade globala mål med tillhörande beskrivningar samt prioriterade delmål fattas av kommunfullmäktige på våren första året under en ny mandatperiod för de kommande fyra åren.

De 17 globala målen är:

Varje globalt mål är indelat i flera delmål och dessa delmål är utgångspunkt för de mål som nämnder/styrelser sätter för verksamheten. Kommunfullmäktige väljer först ut vilka delmål som prioriteras för kommunen som helhet i samband med arbetet med att kommunfullmäktige prioriterar globala målen. Nämnder och styrelser väljer sedan tillsammans med förvaltningen ut de delmål som ska styra verksamheten det kommande året (utifrån den prioritering kommunfullmäktige redan gjort). Eftersom nämnden/styrelsen inte själv formulerar målen är det genom att beskriva delmålet ur ett lokalt nämnd-/styrelseperspektiv som nämnd/styrelse ger riktning för verksamheten.

Bilaga 2: Detaljerad nettokostnader

Äldreomsorg

Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv (N20014)

Nettokostnad för äldreomsorg, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser samtlig regi. Källa: SCB.

Referenskostnad äldreomsorg, kr/inv (N20016)

Referenskostnaden för äldreomsorgen redovisas i kronor per invånare den 31/12, och bygger på nettokostnaden för äldreomsorg i riket, åldersstruktur (andel 65-79 år, 80-89 år och 90+ år i kommunen), civilstånd, ohälsa, andel födda utanför Norden, restider i hemtjänsten samt merkostnader för institutionsboende i glesbygd. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Dataunderlaget avser som regel det aktuella året. Källa: SKL.

Individ- och familjeomsorg

Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv (N30005)

Nettokostnad för individ- och familjeomsorg, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser vård för vuxna med missbruksproblem, barn- och ungdomsvård, övrig vuxenvård, ekonomiskt bistånd samt familjerätt och familjerådgivning. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Referenskostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv (N30007)

Referenskostnaden för individ- och familjeomsorg redovisas i kronor per invånare den 31/12, och bygger på nettokostnaden för individ- och familjeomsorg i riket, andel arbetslösa utan ersättning, andel lågutbildade 20-40-åringar födda i Sverige, tätortsgrad, andel boende i flerfamiljshus byggda 1965-75 samt andel i befolkningen med ekonomiskt bistånd längre än 6 månader. Uppgifter för ekonomiskt bistånd bygger på föregående års utfall. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Dataunderlaget avser som regel det aktuella året. Källa: SKL.

Förskola

Nettokostnad förskola inkl. öppen förskola, kr/inv (N11031)

Nettokostnad för förskola inkl. öppen förskola, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser rad 400 Öppen förskola och 407 Förskola i kommunernas Räkenskapssammandrag. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Referenskostnad förskola inkl. öppen förskola, kr/inv (N11025)

Referenskostnaden för förskolan inkl. öppen förskola redovisas i kronor per invånare den 31/12, och bygger på nettokostnaden för förskola i riket, andel 1-5-åringar i kommunen, 2005 års genomsnittliga vistelsetid på förskola för aktuell kommungrupp, samt del av standardkostnaderna från delmodellerna barn och ungdomar med utländsk bakgrund, löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Dataunderlaget avser som

regel utfall det aktuella året. Källa: SKL.

Fritidshem

Nettokostnad fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv (N13027)

Nettokostnad för fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser rad 415 Öppen fritidsverksamhet och 425 Fritidshem i kommunernas Räkenskapssammandrag. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Referenskostnad fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv (N13021)

Referenskostnaden för fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet redovisas i kronor per invånare den 31/12, och bygger på nettokostnaden för fritidshemsverksamhet i riket, andel 6-12-åringar i kommunen, 2005 års genomsnittliga vistelsetid på fritidshem för aktuell kommungrupp, samt del av standardkostnaderna från delmodellerna barn och ungdomar med utländsk bakgrund, löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Dataunderlaget avser som regel utfall det aktuella året. Källa: SKL.

Grundskola F-9

Nettokostnad grundskola F-9, kr/inv (N15028)

Nettokostnad för grundskola inklusive förskoleklass, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser samtlig regi. Källa: SCB.

Referenskostnad grundskola F-9, kr/inv (N15018)

Referenskostnaden för grundskola inkl. förskoleklass redovisas i kronor per invånare den 31/12, och bygger på nettokostnaden för grundskola och förskoleklass i riket, andel 6-15-åringar i kommunen, barn med utländsk bakgrund samt antaganden om merkostnader för små skolor och skolskjuts. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Dataunderlaget avser som regel det aktuella året. Källa: SKL.

Gymnasieskola

Nettokostnad gymnasieskola, kr/inv (N17014)

Nettokostnad för gymnasieskola, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser alla aktiviteter som ingår i gymnasieskolans verksamhet. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Referenskostnad gymnasieskola, kr/inv (N17016)

Referenskostnaden för gymnasieskola redovisas i kronor per invånare den 31/12, och bygger på nettokostnaden för gymnasieskola i riket, andel 16-18-åringar i kommunen, elevernas programval samt antaganden om merkostnader för små skolor, skolskjuts och inackorderingsbidrag. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Dataunderlaget avser som regel det aktuella året. Källa: SKL.

Infrastruktur och skydd

Nettokostnad infrastruktur, skydd m.m., kr/inv (N07037)

Bruttokostnad minus interna och externa intäkter för infrastruktur, skydd, räddningstjänst m.m. dividerat med antalet invånare i kommunen den 31/12. Avser verksamheterna Fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättring, Näringslivsfrämjande åtgärder, Turismverksamhet, Konsument och energirådgivning, Gator, vägar och parkering, Parker, Miljö- och hälsoskydd och alkoholtillstånd, Räddningstjänst samt Totalförsvaret och samhällsskydd. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Fritidsverksamhet

Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv (N09018)

Nettokostnad för fritidsverksamhet, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser allmän fritidsverksamhet, idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Politisk verksamhet

Nettokostnad politisk verksamhet, kr/inv (N05002)

Nettokostnad för politisk verksamhet, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Till politisk verksamhet räknas nämnd- och styrelseverksamhet, stöd till politiska partier, övriga politiska verksamheter samt revision. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Kulturverksamhet

Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv (N09022)

Nettokostnad för kulturverksamhet, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser stöd till studieorganisationer, allmän kulturverksamhet, bibliotek samt musik- och kulturskola. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Bilaga 3: Definitioner

Referenskostnad

Bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde ha för nettokostnad, enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet samt avgifter.

Medelvärde

Ett **ovägt medelvärde** beskriver genomsnittet för Sveriges kommuner/regioner – hur det ser ut i en genomsnittlig kommun/ region. Det beräknas genom att vi summerar alla kommuners eller regioners värde och dividerar med 290 respektive 21.

Ett **vägt medelvärde (riket)** beräknas annorlunda. Då väger varje kommun/region olika tungt beroende på att man har olika många invånare, brukare, patienter osv.

Budget och verksamhetsplan 2025- 2027: planeringsförutsättningar

kd sd m l förslag

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord	4
Sammanfattning.....	7
Bakgrund	8
Uppdrag	9
Finansiella mål.....	10
Hur mycket den löpande verksamheten får kosta	10
Investeringsnivåer och finansiering av dessa.....	11
Förmögenhetsutveckling	12
Resultatbudget 2025-2027.....	13
Summa driftredovisning (Årets resultat)	14
Balanskravsresultat	15
Resultatutjämningsreserv	16
Övergripande antaganden	18
Drift	19
Gemensamma kostnader och intäkter.....	22
Avskrivningar	26
Skatter och generella bidrag.....	27
Finansiella intäkter och kostnader	33
Regleringar enligt finansieringsprincipen m.m.	34
Sammanfattning.....	35
Kommunstyrelsen	37
Kultur- och fritidsnämnden.....	38
Samhällsbyggnadsnämnden	39
Socialnämnden.....	40
Barn- och Utbildningsnämnden	42
Miljö- och Byggnämnden	43
Volymförändringar (äskanden).....	44
Kommunstyrelsen	44
Samhällsbyggnadsnämnden	47
Socialnämnden	48
Barn- och Utbildningsnämnden	52
Miljö- och Byggnämnden	54
Kultur- och Fritidsnämnden	56

Kostnads- och intäktsförändringar	57
Kommunstyrelsen	57
Samhällsbyggnadsnämnden	60
Socialnämnden	61
Barn- och Utbildningsnämnden	63
Miljö- och Byggnämnden	65
Kultur- och Fritidsnämnden	66

Förord

Budgeten är fortsatt ansträngd för åren 2025–2027 vi kommer inte att kunna möta nämndernas äskanden som efterfrågas.

Med kravet om god hushållning med 1 procent överskott, ökande soliditet samt en maxbelåning på 30000kr per invånare bör vi budgetera ett överskott som följer fullmäktiges beslut.

Vi kan inte använda RUR för år 2025–2027.

De höga avskrivningarna på grund av stora investeringar de senaste 8 åren måste tas i beaktan.

Kapitalkostnaderna är fortsatt höga.

Vi har stora behov i skolan och omsorgsverksamheterna, det finns en utmaning att rekrytera personal till många av våra verksamheter som påverkas av pensionsavgångar.

Vi ser en minskande befolkning och en äldre befolkning som vi måste anpassa vår budget till.

Vi ser också effekter av tuffare tider hos en del av våra företag.

För år 2025 måste vi lösa utmaningarna inom näst intill befintliga ramar, vi prioriterar därav kärnverksamheternas kostnadsökningar.

Nämndernas budgetar

Kommunstyrelsen får för åren 2025-2027 1,250 Milj/år för ökade kostnader inom räddningstjänsten som i dagsläget är underfinansierad.

Socialnämnden får 8 miljoner kronor i utökad budget 2025.

500T av dessa skall gå till arbetsskor enligt V s motion det är på sin plats att försöka höja statusen i omsorgen och detta är en självklarhet egentligen, inom industrin har detta funnits länge.

100T av dessa för att hitta ett ökat samarbete som ger barn och äldre tillfällen att mötas regelbundet och på det sättet höja trivsel, livskvaliteten och ge mer glädje i vardagen det främjar hälsan positivt.

Barn och Utbildningsnämnden får 3 miljoner kronor i utökad budget 2025.

Samhällsbyggnadsnämnden får anpassa sin ram med 2 miljoner 2025. Åren 2026–2027 ger vi inget för kostnadsökningar, vi oppositionspartier anser att nämndens ärenden kan ligga under kommunstyrelsen, den överbyggnad som tillkommit är inte försvarbar i en liten kommun som Ovanåker.

Kultur och fritid får 150T kronor som vi redan nu riktar mot ökade föreningsbidrag för att stärka civilsamhället.

Miljö och byggnämnden får klara sig inom sin ram.

De gemensamma äskandena från våra nämnder för de kommande tre åren är 17,552 miljoner kronor för år 2025, 24,287 miljoner kronor för år 2026 och 30,611 miljoner kronor för år 2027.

För år 2025 tar vi följande ram

Kommunstyrelsen får 1,25 Milj i utökad budget

Socialnämnden får 8 Milj i utökad budget.

Barn och Utbildningsnämnden får 3 Milj i utökad budget

Kultur och fritid får 150 T i utökad budget för ökat föreningsbidrag

Samhällsbyggnadsnämnden får minskad budget med 2 Milj

Miljö och byggnämnden får 0

Resultat för året 2025 hamnar på +9,035 Milj (ca 1,0 procent).

För år 2026 tar vi följande ram.

Kommunstyrelsen får 1,25 Milj i utökad budget

Socialnämnden får 12 Milj i utökad budget

Barn och Utbildningsnämnden får 3 Milj i utökad budget

Kultur och fritid får 150T i utökad budget för ökat föreningsbidrag

Samhällsbyggnadsnämnden får minskad budget med 2 Milj

Miljö och byggnämnden får 0

Resultat för året 2026 hamnar på +9,008 Milj (ca 1,0 procent)

För år 2027 tar vi följande ram.

Kommunstyrelsen får 1,25 Milj i utökad budget

Socialnämnden får 17 Milj i utökad budget

Barn och Utbildningsnämnden får 3 Milj i utökad budget

Kultur och fritid får 150T i utökad budget för ökat föreningsbidrag

Samhällsbyggnadsnämnden får minskad budget med 2 Milj

Miljö och byggnämnden får 0

Resultat för året 2027 hamnar på +10,190 Milj (ca 1,0 procent)

Skatteprognoser och befolkningensmängd ändras löpande då ändras även våra förutsättningar. Vi vet nuläget och måste förhålla oss efter det. Vi har valt att prioritera våra kärnverksamheter och klarar det mesta av kostnadsökningarna efter våra prioriteringar. Vi ger uppdrag till nämnderna att noggrant se över sina verksamheter och göra en konsekvensanalys inför höstens budgetbeslut och även titta ännu längre fram med sina anpassningar. Vi har ett ansvar för vår gemensamma ekonomi och för budgetåret 2025–2027 är det möjligt att nå 1% målet om alla är följ samma sin budgetram.

Vårt kärnuppdrag inom Socialnämnden och Barn och utbildningsnämnden är prioriterade.

Vi har endast: att höja skatten eller anpassa vår kostym att välja mellan.

Vi "hoppas" kommunsektorn får mer pengar när det nya utjämningsprogrammet utretts klart.

Vår filosofi är att rätta oss efter de förutsättningar som råder annars får framtida generationer ärva en dåligt skött ekonomi och så ska vi inte förvalta vår kommun.

Alla verksamheter måste anstränga sig för att hitta anpassningar på kort men även på längre sikt då vi ser att befolkningen minskar och kommer vara äldre.

Uppdrag

Barn och utbildningsnämnden

-Att utreda hur Ovanåker ska anpassas efter elevunderlagets framtida utveckling och se över lokalbehoven som kommer finnas om ett antal år framåt, då vi redan ser minskat antal elever om ett antal år i prognoserna. (det kan hända att det pågår i någon form men vi ser att det är fortsatt nödvändigt)

-Att kartlägga och utreda vad kostnaden skulle bli om man satsar på ytterligare på språket åt de som har utbildning och kompetens för en anställning, men saknar tillfredställande svenska.

-Att utreda vilka bidrag från EU fonder som skulle vara aktuella för ett djupare integrationsarbete som eventuellt kan stödja ovanstående uppdrag.

KS

-Att hitta några samarbets/utbytes kommuner i vår storlek där utbyte av arbetssätt metoder ledarskap för att hitta utvecklingsmöjligheter inom nämnder och förvaltningar. Gärna längre geografiskt från oss. Syfte att se om det finns lösningar som kan komma till gagn för utvecklingen i Ovanåker.

-Vi ger KS förvaltningen i uppdrag övergripande att se över det lokalbehov som vi tror kommer behövas framåt i samtliga kärnverksamheter för att förbereda oss på den demografiska utvecklingen en horisont på 8-15år år för att pricka rätt i kommande underhåll och investeringar.

-Att utreda hur vi hittar sätt att implementera jämställdhet och jämlikhetsarbete i former som blir levande och varaktigt och sedan få ner det i verksamheterna i goda rutiner.

-Vi ger KS förvaltningen i uppdrag att lyfta livsmedelsstrategin som vi upplever går för sakta. Vi måste bli mer robusta i dessa tider.

Slutord

Då vi ser en tuffare värld med omständigheter som snabbt kan ändras måste vi jobba hårdare med försörjning, lager och framförhållning. Vi har i investeringarna för kommande år avsatt medel för att börja jobba med detta.

Sammanfattning

I november 2023 beslutade kommunfullmäktige om en budget och verksamhetsplan för 2024-2026. Jämfört med det beslutet har flera uppdateringar/ändringar gjorts som påverkar planeringsåren och förändrar budgeten. Bland annat:

- Skatteintäkterna baseras på en senare skatteunderlagsprognos från SKR (2024-02-26)
- Ett nytt antagande om befolkningen
- KPA har presenterat en ny prognos för pensionskostnaderna
- Ny beräkning av de finansiella kostnaderna och intäkterna
- Justering av nämndernas ramar med effekt av internhyra 2024
- Ny bedömning av budgeten för kostnadsökningar (löneutveckling och övriga kostnadsökningar)
- Ställningstagande har gjorts kring hantering av nämndernas kostnadsökningar och äskanden.

Återstår

- Avskrivningarna bör justerats för tillkommande investeringsprojekt beslutade 2024
- Avskrivningarna bör justerats med hänsyn till investeringsplan för åren 2025-2029 samt med hänsyn till att vissa investeringar beslutade 2024 eller tidigare kommer att genomföras längre fram i tiden.

Hur respektive av dessa delar påverkar budgetposterna går att läsa i dokumentet. Varje budgetpost finns i dokumentet beskriven och förändringar jämfört med tidigare beslut finns beskriven i både text och med siffror.

Bakgrund

Om processen

Ovanåkers kommun beslutar varje år en budget för nästkommande år och de därpå följande två åren. Budgeten är en plan för kommunens ekonomi och verksamhet. Fokus i dokumentet ligger på nästkommande år, 2025, men dokumentet innehåller också en övergripande plan för kommunens förutsättningar för de därpå följande två åren, 2026 och 2027.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om fördelning av de ekonomiska ramarna. Kommunfullmäktige har då att ta ställning till vilka intäkter som kommunen förväntas få och till vilka verksamhetsområden (nämnder) dessa medel ska gå.

Kommunallagen (2017:725) 11 kap 5 § föreskriver att kommuner varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

I kommunallagen 11 kap 6 § står att budgeten också ska innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år.

Som underlag till detta beslut är de behov av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden) som nämnderna bedömt som aktuella för kommande år. Dessa ska efter nämndbeslut behandlas av kommunfullmäktige i syfte att lämna ekonomiska ramar för 2025-2027. Även senast känd information om skatteintäkter, löneuppräknings och pensioner m.m. har hanterats i detta beslut.

Kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden) som nämnderna beslutat om och hur kommunfullmäktige valt att hantera dem finns under separata rubriker i dokumentet.

Nämnderna ska efter detta beslut beskriva vad som händer i verksamheten utifrån de angivna ekonomiska förutsättningarna. Nämnderna ska runt den sista augusti besluta om verksamhetsplan och styrkort för budgetperioden samt tydliggöra nödvändiga förändringar i verksamheten.

Målet är att kommunfullmäktige den 4 november 2024 ska besluta om slutgiltiga ramar och de handlingar som kommer från nämnderna.

Tidigare beslut

Kommunfullmäktige fattade beslut om budget och verksamhetsplan för 2024-2026, §103 2023-11-06.

Därefter har kommunfullmäktige även beslutat om internhyror 2024 §120 2023-12-11, vilket påverkat både nämndernas ramar och årets resultat. Sedan dess har inga ytterligare beslut fattats som påverkat vare sig nämndernas ramar eller årets budgeterade resultat för åren 2025-2027 och framåt.

Uppdrag

Barn och utbildningsnämnden

-Att utreda hur Ovanåker ska anpassas efter elevunderlagets framtida utveckling och se över lokalbehoven som kommer finnas om ett antal år framåt, då vi redan ser minskat antal elever om ett antal år i prognoserna. (det kan hända att det pågår i någon form men vi ser att det är fortsatt nödvändigt)

-Att kartlägga och utreda vad kostnaden skulle bli om man satsar på ytterligare på språket åt de som har utbildning och kompetens för en anställning, men saknar tillfredställande svenska.

-Att utreda vilka bidrag från EU fonder som skulle vara aktuella för ett djupare integrationsarbete som eventuellt kan stödja ovanstående uppdrag.

KS

-Att hitta några samarbets/utbytes kommuner i vår storlek där utbyte av arbetssätt metoder ledarskap för att hitta utvecklingsmöjligheter inom nämnder och förvaltningar. Gärna längre geografiskt från oss. Syfte att se om det finns lösningar som kan komma till gagn för utvecklingen i Ovanåker.

-Vi ger KS förvaltningen i uppdrag övergripande att se över det lokalbehov som vi tror kommer behövas framåt i samtliga kärnverksamheter för att förbereda oss på den demografiska utvecklingen en horisont på 8-15år år för att pricka rätt i kommande underhåll och investeringar.

-Att utreda hur vi hittar sätt att implementera jämställdhet och jämlikhetsarbete i former som blir levande och varaktigt och sedan få ner det i verksamheterna i goda rutiner.

-Vi ger KS förvaltningen i uppdrag att lyfta livsmedelsstrategin som vi upplever går för sakta. Vi måste bli mer robusta i dessa tider.

Finansiella mål

Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1 % av skatter och generella statsbidrag.

Resonemang

Ovanåkers kommun har ett resultatmål (inkl. finansnetto) på 1% av skatter och generella statsbidrag.

Att valet har gjorts att ha ett resultatmål på 1% har att göra med att det har funnits en relativt sett god budgetföljsamhet i kommunens verksamheter. De budgetramar som respektive nämnd har tilldelats har nämnderna allt som oftast kunnat hålla sig inom. Resultatmålet har också motiverats med att det kan komma skatteunderlagsprognoser som försämrar skatteintäkterna. Genom att ha en buffert ger det förutsättningar att undvika att fatta akuta beslut för att undvika negativa resultat.

Kommunen har tidigare år inte haft några lån men har pga större ombyggnationer i fritidsanläggningar, skolor, förskolor och äldreboenden behövt låna pengar för att klara finansieringen. 2023-12-31 var de upptagna lånen i kommunen 360 mnkr.

Att ha lån medför att kommunen utsätter sig för en ränterisk. 2019 var snitträntan för kommunens lån 0.20 % men har ökat framförallt det senaste året och var 2023 1,45 %. Då kommunens snittränta antas fortsätta öka medför det en ökad belastning på resultaten framöver. Därmed kan det vara bra att fundera på vilken ränterisk kommunen kan tänka sig att utsätta sig för. Kommunen har möjlighet utifrån de senaste planeringsförutsättningarna att påbörja amortering av lånen under 2025. Amortering kan ske antingen när investeringarna är lägre än avskrivningarna eller via positiva resultat. Om man bedömer att det är svårt att hålla nere investeringarna borde istället resultatmålet höjas.

Investeringsnivåer och finansiering av dessa

Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Inlåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten

Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 000 kr per invånare.

Resonemang

Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Inlåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten.

Med självfinansiering menas här att avskrivningar och resultat ställs i relation till investeringarna. Eftersom avskrivningar görs på historiska anskaffningsvärden kommer avskrivningarna i sig över tid inte att räcka för att finansiera en återinvestering. Det har att göra med inflationen. För att säkerställa en fullständig självfinansiering krävs därför förutom avskrivningen en värdesäkring av anskaffningsvärdet.

Säg att vi bygger en förskola idag till en utgift på 25 mnkr. Med en genomsnittlig resursförbrukning på 25 år blir den årliga kostnaden (avskrivningen) 1 mnkr. Men när en ny förskola ska byggas om 25 år räcker inte längre 25 mnkr. Med en årlig inflation på 2% krävs istället 40 mnkr. För att säkerställa att självfinansiering ska kunna uppnås innebär det att utöver de 25 mnkr som vi skriver av krävs att kommunen gör ett resultat på 15 mnkr under samma period.

Skulle vi inflationssäkra våra återanskaffningsvärden skulle det kräva ett betydligt högre resultat än nuvarande 1% av skatter och generella statsbidrag. Säg att våra anläggningar skulle kosta omkring 1 miljard att bygga nytt (återanskaffa). Med en inflationstakt på 2% innebär det ett resultat på 20 mnkr för att inflationssäkra.

2023-12-31 var inlåningen i kommunen 31 200 kr per invånare.

Givet att samtliga investeringar som är planerade att genomföras 2024 genomförs, är investeringsbudgeten lägre än avskrivningar + årets resultat, vilket innebär att självfinansieringsmålet nås. Då är hänsyn inte tagen till den investeringsplan som ska beslutas för 2025-2029 för kommunen och VA.

Avskrivningar + årets resultat är: 2025- 61,4 mnkr, 2026- 63,2 mnkr och 2027- 64,4 mnkr.

Förmögenhetsutveckling

Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras

Resonemang

Ovanåkers kommuns soliditet är 24,0% 2023. Mål är att soliditeten ska förbättras.

Soliditeten i kommunen beräknas inkl. ansvarsförbindelsen. Ansvarsförbindelsen är en pensionsskuld intjänad före år 1998. Denna skuld påverkade inte resultaten för de år den tjänades in och återfinns heller inte i balansräkningen. En minskning av ansvarsförbindelsen (utbetalning till pensionärerna) påverkar istället resultaten framåt. I takt med att utbetalningar sker minskar ansvarsförbindelsen. År 2010 var ansvarsförbindelsen 280 mnkr och 2023 är ansvarsförbindelsen 229 mnkr.

Det som talar för att kommunen ska förbättra soliditeten är att en stor del av tillgångarna återfinns i anläggningar som är svåra att omsätta i likvida medel. Osäkrare tillgångar bör tala för en högre soliditet. Soliditeten är ett relativt mått som ställer det egna kapitalet i relation till tillgångarna. Det som hänt i kommunen under senaste åren är att tillgångsmassan har ökat p g a större investeringsprojekt. Det betyder också att riske exponeringen i kronor och ören blir högre. År 2010 var de materiella anläggningstillgångarna 273 mnkr och 2023 var de materiella anläggningstillgångarna 903 mnkr.

Under 2024 bedöms soliditeten sjunka till 22,4% för att till 2025 öka till 24,0%, 2026 26,0% och 2027 28,1%.

Resultatbudget 2025-2027

	2025	2026	2027
Politiska organ	-1 164	-1 164	-1 164
Kommunstyrelse	-107 298	-106 278	-105 528
Samhällsbyggnadsnämnden	-33 250	-33 250	-33 250
Kultur- och fritidsnämnden	-44 123	-44 123	-44 123
VA	0	0	0
Miljö- och byggnämnd	-6 504	-6 504	-6 504
Barn- o utbildningsnämnd	-316 058	-316 058	-316 058
Socialnämnd	-337 758	-341 758	-346 758
Drift nämnder	-846 155	-849 135	-853 385
Kostnadsökningar	-35 942	-60 592	-85 605
Pensionskostnader	-19 341	-17 566	-17 184
Kapitalkostnader	72 150	72 828	73 517
Gemensamma kostnader/intäkter	16 867	-5 330	-29 272
Avskrivningar	-52 337	-54 146	-54 146
Verksamhetens nettokostnader	-881 625	-908 611	-936 803
Skatteintäkter (kommuns katt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning, övriga generella bidrag)	815 039	837 187	863 347
Kommunal fastighetsavgift	33 753	33 753	33 753
Kostnadsutjämning	45 619	48 751	52 938
Kostnadsutjämning LSS	2 654	2 646	2 638
Skatter och generella bidrag	897 065	922 337	952 676
Finansiella intäkter och kostnader	-6 405	-4 718	-5 683
SUMMA DRIFTREDOVISNING	9 035	9 008	10 190
Resultatmål 1%	8 971	9 223	9 527
Återföring resultatutjämningsreserv			
SUMMA BALANSKRAVSRESULTAT	9 035	9 008	10 190

Summa driftredovisning (Årets resultat)

Beskrivning av budgetposten

Årets resultat budgeteras till 9,0 mnkr 2025, 9,0 mnkr 2025 och 10,2 mnkr 2027. Resultatet motsvarar ca 1,0%, 1,0% och 1,1% av skatter och generella statsbidrag.

Förändring tidigare beslut

Då beslut fattades av kommunfullmäktige i kf §103 2023-11-06 budgeterades årets resultat till 7,9 mnkr 2025 och 22,0 mnkr 2026. 2027 är ett nytt budgetår och därför finns för detta år inte något resultat att jämföra emot.

Balanskravsresultat

Beskrivning av budgetposten

Balanskravet budgeteras lika som årets resultat för åren 2025-2027.

Kommunen behöver för perioden 2025-2026 redovisa ett positivt balanskravsresultat på 6,6 mnkr (5,4 mnkr kommunen + 1,2 mnkr VA). Detta då kommunen under 2023 redovisade ett negativt balanskravsresultat i motsvarande grad.

I Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap § 10 beskrivs begreppet balanskravsutredning. Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat).

Balanskravsjusteringar görs genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkningen av årets resultat: (1) realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (2) realisationsförluster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (3) realiserade vinster och förluster i värdepapper och (4) återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper.

I kommunallagen 11 kap § 12 står att om balanskravsresultatet enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren.

Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske.

Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. *Lag (2018:600)*.

Kommunallagen 11 kap § 13 föreskriver att fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Förändring från tidigare beslut

Då beslut fattades av kommunfullmäktige i kf § 103 2023-11-06 budgeterades balanskravsresultatet till 7,9 mnkr för 2025 och 22,0 mnkr 2026. 2027 är ett nytt budgetår och därför finns för detta år inte något balanskravsresultat att jämföra emot.

Resultatutjämningsreserv

Beskrivning av budgetposten

Det är möjligt att använda medel ur resultatutjämningsreserven för år 2027. Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår 2023-12-31 till 50,7 mnkr.

I beslutad budget kf §103 2023-11-06 och internhyror 2024 kf §120 2023-12-11 återförs år 2024 16,3 mnkr från resultatutjämningsreserven för att kompensera för ett negativt resultat. Efter den budgeterade återföringen återstår då 34,4 mnkr för åren 2025-2027.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv fastställdes av kommunfullmäktige § 37 2019-05-13. Vad gäller användandet av resultatutjämningsreserv står följande:

"Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och landstings beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Medel från RUR får i så fall användas för att nå upp till ett nollresultat.

Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas i samband med antagande av kommunens budgetdokument. I samband med årsredovisningen fastställs eventuell användning av medel."

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske. De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.

SKR skriver i cirkulär 24:16 från 26 februari 2024 följande: (Det är också på detta cirkulär kommunens budgeterade skatteintäkter baseras.)

"Reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett exempel på när RUR kan disponeras, hämtat från förarbetena till Kommunallagen (2017:725), är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2024 och 2027 (tabell 5). En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat."

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

Utveckling	2023	2024	2025	2026	2027
Genomsnitt 10 år	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4
Årlig ökning	4,9	3,0	4,9	4,5	4,0
Differens	0,5	-1,6	0,4	0,0	-0,4

Källa: Skatteverket och SKR.

Under 2024 och 2027 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt, speciellt 2024 uppvisar en stor differens i absoluta tal.

Förändring från tidigare beslut

Lämnas okommenterad.

Övergripande antaganden

Befolkning

Beskrivning av budgetposten

SCB gjorde i maj 2022 en befolkningsframskrivning. Befolkningsframskrivningen har justerats av kommunstyrelseförvaltningen med de faktiska befolkningsciffrorna för 2022 och 2023.

Enligt befolkningsprognosen antogs invånarantalet till 11648 2023, dvs 123 personer fler än det faktiska utfallet 11525. Därför har antalet invånare i prognosen justerats ner med ca 123 personer så att antalet blir 11493 2024, 11458 2025 och 11422 2026. Skatteintäkterna baseras på antalet invånare i kommunen den 1 november året före budgetåret. För enkelhets skull har ovan invånarantal använts som underlag trots att dessa siffror avser befolkningen den sista december.

Att invånarantalet inte blir exakt 123 färre per år jämfört med SCB:s befolkningsframskrivning från maj 2022 har att göra med vilka åldrar som utfallet är förändrat.

Förändring från tidigare beslut

Befolkningen antogs i tidigare beslut kf §103 2023-11-06 till 11560 2024 och 11524 2025. Den nya prognosen innebär i 67 färre invånare 2024 och 66 färre invånare 2025. 2026 var inte med i den budgeten. (budgeten 2025 baseras som tidigare angetts på invånarna 2024 osv.)

En förändring med 20 personer motsvarar cirka 1 mnkr i skatteintäkter.

Drift

Förändringar av nämndernas budgetar framgår under respektive nämnds rubrik nedan.

I nämndernas budgetar sker enligt tidigare beslut följande justeringar inför perioden 2025-2027:

	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen			
Anpassning	-686		
Biosfärområde Voxnadalen		-250	
Jämställdhetsintegrering		-20	
Projekt AMN-AF		-750	-750
Samhällsbyggnadsnämnd			
Anpassning	-222		
Kultur och fritidsnämnd			
Anpassning	-280		
Barn- och utbildningsnämnd			
Anpassning	-185		
Socialnämnd			
Anpassning	-1 200		
Summa	-2 573	-1 020	-750

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-1 164	-1 164	-1 164
Summa	-1 164	-1 164	-1 164

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får för åren 2025-2027 1,250 Milj/år för ökade kostnader inom räddningstjänsten som i dagsläget är underfinansierad.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-105 714	-104 694	-103 944
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	2 298	2 298	2 298
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-2 632	-2 632	-2 632
Utökning budget, räddningstjänsten	-1 250	-1 250	-1 250
Summa	-107 298	-106 278	-105 528

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden får anpassa sin ram med 2 miljoner 2025. Åren 2026–2027 ger vi inget för kostnadsökningar, vi oppositionspartier anser att nämndens ärenden kan ligga under kommunstyrelsen, den överbyggnad som tillkommit är inte försvarbar i en liten kommun som Ovanåker.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-41 352	-41 352	-41 352
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	2 340	2 340	2 340
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-889	-889	-889
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyresintäkt kf §120 2023-12-11	-46 349	-46 349	-46 349
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyresintäkt kf §120 2023-12-11	52 640	52 640	52 640
Internhyror 2024 - utökning för förvaltningskostnader kf §120 2023-12-11	-1 640	-1 640	-1 640
Minskning budget	2 000	2 000	2 000
Summa	-33 250	-33 250	-33 250

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur och fritid får 150 tkr som vi redan nu riktar mot ökade föreningsbidrag för att stärka civilsamhället.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-42 680	-42 680	-42 680
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	6 072	6 072	6 072
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-7 365	-7 365	-7 365
Utökning budget, föreningsbidrag	-150	-150	-150
Summa	-44 123	-44 123	-44 123

VA

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	0	0	0
Summa	0	0	0

Miljö- och byggnämnden

Miljö och byggnämnden får klara sig inom sin ram.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-6 504	-6 504	-6 504
Summa	-6 504	-6 504	-6 504

Barn-och utbildningsnämnden

Barn och Utbildningsnämnden får 3 miljoner kronor i utökad budget 2025.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-307 760	-307 760	-307 760
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	29 940	29 940	29 940
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-35 238	-35 238	-35 238
Utökning budget	-3 000	-3 000	-3 000
Summa	-316 058	-316 058	-316 058

Socialnämnden

Socialnämnden får 8 miljoner kronor i utökad budget 2025, 12 miljoner i utökad budget 2026 och 17 miljoner i utökad budget 2027

500 tkr av dessa skall gå till arbetsskor enligt V s motion det är på sin plats att försöka höja statusen i omsorgen och detta är en självklarhet egentligen, inom industrin har detta funnits länge.

100 tkr av dessa för att hitta ett ökat samarbete som ger barn och äldre tillfällen att mötas regelbundet och på det sättet höja trivsel, livskvaliteten och ge mer glädje i vardagen det främjar hälsan positivt.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-328 941	-328 941	-328 941
Internhyror 2024 - avgår 2023 års internhyra kf §120 2023-12-11	5 699	5 699	5 699
Internhyror 2024 - tillkommer 2024 års internhyra kf §120 2023-12-11	-6 516	-6 516	-6 516
Utökning budget, arbetsskor	-500	-500	-500
Utökning budget, mötesform barn och äldre	-100	-100	-100
Utökning budget	-7 400	-11 400	-16 400
Summa	-337 758	-341 758	-346 758

Gemensamma kostnader och intäkter

Kostnadsökningar

Beskrivning av budgetposten

Posten är avsatt för att hantera löneökningar och övriga kostnadsökningar i verksamheten.

Kostnadsökningar begärs för ett år i taget vilket innebär att det för vardera av åren 2026-2027 finns avsatt 5 mnkr för övriga kostnadsökningar.

SKR skriver i cirkulär 20:32 från 2020-08-25 –"Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna."

SKR skriver i cirkulär 23:07 från 2022-02-16. "I tabellen nedan beräknas en motsvarighet till PKV exklusive PO-effekten. Arbetskraftskostnaderna ökar därmed i samma takt som timlönerna. Arbetskraftskostnaderna har dock samma vikt i beräkningen av PKV som i tabellen ovan. Det bör understrykas att beräkningarna av kostnaderna för tjänstepensionerna är mycket osäkra för de bortre åren i denna framskrivning."

Vi har därför tänkt oss att använda procentsatsen på raden arbetskraftskostnader för att avgöra det budgeterade beloppet för löneöversyn, det återfinns som del av beloppet på raden för kostnadsökningar.

Tabellen nedan är den som fanns med i SKR cirkulär 24:16, 2024-02-26.

I och med detta antas att 3,5% för år 2025, 3,3% för år 2026 och 3,3% för år 2027.

Tabell 15. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekt

Årlig procentuell förändring

Prisindex	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnader*	3,1	3,8	3,5	3,3	3,3
Övrig förbrukning	4,0	2,9	2,5	2,5	2,5
Prisförändring, %	3,4	3,5	3,2	3,0	3,1

*Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.

Källa: SKR.

Beräkningarna för tjänstepensionerna är mycket osäkra för de sista åren.

Förändring från tidigare beslut

Enligt tidigare beslut antogs PKV arbetskraftskostnader till 3,8% 2024, 3,4% 2025 och 3,3% 2026. År 2027 är ett nytt budgetår. Enligt senaste skatteunderlagsprognos görs följande antagande 3,5% för år 2025, 3,3% för år 2026 och 3,3% för år 2027.

Alltså en ökning för år 2025 och oförändrat 2026. 2027 är ett nytt budgetår.

Tidigare har 200 000 kr funnits avsatt för politikerarvoden. Denna fråga har hanterats i budgetarbetet för 2024 och den kan därför tas bort.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-40 713	-65 206	
Borttag av tidigare budgeterat belopp	40 713	65 206	
Budget för löneöversyn	-35 942	-55 592	-75 605
Budget för kostnadsökningar		-5 000	-10 000
Summa	-35 942	-60 592	-85 605

Pensionskostnader

Beskrivning av budgetposten

Kommunens pensionskostnader består dels av den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden men också den pensionskostnad som avser utbetalningar från ansvarsförbindelsen och avsättning för pensioner. Den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden är medtaget i kommunens budget under respektive nämnd i form av ett PO (kommuns PO består av arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension). På grund av att AKAP-KR blev från den 1 januari 2023 det framåtriktat gällande pensionsavtalet för alla anställda inom kommunsektorn så höjdes pensionsavgiften från 4,5 % till 6 %. Denna ökning av pensionskostnader gjorde att kommunen höjde sitt PO till 40 % 2023 och till 2024 skedde en höjning med 1 % till ett PO på 41 %.

Den budgetpost som ligger centralt/övergripande avser framförallt de beräknade pensionsutbetalningarna från ansvarsförbindelsen (pensioner som intjänats före 1997). Men avser även den årliga skuldförändringen av avsättningen för pensioner, den intjänade pensionen efter 1998. Kostnaderna för denna del av kommunens pensionskostnader har under 2023 och 2024 ökat kraftigt, detta framförallt pga den ökade inflationen som har påverkat den intjänade förmånsbestämda ålderspensionen (pensionsavsättningen) genom att historiska löner räknas upp med inflationen vid beräkningen av pensionsunderlaget. Prognosen för planeringsperioden 2025 till 2027 är att när inflationen bedöms gå ner mot inflationsmålet så kommer dessa pensionskostnader att bli betydligt lägre.

Förändring från tidigare beslut

Det är KPA som hanterar våra pensioner och KPA tar även fram prognoser för framtida pensionsutbetalningar och skuldförändringar. Utifrån den senaste prognosen (dec 2023) ser vi inga större förändringar jämfört med tidigare prognos.

	2025	2026	2027
<i>Beslutad budget kf §103 2023-11-06</i>	-19 145	-17 207	
Justering	-196	-359	
Nytt budgetår			-17 184
Summa	-19 341	-17 566	-17 184

Kapitalkostnader

Beskrivning av budgetposten

Budgetposten är dels en motbokning av avskrivningar (se nedan) samt internränteintäkt. Budgetposten motsvarar kommunens och VAs avskrivningar och internränta. Avskrivningar och internränta för åren 2025-2027 speglas inte i budgetbeloppen. Likaså är nämndernas kapitaltjänstkostnader inte hanterade för 2025-2027. Skillnaden motsvarar förändringen av avskrivningar och internränta för VA .

VA-verksamheten belastas med räntekostnad motsvarande kommunens beräknade snittränta på VA-verksamhetens utestående långfristig skuld.

Nämndernas motsvarande kapitaltjänst baseras på siffror från 2024. De uppdateras i ett senare skede.

SKR skriver i cirkulär 24:13 "Internräntan föreslås för år 2025 att vara 2,5 procent. Det innebär en oförändrad internränta jämfört med året innan. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader."

Förändring från tidigare beslut

SKR har inte gjort någon förändring av internräntan jämfört med det antagande som tidigare gjorts. Den ligger oförändrat på 2,5 procent.

Kapitaltjänsten försämras 2025-2026 jämfört med tidigare budget på grund av att principen för internränta för VA förändras jämfört med tidigare. Tidigare antogs 2,5% per år på anläggningstillgångarna för åren 2025 och 2026. Räntan förändras till 1,6% per år på VA verksamhetens utestående långfristiga skuld.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	73 288	73 967	
Justering minskad internränta för VA	-1 138	-1 139	
Nytt budgetår			73 517
Summa	72 150	72 828	73 517

Avskrivningar

Beskrivning av budgetposten

Avskrivningarna på de investeringar som gjorts i kommunen tidigare, och som inte är avskrivna, samt de nya investeringar som är beslutade i investeringsbudgeten för 2024 och investeringsplanen för 2025-2028.

Avskrivningarna inkluderar även VA och leasing.

Förändring från tidigare beslut

Eventuella tillägg ifall beslut om ytterligare investeringar perioden 2025-2027 jämfört med tidigare. I detta beslut har endast schablonmässigt räknats på att en utökning av investeringsplanen jämfört med tidigare på 1 mnkr 2025 innebär 50 tkr i ökade avskrivningar från och med 2026.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-52 337	-54 146	
Justering	0	0	
Nytt år			-54 146
Summa	-52 337	-54 146	-54 146

Skatter och generella bidrag

Skatteintäkter

Beskrivning av budgetposten

För att budgetera skatteintäkterna används den skatteunderlagsprognos som SKR presenterade 2024-02-26 och invånarantal som bygger på SCBs befolkningsframskrivning, justerad med faktiskt invånarantal per den 31 december 2023.

Skatteintäkterna definieras här som intäkterna från från kommunens befolkning, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning och övriga aviserade eller anslagna generella statsbidrag.

En förändring av skattesatsen med 0,25 innebär cirka 6 mnkr.

De budgeterade kommunala skatteintäkterna (kommunens befolkning) 2025 baseras på kommunens skattekraft.

Storleken på de kommunala skatteintäkterna påverkas av

-det kommunala skatteunderlaget, dvs hur mycket de som bor i kommunen tjänar. För 2025 beräknat till 230 915 kr/invånare.

-skattesatsen. För 2025 21,86.

-invånarantal. För 2025 11 493

Inkomstutjämningen innebär att alla kommuner har rätt till en garanterad skattekraft. Garanterad skattekraft beräknas som den genomsnittliga skattekraften i riket * 1,15. För 2025 är den garanterade skattekraften beräknad till 324 400 kr/invånare. Skattesatsen från inkomstutjämningen är 19,31 att jämföra med de 21,86 som Ovanåkersbon betalar. Inkomstutjämningen beräknas som $(324400 - 230915) * 19,31\% * 11493$

Regleringsposten visar på om staten bidrar med mer eller mindre pengar än vad som kan förklaras av det statliga bidraget på 15%*skatteunderlaget som är en del av inkomstutjämningen. För åren 2025-2027 är bidraget från staten högre.

Det beror på att i regleringsposten ingår de höjningar av generella statsbidrag som gjorts senare år. I posten ingår också ersättning enligt finansieringsprincipen. Ersättningar inom finansieringsprincipen kan exempelvis vara att staten ålägger kommuner att exempelvis erbjuda extra studietid och lovskola. Något som också innebär ökade kostnader. För detta ges ersättning i kronor per invånare. I SKR:s beräkningar av kommunvisa skatter och bidrag syns dessa medel i det generella statsbidraget och påverkar regleringsposten positivt.

Övriga generella bidrag aviserade eller beslutade

Ingen förändring som inte redan räknats in i beloppen ovan.

Förändring från tidigare beslut

Skatteintäkterna antas bli 0,8 mnkr lägre för 2025 och 9,0 mnkr lägre för 2026. 2027 är ett nytt budgetår.

Orsaken till förändringen beror till del på att invånarantalet som skatteintäkterna har beräknats på har justerats ned med 70 personer till följd av att utfallet för 2023 blev lägre än tidigare beräknat. I och med att en person i princip motsvarar 60 000 kr i skatteintäkter innebär det en minskning med 4,2 mnkr per år 2025-2027.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	815 881	846 156	
Justering i enlighet med skattunderlag 24-02-26	-842	-8 969	
Nytt budgetår			863 347
Summa	815 039	837 187	863 347

Fastighetsavgift

Beskrivning av budgetposten

Fastighetsavgiften är en intäkt som kommunen får från fastighetsägare i kommunen. Storleken på fastighetsavgiften avgörs bl a av taxeringsvärdet.

Förändring från tidigare beslut

För åren 2025-2027 är fastighetsavgiften 6,7 mnkr bättre än tidigare budgeterat. Kommunernas intäkter härrör från fastighetsavgift på småhus, småhus på lantbruk samt flerbostadshus och nya taxeringsvärden bestäms var tredje år för var och en av de tre fastighetstyperna.

Taxeringen 2022 avsåg flerbostadshus. År 2023 görs en taxering av småhus på lantbruk. År 2024 görs en fastighetstaxering av småhus. Det som påverkar jämfört med tidigare är alltså både en ny taxering för småhus på lantbruk, vilket påverkar även 2023 och en ny taxering av småhus som påverkar från 2024 och framåt.

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	27 093	27 093	
Justering	6 660	6 660	
Nytt budgetår			33 753
Summa	33 753	33 753	33 753

Kostnadsutjämning

Beskrivning av budgetposten

Kostnadsutjämning är en post som innebär att kommuner får eller ger till andra kommuner beroende på strukturella skillnader. Om antalet gymnasieungdomar i Ovanåkers kommun är färre än för Sverige i genomsnitt ska Ovanåker betala till andra kommuner. Om Ovanåkers kommun har fler äldre än genomsnittet ska Ovanåker få bidrag från andra kommuner. Bidraget är tänkt att utjämna för strukturella skillnader inte för olika ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter.

Siffrorna som finns i budgeten är preliminära. Siffrorna för kostnadsutjämningen är preliminära fram till dess att bl.a. demografin fastställs. För att med säkerhet beräkna utfallet 2025 krävs bl.a. uppgifter om befolkningen den 31/12 2023. Definitivt utfall för 2025 presenteras därför av SCB först i december 2024.

Att beloppen mellan åren har att göra med hur demografin i Ovanåker utvecklas i relation till övriga kommuner i Sverige.

Kostnadsutjämningen består av 9 delmodeller: Nedan kan du se delmodellerna och om Ovanåkers kommun får bidrag eller betalar avgift till systemet.

	2 024	2025	2026	2027
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-747	-511	-650	-585
Förskoleklass och grundskola	-990	-843	-585	-260
Gymnasieskola	87	242	117	16
Kommunal vuxenutbildning	-135	-135	-135	-135
Individ- och familjeomsorg	-876	-876	-876	-876
Äldreomsorg	5 108	5 318	5 610	5 700
Verksamhetsövergripande kostnader	1 237	1 237	1 237	1 237
Infrastruktur	129	129	129	129
Kollektivtrafik	-591	-591	-591	-591
Summa	3 222	3 970	4 256	4 635

Förändring från tidigare budgetbeslut

Den tidigare budgeten byggde på skatteunderlagsprognos från augusti 2023. Då var det inte befolkningssiffrorna för 31/12-2023 fastställda. Dessa befolkningssiffror ligger till grund för kostnadsutjämningen 2025. Demografi är inte den enda variabeln i kostnadsutjämningen utan även andra variabler har betydelse. 2025 ligger den största förbättringen inom modellen för äldreomsorg.

	2 025 Tidigare	2025	2026 tidigare	2026
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-560	-511	-617	-650
Förskoleklass och grundskola	-916	-843	-592	-585
Gymnasieskola	190	242	33	117
Kommunal vuxenutbildning	-135	-135	-135	-135
Individ- och familjeomsorg	-872	-876	-872	-876
Äldreomsorg	5 171	5 318	5 490	5 610
Verksamhetsövergripande kostnader	1 265	1 237	1 265	1 237
Infrastruktur	127	129	127	129
Kollektivtrafik	-588	-591	-588	-591
Summa	3 682	3 970	4 111	4 256

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	42 570	47 389	
Justering	3 049	1 362	
Nytt budgetår			52 938
Summa	45 619	48 751	52 938

Kostnadsutjämning LSS

Beskrivning av budgetposten

Om kostnaden för kommunen är lägre för LSS insatser än genomsnittet betalar kommunen en avgift och om kommunen har högre kostnader för LSS insatser får kommunen bidrag.

Förändring från tidigare beslut

Lämnas okommenterad

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	2 390	2 382	
Justering	264	264	
Nytt budgetår			2 638
Summa	2 654	2 646	2 638

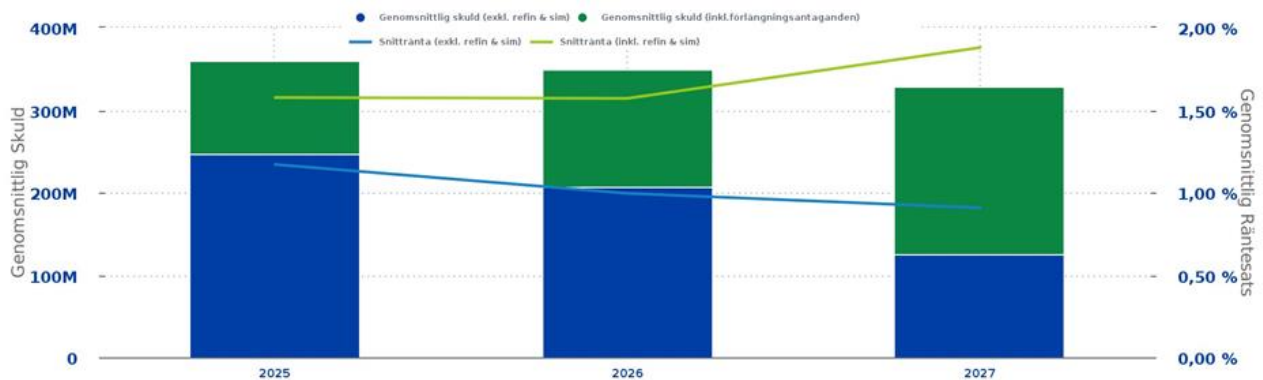

Finansiella intäkter och kostnader

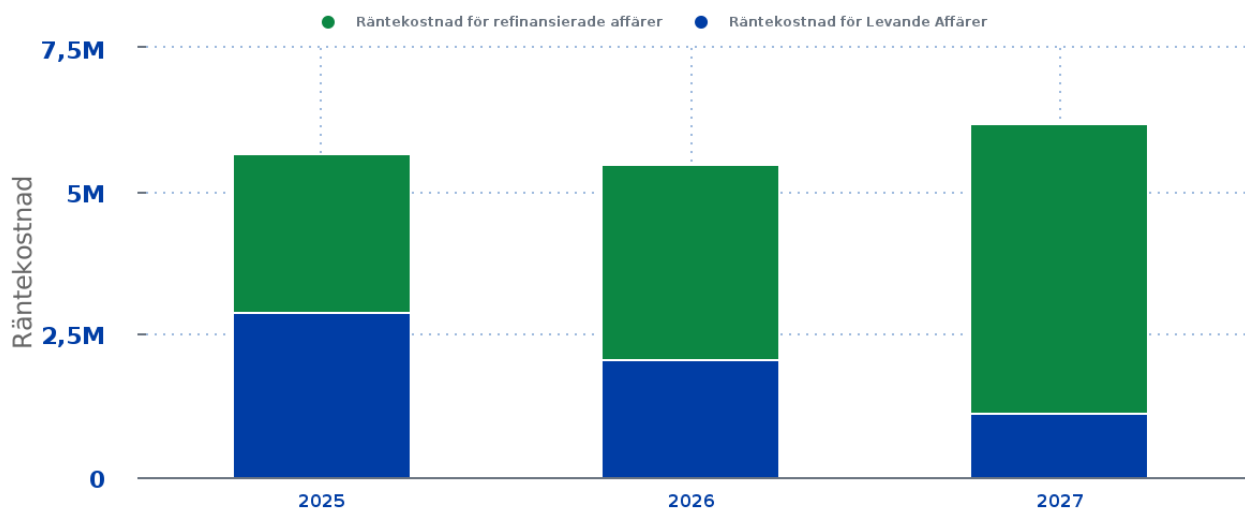
Beskrivning av budgetposten

Budgeten för de finansiella intäkterna består av tre delar. Den största intäkten kommer av borgensavgiften från kommunens koncernbolag, 1,6 mnr. Budget finns för årlig förväntad utdelning från Borab samt ränteintäkter. Totalt budgeterade finansiella intäkterna är 3,8 mnr 2025.

Budgeten för de finansiella kostnaderna består av två delar. Den första delen avser räntor på lån i Kommuninvest. Räntekostnaderna bedöms utifrån en simulering av Ovanåkers kommuns faktiskt upptagna lån samt en bedömning av refinansiering av lån som förfaller och amortering. Låneskulden bedöms 2025 vara 340 mnr, 2026 vara 320 mnr och 2027 300 mnr. Snitträntan bedöms 2025 vara 1,6 %, 2026 1,6 % och 2027 1,9 %.

Räntekostnaderna för upptagna lån beräknas bli 5,7 mnr 2025, 5,5 mnr 2026 och 6,2 mnr 2027.

Den andra delen av finansiella kostnader består av finansiell kostnad avseende pensioner. Enligt KPAs senaste prognos kommer de finansiella kostnaderna vara 3,7 mnr 2025, 5,5 mnr 2026 och 6,2 mnr 2027.

Förändring från tidigare beslut

	2025	2026	2027
Beslutad budget kf §103 2023-11-06	-7 032	-5 368	
Justering	627	650	
Nytt budgetår			-5 683
Summa	-6 405	-4 718	-5 683

Regleringar enligt finansieringsprincipen m.m.

-

Sammanfattning

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Kostnads- och intäktsförändringar

Kommunstyrelsen begär 1834 för kostnadsökningar. De största posterna...

Kultur- och fritidsnämnden begär 342 tkr för kostnadsökningar. De största posterna...

Samhällsbyggnadsnämnden begär 1303 tkr för kostnadsökningar. De största posterna...

Miljö- och byggnämnden begär 34 tkr för kostnadsökningar. De största posterna...

Socialnämnden begär 9214 tkr för kostnadsökningar varav 7000 kr avser extra kostnadsökningar 2024. De största posterna....

Barn- och utbildningsnämnden begär 1853 tkr för kostnadsökningar. De största posterna....

Volymförändringar

Kommunstyrelsen begär 789 tkr 2025 och 1039 tkr från och med 2026. De största posterna...

Kultur och fritidsnämnden begär 188 tkr från och med 2025. De största posterna...

Samhällsbyggnadsnämnden begär 271 tkr från och med 2025. De största posterna....

Miljö och byggnämnden begär 191 tkr från och med 2025. De största posterna

Barn- och utbildningsnämnden begär år 2025: 5293 tkr år 2026: 4818 tkr och från och med 2027 4942 tkr.
De största posterna...

Socialnämnden begär år 2025: 10820 tkr år 2026: 17780 tkr och från och med år 2027: 23980 tkr. De största posterna...

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	789	1 039	1 039
Kultur- och fritidsnämnden	188	188	188
Samhällsbyggnadsnämnden	271	271	271
Socialnämnden	10 820	17 780	23 980
Barn- och utbildningsnämnden	5 293	4 818	4 942
Miljö- och utbildningsnämnden	191	191	191
Totalt	17 552	24 287	30 611

Kostnads- och intäktsförändringar

<i>Kostnadsökningar</i>	<i>från 2025</i>
Kommunstyrelsen	1 834
Kultur- och fritidsnämnden	342
Samhällsbyggnadsnämnden	1 303
Socialnämnden	9 214
Barn- och utbildningsnämnden	1 853
Miljö- och utbildningsnämnden	34
Totalt	14 580

Kommunstyrelsen

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Kommunstyrelsen begär från och med 2025 utökning av budget med 1834 tkr för kostnadsökningar och för äskanden 789 tkr år 2025 och 1 039 tkr från och med 2026.

Kostnadsökningar och äskanden specificeras i tabeller nedan.

För kännedom har kommunstyrelsen sedan tidigare följande budgetförändringar:

- -686 tkr Anpassningsbehov från och med 2025 (kf 2023-05-02)
- -250 tkr Avgående finansiering Biosfärområde Voxnadalen från och med 2026
- -20 tkr Avgående finansiering jämställdhetsintegrering från och med 2026
- -750 tkr Avgående finansiering projekt AMN-AF 2026
- -750 tkr Avgående finansiering projekt AMN-AF (totalt 1500 tkr) från och med 2027

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Friskvårdsbidrag i enlighet med beslut i KSAU § 75, 2020-05-19 Dnr 2020/00671	75	75	75
Lönespecifikation via Kivra	30	30	30
Systemverktyg för Pre, on och offboarding inklusive e-learning	108	108	108
Bilddatabank för säker hantering av bilder och samtycken enligt GDPR	50	50	50
Nyanställning 75%, Skogsbackens förskola	400	400	400
Minskad arrendeintäkt pga såld mark	16	16	16
Fortsatt finansiering för Biosfärområde Voxnadalen		250	250
Verktyg för effektivare kommunfullmäktigemöten (inkl. verktyg för filmning av sammanträden)	110	110	110
Totalt	789	1 039	1 039

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Arbetsmarknadsavdelning	14
Ekonomiavdelning	623
Personalavdelning	287
Kommunikation- och serviceavdelning	7
IT-avdelning	426
Kostavdelning	299
Planeringsavdelning	93
KS Övrigt	85
Totalt	1 834

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Kultur och fritidsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 342 tkr för kostnadsökningar. Kostnadsökningarna avser främst uppräknig av driftbidrag för föreningsdrift av fritidsanläggningar och städkostnader

Kultur och fritidsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 188 tkr för äskanden/volymförändringar. Äskandet innebär att Alfta badhus kan öppna en veckodag istället för den stängda lördagen.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Alfta badhus: Öppna en veckodag istället för den stängda lördagen	188	188	188
Totalt	188	188	188

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Kultur och fritidsnämnden	342
Totalt	342

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Samhällsbyggnadsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 1 303 tkr för kostnadsökningar. Kostnadsökningarna avser entreprenadavtal (broar, gator, gång och cykelvägar, grönyteskötsel), förvaltningsavtal fastigheter, el samt någon mindre post.

Samhällsbyggnadsnämnden begär från och med 2025 utökning av budget med 271 tkr för äskanden/volymförändringar. Äskandet innebär att handläggningen för färdtjänst och riksfärdtjänst läggs hos serviceresor på X-trafik.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Handläggningen för färdtjänst och riksfärdtjänst läggs hos serviceresor på X-trafik	271	271	271
Totalt	271	271	271

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Gatuavdelning	349
Fastighet	954
Totalt	1 303

Socialnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Socialförvaltningen äskar om **9 214 tkr** i kostnadsökning inför 2025 varav **7 000 tkr** avser extra kostnadsökningar 2024 . Kostnadsökningarna avser externa hyror, städ, uppräknig av köpta tjänster, försörjningsstöd, personlig assistans, konsultsjuksköterskor, förändrade statsbidrag m.m.

Volymökningar: Socialförvaltningen har sammantaget följande volymökningar under de kommande åren:

2025: 10 820 tkr

2026: 17 780 tkr

2027: 23 980 tkr

Staben: Microsoftlicenser pga. ny hantering av användarkonton i samband med nytt lönesystem.

Individ och familjeomsorgen: Inga äskanden under perioden.

Omsorgen: Hyreskostnader daglig verksamhet. Verksamheten behöver andra lokaler för att möjliggöra utökning inom omvårdnadsenheten av platser inom särskilt boende och korttidsvistelse. Utökning biståndshandläggare utifrån ökat inflöde på myndigheten.

Omvårdnad: Ökade behov till följd av att antalet äldre ökar. Minskade intäkter då ett statsbidrag minskat samt budgettram minskar inför 2025 utifrån tidigare beslut.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Utökning biståndshandläggare 1åa	600	600	600
Hyreskostnader Daglig verksamhet	150	150	150
Utökning vårdplatser korttids säbo 3+9 platser, 8,4 åa uska	5 040	5 040	5 040
Utökning sjuksköterskor 1 åa	980	980	980
Utökning Enhetschef omvårdnad 1åa	810	810	810
Utökning ledningsstöd HSV	600	600	600
Utökning budgettram	1 200	1 200	1 200
Minskat statsbidrag god vård o omsorg	300	300	
Microsoftlicenser	1 140	1 300	1 300
Demografiutveckling Äldreomsorg		6 800	13 300
Totalt	10 820	17 780	23 980

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Hyror och städ externa (inkl.AEFAB)	206
Försörjningsstöd korrigerig till 2024 års norm	500
Försörjningsstöd normuppräknig till år 2025	434
Familjehem	230
Familjehem köpta platser	331
Institutionsvård BoU	332
Institutionsvård Vuxen	148
Återsökning av moms	-39
Kontaktperson/kontaktfamilj, ledsagare	27
Medfinansiering LASS	129
Personlig assistans köpta platser	93
Verksamhetsresor	57
Arbetskläder	40
Förbrukningsinventarier och material	107
Äldre mat	119
Inhyrd personal konsultsjusköterskor (extra 2024)	6 200
Minskat statsbidrag God vård och omsorg (extra 2024)	300
Totalt	9 214

Barn- och Utbildningsnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Barn- och utbildningsnämnden äskar om utökning av ram enligt nedan för kostnads- och intäktsförändringar och volymökningar (äskanden).

Äskande för volymförändringar: 5 293 tkr (2025), 4 818 tkr (2026), 4 942 tkr (2027).

Volymförändringar inför 2025 på 5 293 tkr består av följande: För förskoleverksamheten totalt 1 724 tkr bestående av fler barn i fria förskolan 1 263 tkr, verksamhetssystemet Prion 141 tkr och personal kök Nordanäng förskola 320 tkr. Volymförändringar inom F-9 totalt 3 569 tkr bestående av lärartjänst elevökning 8,0/100 345 tkr, anpassad grundskola, 2,75 tjänster 1 535 tkr och elevassistenter förskoleklass 3 tjänster 1 689 tkr.

Äskande för kostnadsökningar om totalt 1 853 tkr.

Barn- och utbildningsförvaltningen äskar om kostnadsökningar på 1 853 tkr inför 2025. De största posterna avser ökade kostnader för licenser om totalt 399 tkr, ökade kostnader till enskilda aktörer 683 tkr, städ 189 tkr och skolskjutskostnader totalt 233 tkr.

Se detaljerade kostnadsökningar nedan.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
Förskolan: fler barn enskilda förskolor	1 263	0	0
Förskolan: verksamhetssystem Prion	141	141	141
Förskolan: personal kök	320	320	320
Grundskolan: elevökning grundskolan 2025, 0,56 tj (8,0/100)	345	1 133	1 257
Grundskolan: anpassad grundskola, 2,75 tj.	1 535	1 535	1 535
Grundskolan: elevassistent förskoleklass, 3 tj.	1 689	1 689	1 689
Totalt	5 293	4 818	4 942

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Kontor & nämnd	-397
Förskoleverksamheten	-832
Grundskoleverksamheten	-311
Gymnasiet och vuxenutbildningar	-313
Totalt	-1 853

Miljö- och Byggnämnden

Sammanfattning av kostnads- och intäktsförändringar och volymförändringar (äskanden)

Miljö- och byggnämnden har:

- *Äskande avseende medlemskap i "Mitt miljösamverkan". 40 000kr.
- * Äskande på grund en minskning av inkommande debiterbara bygglovsärenden. 151 000 kr.
- *Kostnadsökningar för ärendehanteringssystemet EDP- Vision och kartsystemet geosecma. 14 000 kr.
- *Kostnadsökningar för köp av alkoholtillsyn. 20 000 kr.

Äskanden och Volymförändringar

Äskanden och Volymförändringar	2025	2026	2027
"Mitt miljösamverkan" medlemsavgift	40	40	40
Äskande till följd av minskade intäkter	151	151	151
Totalt	191	191	191

Kostnads- och intäktsförändringar

Kostnadsökningar	från 2025
Köp av alkoholtillsyn	20
Edp och Geosecma	14
Totalt	34

Volymförändringar (äskanden)

Kommunstyrelsen

1	<i>Personalavdelningen</i>
A	Volymförändring, Friskvårdsbidrag
B	Friskvårdsbidrag i enlighet med beslut i KSAU § 75, 2020-05-19 Dnr 2020/00671
C	2 025 och framåt
D	75 tkr
E	75 tkr
F	KSAU beslutade 2020 att Friskvårdsbidraget till anställda är 1000 kr per anställd och år. De medel som tillförs personalklubben gällande friskvårdsbidrag täcker inte de ansökningar av friskvårdsbidrag som inkommer. En konsekvens är också att inga övriga aktiviteter kan arrangeras då allt går till friskvårdsbidrag.
G	Sänka friskvårdsbidraget per anställd och år. Ur perspektivet attraktiv arbetsgivare är inte detta ett alternativ. Noteras att avdelningen får många förfrågningar från medarbetare att även höja bidraget.

2	<i>Personalavdelningen</i>
A	Ny verksamhet
B	Lönespecifikation via Kivra
C	2 024 och framåt
D	30 tkr
E	30 tkr
F	Beslut fattat av KC-grupp gällande Lön Hälsingland. Beslut tagit så att samtliga oavsett anställning eller uppdrag ska kunna se sin lönespecifikation.
G	Inga alternativ

3	<i>Personalavdelningen</i>
A	Ny verksamhet
B	Systemverktyg för Pre, on och offboarding inklusive e-learning
C	2 025
D	108 tkr
E	108 tkr
F	Som ett led att vara en attraktiv arbetsgivare finns en ambition att utveckla ARUBA-processen. I systemet finns även verktyg för e-learning med möjlighet att bygga egna utbildningar.
G	Inget systemverktyg

3. Onboarding (introduktion) är ett viktigt verktyg för att välkomna och introducera nya medarbetare att komma in i sin nya roll och samtidigt lära känna organisationen och verksamheten. Genom en bra och likvärdig introduktion bygger och stärks arbetsgivarvarumärket både på kort och lång sikt.

Efter förändringar i kollektivavtalet AB gällande dygnsvila har arbetsgivaren svårare att samla personalen för gemensamma utbildningar. Ofta brukar flertalet tider behöva erbjudas för att inte bryta mot kollektivavtal/lagstiftning. En konsekvens av detta är både fler utbildningstimmar av utbildaren samt ökade

vikariekostnader i verksamheten.

Genom att bygga e-utbildningar så kan personalen genomföra utbildning på den tid som passar utifrån avtal och utbildningarna kan även användas som en del av introduktionen.

<i>Kommunikation- och serviceavdelningen</i>	
A	Ny verksamhet
B	Bilddatabank för säker hantering av bilder och samtycken enligt GDPR
C	2025-01-01
D	50 tkr
E	50 tkr
F	I dagsläget saknas ett system för lagring av bilder och filmer för kommunens alla verksamheter. Enligt GDPR måste vi ha laglig grund för att kunna publicera personuppgifter samt att vi ska kunna radera personuppgifter om personen begär det. Idag finns inget system för sådan lagring.
G	Osäker hantering av personuppgifter enligt GDPR.

<i>Kostavdelningen</i>	
A	Nya förskolan Skogsbacken
B	Nyanställning 75%
C	2 025 och framåt
D	400 000 kr
E	400 000 kr
F	När den nya förskolan byggdes så saknades det budget för personal som vi inte heller fick i förra beslutet. Vilket inneburit att personal har fått jobbat kort om folk då vi inte har haft budget för att tillsätta vikarier. det sliter oerhört mycket på våran befintliga personal. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsplats behöver vi få budget för denna tjänst.
G	inga alternativ

<i>1 Planeringsavdelningen</i>	
A	Volymförändring (negativ)
B	Minskad arrendeintäkt pga såld mark
C	2 024
D	16 tkr
E	16 tkr
F	Marken är såld
G	Inga

2	Planreingsavdelningen
A	Fortsatt verksamhet
B	I Dnr 2013/00161049 § 45 beslutade KF om 250 tkr i finansiering för Biosfärområde Voxnadalen under perioden 2020 till och med 2025. Motsvarande medel äskas från och med 2026 och framåt så att verksamheten kan fortsätta.
C	2 026
D	250 tkr
E	250 tkr
F	Om tillräcklig kommunal finansiering uteblir är Biosfärområdet ej heller berättigad det årliga stödet om 450 tkr från Naturvårdsverket och Biosfärområdets grundekonomi faller helt, varpå verksamheten måste upphöra. För 2024 är kommunens finansiering 315 tkr. Dels har det beslutats om en utökning kopplat till de ursprungligt beslutade 250 tkr. Dessutom har lönebudgeten ökat till följd löneöversyn. Det är de 250 tkr som från och med 2026 saknar finansiering. Resterande medel finns sedan tidigare, och tillsvidare, i kommunstyrelsens budget.
G	Biosfärområde Voxnadalen avvecklas

A	Volymförändring
B	Verktyg för effektivare kommunfullmäktigemöten (inkl. verktyg verktyg för filmning av sammanträden)
C	2 025
D	110 tkr
E	110 tkr
F	Nuvarande arbetsätt för sammanträden.
G	-

En digital mötes- och voteringslösning bedöms vara ett viktigt led i att modernisera och effektivisera möteshanteringen i kommunfullmäktige. Med en sådan lösning kan även talartider styras och tydliggöras på storskärm/projektorduk. Dessutom kan webbsändningarna av kommunfullmäktige göras mer effektiva och lätthanterliga.

Samhällsbyggnadsnämnden

<i>Samhällsbyggnad gemensamt</i>	
A	Anlita Region Gävleborg för handläggningen av färdtjänst- och riksferietjänst hanteringen.
B	Handläggningen för färdtjänst och riksferietjänst läggs hos serviceresor på X-trafik
C	2025-01-01
D	271 tkr
E	271 tkr
F	Bemanning kommer finnas oavsett om egen personal är frånvarande.
G	Fortsatt problem med bemanning vid ledighet, sjukdom och övrig frånvaro. Samma bedömningar för alla som utnyttjar tjänsterna.

Socialnämnden

Omsorgsenheten/Biståndsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utökning biståndshandläggare
C	2 025
D	600 tkr
E	600 tkr
F	Utökning av en biståndshandläggare utifrån lång period av hög arbetsbelastning pga ökat behov hos medborgarna. Ändrade arbetssätt kompenserar inte för det ökade ärendeflödet på myndigheten. Behov av stöd och hjälp hos medborgarna ses som en del av den ökade äldrebefolkningen i kommunen. Komplexiteten i inkomna ärenden har på senare år ökat vilket också innebär ökade handläggarresurser.
G	Kontakt med biståndshandläggare är ingången för stöd och hjälp hos socialförvaltningen. En allt för hög arbetsbelastning på biståndshandläggarna innebär längre handläggningstider och en längre väntan på stöd och hjälp. Det innebär även en påverkan på arbetsmiljön samt kan innebära en risk för rättssäkerheten då tex lagstadgade tider för handläggning inte kan följas samt att insatser inte kan ges inom rimlig tid. Det i sin tur kan innebära att medborgare inte kan tillförsäkras en skälig levnadsnivå, vilket kommunen har att tillförsäkra utifrån socialtjänstlagen.

Omsorgsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Ökade hyreskostnader Daglig verksamhet LSS
C	2 025
D	150 tkr
E	150 tkr
F	Som en konsekvens av att socialförvaltningen behöver Gyllengårdens samtliga våningar till utökade korttids- och boendeplatser behövs andra lokaler till Daglig verksamhet. Utifrån begränsat utbud av tillgängliga lokaler i kommunen kommer den Dagliga verksamheten troligt att behöva delas upp i två mindre enheter. Andra lokaler eftersöks, kostnadsökningen är därmed endast ett antagande ej en faktisk kostnad. Antagandet har beräknats utifrån jämförelse med andra liknande hyresobjekt. Förflyttningen skulle innebära 9 extra korttidsplatser och 3 särskilt boendeplatser. Behovet av platser har den senaste tiden ökat och kommunen har idag i snitt ca 5-10 personer i kö till särskilt boende. I samband med att Regionen och sjukhusen anpassar sin verksamhet och minskar vårdplatser, skrivs individer ut från sjukhuset tidigare och behöver i större utsträckning vård och stöd via kommunen.
G	Icke verkställda beslut gällande särskilt boende och korttidsvistelse utifrån SoL, vilket innebär att medborgare i behov av stöd inte får behovet tillgodosett. Icke verkställda beslut kan i förlängningen resultera i vitesföreläggande.

Stab	
A	Volymförändringar
B	Antal Microsoft licenser utökas under 2025 för samtliga personal inom förvaltningen. Ca 450 st tillsvidareanställda och 150 st vikarier.
C	2 025
D	2 025 – 1,14 mnkr
E	2 025 – 1,14 mnkr 2026 – 1,3 mnkr
F	Licensavtalet för Microsoft är gemensamt för Hälsinglands kommuner och har tecknats om för kommande treårsperiod 2024-2026. Prisökningen på licenserna är närmare 20% sedan förra avtalet tecknades för tre år sedan, till stor del beroende av den svaga kronkursen men även en generell prisökning. Ovanåker har historiskt sett ägt och använt licenser under lång tid, en möjlighet som Microsoft fasar ut för att styra över kunderna mot hyrlicenser. För Ovanåkers del upphör de sista äldre licenstyperna att vara giltiga i oktober 2025 och behöver nu ersättas med hyrlicenser. För socialförvaltningen så innebär detta en kostnadsökning på 4630 kr/månaden samt en ökning med 10 st användarlicenser. Det pågår ett omfattande arbete för att identifiera vilket licensbehov olika personalgrupper har för att hålla kostnaderna nere gällande timvikarier inom socialtjänsten och hur dessa ska hanteras framöver. Genom beslutet att skapa en gemensam IT-driftsorganisation behöver Ovanåker även anpassa licensvalet och hantering till övriga Hälsingekommuner, vilket sker i tre steg med start 1/1 2024. Budgetmässigt får förändringen fullt genomslag fr o m 1/1 2026. Hur budget och samordning av licenser ska se ut i Ovanåker framåt kommer att utredas som ett led i skapandet av den nya IT-driftsorganisationen..Sammantaget ger dessa tre förändringar en stor påverkan på kostnaderna för Microsoft-licenser. Ökningarna för 2025 och 2026 presenteras som volymförändringar i detta dokument då det inom socialförvaltningen även handlar om en utökning av antal användare/licenser. 2025 beräknas socialförvaltningen kostnader uppgå till 1,14 mnkr och 2026 till 1,3 mnkr.
G	Inget alternativ.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utökning sjuksköterska 1 åa
C	2 025
D	980 tkr
E	980 tkr
F	Antalet patienter som är inskrivna inom hemsjukvården samt att vårdtyngden och komplexiteten hos dessa patienter har ökat. Detta kan förklaras med demografiutvecklingen. Öppnandet av ev en ytterligare enhet för korttidsvistelse kommer att generera ytterligare sköterskeresurser.
G	I det fall bemanningen inte utökas riskeras patientsäkerheten, då patienterna kan behöva vänta på vård.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring
B	Utökning ledningsstöd HSV
C	2 025
D	600 tkr
E	600 tkr
F	För att kunna utveckla verksamheten och komma till rätta med arbetsmiljöproblemen på enheten behövs ett ledningsstöd som kan avlasta enhetschefen med administrativa sysslor, fördela det dagliga arbetet och vakanser.
G	Konsekvensen är att enhetschefens och medarbetarnas arbetsmiljö eftersätts och att nödvändiga utvecklingsarbeten inom verksamheten inte kan genomföras och får stå tillbaka.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utöka antalet enhetschefer inom Omvårdnadsenheten
C	2 025
D	810 tkr
E	810 tkr
F	I dagsläget arbetar 11 enhetschefer inom Omvårdnadsenheten. Enhetscheferna som verkar inom äldreomsorgen har idag mellan 29 och 38 medarbetare under sig, vilket innebär en hög arbetsbelastning för enhetscheferna vad gäller att hantera det dagliga arbetet, bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete, arbeta med rehabiliteringsåtgärder m.m. Arbetsmiljöverkets rekommendation är mellan 20-25 medarbetare per chef. Företagshälsovården kommer, i enlighet med uppdrag från KF, att genomföra en grundorsaksanalys och se till enhetschefernas förutsättningar inom äldreomsorgen. Utredningen kommer mycket troligt påvisa enhetschefernas höga arbetsbelastning, vilket kan åtgärdas i form av mindre ansvarsområden och mindre antal medarbetare per enhetschef.
G	Konsekvens är att enhetschefernas och medarbetarnas arbetsmiljö eftersätts och att nödvändiga utvecklingsarbeten inom verksamheten inte kan genomföras och får stå tillbaka.

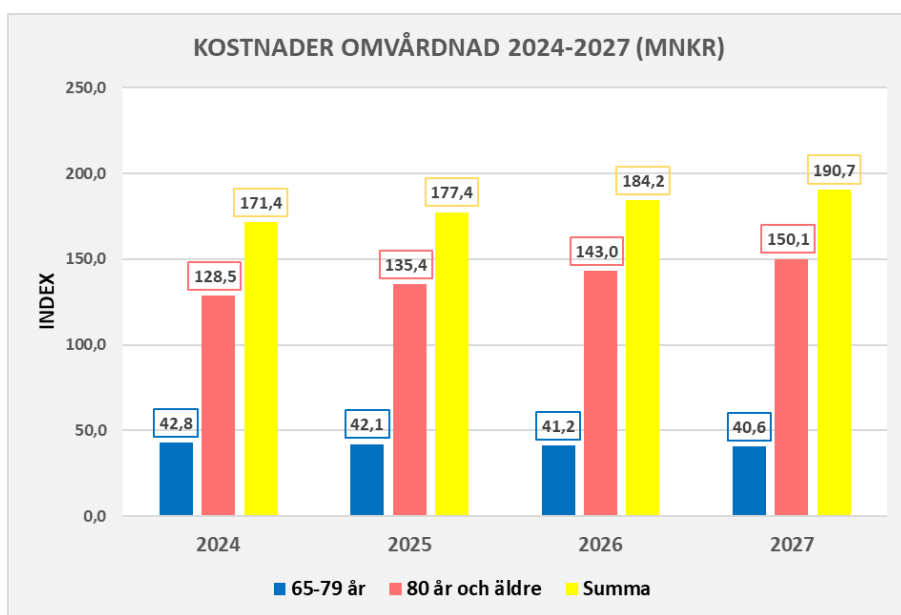
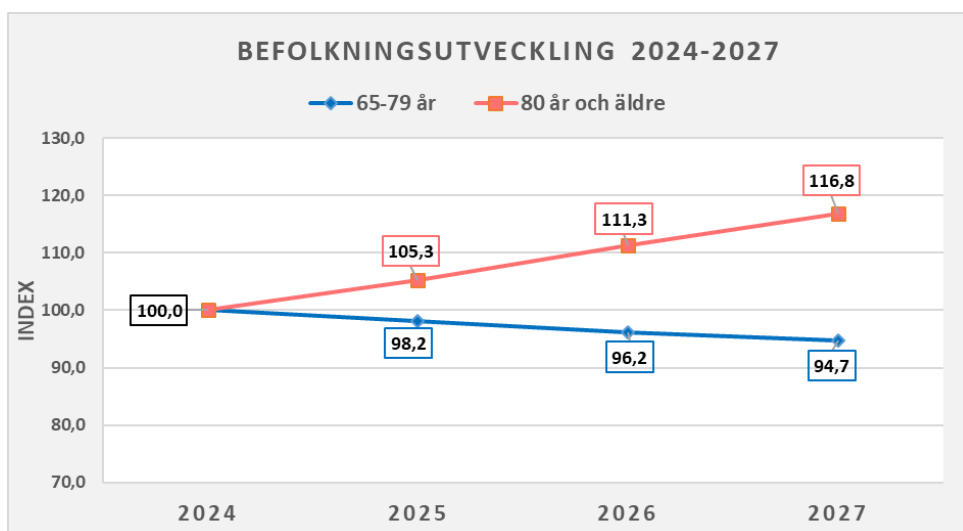
Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring - Demografiutveckling
B	Utökning av budgetram
C	2 025
D	1,2 mnkr
E	1,2 mnkr
F	KF har i tidigare beslut valt att minska socialförvaltningens budgetram motsvarande 1,2 mnkr för 2025 jmf med 2024. Socialförvaltningens samtliga verksamheter har ökat ärendeflöde och vi ser inte hur vi skulle kunna möta den besparingen.
G	Budgetunderskott. Alt försämrad kvalitet och arbetsmiljö inom förvaltningen.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymförändring
B	Minskat statsbidrag God vård och omsorg om äldre
C	2 024
D	2 024 - 300 tkr 2025 - 300 tkr 2026 - 300 tkr
E	300 tkr
F	Statsbidraget God vård och omsorg om äldre, motsvarade tidigare 6,3 mnkr och har inför 2024 minskat till 6 mnkr. Detta informerades till kommunerna 240212, vilket innebär att de uteblivna 300 tkr redan finns budgeterad inom äldreomsorgen för 2024. Statsbidraget är tänkt att under 2024 täcka kostnader för omvårdnad, administration, sjukvård samt hemtjänst i både Alfta och Edsbyn. Statsbidraget finansierar stora delar av äldreomsorgens basverksamhet, i enlighet med tidigare politisk viljeriktning.
G	Budgetunderskott alt anpassningar av basverksamhet.

Omvårdnadsenheten	
A	Volymökning - Demografiutveckling
B	Utökning antal vårdplatser inom korttidsvistelse (9 platser) och särskilt boende (3 platser)
C	2 025
D	8,4 åa = 5 040 tkr
E	5 040 tkr
F	Möjlighet finns att öppna ytterligare 9 korttidsplatser och 3 särskilt boendeplatser. Behovet av platser har den senaste tiden ökat och kommunen har idag i snitt ca 5-10 personer i kö till särskilt boende. Detta ses som ett resultat av att äldrebefolkningen i kommunen blir allt större. I samband med att Regionen och sjukhusen anpassar sin verksamhet och minskar vårdplatser, skrivs individer ut från sjukhuset tidigare och behöver i större utsträckning vård och stöd via kommunen. Större krav ställs på kommunen att tillgodose avancerad vård i hemmet. Detta behov skulle till viss del kunna tillgodoses via fler korttidsplatser. 2,1 åa uska = 3 platser säbo och 6,3 åa uska = 9 korttidsplatser. 1 åa undersköterska beräknas kosta i genomsnitt 600 tkr/år.
G	Icke verkställda beslut gällande särskilt boende och korttidsvistelse utifrån SoL, vilket innebär att medborgare i behov av stöd inte får behovet tillgodosett. Att inte tillgodose individens behov av vård kan resultera i allvarliga vårdskador. Icke verkställda beslut kan i förlängningen resultera i vitesföreläggande.

Barn- och Utbildningsnämnden

Förskoleverksamheten:

A	Volymförändring
B	Fler barn enskild förskola 2024
C	2025-01-01
D	1 263 tkr
E	1 263 tkr
F	Budgeten för enskilda förskolor beräknas motsvara 93,5 barn för 2025. En prognos för 2025 är att det kommer att vara 101 barn i enskilda förskolor, alltså borde den avsatta budgeten öka så att den täcker ytterligare 7,5 barn. 7,5 barn motsvarar 1 263 tkr. Kostnaden baseras på vårt självkostnadspris, dvs vad ett barn beräknas kosta/år i kommunal förskola 2025.
G	Finns inget alternativ eftersom det är föräldrarnas val och enskilda förskolors erbjudande om plats står till grund för detta.

A	Volymförändring 2025
B	Verksamhetssystem Prion (dokumentation, schema, föräldrakontakt)
C	2025-01-01
D	141 tkr
E	141 tkr
F	Den modulbaserade lösningen Prion för förskolan har koppling till läroplanen och förskolans dokumentationskrav och förbättrad kommunikation med vårdnadshavare enligt kap. 4 skollagen.
G	Alternativet att utveckla det befintliga systemet el. att hitta andra system som lever upp till ovanstående beskrivning.

A	Volymförändring
B	0,5 tjänst mottagningskök Nordanäng
C	2025-01-01
D	320 000 kr
E	320 000 kr
F	Nya förskolan Skogsbacken stod klar 2023-08-30 då saknades budget för kökspersonal. Tellus 2 avdelningsförskola som serverade sina avdelningar självflyttades in i den nya förskolan. Nordanängsförskolas två moduler lades ner och flyttades in i den nya förskolan. På Nordanängsförskola fanns en kock anställd på 100% som flyttades med till den nya förskolan samt att det fanns ett behov av ytterligare 50% kock för att laga mat från grunden. Beslutet innebar att Köket på Nordanängsförskola blev ett mottagningskök. När kocken från Nordanäng flyttades över till nya Skogsbacken saknas det en 50% tjänst måltidsbiträde som förser de två kvarvarande avdelningarna på Nordanängsförskola med frukost, mellis och lunch samt diskar. När kocken från Skogsbacken flyttade över till nya förskolan Skogsbacken, saknas det 50% tjänst måltidsbiträde som förser de 2 avdelningarna på Nordanäng med frukost, mellis och lunch samt diskar.
G	I och med beslutet om mottagningskök på Nordanäng har det inneburit att det fattas en 0,5 tjänst för att drifva detta vilket inte finns i BUNs budget. Detta är också en förklaring till att BUN har haft högre personalkostnader.

Grundskoleverksamheten:

A	Volymökning
B	Elevökning grundskolan 2025, 0,56 tjänst, för att uppfylla 8,0/100 för 2025.
C	2025-01-01
D	345 tkr
E	345 tkr
F	Politiskt beslutad lärartäthet 8,0 tj/100 barn gällande grundskola kan inte uppfyllas om inte denna tjänst även beviljas för 2025. Tjänsten har tidigare beviljats för 2024.
G	Alternativ saknas om politiska beslut ska följas.

A	Volymökning
B	Elevassistent förskoleklass, 3 tjänst
C	2025-01-01
D	1 689 tkr
E	1 689 tkr
F	Uteblivet tillskott till elevassistenter kommer att öka antalet barn/pedagog då barn med flera funktionsnedsättningar kräver ett "hjälpjag".
G	Saknas. Uteblivet tillskott kommer att öka barngruppernas storlek då dessa barn är mycket personalkrävande samt leda till ett budgetunderskott.

3	
A	Volymökning
B	Anpassad grundskola 2,75 tjänst
C	2025-01-01
D	1 535 tkr
E	1 535 tkr
F	Elever med flera funktionsnedsättningar som är mycket personalkrävande. Brist på personal kräver omfördelning av lärare vilka inte kan utföra sina kärnupdrag. Detta innebär att politiskt beslut om 8,0 tj/barn inte kan uppfyllas.
G	Alternativ saknas. Leder till budgetunderskott.

1. Elevökning grundskolan: För 2025 krävs 345 tkr för att uppfylla 8,0 tjänster för att uppfylla 8 tjänster/100 elever. För 2026 krävs ytterligare 788 tkr , förutsatt att 345 tkr tas med från 2025, för 2026 krävs totalt 1133 tkr. För 2027 krävs ytterligare 124 tkr för att uppfylla 8/100, om vi då får behålla 345 tkr +788 tkr totalt 1257 tkr.
2. Barn med stora behov som inte tagit emot rätten till anpassad grundskola som börjar i förskoleklass som inte inte omfattas av skolformen anpassad grundskola.
3. Elever med stora behov som kommer att ta emot rätten till anpassad grundskola.

Miljö- och Byggnämnden

1	
A	Ny verksamhet
B	Mitt miljösamverkan - samverksamsforum- medlemsavgift
C	2 025 -
D	40 000 kr
E	40 000 kr
F	Medlemskap i Mitt miljösamverkan. Kompetenshöjande åtgärd samt samverkan.
G	Avtalet sägs upp och detta medför en brist i förvaltningens kompetensutveckling

2	
A	volymförändring
B	Minskat antal inkommande bygglov möjliggör ökade resurser för tillsyn enligt pbl
C	2 025 -
D	151 000 kr
E	151 000 kr
F	Minskade intäkter för bygglov utan korregering av budgeten kan påverka resurser för personal samt miljö- och byggnämndens övriga budgetposter.
G	Stora förändringar i miljö- och byggnämndens budget.

1. Mitt miljösamverkan

Mitt miljösamverkan är samverkan för miljöförvaltningar mellan kommuner och länsstyrelser i Dalarnas, Västmanland, Uppsala och Gävleborgs län. Syftet är att stärka kompetensen hos tillsynsmyndigheten. Samverkan ger ett bättre resursutnyttjande och en ökning av spetskompetens. Den leder också till samsyn och mer likartade bedömningsgrunder vid tillämpningen av miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens regelverk vilket i sin tur bidrar till en mer rättssäker handläggning. Genom konkreta samverkansprojekt, gemensam och jämförande tillsyn/kontroll samt nätverk för erfarenhetsutbyte skapar Mitt Miljösamverkan förutsättningar för samsyn och effektiv miljöbalkstillsyn samt livsmedelskontroll.

Anledningen till att miljöenheten har behov av detta samverkansforum är att enheten upplever brister i den samverkan som länsstyrelsen erbjuder för närvarande. Länsstyrelsens samverkansforum ger inte den kompetenshöjning som förvaltningen behöver.

2. Åskande med anledning av minskat antal ärenden inom plan- och bygglagen.

Antalet inkomna ärenden inom byggenheten har minskat de senaste åren. Efter en topp under pandemin har inflödet av inkommande ärenden minskat avsevärt.

Ärenden inom plan- och bygglagens område				
År	Budget för intäkter (tkr)	Intäkter per år (tkr)	diff (tkr)	antal ärenden per år
2018	697	585	-112	241
2019	697	1 000	303	388
2020	697	550	-147	289
2021	697	490	-207	244
2022	697	558	-139	211
2023	697	337	-360	130

Medelvärdet för de senaste sex åren (exklusive den högsta och lägsta summan, vilka båda är starkt avvikande) är 546 000 kr, vilket ger en differens på 151 000 kr i snitt. Med tanke på det rådande ekonomiska läget i Sverige är prognosen att intäkterna inte kommer att öka inom dem närmsta åren. Det behövs därför ett tillskott på 151 000 kr för att undvika att minskat antal inkomna bygglovsärenden har en negativ påverkan på nämndens övriga budgetposter. Den tid som tillgängliggörs för byggenheten kommer att utnyttjas för strategisk verksamhetsutveckling samt en ökad tillsyn inom plan- och bygglagens område.

Kultur- och Fritidsnämnden

A	Alfta badhus: Öppna en veckodag istället för den stängda lördagen
B	Trycket på bad i Alfta har ökat i och med att det är stängt på lördagar. Allmänheten har framfört kritik angående att Alfta har tappat en hel dags möjlighet till bad. Ett alternativ till att "lätta på trycket" är att öppna på tisdagar 15.00 – 20.00.
C	2024-09-01
D	94 000
E	188 000
F	Underlätta besökstrycket på helger med att ha en till vardag öppen för bad i Alfta. Jämna ut besöksantalet med att ha en vardag som alternativ för barnfamiljer att utnyttja badet i Alfta.
G	Ha stängt i Edsbyn på tisdagar i förmån för Alfta. Stänger man på tisdagar i Edsbyn kan personal flyttas över. Tisdagar i Edsbyn är en välbesökt dag med bland annat vuxensim med i snitt på 56 besökare (vilket är mycket).

Kostnads- och intäktsförändringar

Kommunstyrelsen

Arbetsmarknadsavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Hyra Arken och industrilokaler (A.60-6099 B.1721 exkl.H.2)	540	369	2,6 %	10
2	Städning (A.61-6139 b.17-1799)	108	22	3,8 %	4

Ekonomiavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Räddningstjänsten Ansvar 13 Vht 270	12 730	13 104	3,8 %	500
2	Försäkringar Ansvar 13 Vht 925	1 696	1 720	Uppräkning 3 %, avgår minskning av LOU, tillkommer ökning av Cyber	123

1. Ett antagande om uppräkning för Räddningstjänsten 2025 är 3,8 %.

2. Antagande om en uppräkning med 3 % för försäkringarna, 50 tkr. Avgår en minskad omfattning på LOU-försäkringen, premiesänkning med 17 tkr. Cyberförsäkringen ökade med 90 tkr redan inför 2024. Totalt bedömd kostnadsökning för försäkringar 123 tkr.

Personalavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Företagshälsovård 12 99 110	1 081	1 125	2 %	23
2	Hyra lokaler facklig verksamhet 12 922 005	82	120	2,6 %	3
3	Städ lokaler facklig verksamhet 12 922 005	18	19	3,8 %	1
4	El lokaler facklig 12 922 005	18	20	2,6 %	8
5	Lön Hälsingland korrigering till 2024				133
6	Lön Hälsingland uppräkning inför 2025		3380+133	3,4 %	119

1. Avtalet med Företagshälsovården baseras på antalet anställda som ökar.

4. Kostnadsökning på grund av förändrade förutsättningar, el Sveriges Lärare lokal tillkommer från 2024. Tidigare år har el enbart betalats för Kommunals lokal.

5. I budgetarbetet för 2024 utökades budgeten för Lön Hälsingland utifrån de uppgifter som då var kända. De senaste uppgifterna från Lön Hälsingland, som presenterats för kommuncheferna, innebär att det saknas 133 tkr.

6. Uppräknad med 3,4 %. En viktning utifrån att personalkostnaderna räknas upp med 3,8% och övriga delar med 2,6% vilket ger ett genomsnitt på 3,4%.

Kommunikation- och serviceavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Lokalhyra arkiv		254	2,6 %	7

IT-avdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	K7431, A145, V924, Akt0306Microsoft-licenser	437	925	Nytt licensavtal och ny licensmodell enligt nedan.	414
2	K7451, A145, V924, Akt327 Konsultkostnader	406	329	3,8 %	12

1. Licensavtalet för Microsoft är gemensamt för Hälsinglands kommuner och har tecknats om för kommande treårsperiod 2024-2026. Prisökningen på licenserna är närmare 20% sedan förra avtalet tecknades för tre år sedan, till stor del beroende av den svaga kronkursen men även en generell prisökning.

Ovanåker har historiskt sett ägt och använt licenser under lång tid, en möjlighet som Microsoft fasar ut för att styra över kunderna mot hyrlicenser.

För Ovanåkers del upphör de sista äldre licenstyperna att vara giltiga i oktober 2025 och behöver nu ersättas med hyrlicenser. Det pågår ett omfattande arbete för att identifiera vilket licensbehov olika personalgrupper har för att hålla kostnaderna nere.

Genom beslutet att skapa en gemensam IT-driftsorganisation behöver Ovanåker även anpassa licensval och hantering till övriga Hälsingekommuner, vilket sker i tre steg med start 1/1 2024. Budgetmässigt får förändringen fullt genomslag fr o m 1/1 2026. Hur budget och samordning av licenser ska se ut i Ovanåker framåt kommer att utredas som ett led i skapandet av den nya IT-driftsorganisationen.

Sammantaget ger dessa tre förändringar en stor påverkan på kostnaderna för Microsoft-licenser. För 2025 beräknas kostnaderna öka med 414 tkr och för 2026 med ytterligare 164 tkr. BUN och SOC ingår inte i denna budgetpost utan redovisar sina kostnadsökningar separat.

2. Uppräkning av konsultkostnader utifrån budget 2023. I utfallet för 2023 (+77 tkr) ingår engångsinsatser med anledning av införandet av nytt lönesystem.

Kostavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Livsmedel	9 505	9 855	2,6 %	256
2	Hyra Sunnangården	1 598	1 662	2,6 %	43

Planeringsavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Övriga verksamhetskostnader A="6XXX"	1 226	673	2,6	17
2	Övriga verksamhetskostnader A="7XXX"	3 372	1 999	3,8	76

KS Övrigt

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Förvaltarenhet KFH, A4631, B10, C132, D1415	406	400	3,8 %	15
2	Överförmyndarenhet Bollnäs, A4631, B10, C132, D1416	766	835	3,8 %	32
3	Partistöd, A.4531 B.10 C.110	717	812	2,6 %	21
4	Besökscenter, Ol-Anders, lokalhyra A.6011 B.1517 C.231	632	575	2,6 %	15
5	Besökscenter, Ol-Anders, städ A.6131 B.1517 C.231	71	58	3,8 %	2

Samhällsbyggnadsnämnden

Gatuavdelning

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	GIS (kartavtal och system) A 7431, C 2151	299	285	2,6 %	7
2	Entreprenadavtal (Broar, gator, gång o cykelvägar, grönyteskötsel) A 4631, C 249, C 250, C 2421, C244	10 617	11 807	2,6 %	307
3	Elkostnader (C 244, D 345)	1 472	1 354	2,6 %	35

1. Högre kostnader för system och avtal.
2. Indexökning av entreprenadavtalet för drift gata/park.
3. Ökning av elkostnaderna för gatubelysningen.

Fastighet

Lö pnr	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Uppräkning förv.uppdrag	23 118	24 137	3,4 %	821
2	Elkostnader (A6211, akt 1513)	4 879	4 265	2,6 %	111
3	Städ kommunhus (A6131, obj 2084)	484	452	3,8 %	17
4	Städ kommunförråd och offentliga toaletter (A6131, exkl obj 2084)	141	?	3,8 %	5

1. Förvaltningsuppdraget är 24 137 000 kr enligt det avtal som är underskrivet för 2024, mellan AEFAB och kommunen. Uppräkningsfaktorn är ca 3,4% vilket innebär en ökning på 821 tkr inför 2025. De budgetposter som är specificerade är enligt följande.

Budgetpost	Budget 2024 tkr	Uppräkning %	Uppräkning,tkr
Fastighetsskötsel, mtrl	60	2,6 %	2
Fastighetsskötsel köpta tjänster	6 773	3,8 %	257
Reparation köpta tjänster	3 110	3,8 %	118
Underhåll köpta tjänster	3 160	3,8 %	120
Taxebundna utgifter och uppvärmning	7 710	2,6 %	200
Riskkostnader, avgälder och övrigt	95	2,6 %	2
Förbrukningsinventarier och förbr mtrl	30	2,6 %	1
Tele och post	10	2,6 %	0
Övriga externa tjänster, kostnader	3 189	3,8 %	121
Summa	24 137	3,4 %	821

Socialnämnden

Staben

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Hyror och städ, externa (inkl.AEFAB) A.60-6199 H.exkl.2 B.7-7199	1 731	1 937	2,6 %	50

Förtydliganden av kostnadsökningar

1. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Individ- och Familjeomsorg

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Försörjningsstöd korrigerig till 2024 års norm			se förtydligande	500
2	Försörjningsstöd normuppräkning till år 2025 B.7632	12 001	14 464	3 %	434
3	Hyror och städ, externa (inkl.AEFAB) A.60-6199 H.exkl.2 D.exkl.7322 B.76-7699	507	529	2,6 %	14
4	Familjehem (personalkostnader), C.557 A.5-5999	4 761	6 045	3,8 %	230
5	Familjehem kontaktfamilj, köpta platser, övriga kostnader C.557, 568 A. 4-8999 exkl.5-5999	8 526	8 701	3,8 %	331
6	Institutionsvård BoU, kostnader, B. 7621 A.4-8999	9 663	8 727	3,8 %	332
7	Institutionsvård Vuxna, kostnader, B.7631 A.4-8999	3 566	3 900	3,8 %	148
8	Ökning av intäkter (återsök moms) placerade A.3561 C.557, 5540	-906	-1 038	3,8 %	-39

Förtydliganden av kostnadsökningar

1. I samband med planeringsförutsättningarna för 2024 beviljades socialnämnden 615 tkr i utökad ram för att hantera kostnadsökning kopplat till normuppräkning av försörjningsstödet med 4%. Uppräkningen blev istället 8,7%. I budgetarbetet har 213 tkr, utöver de 615 tkr, budgeterats för. Om man drar bort det som beviljats sedan tidigare saknas kompensation för 500 tkr.

2. Uppräkning med 3 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

3. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

4-8. Uppräkning med 3,8 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Omsorgsenheten

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Hyror, externa (inkl.AEFAB) A.60-6099 H.exkl.2 B.75-7599	2 167	2 267	2,6 %	59
2	Städ, externa (inkl.AEFAB) A.61-6139 H.exkl.2 B.75-7599	16	27	3,8 %	1
3	Kontaktperson/kontaktfamilj, ledsagare C.5135-5136	719	723	3,8 %	27
4	Medfinansiering LASS (B.7552, C.5134)	3 273	3 402	3,8 %	129
5	Personlig assistans köpta platser (A.4631 B.7551)	2 164	2 454	3,8 %	93

Förtydliganden av kostnadsökningar

1. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

2-5. Uppräkning med 3,8 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Omvårdnadsenhet

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Verksamhetsresor, B. 7409	2 095	2 186	2,6 %	57
2	Arbetskläder (A.6481, B.7400)	1 617	1 550	2,6 %	40
3	Förbrukningsinventarier och material A.64-6499 C.5101-5102+ 5107) exkl.D.1023	4 782	4 108	2,6 %	107
4	Äldremat A.74-7499 B.74-7499 C.5102	4 391	4 578	2,6 %	119
5	Hyror, externa (inkl.AEFAB) A.60-6099 H.exkl.2 B.74-7499	2 202	2 476	2,6 %	64
6	Städ, externa (inkl.AEFAB) A.61-6139 H.exkl.2 B.74-7499	499	480	3,8 %	18
7	Inhyrd personal konsultsjuksköterskor extra 2024 A.4-4999 B.7401-7401	11 426	0		6 200
8	Minskat statsbidrag god vård och omsorg om äldre (extra 2024). Minskar från tidigare 6 300 tkr till 6 000 tkr	-6 300	-6 300		300

Förtydliganden av kostnadsökningar

1-5. Uppräkning med 2,6 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

6. Uppräkning med 3,8 % i enlighet med instruktioner från ekonomiavdelningen.

Barn- och Utbildningsnämnden

Kontor och nämnd:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	Licenser	-1 658	-1 548	3,4 %	-56
	Kopiering	-311	-263	3,4 %	-9
	Licens Microsoft	-261	-261	Faktisk kostnad	-332

Förskoleverksamheten:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	Enskilda förskolor (Löner, PO avs. hyra, livsmedel 2025)	-14 929	-14 127	Utr.	-683
	Externhyra Fsk Fölet 2025	-1 515	-1 572	2,6 %	-43
	Städ fsk	-2 297	-2 178	3,4 %	-74
	Livsmedel (fsk)	-360	-311	2,6 %	-10
	Lekmaterial	-810	-840	2,6 %	-22

Enskilda förskolor (löner, PO avs, hyra, livsmedel) 2025: Uträkning på kostnadsökningar av avgift per barn. Kostnadsökningar inom kommunen får följdkostnader i form av ökad pris per barn till enskilda aktörer. Vid äskande inför 2024 var förändringar av PO från 40% till 41% ej känt, vilket ger en relativt stor påverkan på pris per barn. Även förändringar av hyra, kosten etc. får följaktligen samma konsekvenser.

Grundskoleverksamheten:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	Skolläkare	-307	-374	5,4 %	-20
	Städkostnader	-2 296	-2 178	3,4 %	-78
	Skolskjuts 2025	-9 274	-9 483	2 %, 9,1%,	-137
	Läromedel		-2 683	2,6 %	-70
	Licenser kameror	-58	-60	3,4 %	-2
	Elevhälsan sjukvårdsmaterial		-156	2,6 %	-4

Gymnasiet och vuxenutbildningar:

Löpnr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
	HAK IN hyra+el 2025	-1 592	-1 478	Nytt avtal	-59
	HAK el	-344	-450	4 %	-18
	Husbyggarna AB vux 2024	-288	-293	4 %	-12
	Bandygym. hyres kost bostad	-47	-47	4 %	-2
	Hyra vux (intern)	-180	-184	4 %	-7
	Hyra Stinita (SFI)	-217	-222	4 %	-9
	Hyra Portgången 5	-315	-320	4 %	-13
	Skolskjuts gy 2025	-1 544	-1 502	4 %	-60
	Skolskjuts gysär 2025	-897	-725	5 %	-36
	Licenser IT	-288	-261	3 %	-9
	Skolmat 2025	-1 793	-1 962	3 %	-51
	Städ Vux	-172	-141	4 %	-6
	Städ Gymn	-798	-814	4 %	-33
	Städ SFI	-37	-126	4 %	-5

Miljö- och Byggnämnden

Löp nr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	Köp av alkoholtillsyn (C.267)	198	194	3,8 %+korrigerig till prognos 2024	20
2	Edp och Geosecma	164	187	3,8 %+ korrigerig till prognos 2024	14

Förtydliganden av kostnadsökningar

- Utfallet 2023 var 198 tkr. Denna post räknas upp inför 2024 med 4,1%. Det innebär att kostnaderna då blir 206 tkr. På dessa 206 tkr begärs kostnadsökning med 3,8%, dvs 8 tkr, så att den förväntade kostnaden 2025 blir 214 tkr.
- Förväntat utfall 2024 är 176 tkr EDP och 18 tkr Geosecma, dvs 194 tkr. På detta belopp begärs kostnadsökning med 3,8%, dvs 7 tkr, så att den förväntade kostnaden 2025 blir 201 tkr.

Kultur- och Fritidsnämnden

Löp nr.	Budgetpost	Utfall 2023 (tkr)	Budget 2024 (tkr)	Uppräkningsfaktor (ex. %)	Kostnadsökning (tkr)
1	STIM (B.1500 C.391 leveantör STIM)	131	60	2,6 %	2
2	Driftbidrag ridanläggning (A.4631 B.1880)	600	600	2,6 %	16
3	Driftbidrag slalombacken (A.4631 B.1882)	1 141	1 141	2,6 %	30
4	Driftbidrag Ön vinter (A.4631 B.1884 Edsbyn bandy IF) korrigering till 2024 års utfall	700	700	uppräknig enligt utfall	85
5	Driftbidrag Ön vinter (A.4631 B.1884 Edsbyn bandy IF)		785 (700+85)	2,6 %	20
6	Driftbidrag Ön sommar, höjning pga fjärrvärme (A.4631 B.1885 Solör)	238 (331-93)	-	25 %	60
7	Driftbidrag Ön sommar (A.4631 B.1885)	742	802 (742+60)	2,6 %	21
8	Forsparken, el (A. 6211 B.1886)	1 059	665	2,6 %	17
9	Forsparken, övriga kostnader (A.6-7699 B.1886 exkl. A.6211)	461	410	3,8 %	16
10	Celsiushallen, städ (A.6131 B.1887)	549	601	3,8 %	23
11	Alfta sim o sporthall, städ (A.6131 B.1888)	261	346	3,8 %	13
12	Bibliotek, städ (A.6131 B.1530)	324	321	3,8 %	12
13	Bibliotek bokinköp (B.1531-1534 A.64-6499)	791	820	2,6 %	21
14	Fritidsgårdar, städ (A.6131 B.1551-1552)		116	3,8 %	4
15	Kulturskola, städ (A.6131 B.1540)	50	42	3,8 %	2

4. I det nya driftavtalet som är upprättat med Edsbyn bandy IF ska kommunen räkna upp bidraget i enlighet med förändringar av KPI. Uppräkningen mellan 2023 och 2024 hade ingen höjning begärts för.

2,3,5,7. Driftbidragen till föreningsdriften räknas upp med 2,6%. Edsbyn bandy IF har det inskrivet i avtalet. Möjlighet bör finnas att räkna upp även för övriga föreningar.

6. Solör höjde sina fjärrvärmepriser inför 2024. Fotbollsplanen på Ön värms upp med fjärrvärme och betalas via driftbidraget. En korrigering av bidraget för att inrymma höjningen.

Resultatbudget 2025-2027

2025: 11 493 2026: 11 458 2027: 11 422

Skatteunderlag 2024-02-26

	Tidigare Ram* 2025	Dispositioner	Ram 2025	Tidigare Ram* 2026	Dispositioner	Ram 2026	Tidigare Ram 2027	Dispositioner	Ram 2027
Nämnder									
Kf, revision och valnämnd	-1 164	0	-1 164	-1 164	0	-1 164	-1 164	0	-1 164
Kommunstyrelsen	-105 714	-1 584	-107 298	-104 694	-1 584	-106 278	-103 944	-1 584	-105 528
Samhällsbyggnadsnämnden	-41 352	8 102	-33 250	-41 352	8 102	-33 250	-41 352	8 102	-33 250
Kultur- och fritidsnämnden	-42 680	-1 443	-44 123	-42 680	-1 443	-44 123	-42 680	-1 443	-44 123
Vatten och avlopp	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Miljö och byggnämnden	-6 504	0	-6 504	-6 504	0	-6 504	-6 504	0	-6 504
Barn och utbildningsnämnden	-307 760	-8 298	-316 058	-307 760	-8 298	-316 058	-307 760	-8 298	-316 058
Socialnämnden	-328 941	-8 817	-337 758	-328 941	-12 817	-341 758	-328 941	-17 817	-346 758
Summa nämnder	-834 115	-12 040	-846 155	-833 095	-16 040	-849 135	-832 345	-21 040	-853 385
Gemensamma kostnader/intäkter									
Kostnadsökningar	-40 713	4 771	-35 942	-65 206	4 614	-60 592	-90 605	5 000	-85 605
Pensionskostnader	-19 145	-196	-19 341	-17 207	-359	-17 566	-17 184	0	-17 184
Kapitalkostnader	73 288	-1 138	72 150	73 967	-1 139	72 828	73 517	0	73 517
Summa gemensamma kostnader / intäkter	13 430	3 437	16 867	-8 446	3 116	-5 330	-34 272	5 000	-29 272
Avskrivningar	-52 337	0	-52 337	-54 146	0	-54 146	-54 146	0	-54 146
Verksamhetens nettokostnad	-873 022	-8 603	-881 625	-895 687	-12 924	-908 611	-920 763	-16 040	-936 803
Skatter o generella bidrag									
Skatteintäkter (kommuns katt, inkomstutjämning, r	815 881	-842	815 039	846 156	-8 969	837 187	863 347	0	863 347
Fastighetsavgift	27 093	6 660	33 753	27 093	6 660	33 753	33 753	0	33 753
Kostnadsutjämning	42 570	3 049	45 619	47 389	1 362	48 751	52 938	0	52 938
Kostnadsutjämning LSS	2 390	264	2 654	2 382	264	2 646	2 638	0	2 638
Summa skatter och generella bidrag	887 934	9 131	897 065	923 020	-683	922 337	952 676	0	952 676
Finansiella intäkter och kostnader	-7 032	627	-6 405	-5 368	650	-4 718	-5 683	0	-5 683
Årets resultat	7 880	1 155	9 035	21 965	-12 957	9 008	26 230	-16 040	10 190
Resultatmål 1%			8 971			9 223			9 527
Balanskravsjusteringar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Återföring resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	7 880	1 155	9 035	21 965	-12 957	9 008	26 230	-16 040	10 190

* Budget och verksamhetsplan 2024-2026: kf § 103 2023-11-06

Lön			Helåreffekt	9 månader effekt	3 månader effekt
Lön 2015-	383200				
Lön 2016-	394696	1,03	11496	8622	2874
Lön 2017-	406536,88	1,03	11840,88	8880,66	2960,22
Lön 2018-	418732,9864	1,03	12196,1064	9147,0798	3049,0266
Lön 2019-	459074	1,03	40341,0136	30255,7602	10085,2534
Lön 2020-	470314,554	1,021	11240,554	8430,4155	2810,1385
Lön 2021	481131,7887	1,023	10817,23474	8112,926056	2704,308685
Lön 2022	527912	1,022	46780,21126	35085,15844	11695,05281
Lön 2023	550853,832	1,036	22941,832	17206,374	5735,458
Lön 2024	571786,2776	1,038	20932,44562	15699,33421	5233,111404
Lön 2025	591798,7973	1,035	20012,51972	15009,38979	5003,129929
Lön 2026	611328,1576	1,033	19529,36031	14647,02023	4882,340078
Lön 2027	631501,9868	1,033	20173,8292	15130,3719	5043,457301

2022

2023

2024 15 699 15 699

2025 35 942 40 942

2026 55 592 65 592

2027 75 605 90 605

Investeringsplan 2025-2029

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Kommunfullmäktige antar dokumentet investeringsplan 2025-2029, med ändringen att investeringen i centrummiljön Alfta flyttas till 2027.

Förslag till beslut under sammanträdet

Björn Mårtensson (C) yrkar bifall till liggande förslag, dock med ändringen att flytta fram investeringen i centrummiljön Alfta till 2027.

Andreas Kissner (KD) yrkar bifall till förslaget från KD, SD, M och L.

Beslutsgång

Björn Mårtensson (C) yrkar bifall till liggande förslag, dock med ändringen att flytta fram investeringen i centrummiljön Alfta till 2027.

Andreas Kissner (KD) yrkar bifall till förslaget från KD, SD, M och L, med instämmande av Mikael Jonsson (M) och Stefan Embretsén (SD).

Ordförande ställer Björn Mårtenssons och Andreas Kissners yrkanden mot varandra och finner att Björn Mårtenssons yrkande vinner majoritet.

Reservation

Gruppreservation från KD, SD och M.

Sammanfattning av ärendet

Varje år beslutas om en investeringsplan för nästkommande år och en plan för de därpå följande fyra åren. Nämnderna har getts möjlighet att, utifrån tidigare beslutad plan, besluta om kompletteringar och föreslå ändringar. Skriftlig sammanställning av nämndernas beslut har gjorts av ekonomiavdelningen.

Dokumentet till kommunstyrelsens arbetsutskott innehåller de investeringsäskanden som lyfts av respektive nämnd. I dokumentet finns alltså fler

Kommunstyrelsen

investeringsprojekt än vad som antagits av kommunfullmäktige i tidigare investeringsplan. I den fortsatta politiska behandlingen behöver det tas beslut om att stryka investeringsprojekt ifall dessa inte överensstämmer med den politiska viljan.

Vilka tillägg som gjorts framgår i underlagen per år och anläggning och per anläggning och år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-13

Investeringsplan 2025-2029 alla nämnder word (investeringsplan 2025-2029)

Investeringsplan 2025-2029 alla nämnder per år och anläggning

Investeringsplan 2025-2029 alla nämnder per anläggning och år

KD SD M L – Investeringar 2025-2027

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Samtliga nämnder

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Sverigedemokraterna

Investeringar 2025–2029

Investering	Data	
	IP 24-28	IP 25-29
Återinvesteringar i befintliga byggnader	4 900	6 000
Ny parkering	0	1 000
Renovering av entré Alfta sporthall	0	750
Ny vijkvägg i sporthallen	0	6 500
Ombyggnation av taket i simhallen	0	6 000
Inköp av bassängduk i bägge bassängerna	0	620
Bygga om entren sim och sporthallen	0	1 400
Sorteringsmoduler för avfall	0	180
Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning	0	450
Byte av föråldrade datorer	1 799	1 351
Leasingbilar	6 100	6 355
Laddboxar till elbilar	220	0
Ett portabelt reservkraftverk	0	750
Värmeväggar	0	500
Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Runemo	0	300

Ny vijkvägg i Celsius hallen flyttas till 2026 6,5 Milj.

Centrummiljö Alfta och Edsbyn flyttas till 2027 3.38 MILJ.

Vi vill förstärka beredskapsförmågan och införskaffa reservtankar för diesel 2025 300T.

Vi sänker investeringen avseende marklösen för år 25–26 med 1 Milj per år.

”Skulle det dyka upp mark av stort intresse får det hanteras genom tilläggsbudgetering”.

Vi avser använda dessa 2 Milj år 2025 och 2026 för att stärka vår motståndskraft avseende totalförsvaret.

Investeringsplan 2025-2029,

Kommunstyrelsens förslag

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Inledning	3
Beskrivning	3
Fastigheter	4
Infrastruktur	8
IT	10
Fastigheter	11
Offentliga lokaler	11
Fritidsanläggningar	37
Övriga lokaler	46
Infrastruktur	48
Gator, gång och cykelvägar	48
Broar	49
Mark	50
Gatubelysning	51
Övrig infrastruktur	52
IT	55
IT-skolan	55
IT administration	60
Övrigt	62
Socialförvaltningen	62
Kommunstyrelsen	63
Kultur- och fritidsnämnden	68
Barn och utbildningsnämnden	70

Inledning

Beskrivning

Investeringarna delas in under tre huvudkategorier:

- Fastigheter
- Infrastruktur
- IT

Till vardera av dessa görs till att börja med en generell beskrivning/bakgrund. Efter den generella beskrivningen görs en ytterligare uppdelning av de tre huvudkategorierna. Till vardera av dessa görs också en kortare beskrivning. Därefter presenteras vilka investeringsbehov som finns på längre sikt samt vilka investeringsbehov som finns inom planeringsperioden.

Till varje objekt kommer det också att finnas en detaljerad beskrivning av de investeringsåtgärder som äskas under planeringsperioden. För varje investeringsåtgärd kommer dess påverkan på driftkostnaderna att finnas med.

Att varje nämnds ram inför nästa års budget justeras med investeringsplanens inverkan på kapitaltjänsten innebär att minskade eller ökade driftkostnader relaterat till investeringsplanen ska beslutas samtidigt med beslutet om investeringsplan 2025-2029.

Detta är ett steg i riktning mot att se investeringarna ur ett större perspektiv och kunna göra rätt prioriteringar både mellan de tre huvudkategorierna och inom respektive huvudkategori.

Fastigheter

Bakgrund, nuläge och framtid

Bakgrund och nuläge

Kommunen äger ett antal fastigheter. Fastigheterna nyttjas till största del av kommunens egna förvaltningar (intern uthyrning) men det finns även fastigheter som hyrs ut externt. Det är Samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för huvuddelen av kommunens fastigheter, men kulturfastigheter ansvarar Kultur- och fritidsavdelningen för .

En indelning kan göras enligt nedan.

Offentliga lokaler

1. Skolor
2. Förskolor (fristående)
3. Vård/Omsorg
4. Övriga offentliga lokaler

Fritidsanläggningar

1. Kommunal drift
2. Föreningsdrift

Övriga lokaler

1. Övriga lokaler

Framtid

Kommunens fastighetsinnehav omfattar ca 60 byggnader (oräknat förråd, lekstugor och liknande). Försäkringsvärdet kan beräknas till ca 1.700.000.000 SEK enligt de försäkringsbelopp som finns med nuvarande försäkringsgivare. Bokfört värde är ca 590 MSEK.

De senast uppförda byggnaderna är Skogsbackens förskola (2023), Näskullens demensboende (2020), Stenabro förskola (2015)

En underhållsplan har tagits fram för kommunens fastigheter som underlag för det planerade underhållet. Lokalförsörjningsplanen är färdig och justeras eftersom, den underlättar det långsiktiga fastighetsägandet.

Myndighetskraven på tillgänglighet, brandsäkerhet och luftmängder har med åren kommit att öka. Detta är speciellt tydligt vid flyttning av verksamheter till lokaler som ej tidigare nyttjats för den specifika verksamheten. Anpassningsbehovet i byggnaderna tenderar att öka.

Offentliga lokaler

Skolor

Kommunen äger 8 skolor. Dessa är följande:

1. Celsiusskolan
2. Rotebergs skola,
3. Knåda skola
4. Lillboskolan
5. Alftaskolan
6. Viksjöfors skola
7. Runemo skola
8. Voxnadalens gymnasium

I huvudsak är det grundskoleverksamhet som bedrivs i fastigheterna. I Rotebergs skola, Knåda skola, Lillboskolan, Alftaskolan och Runemo skola nyttjas en del av fastigheten till förskoleverksamhet. I samtliga skolor förutom Voxnadalens gymnasium hyr kosten en del av fastigheten för tillredning och servering av mat. I Alftaskolan inryms även bibliotek och fritidsgård.

Förskolor (fristående)

Kommunen äger 6 fristående förskolebyggnader. Dessa är för närvarande (2024) följande:

1. Öjestugan
2. Sörgården
3. Furan
4. Nordanäng
5. Stenabro
6. Skogsbackens förskola

Vård och omsorg

Kommunen äger 3 fastigheter avsedda för vårdverksamhet. Dessa är följande:

1. Gyllengården
Gyllengården hyrs för närvarande (2024) ut internt till Socialförvaltningen. Externt hyrs 37 lägenheter ut till äldre som bostäder.
2. Näskullen
Näskullen hyrs för närvarande (2024) ut internt till Socialförvaltningen. Externt hyrs 48 lägenheter ut till äldre som bostäder.
3. Hälsocentralen i Alfta
Hälsocentralen i Alfta hyrs till 50% ut internt till Socialförvaltningen och 50% till Region Gävleborg

Övriga offentliga lokaler

Här anges lokaler som är direkt knutna till offentlig verksamhet

1. Kommunhuset
2. Kommunförrådet
3. Vox Cultura Edsbyn (del uthyrd till hembygdsförening)
4. Brandstation Edsbyn
5. Polis- och Brandstation Alfta (även lägenhet)
6. Södran
7. Bussterminalen, Edsbyn
8. Brandstation, Voxnabruk
9. Sporthallen i Alfta
10. Simhallen i Alfta
11. Ishallen i Alfta
12. Tillgängliganpassad badplats i Kvarnsveden (inkl. byggnader och ramp)
13. Sporthallen i Edsbyn
14. Simhallen i Edsbyn
15. Slalombacken i Edsbyn (inkl. byggnader)
16. Idrottsanläggning Ön (fotbollsplaner, kanslihus och omklädningsrum)
17. Ridhuset i Edsbyn
18. Hembygdsgården i Edsbyn (inkl. vattentornet)
19. Forsparken i Alfta (inkl. fotbollsplan, camping och uthyrningsstugor)

Fritidsanläggningar

Kommunal drift

1. Alfta sim och sporthall
2. Celsiushallen
3. Forsparken

Ovanåkers kommun har två simhallar och större sporthallar. Båda ligger i direkt anslutning till kommunens största grundskolor. En ligger i anslutning till Alftaskolan och en i anslutning till Celsiusskolan. På Forsparken i Alfta finns ishall, folkpark, fotbollsplan, camping samt en föreningsägd tennishall.

Föreningsdrift

1. Ön, 2. Gårdstjärnsberget, 3. Ridanläggningen samt 4. Golfbanan i Rösaberg

Ovanåker har stora anläggningar som sköts av föreningar. På Ön i Edsbyn finns bland annat en föreningsägd bandyhall och en kommunal konstgräsplan. Gårdstjärnsberget i Edsbyn är kommunens skidbacke och ridanläggningen i Edsbyn är en kommunal anläggning för ridsport. Golfbanan i Rösaberg är en kommunal anläggning för golfspel.

Alfta Camping är utlagd på föreningsdrift från och med 2021.

Övriga lokaler

Kommunen äger (2024) ett antal fastigheter som inte är direkt knutna till offentlig verksamhet.

1. Lim-Johans hus i Kyan
2. Freskatorpet i Edsbyn
3. Hotell Gästis, Alfta
4. Ledningscentral

Infrastruktur

Bakgrund och nuläge

Ovanåkers kommuns åtagande inom infrastruktur:

- 72 km gata
- 26 km gång och cykelväg
- 15 st broar
- 16 ha gräsklippning
- 34 ha slaghackning
- 3430 st belysningspunkter
- 19 st allmänna lekplatser
- parkanläggningar m.m.

Gator och gång- och cykelvägar

Kommunens gatunät har sedan historiskt en låg standard. En orsak till det är problematiska markförhållanden med stor förekomst av fin silt och lera vilket orsakar behov av större åtgärder än på många andra platser. En annan orsak är att kommunen, liksom många andra kommuner, under 1980- och 1990-talet anvisade mindre pengar till underhåll av gatorna än vad man borde ha gjort. Det gör att det finns en underhållsskuld. De investeringsmedel som begärs är till största delen till för att förbättra standarden på gatunätet, en återinvestering där gatorna förstärks och isoleras.

Broar

Kommunens 13 större broar besiktas vart sjätte år. De investeringsmedel som begärs är till för att upprätthålla standarden enligt de krav som finns.

Mark

Kommunen köper och säljer mark för näringslivets behov och för boende. Det är viktigt att kommunen fortsätter att göra strategiska markförvärv för att trygga tillgänglig mark för industri, handel, boende och centrumutveckling.

Gatubelysning

Kommunen bytte ut alla armaturer 2003-2005 och resultatet av det blev en sänkning av energibehovet med 57 %.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Med investeringsplan 2024-2028 utförs det utbyte av armaturer till modern Led då tekniska livslängden för armaturerna är 20 år.

Övrigt

-

IT

Behovet och användandet av IT-stöd i kommunens verksamheter har accelererat kraftigt under de senaste åren, inte minst inom Socialförvaltningen. Användningen av IT är numera en integrerad del i alla verksamheter. För att behålla kvalitén och möta medborgarnas förväntningar behöver arbetet med verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering och införande av e-tjänster intensifieras. Detta ställer krav på att IT-organisationen fortsätter att modernisera grundläggande IT-infrastrukturen och samtidigt gör effektiviseringar för att kunna leverera fler högkvalitativa tjänster till en rimlig kostnad.

För att stärka och skapa långsiktighet i det strategiska och operativa arbetet med IT-relaterad pågår arbetet att ta fram en IT-förvaltningsmodell kopplad till budget- och verksamhetsplanering för hela kommunkoncernen. Detta bl a för att IT-organisationen ska kunna planera och tilldela nödvändiga resurser i rätt tid till övriga verksamheters utvecklingsprojekt.

Fastigheter

Offentliga lokaler

Skolor

Celsiuskolan

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 1948-1952, därefter i etapper. En större ombyggnad färdigställdes till höstterminen 2020.

Tillgängligheten förbättras i samtliga delar av skolan. Ventilation, brandskydd, belysning och ytskikt är åtgärdade. Köket genomgick under 2012 en stor renovering.

Verksamhetsförvaltning

Det finns behov av att ha Celsiuskolans lokaler kvar för grundskoleverksamhet, inklusive förskoleklass och fritidshem, inom planeringsperioden 2025 – 2029 och framåt. Matsalen på Celsiuskolan serverar förutom mat till eleverna i år F-9 även till gymnasiets elever. Förutom Celsiuskolans elever har eleverna i övriga F-6 skolor i Edsbyområdet sin slöjdundervisning i Celsiuskolans slöjdsalar. Inom fastigheten finns även en av kommunens stora samlingssalar, aulan.

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Roteberg skola

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Knåda skola

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 1934. Tillbyggd 1990. "Gula huset" renoverades 2022-2023.

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Lillbo skola

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår; 1982.

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Benämning	<i>Ny parkering Lillboskolan Edsbyn</i>
Investeringsens mål och syfte	Bygga en ny och säkrare parkering för verksamheten
Beskrivning av investeringen	Utöka parkeringen västerut mot slalombacken och få en säkrare hämta/lämna parkering och slippa farlig biltrafik nära skolan, en ritning är gjord och den är godkänd av verksamheten och föräldraråd som är angelägen en ändring av parkeringen, i samband med detta så sätts ett staket upp för att leda in barn och elever rätt väg för att förhindra en olycka
Nettoinvestering och år	1 000 tkr År 2025
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	40 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Kostnadsökningar och överraskningar i mark
Driftkostnader innan investering	Inga
Driftkostnader efter investering	Vinterväghållning och skrapning
Intressenter	Verksamheten, föräldrar och skolelever för att få en säker parkering då vi förordar att ingen trafik ska finnas vid skolgårdar
Följdeffekter av investeringen	Ökad trafiksäkerhet
Alternativ till investeringen	Fortsatt orolig hämta/lämna situation ända ute på Lillbovägen
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Säkrare skolmiljö

Benämning	<i>Lillboskolans omklädningsrum vid sporthallsdelen både damer och herrar renoveras</i>
Investeringsens mål och syfte	Väggar, golv och duscharmaturer är föråldrade och måste bytas/renoveras innan vattenskador uppstår
Beskrivning av investeringen	Stort behov av renovering av omklädningsrum som är i dåligt skick och riskerar vattenskador, har många år på nacken.
Nettoinvestering och år	400 000 kr År 2026
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Eventuella redan uppstådda skador som inte är synliga
Driftkostnader innan investering	Svåra tätningar väggar och golv för att hindra vattenskador samt dåliga vattenledningar och armaturer
Driftkostnader efter investering	Livslängden på omklädningsrummen ökas samt det blir en bättre miljö för verksamheten
Intressenter	Skolans verksamheter och olika verksamheter kvällstid
Följdeckter av investeringen	Bättre miljö
Alternativ till investeringen	Skjuta fram investeringen max 2 år
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Bättre miljö

Alftaskolan

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 1952. Tillbyggt i många etapper. En större ombyggnad av skolans lokaler har utförts 2020-2021. Bland annat har brandskyddet och ventilationen förbättrats, samt att skolgården har blivit fri från fordon och bättre anpassad för elevernas behov. Kökets problem med bristande ventilation kvarstår dock att åtgärda.

Verksamhetsförvaltning

Det finns behov av att ha Alftaskolans lokaler kvar inom planeringsperioden 2025-2029 och framåt. I fastigheten finns förskoleklass, årskurserna 1-9 och fritidshem.

Investeringsbehov

Viksjöfors skola

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 1985.

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Benämning	<i>Golv i kök och matsal</i>
Investeringsens mål och syfte	
Beskrivning av investeringen	Golvet i köket och matsalen behöver bytas
Nettoinvestering och år	280 tkr, 2027
Investeringskalkyl	Byte av golv 280 tkr
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Inga risker.
Driftkostnader innan investering	Inte aktuellt
Driftkostnader efter investering	Inte aktuellt
Intressenter	Barn- och utbildningsnämnden (förskola, grundskola) Kommunstyrelsen (kostavdelningen) Samhällsbyggnadsförvaltningen (fastighetsavdelningen)
Följdeckter av investeringen	Ingen påverkan
Alternativ till investeringen	Inte aktuellt.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Ingen fundering har gjorts avseende denna fråga.

Runemo skola

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Benämning	<i>Nytt tak Runemoskolan</i>
Investeringsens mål och syfte	Förhindra vattenskador då det är i nuläget dags att se över hela taket på grund av flertalet vattenskador sista året
Beskrivning av investeringen	Nytt tak, pannor eller plåt, samt en ny underlagspapp monteras
Nettoinvestering och år	2026 4 000 tkr.
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	30 år.
Risker och osäkerhetsfaktorer	Vattenskador och prisökningar
Driftkostnader innan investering	Kostnader för att återställa vattenskador
Driftkostnader efter investering	Inga kostnader för att återställa vattenskador
Intressenter	Kommunens intresse för att få en fungerande byggnad
Följdeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Undvika mögel och dyra återställningar av vattenskador

Södran Edsbyn

Framtid

Fastighetsförvaltning

Södra skolan är ombyggd 2016.

Verksamhetsförvaltning

Kulturskolan använder hela övervåningen och personalrummet på bottenvåningen. Bottenvåningen används av arbetsmarknadsenheten och integrationsmottagningen.

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Voxnadalens gymnasium

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Ospecifierat skolor

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Benämning	<i>Ventilation, utbyte av styrenheter</i>
Investeringsens mål och syfte	Säkerställa fungerande ventilation i kommunens fastigheter. Byta ut styrenheter då reservdelar till gamla saknas.
Beskrivning av investeringen	I kommunens skolor, sim- och sporthallar sitter styrenheter för reglering av ventilation. Dessa styrenheter utgår helt 2026 och reservdelspriserna till nuvarande enheter har höjts till orimliga nivåer i förhållande till inköp av helt nya styrenheter. Av den anledningen bör samtliga styrenheter bytas ut.
Nettoinvestering och år	1 000 tkr År 2025 Totalt uppgår investeringsbeloppet till 3 mnkr varav 1 mnkr beslutades 2023 och 1 mnkr i investeringsplanen för 2024.
Investeringskalkyl	Utbyte av styrenheter till en kostnad av 5000 kr + jobb per styrenhet
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Prisjusteringar på styrenheterna
Driftkostnader innan investering	Om åtgärden inte görs behöver reservdelar till de äldre styrenheterna köpas in ifall något går sönder till höga priser.
Driftkostnader efter investering	Påverkas inte.
Intressenter	Samhällsbyggnadsförvaltningen (fastighetsavdelningen)
Följdeflekter av investeringen	Inte aktuellt.
Alternativ till investeringen	Inte aktuellt.
Investeringsens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	Inte aktuellt.

Benämning	<i>Utbyte av belysning</i>
Investeringens mål och syfte	Att säkerställa att alla utrymmen kan vara belysta. Lysrören kommer att sluta tillverkas.
Beskrivning av investeringen	I kommunens fastigheter, främst skolor, sitter belysningsarmatur med lysrör (T8) som utgår under 2023. Samtliga armaturer bör bytas ut men det är inte praktiskt möjligt att genomföra under ett år utan måste fördelas på flera år.
Nettoinvestering och år	1 500 tkr År 2025 Totalt uppgår investeringsbeloppet till 5 mnkr varav 1,5 mnkr finns beslutade 2023 och 2 mnkr i investeringsplanen för 2025.
Investeringskalkyl	Inköp och montering av ny belysning
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	30 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Inga.
Driftkostnader innan investering	Ingen specifik kalkyl har gjorts
Driftkostnader efter investering	Lägre driftkostnader (varje armatur betalar av sig energimässigt på 4 år)
Intressenter	Samhällsbyggnadsförvaltningen (fastighetsavdelningen)
Följdeckter av investeringen	Inga.
Alternativ till investeringen	Inga.
Investeringens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	Investeringen bidrar till miljömässig hållbarhet då tidigare belysningskällor innehåller kvicksilver och förbrukar mer el.

Benämning	Återinvesteringar i befintliga byggnader
Investeringens mål och syfte	Att säkerställa fungerande verksamhetslokaler.
Beskrivning av investeringen	Kommunen äger idag byggnader på ca 64 000 kvm. I och med ägandet av byggnader behöver återkommande göras återinvesteringar, underhåll och reparationer. Förvaltarforum anger att det behövs mellan 150-500 kr/kvm årligen. Vissa åtgärder som underhåll och reparationer finns det budget för inom förvaltningsavtalet. För återinvesteringar behöver det beslutas om budget. Om vi räknar på nuvarande kvm 63 860 kvm * 150kr/kvm behöver den årliga budgeten uppgå till 9 579 000 kr/år
Nettoinvestering och år	2025: 6 000 000 kr 2026: 5 100 000 kr 2027: 9 220 000 kr 2028: 9 500 000 kr 2029: 9 500 000 kr
Investeringenskalkyl	Varierar beroende på åtgärder. Förvaltningen presenterar med utgångspunkt i underhållsplanen ett förslag till samhällsbyggnadsnämnden som beslutar om vilka investeringar som ska genomföras.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	Varierar
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	Samhällsbyggnadsförvaltningen (fastighetsavdelning) och beroende på åtgärd varierar det med intressenter
Följdefekter av investeringen	Detta investeringsbelopp är för återinvesteringar. Investeringar som får påverkan på annan verksamhet kommer inte att beröras.
Alternativ till investeringen	
Investeringens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	

Förskolor (fristående)

Öjestugan

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår; 1974.

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Sörgården

Framtid

Fastighetsförvaltning

Sörgården har varit aktuell att säljas. Just nu används fastigheten för en förskoleavdelning.

En modul är uppsatt som ersatte den lilla förskolan från Backaområdet Aefab.

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Furan

Framid

Fastighetsförvaltning

Byggår 1978. Fastigheten är ansluten till fjärrvärmenätet och vattenburen värme är installerad 2012.

Verksamhetsförvaltning

Förskola med tre avdelningar. Förskolan finns i centrala Alfta..

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Nordanäng

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår; 1990.

Verksamhetsförvaltning

Förskolan har två avdelningar.

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Stenabro

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 2015.

Verksamhetsförvaltning

Förskolan innehåller 4 st avdelningar.

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Skogsbacken

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 2022-2023

Verksamhetsförvaltning

Förskolan innehåller 6 st avdelningar.

Investeringsbehov

Vård/Omsorg

Gyllengården

Framtid

Fastighetsförvaltning

Det finns stora behov av åtgärder på avloppssystemet samt ventilationen till boenderummen.

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Hälsocentralen i Alfta

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 1979. Åtgärder för förbättrad tillgänglighet och säkerhet samt belysnings- och akustikåtgärder har utförts 2019.

Verksamhetsförvaltning

Region Gävleborg hyr 50% av ytorna. Nytt hyresavtal tecknades 2017.

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Näskullen

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 2019-2020.

Verksamhetsförvaltning

Innehåller 6 st avdelningar och 48 lägenheter.

Investeringsbehov

Övriga offentliga lokaler

Kommunhuset

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår; 1967. Renoverades och tillbyggdes 1980. Byggnaden är i behov av renovering på värmesidan. Huset har stor elförbrukning pga att en stor del av uppvärmningen görs med elradiatorer. I entrén har åtgärder gjorts för att förbättra tillgänglighet och säkerhet 2021.

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Vox Cultura (Biblioteket i Edsbyn)

Framtid

Fastighetsförvaltning

Byggår 1979. En större ombyggnad har genomförts 2016 för biblioteksverksamhet samt att Edsbyns museum flyttat in i lokalerna.

Verksamhetsförvaltning

Utrymmen för förråd saknas.

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Brandstation i Edsbyn

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Polis och brandstation i Alfta

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

Förutom räddningstjänsten så finns även kontorslokaler som idag används av omsorgsenhetens enhetschefer.

Investeringsbehov

Fritidsanläggningar

Kommunal drift

Alfta sim och sporthall

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Benämning	<i>UV-ljus för vattenrening, Alfta simhall</i>
Investeringsens mål och syfte	UV-ljus är en teknik som används för vattenreningsprocessen.
Beskrivning av investeringen	Investeringen säkerställer att vattenreningsprocessen görs på ett kvalitetssäkert sätt.
Nettoinvestering och år	120 000 kr, 2025
Investeringskalkyl	Systemet köps i färdigt paket. Systemet ger inga inkomster.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	5 - 8 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Vi bedömer att budget och tidsplan är hållbara.
Driftkostnader innan investering	Alfta simhall har inte systemet.
Driftkostnader efter investering	Investeringen förväntas sänka vissa driftskostnader.
Intressenter	Enhetschef fritid, verksamhetsvaktmästare.
Följdeffekter av investeringen	Säkerställande av att badvattnet uppfyller fastställda kvalitetskrav.
Alternativ till investeringen	Det finns inga alternativ, investeringen krävs för att säkerställa vattenkvaliteten.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Investeringen säkerställer att vattenkvaliteten uppfyller fastställda krav.

Benämning	<i>Renovering Entré Alfta sporthall</i>
Investeringsens mål och syfte	Byta fönster på långsidan vid entrén som är i dåligt skick, dessa dåliga fönster har orsakat en fuktig vägg.
Beskrivning av investeringen	Byta fönster på långsidan vid entrén som är i dåligt skick, dessa dåliga fönster har orsakat en fuktig vägg och hela panelen måste bytas samt isoleras om.
Nettoinvestering och år	750 tkr År 2025
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	30 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Omfattning av skador
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	Bättre värmeisolering
Intressenter	Skolan och olika verksamheter kvällstid
Följdeffekter av investeringen	Bättre miljö
Alternativ till investeringen	Finns inga andra alternativ
Investeringsens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	Bättre miljö

Celsiushallen

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Benämning	<i>Ny vikhvägg i sporthallen</i>
Investeringsens mål och syfte	Byta ut befintlig vikhvägg som är utsliten och reservdelar är på upphörande.
Beskrivning av investeringen	Installera ny ridåvägg för att ha möjligheten att dela hallen på lektionstid, monteras från taket samt att skena i golvet tas bort.
Nettoinvestering och år	År 2025 6 500 tkr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Kostnadsökningar
Driftkostnader innan investering	Reparationer krävs ca varje vecka idag för att vikhväggen ska fungera, inga reservdelar finns längre då vikhväggen är över 50 år
Driftkostnader efter investering	Lägre underhållskostnader
Intressenter	Skolans verksamheter samt kvällsaktiviteter
Följdeffekter av investeringen	En säkrare hall och mindre reparationskostnader
Alternativ till investeringen	Ta bort vikhväggen, justera golvet och ej ha en delad sporthall. Enligt skolan och de kvällsaktiviteter som brukar lokalen är det inte ett alternativ
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Möjligheten att dela hallen för dubbla lektioner

Benämning	<i>Ombyggnation av taket i simhallen Edsbyn</i>
Investeringsens mål och syfte	Taket på simhallen ovanför bassängerna har fått höga fuktvärden då tätskiktet under isoleringen är uttjänt på grund av ålder
Beskrivning av investeringen	En stor renovering av taket, ny isolering, ett nytt tätskikt, montering av ljud dämpande takplattor under tätskiktet med sänkt tak, belysningen är ny och behöver ej bytas
Nettoinvestering och år	År 2025 6 000 tkr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	30 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Omfattningen av skadorna och kostnadsökningar
Driftkostnader innan investering	Höga driftkostnader med luftavfuktare på vinden
Driftkostnader efter investering	Värmen i hallen bibehålls på ett bättre sätt samt kostnad för avfuktare utgår
Intressenter	Skolans och allmänhetens verksamheter
Följdeffekter av investeringen	Ett fuktsäktrat tak med bra värmeisolering
Alternativ till investeringen	Finns inga
Investeringsens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	En bättre ljudmiljö och uppvärmning

Benämning	<i>Inköp av bassängduk i bägge bassängerna simhall Edsbyn</i>
Investeringsens mål och syfte	Minska mängden fukt i byggnaden samt spara energi gällande uppvärmning av vattnet i bassängerna.
Beskrivning av investeringen	Bassängdukar (täcken) som täcker de två bassängerna under tid bassängerna inte används för att dels förhindra den stora mängden fuktavgivelse som stiger mot taket samt att spara energi för uppvärmning av badvattnet.
Nettoinvestering och år	År 2025 620 tkr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Kostnadsökningar
Driftkostnader innan investering	Höga driftkostnader
Driftkostnader efter investering	Återbetalningstid med investeringen i energikostnad enligt offert är mellan 4-5 år
Intressenter	Fastighetsavdelningen och verksamheten
Följdeffekter av investeringen	Sänka höga fuktvärden och spara energi
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	Bättre miljö och besparing i energi

Benämning	<i>Ombyggnation av entrén till sim och sporthallen Edsbyn</i>
Investeringens mål och syfte	Förhindra vatten som läcker ner i undercentralen då det nu läcker vid regnväder och när det töar
Beskrivning av investeringen	En ombyggnation av hela entrén utskjutande tak och hela underlaget vid ingången. Allt bör plockas bort, tätas och nytt material anläggas. Även själva ingången dörr samt passage måste tas bort och planeras nytt då allt under måste byggas om och tätas
Nettoinvestering och år	1 400 tkr År 2025
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	30 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Omfattningen av skadorna och kostnadsökningar
Driftkostnader innan investering	Kostnader för att återställa efter vattenskador
Driftkostnader efter investering	Inga kostnader för att återställa vattenskador samt en undercentral som slipper avbrott i driften
Intressenter	Fastighetsavdelningen och verksamheterna i hallen
Följdeffekter av investeringen	Billigare underhåll
Alternativ till investeringen	Finns inga
Investeringens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Forsparken

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Föreningsdrift

Ön

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Gårdtjärnsberget

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Ridanläggningen

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Verksamhetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Övriga lokaler

Bussterminalen, Edsbyn

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Hotell Gästis, Alfta

Framtid

Fastighetsförvaltning

-

Investeringsbehov

Infrastruktur

Gator, gång och cykelvägar

Framtid

Kommunens infrastruktur gällande gator, gång- och cykelvägar är ett mycket omfattande åtagande för kommunen.

Det är en mycket kapitalintensiv del av kommunens ansvar som kommer att vara omfattande för all framtid.

Det är mycket viktigt att arbeta målmedvetet och med kontinuitet. Att försumma underhåll eller fördröja reinvesteringar innebär en större börda för kommande generationer.

Investeringsbehov

Benämning	<i>Gator, gång- och cykelvägar (samlingsobjekt)</i>
Investeringsens mål och syfte	Barns väg till skolan ska präglas av trygghet, trafiksäkerhet och tillgänglighet oavsett om man går, cyklar, åker buss eller bil till skolan. Att säkerställa att industrigatorna är tillgängliga året runt och håller för det ökade transportflödet.
Beskrivning av investeringen	Investeringsbeloppet baseras på de investeringsbehov som lyftes av förvaltningen i samband med förslag till investeringsplan 2022-2026. Förvaltningen begärde då ytterligare 1 mnkr per år. De av förvaltningen begärda medel skulle gå till återinvestering i gator och vägar enligt gatuplan, säkrare skolvägar, förbättrad bärighet industrigator och passage sporthallsvägen. Kommunfullmäktige ger nu nämnden frihet att besluta om till vad inom gator och vägar dessa medel används bäst.
Nettoinvestering och år	2025: 5 500 000 kr 2026: 6 000 000 kr 2027: 6 000 000 kr 2028: 6 000 000 kr 2029: 6 000 000 kr
Investeringskalkyl	Utgifter Reinvestering gator, industrigator och gång- och cykelvägar 5 500 000 kr Inkomster Säkrare skolvägar: osäker nivå, historiskt 500 000 kr - 1 000 000 kr
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	Förstärkningslager 40 år och Slitlager 15 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Prisökningar
Driftkostnader innan investering	Driftkostnader ökar med slitage och dålig bärighet.
Driftkostnader efter investering	Framtida lägre underhållskostnader.
Intressenter	Gatuavdelningen
Följoeffekter av investeringen	Ökad trafiksäkerhet, tillgänglighet, förbättrad bärighet, bra för folkhälsan och miljön.
Alternativ till investeringen	Högre driftkostnader
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Broar

Framtid

Broarna besiktades under 2020, vilket gav underlag för kommande investeringsperioder.

Investeringsbehov

Benämning	Återinvesteringsplan broar
Investeringsens mål och syfte	Att säkerställa att kommunens broar är säkra och tillgängliga.
Beskrivning av investeringen	Under våren 2020 genomförde gatuavdelningen en omfattande brobesiktning av kommunens 13 större broar. Besiktningen med utlåtanden och förslag till åtgärder finns redovisad i särskild handling.
Nettoinvestering och år	2 025 400 tkr
Investeringskalkyl	2 025 bro 7 , 400 000 kr
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Kostnadsökningar över tid
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	Gatuavdelningen
Följdeckter av investeringen	
Alternativ till investeringen	Ej godkänd bro.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Mark

Framtid

Trots att Ovanåkers kommun har en tydlig prägel av landsbygd är det ofta svårare än man tror att finna lämplig mark för nya etableringar av bostäder, handel, industri och centrumutveckling. Det beror dels av den översvämningsproblematik som älven Voxnan medför, men har också att göra med samhällenas utformning, ägarförhållanden mm. Det är därför av stor vikt att kommunen har medel till att kunna göra strategiska markköp då lämplig mark blir tillgänglig.

Investeringsbehov

Benämning	<i>Marklösen</i>
Investeringsens mål och syfte	Trygga markförsörjning för bostäder, handel, industri och centrumutveckling/näringsliv.
Beskrivning av investeringen	Mark ska köpas in för att trygga markförsörjning för bostäder, handel, industri och centrumutveckling. Åskande innehåller även kostnader förknippat med dessa köp och fastighetsregleringar.
Nettoinvestering och år	1 250 tkr årligen från och med 2025
Investeringskalkyl	Summan är en bedömning utifrån hur behoven har sett ut de senaste åren.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	För alltid eller tills dess att kommunen säljer marken vidare
Risker och osäkerhetsfaktorer	Markinnehav är en trygg investering
Driftkostnader innan investering	.
Driftkostnader efter investering	.
Intressenter	Kommunens invånare, handel, näringsliv
Följdeflekter av investeringen	Medel till att jobba med strategisk markförsörjning tryggas.
Alternativ till investeringen	Strategiska markköp kan inte göras
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Gatubelysning

Framtid

De investeringsmedel som begärs i investeringsplan för 2020-2024 är till för att byta ut stolpar och fundament som är underkända vid besiktning. Från investeringsplan 2023-2027 kommer det att bli aktuellt med utbyte av armaturer då livslängden för armaturerna är 20 år.

Investeringsbehov

Benämning	<i>Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt plan.</i>
Investeringsens mål och syfte	Byta armaturer som uppnått sin tekniska livslängd samt att minska energiförbrukningen.
Beskrivning av investeringen	Det återstår att reinvestera i stolpar och ledningar under 2022 därefter bör utbytet av armaturer starta. Motivering och beskrivning under konsekvenser driftkostnader
Nettoinvestering och år	År 2025 2 500 tkr År 2026 2 500 tkr År 2027 2 500 tkr År 2028 0 tkr År 2029 - tkr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivslängd (nyttjandeperiod)	Beräknad drifttid ca 25 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Prisökningar
Driftkostnader innan investering	Armaturerna börjar uppnå sin tekniska livslängd på 20 år. Underhållskostnaderna för armaturerna ökar år från år.
Driftkostnader efter investering	Ett utbyte av samtliga armaturer till Led är att rekommendera. Energiförbrukningen bedöms minska med mer än 50% i jämförelse med dagens armaturer.
Intressenter	Gatuavdelningen
Följeffekter av investeringen	Lägre underhållskostnader och lägre energiförbrukning.
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Övrig infrastruktur

Framtid

Investeringar för anpassa verksamhet enligt förpackningsförordningen vad det gäller sortering och återvinning av material.

Utveckla centrummiljöerna mot de önskemål som framkommit i medborgardialogerna.

Underhålla och förnya lekutrustning och samtidigt tillgänglighetsanpassa för att alla ska få tillgång.

Investeringsbehov

Benämning	<i>Sorteringsmoduler för avfall</i>
Investeringsens mål och syfte	Sorteringsmoduler enligt förpackningsförordningen för offentliga miljöer
Beskrivning av investeringen	Utbyte av papperskorgar till sorteringsmoduler i offentliga miljöer enligt förpackningsförordningen
Nettoinvestering och år	År 2025 180 000 kr År 2026 210 000 kr År 2027 160 000 kr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	15 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Prisökningar på utrustningen
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	En trolig minskning av driftkostnaden
Intressenter	Parkavdelningen
Följoeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	Enligt förpackningsförordningen
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Benämning	<i>Förnyelse centrummiljön Alfta</i>
Investeringsens mål och syfte	Utveckling av centrummiljön
Beskrivning av investeringen	Enligt åtgärdslista medborgardialogen Alfta
Nettoinvestering och år	År 2027: 2 500 000 kr
Investeringskalkyl	Fördelning enligt åtgärdslista medborgardialogen Alfta
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år - 40 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Kostnad för eventuella konstverk
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	Gata/park
Följdeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Benämning	<i>Förnyelse centrummiljön Edsbyn</i>
Investeringsens mål och syfte	Utveckling av centrummiljön
Beskrivning av investeringen	Enligt åtgärdslista medborgardialogen Edsbyn
Nettoinvestering och år	År 2025: 880 000 kr
Investeringskalkyl	Fördelning enligt åtgärdslista medborgardialogen Edsbyn
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år - 40 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	Lägre driftskostnader på nytt vattenspel (fontän)
Intressenter	Gata/park
Följdeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Benämning	<i>Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning</i>
Investeringsens mål och syfte	Byta ut utdömd/dålig befintlig utrustning och tillgänglighetsanpassa delar av lekplats Öjeparken och lekplats Kvarnsveden.
Beskrivning av investeringen	Inköpa ny utrustning där den blivit utdömd och uppgradera gammal utrustning till modernare och i samband med det tillgänglighetsanpassa den nya utrustningen
Nettoinvestering och år	År 2025 450 000 kr År 2026 450 000 kr År 2027 300 000 kr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Prisökningar på utrustning
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	Något mindre arbete med underhåll
Intressenter	Parkavdelningen
Följdeffekter av investeringen	Tillgänglighetsanpassningar till ny utrustning
Alternativ till investeringen	Att inte förnya utrustningen innebär att lekplatserna minskar i utrustningsnivå
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

IT

IT-skolan

Framtid

Skolan är en bärande byggsten i samhället och vår viktigaste uppgift är att ge alla barn och elever de allra bästa förutsättningar. Vi har stora klyftor i vårt samhälle idag med vitt skilda förutsättningar, som gör att barnen i våra förskolor och eleverna i våra skolor har olika förutsättningar att lyckas. Ett av de största och viktigaste uppdragen vi har inom förskola och skola är därför – tydligt reglerat – att vi skall kompensera för olika förutsättningar och skapa **likvärdig** utbildning för barn och elever. Det betyder inte att vi skall göra lika för alla utan det betyder att vi skall möta varje barn/elev utifrån dess behov och förutsättningar. I detta arbete har vi också stöd och krav från såväl skollag som diskrimineringslag.

IT

Dagens elever lever i ett alltmer digitaliserat samhälle och därför har regeringen beslutat om förändringar i styrdokumentet för förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. En nationell digitaliseringsstrategi genomförs där skolan ska vara ledande. Det finns flera skäl till varför alla barn och elever ska få möjlighet att utveckla en digital kompetens men ökad kunskapsutveckling och stärkt likvärdighet står i fokus.

Vi lever i en tid med ett stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt.

För att kunna verka i ett sådant samhälle behövs digital kompetens och en del i detta är skolans uppdrag att förbereda elever för fortsatta studier och arbetsliv. Detta ökar likvärdigheten och ger alla elever samma förutsättningar. I uppdraget ingår att elever utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhället. Det ska stärka elevernas förmåga att använda och förstå digitala system och tjänster samt att förhålla sig till medier och information på ett kritiskt och ansvarsfullt sätt. Det handlar också om att stärka förmågan att lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med hjälp av digitala verktyg.

Vår verksamhet är ständigt konkurrensutsatt och vissa farhågor finns hur kvalitet och attraktionskraft kan komma att påverkas av ev. anpassningskrav och i ljuset av detta är en fortsatt satsning från kommunens sida på digitalisering och IT extra viktig. IT som pedagogiskt och kompensatoriskt redskap ger barn och elever utmärkta möjligheter att utveckla sin kompetens, nå högre kunskapsnivå och därmed högre måloppfyllelse. För elever i behov av särskilt stöd och som ökar i antal är detta extra viktigt.

Lokaler

Den demografiska utvecklingen visar att kommunens barn- och elevvolym kommer att vara en utmaning kommande år. En översyn av kapacitetsberäkningar för för- och grundskolans lokalerförsörjning är nödvändig för att säkerställa att antalet platser möter upp behovet. Födelsetal och befolkningsprognos visar på färre barn än tidigare år. Befolkningsutvecklingen och den förändrade prognosen innebär konsekvenser

om inte åtgärder vidtas.

Antal barn i landsbygdens för- och grundskolor minskar medan elevantalet ökar under några år i centralskolorna i Alfta och Edsbyn. För att hantera detta behövs underhåll och åtgärder för tillgänglighetsanpassning. Möjlighet till samordning som kan gynna likvärdighet, kollegialt lärande, allokering av platser och specifik kompetens samt bidra till ekonomisk hållbarhet. Antalet förskoleplatser i Edsbyn har successivt utökats på Sörgårdens- och Bäckstugans (modul) förskolor viktigt att notera att dessa förskolor är tillfälliga. Skogsbackens förskola i Alfta är i drift och har för närvarande inte nått sin fulla kapacitet.

I det korta perspektivet kräver nuvarande arbets- och utemiljö underhåll och investeringar för förskolor och skolor.

Investeringsbehov

Benämning	<i>IT-i skolan (samlingsobjekt)</i>
Investeringsens mål och syfte	
Beskrivning av investeringen	IT och dess teknik används i allt större utsträckning i skolan. I takt med detta ökar kunnandet och teknisk support behövs men omfattningen av denna ökar endast marginellt. Omfattande prisökningar gällande klienter kräver större budget. Prisutvecklingen på PC som används på gy/vux är omfattande. Även för Chromebook, som används i grundskola, har priserna skjutit i höjden. Vi har fortlöpande kompetensutveckling i våra verksamheter vilken beskrivs i vår digitaliseringsplan. Kostnaderna för denna ligger inom ramen för vår samlade kompetensutveckling.
Nettoinvestering och år	3 765 000kr/2025 4 397 000kr/2026 3 712 000kr/2027 3 841 000kr/2028 5 036 000kr/2029

Investeringskalkyl	<p>År 2025 En till en satsning 6-9: 840 tkr Fritidsh, fsk, skola, fv : 470 tkr Dator fsk-åk5: 400 tkr Personaldator fsk : 275 tkr En till en årsk 1, gy : 1 155 tkr Personaldator, gy : 35 tkr En till en teknpro åk 1: 269 tkr Utbyte Arken Teknpro : 210 tkr Datorer språkintr, SFI : 111 tkr</p> <p>År 2026 En till en satsning 6-9: 910 tkr Fritidsh, fsk, skola, fv : 470 tkr Dator fsk-åk5: 400 tkr Personaldator fsk : 275 tkr En till en årsk 1, gy : 1 207 tkr Personaldator, gy : 601 tkr En till en teknpro åk 1: 281 tkr Utbyte Arken Teknpro : 175 tkr Datorer språkintr, SFI : 78 tkr</p> <p>År 2027 En till en satsning 6-9: 810 tkr Fritidsh, fsk, skola, fv : 470 tkr Dator fsk-åk5: 400 tkr Personaldator fsk : 275 tkr En till en årsk 1, gy : 1 262 tkr Personaldator, gy : 38 tkr En till en teknpro åk 1: 294 tkr Utbyte Arken Teknpro : 0 tkr Datorer språkintr, SFI : 163 tkr</p> <p>År 2028 En till en satsning 6-9: 840 tkr Fritidsh, fsk, skola, fv : 470 tkr Dator fsk-åk5: 400 tkr Personaldator fsk : 275 tkr En till en årsk 1, gy : 1319 tkr Personaldator, gy : 39 tkr En till en teknpro åk 1: 307 tkr Utbyte Arken Teknpro : 191 tkr Datorer språkintr, SFI : 0 tkr</p> <p>År 2029 En till en satsning 6-9: 1120 tkr Fritidsh, fsk, skola, fv : 550 tkr Datorer fsk-åk5: 380 tkr Personaldator fsk: 286 tkr En till en årsk 1, gy: 1378 tkr Personaldator, gy: 685 tkr En till en teknpro åk 1: 320 tkr Utbyte Arken Teknpro: 200 tkr Datorer språkintr, SFI: 117 tkr</p>
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	3 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Hög risk för kommande prishöjningar ger osäkert beloppsvärde. Beloppen uppräknade med 4,5% per år. Index 1,0 för 2024
Driftkostnader innan investering	Kommer vara den samma då detta är ersättningsenheter för de som tidigare blivit för gamla.
Driftkostnader efter investering	Kommer vara den samma då detta är ersättningsenheter för de som tidigare blivit för gamla.
Intressenter	Elever och deras undervisning samt personal arbetsverktyg
Följdeffekter av investeringen	Öka elevernas måluppfyllelse. En viktig del i detta är IT som kompensatoriskt verktyg för våra elever. Skolans fortsatta satsning på digitalisering, ställer högre och tidigare krav på datoriseringen inom vår verksamhet. Denna investering skapar förutsättningar för att möta de digitala kraven och uppfylla den nationella digitaliseringsstrategin.

Edsbyn & Alfta

Ovanåkers kommun

Alternativ till investeringen	Möjligheten för våra elever att använda datorn/pekplattan som ett kompensatoriskt och pedagogiskt verktyg minskar. Risk för minskad måluppfyllelse. Svårigheter att uppnå digitaliseringskravet i styrdokument för förskola och skola.
Investeringens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

IT administration

Framtid

Byte av föråldrade datorer mm

Omställningen till att hyra klientdatorer där hela livscykelhanteringen ingår pågår bland hälsingekommunerna varav Söderhamns kommun kommit längst. Det nya klientavtalet kommer att möjliggöra denna transformation under avtalsperioden. Motiven är bl a effektivare hantering av utbyten, hållbarhets- och miljöaspekter och ibland även ekonomiskt fördelaktigt då återlämnade enheter säljs vidare på andrahandsmarknader.

I samband med bildandet av en gemensam IT-driftsorganisation ska även finansieringsmodeller utredas.

Det totala antalet datorer har legat på en jämn nivå senaste två åren och förhållandet mellan bärbara och stationära har stabiliserats. Behovet av större skärmstorlekar förväntas öka och 27" är nu en ny standard.

Widescreen-skärmar kan komma att ersätta dubbla skärmar men har inte fått något större genomslag ännu.

Investeringsbehov

Benämning	Byte av föråldrade datorer mm
Investeringsens mål och syfte	Säkra personalens tillgång till verksamhetssystemen genom effektiva arbetsredskap/datorer och en stabil IT-miljö. Upprätthålla livscykelhanteringen för hårdvara för att underlätta budgetering och resursplanering samt synliggöra och samla IT-relaterade kostnader. Ge möjligheten för IT-organisationen att ställa om till ett proaktivt och mer effektivt arbetssätt.
Beskrivning av investeringen	Investeringsbudgeten uppdateras årligen för att anpassas till bl a valutakursförändringar, leveranssituation, teknikutveckling och strategiska beslut. Den svaga svenska kronan har påverkat prisutvecklingen negativt vilket återspeglas i budget för 2025 och framåt. År 2025 ingår bl a klient- och serverbyte för videoövervakningssystem (Näskullen m fl) 150 tkr samt komplettering av wifi-nät för 100 tkr. Tidigare budgeterade serverbyten för 360 tkr flyttas fram till 2027 genom samverkan med Bollnäs kommun. År 2026 ingår brandväggsbyten för 350 tkr samt switchbyten i servermiljön för 200 tkr. År 2028 ingår serverbyten för 360 tkr framflyttade från 2025. Kan förändras i och med gemensam IT-driftsorganisation. Standardsortiment klientdatorer (2023 års priser inom parentes): Bärbar dator: 14,5 tkr (12,9 tkr) Inkl dockningsstation, 1 st 27" skärm (tidigare 24") och 3 års garanti Beräknad livslängd 4 år Avskrivningskostnad 3,64 tkr/år (3,23) Stationär dator: 10,0 tkr (8,8 tkr) Inkl 1 st 27" skärm (tidigare 24") och 3 års garanti Beräknad livslängd 5 år Avskrivningskostnad 2,0 tkr/år (1,8)
Nettoinvestering och år	År 2025: 1 351 tkr (1 799) År 2026: 1 241 tkr (1 052) År 2027: 1 450 tkr (1 089) År 2028: 1 788 tkr (1 329) År 2029: 721 tkr (-) Tidigare beviljade investeringar inom parentes
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivslängd (nyttjandeperiod)	Bärbara datorer: 4 år Övrigt: 5 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Leveranstider, komponentbrist och valutakursförändringar. Strategiska beslut kring finansieringsmodell utifrån gemensam IT-driftsorganisation. Dockningsstationer och skärmar har i regel längre livslängd än datorer.
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	Klientdatorer: Anställda inom KS och Soc samt förvaltningen på BUN. Övrigt: Hela kommunkoncernen
Följdefekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	En föråldrad maskinpark med undermålig prestanda som allt oftare ger upphov till störningar och ineffektivitet för användare och belastar IT-personalen, med arbetsmiljöproblem som följd.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Övrigt

Socialförvaltningen

Benämning	Övrigt socialnämnden
Investeringsens mål och syfte	Utveckla och upgradera verksamhetssystem samt investera i välfärdsteknik. Skapa bättre förutsättningar för att kunna digitalisera- och automatisera processer för myndighetsutövning och utförande inom socialomvårdnad/omsorg (utveckling av verksamhetssystem) Skapa förutsättningar till stöd och stimulans för brukare inom socialförvaltningen. Främja bättre hälsa, känsla av välbefinnande och ett aktivt deltagande i sin vardag. Skapa bra förutsättningar för att kunna ta emot vård i hemmet. (välfärdsteknik)
Beskrivning av investeringen	Investeringar i syfte att utveckla verksamhetssystem och välfärdsteknik. Utveckling och komplettering av moduler till verksamhetssystem (utveckling av verksamhetssystem) Utökning av rörelselarm via kamera, GPS lösning för att skapa trygghet för de äldre att ha ett aktivt liv utanför bostaden samt välfärdsteknik som stöd för patienter och personal i arbetet med nära vård (välfärdsteknik)
Nettoinvestering och år	År 2025: 400 tkr År 2026: 400 tkr År 2027: 400 tkr År 2028: 400 tkr År 2029: 400 tkr
Investeringskalkyl	Utveckling av verksamhetssystem 200 tkr årligen 2025 -2029. Välfärdsteknik 200 tkr årligen 2025-2029.
Verksamhetslivslängd (nyttjandeperiod)	5 år för verksamhetssystem och varierande nyttjandeperioder för välfärdsteknik beroende på vad som köps in.
Risker och osäkerhetsfaktorer	Inga risker har identifierats
Driftkostnader innan investering	Inga beräkningar har gjorts på detta.
Driftkostnader efter investering	Tillkommande årliga avgifter/licenser.
Intressenter	Socialförvaltningen
Följoeffekter av investeringen	Inte aktuellt för dessa investeringar.
Alternativ till investeringen	Finns inga alternativ. Funktionen försämras i vissa system om inte investeringarna genomförs.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Socialförvaltningens tillgänglighet ökar och flera inkluderas i samhället då det möjliggör för fler att upprätthålla vissa funktioner.

Kommunstyrelsen

Benämning	<i>Ett portabelt reservkraftverk</i>
Investeringsens mål och syfte	Upprätthålla samhällsviktig verksamhet under kris och krig
Beskrivning av investeringen	Kommunen behöver köpa in portabla reservkraftverk för att kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet under kris eller krig.
Nettoinvestering och år	750 tkr
Investeringskalkyl	Inköp av reservkraftverk
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Stigande efterfrågan samt omvärldsläget kan påverka priset negativt
Driftkostnader innan investering	0 kr
Driftkostnader efter investering	Årlig service via serviceavtal samt diesel/HVO. Kostnaden är svår att förutspå.
Intressenter	Ovanåkers kommuns samhällsviktiga verksamheter
Följdeffekter av investeringen	Möjlighet till elförsörjning vid elbortfall.
Alternativ till investeringen	Att ingen reservkraftverk köps in och sårbarheter för samhällsviktig verksamhet kvarstår.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Inte relevant för investeringen.

Benämning	Leasingbilar
Investeringsens mål och syfte	Tillhandahålla bilar till de verksamheter som har behov av detta för att utföra sitt arbete.
Beskrivning av investeringen	<p>Kommunen har idag cirka 65 leasingbilar via Nordea Finans. Vanligtvis leasas en bil i 5 år eller tills den gått 15 000 mil, det kan dock ske att bilen leasas längre än så. När dessa kriterier är uppfyllda sker leasing av en ny bil som då är att se som ett köp av bil.</p> <p>Anledningen till att leasingbilarna numer ingår i investeringsplanen är en förändring i rutinen kring leasing. Enligt LKBR (Lag om kommunal bokföring och redovisning) ska finansiell leasing vara likställt med ett ägande av objektet.</p> <p>Leasingbilarna har redan tidigare ingått i vårt anläggningsregister men leasingkostnaderna för bilarna har i ett första steg tagits av verksamheterna i respektive driftsbudget. Dessa har sedan i steg två bokats om som amortering och räntekostnader. För att förenkla denna rutin har förvaltningarna ej längre någon driftsbudget för leasingkostnader utan de får istället budget och kostnad för kapitaltjänst för sina leasingbilar.</p> <p>En analys har genomförts för att identifiera det framtida behovet av utbyte av leasingbilar. I kalkylen finns en fördelning på både el- och dieseldrivna fordon.</p>
Nettoinvestering och år	2025: 6 355 tkr 2026: 2 185 tkr 2027: 1 310 tkr 2028: 2 425 tkr 2029: 5 655 tkr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	En livslängd på 5 år för varje bil.
Risker och osäkerhetsfaktorer	Det finns en svårighet att förutse exakt belopp som blir aktuellt för de behov som finns kommande år. Detta på grund av att det i dagsläget inte är känt vilka bilmodeller som blir aktuella att köpa in då detta styrs utifrån avtal. I kalkylen har det använts priser från december 2022 på bilmodeller som kan bli aktuella för leasing.
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	
Följoeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	I Energi- och klimatstrategin för Gävleborgs län 2020-2030 fastslås att det nationella målet om en fossilfri fordonsflotta ska vara uppnått till 2030. I enlighet med detta har el-bilar valts framför dieseldrivna bilar där det är möjligt trots att dessa är dyrare i inköp.

Benämning	Skrivare (IT avdelning)
Investeringens mål och syfte	Att fortsatt kunna skriva ut dokument
Beskrivning av investeringen	I samband med en ny upphandling av det hälsige gemensamma skrivaravtalet ingår inte längre leasing som finansieringsform. Det är möjligt att upphandla finanstjänster separat men med nuvarande ränteläge är det mer fördelaktigt att i det nya avtalet övergå till inköp av skrivare. För den planerade perioden 2024-2028 bedöms 110 skrivare köpas in och byta ut befintliga skrivare. Utgiften för perioden bedöms uppgå till 2 260 tkr.
Nettoinvestering och år	(2024: 830 tkr) 2025: 530 tkr 2026: 410 tkr 2027: 430 tkr 2028: 60 tkr
Investeringskalkyl	Utbyte av skrivare
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	7 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	-
Driftkostnader innan investering	Ej uträknad. Kostnaden för respektive skrivare kommer att belasta den verksamhet där skrivaren är placerad, detta sker genom en kommunintern bokföringsorder. Budgetmedel för skrivare finns i dagsläget redan på respektive nämnd. Kostnaderna för kommunen kommer totalt sett blir lägre genom att vi köper skrivare genom det nya avtalet istället för leasing.
Driftkostnader efter investering	Ej uträknat
Intressenter	Samtliga förvaltningar
Följdeffekter av investeringen	-
Alternativ till investeringen	Upphandling av finansieringstjänst, till en högre kostnad.
Investeringens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	-

Benämning	Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Roteberg (Kostavdelning)
Investeringsens mål och syfte	Skapa en trivsamtidsmiljö för elever samt arbetsmiljöåtgärd för persona
Beskrivning av investeringen	Nya stolar och bord till matsalen samt ljudabsorbenter som ska sättas upp på väggar
Nettoinvestering och år	300 000 kr år 2025
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivslängd (nyttjandeperiod)	10 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	0 kr
Driftkostnader efter investering	0 kr
Intressenter	Kostavdelningen
Följdeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	Inga alternativ
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Måltidsmiljön är viktig ur ett socialperspektiv då det är viktigt för elever att ha en lugn miljö att inta sin näring för att få energi att tillgodo se sig undervisningen i skolan.

Benämning	Värmevagnar (Kostavdelning)
Investeringsens mål och syfte	Livsmedelssäkerhet
Beskrivning av investeringen	Nya värmevagnar för matdistribution till Äldreomsorgen. de gamla vagnarna har tjänat oss väl i 13 år men deras livslängd är slut.
Nettoinvestering och år	500 000 kr 2025
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivslängd (nyttjandeperiod)	10 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	0
Driftkostnader efter investering	0
Intressenter	Kostenheten
Följdeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	inga
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	De nya värmevagnarna är energisnålare än de gamla vilket kommer att minska vår klimatpåverkan

Benämning	<i>Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Runemo (Kostavdelning)</i>
Investeringsens mål och syfte	Skapa en trivsamtidsmiljö för elever samt arbetsmiljöåtgärd för persona
Beskrivning av investeringen	Nya stolar och bord till matsalen samt ljudabsorbenter som ska sättas upp på väggar
Nettoinvestering och år	300 000 kr 2025
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	10 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	0
Driftkostnader efter investering	0
Intressenter	Kostenheten
Följdefeffter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Måltidsmiljön är viktig ur ett socialperspektiv då det är viktigt för elever att ha en lugn miljö att inta sin näring för att få energi att tillgodo se sig undervisningen i skolan.

Kultur- och fritidsnämnden

Benämning	Årligt konstinköp
Investeringsens mål och syfte	Tillhandahålla offentlig konst i den offentliga miljön för medborgarna och arbetsmiljön för medarbetarna.
Beskrivning av investeringen	Konst ska årligen köpas in och användas i den offentliga utsmyckningen.
Nettoinvestering och år	År 2025: 50 000 kr År 2026: 50 000 kr År 2027: 50 000 kr År 2028: 50 000 kr År 2029: 50 000 kr
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	Ovanåkers kommuns organisation, medborgarna
Följdeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till social och miljömässig hållbarhet	

Benämning	<i>Redskapsbärare, multimaskin Forsparken</i>
Investeringsens mål och syfte	Utrangering av nuvarande maskin, inköpt begagnad 2012
Beskrivning av investeringen	Maskin som används året runt för daglig skötsel såsom gräsklippning, snöplogning och sopning av Forsparkens ytor.
Nettoinvestering och år	700 000 kr, 2026
Investeringskalkyl	Maskinen köps in som ett objekt. Investeringen ger inga inkomster.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	15 - 20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Nuvarande maskin inköptes begagnad och det är möjligt att göra så även den här gången. Vi kan dock inte kostnadsberäkna den investeringen.
Driftkostnader innan investering	Sedvanlig förbrukning av drivmedel och service.
Driftkostnader efter investering	Oförändrad förbrukning av drivmedel och service.
Intressenter	Enhetschef fritid, verksamhetsvaktmästare
Följdefekter av investeringen	Skötseln av Forsparken utförs med samma kvalitet som tidigare.
Alternativ till investeringen	All skötsel av Forsparken köps in via entreprenad.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Forsparken är ett omtyckt rekreativområde för innevånare, föreningsliv och turister.

Benämning	<i>Ismaskin, Alfta Ishall</i>
Investeringsens mål och syfte	Utrangering av nuvarande maskin
Beskrivning av investeringen	Ismaskin som behövs för skötsel av ispist.
Nettoinvestering och år	1 200 000 kr, 2026
Investeringskalkyl	Maskinen köps in som ett objekt. Investeringen ger inga inkomster.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	15 - 20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Nuvarande maskin inköptes begagnad och det är möjligt att göra så även den här gången. Vi kan dock inte kostnadsberäkna den investeringen.
Driftkostnader innan investering	Sedvanlig förbrukning av drivmedel och service.
Driftkostnader efter investering	Oförändrad förbrukning av drivmedel och service.
Intressenter	Enhetschef fritid, verksamhetsvaktmästare
Följdefekter av investeringen	Ispistens skötsel säkerställs.
Alternativ till investeringen	Alfta Ishall blir utan en fungerande ispist.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Upprätthållande av samtlig verksamhet i Ishallen.

Barn och utbildningsnämnden

Benämning	Akustikplattor
Investeringsens mål och syfte	Fortsätta med arbetet att succesivt se över samtliga kommunens förskolor och behovet av att sätta upp ljudabsorbenter i dessa, för att få en bättre arbetsmiljö för vuxna och barn
Beskrivning av investeringen	Uppsättning av ljudabsorbenter och vid behov justering av lampor och ventilationer m m.
Nettoinvestering och år	200 tkr, 2025-2029
Investeringskalkyl	Inköp och installation av akustikplattor 200 000 kr
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Inga uppenbara risker eller osäkerhetsfaktorer
Driftkostnader innan investering	Ingen förändring för driftkostnader
Driftkostnader efter investering	Ingen förändring för driftkostnader
Intressenter	Fastighetsförvaltningen och rektor förskola
Följdeffekter av investeringen	Förbättrad arbetsmiljö för personal, minskar stress och hörselproblem, likaså för barnen.
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Investeringsplan 2025-2029 sorterad per år											
År	Anläggningsskat	Delkategori1	Delkategori2	Anläggning	Investering	IP 25-29					
2025	Fastighet	Offentliga lokaler	Skolor	Ospecificerat skolor	Ventilation, utbyte av styrenheter	1 000					
					Utbyte belysning	1 500					
					Återinvesteringar i befintliga byggnader	6 000					
					Ny parkering	1 000					
		Offentliga lokaler Summa						9 500			
		Fritidsanläggningar	Kommunal drift	Alfta sim och sporthall	UV-ljus för vattenrening	120					
					Renovering av entré Alfta sporthall	750					
					Ny vikvåg i sporthallen	6 500					
					Ombyggnation av taket i simhallen	6 000					
					Inköp av bassängduk i bägge bassängerna	620					
	Bygga om entren sim och sporthallen				1 400						
	Fritidsanläggningar Summa						15 390				
	Fastighet Summa						24 890				
	Infrastruktur	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelvägar	5 500					
					Gator gång och cykelvägar Summa						5 500
					Broar	Broar	Broar	Reinvestering broar enligt specifikation	400		
		Broar Summa						400			
		Mark	Mark	Mark	Marklösen	1 250					
					Mark Summa						1 250
		Gatubelysning	Gatubelysning	Gatubelysning	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt	2 500					
					Gatubelysning Summa						2 500
		Övrig infrastruktur	Övrig infrastruktur	Övrig infrastruktur	Förnyelse centrummiljön Alfa	0					
					Förnyelse centrummiljön Edsbyn	880					
	Sorteringsmoduler för avfall				180						
	Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning				450						
Övrig infrastruktur Summa						1 510					
Infrastruktur Summa						11 160					
IT	IT-administration	(tom)	Administrativa datorer	Byte av föråldrade datorer	1 351						
				IT-administration Summa						1 351	
	IT i skolan	(tom)	Elevdatorer	IT i skolan	3 765						
				IT i skolan Summa						3 765	
IT Summa						5 116					
Övrigt	(tom)	(tom)	Övrigt	Akustikplattor	200						
				Övrigt Socialnämnden	400						
				Leasingbilar	6 355						
				Laddboxar till elbilar	0						
				Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Roteberg	300						
				Årlikt konstillköp	50						
				Ett portabelt reservkraftverk	750						
				Skrivare	530						
				Värmeväggar	500						
				Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Runemo	300						
				(tom) Summa						9 385	
				Övrigt Summa						9 385	
				2025 Summa						50 551	
2026	Fastighet	Offentliga lokaler	Skolor	Runemo skola	Nytt tak	4 000					
					Ospecificerat skolor	Återinvesteringar i befintliga byggnader	5 100				
					Lillbo skola	Renovering omklädningsrum sporthallsdelen, damer och herrar	400				
					Offentliga lokaler Summa						9 500
Fastighet Summa						9 500					

Edsbyn & Alfta

År	Anläggningskat	Delkategori1	Delkategori2	Anläggning	Investering	IP 25-29	
	Övrigt	(tom)	(tom)	Övrigt	Fredskapsbörare, multimaschin Iemaschin, Alfta ishall	700 1200	
		(tom) Summa				1300	
	Övrigt Summa						1300
	Infrastruktur	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	6 000	
		Gator gång och cykelvägar Summa				6 000	
		Mark	Mark	Mark	Marklösen	1250	
		Mark Summa				1250	
		Gatubelysning	Gatubelysning	Gatubelysning	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt	2 500	
		Gatubelysning Summa				2 500	
		Övrig infrastruktur	Övrig infrastruktur	Övrig infrastruktur	Sorteringsmoduler för avfall Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning	210 450	
		Övrig infrastruktur Summa				660	
	Infrastruktur Summa						10 410
	IT	IT-administration	(tom)	Administrativa datorer	Byte av föråldrade datorer	1241	
		IT-administration Summa				1241	
		IT i skolan	(tom)	Elevdatorer	IT i skolan	4 337	
		IT i skolan Summa				4 337	
	IT Summa						5 638
	Övrigt	(tom)	(tom)	Övrigt	Akustikplattor Övrigt Socialnämnden Leasingbilar Laddboxar till elbilar Årlikt konstinköp Skrivare	200 400 2 185 0 50 410	
		(tom) Summa				3 245	
	Övrigt Summa						3 245
	2026 Summa						30 633
2027	Fastighet	Offentliga lokaler	Skolor	Ylksjöfors skola	Golv i kök och matsal	280	
				Ospecificerat skolor	Återinvesteringar i befintliga byggnader	9 220	
				Knåda skola	Ny parkering och vändplan	0	
				Roteberg skola	Hämta/lämna-parkering	0	
					Barnvagnsförråd	0	
		Offentliga lokaler Summa				9 500	
	Fastighet Summa						9 500
	Infrastruktur	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	6 000	
		Gator gång och cykelvägar Summa				6 000	
		Mark	Mark	Mark	Marklösen	1250	
		Mark Summa				1250	
		Gatubelysning	Gatubelysning	Gatubelysning	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt	2 500	
		Gatubelysning Summa				2 500	
		Övrig infrastruktur	Övrig infrastruktur	Övrig infrastruktur	Förnyelse centrummiljön Alfta Sorteringsmoduler för avfall Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning	2 500 160 300	
		Övrig infrastruktur Summa				2 960	
	Infrastruktur Summa						12 710
	IT	IT-administration	(tom)	Administrativa datorer	Byte av föråldrade datorer	1450	
		IT-administration Summa				1450	
		IT i skolan	(tom)	Elevdatorer	IT i skolan	3 712	
		IT i skolan Summa				3 712	
	IT Summa						5 162
	Övrigt	(tom)	(tom)	Övrigt	Akustikplattor Övrigt Socialnämnden Leasingbilar	200 400 1310	

År	Anläggningskat	Delkategori1	Delkategori2	Anläggning	Investering	IP 25-29
					Laddboxar till elbilar	0
					Årlikt konstinköp	50
					Skrivare	430
				(tom) Summa		2 390
				Övrigt Summa		2 390
				2021 Summa		29 762
2028	Fastighet	Offentliga lokaler	Skolor	Ylksjöfors skola	Golv i kök och matsal	0
				Ospecificerat skolor	Återinvesteringar i befintliga byggnader	9 500
				Offentliga lokaler Summa		9 500
				Fastighet Summa		9 500
	Infrastruktur	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	6 000
				Gator gång och cykelvägar Summa		6 000
		Mark	Mark	Mark	Marklösen	1 250
				Mark Summa		1 250
				Infrastruktur Summa		7 250
	IT	IT-administration	(tom)	Administrativa datorer	Byte av föråldrade datorer	1 788
				IT-administration Summa		1 788
		IT i skolan	(tom)	Elevdatorer	IT i skolan	3 841
				IT i skolan Summa		3 841
				IT Summa		5 629
	Övrigt	(tom)	(tom)	Övrigt	Akustikplattor	200
					Övrigt Socialnämnden	400
					Leasingbilar	2 425
					Laddboxar till elbilar	0
					Årlikt konstinköp	50
					Skrivare	60
				(tom) Summa		3 135
				Övrigt Summa		3 135
				2028 Summa		25 514
2029	Fastighet	Offentliga lokaler	Skolor	Ospecificerat skolor	Återinvesteringar i befintliga byggnader	9 500
				Offentliga lokaler Summa		9 500
				Fastighet Summa		9 500
	Infrastruktur	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	Gator gång och cykelväg	6 000
				Gator gång och cykelvägar Summa		6 000
		Mark	Mark	Mark	Marklösen	1 250
				Mark Summa		1 250
				Infrastruktur Summa		7 250
	IT	IT-administration	(tom)	Administrativa datorer	Byte av föråldrade datorer	721
				IT-administration Summa		721
		IT i skolan	(tom)	Elevdatorer	IT i skolan	5 036
				IT i skolan Summa		5 036
				IT Summa		5 757
	Övrigt	(tom)	(tom)	Övrigt	Akustikplattor	200
					Övrigt Socialnämnden	400
					Leasingbilar	5 655
					Årlikt konstinköp	50
				(tom) Summa		6 305
				Övrigt Summa		6 305
				2029 Summa		28 812
				Totalsumma		165 332

Investeringsplan 2025-2029 sorterad per anläggning

Lp	Anläggning	Delkategori1	Delkategori2	Anläggning	Investering	År	IP 25-29		
1	Fastighet	Offentliga lokaler	Skolor	# Viksjöfors skola	⊖ Golv i kök och matsal	2027	280		
						2028	0		
				# Runemo skola	⊖ Nytt tak	2026	4 000		
				# Ospecificerat skolor	⊖ Ventilation, utbyte av styrenheter	2025	1 000		
					⊖ Utbyte belysning	2025	1 500		
					⊖ Återinvesteringar i befintliga byggnader	2025	6 000		
						2026	5 100		
						2027	9 220		
						2028	9 500		
						2029	9 500		
		# Knåda skola	⊖ Ny parkering och vändplan	2027	0				
		# Lillbo skola	⊖ Ny parkering	2025	1 000				
			⊖ Renovering omklädningsrum sporthallsdelen, damer och her	2026	400				
		# Roteberg skola	⊖ Hämta/lämna-parkering	2027	0				
			⊖ Barnvagnsförråd	2027	0				
		Offentliga lokaler Summa							47 500
				Fritidsanläggningar	Kommunal drift	# Alfta sim och sporthall	⊖ UV-ljus för vattenrening	2025	120
							⊖ Renovering av entré Alfta sporthall	2025	750
						# Celsiushallen	⊖ Ny vinkvägg i sporthallen	2025	6 500
							⊖ Ombyggnation av taket i simhallen	2025	6 000
			⊖ Inköp av bassängduk i bägge bassängerna			2025	620		
				⊖ Bygga om entren sim och sporthallen	2025	1 400			
Fritidsanläggningar Summa							15 390		
Fastighet Summa							62 890		
	Övrigt	(tom)	(tom)	# Övrigt	⊖ Redskapsbärare, multimaskin	2026	700		
					⊖ Ismaskin, Alfta ishall	2026	1 200		
(tom) Summa							1 900		
Övrigt Summa							1 900		
2	Infrastruktur	Gator gång och cyk	Gator gång och cyk	# Gator gång och cykelvä	⊖ Gator gång och cykelvägar	2025	5 500		
						2026	6 000		
						2027	6 000		
						2028	6 000		
						2029	6 000		
		Gator gång och cykelvägar Summa							29 500
				Broar	Broar	# Broar	⊖ Reinvestering broar enligt specifikation	2025	400
		Broar Summa							400
				Mark	Mark	# Mark	⊖ Marklösen	2025	1 250
								2026	1 250
								2027	1 250
								2028	1 250
								2029	1 250

Edsbyn & Alfta

Lä	Anläggnings	Delkategori1	Delkategori2	Anläggnings	Investering	År	IP 25-29
		Mark Summa					6 250
		⊙ Gatubelysning	⊙ Gatubelysning	# ⊙ Gatubelysning	⊙ Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och	2025	2 500
						2026	2 500
						2027	2 500
		Gatubelysning Summa					7 500
		⊙ Övrig infrastruktur	⊙ Övrig infrastruktur	# ⊙ Övrig infrastruktur	⊙ Förnyelse centrummiljön Alfta	2025	0
						2027	2 500
					⊙ Förnyelse centrummiljön Edsbyn	2025	880
					⊙ Sorteringsmoduler för avfall	2025	180
						2026	210
						2027	160
					⊙ Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustn	2025	450
						2026	450
						2027	300
		Övrig infrastruktur Summa					5 130
		Infrastruktur Summa					48 780
3	⊙ IT	⊙ IT-administration	⊙ (tom)	# ⊙ Administrativa datorer	⊙ Byte av föråldrade datorer	2025	1 351
						2026	1 241
						2027	1 450
						2028	1 788
						2029	721
		IT-administration Summa					6 551
		⊙ IT i skolan	⊙ (tom)	# ⊙ Elevdatorer	⊙ IT i skolan	2025	3 765
						2026	4 397
						2027	3 712
						2028	3 841
						2029	5 036
		IT i skolan Summa					20 751
		IT Summa					27 302
4	⊙ Övrigt	⊙ (tom)	⊙ (tom)	# ⊙ Övrigt	⊙ Akustikplattor	2025	200
						2026	200
						2027	200
						2028	200
						2029	200
					⊙ Övrigt Socialnämnden	2025	400
						2026	400
						2027	400
						2028	400
						2029	400
					⊙ Leasingbilar	2025	6 355
						2026	2 185
						2027	1 310
						2028	2 425
						2029	5 655
					⊙ Laddboxar till elbilar	2025	0

Ansvär (Alla)

Investeringsplan 2025-2029 sorterad per anläggning

Löpnr	Anläggningskat.	löpr	Delkategori1	löpr	Delkategori2	löpr	Anläggning	Investering	År	Data			
										IP 24-28	IP 25-29		
1	Fastighet	1	Offentliga lokaler	1	Skolor	##	Viksjöfors skola	Golv i kök och matsal	2027	0	280		
							Runemo skola	Nytt tak	2026	0	4 000		
							##	Ospecificerat skolor	Ventilation, utbyte av styrenheter	2025	1 000	1 000	
									Utbyte belysning	2025	1 500	1 500	
									Återinvesteringar i befintliga byggnader	2025	4 900	6 000	
										2026	9 500	5 100	
										2027	9 500	9 220	
							2028	9 500	9 500				
							2029	0	9 500				
							##	Knåda skola	Ny parkering och vändplan	2027	1 500	0	
							##	Lillbo skola	Ny parkering	2025	0	1 000	
							##	Roteberg skola	Renovering omklädningsrum sporthallsdelen, damer och herrar	2026	0	400	
									Hämta/lämna-parkering	2027	1 650	0	
				Barnvagnsförråd	2027	450	0						
		Offentliga lokaler Summa										39 780	47 500
		1	Fritidsanläggningar	1	Kommunal drift	##	Alfta sim och sporthall	UV-ljus för vattenrening	2025	120	120		
								Renovering av entré Alfta sporthall	2025	0	750		
								##	Celsiushallen	Ny vikhvägg i sporthallen	2025	0	6 500
										Ombyggnation av taket i simhallen	2025	0	6 000
										Inköp av bassängduk i bägge bassängerna	2025	0	620
										Bygga om entren sim och sporthallen	2025	0	1 400
								Fritidsanläggningar Summa					
		Fastighet Summa										39 900	62 890
1	Övrigt	(tom)	1	(tom)	##	Övrigt	Redskapsbärare, multimaskin	2026	700	700			
							Ismaskin, Alfta ishall	2026	1 200	1 200			
							(tom) Summa						
Övrigt Summa										1 900	1 900		
2	Infrastruktur	2	Gator gång och cykelvägar	2	Gator gång och cykelvägar	##	Gator gång och cykelvägar	Gator gång och cykelvägar	2025	5 500	5 500		
									2026	6 000	6 000		
									2027	6 000	6 000		
									2028	6 000	6 000		
									2029	0	6 000		
		Gator gång och cykelvägar Summa										23 500	29 500
		2	Broar	2	Broar	##	Broar	##	Broar	Reinvestering broar enligt specifikation	2025	400	400
											Broar Summa		
		2	Mark	2	Mark	##	Mark	##	Mark	Marklösen	2025	1 250	1 250
											2026	1 250	1 250
											2027	1 250	1 250
											2028	1 250	1 250
											2029	0	1 250
		Mark Summa										5 000	6 250
		2	Gatubelysning	2	Gatubelysning	##	Gatubelysning	##	Gatubelysning	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av	2025	2 500	2 500
											2026	2 500	2 500
											2027	2 500	2 500

Löpnr	Anläggningskat.	löpnr	Delkategori1	löpnr	Delkategori2	löpnr	Anläggning	Investering	År	IP 24-28	IP 25-29
2	Infrastruktur	24	Gatubelysning Summa							7 500	7 500
		25	Övrig infrastruktur	25	Övrig infrastruktur	##	Övrig infrastruktur	Förnyelse centrummiljön Alfta	2025	2 500	0
									2027	0	2 500
								Förnyelse centrummiljön Edsbyn	2025	880	880
								Sorteringsmoduler för avfall	2025	0	180
									2026	0	210
									2027	0	160
								Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning	2025	0	450
									2026	0	450
									2027	0	300
			Övrig infrastruktur Summa							3 380	5 130
			Infrastruktur Summa							39 780	48 780
3	IT	3	IT-administration	3	(tom)	##	Administrativa datorer	Byte av föråldrade datorer	2025	1 799	1 351
									2026	1 052	1 241
									2027	1 089	1 450
									2028	1 329	1 788
									2029	0	721
			IT-administration Summa							5 269	6 551
		3	IT i skolan	3	(tom)	##	Elevdatorer	IT i skolan	2025	3 765	3 765
									2026	4 397	4 397
									2027	3 712	3 712
									2028	3 841	3 841
									2029	0	5 036
			IT i skolan Summa							15 715	20 751
			IT Summa							20 984	27 302
4	Övrigt	4	(tom)	4	(tom)	##	Övrigt	Akustikplattor	2025	200	200
									2026	200	200
									2027	200	200
									2028	200	200
									2029	0	200
								Övrigt Socialnämnden	2025	400	400
									2026	400	400
									2027	400	400
									2028	400	400
									2029	0	400
								Leasingbilar	2025	6 100	6 355
									2026	2 100	2 185
									2027	1 800	1 310
									2028	2 300	2 425
									2029	0	5 655
								Laddboxar till elbilar	2025	220	0
									2026	40	0
									2027	80	0
									2028	120	0
								Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Roteberg	2025	300	300
								Årligt konstinköp	2025	50	50
									2026	50	50
									2027	50	50
									2028	50	50

Löpnr	Anläggningskat.	löpnr	Delkategori1 (tom)	löpnr	Delkategori2 (tom)	löpnr	Anläggning ## Övrigt	Investering	År	IP 24-28	IP 25-29
4	Övrigt							Ärligt konstinköp	2029	0	50
								Ett portabelt reservkraftverk	2025	0	750
								Skrivare	2025	530	530
									2026	410	410
									2027	430	430
									2028	60	60
								Värmevagnar	2025	0	500
Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Runemo	2025	0	300								
(tom) Summa										17 090	24 460
Övrigt Summa										17 090	24 460
Totalsumma										119 654	165 332

Ansvarig nämnd (Alla)

Investeringsplan 2025-2029 sorterad per år

År	Lö	Anläggningskat.	lö	Delkategori1	lö	Delkategori2	lö	Anläggning	Investering	Data				
										IP 24-28	IP 25-29			
2025	Fastighet	Offentliga lokaler	1	Skolor	#	Ospecificerat skolor	#	Osificerat skolor	Ventilation, utbyte av styrenheter	1 000	1 000			
									Utbyte belysning	1 500	1 500			
									Återinvesteringar i befintliga byggnader	4 900	6 000			
									Lillbo skola	0	1 000			
		Offentliga lokaler Summa										7 400	9 500	
		Fritidsanläggningar	1	Kommunal drift	#	Alfta sim och sporthall	#	Alfta sim och sporthall	#	Alfta sim och sporthall	UV-ljus för vattenrening	120	120	
											Renovering av entré Alfta sporthall	0	750	
											Ny vikvägg i sporthallen	0	6 500	
											Ombyggnation av taket i simhallen	0	6 000	
		Inköp av bassängduk i bägge bassängerna	0	620										
	Bygga om entren sim och sporthallen	0	1 400											
	Fritidsanläggningar Summa										120	15 390		
	Fastighet Summa										7 520	24 890		
	Infrastruktur	Gator gång och cykelvägar	2	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	Gator gång och cykelvägar	5 500	5 500	
											Gator gång och cykelvägar Summa			
		Broar	2	Broar	#	Broar	#	Broar	#	Broar	#	Reinvestering broar enligt specifikation	400	400
												Broar Summa		
		Mark	2	Mark	#	Mark	#	Mark	#	Mark	#	Marklösen	1 250	1 250
												Mark Summa		
		Gatubelysning	2	Gatubelysning	#	Gatubelysning	#	Gatubelysning	#	Gatubelysning	#	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt plan.	2 500	2 500
Gatubelysning Summa												2 500	2 500	
Övrig infrastruktur		2	Övrig infrastruktur	#	Övrig infrastruktur	#	Övrig infrastruktur	#	Övrig infrastruktur	#	Förnyelse centrummiljön Alfta	2 500	0	
											Förnyelse centrummiljön Edsbyn	880	880	
Sorteringsmoduler för avfall	0	180												
Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning	0	450												
Övrig infrastruktur Summa										3 380	1 510			
Infrastruktur Summa										13 030	11 160			
IT	IT-administration	3	(tom)	#	Administrativa datorer	#	Administrativa datorer	#	Administrativa datorer	Byte av föräldrade datorer	1 799	1 351		
										IT-administration Summa				
	IT i skolan	3	(tom)	#	Elevdatorer	#	Elevdatorer	#	Elevdatorer	#	IT i skolan	3 765	3 765	
											IT i skolan Summa			
IT Summa										5 564	5 116			
Övrigt	(tom)	4	(tom)	#	Övrigt	#	Övrigt	#	Övrigt	Akustikplattor	200	200		
										Övrigt Socialnämnden	400	400		
										Leasingbilar	6 100	6 355		
										Laddboxar till elbilar	220	0		
										Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Roteberg	300	300		
										Årligt konstinköp	50	50		
										Ett portabelt reservkraftverk	0	750		
										Skrivare	530	530		
										Värmevagnar	0	500		
										Nya möbler samt ljudabsorbenter till skolmatsal Runemo	0	300		
(tom) Summa										7 800	9 385			
Övrigt Summa										7 800	9 385			
2025 Summa										33 914	50 551			
2026	Fastighet	Offentliga lokaler	1	Skolor	#	Runemo skola	#	Runemo skola	#	Nytt tak	0	4 000		
										Ospecificerat skolor	9 500	5 100		
										Lillbo skola	0	400		
										Offentliga lokaler Summa				
	Fastighet Summa										9 500	9 500		
	Övrigt	(tom)	1	(tom)	#	Övrigt	#	Övrigt	#	Övrigt	Redskapsbärare, multmaskin	700	700	
											Ismaskin, Alfta ishall	1 200	1 200	
(tom) Summa										1 900	1 900			
Övrigt Summa										1 900	1 900			
Infrastruktur	Gator gång och cykelvägar	2	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	Gator gång och cykelvägar	6 000	6 000		

År	Lö	Anläggningskat.	löp	Delkategori1	löp	Delkategori2	löp	Anläggning	Investering	IP 24-28	IP 25-29	
2026	2	Infrastruktur	21	Gator gång och cykelvägar Summa							6 000	6 000
			2	Mark	2	Mark	#	Mark	Marklösen		1 250	1 250
				Mark Summa							1 250	1 250
			2	Gatubelysning	2	Gatubelysning	#	Gatubelysning	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt plan.		2 500	2 500
				Gatubelysning Summa							2 500	2 500
			2	Övrig infrastruktur	2	Övrig infrastruktur	#	Övrig infrastruktur	Sorteringsmoduler för avfall Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning		0	210
				Övrig infrastruktur Summa							0	450
		Infrastruktur Summa							9 750	10 410		
	3	IT	3	IT-administration	3	(tom)	#	Administrativa datorer	Byte av föräldrade datorer		1 052	1 241
				IT-administration Summa							1 052	1 241
			3	IT i skolan	3	(tom)	#	Elevdatorer	IT i skolan		4 397	4 397
				IT i skolan Summa							4 397	4 397
		IT Summa							5 449	5 638		
	4	Övrigt	4	(tom)	4	(tom)	#	Övrigt	Akustikplattor Övrigt Socialnämnden Leasingbilar Laddboxar till elbilar Årligt konstinköp Skrivare		200	200
											400	400
											2 100	2 185
											40	0
										50	50	
										410	410	
										3 200	3 245	
										3 200	3 245	
	Övrigt Summa								29 799	30 693		
2026 Summa												
2027	1	Fastighet	1	Offentliga lokaler	1	Skolor	#	Viksjöfors skola	Golv i kök och matsal		0	280
							#	Ospecificerat skolor	Återinvesteringar i befintliga byggnader		9 500	9 220
							#	Knåda skola	Ny parkering och vändplan		1 500	0
							#	Roteberg skola	Hämta/lämna-parkering		1 650	0
									Barnvagnsförråd		450	0
									13 100	9 500		
		Fastighet Summa								13 100	9 500	
	2	Infrastruktur	2	Gator gång och cykelvägar	2	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	Gator gång och cykelvägar		6 000	6 000
				Gator gång och cykelvägar Summa							6 000	6 000
			2	Mark	2	Mark	#	Mark	Marklösen		1 250	1 250
				Mark Summa							1 250	1 250
			2	Gatubelysning	2	Gatubelysning	#	Gatubelysning	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt plan.		2 500	2 500
				Gatubelysning Summa							2 500	2 500
			2	Övrig infrastruktur	2	Övrig infrastruktur	#	Övrig infrastruktur	Förnyelse centrummiljön Alfa Sorteringsmoduler för avfall Förnyelse och tillgänglighetsanpassning av lekplatsutrustning		0	2 500
									0	160		
									0	300		
									0	2 960		
		Infrastruktur Summa								9 750	12 710	
	3	IT	3	IT-administration	3	(tom)	#	Administrativa datorer	Byte av föräldrade datorer		1 089	1 450
				IT-administration Summa							1 089	1 450
			3	IT i skolan	3	(tom)	#	Elevdatorer	IT i skolan		3 712	3 712
			IT i skolan Summa							3 712	3 712	
	IT Summa							4 801	5 162			
4	Övrigt	4	(tom)	4	(tom)	#	Övrigt	Akustikplattor Övrigt Socialnämnden Leasingbilar Laddboxar till elbilar Årligt konstinköp Skrivare		200	200	
										400	400	
										1 800	1 310	
										80	0	
									50	50		
									430	430		
									2 960	2 390		
									2 960	2 390		
	Övrigt Summa								30 611	29 762		
2027 Summa												
2028	1	Fastighet	1	Offentliga lokaler	1	Skolor	#	Viksjöfors skola	Golv i kök och matsal		280	0
							#	Ospecificerat skolor	Återinvesteringar i befintliga byggnader		9 500	9 500
				Offentliga lokaler Summa							9 780	9 500
	Fastighet Summa								9 780	9 500		

År	Lö	Anläggningskat.	löp	Delkategori 1	löp	Delkategori 2	löp	Anläggning	Investering	IP 24-28	IP 25-29
2028	2	Infrastruktur	2	Gator gång och cykelvägar	2	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	Gator gång och cykelvägar	6 000	6 000
				Gator gång och cykelvägar Summa		6 000		6 000			
				Mark		2		Mark	#	Mark	Marklösen
	Mark Summa		1 250	1 250							
	Infrastruktur Summa		7 250	7 250							
	3	IT	3	IT-administration	3	(tom)	#	Administrativa datorer	Byte av föräldrade datorer	1 329	1 788
				IT-administration Summa		1 329		1 788			
				IT i skolan		3		(tom)	#	Elevdatorer	IT i skolan
	IT i skolan Summa		3 841	3 841							
	IT Summa		5 170	5 629							
	4	Övrigt	4	(tom)	4	(tom)	#	Övrigt	Akustikplattor Övrigt Socialnämnden Leasingbilar Laddboxar till elbilar Årligt konstinköp Skrivare	200 400 2 300 120 50 60	200 400 2 425 0 50 60
				(tom) Summa		3 130		3 135			
Övrigt Summa				3 130		3 135					
2028 Summa		25 330	25 514								
2029	1	Fastighet	1	Offentliga lokaler	1	Skolor	#	Ospecificerat skolor	Återinvesteringar i befintliga byggnader	0	9 500
				Offentliga lokaler Summa		0		9 500			
	Fastighet Summa		0	9 500							
	2	Infrastruktur	2	Gator gång och cykelvägar	2	Gator gång och cykelvägar	#	Gator gång och cykelvägar	Gator gång och cykelvägar	0	6 000
				Gator gång och cykelvägar Summa		0		6 000			
				Mark		2		Mark	#	Mark	Marklösen
	Mark Summa		0	1 250							
	Infrastruktur Summa		0	7 250							
	3	IT	3	IT-administration	3	(tom)	#	Administrativa datorer	Byte av föräldrade datorer	0	721
				IT-administration Summa		0		721			
				IT i skolan		3		(tom)	#	Elevdatorer	IT i skolan
	IT i skolan Summa		0	5 036							
IT Summa		0	5 757								
4	Övrigt	4	(tom)	4	(tom)	#	Övrigt	Akustikplattor Övrigt Socialnämnden Leasingbilar Årligt konstinköp	0 0 0 0	200 400 5 655 50	
			(tom) Summa		0		6 305				
Övrigt Summa		0	6 305								
2029 Summa		0	28 812								
Totalsumma		119 654	165 332								

§ 51

Dnr 2024/00291

Investeringsplan VA 2025-2029

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Att anta av Helsingevatten framtagna investeringsplan för VA 2025 -2029.

Sammanfattning av ärendet

Helsingevatten har tagit fram ett förslag till investeringsplan för kommunens allmänna VA-anläggningar för perioden 2025 – 2029. Kommunstyrelseförvaltningen har granskat den av Helsingevatten framtagna investeringsplanen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-19

Investeringsplan Ovanåker 2025-2029 HVAB

Investeringsplan VA 2025-2029

Investeringsplan 2025-2029 VA per år och anläggning

Investeringsplan 2025-2029 VA per anläggning och år

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Helsingevatten AB

Sammanställning per år och typ av anläggning

År	Anläggning	Investering	Data	
			IP 24-28	IP 25-29
2025	VA-verk	Upprustning av befintliga VA-anläggningar.	4 000	5 250
		Upprustning pumpstationer	600	600
		Reinvestering verk	500	700
		Styrsystem verk	750	750
		VA-verk Summa	5 850	7 300
	VA-ledningsnät	Ombyggnation problemområden	3 500	0
		Åtgärder gemensamma med gatuplan	4 000	0
		Inläckageåtgärder	2 500	0
		Digitala vattenmätare	600	600
		Nya VA anslutningar	500	500
Sanering VA-ledningar	0	12 000		
VA-ledningsnät Summa	11 100	13 100		
2025 Summa			16 950	20 400
2026	VA-verk	Upprustning av befintliga VA-anläggningar.	4 000	2 100
		Upprustning pumpstationer	600	600
		Reinvestering verk	500	700
		Styrsystem verk	750	750
		VA-verk Summa	5 850	4 150
	VA-ledningsnät	Ombyggnation problemområden	3 500	0
		Åtgärder gemensamma med gatuplan	4 000	0
		Inläckageåtgärder	2 500	0
		Digitala vattenmätare	610	610
		Nya VA anslutningar	500	500
Sanering VA-ledningar	0	12 000		
VA-ledningsnät Summa	11 110	13 110		
2026 Summa			16 960	17 260
2027	VA-verk	Upprustning av befintliga VA-anläggningar.	4 000	3 600
		Upprustning pumpstationer	600	600
		Reinvestering verk	500	700
		Styrsystem verk	750	750
		VA-verk Summa	5 850	5 650
	VA-ledningsnät	Ombyggnation problemområden	3 500	0
		Åtgärder gemensamma med gatuplan	4 000	0
		Inläckageåtgärder	2 500	0
		Digitala vattenmätare	75	75
		Nya VA anslutningar	500	500
Sanering VA-ledningar	0	12 000		
VA-ledningsnät Summa	10 575	12 575		
2027 Summa			16 425	18 225
2028	VA-verk	Upprustning av befintliga VA-anläggningar.	4 000	1 000
		Upprustning pumpstationer	600	700
		Reinvestering verk	500	700
		Styrsystem verk	750	750
		VA-verk Summa	5 850	3 150
	VA-ledningsnät	Ombyggnation problemområden	3 500	0
		Åtgärder gemensamma med gatuplan	4 000	0
		Inläckageåtgärder	2 500	0
		Digitala vattenmätare	125	0
		Nya VA anslutningar	500	500
Sanering VA-ledningar	0	12 000		
VA-ledningsnät Summa	10 625	12 500		
2028 Summa			16 475	15 650
2029	VA-verk	Upprustning av befintliga VA-anläggningar.	0	4 000
		Upprustning pumpstationer	0	700
		Reinvestering verk	0	700
		Styrsystem verk	0	750
		VA-verk Summa	0	6 150
VA-ledningsnät	Digitala vattenmätare	0	125	
	Nya VA anslutningar	0	500	
	Sanering VA-ledningar	0	12 000	
VA-ledningsnät Summa	0	12 625		
2029 Summa			0	18 775
Totalsumma			66 810	90 310

Investeringsplan Ovanåker förslag 2025 samt plan 2026-2029

	Utfall	Prel. utfall	Budget + TB	Förslag	Plan			
Ovanåker	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Upprustning av bef VA-anläggningar	2677	1862	4000	5 250	2 100	3 600	1 000	4 000
Voxnabruk reningsverk TB 2023				4 000				
Upprustning pumpstationer	255	500	500	600	600	600	700	700
Reinvestering verk	509	500	500	700	700	700	700	700
Styrssystem verk		150	1000	750	750	750	750	750
Summa VA-verk	3 441	3 012	5 000	11 300	4 150	5 650	3 150	6 150
Åtgärder gem med gatuplan	2624	3550	4000					
Ombyggnation problemområde	3494	6554	3500					
Inläckageåtgärder	3763	764	2500					
Sanering VA-ledningar				12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Nya VA-anlutningar	755	272	500	500	500	500	500	500
Summa Ledningsnät	10 636	11 140	10 500	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
Införande av digitala vattenmätare	356	500	550	600	610	75	0	125
Total summa	14 433	14 652	16 050	24 400	17 260	18 225	15 650	18 775

Upprustning av bef VA-anläggningar	Investeringsprojekt för vattenverk och reningsverk samt tryckstegringsstationer. 2025 planeras för byggnation av nytt reningsverk Voxnabruk inkl solpaneler samt en vattenkiosk i Edsbyn om VA får medfinansiering av kommunen
Upprustning pumpstationer	Åtgärder så som byte av pumpar och övrig upprustning på ca 2 pumpstationer årligen.
Reinvestering verk	2025 behövs översyn av bräddpumpar vid Edsbyns reningsverk. Samt nya styrskåp till de mindre verken
Styrssystem verk	Utredning kommer genomföras i början av 2024 för noggrannare plan för utbyggnad och uppdatering av hårdvara för styrsystemet för VA-verk.
Sanering VA-ledningar	Renovering och nyanläggning av vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar. I budgeten för sanering av VA-ledningar finns både rena VA-projekt där prioritering sker utifrån uppföljning av driftstörningar samt koncerngemensamma projekt som t.ex. samordnas med kommunens gatuplan.
Nya VA-anlutningar	Nyanslutningar till det kommunala VA-nätet. Omfattar både nya byggnader och anslutning av enskilda anläggningar.
Digitala vattenmätare	Inköp av digitala vattenmätare enligt en 6-årsplan med start 2021. Stora mätare har ett bytesintervall på 5 år, och är medtagna under perioden 2027-2030.

Investeringsplan VA 2025-2029

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

VA verk	3
Sammanfattning.....	3
Framtid.....	3
Investeringsbehov.....	4
VA ledningsnät.....	8
Sammanfattning.....	8
Framtid.....	8
Investeringsbehov.....	9

VA verk

Sammanfattning

Va-anläggningarna i Ovanåkers kommun ägs av Ovanåkers kommun som också är huvudman för verksamheten. Driften sköts av det kommunala driftbolaget Helsing Vatten AB och de utför även en stor del av investeringarna i egen regi. Helsing Vatten AB tar fram ett förslag till investeringsplan baserat på erfarenheter som erhålls vid driften av anläggningarna, lagkrav mm.

Solceller ska installeras på taket på Alfta RV under 2024. Bygganden ska också få nya fönster för att minska värmeförlusterna. Åtgärder ska under 2024 också göras för slamavvattningen vid Edsbyns reningsverk.

Under året ska ett omtag göras för projektering och upphandling av nytt reningsverk i Voxnabruk. Byggnation planeras till 2025. Längre fram i tidsplanen finns utredning och åtgärder vid ytterligare ett par av kommunens mindre reningsverk.

För ledningsnät planeras ytterligare etapper av redan påbörjade ledningssträckor som Bornvägen/Långgatan i Alfta och Garvarvägen i Edsbyn. I den långsiktiga planeringen finns också medtaget huvudmatningen från Gammel-Homna vattenverk till Edsbyn.

Framtid

Framöver kommer fokus ligga på styr- och reglerteknik vid vattenverk och reningsverk. Tekniken som används idag är eftersatt och föråldrad. Det börjar även förekomma svårigheter att hitta reservdelar. Ett totalgrepp kring hela kommunikation- och styrningsprocessen behövs för att binda ihop alla VA-anläggningar.

Investeringsbehov

Benämning	Upprustning av befintliga VA-anläggningar
Investeringsens mål och syfte	Bevara VA-anläggningarnas tekniska och ekonomiska värde samt optimera driften
Beskrivning av investeringen	Det finns 11 reningsverk och 6 vattenverk. Det är viktigt att upprätthålla investeringstakten för att undvika störning i vattenleverans och reningsprocess. Haverier på reningsverk kan få miljömässiga konsekvenser. Haverier på vattenverk innebär konsekvenser för dricksvattenförsörjningen.
Nettoinvestering och år	5 250 000 / 2025 2 100 000 / 2026 3 600 000 / 2027 1 000 000 / 2028 4 000 000 / 2029
Investeringskalkyl	2 025 planeras för byggnation av nytt reningsverk Voxnabruk inkl. solpaneler samt en vattenkiosk i Edsbyn om VA får medfinansiering av kommunen.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	Komponentavskrivningar 5-50 år.
Risker och osäkerhetsfaktorer	Leveranstiden på elektronik har ökat de senaste åren. Högre efterfrågan på elektronik ökar även inköpskostnaderna.
Driftkostnader innan investering	Hög risk för haveri som innebär oförutsägbara kostnader.
Driftkostnader efter investering	Driftoptimering vid reningsverk ger lägre driftskostnader i form av effektivare reningsprocess med lägre energiförbrukning.
Intressenter	VA-kollektivet och Helsinges Vatten
Följdeflexer av investeringen	
Alternativ till investeringen	Inte aktuellt
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Ny teknik med mindre miljöpåverkan i form av elförbrukning och kemikalieåtgång.

Benämning	<i>Upprustning av pumpstationer</i>
Investeringsens mål och syfte	Säkerställa drift och kontroll på pumpstationerna. Minimera risken för bräddning.
Beskrivning av investeringen	Upprustning av 1-2 pumpstationer per år. Vi har totalt 48 pumpstationer inom kommunens VA.
Nettoinvestering och år	600 000 / 2025 600 000 / 2026 600 000 / 2027 700 000 / 2028 700 000 /2029
Investeringskalkyl	Byte av styrsystem kostar ca 200 tkr per pumpstation . En ny pump kostar ca 100-150 tkr beroende på storlek.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	10 -20 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Risk att investeringsbudgeten är för låg i förhållande till behov. Kan skapa ett större investeringsbehov i framtiden.
Driftkostnader innan investering	Främst är det tillsyn, elförbrukning samt slitage på pumparna som kostar vid en pumpstation. Sammanlagt förbrukar alla pumpstationer 300 000 kWh årligen
Driftkostnader efter investering	Byta av pumpar bidrar till minskad elförbrukning. Uppdatering av styrsystem ger en säker driftöversyn. Efter renovering av pumpstation blir skötsel och underhåll mer effektivt.
Intressenter	VA-kollektivet och Helsinge Vatten
Följdeflekter av investeringen	Användning av rostfritt material vid investering på pumpstation förlänger livslängden och förenklar service.
Alternativ till investeringen	Inte aktuellt
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Minskad risk för bräddning i vattendrag samt mer energieffektivt.

Benämning	Reinvestering verk
Investeringsens mål och syfte	Bevara VA-anläggningens tekniska och ekonomiska värde.
Beskrivning av investeringen	Medel för eventuella akuta investeringsbehov där åtgärder höjer livslängden på anläggningstillgångar och därmed blir en investering. Den här investeringen omfattar mindre åtgärder vid verken.
Nettoinvestering och år	700 000 / 2025 700 000 / 2026 700 000 / 2027 700 000 / 2028 700 000 / 2029
Investeringskalkyl	Investeringsmedel behövs för akut uppkomna haverier som kräver direkta åtgärder för att undvika störningar i dricksvattenförsörjningen och reningsprocessen.
Verksamhetslivslängd (nyttjandeperiod)	5 -20 år. Utgår från komponenters olika nyttjandeperiod som får sätta avskrivningstiden.
Risker och osäkerhetsfaktorer	Risk att investeringsmedel ej räcker till beroende på hur stort eventuellt haveri är.
Driftkostnader innan investering	Om kostnader för haveri tas mot driften så finns det riska att driftsbudget överskrids.
Driftkostnader efter investering	Kostnader tas i form av kapitalkostnad och blir jämt fördelat över nyttjandeperioden.
Intressenter	VA-kollektivet och Helsinge Vatten
Följdeflekter av investeringen	Inte aktuellt
Alternativ till investeringen	Inte aktuellt
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Ger med all säkerhet en miljömässig effekt men kan i förväg inte ange direkt effekt då konkret utfall ej är fastslagen.

Benämning	Styrsystem verk
Investeringsens mål och syfte	Att uppdatera hårdvara i styrsystemet för VA-verk för ökad säkerhet.
Beskrivning av investeringen	Styrsystemets hårdvara är uppbyggd med mindre enheter i de anläggningar som är kopplade till det centrala systemet, samt sändare och mottagare av information vid de mindre anläggningarna. Dessa behöver uppgraderas och bytas ut för att öka säkerheten i styrsystemet.
Nettoinvestering och år	750 000 / 2025 750 000 / 2026 750 000 / 2027 750 000 / 2028 750 000 /2029
Investeringskalkyl	Utbytet av hårdvaruenheter sker successivt under flera år. Varje enhet ska programmeras och konfigureras så att den kan tas in i det övergripande systemet.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	10 -15 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Investeringskostnaden är ungefärlig. Problematik beroende på teknik kan uppkomma under projektets utförandetid. Eventuellt kan justeringar behöva göras mellan åren beroende på vilken fas i projektet vi är. Nätverk ska designas och upprättas fysiskt på plats.
Driftkostnader innan investering	Ett intrång i styrsystemet kan ge kostnader som vida överstiger alla beräkningar.
Driftkostnader efter investering	Uppdatering av styrsystem ger en säker driftöversyn och kan i sin tur bidra till en mer optimal process.
Intressenter	VA-kollektivet och Helsing Vatten
Följdeffekter av investeringen	Bättre övervakning vilket ger mer möjligheter att jobba med optimering av verk. Förbättrad övervakning av mindre anläggningar så som pumpstationer.
Alternativ till investeringen	Inte aktuellt
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Digital kontakt innebär mindre resor till VA-anläggningarna.

VA ledningsnät

Sammanfattning

Investeringsmedel för ledningsnät har till och med 2024 fördelats på 3 huvudprojekt:

1. Åtgärder gemensamma med Ovanåkers kommuns gatuplan
2. Ombyggnation problemområden.
3. Inläckageåtgärder.

Från och med 2025 slås dessa istället samman till ett projekt "Sanering av VA-ledningar" Detta görs för att det enklare ska gå att flytta investeringsmedel mellan olika ledningsnätsprojekt. Ibland behöver tidsplanen förändras med kort varsel, till exempel på grund av att markavtal inte blir klara i tid eller för att Trafikverket bestämmer sig för en åtgärd längs en gata i kommunen där insatser behövs på ledningsnätet.

Inläckageåtgärder som har utförts de senaste åren har gett resultat.

Framtid

För att uppnå en saneringsgrad på 1% enligt ägardirektivet bör genomsnittet sett över en treårsperiod ligga på 5 000 meter ledning per år. Både investeringsåtgärder och driftinsatser ingår i den sanerade ledningslängden. De senaste tre åren har saneringsgraden legat på 1,11 - 1,37 %.

Under flera år har vi jobbat med sanering av spillvattenledningarna för att åtgärda problem med stora mängder ovidkommande vatten till reningsverket. Nu börjar vi se resultat på dessa insatser men ser ett ökat behov av sanering på vattenledningar framöver då återkommande läckor uppkommit. Inläckageåtgärderna fortsätter dock vara viktiga även framöver.

Investeringsbehov

VA-verksamheten

Benämning	Åtgärder gemensamma med gatuplan
Investeringsens mål och syfte	Effektivare resursutnyttjande
Beskrivning av investeringen	
Nettoinvestering och år	Investeringsmedel flyttas till projekt Sanering VA ledningar
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	
Följdeffekter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Benämning	<i>Ombyggnad problemområden</i>
Investeringsens mål och syfte	Investeringar prioriteras på sträckor som är gamla och har många driftstörningar som är kostsamma (läckor). Målet är att vattenleveranser ska vara säkra och att driftstörningar ska minska.
Beskrivning av investeringen	
Nettoinvestering och år	Investeringsmedel flyttas till projekt Sanering VA ledningar
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	
Följdeckter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Benämning	<i>Inläckageåtgärder</i>
Investeringens mål och syfte	Investeringsåtgärder på spillvattenledningar efter utredningar kring inläckage.
Beskrivning av investeringen	
Nettoinvestering och år	Investeringsmedel flyttas till projekt Sanering VA ledningar
Investeringskalkyl	
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	
Driftkostnader efter investering	
Intressenter	
Följdeckter av investeringen	
Alternativ till investeringen	
Investeringens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	

Benämning	<i>Nya VA-anlutningar</i>
Investeringsens mål och syfte	Investeringsmedel för kommande anlutning (ny- och ombyggnationer av fastigheter). Inom verksamhetsområdena kan inte VA-anlutning nekas, utan måste genomföras.
Beskrivning av investeringen	Kostnad för vatten- avlopp- och dagvattenserviser vid anlutning av nya VA-kunder. Intäkterna för nya anlutningar periodiseras på 20 år.
Nettoinvestering och år	500 000 / 2025 500 000 / 2026 500 000 / 2027 500 000 / 2028 500 000 /2029
Investeringskalkyl	Investeringsmedel ska täcka kostnader för material, maskintid, arbetstid och administration för att ansluta ny fastighet.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	50 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Antal anslutningsförfrågningar som inkommer under ett år varierar och därmed även kostnaderna.
Driftkostnader innan investering	Tidigare har dessa kostnader bokats mot driften. Tillfälligt hög kostnad för anlutningar har gjort att medel inte ryms inom driftsbudgeten.
Driftkostnader efter investering	Kostnaden för nya VA-anlutningar påverkar inte driftskostnaden. Gör det lättare att budgetera driftskostnaden.
Intressenter	VA-kollektivet och Helsinge Vatten
Följdeffekter av investeringen	Fler fastigheter som ansluter sig till kommunalt vatten- och avlopp innebär att de fasta kostnaderna slås ut på ett större antal inom VA-kollektivet.
Alternativ till investeringen	Att kostnaderna tas mot driftsbudgeten som idag men detta kan ge en kraftig variation i utfall som inte går att budgetera.
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Ju fler som ansluter sig till de kommunala avloppsledningarna desto bättre för miljön.

Benämning	<i>Införande av digitala vattenmätare</i>
Investeringsens mål och syfte	En övergång till modernare teknik med många fördelar.
Beskrivning av investeringen	En övergång från traditionella vattenmätare till digitala planeras att ske under en 6-årsperiod med start 2021. Insamlingsstruktur, mjukvara, licenser etc kommer att bekostas av driftsmedel. Med digitala vattenmätare sker avläsning av vattenförbrukning kontinuerligt, faktureringen blir efter förbrukad mängd vatten istället för preliminärt beräknad. Det ger också en möjlighet att kunna se om förbrukningen ökar avsevärt inom något område eller fastighet, vilket är en stor fördel i perioder med varmare och torrare väder. Vattenmätarna har dessutom en funktion för att lyssna efter läckljud i ledningarna, vilket gör att läckor kan positionsbestämmas mycket enklare än med dagens teknik.
Nettoinvestering och år	600 000 / 2025 610 000 / 2026 75 000 / 2027 0 / 2028 125 000 / 2029
Investeringskalkyl	Kostnader enligt plan ovan är för utbyte av de fysiska vattenmätarna som sitter ute hos kund.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	10 år. Den tid en vattenmätare får sitta uppe enligt nuvarande lagstiftning.
Risker och osäkerhetsfaktorer	
Driftkostnader innan investering	Utskicka av avläsningskort samt revision av mätare ligger på runt 100 000 -150 000 kr per år. Tidsåtgång för att påminna om mätaravläsningar samt att åka ut och läsa av mätare hos kunder.
Driftkostnader efter investering	Kostnad för avläsningskort och revision av mätare kommer successivt att minska. Engångskostnad på runt 500 000 kr för uppbyggnad av insamlingssystem samt programvara fördelas mellan Ovanåkers VA-kollektiv samt Bollnäs VA-kollektiv.
Intressenter	VA-kollektivet och Helsinges Vatten
Följdefekter av investeringen	Bättre service mot kunderna
Alternativ till investeringen	Att ligga kvar med de äldre analoga vattenmätarna.
Investeringens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Bättre service mot våra kunder som nu inte själva behöver läsa av sina vattenmätare.

Benämning	Sanering VA ledningar
Investeringsens mål och syfte	Upprätthålla en god standard på VA ledningarna för att minimera driftstörningar och upprätthålla säkra leveranser för vatten och omhändertagande av spillvatten och dagvatten.
Beskrivning av investeringen	Investeringsåtgärder på VA ledningar efter utredningar kring vattenläckor och inläckage.
Nettoinvestering och år	12 000 000 / 2025 12 000 000 / 2026 12 000 000 / 2027 12 000 000 / 2028 12 000 000 / 2029
Investeringskalkyl	Olika ledningssaneringar inom beloppet 12 000 000 kr. Kalkyler utförs i ett kalkyleringsprogram efter att prioritering och projektering utförts.
Verksamhetslivlängd (nyttjandeperiod)	50 år
Risker och osäkerhetsfaktorer	Eftersom exakta ledningssträckor inte är bestämda flera år i förväg är investeringsbudgeten osäker. Arbeten som ligger centralt och mitt i gatorna tar ofta mer tid att utföra än ledningar ute på åkermarker och är därmed mer kostsamma. Arbeten i samklang med gatuplanen kan behöva prioriteras för bästa möjliga koncernnytta.
Driftkostnader innan investering	Sammanhängande ledningsnätssaneringar ger successivt färre akuta vattenläckor och mindre inläckage till spillvattennätet.
Driftkostnader efter investering	Färre akuta insatser och mindre energiförbrukning.
Intressenter	VA-kollektivet och Helsinge Vatten
Följoeffekter av investeringen	Färre akuta störningar för VA-kunderna. Bättre utnyttjande av VA-kollektivets medel.
Alternativ till investeringen	
Investeringsens bidrag till Social och miljömässig hållbarhet	Alla insatser på ledningsnät innebär ökad miljömässig hållbarhet. Bättre resurshållning med grundvattentillgångar, minskad energiförbrukning och minskad kemikalieåtgång.

Sammanställning per anläggning och år

Anläggningskat.	Anläggning	Investering	År	Data		
				IP 24-28	IP 25-29	
VA	VA-verk	Upprustning av befintliga VA-anläggningar.	2025	4 000	5 250	
			2026	4 000	2 100	
			2027	4 000	3 600	
			2028	4 000	1 000	
			2029	0	4 000	
		Upprustning av befintliga VA-anläggningar. Summa			16 000	15 950
		Upprustning pumpstationer	2025	600	600	
			2026	600	600	
			2027	600	600	
			2028	600	700	
			2029	0	700	
		Upprustning pumpstationer Summa			2 400	3 200
		Reinvestering verk	2025	500	700	
			2026	500	700	
			2027	500	700	
	2028		500	700		
	2029		0	700		
	Reinvestering verk Summa			2 000	3 500	
	Styrsystem verk	2025	750	750		
		2026	750	750		
		2027	750	750		
		2028	750	750		
		2029	0	750		
	Styrsystem verk Summa			3 000	3 750	
	VA-verk Summa				23 400	26 400
	VA-ledningsnät	Ombyggnation problemområden	2025	3 500	0	
			2026	3 500	0	
			2027	3 500	0	
			2028	3 500	0	
			Ombyggnation problemområden Summa			14 000
		Åtgärder gemensamma med gatuplan	2025	4 000	0	
			2026	4 000	0	
			2027	4 000	0	
			2028	4 000	0	
		Åtgärder gemensamma med gatuplan Summa			16 000	0
		Inläckageåtgärder	2025	2 500	0	
2026			2 500	0		
2027			2 500	0		
2028			2 500	0		
Inläckageåtgärder Summa			10 000	0		
Digitala vattenmätare	2025	600	600			
	2026	610	610			
	2027	75	75			
	2028	125	0			
	2029	0	125			
Digitala vattenmätare Summa			1 410	1 410		
Nya VA anslutningar	2025	500	500			
	2026	500	500			
	2027	500	500			
	2028	500	500			
	2029	0	500			
Nya VA anslutningar Summa			2 000	2 500		
Sanering VA-ledningar	2025	0	12 000			
	2026	0	12 000			
	2027	0	12 000			
	2028	0	12 000			
	2029	0	12 000			
Sanering VA-ledningar Summa			0	60 000		
VA-ledningsnät Summa				43 410	63 910	
Totalsumma				66 810	90 310	

Årsredovisning 2023

Ovanåkers kommun

Tkr	Kommunen	
	2023	2022
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		
Verksamhetens intäkter	155 684	151 041
Verksamhetens kostnader	-952 016	-861 811
Avskrivningar	-47 149	-44 481
Summa Verksamhetens nettokostnader	-843 481	-755 251
<i>Finansiella poster</i>		
Skatteintäkter	558 943	537 097
Generella statsbidrag och utjämning	286 893	257 708
Verksamhetens resultat	2 355	39 554
Finansiella intäkter	9 203	7 034
Finansiella kostnader	-12 630	-15 655
Resultat efter finansiella poster	-1 073	30 933
ÅRETS RESULTAT	-1 073	30 933

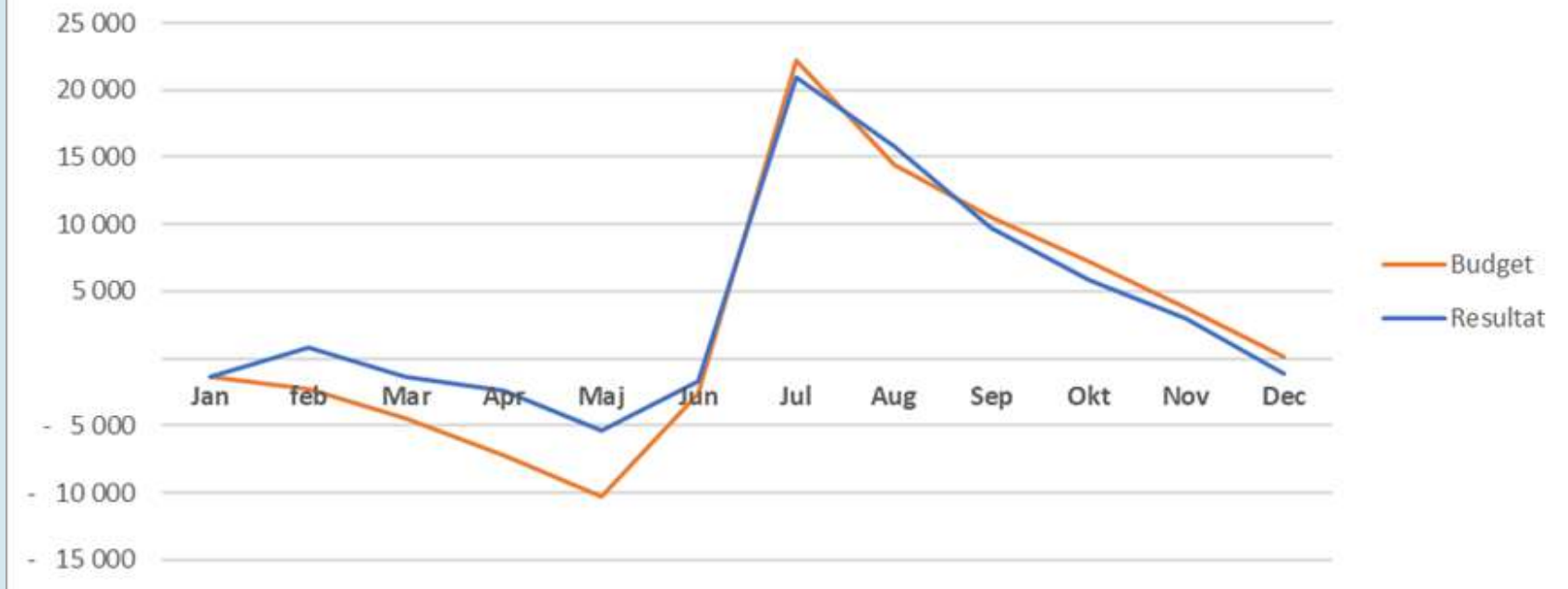

Kommunens budgetföljsamhet

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnad	-812,1	-843,5	-31,4
Skatteintäkter och statsbidrag	820,3	845,8	25,5
Finansnetto	-8,1	-3,4	4,7
Resultat	0,1	-1,1	-1,2

Budget och resultat 2023 (Tkr)

Nämndernas budgetavvikelser, mnkr

	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1,2	-1,2	0,0
Kommunstyrelsen	-101,3	-96,7	4,6
Kultur- och fritidsnämnden	-41,1	-43,1	-2,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-31,4	-34,3	-2,9
VA	0	-1,2	-1,2
Miljö- och byggnämnden	-6,0	-5,6	0,4
Barn- och utbildningsnämnden	-301,2	-315,4	-14,2
Socialnämnden	-316,6	-316,4	0,2

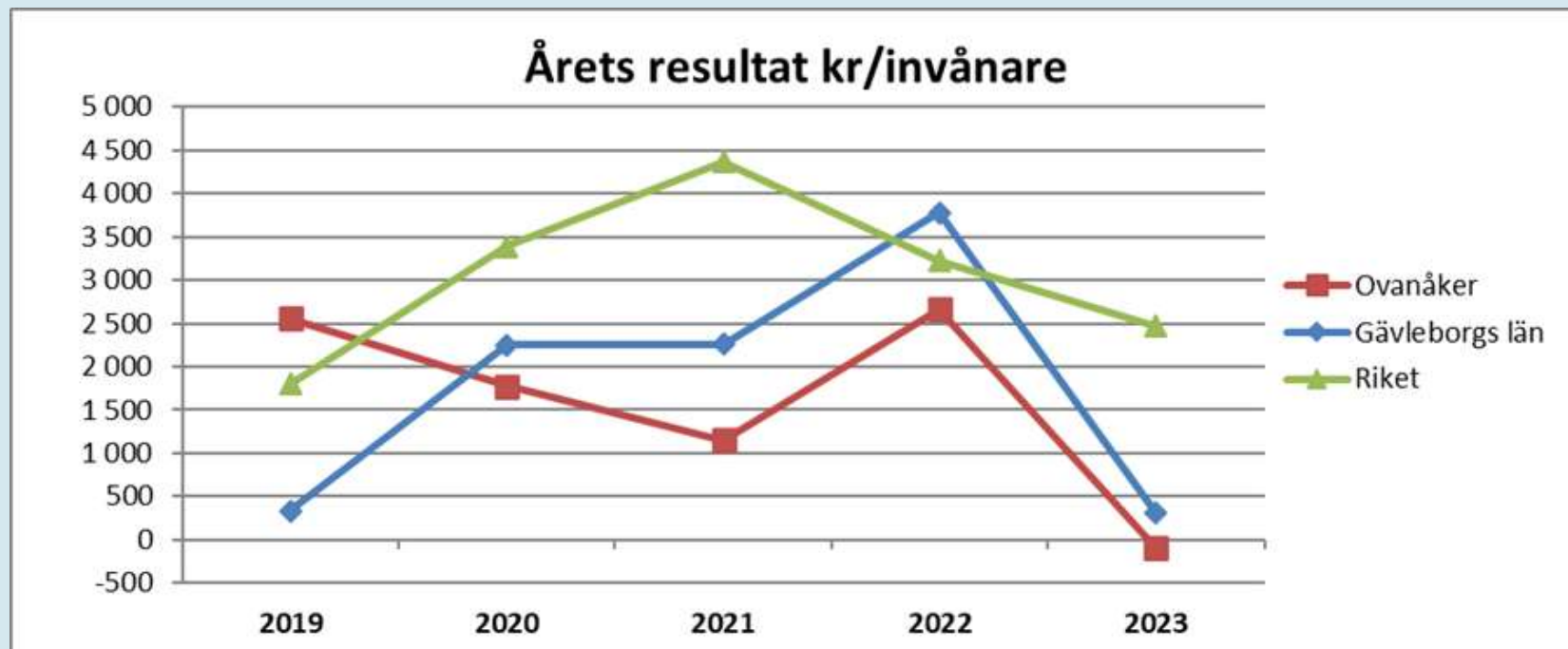

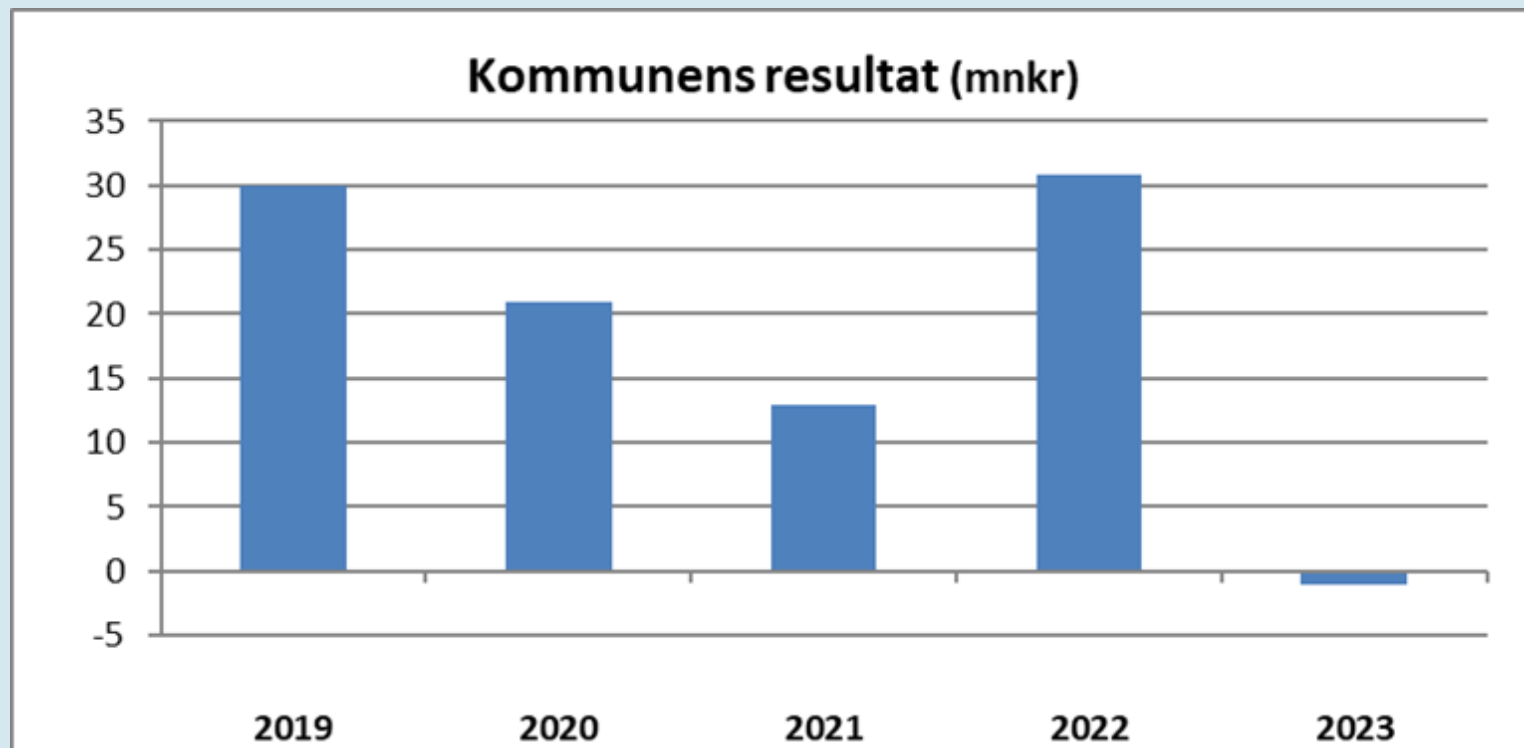

81 av de 290 kommunerna redovisade ett **negativt verksamhetsresultat** för 2023. Det var betydligt fler än 2022, då endast 13 kommuner redovisade ett negativt verksamhetsresultat.

Årets resultat för kommunerna minskade med 8 miljarder kronor och det var 61 kommuner som redovisade ett negativt ekonomiskt resultat 2023.

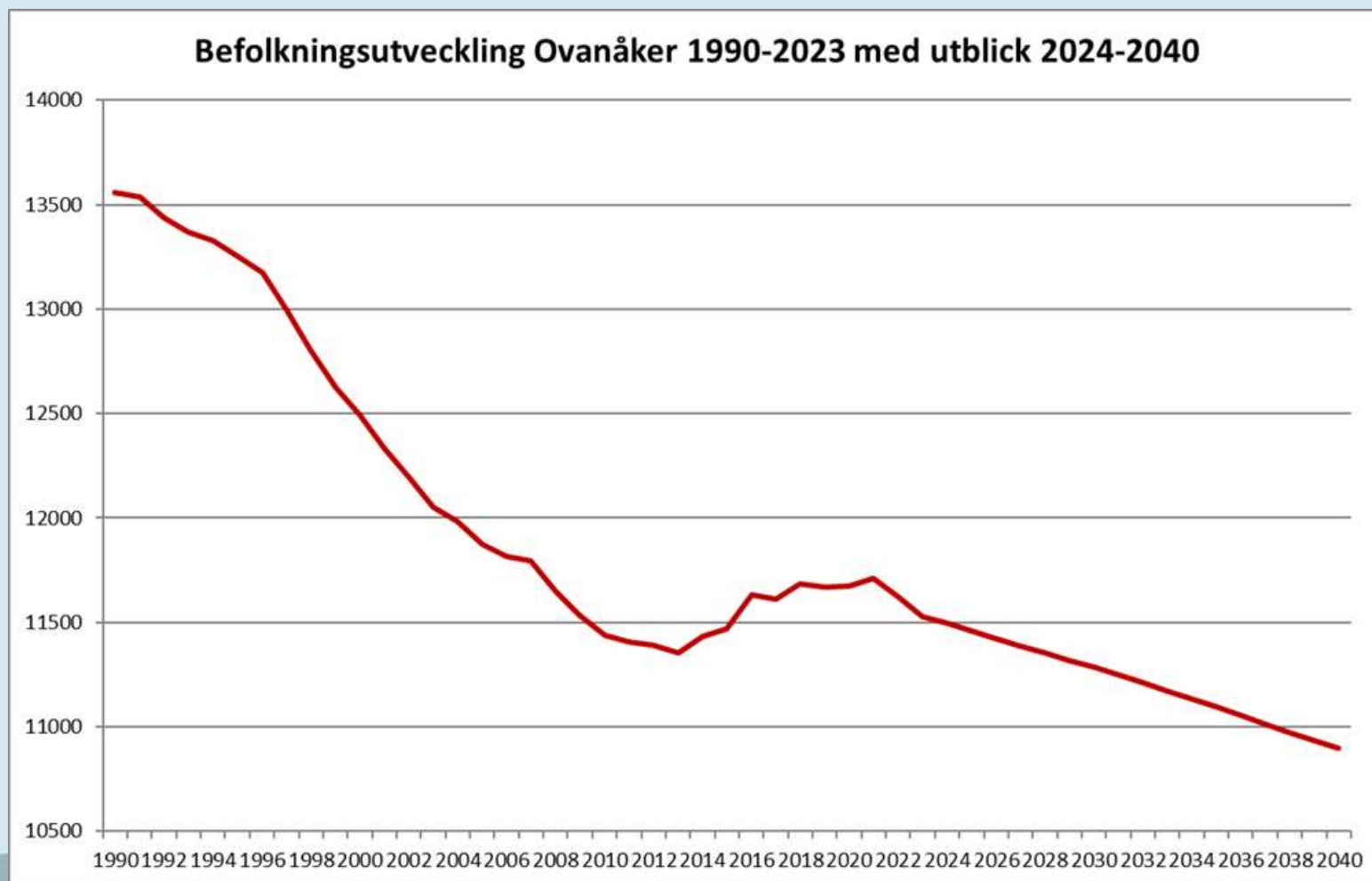

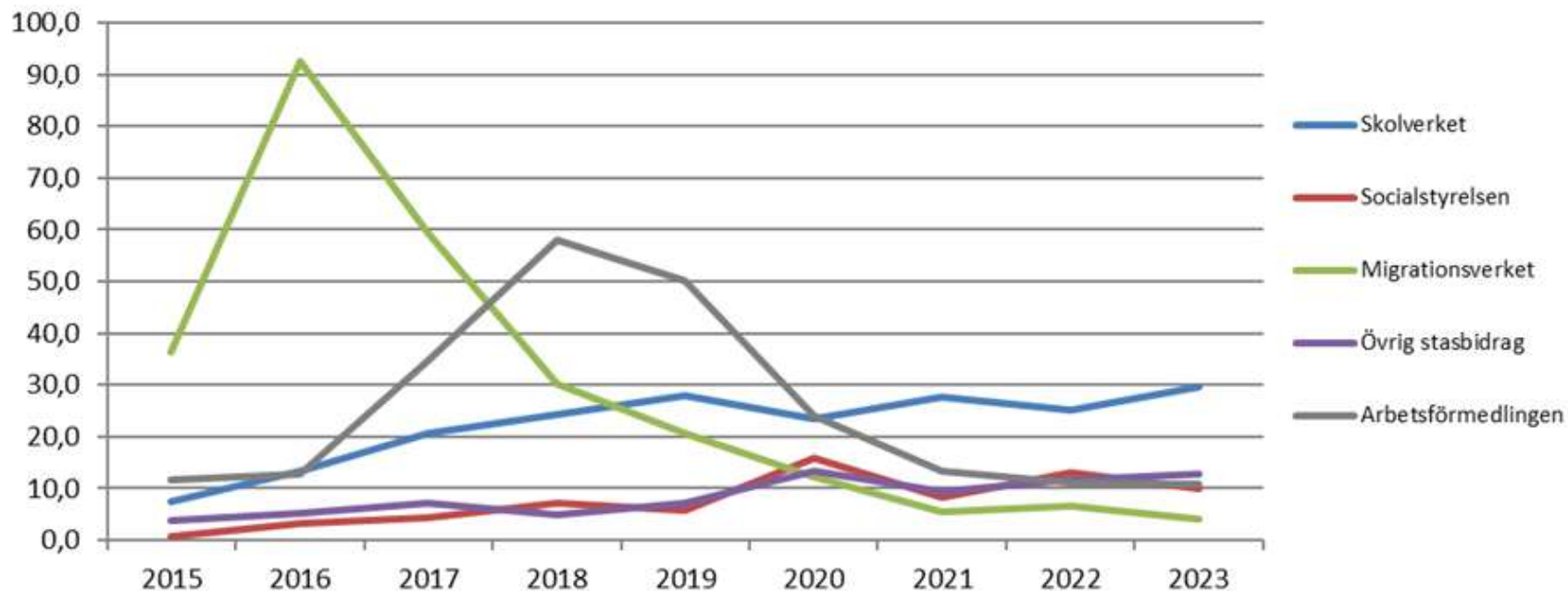

	2023	2022	2021	2020	2019
Antal invånare (folkmängd)	11 525	11 622	11 711	11 672	11 670
Årets resultat (tkr)	-1 073	30 933	13 463	20 749	29 850
Soliditet (%)	43,0 %	44,2 %	43,4 %	45,1 %	50,0 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	24,0 %	24,5 %	21,7 %	21,1 %	21,4 %
Investeringar (brutto) (tkr)	78 423	91 871	90 661	159 347	192 246
Långfristiga skulder (tkr)	390 153	386 490	366 125	324 412	212 981
Totala tillgångar	1 202 223	1 172 262	1 122 985	1 050 131	906 535
Antal tillsvidareanställda	981	954	953	919	927

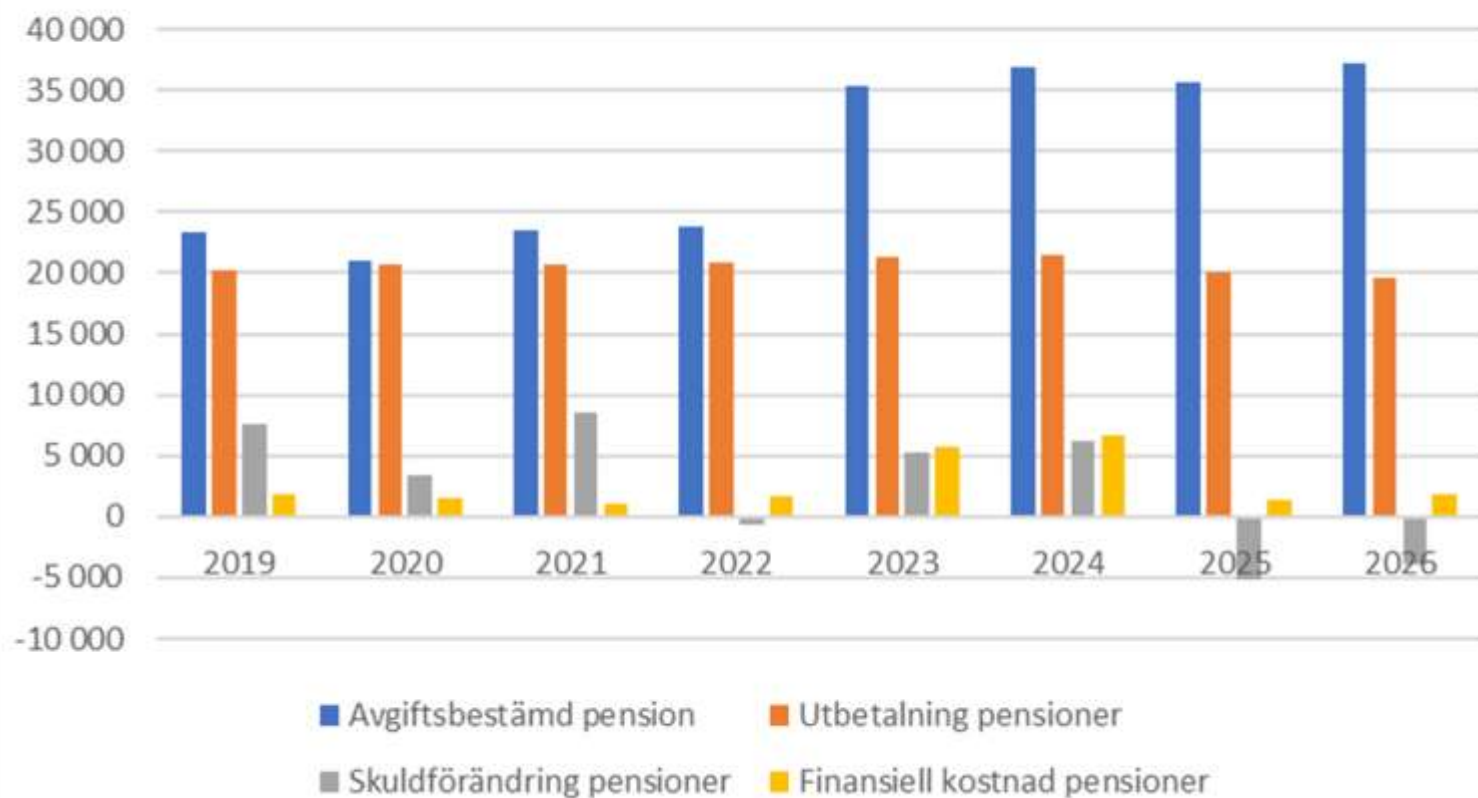

Utveckling av statsbidrag Ovanåker (mnkr)

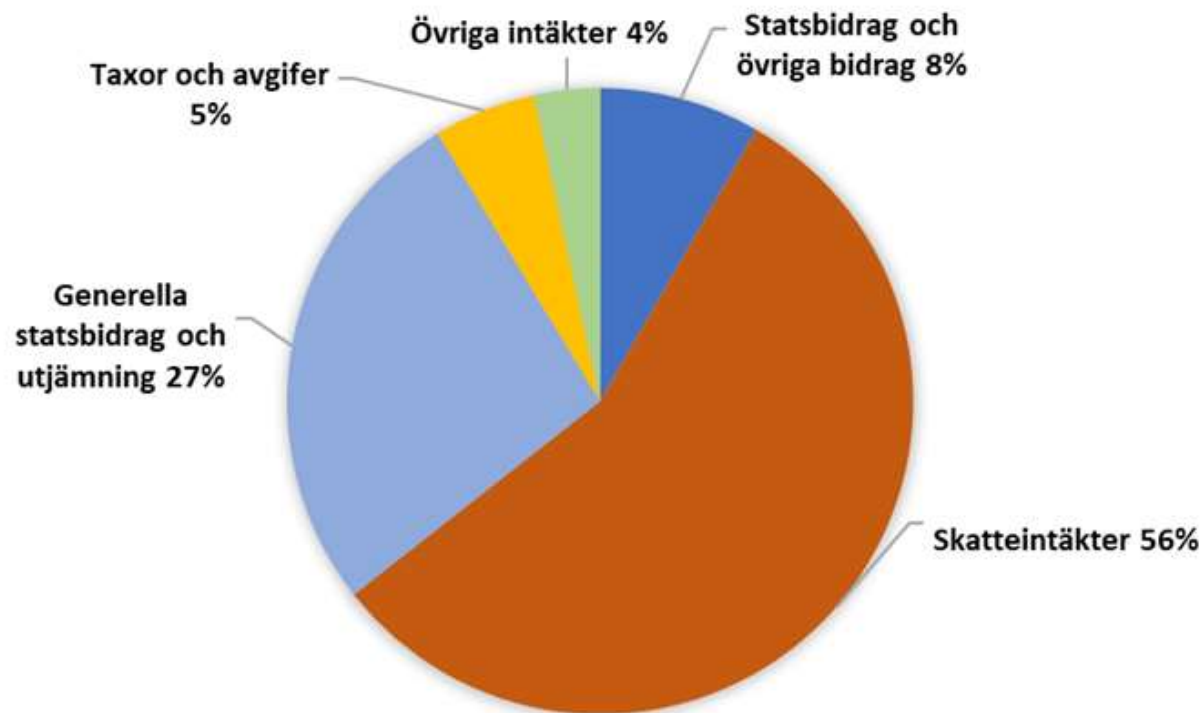

Pensionskostnadsutveckling 2019 - 2026

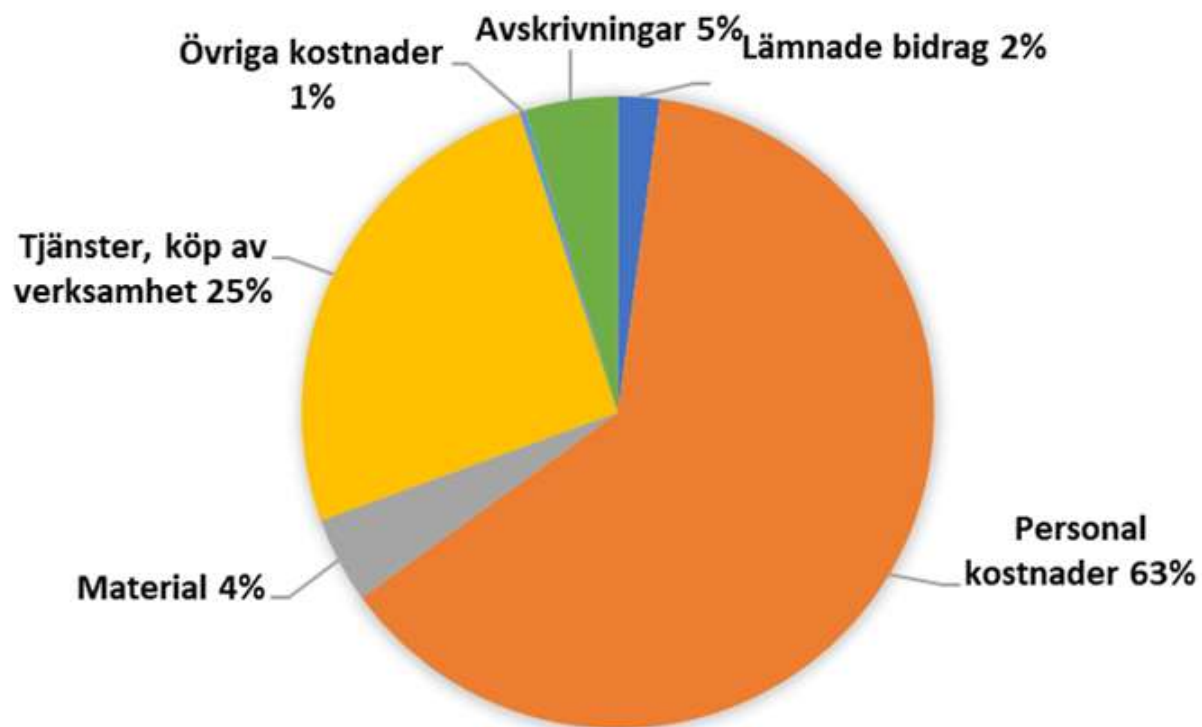
Kommunens intäkter

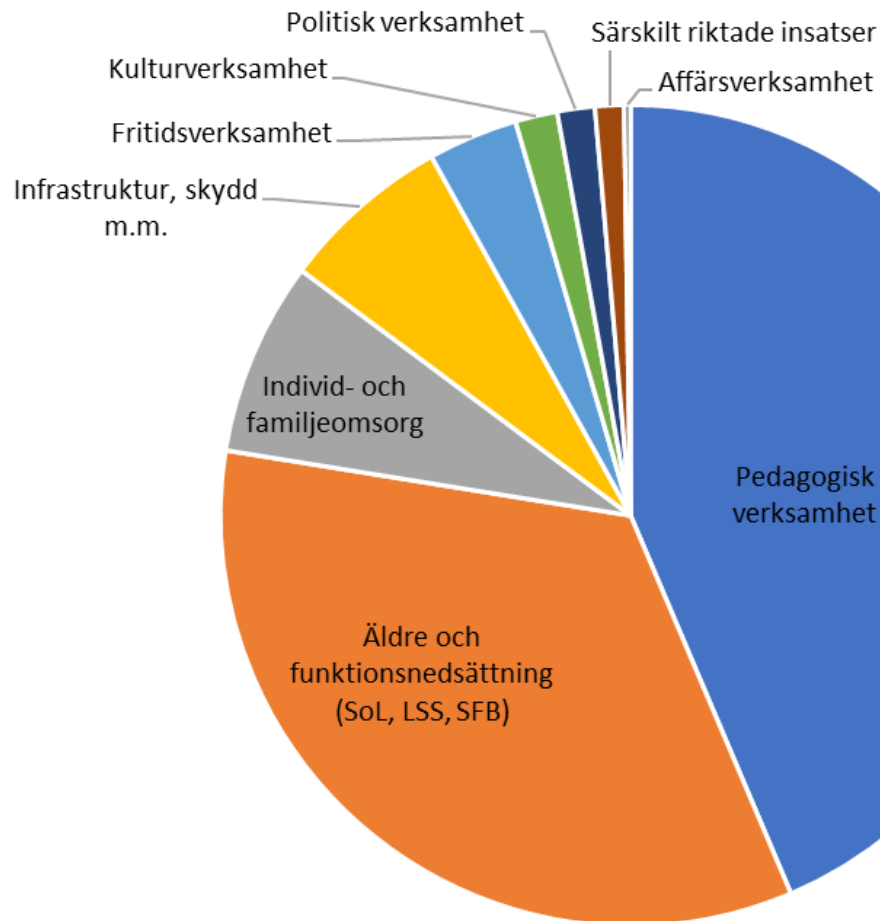

Kommunens kostnader

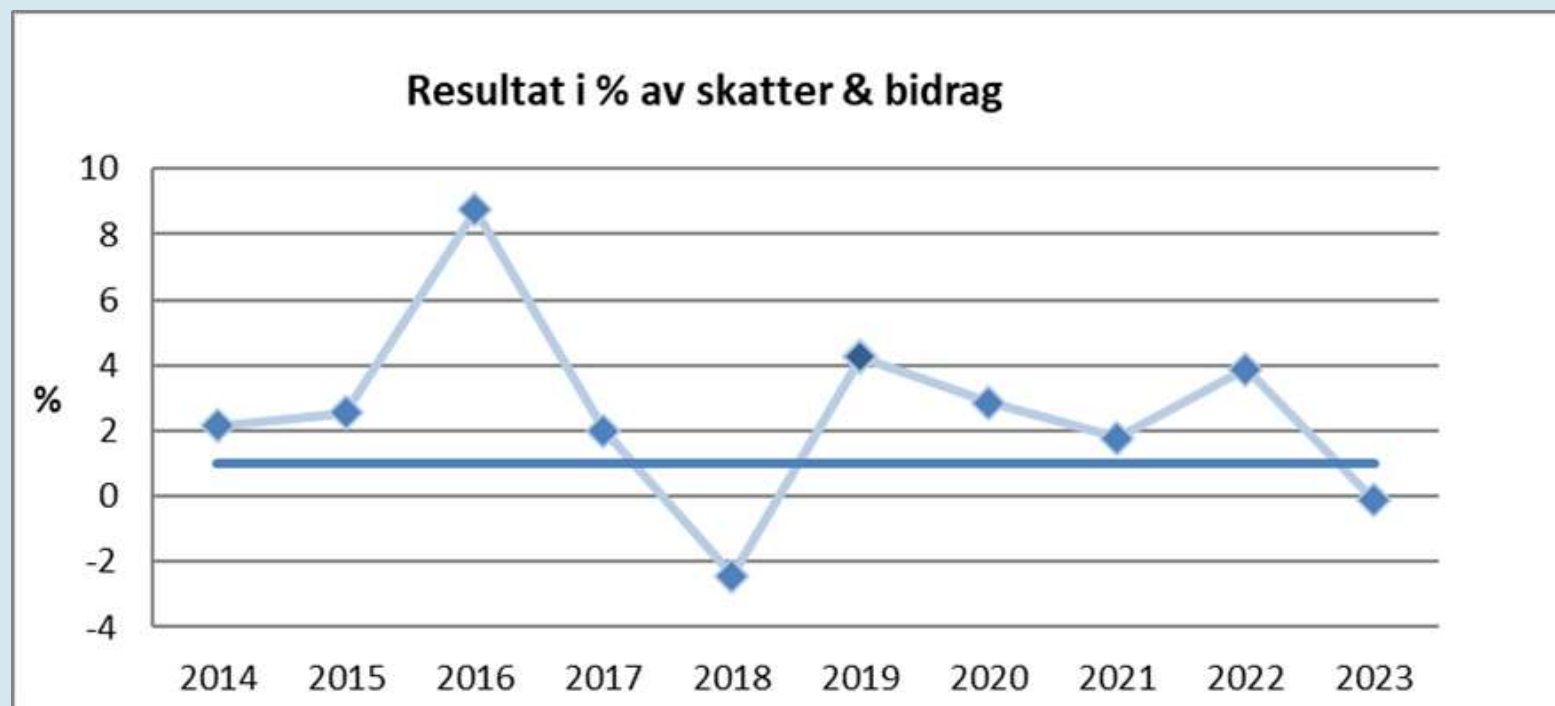

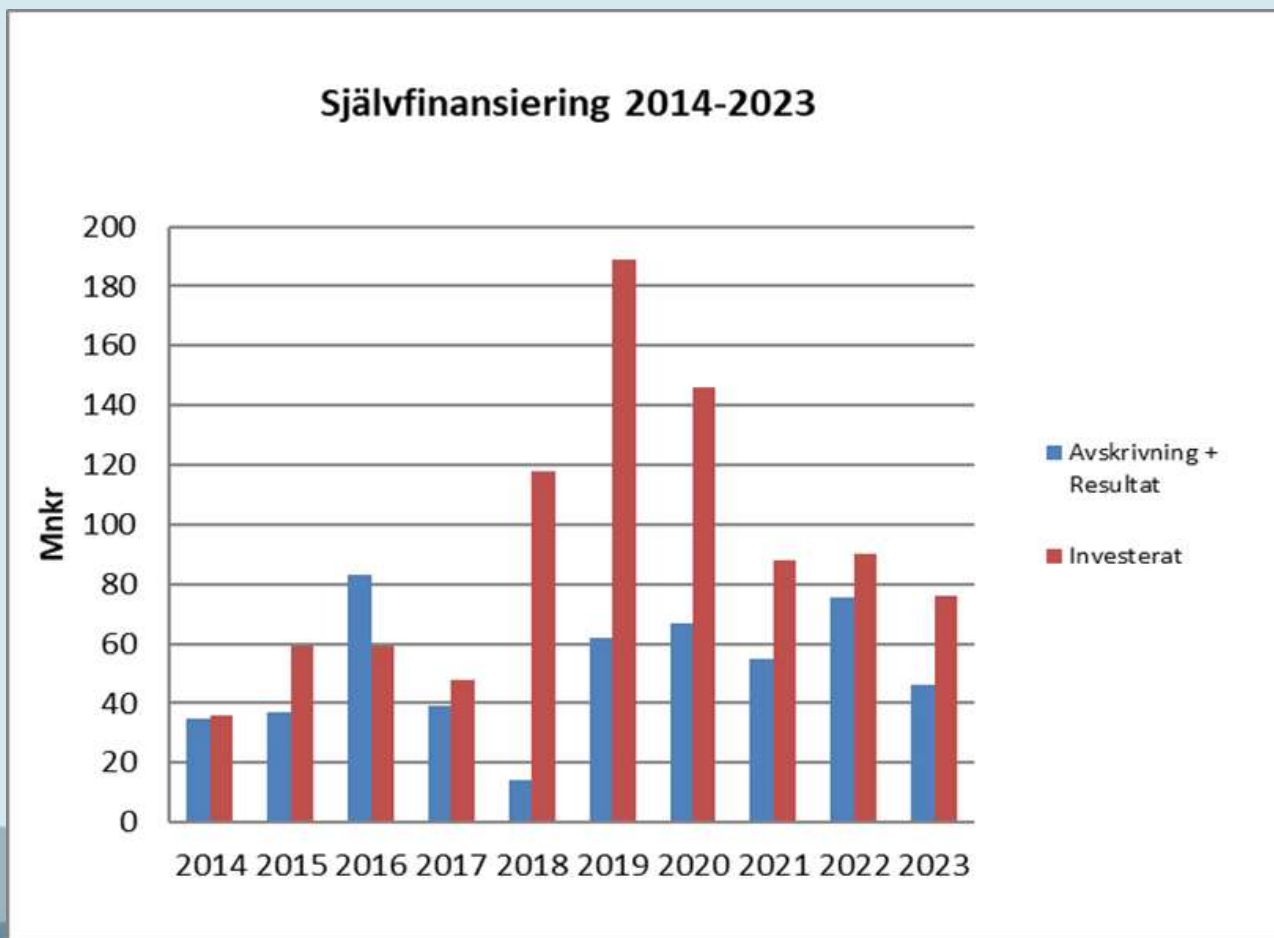
Så används dina skattepengar/fördelning per verksamhetsområde

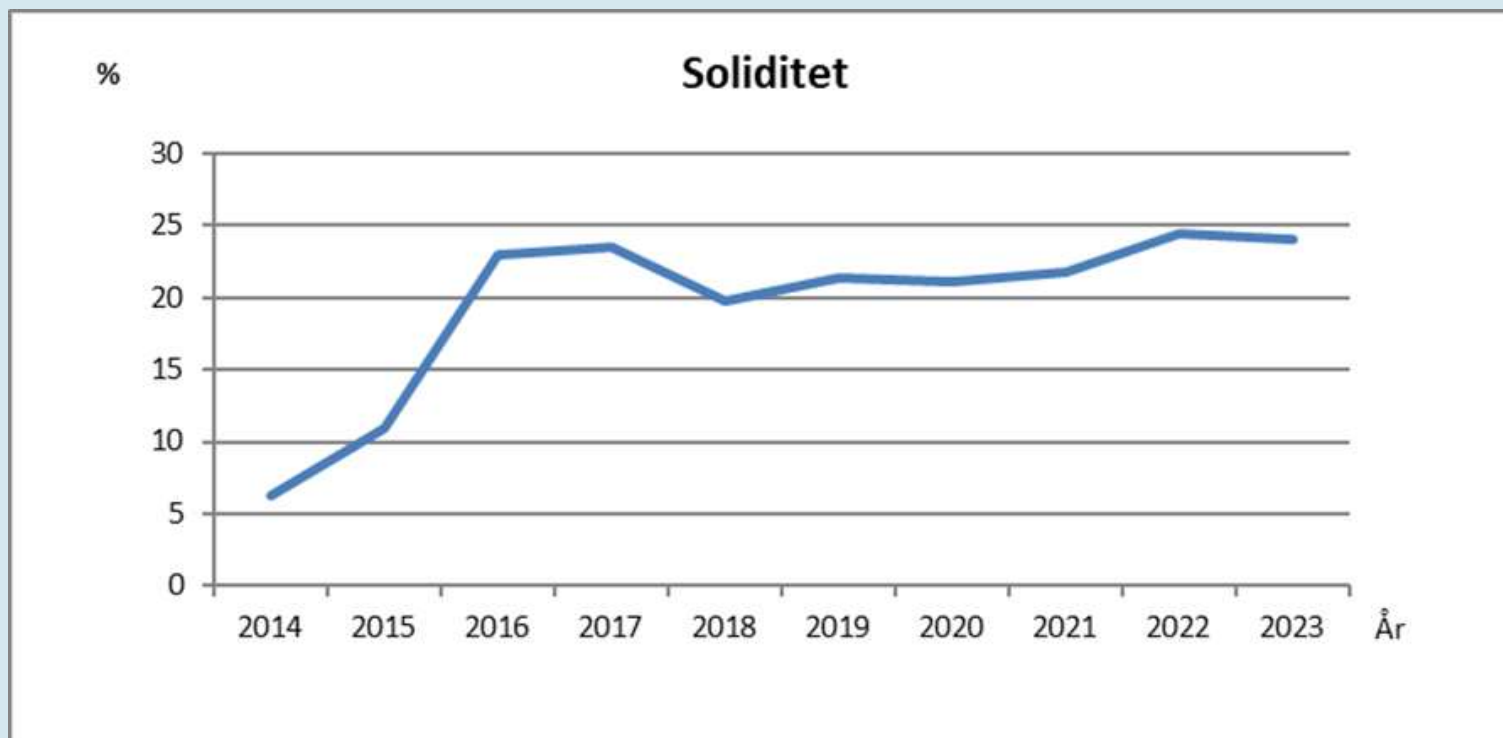
Målet är inte uppnått. Resultatet för 2023 är -1,1 mnkr vilket innebär ett resultat på -0,1 % av skatter och generella bidrag. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 8,5 mnkr.

Grundprincipen uppnås inte för 2023. Självfinansieringsgrad 2023: 61 % Självfinansiering rullande 10 år (2013-2022): 56 %. Inlåningen till kommunen uppgick till 31 tkr per invånare.

Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras. **Målet är inte uppnått.** Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner. Soliditeten vid årets slut blev 24,0 %, soliditet 2022 24,5 %.

Arbete och tillväxt

Inriktningsmålet berör i första hand kommunens arbete inom näringsliv och arbetsmarknad. **5 av 6 mål** under perspektivet bedöms uppnått.

Trygghet och lärande

Inriktningsmålet förmedlar att ovanåkersborna ska känna sig trygga i våra verksamheter och kunna förlita sig på att våra verksamheter levererar hög kvalitet. Koncernmålen behandlar måluppfyllelse i skolan, kvalitet i äldreomsorgen och trygghet i våra verksamheter. **3 av 4 mål** bedöms uppfyllda.

Folkhälsa och demokrati

Inriktningsmålet syftar till att arbeta förebyggande inom områdena folkhälsa och demokrati, med särskilt fokus på ungdomar, att ge medborgarna tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid, och att stödja ett aktivt föreningsliv. **2 av 2 mål** bedöms uppfyllda.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Inriktningsmålet uttrycker att kommunen ska arbeta för en hållbar utveckling. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. **1 av 2 mål** är uppfyllda

	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-1 073	30 933	13 463
- Samtliga realisationsvinster	-599	-6	-1 123
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-4 950	11 710	-9 066
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-6 622	42 637	3 274
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-22 985	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	-6 622	19 652	3 274
Synnerliga skäl avseende ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	3 286
Resultat efter synnerliga skäl	-6 622	19 652	6 560

Revisionernas redogörelse för år 2023

Syfte

Syftet med revisorernas redogörelse är att på ett överskådligt sätt redovisa genomförda granskningsinsatser under året och att följa upp revisionsplanen. Revisorernas redogörelse är en komplement till revisionsberättelsen.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den utsträckning som följer av *God revisionsred.* Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas och styrelsens interna kontroll är tillräcklig. Revisorernas uppdrag i kommunala bolag och stiftelser är i stort sett detsamma men den främsta skillnaden är att en lekmannarevisor inte granskar räkenskaperna. Det uppdraget har en auktoriserad revisor. Uppdraget att granska bolagets interna kontroll har såväl lekmannarevisorerna som auktoriserad revisor .

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Förtroendevalda revisorer för 2023 har varit:

- *Nils Erik Falk (ordf)*
- *Jan Berglin (vice ordf)*
- *Tommy Henriksson*
- *Kerstin Näslund*
- *Ylva Ivarsson*

Revisorerna i kommuner och regioner ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och *god revisionsred.*

De förtroendevalda revisorerna har anlitat PwC som sakkunnigt biträde under år 2023. Under år 2023 har revisorerna genomfört en upphandling av sakkunnigt biträde. Ett nytt avtal har tecknats för kommande år med KPMG.

Revisionsinsatser år 2023

Koppling till riskanalys

2023 års revisionsinsatser bygger på en dokumenterad riskanalys.

Redovisning av årlig granskning

Grundläggande granskning

Grundläggande granskning har genomförts av samtliga styrelser och nämnder. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Den grundläggande granskningen är en översiktliga granskningen vars syfte är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelsen avseende om styrelsens och nämndernas förvaltning har skett på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Under år 2023 har två nya nämnder tillkommit, samhällsbyggnadsnämnden respektive kultur- och fritidsnämnden. Utifrån genomförd granskning av kommunstyrelsens och nämndernas bedömning av måluppfyllelse konstaterade vi att de fastställda målen för verksamhet och ekonomi i olika grad har nåtts.

Vi kan utifrån granskningen inte uttala oss om samhällsbyggnadsnämndens respektive kultur- och fritidsnämndens måluppfyllelse för verksamheten. Samhällsbyggnadsnämnden har inte antagit mål för verksamheten. Mål för kultur- och fritidsnämnden har antagits och följts upp av kommunstyrelsen. Men det framgår inte på ett tydligt sätt vilka mål som avser nämndens verksamhet varför vi inte kan uttala oss om måluppfyllelse för nämnden.

Granskningen visar att socialnämnden och miljö- och byggnämnden har bedrivit sina verksamheter inom de av kommunfullmäktige tilldelade budgetramarna.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -14 165 tkr. Av årsredovisningen framgår att underskottet beror bland annat på ökade kostnader inom förskolan och grundskolan. Avvikelser redovisas även inom gymnasieskolan. Genomförd granskning visar att barn- och utbildningsnämnden inte har vidtagit tydliga åtgärder utifrån prognostiserade underskott vilket vi ser som en brist.

Även samhällsbyggnadsnämndens och kultur- och fritidsnämnden redovisar underskott för året om -2,9 mnkr respektive -2,0 mnkr. Genomförd granskning visar att kultur- och fritidsnämnden delvis vidtagit åtgärder med anledning av prognoserna. Samhällsbyggnadsnämnden har inte vidtagit åtgärder utifrån prognostiserade underskott vilket vi ser som en brist.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen utgår från riskanalysen.

Granskning av delårsrapport

I granskning av delårsrapport riktas fokus på om det finns förutsättningar att mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav kommer att uppnås för helåret.

Efter genomförd granskning vill vi särskilt framhålla följande iakttagelser:

- Resultatet för perioden januari - augusti 2023 är 15,8 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 1,4 mnkr. Prognosen för helåret pekar mot ett överskott om 7,2 mnkr vilket är bättre än det budgeterade resultat om 0,1 mnkr.
- Nämnderna redovisar för perioden en negativ budgetavvikelse om 3,0 mnkr varav barn- och utbildningsnämnden har det största underskottet om -9,0 mnkr jämfört med budget.
- Gällande verksamhetsmålen visar genomförd granskning att konkreta nyckeltal/indikatorer har identifierats i begränsad utsträckning. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.

Revisorerna samlade bedömning var följande:

- Resultatet i delårsrapporten är inte förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten är i huvudsak förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat om
- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet kommer att uppfyllas.

Granskning av årsredovisning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Av den auktoriserade revisorns yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna framgår följande:

- Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga

med årsredovisningens övriga delar.

- Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

För mer information om granskningen hänvisas till yttrandet från auktoriserad revisor.

Granskning av god ekonomisk hushållning.

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet årsredovisning.

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-04-02. Granskningen av årsredovisning omfattar:

- Hur styrelsen i förvaltningsberättelsen utvärderar hur mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav har uppnåtts/förväntas uppnås,
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med fullmäktiges verksamhetsmässiga respektive finansiella mål för god ekonomisk hushållning för målperioden.
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med kommunallagens krav på en ekonomi i balans (balanskravet).

Av granskningen framgår följande bedömningar:

- Utifrån vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit

några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det redovisade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

- Vidare visar granskningen att det har inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det redovisade resultatet inte skulle vara förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Konkreta nyckeltal/indikatorer har identifierats i begränsad utsträckning. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.
- Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte är uppfyllt för år 2023.

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorerna har uttalat sig i en granskningsrapport om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av de helägda bolagen, Alfta Edsbyn Fastighets AB, Alfta Edsbyn Industrifastigheter AB och Helsinge Net Ovanåkers AB, har utförts av sakkunniga inom PwC. Årets granskning har varit en grundläggande granskning inom respektive bolag. Utöver den grundläggande granskningen har lekmannarevisorerna under året följt bolagen genom protokoll och träffar. Iakttagelser och bedömningar utifrån genomförd granskning framgår av respektive granskningsrapport med bilagor.

Granskning av de delägda bolagen BORAB och Helsinge Vatten AB har bestått dels av en grundläggande granskning, dels av en fördjupad granskning avseende inköp och upphandling. Iakttagelser och bedömningar utifrån genomförd granskning framgår av respektive granskningsrapport med bilagor.

Granskningsrapporter och revisionsrapporter har överlämnats till respektive bolag samt kommunfullmäktige.

Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen och lekmannarevisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

Uppföljning av placerade barn och unga

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun genomfört en granskning av kommunens arbete med uppföljning av placerade barn och unga. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem samt om det sker med en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden inte helt bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem samt om det sker med en tillräcklig intern kontroll.

Följande rekommendationer lämnades till socialnämnden:

- att säkerställa att det finns upprättade genomförandeplaner i enlighet med gällande krav.
- att säkerställa när och på vilket sätt uppföljning av enskilda placeringar ska följas upp samt säkerställa dess efterlevnad.
- att säkerställa att överväganden avseende vårdnadsöverflytt sker i enlighet med Socialstyrelsens krav.
- att säkerställa att ansökan om överflytt av vårdnaden sker i enlighet med gällande lagstiftning.
- att säkerställa uppföljning sker på en på aggregerad nivå avseende resultat av placeringar i enlighet med Socialstyrelsens handbok.
- att säkerställa att egenkontroller och/eller andra aktiviteter som syftar till att säkerställa en efterlevnad till lagens krav på området genomförs med regelbundenhet samt att eventuella åtgärder vid behov vidtas samt redovisas till nämnd.
- att säkerställa att nämndens delegationsordning är aktuell och är förenlig med de beslut som tas.

Övriga granskningsinsatser

Revisorerna har under året följt nämndernas och kommunstyrelsens verksamhet genom protokollsgenomgångar och träffar med nämndföreträdare samt tjänstemän inom olika verksamhetsområden för att få information och för att diskutera iakttagelser som gjorts. Även möte med kommunfullmäktiges presidium för informationsutbyte och avstämning av uppdraget har avhållits.

För Ovanåkers kommuns förtroendevalda revisorer

Nils Erik Falk, revisionens ordförande

Till revisorerna i Ovanåkers kommun (org.nr 212000-2304)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Ovanåkers kommun för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidan 3 i årsredovisningens del 1 samt sidorna 3-53 i årsredovisningens del 2. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med

årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Datum enligt digital signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Viktor Hallström
Auktoriserad revisor

1] De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 4–81.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-12 12:30:25 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: VIKTOR HALLSTRÖM

Datum

Viktor Hallström

Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Ovanåkers kommun

Revisionsrapport
April 2024

*Hanna Franck
Cecilia Axelsson*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av respektive rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-04-02.

Granskningen av årsredovisning omfattar:

- Hur styrelsen i förvaltningsberättelsen utvärderar hur mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav har uppnåtts/förväntas uppnås,
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med fullmäktiges verksamhetsmässiga respektive finansiella mål för god ekonomisk hushållning för målperioden.
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med kommunallagens krav på en ekonomi i balans (balanskravet).

Inledning

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och rött (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Budget 2023

Kommunfullmäktige har fastställt en budget- och verksamhetsplan för 2023–2025 innehållande tre finansiella mål och fyra styrande inriktningsmål med 14 effektmål för verksamheten.

Kommunens målstyrning utgår från ett balanserat styrkort med de fyra perspektiven; Arbete och tillväxt, Trygghet och lärande, Folkhälsa och demokrati samt Hållbar och ansvarsfull resursanvändning. Till varje perspektiv finns ett styrande inriktningsmål med fastställda effektmål (koncernmål, nämndmål och bolagsmål).

Iakttagelser

I kommunens årsredovisning år 2023 finns ett särskilt avsnitt *God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning*. I detta avsnitt redogörs för kommunens finansiella mål samt kommunens verksamhetsmässiga mål, dvs. de inriktnings- och effektmål som fastställts i budget 2023. Årsredovisningen omfattar inte en sammantagen bedömning om huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås för verksamhetsåret.

Finansiella mål

Av årsredovisningen framgår att inget av tre finansiella målen bedöms uppfyllda för året.

Kommunens mål avseende investeringsnivåer och finansiering av dessa består av två mätetal. Varken grundprincipen om att investeringar ska finansieras med egna medel eller mätetalet om inlåning till kommunen bedöms uppfyllt. Det lämnas inga underlag till mätetalet om inlåning till kommunen som stöd för bedömning.

Verksamhetsmål

Redovisningen av effektmålen sker på koncernövergripande nivå. Av sammanfattningen framgår att redovisningen framgår att 11 av 14 effektmål bedöms uppfyllda, 2 av 14 effektmål bedöms delvis uppfyllda och 1 av 14 effektmål bedöms ej uppfyllt för året.

Vi har noterat att det i budgetdokumentet inte finns konkreta målvärden eller indikatorer/nyckeltal fastställda till samtliga effektmål utan endast mätmetod för hur målen ska mätas. I årsredovisningen redovisas en analys till grund för respektive effektmål framför allt utifrån genomförda aktiviteter men konkreta nyckeltal eller mätetal redovisas inte för de flesta av målen.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det redovisade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Grundat på vår granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det redovisade resultatet inte skulle vara förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Konkreta nyckeltal/indikatorer har identifierats i begränsad utsträckning. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

I kommunens årsredovisning 2023 lämnas information om balanskravet i ett särskilt avsnitt *Balanskravsresultat*. Uppställningen av avstämningen av balanskravsresultatet följer god redovisningssed.

Av balanskravsutredningen framgår att årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -6,6 mnkr, vilket motsvarar årets resultat (-1,1 mnkr) inklusive justering för realisationsvinster (-0,6 mnkr) och orealiserade vinster och förluster i värdepapper (-4,9 mnkr).

Av redovisningen går att utläsa att kommunen inte har några ackumulerade negativa balanskravsresultat vid årets ingång men att ett negativt resultat för VA-verksamheten 2022 på -1 152 tkr återställas inom perioden 2023-2025. Mot bakgrund av redogörelsen i årsredovisningen har kommunen ett negativt balanskravsresultat vid utgången av 2023 som enligt kommunallagen (11 kap 12§) ska återställas under de tre närmast följande åren.

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte är uppfyllt för år 2023.

Samlad bedömning

---

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Nej, ej uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Ja, uppfyllt

---

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Nej, ej uppfyllt

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Säkerställ att konkreta nyckeltal/indikatorer identifieras som stöd för bedömning av måluppfyllelse. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.

2024-04-12

Hanna Franck

Uppdragsledare & projektledare

Cecilia Axelsson

Kvalitetssäkrare

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Ovanåkers kommun

April 2024

Hanna Franck
Elin Rylander
Erika Brolin

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	5
Kommunstyrelsen	7
Barn- och utbildningsnämnden	13
Kultur- och fritidsnämnden	18
Miljö- och byggnämnden	22
Samhällsbyggnadsnämnden	27
Socialnämnden	31
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	35

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	BUN	KFN	MBN	SBN	SN
Ändamålsenlighet	Grön	Gul	Ej tillämpbar	Grön	Ej tillämpbar	Grön
Ekonomiskt tillfredsställande	Gul	Röd	Röd	Grön	Röd	Grön
Intern kontroll	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Grön

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt helt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: - 1,1 MSEK
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2023. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Vi har inom ramen för granskningen tagit del av kommunstyrelsens budget och verksamhetsplan 2023-2025 men inte funnit spårbarhet i protokoll till att denna beslutats av styrelsen i något separat ärende. Styrelsen har dock 2022-11-24 beslutat att föreslå för fullmäktige att besluta om kommunens budget och verksamhetsplan för 2023-2025, där kommunstyrelsens plan ingår i sin helhet.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Gul	Vi har i protokoll inte funnit spårbarhet till att nämnden beslutat om någon detaljbudget för sin egen verksamhet. Fullmäktige har tilldelat styrelsen en budgetram, men denna är inte av en sådan detaljeringsgrad att det kan anses finnas skäl för styrelsen att inte bryta ner den. Dokumentet Budget och verksamhetsplan 2023-2025 innehåller inte någon detaljbudget för styrelsens egen verksamhet. Driftsbudget för kommunen i stort återfinns i Budget och verksamhetsplan 2023-2025.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Kommunstyrelsen har formulerat nämndmål med utgångspunkt i de styrande perspektiv/inriktningsmål som kommunfullmäktige har beslutat om.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Gul	Inga särskilda mål avseende styrelsens ekonomi finns formulerade och vi har heller inte funnit spårbarhet till att styrelsen antagit någon budget för sin egen verksamhet. För kommunen som helhet finns dock fullmäktiges finansiella mål, som styrelsen och nämnderna har att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till merparten av nämndmålen finns mätetal angivna i verksamhetsplanen. Referensvärden framgår dock inte.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Gul	<p>Kommunfullmäktige har upprättat en instruktion för rapportering avseende de ekonomiska processerna, vilket framgår av dokumentet <i>Ekonomisk tidplan 2023</i>. Instruktionen inkluderar ett årshjul, vilket innehåller de rapporter och arbetsflöden som infaller under året. Styrkort för måluppfyllelse är också inkluderat i dokumentet, av vilket det framgår att uppföljning av mål ska göras vid tertiärapportering, delårsrapport samt vid årsbokslut. Instruktionen inkluderar både styrelse och nämnder.</p> <p>Styrelsen har inte upprättat någon instruktion för rapportering till styrelsen i övrigt.</p>
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	<p>I tertiärapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret. Rapporten innefattar också rapportering av måluppfyllelse. Rapporteringen avser både kommunstyrelsens egen verksamhet samt kommunens samlade. Tertiärapporten godkändes av styrelsen 2023-05-29 §§ 107 och 108.</p> <p>I delårsrapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret. Rapporten innefattar också måluppfyllelse där utfallet kommenteras. Rapporteringen avser både kommunstyrelsens egen verksamhet och kommunens samlade. Delårsrapporten godkändes av styrelsen 2023-09-26 § 171 (styrelsens egna) respektive 2023-10-17 § 185 (kommunens samlade).</p> <p>Utöver tertiäl- och delårsrapport har styrelsen under året löpande erhållit rapportering av ekonomi vid sina sammanträden.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p>I måluppföljningen per tertial och delår lämnas prognos samt kommentarer till utfall för respektive mål.</p> <p>Vad gäller styrelsens egna nämndmål lämnas vid tertial och delår prognosen att merparten av målen kommer att uppfyllas under året. Några mål bedöms komma att delvis uppfyllas och några ej uppfyllas. Styrelsen följer även upp koncernmål.</p> <p>Vi finner i protokoll ingen spårbarhet till att styrelsen beslutat om åtgärder för att öka graden av måluppfyllnad. Styrelsen bedömer merparten av sina mål som uppfyllda för helåret (vilket även gäller för måluppfyllelse på koncernnivå), varför behov av att vidta åtgärder kan anses ha varit begränsat.</p>
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>Styrelsen prognostiserar i samband med tertialrapporten en positiv budgetavvikelse om ca 200 tkr för helåret. Vid delåret är prognosen ca +467 tkr. Detta gäller för styrelsens egen verksamhet.</p> <p>Vad gäller kommunens samlade ekonomi lämnas vid tertialen prognosen att inget av de tre finansiella målen kommer att uppfyllas för helåret. Vid delåret prognostiserades att två av kommunens tre finansiella mål inte kommer att uppfyllas för året. I årsredovisningen görs bedömningen att de tre finansiella målen inte uppfylls.</p> <p>Vi finner i protokoll ingen spårbarhet till att styrelsen beslutat om åtgärder för att öka graden av måluppfyllnad för ekonomin.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Styrelsen bedömer 21 mål som uppfyllda, fyra som delvis uppfyllda och två som ej uppfyllda. På koncernövergripande nivå (nämnder och bolag) bedöms elva mål som uppfyllda, två som delvis uppfyllda och ett ej uppfyllt.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Kommunstyrelsen (inklusive projekt) redovisar ett överskott mot budget om 4 604 tkr. Vad gäller de kommunövergripande finansiella målen bedöms samtliga som ej uppfyllda. Kommunen som helhet redovisar ett underskott om -1,1 mnkr för året.

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: -14 165 tkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2023-2025 fastställs 2022-08-24.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2023-2025 fastställs 2022-08-24. Nämnden antar 2023-02-01 förslag om fördelning av detaljbudget 2023 till varje skolform/verksamhet.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har formulerat nämndmål med utgångspunkt i de styrande perspektiv/inriktningsmål som kommunfullmäktige har beslutat om. I budget och verksamhetsplanen framgår totalt tre nämndmål inom två olika perspektiv/inriktningsmål. I tertiälvårdning samt delårsrapporten görs dock en målvårdning avseende totalt nio mål, inom samtliga fyra perspektiv/inriktningsmål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Följsamhet till antagen budget är att betrakta som ett mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till nämndmålen finns mätetal angivna. Målvärden framgår dock inte i verksamhetsplanen.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Kommunfullmäktige har upprättat en instruktion för rapportering avseende de ekonomiska processerna, vilket framgår av dokumentet <i>Ekonomisk tidplan 2023</i> . Instruktionen inkluderar ett årshjul, vilket innehåller de rapporter och arbetsflöden som infaller under året. Styrkort för målvårdning är också inkluderat i dokumentet, av vilket det framgår att uppföljning av mål ska göras vid tertiälvårdning, delårsrapport samt vid årsbokslut. Instruktionen inkluderar både styrelse och nämnder. Nämnden har inte upprättat någon instruktion för rapportering till nämnden i övrigt.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	<p>I tertialrapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret. Rapporten innefattar också rapportering av måluppfyllelse. Tertialrapporten godkändes av nämnden 2023-05-17.</p> <p>I delårsrapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret. Rapporten innefattar också måluppfyllelse där utfallet kommenteras. Delårsrapport godkändes av nämnden 2023-10-04.</p> <p>Utöver tertial- och delårsrapport har nämnden erhållit rapportering av ekonomi vid sina sammanträden under året.</p>
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	<p>I samband med tertialrapporten prognostiseras fem mål uppfyllas, tre delvis uppfyllas och ett ej uppfyllas. I samband med delårsrapporten prognostiseras sex mål uppfyllas, två delvis uppfyllas och ett ej uppfyllas. Inga särskilda åtgärder för de mål som ej bedöms komma att nås i sin helhet framgår i rapporterna. Vi kan heller inte i protokoll från nämndens sammanträden finna spårbarhet till eventuella vidtagna åtgärder.</p>
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>Nämnden prognostiserar under året en negativ budgetavvikelse för helåret. Per april är prognosen -4 486 tkr och per augusti -9 363.</p> <p>Nämnden uppdrar 2023-10-04 till förvaltningen att återkomma med besparingsförslag som har bäring främst framåt men potentiellt även 2023.</p> <p>Nämnden redovisar för helåret en negativ budgetavvikelse om 14 165 tkr. Vidtagna åtgärder har således inte varit tillräckliga för att nå en budget i balans år 2023.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Nämnden bedömer sex mål som uppfyllda, två som delvis uppfyllda och ett som ej uppfyllt.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 14 165 tkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Ej tillämplbar	Mål för kultur- och fritidsnämnden har antagits och följts upp av kommunstyrelsen. Enligt verksamhetsföreträdare har mål för kultur- och fritidsnämnden antagits och följts upp av kommunstyrelsen. Avsaknaden av en tydlighet kring vilka mål som avser nämndens verksamhet gör att vi ej kan uttala oss om måluppfyllelse för nämnden.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: -2,0 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Gul	Nämnden är ny från och med 2023. Verksamhetsföreträdare hänvisar till att plan för kultur- och fritidsnämnden har antagits i budgetdokumentet och ingår i kommunstyrelsen.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antar 2023-05-24 § 26 detaljbudget för 2023.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Gul	Enligt verksamhetsföreträdare har mål för kultur- och fritidsnämnden antagits och följts upp av kommunstyrelsen. I styrelsens plan framgår vissa mål rörande exempelvis kultur, men det anges inte på ett tydligt sätt vilka mål som avser kultur- och fritidsnämnden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Följsamhet till antagen budget är att betrakta som ett mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Se 3a. Till styrelsens mål finns mätetal angivna. Målvärden framgår dock inte i verksamhetsplanen.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Kommunfullmäktige har upprättat en instruktion för rapportering avseende de ekonomiska processerna, vilket framgår av dokumentet <i>Ekonomisk tidplan 2023</i> . Instruktionen inkluderar ett årshjul, vilket innehåller de rapporter och arbetsflöden som infaller under året. Styrkort för måluppfyllelse är också inkluderat i dokumentet, av vilket det framgår att uppföljning av mål ska göras vid tertiälvuppföljning, delårsrapport samt vid årsbokslut. Instruktionen inkluderar både styrelse och nämnder. Nämnden har inte upprättat någon instruktion för rapportering till nämnden i övrigt.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Gul	Enligt verksamhetsföreträdare har mål för kultur- och fritidsnämnden antagits och följts upp av kommunstyrelsen. Kultur- och fritidsnämnden har således inte gjort någon egen måluppföljning. Nämnden har vid sina sammanträden under året erhållit rapportering av ekonomi.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Ej tillämpbar	Se 3a. De mål som berör nämnden följs upp av styrelsen. Nämnden har inte gjort någon uppföljning av mål under året och har således inte haft något rapporterat resultat att ta ställning till.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Per tertial var helårsprognosen -539 tkr. Per november var prognosen +630 tkr. Mot bakgrund av att prognosen per november var positiv kan behovet av att vidta åtgärder anses ha varit begränsat. Helårsutfallet uppgår till -2,0 mnkr.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Ej tillämpbar	Enligt verksamhetsföreträdare har mål för kultur- och fritidsnämnden antagits och följts upp av kommunstyrelsen. Avsaknaden av en tydlighet kring vilka mål som avser nämndens verksamhet gör att vi ej kan uttala oss om måluppfyllelse för nämnden.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 2,0 mnkr.

Miljö- och byggnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Nämndens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: 374 tkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2023-2025 antas 2022-06-23.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Röd	Enligt verksamhetsföreträdare har inte nämnden formellt beslutat om någon budget för 2023. Verksamhetsföreträdare uppger att <i>“Den detaljbudget som läggs bygger till stora delar på tidigare beslut som tagits i kommunfullmäktiges beslut om planeringsförutsättningar (kostnadsökningar och äskanden) och kommunfullmäktiges beslut om budget och verksamhetsplan (äskanden samt anpassningar)”</i> .
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har formulerat nämndmål med utgångspunkt i de styrande perspektiv/inriktningsmål som kommunfullmäktige har beslutat om. I budget och verksamhetsplanen framgår totalt fyra nämndmål inom två olika perspektiv/inriktningsmål. I tertiälvuppföljning samt delårsrapporten görs dock en måluppfyllelsebedömning avseende totalt åtta mål, inom tre perspektiv/inriktningsmål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Röd	Nämnden har inte formulerat några särskilda mål för nämndens ekonomi. Nämnden har heller inte antagit någon budget. Fullmäktige har tilldelat nämnden en budgetram som inte är på sådan detaljeringsgrad att det inte skulle finnas skäl för nämnden att bryta ner den.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till nämndmålen finns mätetal angivna. I budget och verksamhetsplan framgår målvärden för några av dessa.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Kommunfullmäktige har upprättat en instruktion för rapportering avseende de ekonomiska processerna, vilket framgår av dokumentet <i>Ekonomisk tidplan 2023</i> . Instruktionen inkluderar ett årshjul, vilket innehåller de rapporter och arbetsflöden som infaller under året. Styrkort för måluppfyllelse är också inkluderat i dokumentet, av vilket det framgår att uppföljning av mål ska göras vid tertiärappföljning, delårsrapport samt vid årsbokslut. Instruktionen inkluderar både styrelse och nämnder. Nämnden har inte upprättat någon instruktion för rapportering till nämnden i övrigt.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	I tertiärapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret. Rapporten innefattar också rapportering av måluppfyllelse. Tertiärapporten godkändes av nämnden 2023-05-25. I delårsrapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret. Rapporten innefattar också måluppfyllelse där utfallet kommenteras. Delårsrapport godkändes av nämnden 2023-10-12. Utöver tertiäl- och delårsrapport har nämnden erhållit rapportering av ekonomi och verksamhet vid sina sammanträden under året.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I samband med tertiärapporten prognostiseras sju mål uppfyllas och ett delvis uppfyllas. I samband med delårsrapporten prognostiseras sex mål uppfyllas och två delvis uppfyllas. Inga särskilda åtgärder för de mål som ej bedöms komma att nås i sin helhet framgår i rapporterna. Vi kan heller inte i protokoll från nämndens sammanträden finna spårbarhet till eventuella vidtagna åtgärder. Mot bakgrund av att merparten av målen bedöms komma att uppfyllas, får behovet av att vidta åtgärder anses vara begränsat.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Nämnden beslutar 2023-02-02 att äska om volymökningar samt kostnadsökningar enligt Budget och verksamhetsplan 2024-2024: planeringsförutsättningar. Nämnden prognostiserar vid tertialuppföljningen en positiv budgetavvikelse om ca 500 tkr för helåret. Vid delåret prognostiseras en avvikelse om 473 tkr. I delårsrapporten framgår att överskottet beror på att miljö- och byggchefen haft annan tjänst under året. Att tillförordnande lösts internt inom förvaltningen har medfört vakanser på andra tjänster.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Nämnden bedömer sex mål som uppfyllda och två som delvis uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse om 374 tkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Ej tillämplig	Mål för nämnden saknas och någon måluppfyllelsebedömning har således inte skett. Vi kan därför inte uttala oss om nämndens måluppfyllelse.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: -2,9 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Gul	Nämnden är ny från och med 2023. Samhällsbyggnadsverksamheten återfinns inom styrelsens ansvarsområde.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget antas 2023-05-10. I sammanfattningen av ärendet framgår att <i>“Då budgeten för 2023-2025 fastställdes av kommunfullmäktige §113 2022-12-12 beslutades att anslå budget för Kommunstyrelsen, Kultur och fritidsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden på samma rad i väntan på att det var utrett vilka budgetar som ska gälla för respektive nämnd. Kommunfullmäktige beslutade den 2 maj 2023 om uppdelning av nämndernas ramar.”</i>
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Röd	Vi har i granskningen ej funnit spårbarhet till några mål för nämndens verksamhet. Samhällsbyggnadsverksamheten ingår i styrelsens verksamhet. Det framgår dock inte på ett tydligt sätt i styrelsens plan att några särskilda mål avser samhällsbyggnadsnämnden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Följsamhet till antagen budget är att betrakta som ett mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Ej tillämpbar	Se 3a.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Kommunfullmäktige har upprättat en instruktion för rapportering avseende de ekonomiska processerna, vilket framgår av dokumentet <i>Ekonomisk tidplan 2023</i> . Instruktionen inkluderar ett årshjul, vilket innehåller de rapporter och arbetsflöden som infaller under året. Styrkort för måluppfyllelse är också inkluderat i dokumentet, av vilket det framgår att uppföljning av mål ska göras vid tertiäluppföljning, delårsrapport samt vid årsbokslut. Instruktionen inkluderar både styrelse och nämnder. Nämnden har inte upprättat någon instruktion för rapportering till nämnden i övrigt.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Gul	Se 3a. Det saknas spårbarhet till verksamhetsmässiga mål för nämnden och således även en måluppföljning. Nämndens ekonomi (utfall och prognos) redovisas i tertial- samt delårsrapport. Nämnden har även löpande vid sina sammanträden under året erhållit rapportering av ekonomi.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Ej tillämpbar	Se 3a. Nämnden har inte gjort någon uppföljning av mål under året och har således inte haft något rapporterat resultat att ta ställning till.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	Nämnden prognostiserar per delåret en negativ budgetavvikelse om 547 tkr för helåret. Vi finner i protokoll ingen spårbarhet till att nämnden beslutat om åtgärder för att nå en budget i balans. Nämnden redovisar för helåret en negativ budgetavvikelse om 2,9 mnkr.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Ej tillämpbar	Se 3a. Mål för nämnden saknas och någon måluppfyllelsebedömning har således inte skett. Vi kan därför inte kan uttala oss om nämndens måluppfyllelse.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 2,9 mnkr.

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Nämndens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: 231 tkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i huvudsak varit tillräcklig under år 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2023-2025 antas 2022-08-23.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2023-2025 antas 2022-08-23.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har formulerat nämndmål med utgångspunkt i de styrande perspektiv/inriktningsmål som kommunfullmäktige har beslutat om.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Följsamhet till antagen budget är att betrakta som ett mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till nämndmålen finns mätetal angivna. Målvärden framgår dock inte i verksamhetsplanen.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Kommunfullmäktige har upprättat en instruktion för rapportering avseende de ekonomiska processerna, vilket framgår av dokumentet <i>Ekonomisk tidplan 2023</i> . Instruktionen inkluderar ett årshjul, vilket innehåller de rapporter och arbetsflöden som infaller under året. Styrkort för måluppfyllelse är också inkluderat i dokumentet, av vilket det framgår att uppföljning av mål ska göras vid tertiälvuppföljning, delårsrapport samt vid årsbokslut. Instruktionen inkluderar både styrelse och nämnder. Nämnden har inte upprättat någon instruktion för rapportering till nämnden i övrigt.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	<p>I tertialrapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret (+1,4 mnkr). Rapporten innefattar också rapportering av måluppfyllelse. Tertialrapporten godkändes av nämnden 2023-05-23. I delårsrapporten redovisas periodens resultat för ekonomi samt prognos för helåret (+2,4 mnkr). Rapporten innefattar också måluppfyllelse där utfallet kommenteras. Delårsrapport godkändes av nämnden 2023-09-19.</p> <p>Utöver tertial- och delårsrapport har nämnden erhållit rapportering vid sina sammanträden under året.</p>
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p>I tertialrapporten följs både koncern- och nämndmål upp. Av dessa prognostiseras 12 mål uppfyllas och fyra delvis uppfyllas. I samband med delårsrapporten prognostiseras 13 mål uppfyllas och tre delvis uppfyllas. I rapporterna kommenteras utfallet och i viss utsträckning beskrivs vilket arbete som krävs vidare. Vi kan i protokoll från nämndens sammanträden inte finna spårbarhet till eventuella vidtagna åtgärder. Merparten av målen bedöms komma att uppfyllas för helåret. Helårsutfallet blev något bättre än prognoserna.</p>
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	<p>Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse för helåret.</p>
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Nämnden bedömer 14 mål som uppfyllda och två som delvis uppfyllda.</p>
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse om 231 tkr.</p>

Bilaga: Sammanställning av
revisionsfrågor för alla
revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst

Revisionsfråga	KS	BUN	KFN	MBN	SBN	SN
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Grön	Gul	Grön	Gul	Grön
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Gul	Grön	Grön	Röd	Grön	Grön
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Grön	Gul	Grön	Röd	Grön
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Gul	Grön	Grön	Röd	Grön	Grön
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Grön	Gul	Grön	Ej tillämpbar	Grön
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Grön
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Grön	Gul	Grön	Gul	Grön
8. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Röd	Ej tillämpbar	Gul	Ej tillämpbar	Gul
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Gul	Gul	Grön	Röd	Grön
10. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Gul	Ej tillämpbar	Grön	Ej tillämpbar	Grön
11. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Röd	Röd	Grön	Röd	Grön

2024-04-12

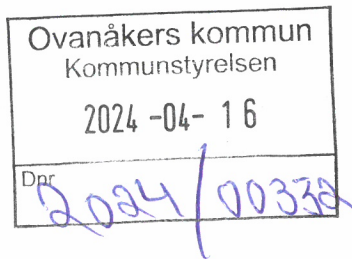
Hanna Franck

Uppdragsledare och projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 16 juni 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Att hållas tillgänglig för envar
Till kommunfullmäktige i Ovanåker

Revisionsberättelse för Stiftelsen Voxna Kreaturförsäkrings studiefond år 2023, av kommunen förvaltat stiftelse

Kommunens revisorer har av fullmäktige tilldelats uppdraget att granska stiftelser som kommunen förvaltar, även kallade donationsstiftelser.

Vi har granskat Stiftelsen Voxna Kreaturförsäkrings studiefond räkenskaper, årsbokslut och förvaltning för år 2023. Vi har granskat om räkenskaperna är rättvisande, om förvaltaren sköter stiftelsen i enlighet med dess stadgar och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsbokslutet är upprättat enligt stiftelselagen.

Revisorerna bedömer att förvaltaren har skött stiftelsen i enlighet med dess stadga och att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Edsbyn april 2024

Av kommunfullmäktige utsedda revisorer för fonder och stiftelser

Nils Erik Falk
Ordförande i kommunrevisionen

Jan Berglin
Vice ordförande i kommunrevisionen

Ovanåkers kommun Kommunstyrelsen 2024 -04- 16
Dnr 2024 / 00332

Att hållas tillgänglig för envar
Till kommunfullmäktige i Ovanåker

Revisionsberättelse för Stiftelsen Karin o Anders Anderssons minnesfondår 2023, av kommunen förvaltd stiftelse

Kommunens revisorer har av fullmäktige tilldelats uppdraget att granska stiftelser som kommunen förvaltar, även kallade donationsstiftelser.

Vi har granskat Stiftelsen Karin o Anders Anderssons minnesfond räkenskaper, årsbokslut och förvaltning för år 2023. Vi har granskat om räkenskaperna är rättvisande, om förvaltaren sköter stiftelsen i enlighet med dess stadgar och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsbokslutet är upprättad enligt stiftelselagen.

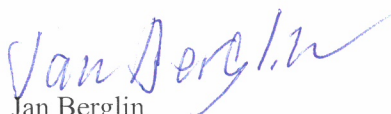
Revisorerna bedömer att förvaltaren har skött stiftelsen i enlighet med dess stadga och att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Edsbyn april 2024

Av kommunfullmäktige utsedda revisorer för fonder och stiftelser

Nils Erik Falk
Ordförande i kommunrevisionen

Jan Berglin
Vice ordförande i kommunrevisionen

Ovanåkers kommun Kommunstyrelsen
2024 -04- 16
Dnr 2024 / 00332

Att hållas tillgänglig för envar
Till kommunfullmäktige i Ovanåker

Revisionsberättelse för Stiftelsen Pher Jonssons minnesfond år 2023, av kommunen förvaltd stiftelse

Kommunens revisorer har av fullmäktige tilldelats uppdraget att granska stiftelser som kommunen förvaltar, även kallade donationsstiftelser.

Vi har granskat Stiftelsen Pher Jonssons minnesfond räkenskaper, årsbokslut och förvaltning för år 2023. Vi har granskat om räkenskaperna är rättvisande, om förvaltaren sköter stiftelsen i enlighet med dess stadgar och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

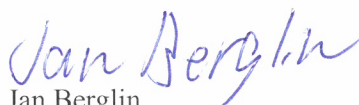
Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsbokslutet är upprättad enligt stiftelselagen.

Revisorerna bedömer att förvaltaren har skött stiftelsen i enlighet med dess stadga och att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Edsbyn april 2024

Av kommunfullmäktige utsedda revisorer för fonder och stiftelser

Nils Erik Falk
Ordförande i kommunrevisionen

Jan Berglin
Vice ordförande i kommunrevisionen

Ovanåkers kommun Kommunstyrelsen 2024 -04- 16
Dnr 2024 / 00332

Att hållas tillgänglig för envar
Till kommunfullmäktige i Ovanåker

Revisionsberättelse för Stiftelsen Voxna församlings skolfond år 2023, av kommunen förvaltrad stiftelse

Kommunens revisorer har av fullmäktige tilldelats uppdraget att granska stiftelser som kommunen förvaltar, även kallade donationsstiftelser.

Vi har granskat Stiftelsen Voxna församlings skolfond räkenskaper, årsbokslut och förvaltning för år 2023. Vi har granskat om räkenskaperna är rättvisande, om förvaltaren sköter stiftelsen i enlighet med dess stadgar och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

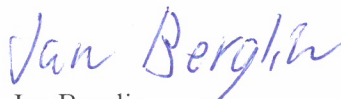
Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsbokslutet är upprättad enligt stiftelselagen.

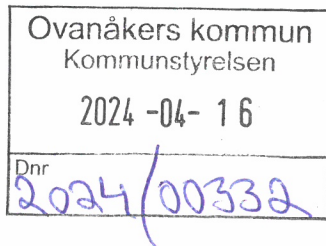
Revisorerna bedömer att förvaltaren har skött stiftelsen i enlighet med dess stadga och att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Edsbyn april 2024

Av kommunfullmäktige utsedda revisorer för fonder och stiftelser

Nils Erik Falk
Ordförande i kommunrevisionen

Jan Berglin
Vice ordförande i kommunrevisionen

Att hållas tillgänglig för envar
Till kommunfullmäktige i Ovanåker

Revisionsberättelse för Stiftelsen Fredrik Karlssons åldringsfond år 2023, av kommunen förvaltd stiftelse

Kommunens revisorer har av fullmäktige tilldelats uppdraget att granska stiftelser som kommunen förvaltar, även kallade donationsstiftelser.

Vi har granskat Stiftelsen Fredrik Karlssons åldringsfond räkenskaper, årsbokslut och förvaltning för år 2023. Vi har granskat om räkenskaperna är rättvisande, om förvaltaren sköter stiftelsen i enlighet med dess stadgar och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionsd i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

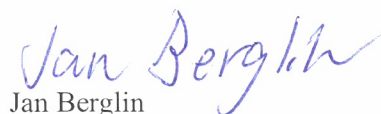
Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsbokslutet är upprättad enligt stiftelselagen.

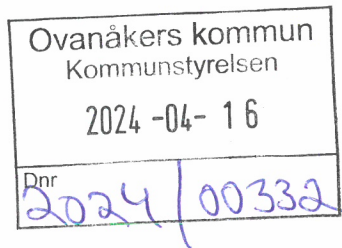
Revisorerna bedömer att förvaltaren har skött stiftelsen i enlighet med dess stadga och att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Edsbyn april 2024

Av kommunfullmäktige utsedda revisorer för fonder och stiftelser

Nils Erik Falk
Ordförande i kommunrevisionen

Jan Berglin
Vice ordförande i kommunrevisionen

Att hållas tillgänglig för envar
Till kommunfullmäktige i Ovanåker

Revisionsberättelse för Stiftelsen Vargens Nils Nilssons fond år 2023, av kommunen förvaltrad stiftelse

Kommunens revisorer har av fullmäktige tilldelats uppdraget att granska stiftelser som kommunen förvaltar, även kallade donationsstiftelser.

Vi har granskat Stiftelsen Vargens Nils Nilssons fond räkenskaper, årsbokslut och förvaltning för år 2023. Vi har granskat om räkenskaperna är rättvisande, om förvaltaren sköter stiftelsen i enlighet med dess stadgar och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsbokslutet är upprättad enligt stiftelselagen.

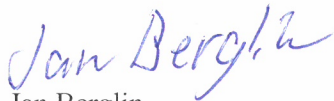
Revisorerna bedömer att förvaltaren har skött stiftelsen i enlighet med dess stadga och att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Edsbyn april 2024

Av kommunfullmäktige utsedda revisorer för fonder och stiftelser

Nils Erik Falk
Ordförande i kommunrevisionen

Jan Berglin
Vice ordförande i kommunrevisionen

Revisionsberättelse

Ovanåkers kommun
Kommunstyrelsen

2024-04-16

Dnr

2024 / 00332

Revisorerna i Ovanåkers kommun

2024-04-12

Till

Fullmäktige i Ovanåkers kommun
organisationsnummer 212000-2304

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2023".

Kommunen redovisar ett underskott om ca 1,1 mnkr för år 2023. Nämndernas verksamheter redovisar tillsammans en negativ budgetavvikelse på 15,1 mnkr. Det största underskottet återfinns inom barn- och utbildningsnämnden (14,2 mnkr).

Revisorerna ser med oro på den ekonomiska utvecklingen. Vi vill framhålla vikten av att kommunen fortsätter att arbeta systematiskt och långsiktigt med effektiviseringar och budgetdisciplin i verksamheten för att möta de utmaningar som kommunen står inför. Kommunstyrelsen har i detta arbete en viktig roll och revisorerna vill påtala vikten av att styrelsen intar en aktiv roll avseende uppföljning, uppsikt och samordningsansvar i arbetet med effektivisering och framtida budgetanpassningar.

Vi bedömer sammantaget att barn- och utbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett till i huvudsak ändamålsenligt men från ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställande sätt. Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott om 14,2 mnkr.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och övriga nämnder har bedrivit verksamheten på ett till i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

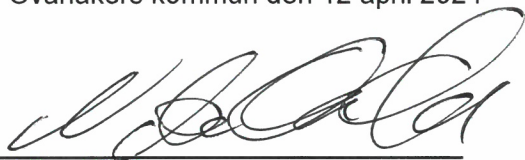
Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig. Vissa brister har noterats inom ramen för genomförda granskningar vilket framgår av vår redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Vidare gör vi bedömningen att det redovisade resultatet i allt väsentligt är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget år 2023.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder (beredningar i förekommande fall) samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Ovanåkers kommun den 12 april 2024

Nils Erik Falk

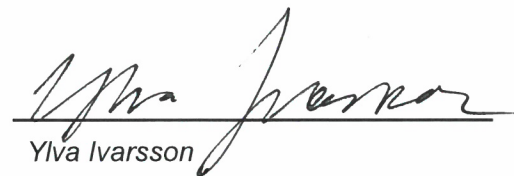
Jan Berglin

Tommy Henriksson

Kerstin Näslund

Ylva Ivarsson

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

- Revisorernas redogörelse år 2023
- Revisionsrapport Grundläggande granskning år 2023
- Revisionsrapport Uppföljning av placerade barn och unga

- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i AEFAB, AICAB, Helsinge Net Ovanåkers AB, Helsinge Vatten AB samt BORAB

Revisionernas redogörelse för år 2023

Syfte

Syftet med revisorernas redogörelse är att på ett överskådligt sätt redovisa genomförda granskningsinsatser under året och att följa upp revisionsplanen. Revisorernas redogörelse är en komplement till revisionsberättelsen.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den utsträckning som följer av *God revisionssed*. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas och styrelsens interna kontroll är tillräcklig. Revisorernas uppdrag i kommunala bolag och stiftelser är i stort sett detsamma men den främsta skillnaden är att en lekmannarevisor inte granskar räkenskaperna. Det uppdraget har en auktoriserad revisor. Uppdraget att granska bolagets interna kontroll har såväl lekmannarevisorerna som auktoriserad revisor .

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Förtroendevalda revisorer för 2023 har varit:

- *Nils Erik Falk (ordf)*
- *Jan Berglin (vice ordf)*
- *Tommy Henriksson*
- *Kerstin Näslund*
- *Ylva Ivarsson*

Revisorerna i kommuner och regioner ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och *god revisionssed*.

De förtroendevalda revisorerna har anlitat PwC som sakkunnigt biträde under år 2023. Under år 2023 har revisorerna genomfört en upphandling av sakkunnigt biträde. Ett nytt avtal har tecknats för kommande år med KPMG.

Revisionsinsatser år 2023

Koppling till riskanalys

2023 års revisionsinsatser bygger på en dokumenterad riskanalys.

Redovisning av årlig granskning

Grundläggande granskning

Grundläggande granskning har genomförts av samtliga styrelser och nämnder. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Den grundläggande granskningen är en översiktliga granskningen vars syfte är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelsen avseende om styrelsens och nämndernas förvaltning har skett på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Under år 2023 har två nya nämnder tillkommit, samhällsbyggnadsnämnden respektive kultur- och fritidsnämnden.

Utifrån genomförd granskning av kommunstyrelsens och nämndernas bedömning av måluppfyllelse konstaterade vi att de fastställda målen för verksamhet och ekonomi i olika grad har nåtts.

Vi kan utifrån granskningen inte uttala oss om samhällsbyggnadsnämndens respektive kultur- och fritidsnämndens måluppfyllelse för verksamheten. Samhällsbyggnadsnämnden har inte antagit mål för verksamheten. Mål för kultur- och fritidsnämnden har antagits och följts upp av kommunstyrelsen. Men det framgår inte på ett tydligt sätt vilka mål som avser nämndens verksamhet varför vi inte kan uttala oss om måluppfyllelse för nämnden.

Granskningen visar att socialnämnden och miljö- och byggnämnden har bedrivit sina verksamheter inom de av kommunfullmäktige tilldelade budgetramarna.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -14 165 tkr. Av årsredovisningen framgår att underskottet beror bland annat på ökade kostnader inom förskolan och grundskolan. Avvikelser redovisas även inom gymnasieskolan. Genomförd granskning visar att barn- och utbildningsnämnden inte har vidtagit tydliga åtgärder utifrån prognostiserade underskott vilket vi ser som en brist.

Även samhällsbyggnadsnämndens och kultur- och fritidsnämnden redovisar underskott för året om -2,9 mnkr respektive -2,0 mnkr. Genomförd granskning visar att kultur- och fritidsnämnden delvis vidtagit åtgärder med anledning av prognoserna.

Samhällsbyggnadsnämnden har inte vidtagit åtgärder utifrån prognostiserade underskott vilket vi ser som en brist.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen utgår från riskanalysen.

Granskning av delårsrapport

I granskning av delårsrapport riktas fokus på om det finns förutsättningar att mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav kommer att uppnås för helåret.

Efter genomförd granskning vill vi särskilt framhålla följande iakttagelser:

- Resultatet för perioden januari - augusti 2023 är 15,8 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 1,4 mnkr. Prognosen för helåret pekar mot ett överskott om 7,2 mnkr vilket är bättre än det budgeterade resultat om 0,1 mnkr.
- Nämnderna redovisar för perioden en negativ budgetavvikelse om 3,0 mnkr varav barn- och utbildningsnämnden har det största underskottet om -9,0 mnkr jämfört med budget.
- Gällande verksamhetsmålen visar genomförd granskning att konkreta nyckeltal/indikatorer har identifierats i begränsad utsträckning. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.

Revisorerna samlade bedömning var följande:

- Resultatet i delårsrapporten är inte förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten är i huvudsak förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat om
- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet kommer att uppfyllas.

Granskning av årsredovisning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Av den auktoriserade revisorns yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna framgår följande:

- Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga

med årsredovisningens övriga delar.

- Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

För mer information om granskningen hänvisas till yttrandet från auktoriserad revisor.

Granskning av god ekonomisk hushållning.

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet årsredovisning.

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-04-02. Granskningen av årsredovisning omfattar:

- Hur styrelsen i förvaltningsberättelsen utvärderar hur mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav har uppnåtts/förväntas uppnås,
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med fullmäktiges verksamhetsmässiga respektive finansiella mål för god ekonomisk hushållning för målperioden.
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med kommunallagens krav på en ekonomi i balans (balanskravet).

Av granskningen framgår följande bedömningar:

- Utifrån vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit

några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det redovisade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

- Vidare visar granskningen att det har inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det redovisade resultatet inte skulle vara förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Konkreta nyckeltal/indikatorer har identifierats i begränsad utsträckning. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.
- Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte är uppfyllt för år 2023.

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorerna har uttalat sig i en granskningsrapport om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av de helägda bolagen, Alfta Edsbyn Fastighets AB, Alfta Edsbyn Industrifastigheter AB och Helsinge Net Ovanåkers AB, har utförts av sakkunniga inom PwC. Årets granskning har varit en grundläggande granskning inom respektive bolag. Utöver den grundläggande granskningen har lekmannarevisorerna under året följt bolagen genom protokoll och träffar. Iakttagelser och bedömningar utifrån genomförd granskning framgår av respektive granskningsrapport med bilagor.

Granskning av de delägda bolagen BORAB och Helsinge Vatten AB har bestått dels av en grundläggande granskning, dels av en fördjupad granskning avseende inköp och upphandling. Iakttagelser och bedömningar utifrån genomförd granskning framgår av respektive granskningsrapport med bilagor.

Granskningsrapporter och revisionsrapporter har överlämnats till respektive bolag samt kommunfullmäktige.

Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen och lekmannarevisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

Uppföljning av placerade barn och unga

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun genomfört en granskning av kommunens arbete med uppföljning av placerade barn och unga. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem samt om det sker med en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden inte helt bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem samt om det sker med en tillräcklig intern kontroll.

Följande rekommendationer lämnades till socialnämnden:

- att säkerställa att det finns upprättade genomförandeplaner i enlighet med gällande krav.
- att säkerställa när och på vilket sätt uppföljning av enskilda placeringar ska följas upp samt säkerställa dess efterlevnad.
- att säkerställa att överväganden avseende vårdnadsöverflytt sker i enlighet med Socialstyrelsens krav.
- att säkerställa att ansökan om överflytt av vårdnaden sker i enlighet med gällande lagstiftning.
- att säkerställa uppföljning sker på en på aggregerad nivå avseende resultat av placeringar i enlighet med Socialstyrelsens handbok.
- att säkerställa att egenkontroller och/eller andra aktiviteter som syftar till att säkerställa en efterlevnad till lagens krav på området genomförs med regelbundenhet samt att eventuella åtgärder vid behov vidtas samt redovisas till nämnd.
- att säkerställa att nämndens delegationsordning är aktuell och är förenlig med de beslut som tas.

Övriga granskningsinsatser

Revisorerna har under året följt nämndernas och kommunstyrelsens verksamhet genom protokollsgenomgångar och träffar med nämndföreträdare samt tjänstemän inom olika verksamhetsområden för att få information och för att diskutera iakttagelser som gjorts. Även möte med kommunfullmäktiges presidium för informationsutbyte och avstämning av uppdraget har avhållits.

För Ovanåkers kommuns förtroendevalda revisorer

Nils Erik Falk, revisionens ordförande

Årsredovisning 2023 - Ovanåkers kommun

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Kommunfullmäktige fastställer Årsredovisningen 2023 Ovanåkers kommun.
2. Kommunfullmäktige fastställer Årets balanskravsresultat till -6 622 mnkr, underskottet ska återställas inom tre år.

Sammanfattning av ärendet

Ovanåkers kommuns redovisade resultat för 2023 är -1,1 mnkr, årets resultat exklusive VA-verksamhetens resultat är 0,1 mnkr. Det budgeterade resultatet för 2023 är 0,1 mnkr. Föregående år var resultatet 30,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 31,4 mnkr sämre än budget och skatteintäkter och statsbidrag är 25,5 mnkr bättre än budget. Finansnettot är 4,7 mnkr bättre än budget. Kommunens balanskravsresultat blev -6 622 tkr. Detta ska återställas inom tre år, 2024-2026. Årets resultat för VA-verksamheten ingår med -1 230 tkr. VA-verksamheten kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och underskott från 2022 på 1 152 tkr ska återställas senast 2025. Resultatutjämningsreserven (RUR) uppgår till 50 681 tkr vid årsskiftet.

Av de koncernövergripande verksamhetsmålen bedöms 11 mål som uppfyllda, 2 mål bedöms som delvis uppfyllt och 1 mål bedöms som inte uppfyllt.

Av de tre fastställda finansiella målen bedöms resultatmålet som inte uppfyllt, investeringsmålet som inte uppfyllt och soliditetsmålet som inte uppfyllt.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 41 Årsredovisning 2023 - Ovanåkers kommun

Tjänsteskrivelse, 2024-03-13

Investeringsuppföljning 2023

Styrkortsbilaga 2023

Årsredovisning 2023 Ovanåkers kommun del 1

Årsredovisning 2023 Ovanåkers kommun del 2

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomikontoret, Revisionen

Ekonomiavdelningen

Ekonomichef

Magnus Haraldsson 0271-57082

magnus.haraldsson@ovanaker.se

Årsredovisning 2023 - Ovanåkers kommun

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Kommunfullmäktige fastställer Årsredovisningen 2023 Ovanåkers kommun.
2. Kommunfullmäktige fastställer Årets balanskravsresultat till -6 622 mnkr, underskottet ska återställas inom tre år.

Sammanfattning av ärendet

Ovanåkers kommuns redovisade resultat för 2023 är -1,1 mnkr, årets resultat exklusive VA-verksamhetens resultat är 0,1 mnkr. Det budgeterade resultatet för 2023 är 0,1 mnkr.

Föregående år var resultatet 30,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 31,4 mnkr sämre än budget och skatteintäkter och statsbidrag är 25,5 mnkr bättre än budget. Finansnettot är 4,7 mnkr bättre än budget.

Kommunens balanskravsresultat blev -6 622 tkr. Detta ska återställas inom tre år, 2024-2026. Årets resultat för VA-verksamheten ingår med -1 230 tkr. VA-verksamheten kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och underskott från 2022 på 1 152 tkr ska återställas senast 2025. Resultatutjämningsreserven (RUR) uppgår till 50 681 tkr vid årsskiftet.

Av de koncernövergripande verksamhetsmålen bedöms 11 mål som uppfyllda, 2 mål bedöms som delvis uppfyllt och 1 mål bedöms som inte uppfyllt.

Av de tre fastställda finansiella målen bedöms resultatmålet som inte uppfyllt, investeringsmålet som inte uppfyllt och soliditetsmålet som inte uppfyllt.

Ärendet

Ovanåkers kommuns redovisade resultat för 2023 är -1,1 mnkr, årets resultat exklusive VA-verksamhetens resultat är 0,1 mnkr, föregående år var resultatet 30,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är -843,5 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämningsbidrag är 845,8 mnkr. Verksamhetens resultat 2,4 mnkr. Finansnettot -3,4 mnkr vilket gör att årets resultat blir -1,1 mnkr.

Nettokostnaderna i koncernen är -828,0 mnkr och Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning är 845,8 mnkr. Koncernens finansnetto är -116,9 mnkr vilket gör att resultatet i koncernen för 2023 är 0,9 mnkr.

Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>				
Verksamhetens intäkter	155 684	151 041	327 815	313 635
Verksamhetens kostnader	-952 016	-861 811	-1 077 727	-979 988
Avskrivningar	-47 149	-44 481	-78 059	-74 002
Summa Verksamhetens nettokostnader	-843 481	-755 251	-827 970	-740 355
<i>Finansiella poster</i>				
Skatteintäkter	558 943	537 097	558 943	537 097
Generella statsbidrag och utjämning	286 893	257 708	286 893	257 708
Verksamhetens resultat	2 355	39 554	17 866	54 450
Finansiella intäkter	9 203	7 034	8 253	5 571
Finansiella kostnader	-12 630	-15 655	-25 171	-23 752
Resultat efter finansiella poster	-1 073	30 933	948	36 269
Extraordinära poster	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	-1 073	30 933	948	36 269

Kommunens budgetföljsamhet

Mnkr	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	140,0	155,7	15,7
Verksamhetens kostnader	-903,7	-952,0	-48,3
Avskrivningar	-48,4	-47,1	1,3
Verksamhetens nettokostnad	-812,1	-843,5	-31,4
Skatteintäkter och statsbidrag	820,3	845,8	25,5
Finansnetto	-8,1	-3,4	4,7
Resultat	0,1	-1,1	-1,2

Det budgeterade resultatet för kommunen för 2023 är 0,1 mnkr. Resultatet 2023 blev -1,1 mnkr. Resultatet exklusive VA-verksamhetens resultat (-1,2 mnkr) blir 0,1 mnkr vilket innebär att det inte är någon budgetavvikelse. Trots att Verksamhetens nettokostnader blev högre än

budgeterat så vägdes detta nästan helt upp av positiva budgetavvikelser på Skatteintäkter och statsbidrag samt Finansnettot.

Verksamhetens intäkter är 15,7 mnkr högre än budgeterat. Verksamhetens kostnader blev 48,3 mnkr högre än budgeterat. Högre personalkostnader, högre pensionskostnader och ökade kostnader för köpta tjänster och köpta utbildningsplatser är några av förklaringarna till den negativa budgetavvikelsen för verksamhetens kostnader. Ett allmänt högre kostnadsläge på samtliga varor och tjänster förklarar också budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 1,3 mnkr lägre än budgeterat pga. att ett antal investeringar inte färdigställdes till den tid som det var budgeterat. Verksamhetens nettokostnader blev -843,5 mnkr, budgeten för verksamhetens nettokostnader var -812,1, alltså 31,4 mnkr högre nettokostnader än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 845,8 mnkr vilket är 25,5 mnkr högre än budgeten för perioden. 2023 års budget baseras på skatteunderlagsprognosen från 25 augusti 2022. Främst beror skillnaden på högre skatteintäkter som består av kommunskatt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning samt övriga generella bidrag. Men även en ökning av fastighetsavgift samt effekter av budgetpropositionen för 2023. Dessutom 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag.

Finansnettot blev totalt 4,7 mnkr bättre än budgeten för 2023. Marknadsvärderingen av pensionsmedlen (orealiserat resultat) och realiserade resultat på pensionsplaceringar påverkade finansnettot 2023 positivt med 5,6 mnkr. Räntekostnaderna på kommunens lån blev 0,8 mnkr högre än budgeterat och räntan på pensionsskulden blev 0,6 mnkr högre. Samtidigt så blev ränteintäkterna på banktillgodohavanden 0,5 mnkr högre än budgeterat.

Kommunala nämndernas avvikelse

Mnkr	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1,2	-1,2	0,0
Kommunstyrelsen	-101,3	-96,7	4,6
Kultur- och fritidsnämnden	-41,1	-43,1	-2,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-31,4	-34,3	-2,9
VA	0	-1,2	-1,2
Miljö- och byggnämnden	-6,0	-5,6	0,4
Barn- och utbildningsnämnden	-301,2	-315,4	-14,2
Socialnämnden	-316,6	-316,4	0,2

Kommunens nämnder har totalt en budget för 2023 på 798,8 mnkr och utfallet för året är 813,9 mnkr vilket blir en negativ budgetavvikelse på 15,1 mnkr. Barn- och utbildningsnämnden står för

den enskilt största budgetavvikelsen, -14,2 mnkr.

Kommunstyrelsen redovisar för året en positiv budgetavvikelse på 4,6 mnkr. Några förklaringar till budgetöverskottet är högre intäkter än budgeterat främst för arbetsmarknadsprojekt men även inom planeringsavdelningen. Det har även varit lägre kostnader än budgeterat för system, köpta tjänster men också lägre personalkostnader pga vakanser.

Under året tillkom det två nya nämnder, Kultur- och fritidsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Båda dessa verksamhetsområden ingick tidigare i Kommunstyrelsen och det är fortsatt en förvaltning för dessa tre nämnder, Kommunstyrelseförvaltningen. Båda dessa nämnder redovisar i sitt första år budgetunderskott, 2,0 mnkr respektive 2,9 mnkr.

Vatten och avloppsverksamhetens resultat blev -1,2 mnkr. Den sålda mängden vatten har minskat med 2 % mot det som var budgeterat, vilket gör att intäkterna är 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Verksamhetens kostnader avviker totalt 0,5 mnkr mot budget. En upplösning av försäkringsreserv till följd av förlikning med försäkringsbolag bidrog till en kostnadsminskning med 0,5 mnkr. Kapitalkostnaderna för VA anläggningarna ligger 0,2 mnkr över budget. VA-verksamhetens negativa resultat ska återställas senast 2026.

Barn- och utbildningsnämnden är den nämnd som redovisar den enskilt största budgetavvikelsen, ett budgetunderskott på 14,2 mnkr. Nämnd och kontor har en negativ budgetavvikelse på 1,0 mnkr, förklaras av högre personalkostnader samt högre kostnader för licenser. Förskoleverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse med 2,7 mnkr. Grundskola redovisar en negativ budgetavvikelse på 5,1 mnkr. Störst avvikelse är det på personalkostnader, som redovisar ett budgetunderskott för perioden med 3,2 mnkr. Kostnaderna för skolskjuts överstiger budgeten för perioden med 0,6 mnkr pga indexeringsreglering. Undervisning för nyanlända redovisar ett underskott för perioden på 0,8 mnkr. Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 4,6 mnkr. Underskottet förklaras av i huvudsak två delar, gymnasiestudier på annan ort så kallad interkommunal ersättning (IKE) och Svenska för invandrare (SFI). IKE redovisar ett budgetunderskott på 3,3 mnkr. SFI redovisar en negativ budgetavvikelse på 1,0 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett budgetöverskott på totalt 0,2 mnkr. Stab och nämnd har ett budgetöverskott 1,9 mnkr. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett budgetöverskott på 3,9 mnkr vilket främst förklaras av att kostnaderna för försörjningsstöd varit 3,7 mnkr lägre än budgeterat samt lägre kostnader för institutionsvården med 0,6 mnkr. Omsorgsenheten (LSS) redovisar ett budgetöverskott på 3,3 mnkr. Omvårdnadsenheten redovisar ett budgetunderskott 8,9 mnkr. Detta beror framförallt på ökade personalkostnader inom hälso- och sjukvården då

verksamheterna i stor utsträckning tvingats anlita konsulter för att säkerställa bemanning, patientsäkerhet och arbetsmiljö. Även kostnaderna för kost- och förbrukningsvaror samt för tekniska hjälpmedel har ökat och är högre än budgeterat, trots kompensation i form av utökad budget i början av året. Hemtjänsten redovisar ett budgetunderskott på 3,7 mnkr.

Balanskravsutredning

Tkr	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-1 073	30 933	13 463
- Samtliga realisationsvinster	-599	-6	-1 123
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-4 950	11 710	-9 066
+/- Återföring av orealiserad vinst/förlust i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-6 622	42 637	3 274
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-22 985	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	-6 622	19 652	3 274
Synnerliga skäl avseende ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	3 286
Resultat efter synnerliga skäl	-6 622	19 652	6 560

Det finns inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa. Däremot så ska ett negativt resultat för VA-verksamheten 2022 på -1 152 tkr återställas inom perioden 2023-2025. Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska underskott inom VA-verksamheten återställas inom tre år vilket det har tagits hänsyn till i VA-verksamhetens kommande budgetar.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -6 622 tkr. Detta ska återställas inom tre år, 2024-2026. Årets resultat för VA-verksamheten ingår med -1 230 tkr. VA-verksamheten kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och underskott från 2022 på 1 152 tkr ska återställas senast 2025. Kommunen kommer i och med den senaste beslutade budget och verksamhetsplanen för 2024-2026 att kunna återställa underskottet med 5 392 tkr under 2025.

Resultatutjämningsreserven (RUR) uppgår till 50 681 tkr vid årsskiftet.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige

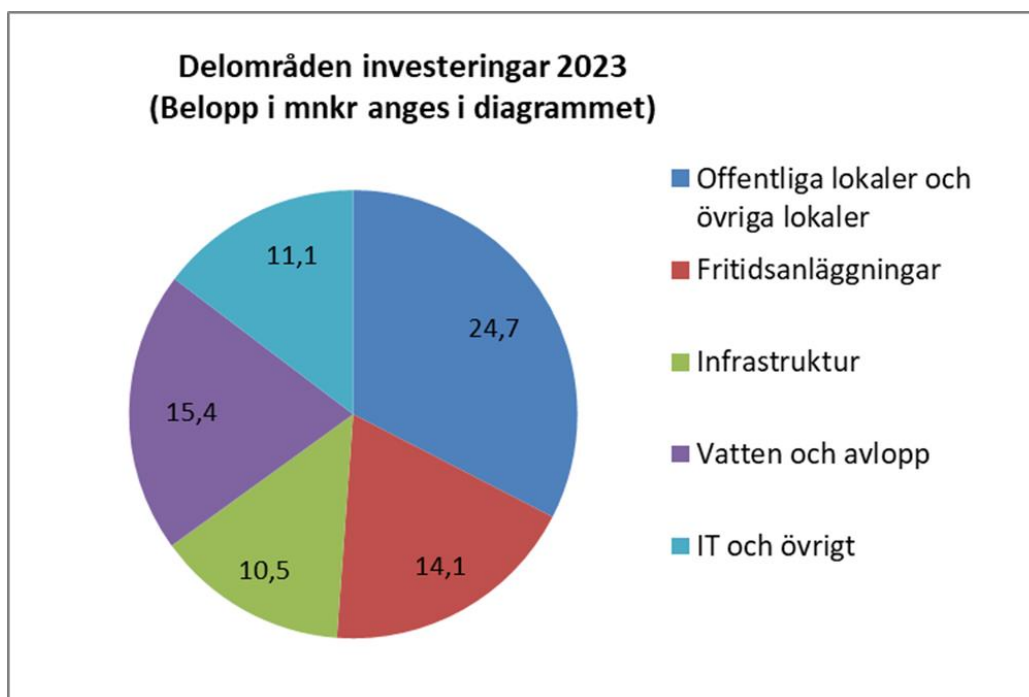
koncernövergripande mål för en fyraårsperiod. Dessa mål följs upp i det koncernövergripande styrkortet. För 2023 bedöms 11 mål som uppfyllda, 2 mål bedöms delvis uppfyllt och 1 mål bedöms inte uppfyllt under året.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2023 inom tre områden. Resultatmålet är inte uppfyllt, investeringsmålet är inte uppfyllt och soliditetsmålet är inte uppfyllt.

Kommunens investeringar

Årets investeringsbudget uppgick till 103,1 mnkr. Under året redovisades nettoutgifter på 75,9 mnkr, investeringsutgifterna var 78,4 mnkr och årets investeringsbidrag 2,5 mnkr. Orsaken till budgetöverskottet på 27,2 mnkr beror främst på investeringar som inte genomförs enligt tidplan men även på att det för några investeringar redovisats budgetavvikelser.

Investeringarna 2023 fördelades enligt några olika delområden, se diagram.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-13

Årsredovisning 2023 – Ovanåkers kommun del 1 och del 2

Styrkortsbilaga 2023
Investeringsuppföljning 2023

Skickas till

Ekonomikontoret
Revisionen

Årsredovisning 2023

Del 2

Verksamhetsberättelser

Nämnder och kommunala bolag

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Politiska organ	3
Kommunstyrelsen	6
Kultur- och fritidsnämnden	12
Samhällsbyggnadsnämnden.....	15
VA-verksamheten	17
Miljö- och Byggnämnden	19
Barn- och Utbildningsnämnden.....	24
Socialnämnden	30
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	38
Alfta Industricenter AB	42
Helsing Net Ovanåker AB	45
Helsing Vatten AB.....	48
Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB.....	50

Politiska organ

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande:	Anna Rudman (C)
Valnämndens ordförande:	Åke Jonsson (S)
Revisionens ordförande:	Nils Erik Falk (C)

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelsen och bolag.

Mandatfördelning

Parti	Antal efter val 2022	varav antal kvinnor	varav antal män
S	0	3	7
C	7	4	3
SD	6	0	6
KD	6	2	4
M	4	2	2
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	12	23

Valnämnden

Valnämnden är lokal valmyndighet och ansvarar för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun och landsting, val till europaparlament, samt kommunala folkomröstningar. Valnämnden ansvarar bl.a. för:

- Röstning inom kommunen
- Vallokaler
- Valmaterial
- Hantering av förtidsröster
- Preliminära rösträkningen
- Onsdagsräkningen
- Föreslå ändringar i valdistrikt till kommunfullmäktige

Valnämnden har nio ledamöter och lika många ersättare.

Revisionen

Kommunens revisorer genomför revision inom ramen för god revisionssed. För revisorerna gäller förutom god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna årligen i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa.

För att skapa sig ett underlag för bedömningen om ansvarsfrihet genomför revisorerna ett antal fördjupade granskningar inom olika områden. Man genomför också presidie möten med nämnder och avstämningsmöten med vissa tjänstemän.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har beslutat att två nya nämnder skulle skapas med start 2023. Dessa är Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden. Detta föranledde ett extrainsatt kommunfullmäktige den 30/1-2023.

Den 6 mars genomfördes en heldag med tema Agenda 2030 för samtliga ledamöter och ordföranden i samtliga nämnder som en uppstart för arbetet kring målstyrning för perioden 2024-2027.

Valnämnden

Då 2023 är ett mellanvalsår har ingen verksamhet bedrivits i valnämndens regi i år.

Revisionen

Revisorerna inledde året med genomförandet av en risk- och väsentlighetsanalys vilken sedan ligger till grund för årets granskningsinsatser. Denna årliga granskning avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när alla revisionsobjekt samt årsredovisningen är granskad, vilket innebär att den tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består av tre delar:

- Grundläggande granskning.
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna har under året även genomfört en fördjupad granskning avseende uppföljning av placerade barn och unga.

Under år 2023 har revisorerna genomfört en upphandling avseende sakkunnigt biträde.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kommunfullmäktige	0	-516	-516	-420
Valnämnd	0	0	0	-12
Revision	0	-671	-671	-732
Totalt	0	-1 187	-1 187	-1 164
Överskott + /Underskott -				-23

Årets resultat

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige gör för perioden ett resultat på -516 tkr, vilket ger ett underskott på -96 tkr för perioden. Underskottet beror på en heldag för politiker som anordnats gällande Agenda 2030 samt ett extra kommunfullmäktige i januari.

Valnämnden

Valnämnden har inte bedrivit någon verksamhet under perioden, vilket ger ett överskott på +12 tkr.

Revisionen

Revisionen gör ett överskott för perioden på +61 tkr.

Framtid

Valnämnden

Valnämnden bedriver verksamhet kopplat till EU-valet den 9 juni 2024.

Revisionen

Revisionen har inlett arbetet med en risk- och väsentlighetsanalys för 2024 som sedan utgör grunden för sin revisionsplan. Revisorerna följer kommunens verksamhet under året och innehållet i planen kan därför komma att ändras. I revisionens arbete för 2024 omfattas grundläggande granskning och granskning av årsbokslut/årsredovisning och delårsrapport. Fördjupade granskningsinsatser beslutas utifrån revisionsstrategi för mandatperioden.

Kommunstyrelsen

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Yoomi Renström (S)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr Mattias Bergström, fr.o.m 230131
Antal anställda:	129 tillsvidareanställda

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningen skall stödja kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med allmän ärendeberedning och service. Förvaltningen ska även ge kommuninvånarna och kommunens förvaltningar god service och bidra till att det koncernövergripande styrkortet uppfylls.

Inom förvaltningen finns verksamheter med inriktning mot kultur, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, mark och exploatering, energirådgivning, infrastruktur, fastigheter, fritid, GIS, trafik och kollektivtrafik mm. Samtliga verksamheter redovisas utförligare i bilaga.

Service- och tjänsteleveranser ska präglas av kunskap, omvärldskännedom och lyhördhet gentemot kommuninvånarnas och förvaltningarna behov. Förvaltningsintern service ges inom områdena IT, växel och reception, information, ekonomi och personaladministration.

Förvaltningen ska vara normbildare för kommunens administrativa rutiner.

Kommunchefen har det yttersta ansvaret för att lägga förslag till och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

I samband med omorganisationen gällande nämndstruktur inom förvaltningen gjordes en riskanalys gällande arbetsmiljö. Kommunstyrelseförvaltningens chefer närmast kommunchefen har under årets första månader fortsatt arbetet med handlingsplanen och följer upp genomförda aktiviteter på arbetsplatsträffarna. Företagshälsovården har varit delaktig i arbetet.

I samband med den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet identifierades ett behov av en översyn kring fördelning av arbetsmiljöuppgifter.

Ett arbete pågår gällande arbetsplatser i kommunhuset. På kommunstyrelseförvaltningen är det främst IT-avdelningen som flaggar upp ett behov av en förändring på grund av ej ändamålsenliga arbetsplatser.

Under hösten 2023 har ett arbetsmiljöarbete inletts med utgångspunkt ur årets HME-undersökning.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	5,05 %	4,8 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	46,76 %	33,02 %

Total sjukfrånvaron har ökat med 0,25 procentenheter sedan årsbokslutet 2022. Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av den total sjukfrånvaro) har under samma period ökat. Inom förvaltningen räcker det med enstaka fall av längre sjukfrånvaron för större svängningar. Rehabärenden har startats upp.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	81	84	84

Syftet med att mäta hållbart medarbetarengagemang (HME) är tredelat:

- Att möjliggöra analyser av den egna organisationens arbetsgivarpolitik utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra transparenta jämförelser av arbetsgivarpolitiken mellan olika kommuner och regioner utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra analyser av kopplingen mellan arbetsgivarpolitik – utifrån aspekten medarbetarengagemang – och verksamhetsresultat på lokal och central nivå.

Jämförelsemöjligheterna skapas genom att enkätsvaren redovisas i Kolada, som är en nyckeltalsdatabas för kommuner och regioner.

HME-resultatet 2023 på 84, är oförändrat sedan 2021 och det får anses som ett bra resultat då målvärdet är 80. Respektive avdelning inom kommunstyrelsen har som uppgift att arbeta vidare med resultatet.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige har beslutat att två nya nämnder skulle skapas med start 2023. Dessa är Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

I början av året valde kommunchef Marita Lindsmyr att avsluta sin anställning. Kommunstyrelsens ordförande beslutade om att Mattias Bergström fick uppdraget som TF kommunchef från och med 31 januari. Den 13 juni beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att anställa Mattias Bergström som kommunchef från 1 augusti 2030.

Kommunfullmäktige tog beslut den 2 maj om att koncernen ska implementera en ny målstyrningsmodell med start 2024. Kommunstyrelsen beslutade om sina delmål den 5 september.

Arbetsmarknad och Näringsliv har medvetet satsat på att få fler i sysselsättning i början av året och det har gett resultat i arbetslöshetsstatistiken. I början av året har också några företag varslat om uppsägning av flera anställda vilket har gjort att Arbetsmarknad och Näringslivs arbete har intensifierats. Många personer

som hittills varslats har kunnat fått jobb hos andra företag.

Projekt för samverkan mellan Hälsingekommunerna om digitalt slutarkiv har utökats och innefattar även kommunerna i Dalarna samt Sandvikens och Nora kommuner. Totalt 22 kommuner kommer samarbeta med upphandling och fortsatt organisation av ett digitalt slutarkiv.

Biosfärområde Voxnadalen har tilldelats Mellanskogs utmärkelse Träkronan.

Arbetet med en gemensam IT-driftorganisation i Hälsingland har startat. En gemensam IT-infrastruktur och gemensamma processer utgör förutsättningar för att infria inriktningsbeslutet om ett fördjupat hälsingesamarbete över kommungränserna. Projektledare och IT-driftschef är rekryterade. Söderhamns kommun ansvarar för samordning och arbetsgivaransvaret under projektfasen.

Den generella hotbilden mot IT-miljöer har eskalerat kraftigt under senare år. Risker för cyberangrepp har ökat betydligt efter invasionen av Ukraina och Sveriges NATO-ansökan. Det nya säkerhetsläget kommer att ha en permanent inverkan på framtida IT-budget.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Politisk verksamhet	60	-5 930	-5 870	-6 595
Kommunchef	231	-3 778	-3 547	-3 797
KS Övrigt	683	-4 387	-3 704	-3 327
Arbetsmarknadsavdelningen	11 269	-18 171	-6 902	-8 862
Ekonomiavdelningen	1 027	-22 854	-21 827	-22 572
IT-avdelningen	1 573	-13 500	-11 927	-13 340
Kommunikation- och serviceavdelningen	310	-6 446	-6 136	-6 509
Kostavdelningen	10 998	-33 779	-22 781	-22 601
Personalavdelningen	185	-8 329	-8 144	-8 292
Planeringsavdelningen	3 944	-9 840	-5 896	-5 443
Projekt, ej resultatförda	1 564	-1 564	0	0
Totalt	31 844	-128 578	-96 734	-101 338
Överskott + /Underskott -				4 604

Årets resultat

Kommunstyrelsen (inkl projekt) gör ett resultat på -96,7 mnkr, vilket ger ett överskott mot budget med cirka 4,6 mnkr.

Orsakerna till budgetöverskottet är flera. En anledning till budgetöverskottet är högre intäkter än budgeterat främst för arbetsmarknadsprojekt men även inom planeringsavdelningen. Kommunstyrelsen har även budgetposter för övriga kostnader både under kommunstyrelsen och kommunchef som redovisar budgetöverskott. Det har också varit lägre kostnader än budgeterat för system och köpta tjänster. Lägre personalkostnader, p.g.a. vakanser, inkl. intäkt från försäljning av IT-chef till Bollnäs bidrar också till överskottet. Utöver det har kommunstyrelsen haft budget för digitaliseringsprojekt, införande av nytt

lönesystem och arkivprojekt där kostnader inte belastat såsom budgeterat. Ska tilläggas att budgetöverskottet är trots att rivningen av Celsius LM samt delutrangeringar av mark/markanläggningar har belastat resultatet.

Nedan finns beskrivning av verksamhetsområden med de största budgetavvikelsena

Politisk verksamhet redovisar ett budgetöverskott på ca 730 tkr. Under kommunstyrelsen finns budget för övriga kostnader som inte nyttjats i sin helhet. En ytterligare orsak är att är att kostnader för gode män och förvaltarenheten är lägre än budgeterat.

Arbetsmarknadsavdelningen redovisar ett budgetöverskott med ca 1960 tkr. Intäkterna från olika arbetsmarknadsprojekt har för perioden varit högre än budgeterat. De större projekt som pågått under perioden är Ett hållbart arbetsliv, React, Naturnära jobb och Samverkan Gävleborg samt Nystart Ovanåker. Tittar man på de olika arbetsområdena inom avdelningen har arbetsmarknadsåtgärder (lönebidragsanställningar och nystartsjobb) redovisat ett mindre budgetunderskott medan arbetsmarknadsenheten och mottagningen redovisar budgetöverskott.

Ekonomiavdelningen redovisar ett budgetöverskott med ca 750 tkr. Orsaken är främst att avdelningen haft lägre personalkostnader pga vakanser både inom ekonomi och inköp. Ekonomi och inköp har också haft lägre kostnader för system och köpta tjänster. Räddningstjänsten, Försäkringar och Fastighetsskatt vilket också är verksamheter under avdelningen redovisar tillsammans ett budgetunderskott på ca 380 tkr.

IT-avdelningen redovisar ett budgetöverskott på ca 1 410 tkr. Ca 600 tkr av detta har att göra med en budgetpost som troligen beror på en osäkerhet kring om chefstjänsten skulle fortsätta delas mellan Ovanåker och Bollnäs. Personalkostnader inklusive intäkter för försäljning av tjänst redovisar ett budgetöverskott på ca 300 tkr. Även lägre kostnader för köpta tjänster (system) samt högre intäkter från försäljning till bolag.

Planeringsavdelningen redovisar ett budgetunderskott på ca 450 tkr. Avdelningen har redovisat kostnader för rivning av Celsius LM samt delutrangering av mark-/markanläggningar vilka inte fanns med i budget. Avdelningen har haft intäkter som inte varit budgeterade dels riskhantering översvämning och Svabensverk. Även kostnader för externa utredningar och övriga kostnader redovisar budgetöverskott för perioden. Biosfär inkl. kommunens budget för Lifeprojekt Ljusnan-Voxnan redovisar ett budgetunderskott.

Framtid

Lön Hälsingland

Beslutet om Lön Hälsingland fortsätter att påverka avdelningens arbete. Nytt systemstöd och tjänstekatalog för Gemensam Lön påverkar alla verksamheters processer inom personal och löneområdet.

HR-området

Inom HR-området identifieras att ett fokus behöver läggas på strategisk kompetensförsörjning, lönebildning, friskfaktorer och arbetet med starka chefernas förutsättning. När det gäller strategisk kompetensförsörjning så är HRs bidrag att jobba ur perspektivet arbetsgivarvarumärket.

Ny målstyrningsmodell för koncernen

En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. På kommunfullmäktige 2 maj beslutades om vision och prioriterade mål för kommunkoncernen perioden 2024-2027. I september beslutade kommunstyrelsen om prioriterade delmål, när fullmäktige sen beslutar om budget och verksamhetsplan 2024-2026 kommer slutligt beslut fattas kring verksamhetsmål för 2024.

Gemensamma arkiv

Genom samverkan med e-Arkiv Mitt (22 kommuner) kommer vi att påbörja avställningen av ett gammalt personalsystem, PA90. Sen fortsätter planeringen för vilket nästa system att föra över till e-arkivet blir.

Så snart flytten av arkivet i Edsbyn är klart påbörjas planeringen och flytten av arkivet i Alfta.

Risker och omvärldspåverkan

Kommunen står inför viktiga strategiska vägval med stor påverkan på IT-miljö och ekonomi, framför allt gällande IT- och Informationssäkerhet, övergång från traditionella köplicenser till hyrlicenser samt IT-samverkan med Bollnäs kommun och övriga hälsingekommuner i projektet Gemensam IT-driftsorganisation.

Planeringsavdelningen

Det är av central betydelse att det finns förutsättningar för kommunen att utveckla boendeformer, näringsliv och industri och det är därför viktigt att avdelningen fortsätter att vara på tårna vad det gäller köp av strategiskt viktigt mark samt håller en bra planberedskap.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 2 st 7 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st 4 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 6 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 2 st 1 st 4 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Av de nio målen för detta perspektiv bedöms sju som uppfyllda och två som delvis uppfyllt.

Arbetsmarknad och näringsliv har anställt många nystartsjobbare då samarbetet utökats med Socialförvaltningen. Samarbetet innebär att avdelningen anställt försörjningsstödstagare för att minska kostnader gällande försörjningsstöd.

En översyn av kompetensförsörjningsplanen bör genomföras innehållande uppdaterad kartläggning och aktiviteter inom ARUBA-modellens fem kategorier Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avsluta.

Trygghet och lärande

Av de fem målen för detta perspektiv bedöms fyra som uppfyllda och ett som delvis uppfyllt.

Arbete har utförts i enlighet med Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024. Eftermiddagsverksamhet för elever i 4-6 klass har öppnat i MBU:s lokaler i Edsbyn samt i Alfta.

Folkhälsa och demokrati

Av de sex målen för detta perspektiv bedöms sex som uppfyllda.

Arbetet ned att ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka fortsätter. Arbetet genomförs brett med ständigt pågående dialoger via Folkhälsa och Fritidsgårdsverksamheten.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Av de sju målen för detta perspektiv bedöms fyra som uppfyllda, ett som delvis uppfyllt och två som ej uppfyllda. .

En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Visst förberedande arbete pågår, men tillräckliga resurser finns inte för att kunna prioritera åtgärden så att ett hållbarhetsbokslut kan upprättas 2023.

Två projekt inom Biosfärområde Voxnadalen har lett till ökad biologisk mångfald på kommunal mark.

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Kultur- och fritidsavdelningen driver biblioteken i Edsbyn och Alfta, Ovanåkers kulturskola, fritidsgårdarna Kajen, Grottan, Bakfickan och MBU, sim- och sporthallarna, Ishallen i Alfta, samt besökscentret Hälsingegård Ol-Anders. Vi arbetar också med Världsarv Hälsingegårdar, skolkultur för grundskolan, arbetsmarknadsprojekt, turism, kulturfastigheter, 1 % uppdrag, Forsparken, Alfta Camping, Kvarnsvedens badplats, Gårdtjärnsberget, Edsbyns Ridklubb, Ön, folkhälsoarbetet samt allmänkultur/utställningsverksamhet. Avdelningen handlägger bidrag till studieförbund och föreningar, utfärdar lotteritillstånd samt arbetar övergripande med marknadsföring av all kultur- turism- och fritidsverksamhet i kommunen. Verksamheten styrs av "Kulturpolitiskt handlingsprogram 2020-2023", "Verksamhetsplan med åtgärder för lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024", "Handlingsprogram Fritidsgårdarna 2020-2024", "Handlingsprogram turism 2022-2025" och präglas av en bred syn där både föreningar, studieorganisationer, enskilda näringsidkare och andra aktörer och organisationer inom kultur- turism- och fritidsområdet ingår som samarbetspartners. Barn och unga är en prioriterad målgrupp.

För vem finns vi till?

Medborgarna

Hur organiserar vi oss?

Kultur- och fritidsnämnden

Viktiga händelser

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat att fritidsgårdarna ska utöka sina öppettider. Under sommaren tar *Trygg i Ovanåker* vid och därmed finns det fritidsgårdsverksamhet året runt. Man har också beslutat att eftermiddagsverksamheten, i Edsbyn kallad "Bakfickan", som riktar sig till årskurs 4-6 ska utökas och även finnas på Grottan i Alfta. Detta har inneburit ökade, ofinansierade kostnader.

I och med de två nya nämnderna så har fastighetsfrågorna samt framtida investeringar i fastigheter överförs till Samhällsbyggnadsnämnden. Undantaget kulturfastigheter som fortsättningsvis ligger kvar på Kultur- och fritidsavdelningen. De för i år pågående investeringsprojekten slutförs av Kultur- och fritidsavdelningen. Investeringen "Konstgräs på Ön" är klar. Golv och ridåvägg i Alfta Sporthall är klar. Omläggning av fotbollsplan i Forsparken är överflyttad till kommunstyrelsen.

Biblioteken arbetar utifrån biblioteksplan. Revidering av biblioteksplanen har genomförts.

Kulturskolan arbetar med en utveckling av programverksamheten och elevantalet stiger.

Utställningsverksamheten har utvecklats med nya former av utställningar. Man samarbetar med kulturpedagogen och planerar gemensamma arrangemang. Arbetet med den konstnärliga utsmyckningen av

nya förskolan i Alfta är genomförd.

Skolkulturen arbetar utifrån handlingsplan.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kulturavdelningen gemensamt	561	-4 909	-4 348	-3 931
Bibliotek	957	-6 764	-5 807	-5 795
Fritid	2 536	-28 484	-25 948	-24 555
Fritidsgårdar	506	-3 586	-3 080	-2 231
Kulturskolan	174	-4 093	-3 919	-4 628
Totalt	4 734	-47 836	-43 102	-41 140
Överskott + /Underskott -				-1 962

Årets resultat

Kultur och fritidsnämnden redovisar ett budgetunderskott med 1 962 tkr.

Kulturskolan redovisar ett budgetöverskott på ca 700 tkr. Orsaken är att tjänster varit vakanta under året.

Fritidsgårdarna redovisar budgetunderskott ca 850 tkr vilket beror på att det under året bedrivits eftermiddagsverksamhet under skolåret mellan kl. 14-17 för åk4-6, hela året i Edsbyn och från och med hösten även i Alfta, samt att det varit en hög beläggning på fritidsgårdsverksamheten.

Fritid redovisar ett budgetunderskott med 1,4 mnkr. Orsaken är att det i samband med att nya investeringar genomförts bytts ut anläggningstillgångar med kvarvarande bokförda värden till totalt 2,2 mnkr. Främst konstgräset på Öns idrottsplats men även anläggningstillgångar kopplade till kylning av is både i ishallen i Alfta och på Ön i Edsbyn. Att budgetunderskottet inte blir fullt så stort beror på att det finns investeringar som inte blivit klara eller blivit klara senare än vad som antagits i budgetarbetet, vilket resulterat i lägre avskrivningar. Utöver det redovisas ett större budgetöverskott för verksamhetsbidrag till föreningar.

Kulturavdelningen gemensamt redovisar ett budgetunderskott på ca 400 tkr. Orsaken är att tjänster som uppkom i samband med ny nämnd inte var budgeterade 2023.

Framtid

Kulturskolan får återigen bedriva undervisning ute i skolorna. Detta har påverkat elevsiffrorna positivt. Man arbetar också med att utveckla programverksamheten och har under våren haft bl.a. Öppet Hus-verksamhet och skol- och kvällskonserter.

Under 2024 kommer det kulturpolitiska programmet revideras och lyftas för beslut.

Fritidsgårdarnas lokaler kommer att ses över utifrån ett arbetsmiljö- och säkerhetsperspektiv.

Under 2024 kommer en utvärdering att göras med anledning av de nya öppettiderna för kommunens simhallar.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Under 2023 beviljades medel från Brottsförebyggande rådet för att kommunen ska utvärdera det brottsförebyggande arbete som utförts.

Under 2024 kommer ett arbete att påbörjas för att se över förrådsmöjligheter inom biblioteksverksamheten.

Under 2024 kommer samtliga avtal med föreningar att ses över.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Gatuavdelningen ansvarar för drift och underhåll av kommunens infrastruktur. Skötseln omfattar 72 km gator, 25 km gång- och cykelvägar, 12 större broar, gräsklippning av 161 700 m², slaghackning av 415 000 m², parkskötsel med häckar och blommor, 19 allmänna lekplatser och 3 420 belysningspunkter. Utöver det också ansvaret för, trafikhandläggning, mättnings- och kartverksamheten, kollektivtrafik/färdtjänst.

Fastighetsförvaltningen ansvarar för flertalet av dom lokaler som ägs av kommunen.

Syftet är att säkerhetsställa våra lokaler är ändamålsenliga för verksamheterna.

För vem finns vi till?

Alla kategorier av trafikanter, fastighetsägare, barn och unga, de med färdtjänstbehov, byggverksamhet, Lantmäteri frågor, verksamheter i kommunala fastigheterna.

Hur organiserar vi oss?

Gatuavdelning med teknisk chef, driftchef och trafiktekniker, parkavdelning med driftchef, 3 st parkpersonal och 2 st personal i arbetslag med statlig medfinansiering.

Kart o GIS avdelning med mättekniker, karttekniker och GIS-ingenjör.

Färdtjänst och riksfärdtjänst där personal finns på Kultur o Fritidsavdelningen. Fastighetsavdelning med fastighetsingenjör.

Viktiga händelser

Simbassängsrenoveringen på Celsiushallen i Edsbyn färdigställdes med bra resultat.

Skogsbackens förskola färdigställdes och har börjat sin verksamhet i lokalerna.

Ombyggnad av ambulansavdelningens lokaler vid brandstationen i Edsbyn är färdigställda.

Gång- och cykelvägsprojektet med statlig medfinansiering intill Aicab färdigställdes.

Gång- och cykelvägsprojektet längs Prästvägen med ny sträckning till Skogsbackens förskola pågår och beräknas bli färdigställt våren 2024.

Ett år med ett större antal vintervägsåtgärder än snittet de senaste 5 åren som beror på mer nederbörd tidigare på hösten och fler temperaturväxlingar under vinterperioden.

Utbytet av gatubelysningsarmaturerna har påbörjats, del 1 av 5.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Samhällsbyggnad gemensamt	486	-5 025	-4 539	-3 784
Fastighet	53 462	-59 011	-5 549	-4 317
Gata	339	-18 720	-18 381	-17 860
Park och natur	489	-6 325	-5 836	-5 414
Totalt	54 776	-89 081	-34 305	-31 375
Överskott + /Underskott -				-2 930

Årets resultat

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett budgetunderskott med 2,9 mnkr.

Nämnden har haft högre personalkostnader än budgeterat då tjänster, såsom teknisk chef, driftchef och nämndsekreterare, som inrättades till följd av ny nämnd varit helt eller delvis ofinansierade 2023.

För färdtjänst redovisas nettokostnader på ca 1,4 mnkr vilket är högre än 2022 då kostnaderna var 0,8 mnkr och högre än budgeten på 0,8 mnkr.

Fastighetsförvaltningen redovisar ett budgetunderskott på ca 1,2 mnkr vilket beror på högre kostnader för administration och fastighetsskötsel samt högre elkostnader bl.a. på grund av att nätavgift och energiskatt för december 2022 belastat året. Ett underskott som reduceras något då investeringar inte genomförts enligt tidplan vilket innebär lägre avskrivningar och internräntekostnader än budgeterat.

För gatuenheten redovisas en högre kostnad än budget för vinterväghållningen, en högre elkostnad för gatubelysningen på grund av att viss kostnad för december 2022 finns med i år, även en högre kostnad än budget för underhållet av gatubelysningen som gjorde att drift och underhåll av gator fick delvis kompensera det underskottet.

Parkenheten har mindre avvikelser över budget på många poster på grund av högre kostnader.

Framtid

Statlig medfinansiering beviljad för byggande av gc-väg från Långgatan till Skogsbackens förskola som kommer färdigställas under 2024.

Projektet gatubelysning fortsätter med etapp nr 2.

VA-verksamheten

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Kommunen ansvarar för att leverera rent dricksvatten och att föra bort och rena spillvatten inom verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp.

För vem finns vi till?

Medborgare inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Hur organiserar vi oss?

VA-verksamheten hos Ovanåkers kommun bedrivs av Helsinge Vatten AB. VA-anläggningarna ägs av kommunen medan Helsinge Vatten har arbetsgivaransvaret för all VA-personal. Kommunens VA-verksamhet består av 6 vattenverk och 11 reningsverk och verksamheten är finansierad via taxor.

Viktiga händelser

I början av 2023 genomfördes åtgärder i Gammel-Homna Vattenverk för bättre arbetsmiljö och säkrare dricksvattenförsörjning genom att ett nytt system för dosering av Natronlut samt UV-ljus installerades.

Taket på Alfta reningsverk har renoverats, med bättre isolering och nytt ytskikt.

Stora ledningsnätsinsatser har gjorts bland annat längs Lärkvägen i Västanå och längs Garvarvägen. Det senare projektet kommer att fortsätta även 2024. Totalt sanerades 5 050 meter VA-ledningar, vilket ger en saneringsgrad på 1,11%

Utbytet av vattenmätare från analoga till digitala med fjärravläsning fortsätter.

Ekonomi

Resultaträkning

Resultaträkning (belopp tkr)	Periodens utfall	Årsbudget
Verksamhetens intäkter	24 529	25 037
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektiv	0	
Verksamhetens kostnader	-19 860	-19 407
Avskrivningar	-4 532	-4 500
Summa Verksamhetens nettokostnader	137	1 130
<i>Finansiella poster</i>		
Finansiella intäkter	37	
Finansiella kostnader	-1 404	-1 130
PERIODENS RESULTAT	-1 230	0

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	122 327	111 468
Omsättningstillgångar	7 816	7 279
Summa Tillgångar	130 143	118 747
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	-2 382	-1 152
Avsättningar	127 879	113 701
Långfristiga skulder	2 369	2 352
Kortfristiga skulder	2 277	3 846
Summa Eget kapital och skulder	130 143	118 747

Årets resultat

Intäkter för VA ligger 500 tkr under budget. Såld mängd vatten har minskat med 2% mot budgeterat.

Verksamhetens kostnader avviker totalt 450 tkr mot budget. En upplösning av försäkringsreserv till följd av förlikning med försäkringsbolag bidrog till en kostnadsminskning med 523 tkr.

Kostnaden inom Helsinge Vatten är 840 tkr över budget. Ökning i kostnad för kemikalier med 450 tkr på grund av prisökningar. Slamhanteringskostnaden drog över budget med 240 tkr dels till följd av ett högre pris samt fel antal ton budgeterat för Alfta reningsverk. 2023 har varit ett blött år, där inflödet till avloppspumpstationer och avloppsreningsverk varit högt och påverkat elkostnaderna.

Kapitalkostnaderna för VA anläggningarna ligger 177 tkr över budget.

VA resultatet är totalt - 1 230 tkr. Det tidigare VA-underskottet på 1 152 tkr ger ett ackumulerat VA underskott på 2 382 tkr. VA-verksamheten kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och underskott från 2022 på 1 152 tkr ska återställas senast 2025 vilket det tagits hänsyn till i kommande budgetar.

Framtid

Vi ser en fortsatt hög saneringsgrad på ledningsnät de kommande åren. Detta fortsätter att ställa krav inte bara på att ha tillräckligt med driftspersonal för utförande av arbetet, utan även på arbetsledning, projektering etc.

Statligt bidrag på 50% för säkrare dricksvattenåtgärder har beviljats av länsstyrelsen. Ansökan gäller ytterligare utredning av reservvattentäkt. Projektet slutredovisades i november 2023. Resultatet visar att det finns ett område som är intressant för långtidsprovpumpning. Kostnaden för detta behöver hanteras i budgeten framöver.

Kostnaderna för diesel, VA-material, kemikalier med mera kommer att påverka båda drift- och investeringskostnaderna de närmaste åren.

Miljö- och Byggnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Per Helgesson (S)
Förvaltningschef/VD:	Laura Fenlin (tillförordnad miljö- och byggchef)
Antal anställda:	8 st (inkl. tf. miljö- och byggchef)

Verksamhetsbeskrivning

Nämndens uppdrag

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bidrag till bostadsanpassning. Nämnden är också kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen. Nämnden har ekonomiskt ansvar för uppgifter som utförs enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Miljö- och byggförvaltningens arbetsområden

Miljö- och hälsoskyddsfrågor regleras i miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter. Arbetet bedrivs genom övervakning, tillsyn, tillståndsgivning och anmälningshantering men även till mycket stor del genom vägledning och informationspridning.

Miljöskydd

Innebär bland annat tillsyn över industrier, övervakning av tillståndet i naturen vad gäller luft, vatten och buller samt information och vägledning angående miljöärenden.

Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar bland annat tillsyn av skolor och förskolor, bassångbad, äldreboenden, hygienlokaler, solarier, gym och bostäder mm. Utöver tillsyn handläggs anmälningsärenden av nya verksamheter, remisser från andra myndigheter samt smittskyddsärenden. Återkommande uppgifter är även att ta vattenprover vid strandbad samt mäta bakgrundsstrålning.

Livsmedel

Svensk livsmedelshantering regleras genom svensk livsmedelslagstiftning och EU:s livsmedelsförordningar. Arbetet bedrivs bland annat genom kontroll av livsmedelshantering i skolor, restauranger, butiker, vid tillfälliga evenemang, marknader, pizzerior, caféer etc. samt kontroll av allmänna dricksvattenanläggningar och smittskyddsfrågor.

Bygg

Verksamheten regleras här av Plan och bygglagen, PBL, och Plan och byggförordningen, PBF. Arbetet domineras av bygglov, startbesked och slutbesked samt åtgärder som kräver en anmälan. Arbetet innebär också i stor omfattning rådgivning, service och information.

Strandskydd

Byggnadsförbud rådet generellt vid alla våra vattendrag. Som vattendrag räknas även bäckar och åar som är utmärkta på kartan. Strandskyddet är generellt 100 meter från stranden vid normalvattenstånd på land och i vatten. Länsstyrelsen har under 2017 beslutat om ett utvidgat strandskyddsområde på 200 meter i Voxnan uppströms Voxnabruk.

Bostadsanpassning

Den som har en funktionsvariation kan söka bostadsanpassningsbidrag för åtgärder som är nödvändiga för att klara det dagliga livet i hemmet.

Naturvård

Avdelningen arbetar med kalkning av försurade områden och besvarar remisser som berör bland annat vattenverksamhet, naturvård och skogsbruk.

För vem finns vi till?

Miljö- och byggförvaltningen finns till för alla verksamheter och allmänheten i Ovanåkers kommun.

Hur organiserar vi oss?

Miljö- och byggnämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Miljö- och byggförvaltningen består av fem miljöinspektörer, två byggnadsinspektörer, en Miljö- och byggchef och en nämndsekreterare.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningen har återkommande arbetsplatsträffar en gång i månaden där tillfälle finns för att ta upp arbetsmiljöfrågor. Förutom de inplanerade träffarna så diskuteras arbetsmiljöfrågor löpande vid behov. Detta är möjligt eftersom förvaltningen är relativt liten och vi har möjlighet att träffas och talas vid varje dag.

Den främsta orsaken till brister i arbetsmiljön bland de anställda är stress. Stress som orsakas av en hög arbetsbelastning. Insatser som behöver göras för att skapa en bättre arbetsmiljö för förvaltningens anställda är framförallt att öka resurserna.

Andra insatser för att förbättra arbetsmiljön är att verka för ett större samarbete mellan andra kommuner och län.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	2,92 %	3,29 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	0 %	0 %

Sjukfrånvaron inom miljö- och byggförvaltningen är enbart korttidsfrånvaro. Ett utfall på 3,29 % är lågt. En möjlig förklaring till det låga talet är att förvaltningen arbetar hemifrån i stor utsträckning.

Detta möjliggör, rent hypotetiskt, att tröskeln för att vara för sjuk för att arbeta, minskar. Läget känns kontrollerat men en bevakning finns över situationen och åtgärder sätts in där det behövs.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	89	72	70

Medarbetarengagemanget har sjunkit något de senaste åren. På miljö- och byggförvaltningens arbetsplatsträffar kommer undersökningen och resultaten att diskuteras. I tidigare diskussioner har det framkommit att stress är en viktig faktor att jobba med för att öka medarbetarengagemanget.

Att sträva efter stabilitet, öppenhet och dialog i processer kan medföra ett ökat medarbetarengagemang.

Viktiga händelser

Efter att restriktionerna på grund av pandemin har tagits bort i samhället har miljö- och byggförvaltningen ändrat arbetssätt. Förvaltningen utgår nu i stor utsträckning från hemarbete istället för att sitta på kontoret. Omfattningen varierar bland personalen men ligger på cirka 60-80% i hemarbete.

Förvaltningen har rekryterat en till byggnadsinspektör som började arbeta hos oss den 13 mars 2023.

För att hantera handläggningen av bostadsanpassningsärenden tog miljö- och byggförvaltningen hjälp av Bollnäs kommun under en tid men har nu tagit tillbaka handläggningen pga utökade resurser inom Bygg.

Laura Fenlin blev utsedd tillförordnad miljö- och byggchef, då Mattias Bergström blev kommunchef i augusti. På grund av nya arbetsuppgifter anpassades tillsynsplanen inom miljötillsyn.

För att få en mer enhetlig riskklassning nationellt har Livsmedelsverket tagit fram ny lagstyrd modell. Med anledning av detta har kommunens alla livsmedelsverksamheter klassats om under året.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Miljö- och byggnämnd	0	-316	-316	-319
Miljö- och byggkontoret	2	-5 425	-5 423	-6 528
Bygglov	337	-1	336	677
Miljö- och hälsoskydd	968	-93	875	964
Naturvård	324	-376	-52	-44
Livsmedel	356	-20	336	259
Alkoholhandläggning	0	-199	-199	-188
Bostadsanpassningsbidrag	0	-1 137	-1 137	-775
Totalt	1 987	-7 567	-5 580	-5 954
Överskott + /Underskott -				374

Årets resultat

2023 års resultat har uppgått till -5580 tkr vilket innebär ett budgetöverskott på 374 tkr.

Prognosen för helåret var ett överskott på ca 700 tkr. Avvikelse från prognosen beror på att kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag överskred budget med 362 tkr. Tack vare ett överskott i posten för personalkostnader orsakade inte utgifterna för bostadsanpassningsbidrag ett underskott för nämndens totala budget.

Faktorer som har bidragit till mindre utgifter/mer intäkter är bland annat detta:

- Miljö-och byggchefsposten är inte tillsatt, detta skapar ett överskott i budgeten för personalkostnader.

Faktorer som har bidragit till mer utgifter/minskade intäkter är bland annat detta:

- Kostnader för bostadsanpassningsbidrag överskred budgeten.
- Utgift för konsulttjänster, bullerutredning - skottbullen.
- Minskning av antal inkommande debitera bygglovsärenden jämfört med föregående år.

Framtid

Miljö- och byggförvaltningen har fått resurser till att anställa en till miljöinspektör. Rekryteringsprocessen pågår under våren 2024.

Arbetsmiljöarbete med fokus på hem- och distansarbete pågår och kommer att fortsätta även nästa år.

Nya tillsynsområden 2024

Från och med 2024 tillkommer ett område inom livsmedelstillsynen. Området berör tillsyn av kontaktmaterialverksamheter.

I förpackningsförordningen regleras att kommunerna från och med den 1 januari 2024 till och med utgången av december 2026 ska samla in hushållens avfall som består av pappers-, plast, glas- och metallförpackningar genom en fastighetsnära insamling, eller via lättillgängliga insamlingsplatser som kommunen tillhandahåller. Miljö- och byggförvaltningen kommer att få tillsynsansvar för att den nya förpackningsförordningen följs.

Från 1 januari 2024 kommer vi att övergå till efterhandsdebitering för livsmedelstillsyn i enlighet med nya lagkrav och beslutad taxa.

Digitalisering

Miljö- och byggförvaltningen fortsätter arbetet med att uppfylla förutsättningar för en helt digital ansöknings- och handlägningsprocess.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 2 st 2 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 3 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Miljö- och byggförvaltningens ambition har varit att alla mål inom perspektivet *Arbete och tillväxt* skulle uppfyllas. 3 mätetal som markerats som delvis genomförda i årsbokslutet.

- Målet att nämnden skulle genomföra 2 studiebesök genomfördes delvis. Studiebesöken bokades in men ett besök bokades om av verksamhetsutövaren. Förhoppningsvis kommer studiebesöket att utföras under 2024.
- Inga branschträffar kunde utföras under 2023 på grund av ett högt antal inkommande ärenden samt resursbrist inom förvaltningen.
- Resultatet för miljö- och hälsoskydd landar på 60 NKI i SKRs mätning Löpande insikt och når därmed inte upp till målvärdet. En anledning till att målvärdet inte uppnås kan vara att det tagits ett flertal beslut om utdömmande av viten inom tillsynsområdet. Detta kan påverka upplevelsen av vår myndighetsutövning.

Målvärdet för andel inkommande bygglovsrelaterade ärenden som behöver kompletteras har inte nåtts. Anledningen är ett ökat antal inkommande ärenden som skickas in med ofullständiga uppgifter. För att undvika att få in ofullständiga handlingar planeras en utveckling av e-tjänster med obligatoriska fält.

Trygghet och lärande

Miljö- och byggförvaltningens ambition är att alla mål inom perspektivet *Trygghet och lärande* ska uppfyllas. All planerad tillsyn har genomförts och målen är uppfyllda.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Miljö- och byggförvaltningens ambition är att alla mål inom perspektivet *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning* skall uppfyllas. Målen för 2023 har uppfyllts.

Barn- och Utbildningsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Patrik Bossen (S)
Förvaltningschef/VD:	Tf. Lars Forsblom
Antal anställda:	390

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, anpassad grundskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, SFI samt högskola/lärcentrum. För varje skolform och för fritidshemmen gäller skollag och läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. I samtliga verksamheter ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna). Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Grundskolan har tio årskurser då förskoleklass är obligatorisk. Det finns 17 obligatoriska ämnen samt språkval och modersmål. Varje ämne har en läroplan och betyg sätts från åk 6. Elever som kartläggs att inte nå målen i alla ämnen har rätt till särskilt stöd. Alla elever har rätt till god arbetsmiljö, trygghet och studiero.

Nyckeltal för lärartäthet är 8,0 lärare per 100 elever. Till stöd för elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola finns central elevhälsa. Den omfattar medicinska, psykologiska och psykosociala insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande där elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I kommunen finns även en enskild förskoleverksamhet för vilken nämnden har tillsynsansvar.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljön följs upp systematiskt utöver HME-enkäten arbetar förvaltning och samtliga skolenheter med egna regelbundna undersökningar/enkäter under året.

Vi ser framförallt brister i fysisk arbetsmiljö gällande förskola och skola i Knåda och Roteberg. Här saknas grupprum och ett flertal klassrum är små. Rotebergs skola saknar tillgänglighetsanpassning. Utöver detta är

förskolelokalerna inte ändamålsenliga gällande yta/barn i Knåda. För Knåda och Roteberg utgör också organisationen av kost/matttransporter ett problem.

En ökad arbetsbelastning för rektorer i förskola kan också ses då antalet enheter och avdelningar har utökats. Rektorsorganisationen i förskolan har förstärkts, 50 % bitr. rektor. Generellt är arbetsbelastningen hög för rektorer och flertalet har chefsansvar för fler än 25 medarbetare.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T2 2023	Utfall T1 2023
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	6,22 %	6,73 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	53,88 %	47,83 %

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	85	83	83

Viktiga händelser

Måluppfyllelse

Vår vision är att 100% av eleverna ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att alla elever i åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. Måluppfyllelsen är god men vi ser skillnader mellan pojkars och flickors betygsmeritvärde vilken dock minskar. Pojkarnas behörighet till gymnasiet har ökat. Nyanländas måluppfyllelse är fortsatt en utmaning. Riktade insatser för att minska skillnader mellan pojkar och flickors resultat samt insatser för att öka nyanländas behörighet till nationella program pågår. En övergripande satsning på språkutveckling i samtliga skolformer sjösattes ht-21 och fortsätter. Statsbidrag ger oss möjligheter till att driva dessa utvecklingsinsatser inom skolan.

Andelen elever på gymnasiet som erhåller examensbevis är fortsatt högre än rikets. En majoritet på gymnasiets introduktionsprogram är elever med utländsk bakgrund. Utmaningen är att ge dessa nationell behörighet. Riktade yrkesutbildningar inom Vuxenutbildningen har etablerats inom vård, barnomsorg, sanitet, svets och trä vilka leder till anställningsbarhet.

Tid för psykolog, skolsköterska och kurator ingående i elevhälsa har utökats.

Infrastruktur

En IT-strateg stödjer vår digitala utveckling och skapar likvärdighet i våra verksamheter. Vår IT-pedagog, 50 %, utbildar systematiskt sina kollegor i digitala läromedel.

För- grundskola

Skogsbackens förskola i Alfta är i drift.

Antalet förskoleplatser i Edsbyn har successivt utökats. Sörgårdens- och Bäckstugans förskola, modul. Det är fortsatt brist på platser i Edsbyområdet. Vt-25 minskar barnantalet något. Viktigt att betona är dock att

nämnda förskolor är tillfälliga och bör ersättas. Ett flertal grundskolor visar på minskat elevantal. Underhåll, och tillgänglighetsanpassning är andra problem. Vidare har en lokalutredning som berörde för- och grundskola bordlagts. Syftet var att genomlysna och forma framtida för- och grundskolestruktur med fokus på elevvolym och faciliteter. Utredning av ny förskola Edsbyn pågår.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och kontor	625	-8 162	-7 573	-6 555
Förskoleverksamhet	12 840	-90 076	-77 236	-74 553
Grundskola och skolbarnomsorg	19 630	-167 820	-148 154	-143 093
Elev och skolhälsovård	801	-5 374	-4 573	-4 283
Gymnasiet & vuxenutbildningar	15 579	-92 885	-77 306	-72 713
Externfinansierade driftprojekt	6 268	-6 788	-520	0
Totalt	55 743	-371 105	-315 362	-301 197
Överskott + /Underskott -				-14 165

Årets resultat

Barn- och utbildningsnämnden har en årsbudget för 2023 på 301 197 tkr. Utfallet är 315 362 tkr, vilket ger en negativ budgetavvikelse på 14 165 tkr, varav 520 tkr i resultat avseende ett projekt. Projektet löper under 2023-2025 och avvikelser på enskilda år kan förekomma för att sedan balansera vid projektets slut.

Resultatet för nämnd och kontor avviker från budget med 1 018 tkr. Nämnden redovisar ett underskott på 163 tkr vilket förklaras av extra nämnd och utbildningsdagar. Kontoret redovisar ett underskott på 854 tkr förklarad av högre personalkostnader, kostnader för licenser samt tid för fackliga uppdrag.

Förskoleverksamheten redovisar en negativ avvikelse på 2 683 tkr. Kostnaderna för elevassistenter står för den enskilt största avvikelserna med en avvikelse på minus 1 833 tkr. Andelen barn med, omfattande, särskilda stödbehov har ökat. Kostnaden till enskilda förskolor redovisar ett underskott på 1 064 tkr, pga. fler barn än budgeterat. Personalkostnaderna är 398 tkr högre än årets budget, vilket följer den prognos som sattes vid delårsbokslutet väl. Störst avvikelse är det på förskolorna; Skogsbacken, Roteberg och Knåda. Övriga kostnader påverkas av avvecklingskostnader för Nordanäng moduler 390 tkr, ej kända vid delårsprognosen.

Grundskola och skolbarnomsorg redovisar en negativ avvikelse på 5 062 tkr. Störst avvikelse är det på personalkostnader på grundskolan som redovisar ett budgetunderskott för perioden med 3 207 tkr. De procentuellt största avvikelserna är på Knåda F-6, följt av Alfta 7-9, Celsius 7-9 och Roteberg F-6. Totala avvikelserna är främst inom Edsbyns rektorsområde och inom kommunens 7-9 verksamhet. Under 2023 minskade statsbidragen för Läxhjälp mot tidigare år med ca 800 tkr. Övriga kostnader inom grundskolan redovisar ett budgetunderskott på 437 tkr. Avvikelsen förklaras till största del av kostnader till andra aktörer. Stadsbidrag för fysiska läromedel har minskat underskottet. Kostnaderna för skolskjuts överstiger budgeten för perioden med 586 tkr. Avvikelsen förklaras av indexeringsreglering. Skillnaden mot delårsprognosen förklaras av bl.a. att ökade kostnader för taxi samt prisjusteringar, tidigare ej kända. Undervisning för

nyanlända redovisar ett underskott för perioden på 809 tkr. Bidraget från Migrationsverkets till våra grundskolor minskas då färre barn anländer, samtidigt som barns behov ofta kvarstår under hela skoltiden för att nå behörighet till gymnasiet. Elev och skolhälsovård redovisar ett underskott om 290 tkr vilket förklaras av kostnader för skolsköterskor samt lägre intäkter från statsbidrag än tidigare år.

Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 4 593 tkr. Underskottet fördelar sig i huvudsak på två poster, gymnasiestudier på annan ort så kallad interkommunal ersättning (IKE) och Svenska för invandrare (SFI). IKE redovisar ett budgetunderskott på 3 309 tkr. Kostnaden för utbildningar på annan ort har ökat, dels pga. höjda priser men även för att elever som valt andra aktörer har ökat. SFI redovisar en negativ budgetavvikelse på 995 tkr. Anpassade gymnasieskolan redovisar ett budgetunderskott på 448 tkr.

Framtid

Barn- och utbildningsförvaltningen har höga förväntningar. Vår målsättning är att barn, elever och studerande ska ha de bästa förutsättningarna för en trygg skolgång med hög måluppfyllelse. Vårt uppdrag är att möta den nationella målsättningen och ett flertal olika uppdrag som är obligatoriska. Vårt kompensatoriska uppdrag är stort och en viktig del i detta är en fortsatt satsning på likvärdighet.

Som en del i detta kommer vi fortsatt att utveckla elevhälsan. Detta gynnar alla elever och kompenserar elever från sämre socioekonomiska förhållanden. Ökad digitalisering utgör också en viktig del i skolans kompensatoriska uppdrag. Anpassade lokaler och faciliteter för våra elever är en utmaning då elevvolymen minskar i våra "byskolor". En översyn av vår organisation och faciliteter för förskola och skola blir ytterligare ett steg. Med ökat antal barn i våra centralorter finns faktorer som pekar på större möjlighet för samordning som gynnar likvärdighet, ökat kollegialt lärande, allokering av platser och specifik kompetens samt skapande av ekonomisk hållbarhet.

Teknik ger förutsättningar för en lärmiljö som är framtidsinriktad och motiverande. Nationell strategi för skolans digitalisering är i omdaning och vi kommer att utveckla vår IKT-verksamhet i denna riktning. Detta tillsammans med moderna undervisningslokaler och legitimerad behörig personal kommer att lägga grunden för en utveckling av kvalitativ verksamhet.

Gymnasiet kommer att vara oförändrat i storlek om nuvarande andel elever behålls. Gymnasieverksamheten är konkurrensutsatt, vi ska vara attraktiva, hålla hög kvalitet och samverka. Vuxenutbildningen växer och ett flertal yrkesutbildningar utöver ordinarie utbud har tillskapats. SFI-verksamheten är ansträngd då Migrationsverkets bidrag minskat samtidigt som elevvolymen inte minskar i samma utsträckning.

Forskning och pedagogiska satsningar i samarbete med högre lärosäten ska fortsätta och utvecklas. Allt för att vår verksamhet fortsatt ska hålla hög kvalitet.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 2 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st 4 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Av de två målen för detta perspektiv bedöms båda som uppfyllda.

En strategisk kompetensförsörjningsplan har skapats vilken visar att den lärarbrist som förespås delvis inte kommer att drabba oss då vår elevvolym inte ökar nämnvärt. Extra viktig är en satsning för att behålla befintlig personal avseende löne- och kompetensutveckling samt arbetsmiljö. Pensionsavgångar gällande förskola och gymnasium syns inom ett fåtal år. En utökning av antalet förskoleplatser ger också vid handen att förskolepedagoger måste rekryteras. I grundskola kan fortsatt kravet på behörighet och lärarlegitimation förbättras men rekryteringar och kompletteringsutbildningar har löst och ser ut att lösa behovet av lärare i moderna språk. Lärare i Matematik/NO i åk 7-9 är fortsatt svårt att rekrytera.

Trygghet och lärande

Målen är högt uppsatta med ett krav på 100% resultat vad gäller att alla elever ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att alla elever åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. Andelen elever i åk.9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuellt mätetal är för elever som slutade åk.9 är vårterminen 2023.

2023

Andel elever som är behöriga till nationella program

Ovanåker   Riket

Totalt   89,9%   85% (2023)

Pojkar   87,3%

En analys av elevers kunskapsresultat visar att verksamheten behöver utveckla sitt kompensatoriska uppdrag så att även elever vars föräldrar har en förgymnasial eller gymnasial utbildning når högre meritvärden. I dagsläget har pojkar och nyanlända elever lägre meritvärden och resultat. Alla barn och ungdomar ska uppleva 100% trygghet i skolan. Detta är en stor utmaning i nuläget uppger ca 90 % av eleverna att de är trygga i skolan.

Folkhälsa och demokrati

Målet för detta perspektiv bedöms delvis uppfyllt.

Utfallet visar en viss tvetydighet. Glädjande är grundskolans år 6 och 9 uppvisar ett bättre resultat där pojkar år 6 och flickor år 9 ser ökade möjligheter att påverka. Alarmerande är dock att barn i år 3 ser minskade möjligheter att påverka. Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2023 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen samt Skolinspektionens enkät för gymnasiet.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Målet för detta perspektiv bedöms delvis uppfyllt. Beslut fattats alltid utifrån de perspektiv som är giltiga i gällande fråga. I vårt fall beaktas alltid barnperspektivet. Övriga perspektiv har beaktats men samtliga har inte varit giltiga i de beslut som fattats. Totalt framräknade beslut avser sju nämnder, då en nämnd var extrainsatt nämnd efter sommaren. Utfallet blir noll då inte samtliga tjänsteskrivelser inför beslut, har beaktat de samtliga tre perspektiven.

Övriga perspektiv har beaktats men samtliga har inte varit giltiga i de beslut som tagits. Framräknade beslut 2023 avser fem nämnder, då en nämnd var en extrainsatt nämnd.

Utfallet blir noll då underlagen för beslut inte har beaktat de samtliga tre perspektiven. Beslut utifrån samtliga tre perspektiv saknas.

Socialnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Gun-Marie Swessar (c)
Förvaltningschef/VD:	Sara Karsbo
Antal anställda:	461 tillsvidareanställda 432,7 åa (årsarbetare)

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Socialförvaltningens huvuduppdrag är att bistå med insatser i form av stöd, vård och omsorg till de medborgare som har rätt till det. Rättigheterna definieras genom gällande lagstiftning, mål och riktlinjer inom socialnämndens område. Socialförvaltningens verksamhet ska vara rättssäker och av god kvalitet samt utgår från vad som enligt forskning och beprövad erfarenhet har god effekt. Kvaliteten i verksamheten utvecklas och säkras systematiskt och fortlöpande.

Verksamheten styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. SoL är det yttersta skydds nätet i samhället och ska tillgripas först när alla andra möjligheter till hjälp eller annat bistånd är uttömda. Enligt lagen ska socialtjänsten främja en utveckling som syftar till social och ekonomisk trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, deltagande, självbestämmanderätt och integritet. Den ska vidare öka den enskildes möjligheter att ta del av samhällets gemenskap, begränsa den enskildes behov av stöd och hjälp, frigöra och utveckla enskildas egna resurser. I alla sammanhang där socialtjänsten involveras och där barn direkt eller indirekt påverkas ska alltid barnperspektivet beaktas, vilket innebär att barnets bästa alltid ska sättas främst.

Socialförvaltningen värnar medborgarens delaktighet och inflytande över sin livssituation i kontakt med oss. Barns bästa beaktas särskilt. Vi har ett gott bemötande, är tillgängliga och enkla att kommunicera med. Individens självbestämmande och integritet betonas i samtliga lagstiftningar som styr förvaltningen. Det innebär att samtliga verksamheter inom socialförvaltningens område ska motivera och främja förändringar som på längre sikt kan förbättra livet för individen. Förändringarna kanske inte alltid stämmer överens med individens tankar och åsikter men är ändå en del av socialt motivations- och förändringsarbete som kräver mycket resurser.

Socialtjänsten ska också delta i samhällsplaneringen.

Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

För vem finns vi till?

Socialförvaltningen finns till för och ansvarar för att medborgarna som är i behov av stöd, vård och omsorg får sina behov utredda och tillgodosedda i rätt tid och utan fördröjning. Medborgarna ska kunna leva och utvecklas tryggt och självständigt. Insatserna är så lite ingripande som möjligt för att värna integritet och ta vara på egna resurser.

Hur organiserar vi oss?

Socialförvaltningen innefattar tre verksamhetsgrenar, individ- och familjeomsorgen, omvårdandsenheten (SoL) och omsorgsenheten (LSS). Inom förvaltningen finns även funktionerna, MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) och SAS (socialt ansvarig samordnare) samt biståndsenhet och IT enhet.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Samtliga verksamheter inom förvaltningen arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet (skyddskommitté genomförs 1 ggr /år, nästa gång i samband med förvaltningssamverkan 240410). Det finns hjälpmedel i form av system (stratsys) och årshjul för chefer att använda för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska fortgå. Alla chefer erbjuds arbetsmiljöutbildning tillsammans med arbetsplatsombud för att ha goda förutsättningar till samsyn kring ansvar och uppdrag.

Förvaltningen har regelbundna samverkansmöten på både lokal och förvaltningsnivå. På förvaltningssamverkan har det tydliggjorts de arenor som organisationen har för arbetsmiljöfrågor då det är viktigt att medarbetare vet vart de ska vända sig och förstår syftet med olika möten. Verksamheterna har regelbundet APT och medarbetarsamtal erbjuds varje år.

Vartannat år genomförs medarbetarundersökningar för samtliga medarbetare i kommunen. OSA undersökningar kompletterar medarbetarundersökningen och genomförs i regel varje år. Under hösten har även en separat arbetsledarenkät att genomföras. Resultaten arbetar cheferna med i respektive arbetsgrupp och handlingsplaner upprättas vid behov.

Flera verksamheter inom socialförvaltningen har svårigheter att rekrytera behörig personal, vilket påverkar arbetsbelastningen för befintliga medarbetare och därmed också deras arbetsmiljö. Det är högt tryck och ärendeflöde inom flera verksamheter, vilket påverkar både medarbetare och chefers arbetsmiljö. Bemannings- och rekryteringsfrågan är ständigt aktuell. Att vara en attraktiv arbetsplats är starkt kopplat till arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket i sin tur även påverkar möjligheterna att rekrytera och behålla personal. Bemannings- och rekryteringsfrågor tar mycket tid i anspråk för cheferna och upplevelsen är emellanåt att de inte hinner med det övriga arbete som ska göras. Flera chefstjänster är/ har varit vakanta, vilket påverkar arbetsmiljöarbetet.

Bemanningsfrågan är särskilt aktuell inom hemsjukvården. En skrivelse har inkommit från kommunens sjuksköterskor om dålig arbetsmiljö. En riskanalys har gjorts och en handlingsplan har upprättats. Verksamheten jobbar aktivt utifrån denna. Flertalet konsulter bemannar verksamheten, vilket bidrar till höga personalkostnader och sämre kontinuitet och kvalitet. Hälso- och sjukvårdsenheten har under året externt stöd via en stressforskare som både jobbar informerande men även handledande gentemot arbetsgruppen.

Samtliga chefer inom förvaltningen kommer att erbjudas föreläsning från samme stressforskare utifrån stress och återhämtning.

Lokalfrågan är fortsatt aktuell. Flera verksamheter upplever att de inte har ändamålsenliga lokaler. Åtgärder i form av utökade lokaler för hemtjänsten i Edsbyn är färdigställt och tas i bruk i mitten av februari.

IFO och Omsorgsenheten har haft ett ökat antal allvarliga tillbud pga hot och våld och medarbetarna har utbildats i självskydd. Förvaltningen har utbildat en egen självskyddsutbildare som även finns tillgänglig för övriga verksamheter i kommunen. Även omsorgsenheten har påbörjat utbildning av sin personal, då en del hot och våld förekommer även inom dessa verksamheter. IFO har haft inspektion av Arbetsmiljöverket utifrån allvarligt tillbud. Inga förelägganden efter tillsynen. Arbetsmiljöverket ansåg att verksamheten hade tillfredsställande rutiner.

Förvaltningen har fått i uppdrag från kommunfullmäktige att göra en extern genomlysning av arbetssätt - kommunikation - ledarskap inom äldreomsorgen, för att utreda förutsättningarna för att möta en ökande äldrebefolkning. Företagshälsovården kommer utifrån det att genomföra en grundorsaksanalys av chefers förutsättningar inom äldreomsorgen. Undersökningen kommer att genomföras under våren 2024.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	10,58 %	9,72 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	57,29 %	36,97 %

Under 2023 har både kort- och långtidssjukfrånvaron ökat, framförallt långtidsfrånvaron och främst inom de verksamheter där flest medarbetare finns. Fram till maj 2023 förelåg riktlinje utifrån Covid-19, att medarbetare skulle stanna hemma vid symptom som kunde vara Covid. Trots att riktlinjen har upphört har sjukfrånvaron fortsatt varit hög och många medarbetare upplevs ha haft ovanligt långa och ihållande förkylningar/influensor. Korttidssjukfrånvaron har utifrån detta varit hög, vilket också påverkat arbetsmiljön och arbetsbelastningen inom verksamheterna. Det har även resulterat i höga kostnader för vikarier, mertid och övertid. Flera medarbetare har korttidsfrånvaro fler än tio tillfällen, vilket innebär att arbetsgivaren betalar sjuklön från första sjukdagen.

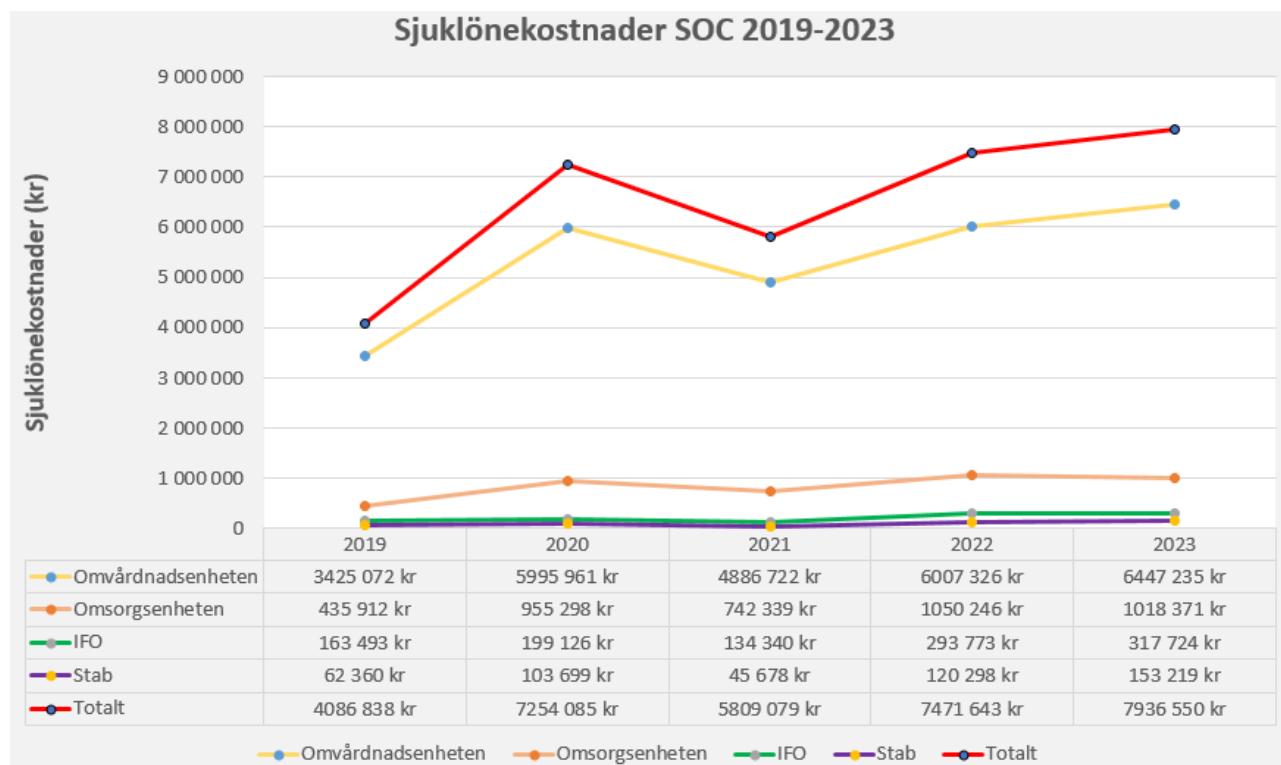
En stor del av långtidssjukfrånvaron beror på psykisk ohälsa som inte är arbetsrelaterad, det förekommer även andra förklaringar så som planerade operationer och cancerbehandlingar. Någon långtidssjukskrivning är arbetsrelaterad där schemaförändringen och ändrade arbetstidsregler sägs vara orsaken.

Kostnaderna för sjuklöner ligger högt, se tabell nedan. Utöver detta tillkommer kostnader för åtgärder kopplade till sjukfrånvaro och rehabilitering.

Enhet	Sjuklön	PO-tillägg	Total
Omvårdnadsenheten	4 605 168 kr	1 842 067 kr	6 447 235 kr
Omsorgsenheten	727 408 kr	290 963 kr	1 018 371 kr
IFO	226 946 kr	90 778 kr	317 724 kr
Stab	109 442 kr	43 777 kr	153 219 kr

Enhet	Sjuklön	PO-tillägg	Total
SOC totalt	5 668 964 kr	2 267 586 kr	7 936 550 kr

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	78	79	79

Vartannat år genomförs medarbetarundersökningar för samtliga medarbetare i kommunen. Resultaten arbetar cheferna med i respektive arbetsgrupp och handlingsplaner upprättas vid behov. Resultatet har presenterats för socialnämnden och i förvaltningsamverkan. Senaste HME-enkäten (medarbetarundersökningen) genomfördes 2023 och resulterade i samma index som vid undersökningen 2021. Målet är att alla verksamheter ska ha ett index för hållbart medarbetarengagemang (HME index) som är minst 80. Socialförvaltningens resultat visar 79.

Det som framkommer av resultatet i undersökningen är överlag att många medarbetare är nöjda, trivs på sin arbetsplats, känner förtroende från sin chef och anser sig ha ett meningsfullt arbete. Flera upplever också att arbetet kan vara stressigt och det blir tydligt att rutinen för kränkande särbehandling inte är känd i alla verksamheter, vilket är ett utvecklingsområde inom förvaltningen.

I fritextkommentarerna framkommer många synpunkter kring uppsägningen av FLISA-avtalet, ändringarna kring dygnsvila och önskan om mindre helgarbete. Det här är områden som verksamheten redan arbetar med i form av schemaläggning och utredning kring renodlade helgtjänster.

Viktiga händelser

FLISA-avtalet (flectidsavtalet) har sagts upp. Ett omfattande arbete med att anpassa scheman till verksamheterna och de nya EU-direktiven kring dygnsvila. Övergång till Gemensam lön Hälsingland, och ett nytt löne- och bemanningssystem. Detta har över lag skapat oro och merarbete.

Implementering av nytt kvalitetsledningssystem, ny målstyrningsmodell och ny avgiftsmodell.

Utbildningsuppdraget "Första hjälpen psykisk ohälsa" fortgår.

Samtliga funktioner inom Staben är på plats sedan oktober. IT enheten har genomfört flera införanden under året.

Inom Individ- och familjeomsorgen har flera samverkansprojekt pågått under året, tex HLT-team, FUN-projektet med Celsiusskolan, lågröskelverksamhet mm. Projektet Ett hållbart arbetsliv avslutades och arbetssättet fortgår i verksamheterna.

IFO ser en ökning av ärenden med komplex karaktär med psykisk ohälsa och skadligt bruk/beroende, vilket har ökat behovet av HVB och SiS placeringar. Det är också stor efterfrågan på budget- och skuldrådgivare pga oro för privatekonomi.

Omsorgsenhetens enhetschefer har fortsatt ansträngd belastning pga flertalet svårhanterade och komplicerade brukar- och personalärenden. Det är också högt tryck på Daglig verksamhet, som fyllt sin kapacitet i samtliga verksamheter.

Svårigheter att rekrytera ledsagare- och kontaktpersoner inom omsorgen vilket inneburit att insatserna inte verkställts så snabbt och effektivt som önskats.

Inom Omvårdnadenheten finns ett mer omfattande behov hos brukarna och mer avancerad vård i hemmet. Bemanning inom HSV o rehab har säkerställts genom rekrytering av ordinarie personal samt konsulter. Även kostenheten har svårt att bemanna vilket lett till att måltider under helger levereras i form av kalla måltider som värms på boendena.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och stab	2 332	-20 081	-17 749	-19 631
Individ- och familjeenhet	5 539	-63 378	-57 839	-61 758
Omsorgsenhet	3 739	-57 686	-53 947	-57 250
Omvårdnadsenhet	30 238	-217 098	-186 860	-177 987
Totalt	41 848	-358 243	-316 395	-316 626
Överskott + /Underskott -				231

Årets resultat

Socialförvaltningen redovisar för helår ett budgetöverskott motsvarande 231 tkr.

Stab och nämnd: Budgetöverskott 1 882 tkr, pga vakanta tjänster (2 Verksamhetschefer samt MAS-

tjänsten), och statsbidrag Nära vård.

Individ- och familjeomsorgen gör ett budgetöverskott på +3 919 tkr. Förklaras av att kostnaderna för försörjningsstödet har varit lägre (ca 3 688 tkr) och likaså kostnaderna för institutionsvården (ca 568 tkr).

BoU gör underskott med -1 128 tkr. Det beror främst på höga kostnader för extern familjebehandling samt ökat antal HVB placeringar som inte fullt ut balanseras upp av lägre kostnader för familjehemsvård.

Resultatet påverkas även av intäkt i form av statsbidrag för mottagande av ensamkommande samt att en del korttidsfrånvaro och vakanser ej har tillsatts.

Omsorgsenheten (LSS) gör budgetöverskott på +3 303 tkr. Överskottet förklaras med att den nya gruppboenden togs i bruk senare än planerat samt att posten personlig assistans gör ett överskott då antal utförda timmar på totalen minskat. Verksamheten har under en del av året även haft en vakant enhetschefstjänst.

Omvårdnadsenheten gör budgetunderskott -8 873 tkr. Detta beror främst på ökade personalkostnader inom hälso- och sjukvården då verksamheterna i stor utsträckning tvingats anlita konsulter för att säkerställa bemanning, patientsäkerhet och arbetsmiljö. Även kostnaderna för kost- och förbrukningsvaror samt för tekniska hjälpmedel har ökat och är högre än budgeterat, trots kompensation i form av utökad budget i början av året.

Hemtjänstens gör ett underskott med -3 693 tkr. Det förklaras av högre personalkostnader för att utföra hemtjänstinsatser och extravak. Verksamheten har haft ovanligt många timmar extravak under året och för detta har inte funnits någon budget. Verksamheten har även haft hög korttidsjukfrånvaro, vilket ökat kostnaderna för vikarier, mertid och övertid.

Administrationen inom Omvårdnad gör ett budgetöverskott på 3 394 tkr vilket i huvudsak beror på tilldelade statsbidrag, och Särskilt boende gör ett överskott på 1 646 tkr, vilket till stor del beror på minskade personalkostnader och ökade intäkter. SÄBO-enheterna på Sunnangården gör underskott (-808 tkr) vilket beror på ökade personalkostnader. Även inom säbo har korttidsjukfrånvaron varit hög.

Omvårdnadsenheten har under året haft ökade intäkter motsvarande ca 2,2 mnkr (+ 19% jmf med budget) troligt pga något restriktiv budget samt ökad betalningsförmåga hos brukarna.

Framtid

Oro utifrån kompetensförsörjning och möjligheten att rekrytera personal med rätt kompetens, viktigt att utifrån detta se över arbetssätt och samverkan, samt säkerställa en basverksamhet som kan möta framtidens behov. Utmaningar är demografiutveckling, ökad vårdtyngd, mer avancerad vård i hemmet, komplex samsjuklighet, ökad droganvändning.

1 juli -25 väntas ny socialtjänstlag träda i kraft med förslag om kunskapsbaserad, förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst. Detta innebär utveckling och förstärkning av öppna och förebyggande insatser.

Under våren -24 kommer ny lagstiftning om skyddat boende och placeringsbeslut för barn som placeras i skyddat boende.

1 jan -26 föreslås Samsjuklighetsutredningen träda i kraft. Förslaget innebär ändrad ansvarsfördelning inom behandling för skadligt bruk o beroende och andra psykiatriska tillstånd ska ges samordnat. Tvångsvård vid skadligt bruk och beroende föreslås bli regionernas ansvar. Socialtjänstens huvuduppdrag föreslås vara att stärka den enskildes resurser och funktionsförmåga genom sociala stödinsatser, tex boende o sysselsättning. Ev statliga medel under 5 års tid, varav 2 år förberedelsetid och 3 år implementering.

Normen för försörjningsstöd höjs från 2024 med 8,7% samt att individuellt prövade kostnader, hyra, el, resor, fackavgift, beräknas öka vilket ytterligare leder till ökade kostnader.

Behov av en utökning av daglig verksamhet då samtliga enheter idag fyllt sin kapacitet. Nya lokaler eftersöks då Gyllengården behöver utöka säbo- och korttidsplatser. En rotation utifrån lokaler är nödvändig för att förbättra förutsättningarna för flera av förvaltningens verksamheter, samt en långsiktig plan utifrån väntad demografiutveckling och behov av platser på särskilt boende.

Helgtjänstgöring utreds, då vi i dagsläget saknar personal på helg men är övertalig på vardagar.

Heltidsresan inom LSS startar -24.

Arbete utifrån minskad sjukfrånvaro.

Arbete med att minska behovet av konsulter.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 1 st 3 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 6 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 2 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st 3 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Fortsatt problem med att rekrytera personal till våra verksamheter samt farhågor att på sikt ej kunna säkerställa personalförsörjningen inom förvaltningen. I övrigt god måluppfyllelse. Ett övergripande arbete med fokus på tillgänglighet har genomförts där flertalet digitala lösningar har ökat förvaltningens tillgänglighet

gentemot medborgarna. Arbetet med att minska försörjningsstöd har bedrivits framgångsrikt i samverkan med AMN. Uppstartsprojektet har implementerats i ordinarie verksamhet och fortgår. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd har under året leget lågt.

Trygghet och lärande

Samtliga mål är uppnådda. Socialförvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra och utveckla sina verksamheter och stärka dess kvalitet. Det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår i samtliga verksamheter. Vi ser fortsatta behov av att arbeta med delaktighet. Flera undersökningar har genomförts under året som visar goda resultat, tex brukarundersökningen inom äldreomsorgen, medarbetarundersökningen och sommarvikarieundersökningen. Fortsatt arbete pågår med att jobba förebyggande och informativt mot barn och föräldrar. Exempelvis har HLT-team upprättats i samverkan med Regionen och andra förvaltningar inom kommunen.

Folkhälsa och demokrati

Det pågår flera samverkansarbeten för att stärka det förebyggande arbetet samt att öka medborgarnas möjligheter till sysselsättning och delaktighet i samhällslivet. Samtliga mål anses uppfyllda.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

God måloppfyllelse inom området (3 av 4). Socialförvaltningen arbetar aktivt med resursanvändning och klimatanpassning genom att se över och förändra vårt sätt att arbeta. Vi arbetar för att samordna och samverka för att uppnå en hållbar och bättre resursanvändning. Vi ser fortsatta behov att arbeta med att minska sjukfrånvaron.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Björn Mårtensson (c)
Förvaltningschef/VD:	Katarina Härner
Antal anställda:	68

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB) är ett helägt fastighetsbolag som ägs av Ovanåkers kommun. AEFAB:s uppdrag är att bygga och hyra ut hyresrätter i kommunen. Vi ska ha ett utbud som passar olika kategorier av hyresgäster. Boendet är en grundförutsättning för att attrahera både företag och människor till kommunen.

AEFAB har idag 1 601 lägenheter varav 636 finns i Alfta och 965 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 100 000 kvm. De flesta bostadsbestånd i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet, medelvärdeåret är 1976. Vi förvaltar och underhåller även verksamhetslokaler och andra fastigheter åt Ovanåkers kommun, totalt 67 500 kvm verksamhetslokaler förvaltas åt kommunen. Förvaltning sker även av det kommunala fastighetsbolaget Alfta Industricenter AB:s lokaler om c:a 35 000 m². Totalt förvaltar bolaget ca 200 000 m². AEFAB:s anställda arbetar med allt från administration och service till el- och driftsfrågor. Huvuddelen av personalen utgörs av bovärdar, fastighetsskötare, lokalvårdare, hantverkare och administratörer.

Viktiga händelser

Hyrorna för 2023 höjdes med 4,5 % efter förhandlingar med Hyresgästföreningen. Denna hyreshöjning kompenserade inte fullt ut för den kostnadsutveckling som varit det senaste året och som även fortsatt under 2023. Detta innebär att budget för 2023 är känslig för extra kostnader som inte är budgeterade.

Inom bolaget arbetar vi för att bedriva förvaltningen på ett effektivt sätt samt att använda våra resurser på bästa sätt och till nytta för våra hyresgäster.

Uthyrningen av Trygghetsboendet på Backa i Edsbyn har gått sämre än planerna. I dagsläget är 16 av 31 lägenheter uthyrda. Under året har vi påbörjat en marknadskampanj för att få dessa uthyrda, bland annat genom en tillfällig hyresrabatt.

Uthyrningsläget i övrigt är fortfarande bra, dock något högre vakanser än tidigare år. Konjunkturläget är fortfarande osäkert och kan vid en försämring komma att påverka Aefab genom högre kostnader för vakanser.

Planerat underhåll fortsätter enligt budget. De större projekt som genomförts under året är stamreovering på området Trekanten i Edsbyn, värmeåtervinning på området Bagaren i Edsbyn. Installation av elbilsladdning slutfördes under perioden på våra områden.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	159 461	149 803
Verksamhetens kostnader	-129 045	-119 581
Avskrivningar	-18 308	-17 442
Verksamhetens nettokostnader	12 108	12 780
Finansiella intäkter	44	63
Finansiella kostnader	-11 248	-8 123
Bokslutsdispositioner	1 200	546
Skatt på årets resultat	-913	-2 390
Periodens resultat	1 191	2 876

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	498 713	494 762
Omsättningstillgångar	29 461	26 405
Summa Tillgångar	528 174	521 167
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	115 424	115 191
Avsättningar	10 408	9 775
Långfristiga skulder	360 000	360 000
Kortfristiga skulder	42 342	36 201
Summa Eget kapital och skulder	528 174	521 167

Årets resultat

Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 904 tkr (fg år 4 720 tkr. Jämfört mot budget är resultatet 842 tkr lägre. Större negativa avvikelser redovisas för vakanser lägenheter -1 982 tkr, inre underhåll - 3 000 tkr, fjärrvärme, - 804 tkr samt räntekostnader, -510 tkr. Positiva avvikelser redovisas för övriga intäkter, fakturerade tjänster 1 967 tkr, personalkostnader, 1 334 tkr. Underhåll uppgår till totalt 31 351 tkr varav 16 518 tkr redovisas som nya/utbyte av komponenter och redovisas som anläggningstillgång. I samband med bokslutet så har en fastighetsvärdering skett, denna visar att marknadsvärdet på bolagets fastigheter uppgår till 853 000 tkr att jämföra med det bokförda värdet som uppgår till 475 680 tkr.

Soliditet på bokförda värden har minskat något jämfört med 2022 och uppgår till 21,9 % (fg år 22,1 %). Detta är över målet i ägardirektivet som anger 17-21 %. Utgående likvida medel är högre än budget och förklaras av problem med leverantörsbetalningar som blev försenade över årsskiftet på grunda av IT problem.

Framtid

Under 2024 kommer vi fortsätta att effektivisera verksamheten och se över hur vi får en ändamålsenlig

organisation. Vi har flera pensionsavgångar under 2024-2025 och innan vi ersätter dem så ser vi över behovet. Arbetet med nya affärsplanen är uppstartat och målsättningen är att vara klara till sommaren 2024.

Vi har anställt en projektledare som kommer vara med och utveckla förvaltningsuppdraget så att vi använder våra resurser på bästa sätt.

Vi kommer fortsätta arbeta med kundnöjdheten och använda ett enkätverktyg för att kunna jämföra oss med liknande verksamheter.

Den hyreshöjning på 5,5 % som vi nådde i hyresförhandlingen för 2024 täcker inte kostnadsökningarna vi möter upp det med att inte ersätta personal som går i pension och se över vårt inre underhåll. Vi ser möjligheter med att få Backa trygg uthyr och vår prognos för 2025 med den överenskomna hyreshöjningen på 4,5 % är att vi får hämtar tillbaka resultatet något.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 3 st 2 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 2 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 2 st 1 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Totalt finns för året 12 mål inom de olika perspektiven/inriktningsmålen.

ARBETE OCH TILLVÄXT (5 mål)

Inom detta område bedöms målen om personalrekrytering, sjukfrånvaro och trivsel mm för vår personal delvis uppfyllda. Sjukfrånvaron är högre än målet. Medarbetarenkäter genomförs löpande, utfallet följs upp och analyseras i arbetsgrupperna, vid behov upprättas handlingsplaner.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (2 mål)

Otryggheten ökar i samhället vilket påverkar våra bostadsområden. Målet bedöms delvis uppnås för 2023. Trygghetsarbetet prioriteras i kommande års affärsplan.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (2 mål)

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Bolaget följer policy för sponsring som anger att stöd skall lämnas till föreningar som arbetar med ungdomar och integration.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (3 mål)

De ekonomiska om soliditet uppnås för 2023. . Målet om minskning av energianvändningen bedöms följa den långsiktiga planeringen. För att uppnå 30 % besparing till 2030 behövs ytterligare åtgärder vidtas.

Alfta Industricenter AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Björn Mårtensson (c)
Förvaltningschef/VD:	Katarina Härner, VD
Antal anställda:	Inga anställda

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun.

AICAB är ett industrihotell om 35 000 m². Uppdraget är att hyra ut och förvalta ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Under perioden har vi haft i princip allt helt uthyrt. Det är då 33 företag som har ca 600 anställda, de flesta företagen upplever fortfarande bra konjunkturer och söker arbetskraft, dock upplevs osäkerhet om det kommande årets utveckling.

Viktiga händelser

Under året har vi arbetat med tre större ombyggnader och hyresgäst Anpassningar. I dessa fall har nya förlängda hyresavtal tecknats. Investeringar blev 476 tkr dyrare än budget, nyupplåning på 7 mnkr skedde under hösten.

Vi har arbetat med att uppgradera bredbandsförbindelserna med nya switchar. Parkeringen mot Runemovägen har byggts ut för att möta verksamheterna behov. Belysningen på parkering och efter vägarna in till området är utbytt till LED.

Uthyrningsläget är fortsatt bra och i dagsläget finns endast några kontor lediga för uthyrning. Under året har vi avsatt mer resurser för yttre fastighetsskötsel på området.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	19 822	18 292
Verksamhetens kostnader	-12 280	-11 449
Avskrivningar	-4 965	-4 714
Verksamhetens nettokostnader	2 577	2 129
Finansiella intäkter	1	3
Finansiella kostnader	-1 569	-703
Periodens resultat	1 009	1 429

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	95 493	83 829
Omsättningstillgångar	1 253	1 004
Summa Tillgångar	96 746	84 833
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	28 327	27 721
Avsättningar	3 408	3 004
Långfristiga skulder	57 000	50 000
Kortfristiga skulder	8 011	4 108
Summa Eget kapital och skulder	96 746	84 833

Årets resultat

Alfta Industricenter AB redovisar för 2023 ett resultat före skatt på 1 009 tkr (fg år 1 429 tkr). Detta resultat är c:a 250 tkr lägre än budget. Som helhet är det redovisade resultat tillfredsställande då årets budget innehöll många osäkerheter om framför allt driftskostnadsökningar och höjda räntor. Intäkter och rörelseresultat är det högsta den senaste femårsperioden.

I samband med bokslutet har en intern fastighetsvärdering skett av samtliga industrifastigheter som bolaget äger. Denna värdering utvisar att marknadsvärdet överstiger det bokförda värdet. För att bibehålla fastigheternas värden är det av stor vikt att bibehålla hyresintäkter och driftsnetton genom långsiktiga hyresavtal och arbeten med att sänka bolagets driftskostnader.

Under året har Alfta Industricenter AB investerat totalt 19 228 tkr, budget var på 18 751 tkr.

De tre största investeringarna avser utbyggnader och anpassningar för hyresgäster. I dessa fall har nya förlängda hyresavtal tecknats.

Under året har ett nytt lån tagits upp på totalt 7 000 tkr för finansiering av dessa investeringar, resterande har finansierats med egna medel samt via den kredit som finns via kommunens koncernkredit.

Soliditeten minskar från 32,7 % till 29,3 % men är fortfarande över de mål som bolaget har i affärsplanen.

Minskning av soliditeten förklaras av årets höga investeringsnivå samt upplåning.

Resultat och soliditet uppfyller de mål som fastställt i den nuvarande affärsplanen. Likviditet är något sämre än budget och förklaras av att upplåningen var något lägre än planerat.

Framtid

Vi har haft en hög investeringsnivå de senaste åren som planar ut under 2024.

Uthyrningsläget är fortsatt bra och merparten av hyresavtalen har en återstående löptid på fem år eller mer. Vid förändringsbehov av hyresgästernas lokaler skall vi vara lyhörda för anpassningar, dessa skall i så fall finansieras genom nya tillkommande hyresavtal.

Styrelse och ledning kommer att arbeta med att ta fram en ny affärsplan. I investeringsplanen för de kommande åren finns fortsatt arbete med att byta ut äldre ventilationsaggregat vilket beräknas spara både el

och värme.

De satsningar på fastighetsskötsel som genomfördes under 2023 blev lyckade och vi kommer bibehålla skötselnivån framgent.

Flera företag är under tillväxt vilket innebär att Alfta industricenter fortsatt behöver utvecklas, särskilt gällande infrastrukturen är det behov av investeringar i närtid.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 3 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 5 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Totalt finns för året 10 mål inom de olika perspektiven/inriktningsmålen. Avstämningen som redovisas i denna rapport visar att bedömningen är att samtliga mål är uppfyllda för året. Detta är en bedömning av måluppfyllelsen.

ARBETE OCH TILLVÄXT (3 mål)

Målen uppfyllas för 2023.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (1 mål)

Uthyrningsgraden om minst 95 % uppnås.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (1 mål)

Målet uppnått då sponsring sker enligt fastställd policy och den inriktning som anges i denna.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (5 mål)

Resultat- och soliditetsmålen för 2023. Inför året fanns osäkerheter då räntekostnader och driftskostnadsökningen var svår att beräkna. Bokslutet visade att rörelseresultat blev tillfredsställande vilket gjorde att detta täckte de ökade räntekostnaderna. Höjt avkastningskrav i fastighetsvärderingen gör att marginalen mellan beräknat marknadsvärde och bokfört värde är relativt liten.

Helsinge Net Ovanåker AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Åke Jonsson (S)
Förvaltningschef/VD:	Johan Sigfridsson
Antal anställda:	6

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100 % av Ovanåkers kommun. Bolaget levererar bredband via fibernät och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.

Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget har tidigare fiberanslutit ett stort antal telestationer i kommunen och kan därigenom leverera bredband genom hyra av kopparledning från respektive telestation till hushåll och företag, så kallad ADSL-anslutning.

Bolaget är sedan ett antal år inne i en fas där vi avvecklar ADSL-tekniken och istället investerar i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter. Fördelningen mellan bolagets anslutningstyper är i dagsläget 98% fiber och 2% ADSL .

Vår intäktsfördelning är c:a 70% privatkundsintäkter och 30% företagskundsintäkter.

Bolaget uppnår under säsongen 2023-2024 målet i kommunens bredbandsstrategi, 98 % fibererbjudna hushåll 2025. Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under de senaste åren ökat kraftigt. Orsak till detta är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när det endast finns mindre byar och glesbygd kvar att bygga till. Mot bakgrund av investeringarnas långsiktiga karaktär kan lönsamhet för ett fiberutbyggnadsprojekt normalt inte påräknas de inledande åren

I dagsläget ligger 98,5 % av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

Viktiga händelser

Verksamhetsåret har dominerats av investeringar i fiberutbyggnadsprojekt. Årets investeringar har genomförts med egna- och bidragsmedel. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförlägningsprojekt med elbolag.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	16 937	16 855
Verksamhetens kostnader	-8 657	-9 283
Avskrivningar	-5 072	-5 133
Verksamhetens nettokostnader	3 208	2 439
Finansiella intäkter	287	57
Finansiella kostnader	-1 050	-602
Bokslutsdispositioner	-1 370	-1 890
Skatt på årets resultat	-222	-3
Periodens resultat	853	1

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	73 947	71 991
Omsättningstillgångar	16 769	17 583
Summa Tillgångar	90 716	89 574
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	-10 281	-9 428
Avsättningar	-9 526	-8 156
Långfristiga skulder	-50 000	-63 000
Kortfristiga skulder	-20 908	-8 989
Summa Eget kapital och skulder	-90 715	-89 573

Årets resultat

Ett ökat positivt resultat jämfört med föregående årsbokslut. Ett ökat intresse för fler företagstjänster och snabbare privatjänster samt minskade verksamhetskostnader har hjälpt till att öka resultatet trots den ekonomiska utmaning utbyggnader i områden med allt glesare befolkningsstruktur innebär.

Framtid

Bolaget avser att fortsätta genomföra omfattande investeringar i fiberteknik.

Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under 2023 ökat kraftigt men kommer tack vare en större andel bidrag att under 2024 få en minskad kostnad per hushåll för bolaget. Orsak till den faktiska kostnadsökningen är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när vi endast har mindre byar och glesbygd kvar att bygga till.

Planer:

- Fiberutbyggnad kommer i den mån det är ekonomiskt hållbart att fortsätta förbi målet att 98% av hushållen och företagen ska erbjudas anslutning till höghastighetsnät.

- Fortsatta insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god prestanda.
- Bearbetning av redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad faktisk anslutningsgrad.
- Utveckling av affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 2 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st 2 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st 2 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Helsinge Vatten AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Magnus Demervall (C)
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedebäck Lindberg
Antal anställda:	41

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vatten sköter drift och underhåll för Bollnäs och Ovanåkers kommuns alla VA-anläggningar. I detta ligger att säkerställa vattenförsörjningen och ansvara för reningen av avloppsvatten. I uppdraget ingår även ekonomihantering och kundservice för kommunernas VA-abonnenter.

Viktiga händelser

Ny styrelse för mandatperioden 2023-2026 tillträdde i samband med bolagsstämman i mars.

Stort arbete har gjorts under hela året att ta fram det förslag på dagvattentaxa som nu är antagen i båda kommunerna.

I både Bollnäs och Ovanåker har Helsinge Vatten varit delaktiga i framtagandet av en kommunal vattentjänstplan. Den skulle enligt *Lagen om allmänna vattentjänster* antas av kommunfullmäktige senast den 21 december 2023. I Bollnäs är det endast en mindre försening och Vattentjänstplanen kommer förmodligen att föreslås för kommunfullmäktige i februari. I Ovanåker finns en remissversion färdig, men där har projektet avstannat i den kommunala processen.

Övergång till det nya personal- och lönehanteringssystemet Medvind under hösten 2023 har tagit mycket tid och kraft. Även i skrivande stund efter 3 månaders användning upptäcks att vissa funktioner och behörigheter inte stämmer.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	67 985	65 648
Verksamhetens kostnader	-67 795	-65 327
Avskrivningar	-415	-324
Verksamhetens nettokostnader	-225	-3
Finansiella intäkter	239	26
Finansiella kostnader	-14	-12
Skatt på årets resultat		-11
Periodens resultat	0	0

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	2 264	1 928
Omsättningstillgångar	13 082	12 648
Summa Tillgångar	15 346	14 576
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	400	400
Avsättningar	0	0
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder	14 946	14 176
Summa Eget kapital och skulder	15 346	14 576

Årets resultat

Bolaget baseras på självkostnadsprincipen och det redovisade resultatet vid årets slut är noll. Resultatet av VA-verksamheten redovisas under respektive kommuns bokslut.

För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftsbidraget mot utfall driftskostnader i verksamheten gällande Bollnäs och Ovanåker. 2023 blev driftskostnaderna totalt 844 tkr högre än budgeterat.

Ur ett Ovanåkers perspektiv så uppkom följande avvikelser mot budget :

- Prisökning för kemikalier gör att kostnaderna ligger 450 tkr över budget.
- 240 tkr mer i slamavfallskostnad. Mängd slamavfall från Alfta reningsverk var felaktigt budgeterat med 120 ton samt prisökning blev högre än budgeterat.
- Kostnad för spolbilsinsatser 184 tkr över budget.

Framtid

Under de kommande åren behöver klimatanpassningsarbetet intensifieras. För Helsinge Vattens del innebär det att arbeta med effekterna av längre perioder med torra och skyfall. Detta måste ske tillsammans med de kommunala förvaltningarna, eftersom framför allt effekterna av skyfall behöver minimeras genom samhällsåtgärder och inte med större dagvattenledningar.

Det senaste årets kraftiga ökning av priset på VA-material, kemikalier och inköp av entreprenadtjänster innebär tillsammans med höjda räntenivåer en kraftig ökning av kostnaderna för VA-kollektivet. Samtidigt har kunderna en allt lägre förbrukning av vatten vilket innebär ett dilemma i VA-verksamhetens budget och taxeutformning.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mona Toresson (S)
Förvaltningschef/VD:	Mari Törrö
Antal anställda:	45 st

Verksamhetsbeskrivning

BORAB har sitt säte i Bollnäs och är ett kommunalt bolag som ägs av två kommuner, Bollnäs genom Bollnäs Stadshus AB (66,7%) och Ovanåker (33,3%). Bolagets huvudsakliga ansvar är att samla in, transportera, behandla och återvinna avfall från hushåll, dvs det avfall som kategoriseras som kommunalt avfall, och driva återvinningscentralerna i Bollnäs och Edsbyn. Denna halva av verksamheten råder under självkostnadsprincipen och är taxefinansierad. Bolaget tar även emot, lagrar och behandlar avfall från verksamheter ex. företag och fastighetsägare. Denna del finansieras med marknadsmässiga mottagningsavgifter. På uppdrag av Bollnäs Energi AB lagras och bereds också avfallsbränsle mot ersättning.

Viktiga händelser

Insamling av mat- och restavfall togs i drift i egen regi den 1 januari 2023. Merkostnader för rep på äldre fordon ska regleras med fordonsleverantören via krav på vite när samtliga beställda bilar är levererade. Den sista bilen har beräknad leverans i mars 2024, dvs mer än 1 års försening.

Bygget av garage och tvätthall är väsentligt försenat pga hävt avtal med byggtreprenören. Krav på vite och skadestånd har ställts till byggtreprenören. Denna entreprenör har försatts i konkurs och krav har ställts på konkursboet, men vi räknar med att inte kunna få ut något vite. Ny entreprenör är upphandlad och bygget har återupptagits och beräknas vara klart i mars 2024. Investeringen inte aktiveras förrän 2024 till ett något högre värde än ursprunglig upphandling, framförallt pga de byggfel som orsakats av den första entreprenören.

Omfattande arbete har gjorts under året med att ta över befintliga ÅVS:er (Återvinningsstationer) från producentorganisationen. Inköp av containrar har gjorts liksom av digitala stödsystem, logistik för tömning är upphandlat av entreprenör samt skötseln (städning och snöröjning) av ÅVS:erna i respektive kommuns interna organisationer.

Första januari 2024 blev det obligatoriskt för samtliga hushåll och verksamheter att sortera ut sitt matavfall. Därmed är det inte längre möjligt att teckna ett osorterat abonnemang.

Arbete pågår med båda ägarkommunerna utifrån den nya förpackningsförordningen och den införandeplan som inlämnades till Naturvårdsverket i september 2023.

PFAS utredning är avslutad och den påvisar en mindre spridningsrisk. Ansvar för dessa föroreningar vilar även på räddningstjänsten. Frågan tas vidare till tillsynsmyndigheten samt för ytterligare utredning innan

beslut om ev. åtgärder ska fattas.

BORABs organisation har vuxit mycket på kort tid. Det innebär att roller, processer, stödfunktioner och arbetsuppgifter behöver ses över. Utöver detta har såväl bankbyte som byte av lönesystem genomförts.

Arbetet pågår med att stärka kris- och krigsberedskapen. Det är ett omfattande arbete som tar tid och resurser i anspråk.

Förändringar har gjorts i tjänsten för hämtning av grovavfall från hushåll och en ny tjänst för hämtning av trädgårdsavfall har införts. Detta för att kunna separera (enl. lagkrav) trädgårdsavfall från brännbart avfall.

Under sommaren 2023 inträffade en brand i vårt avfallslager. Skadan av branden kunde begränsas tack vare väl fungerande rutiner. Risken för bränder ökar och arbete pågår för att förhindra och begränsa.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	84 171	80 278
Verksamhetens kostnader	-79 395	-71 533
Avskrivningar	-7 267	-6 371
Verksamhetens nettokostnader	-2 491	2 374
Finansiella intäkter	562	191
Finansiella kostnader	-134	-127
Bokslutsdispositioner	2 205	1 516
Skatt på årets resultat	-139	-849
Periodens resultat	3	3 105

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	83 825	79 059
Omsättningstillgångar	29 756	39 888
Summa Tillgångar	113 581	118 947
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	72 714	75 026
Avsättningar	9 977	10 670
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	15 890	18 251
Summa Eget kapital och skulder	113 581	118 947

Årets resultat

Årets resultat var budgeterat till 1,5mkr men blir vid årets slut +/- noll. Detta beror bl a på fördyringar som inflationen har medfört gällande drivmedel, högre prisnivåer generellt från leverantörer samt högre underhållskostnader pga högre slitage än beräknat.

Ersättningen från BEAB för krossningen av avfallsbränsle höjdes med endast 10% för 2023 istället för med hela index som avtalat. Detta gjordes med styrelsens godkännande och påkallades av BEAB utifrån deras ekonomiska situation. Det har medfört lägre intäkter för produktion.

Krossningen till BEAB landar på enligt plan vid årets början 63 000 ton.

Kostnaden för inhyrd personal på produktionssidan blev dubbelt så hög mot budget, bl.a. för att förstärka när ordinarie personal varit frånvarande och vid arbetstoppar.

Kostnaderna för reparationer och underhåll är högre än budgeterat. Det beror dels på inflationen och dels på större slitage än beräknat på både fordon och maskiner.

Priset på skrot har hållit relativt god nivå under året och utfallet intäktsmässigt landade nästan 880tkr högre än den restriktiva budget som estimerades 2022.

Pensionskostnaderna har ökat pga inflationskompensationen.

Rådande konjunkturläge medför att mindre avfall inkommer från verksamheter och det medför att intäkterna från mottagningsavgifterna minskar.

Höga drivmedelspriser under året blir en stor kostnadspost för både produktionen och åkeriet.

Avskrivningskostnaden för åkeriet hamnade 650tkr under budget på grund av förseningar i både fordon och garagebygge.

Högre kostnader än budgeterat för kollektivet kompenseras genom nyttjande av tidigare upparbetat överskott för både Bollnäs och Ovanåker.

Framtid

Det allmänt hårdnande ekonomiska läget i samhället påverkar och kommer att fortsätta att påverka bolaget. Lågkonjunkturen har medfört att färre företag lämnar avfall vilket medför minskade intäkter. Samtidigt står vi inför stora förändringar som vi enligt lag måste genomföra. Vilket innebär ökade projektkostnader och investeringskostnader. Detta medför att vi inte kommer att

Osäkerheten är stor i beräknade intäkter (ersättning via naturvårdsverkets schabloner och bestämmelser) samt driftskostnader för insamling av förpackningar. Den befintliga fastighetsnära insamlingen i allmännyttans bestånd samt driften av Förpackningsstationerna (tidigare ÅVS) är det som berörs under 2024. Från 2027 kommer detta även innefatta alla villahushåll och fritidshus. Omfattande arbete samt investeringar behöver också göras de närmaste åren för att implementera fastighetsnära insamling av förpackningar för villor och fritidshus. Häri ligger oklarheter gällande kalkylering av intäkter, kostnader samt projektkostnader och investeringar.

Vi har ett större slitage än befarat i kvarnanläggningen. Underhållskostnaderna riskerar att skjuta i höjden och det finns en överhängande risk för oplanerade stopp. Det skulle leda till negativa konsekvenser för våra samhällsviktiga funktioner samt för ekonomin. I och med detta kommer planerad investering i nya hammarkvarnar tidigareläggas till 2024.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Förekomsten av PFAS med en viss spridningsrisk är en potentiell risk för bolaget, speciellt om det kommer att ställas krav på omfattande sanerings- eller skyddsåtgärder. Detta kommer medföra att provtagning och kostnader inom ramen för miljökontrollprogrammet kommer att öka.

Årsredovisning 2023

Del 1

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord - Kommunstyrelsens ordförande	3
Kommunchefen har ordet	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Inledning	4
Översikt över verksamhetens utveckling	4
Den kommunala koncernen.....	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	9
Händelser av väsentlig betydelse.....	20
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	21
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	27
Balanskravsresultat	52
Väsentliga personalförhållanden	53
Förväntad utveckling.....	59
Ekonomisk redovisning	61
Resultaträkning.....	61
Balansräkning	62
Kassaflödesanalys	63
Noter (tkr).....	64
Driftredovisning.....	77
Budgetförändringar	78
Investeringsredovisning	79
Budgetförändringar investeringar	81

Förord - Kommunstyrelsens ordförande

Av erfarenhet vet jag att första året i en ny mandatperiod med en ny politisk konstellation behöver ledningen sin tid att komma på plats. Dels ska man sätta sig in i ärenden som den tidigare ledningen påbörjat, dels ska man skapa fungerande arbetsformer och relationer med både politiker och tjänstemän.

Kommunchef Marita Lindsmyr beslutade efter åtta månader på posten att avsluta sin tjänst och Mattias Bergström som tidigare varit tf kommunchef trädde återigen in i den rollen. Efter en formell rekryteringsprocess har Mattias sedan augusti varit kommunchef för Ovanåker.

Oroligheterna i omvärlden har tyvärr eskalerat. Rysslands invasionskrig mot Ukraina fortsätter och efter Hamas attack den 7 oktober blossade konflikten mellan Israel och Hamas upp med full styrka. Det går inte att räkna på det mänskliga lidande som dessa konflikter utsätter människor för men det oroliga världsläget påverkar också den finansiella stabiliteten i Europa vilket i sin tur påverkar de ekonomiska förutsättningarna för kommunerna. Trots den ansträngda ekonomin har vi valt att inte lägga några extra betungande besparingskrav på nämnderna. Vi bedömer att åren efter 2024 kommer att bli något ljusare och vi vill ge alla verksamheter möjligheten att planera och göra långsiktiga förändringar. På så sätt kan vi bättre rusta kommunen för framtiden. Ett stort tack till all personal och alla tjänstemän för det gångna året.

Yoomi Renström

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Lika intensivt som barnen leker på våra skolgårdar, lika snabbt känns det som att år 2023 har passerat. För egen del har 2023 inneburit tre olika tjänster, från miljö- och byggchef i januari vidare till tf kommunchef och till sist kommunchef i augusti. Ett nytt år och en ny mandatperiod med många nya och "nygamla" människor i vår organisation, förtroendevalda och medarbetare. Som kommunchef är en av fördelarna att jag får möjligheten att träffa så många olika människor i alla olika typer av yrken som vi som kommun tillhandahåller.

Jag slås av det fantastiska arbete som ni gör, varje dag. Allt ifrån hur ni tar hand om våra äldre, hur ni skapar trygga miljöer i våra förskolor och skolor och hur ni får fler att växa i vår kommun. Ovanåkers kommun har nästan 1000 medarbetare och det skulle vara omöjligt för mig att räkna upp allt bra ni gör på en halvsida i denna årsredovisning. Men trots allt positivt vi gör går det inte blunda för det som händer i omvärlden. Vi utsätts regelbundet för olika typer av IT-attacker, miljöer för våra unga blir tuffare och våra handläggare möts av fler hotfulla situationer.

Oavsett hur våra arbeten ser ut är jag övertygad om att vårt arbete blir bättre och att vi kommer må mycket bättre om vi arbetar tillsammans. Jag rekommenderar att vi alla pratar mer med varandra än om varandra, då kan vi göra skillnad. En av mina kloka medarbetare brukar säga att livet är ett tillsammansprojekt. Det ligger något i det, både i arbetet och på hemmaplan.

Mattias Bergström

Kommunchef

Förvaltningsberättelse

Inledning

Denna förvaltningsberättelse upprättas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitel och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Syftet med förvaltningsberättelsen är att ge en samlad och tydlig bild av Ovanåkers kommun och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande rubriker:

Översikt över verksamhetens utveckling, Den kommunala koncernen, Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, Händelser av väsentlig betydelse, Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten, God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning, Balanskravsresultat, Väsentliga personalförhållanden och Förväntad utveckling.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ovanåkers kommunkoncern redovisar ett resultat för 2023 på 0,9 mnkr, budgeten för året var 4,9 mnkr. Föregående års resultat i kommunkoncernen var 36,3 mnkr. Sammantaget blev det en negativ budgetavvikelse för koncernens resultat med 4,0 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader för kommunkoncernen är -828,0 mnkr vilket är 33,7 mnkr sämre än budgeterat. Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader. Högre personalkostnader, högre pensionskostnader och ökade kostnader för köpta tjänster och köpta utbildningsplatser är några av förklaringarna till den negativa budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 2,3 mnkr lägre än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 845,8 mnkr vilket är 25,5 mnkr högre än budgeten för året. Den främst orsaken till detta beror på högre skatteintäkter samt effekter av budgetpropositionen för 2023. Men det har även varit en ökning av fastighetsavgiften. Under 2023 har kommunen fått 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag.

Finansnettot, finansiella intäkter och kostnader, är -16,9 mnkr vilket är en positiv budgetavvikelse med 4,1 mnkr. Den största orsaken till avvikelsen beror på realiserade resultat på kommunens pensionsplaceringar.

Ovanåkers kommuns redovisade resultat för 2023 är -1,1 mnkr, årets resultat exklusive VA-verksamhetens resultat är 0,1 mnkr. Det budgeterade resultatet för 2023 är 0,1 mnkr. Föregående år var resultatet 30,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 31,4 mnkr sämre än budget och skatteintäkter och statsbidrag är 25,5 mnkr bättre än budget. Finansnettot är 4,7 mnkr bättre än budget.

Invånarantalet i kommunen har under några år ökat men 2022 vände trenden och det är nu andra året med en befolkningsminskning. Under året minskade befolkningen med 97 personer och var vid årets utgång 11 525 personer. Trenden att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser minskar håller i sig även under 2023, soliditeten i koncernen är nu på 34,8 %, 2019 var den 37,2 %. Soliditeten inkl. pensionsförpliktelser har däremot ökat från att 2019 vara 20,1 % till 22,5 % detta år. Huvudorsaken till den försämrade soliditeten exkl. pensionsförpliktelser är en relativt hög investeringstakt, framförallt under perioden 2018 till 2020 men

även efterföljande år har investeringarna varit relativt höga. För att finansiera de senaste årens investeringar har kommunkoncernen ökat sina långfristiga skulder med 197 mnkr sedan 2019. Kommunkoncernens långfristiga skuld per invånare fortsätter att öka och uppgår nu till 75 tkr. Resultatet för kommunkoncernen är det enskilt lägsta resultatet sedan 2019.

Den kommunala koncernen

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter (tkr)	327 815	313 635	299 020	314 983	332 157
Verksamhetens kostnader (tkr)	-1 077 727	-979 988	-967 794	-930 041	-939 798
Årets resultat (tkr)	948	36 269	17 461	29 050	32 909
Soliditet (%)	34,8 %	35,5 %	34,8 %	35,4 %	37,2 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	22,5 %	22,9 %	21,0 %	20,4 %	20,1 %
Investeringar (brutto) (tkr)	128 273	133 829	125 963	197 140	273 624
Långfristiga skulder (tkr)	862 103	864 440	844 075	782 362	664 931
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	75	74	72	67	57

Kommunen

	2023	2022	2021	2020	2019
Antal invånare (folkmängd)	11 525	11 622	11 711	11 672	11 670
Kommunal skattesats (%)	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %
Verksamhetens intäkter (tkr)	155 684	151 041	143 077	166 252	186 015
Verksamhetens kostnader (tkr)	-952 016	-861 811	-853 102	-826 815	-831 620
Verksamhetens nettokostnader (tkr)	-843 481	-755 251	-751 495	-698 214	-677 108
Verksamhetens nettokostnader/invånare (tkr)	-73	-65	-64	-60	-58
Skatteintäkter och statsbidrag (tkr)	845 836	794 805	755 758	722 652	699 986
Årets resultat (tkr)	-1 073	30 933	13 463	20 749	29 850
Soliditet (%)	43,0 %	44,2 %	43,4 %	45,1 %	50,0 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	24,0 %	24,5 %	21,7 %	21,1 %	21,4 %
Investeringar (brutto) (tkr)	78 423	91 871	90 661	159 347	192 246
Långfristiga skulder (tkr)	390 153	386 490	366 125	324 412	212 981
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	34	33	31	28	18
Totala tillgångar	1 202 223	1 172 262	1 122 985	1 050 131	906 535
Antal tillsvidareanställda	981	954	953	919	927

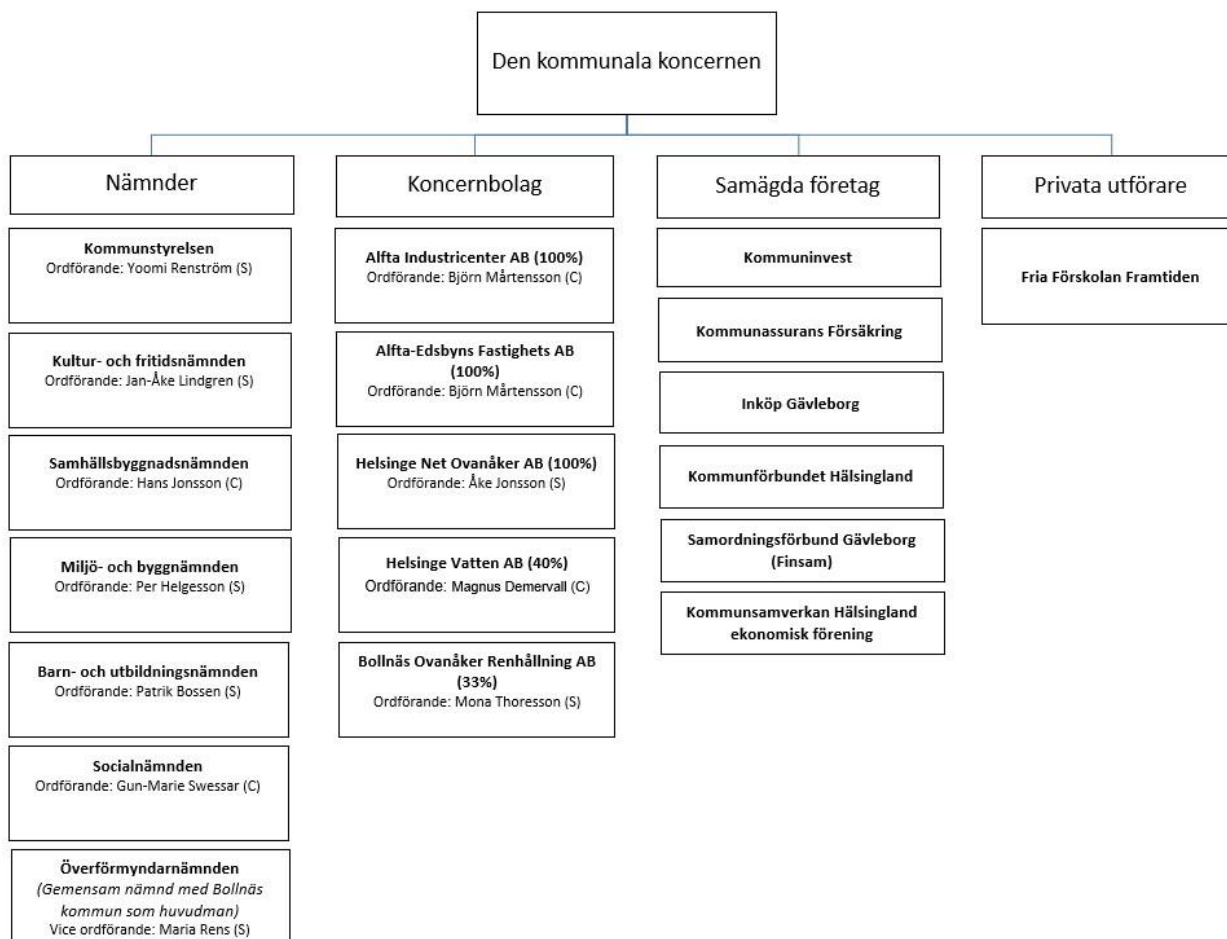
Utvecklingsmönstren på lite längre sikt visar bl.a att befolkningen fortsätter att minska efter att under några år tillfälligt ökat, befolkningen har mellan 1990 och 2023 minskat med 2 033 personer. Den kommunala skattesatsen i kommunen har varit oförändrad under perioden. Investeringarna i koncernen var historiskt höga under perioden 2018-2020 men även 2021 till 2023 genomfördes mer investeringar än vad som kunde finansieras med egna medel. Detta har medfört att de långfristiga skulderna i kommunkoncernen per invånare har ökat från att 2019 vara 57 tkr/inv. till att 2023 uppgå till 75 tkr/inv. De långfristiga skulderna per invånare i kommunen har ökat från 18 tkr/inv. 2019 till 34 tkr/inv. 2023. De höga investeringsvolymerna märks också på det totala tillgångarna i kommunen, där merparten avser anläggningstillgångar, 2019 var de totala tillgångarna i kommunen 906 mnkr men har fram till 2023 ökat till 1 202 mnkr. Soliditeten minskar i

både kommunkoncernen och kommunen men däremot ökar soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen något under perioden 2019 till 2023. Antalet tillsvidareanställda i kommunen var år 2023 981 personer, 2019 var det 927 personer.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag samt två delägda bolag. De helägda bolagen är Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB och Helsing Net Ovanåker AB. De två delägda bolagen Helsing Vatten AB och Bollnäs Ovanåker Renhållning AB ägs tillsammans med Bollnäs Stadshus AB. De samägda företagen är Kommuninvest Ekonomisk förening, Kommunassurans Försäkring, Kommunförbundet Hälsingland, Samordningsförbund Gävleborg (Finsam) samt Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening. Inköp Gävleborg är under avveckling. Kommunen anlitar privata utförare inom förskoleverksamhet.

Organisationsschema

Nämnder	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Inom nämndens ansvar ligger verksamheter såsom ekonomi, inköp, personal och löner, kommunikation och service, IT, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism och fysisk planering.

Kultur- och fritidsnämnden	Kultur och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet, fritidsgårdar och biblioteksverksamhet samt kulturskola.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för gator, vägar, parker och övriga allmänna platser. Nämnden ansvarar för de kommunala fastigheterna inom ramen för förvaltningsavtalet, t ex. verksamhetsfastigheter, kulturfastigheter, saneringsfastigheter och kommunens fritids- och idrottsfastigheter samt kommunens spår, leder och badplatser. Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom kommunens verksamhet med MBK (Mätning, Beräkning, Kartframställning), färdtjänst och riksferietjänst.
Miljö- och byggnämnden	Miljö- och byggnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet samt bostadsanpassningsbidrag. Nämnden är vidare kommunens naturvårdsorgan samt innehar budgetansvar för kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, anpassad grundskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, Svenska för invandrare (SFI) samt högskola/lärcentrum. I kommunen finns även en enskild förskola för vilken nämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för verksamheter som styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).
Överförmyndarnämnden	Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet vars huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap, samt efter handläggning ge tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder.

Koncernbolag	Verksamhet
Alfta Industricenter AB	Förvaltar och hyr ut ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Driver ett företagshotell på 35 000 m ² i Alfta.
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Fastighetsbolag som har i uppdrag att bygga och hyra ut hyresrätter, utbudet ska passa olika kategorier av hyresgäster. Bolagets verksamhet omfattar även att förvalta kommunens verksamhetsfastigheter.
Helsinge Net Ovanåker AB	Bolaget levererar bredband via kopparnät och fibernät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.
Helsinge Vatten AB	Bolagets uppdrag är att ansvara för distribution och rening av vatten, samt drift, skötsel och underhåll av vatten- och avloppsanläggningar inom Ovanåkers och Bollnäs kommun.
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	Ansvarar för ägarkommunernas avfallsverksamhet och driver avfallsanläggningen med återvinningscentralen på Sävstaås samt Edsbyn.

Samägda företag	Verksamhet
Kommuninvest	Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.
Kommunassurans Försäkring	Kommunassurans Försäkring AB är ett kommunkoncerninternt försäkringsbolag som ägs av en fjärdedel av Sveriges kommuner. Kommunassurans tillhandahåller i huvudsak egendoms- och ansvarsförsäkringar till ägarkommunerna samt biträder ägarkommunerna i deras skadeförebyggande arbete.
Inköp Gävleborg	Har tom 2019 genomfört upphandlingar samt gett stöd och rådgivning åt kommunernas förvaltningar och bolag i Gävleborgs län.

Kommunförbundet Hälsingland	Arbetar med förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet samt serveringstillstånd för alkohol, tillsyn av tobak, folköl samt receptfria läkemedel samt ansvarar för en förvaltareenhet.
Samordningsförbund Gävleborg (Finsam)	Samordningsförbund Gävleborg ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet med syfte att personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete och egen försörjning. Verksamheten bygger på Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (ofta förkortat Finsam).
Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening	Ambitionen med den ekonomiska föreningen är att fungera som ett nav och samordnare av utvecklingsprojekt för de sex hälsingekommunerna. Mycket har tidigare gjorts huvudsakligen inom vuxenutbildningen men inriktningen för den ekonomiska föreningen är att kunna initiera och driva projekt inom en rad områden.

<i>Privata utförare</i>	<i>Verksamhet</i>
Fria Förskolan Framtiden	Fria Förskolan Framtiden är en enskild förskoleverksamhet för vilken Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.

Sedan 2011 bedrivs överförmyndarverksamheten av en Överförmyndarenhet i ett samarbete mellan Bollnäs, Ljusdal och Ovanåkers kommun. Bakgrunden till det fattade beslutet är bland annat att man behövde stärka verksamheterna i respektive kommun och öka rättssäkerheten, varför handläggningen flyttades till den gemensamma enheten. Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun har sedan 2015 en gemensam överförmyndarnämnd och sedan 2023 ingår även Ljusdals kommun i den gemensamma överförmyndarnämnden.

2009 bildades bolaget Helsinge Vatten AB i syfte att sköta drift och underhåll av Bollnäs och Ovanåkers kommuners VA-verksamheter. Bolaget ansvarar även för respektive kommuns administrations- och ekonomifunktion, marknadsföring, kundtjänst samt hantering av fakturering och kravtjänst. Bolaget ägs till 40 % av Ovanåkers kommun och 60 % av Bollnäs Stadshus AB.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB (BORAB) ägs till 33,3 % av Ovanåkers kommun och 66,7 % av Bollnäs Stadshus AB. Bolagets uppdrag är att samla in, transportera, behandla och återvinna kommunernas avfall, samt lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB. Borab bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektivet och dels en konkurrensutsatt del med avkastningskrav.

Inköp Gävleborg fungerar under avvecklingen endast som förvaltare av avtal (enligt reviderad förbundsordning). Sedan 2020 har alla kommuner i Hälsingland skapat egna inköpsorganisationer och samverkar tillsammans i inköps och upphandlingsfrågor i Inköpssamverkan Mitt. Under 2024 kommer Inköp Gävleborg att avvecklas.

Kommunalförbundet Hälsingland (KFH) bildades den 1 april 2009. Medlemskommunerna Bollnäs, Söderhamn och Ovanåker har lämnat över ansvaret för bl. a förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet.

Under 2023 har antalet nämnder i Ovanåkers kommun utökats med två nya nämnder, Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan följer några risker/områden som är av vikt för att bedöma och förstå resultatet och den ekonomiska ställningen i Ovanåkers kommun och kommunkoncernen. Dessa är indelade i rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Nedan följer ett utdrag ur Ekonomirapporten som SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, presenterade i oktober.

De senaste årens inflations- och ränteuppgång har lett till en ekonomisk inbromsning och svensk BNP faller med 0,6 procent i år. Nästa år väntas en svag uppgång (+1 procent) men Sverige befinner sig fortfarande i lågkonjunktur. När omvärldsekonomin repar sig 2025 och 2026 förväntas återhämtningen bli större.

Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån. I prognosen räknar vi med ytterligare en höjning av styrräntan till 4,25 procent i år. Svensk ekonomi drabbas hårt både av inflationen och den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin.

Bostadsbyggandet påverkas kraftigt och antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret i år jämfört med samma period förra året. Investeringarna i näringslivet har minskat men samtidigt utvecklats förhållandevis starkt med tanke på den kraftiga ränteuppgången. Högt skuldsatta och räntekänsliga hushåll bidrar också till konjunkturedgången när deras köpkraft minskar. Inflationen har inneburit att reallönerna fallit till 2013 års nivå. Hittills har försvagningen av hushållens köpkraft mildrats av att de har använt det buffertsparande som byggdes upp under pandemin, men successivt slår de höga priserna och räntorna igenom. Hushållens sparkvot är nere på samma nivå som före pandemin och bedömningen är att hushållen inte vill försämra sparandet ytterligare.

Även om inflationen sjunker kommer den högre prisnivån och ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Under 2024 räknar vi med att kronkursen stärks och att inflationen mätt som KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) minskar till ett årsmedelvärde på 2,3 procent. I och med att inflationen stabiliseras runt målet på 2 procent, kan Riksbanken börja sänka styrräntan, något som beräknas börja under andra kvartalet 2024. Lägre inflation och mindre åtstramande penningpolitik ökar hushållens köpkraft 2024, men anpassningen till varaktigt högre prisnivå och räntor kommer sannolikt att pågå flera år efter att inflationen normaliserats. Omvärlden behöver också anpassa sig till en varaktigt lägre köpkraft och därmed kommer svensk export att ge svagt bidrag till BNP-ökningen fram till 2025. Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en mycket hög nivå, cirka 70 procent av befolkningen i åldern 15–74 år är sysselsatta. Men konjunkturedgången väntas inom kort ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. Nästa år beräknas arbetslösheten stiga och antalet arbetade timmar minska med 0,3 procent, något som påverkar utvecklingen av skatteunderlaget, som därför ökar långsammare än normalt. Men sett under hela prognosperioden ökar det nominella skatteunderlaget i linje med den historiska utvecklingen. Kommunsektorn påverkas dock av den höga inflationen, de höga räntekostnaderna och den allt svagare konjunkturen som försämrar resultaten.

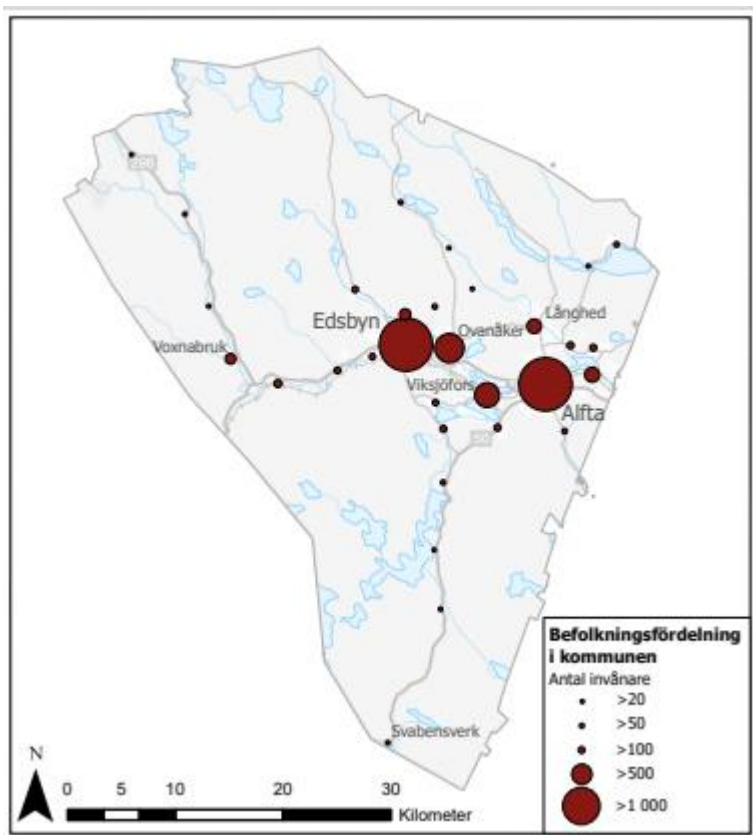
Kommunernas ekonomiska läge är mer ansträngt än på många år. Höga prisökningar i verksamheterna och

ökade pensionskostnader i år och nästa år ger tillsammans med högre räntor tuffa ekonomiska förutsättningar. Resultaten faller kraftigt i år och många kommuner prognostiserar underskott. Inför nästa år krävs fortsatt återhållsamhet, effektiviseringar och i flera kommuner även skatthöjningar. Anpassningar av verksamheten måste göras, bland annat med hjälp av digital teknik och nya arbetssätt, som både tar hänsyn till dagens svåra ekonomiska förutsättningar och arbetskraftsbristen. För att kommunerna ska komma tillbaka till nödvändiga resultatnivåer är det avgörande att inflationen återgår till inflationsmålet.

Kommunernas resultat var 34 miljarder kronor 2022 vilket motsvarar 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Endast 21 kommuner hade underskott. I år faller resultaten kraftigt till följd av höga pensionskostnader, ökade räntekostnader och prisökningar. Sammantaget beräknas resultatet minska med 25 miljarder kronor, och inför nästa år försämras förutsättningarna ytterligare. I vilken utsträckning kommunerna kommer att ta till åtgärder i form av besparingar, effektiviseringar eller skatthöjningar inför 2024 återstår att se, men skulle inget göras kommer det att bli underskott i de flesta kommunerna och i sektorn som helhet. De lägre resultatnivåerna kommer också att innebära en ökad upplåning.

Befolkningsutveckling

Hur kommunens befolkning är sammansatt påverkar planeringen av service i en kommun. Det handlar bland annat om hur många invånare kommunen har i förvärsarbetande ålder, andelen äldre, antalet barn, antalet kvinnor och män, geografisk spridning och om befolkningen ökar eller minskar.

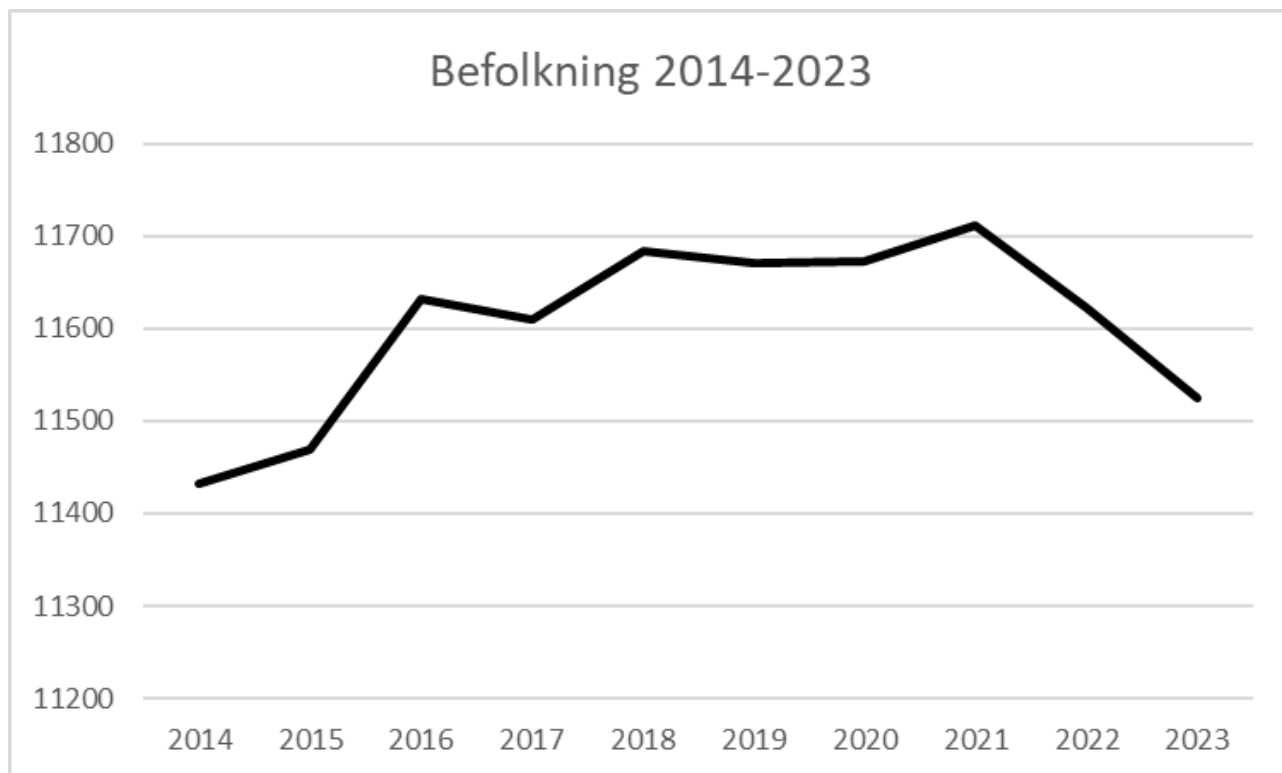

I Ovanåkers kommun är befolkningen koncentrerad till Voxnans dalgång och de kringliggande byarna. Nästan 60% av kommunens befolkning bor i tätorterna Edsbyn och Alfta

Enligt befolkningsprognosen antas att runt 110 barn föds varje år i kommunen, 2023 föddes det totalt 107

barn. Det är dock fortfarande fler som dör än som föds vilket leder till ett så kallat negativt födelseöverskott. Under år 2023 avled 159 personer och födelseunderskottet var -52.

De senaste åren har inrikes inflyttning till kommunen legat på 300-400 personer. Utflyttningen har ofta varit något högre. År 2023 var det ett inrikes nettoflyttningsunderskott på -43 personer. 399 inrikes utflyttningar och 356 inrikes inflyttningar till kommunen. Under 2023 invandrade 39 personer och utvandrade 44 personer, vilket ger ett invandringsunderskott på -5 personer under 2023. Per den 31 december 2023 bor 11 525 invånare i Ovanåkers kommun. Befolkningen minskade med 97 personer jämfört med föregående år.

Åldersstrukturen i Ovanåkers kommun skiljer sig från riket. Kommunen har en högre andel äldre och antalet äldre kommer att fortsätta öka i framtiden. Största ökningen kommer ske runt år 2020 och fram till 2035. Denna befolkningsstruktur påverkar den framtida välfärden.

Befolkningen har mellan 1990-2023 minskat med 2033 personer till nuvarande 11525 invånare. Mellan 1990-2013 minskade befolkningen varje år medan befolkningen under perioden 2014-2023 ökat sex av tio år.

En demografisk utmaning för kommunen ligger i att antalet 80 år och äldre antas öka med 410 personer (+48%) mellan 2020-2030. Mellan 2020-2023 var ökningen 81. Gruppen 80 år och äldre är en grupp där flera är i behov av kommunala insatser i form av hemtjänst eller särskilt boende. Mellan 2030 och 2040 antas att ökningen i gruppen 80 år och äldre inte är så stor men en omfördelning sker inom gruppen där antalet 90 år och äldre antas bli 122 fler (+65%).

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ovanåkers kommun utmärks av en stark industri- och småföretagartradition. Tillväxten i det lokala näringslivet i Ovanåker har varit mycket god under hela 2000-talet. Det beror dels på den starka

företagartraditionen kombinerat med en god förmåga till förnyelse och investeringsvilja. Några av länets största privata arbetsgivare finns i Ovanåkers kommun. Andelen företagsamma i Ovanåker ligger över länsnittet. En framtida utmaning är att rekrytera kvalificerad arbetskraft för att företagen ska fortsätta utvecklas, men det gäller inte bara den kvalificerade arbetskraften utan det kommer att bli en utmaning inom alla områden.

2023 har varit ett tufft och utmanande år för en stor del av kommunens företagare, vi har haft stora varsel på Svenska Fönster som direkt ger effekt på arbetslöshetssiffrorna i kommunen, även några andra företag har varslat under året. Flera mindre snickarfirmor har under slutet av 2023 varslat personal eftersom det fortsätter vara trögt i byggbranschen. Vi i Ovanåker har en större bredd på branscher nu än vad vi hade för ett tiotal år sedan då vi hade nästan bara träindustri. Tittar vi på Alfta Industricenter så har flera metallföretag etablerat sig där genom åren och det gör att vi inte är lika känslig för konjunkturedgångar, flera av metallföretagen har fortsatt gå bra vilket har vägt upp lite. Sedan har företagen i kommunen fortfarande stora problem med sin kompetensförsörjning över tid och detta är en av de stora utmaningarna för företagen i vår kommun framgent.

Arbetslösheten i Gävleborgs län var 8,7 % (12 170 personer i december 2023) att jämföra med samma månad föregående år, då det var 8,8 % (en minskning med 232 arbetssökande)

Arbetslösheten i Ovanåker var i december 8,0 % (438 personer), detta är högre jämfört med samma månad föregående år då det var 6,5 %.

Arbetslösheten i Ovanåker i december var lägre bland kvinnor 7,0 % jämfört med män 8,9 %. I december 2023 har ungdomsarbetslösheten ökat med 13 ungdomar sedan samma månad i fjol. Arbetslösheten bland utrikes födda i december 2023 var 27,3 % att jämföra med 25 % december 2022.

Kommunen har de senaste åren tagit ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor som en följd av att staten har minskat Arbetsförmedlingens kontor samt minskat statlig ersättning till arbetsmarknadspolitiska program. Under 2023 så ingick kommunen genom Arbetsmarknads och näringslivsenheten en överenskommelse gällande arbetslösheten, där riktar vi in oss på särskilt utsatta grupper utifrån statistik från Arbetsförmedlingen, det har slagit väl ut och vi har varit ledande i Hälsingland i detta jobb. Arbetsmarknad och näringslivsenheten har också upprättat flera nya samarbeten med andra aktörer både intern inom kommunen men även extern med till exempel Hälsocentralerna och fler företagare.

Bostadsmarknad

Det kommunalägda bostadsbolaget Aefab har ha en viktig roll för att skapa boende för invånare i Ovanåkers kommun. Det är svårt att bedöma vilka typ av boenden som behövs, men kopplat till kostnadsutvecklingen så behövs det byggas billiga bostäder, mindre och mer energisnålt.

Bostadsbolaget Aefab har gjort analysen att en hög andel äldre som bor utanför tätorten bör vilja bo enklare, bekvämare och närmare samhällsservice. Under 2022 invigdes ett andra +65 boende i kommunen, när 65Trygg Backa i Edsbyn med 31 lägenheter färdigställts. Efter detta färdigställande har Aefab alltså byggt 93 st trygghetsboenden inom kommunen på några år. Under 2023 har inga nya lägenheter tillförts.

Färdigställandet på Backa betyder också att det tillförts 130 nya lägenheter sedan kommunens översiktsplan

blev klar år 2017. I översiktsplanen är mål satta att det ska tillföras 100 st lägenheter och 50 st trygghetsboenden till år 2030. Färdigställandet på Backa betyder därmed att måluppfyllelsen ligger långt före planen, då det totalt tillförts 130 st nya lägenheter sedan översiktsplanen antogs, men med en större fördelning mot trygghetsboende. Utöver dessa boenden har det också tillförts 26 st lägenheter för LSS boende och boende för psykisk rehabilitering.

Uthyrningsgraden hos bostadsbolaget Aefab ligger på 97 %, dvs lägre än 2022. Aefab hyrde ut 240 lägenheter under 2023 vilket är ca 20 st/månad och ligger på ungefär samma nivå som tidigare. På varje uthyrningsobjekt är det färre sökande jämfört med förra året. Antalet ködagar har sjunkit något och så även antal sökande per objekt, vilket pekar på ett något minskande uthyrningstryck än tidigare men från en hög nivå.

Det har varit svårare att sälja bostäder vilket har lett till att flera avvaktar med att sälja, målgruppen för trygghetsboendet bor idag i egna hem vilket innebär att det tar längre tid än beräknat att få trygghetsboendet fullt uthyrt. Byggbpris- och energiindex fortsätter att kraftigt öka, vilket gör det svårt att hålla marknadsmässiga hyror på nya objekt. En förhoppning är att ökningarna minskar i takt med att inflationen sjunker. Aefab planerar för tillfället ingen nyproduktion men kommer påbörja ett planeringsarbete för att på sikt kunna bygga nytt.

Hållbarhet

Framtagande av lokala miljömål 2024-2030 har genomförts under året och ska antas i början på 2024. I Sverige finns 16, av riksdagen fastställda, miljökvalitetsmål vilka utgör den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Länsstyrelsen har som regional miljömyndighet en övergripande och samordnande roll i Sveriges miljömålsarbete. Som ett led i uppdraget har Länsstyrelsen, i bred samverkan i Gävleborgs län, tagit fram ett nytt åtgärdsprogram för de regionala miljömålen 2023–2030. Då de utmaningar som finns inom området är desamma i Ovanåkers kommun som för hela länet, grundar sig de nya lokala miljömålen i Länsstyrelsens åtgärdsprogram. En arbetsgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstepersoner har ur åtgärdsprogrammet valt ut 16 mål vilka anses relevanta för kommunen samt ett 17:e mål som är att implementera aktiviteterna från Kretsloppsplanen. Målen återfinns under fyra temaområden – Energi och klimat; Vatten; Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv samt Giftfritt och cirkulärt samhälle – och gäller för åren 2024–2030.

En ny målstyrningsmodell har tagits fram under året med utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Agenda 2030 har tydliga ambitionsnivåer som kommunen har att utgå ifrån i den egna verksamhetsstyrningen. Syftet med modellen är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och lokala ambitioner kopplat till de 17 globala målen. De globala målen är konstanta över tid och ger långsiktighet i målstyrningen. Ovanåkers kommun har för perioden 2024-2027 prioriterat Globalt mål 3 - Hälsa och välbefinnande, Globalt mål 4 - God utbildning för alla, Globalt mål 5 - Jämställdhet, Globalt mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt och Globalt mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion.

2023-12-11 reviderades kommunens Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel. Under rubrik 2.6 Ansvarsfulla placeringar beskrivs bland annat hur kommunen ser på hållbarhet. För samtliga av kommunens placeringar gäller att förvaltningen ska ske med hänsyn till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet utifrån ett globalt perspektiv. Kommunen har som krav att de företag och organisationer i vilka

kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning. För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen ska kommunen även använda sig av så kallat positivt urval som innebär att fondförvaltaren aktivt väljer in innehav i stället för att välja bort. Kommunen ska indirekt via värdepappersfonder placera i bolag som bidrar till att lösa klimatutmaningarna eller som främjar omställningen till ett hållbart samhälle.

Verksamhetsrisker

Den demografiska utvecklingen har stor påverkan på arbetsgivarens möjligheter att klara kompetensförsörjningen. Antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven av välfärd ses öka. Att hitta och behålla rätt kompetens är en av våra största utmaningar och avgörande för hur Ovanåkers kommun möter framtiden. Konkurrensen om arbetskraften är stor. Det innebär att arbetet med att attrahera, rekrytera utveckla och behålla kompetenta medarbetare sker i konkurrens med andra kommuner, regioner samt även privata arbetsgivare.

Det är viktigt att vi kan locka nya kompetenta medarbetare, men lika viktigt att vi tar väl hand om de vi redan har genom att skapa förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera välfärdstjänster med god kvalitet. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom rekrytering, istället behövs också nya arbetssätt och att tillvarata och utveckla befintliga medarbetare.

Kompetensförsörjningsutmaningen skiljer sig till viss del åt mellan våra verksamheter, vilket innebär att arbetet behöver verksamhetsanpassas utifrån behov och förutsättningar. Redan nu ses ett underskott på personal alternativt svårighet att rekrytera inom legitimationsyrken såsom tex sjuksköterskor och lärare inom vissa ämnen. Chefer och undersköterskor är andra exempel på svårrekryterade grupper.

Kommunen har ett fastighetsbestånd som till stor del byggdes på 60- och 70-talet. Under de senaste åren har kommunen beslutat och genomfört flera renoveringar av bland annat grundskolor och fritidsanläggningar och nybyggnationer av demensboende och förskolor. Under året har en ny 6-avdelningsförskola färdigställts.

Utbildning

Den demografiska utvecklingen visar att kommunens barn- och elevvolym kommer att vara en utmaning kommande år. En översyn av kapacitetsberäkningar för för- och grundskolans organisation är nödvändig för att säkerställa att antalet platser möter upp behovet. Födelsetal och befolkningsprognos visar på färre barn än tidigare år. Befolkningsutvecklingen och den förändrade prognosen innebär konsekvenser om inte åtgärder vidtas.

Antal barn i landsbygdens för- och grundskolor minskar medan elevantalet ökar under några år i centralskolorna i Alfta och Edsbyn. För att hantera detta behövs underhåll och åtgärder för tillgänglighetsanpassning. Möjlighet till samordning som kan gynna likvärdighet, kollegialt lärande, allokering av platser och specifik kompetens samt bidra till ekonomisk hållbarhet. Antalet förskoleplatser i Edsbyn har successivt utökats på Sörgårdens- och Bäckstugans (modul) förskolor. Viktigt att notera att dessa förskolor är tillfälliga. Skogsbackens förskola i Alfta är i drift och har för närvarande inte nått sin fulla kapacitet.

Gymnasiet kommer att vara oförändrat i storlek om nuvarande andel elever behålls. Gymnasieverksamheten

är konkurrensutsatt, vi ska vara attraktiva, hålla hög kvalitet och samverka. Vuxenutbildningen växer och ett flertal yrkesutbildningar utöver ordinarie utbud har tillskapats. SFI-verksamheten är ansträngd då Migrationsverkets bidrag minskat samtidigt som elevvolymen inte minskar i samma utsträckning.

Vårt kompensatoriska uppdrag är betydande och likvärdighet är en central satsning. Vi fortsätter att utveckla elevhälsan för att gynna alla elever och kompensera för socioekonomiska skillnader. En utmaning är att stödja utlandsfödda elever för att de ska uppnå nationell behörighet till gymnasieskolan, vilket kräver extra resurser och stöttning. Vi möter även utmaningen med elever från studieovana hem, vilket påverkar betygsskillnader och behörighet till gymnasieprogram. Digitalisering spelar en viktig roll i vårt kompensatoriska arbete för att öka tillgängligheten och stärka elevernas lärande.

Teknik ger förutsättningar för en lärmiljö som är framtidsinriktad och motiverande. Nationell strategi för skolans digitalisering är i omdaning och vi kommer att utveckla vår IKT-verksamhet i denna riktning. Detta tillsammans med moderna undervisningslokaler och legitimerad behörig personal kommer att lägga grunden för en utveckling av kvalitativ verksamhet.

Fortsatt samarbete med högre lärosäten för forskning och pedagogiska satsningar är avgörande för att upprätthålla hög kvalitet i vår verksamhet. En strategisk kompetensförsörjningsplan visar att vi delvis undviker den förväntade lärarbristen tack vare en stabil elevvolym. Vi prioriterar att behålla vår befintliga personal genom löne- och kompetensutveckling, särskilt med tanke på kommande pensionsavgångar inom förskola och gymnasium. Även om rekryteringar och kompletteringsutbildningar ser ut att tillgodose behovet av lärare i moderna språk, fortsätter utmaningarna med att rekrytera lärare inom Matematik/NO för årskurser 7-9. Arbetsmiljöarbetet pågår för att identifiera områden med förbättringspotential, med fokus på att minska korttidsfrånvaro och hantera långtidssjukskrivningar, som påverkas av personalens ålder och stora barngrupper.

Vård och omsorg

De behov av omställningar och prioriteringar som verksamheterna sett under några år gäller fortsatt och förstärks också utifrån de riktade statsmedel som kommunerna får för att utveckla och förbättra kvalitét, samverkan, tillgänglighet och kontinuitet inom alla verksamhetsområden. En ny socialtjänstlag med fokus på tillgänglighet och förebyggande arbete är på ingång och omställningsarbetet har påbörjats. Den demografiska utvecklingen med en ökande äldrebefolkning i behov av socialtjänstens vård- och stödinsatser kräver omställning och ändrade arbetssätt för att kunna möta medborgarnas behov.

Färre personer i arbetsför ålder ska ta hand om fler och samtidigt bemästra en allt mer avancerad vård i hemmet. Detta ställer höga krav på kompetensförsörjning för att lyckas upprätthålla kvalitét och rättssäkerhet. Svårigheten att rekrytera främst arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor, socialsekreterare, undersköterskor och chefer medför risk att inte kunna upprätthålla rättssäkert stöd och vård/omsorg med kvalitet. Den nationella omställningen till Nära vård tillsammans med utvecklingen av mer avancerad vård i hemmet ställer krav på välutbildad personal, både gällande den legitimerade personalen och för personal som tar emot delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Socialtjänstens omställning till ett mer förebyggande arbete kräver utökade resurser, framförallt gällande insatser för barn och unga. Samtidigt som ett omställningsarbete pågår ska basverksamheten fortgå.

Socialtjänsten förväntas möta upp behov av stöd i ett tidigt skede i syfte att på sikt minska mer omfattande stödinsatser. Samverkan mellan socialtjänst och skola är betydande för omställningsarbetet. Även arbetet med hållbara lösningar för personer långt ifrån arbetsmarknaden ställer krav på samverkan och flexibla arbets sätt. Förmågan och viljan till ändrade arbets sätt med fokus på samverkan och samarbete, både internt och externt, måste stärkas för att skapa den utveckling som omställningen kräver i syfte att kunna möta framtida behov och förväntningar.

Finansiella risker

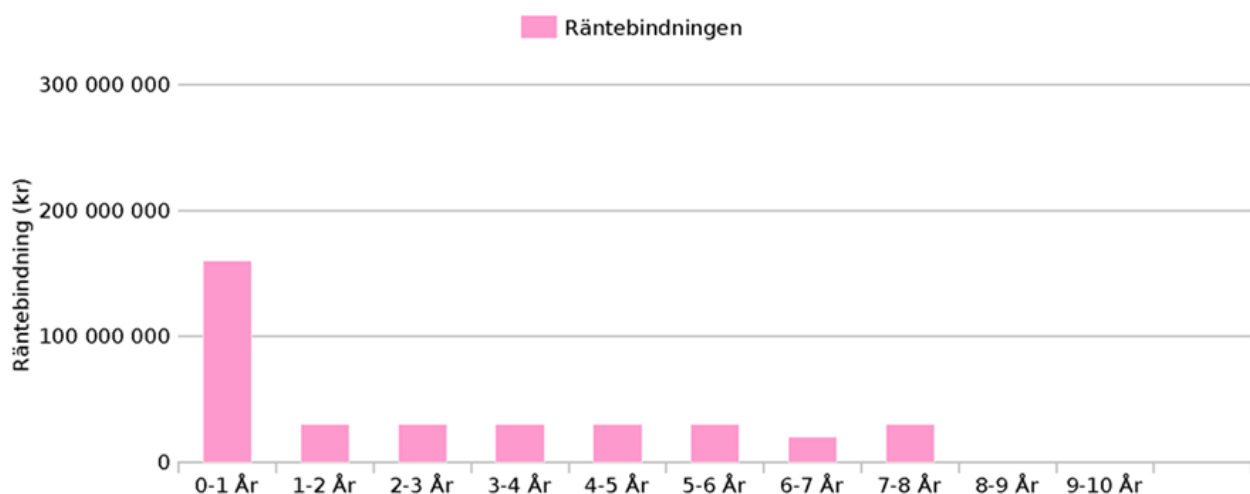
Ovanåkers kommuns fullmäktige har beslutat om en Finanspolicy (reviderad kf 2023-11-06). Syftet med finanspolicy n är att ange ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställd av kommunfullmäktige, Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Ovanåkers kommun (reviderad kf 2023-12-11).

Kommunens bostadsbolag Aefab antog en finanspolicy 2013-12-18 som reglerar de finansiella riskerna som bolaget har. Räntesäkring sker åtskilt från kapitalbindning via ränteswappar. Samtliga lån finns hos Kommuninvest och all räntesäkring hos Nordea. Vid nyupplåning och omsättning av lån tas 2 anbud in.

Aicab antog en finanspolicy 2018-06-11 och Helsing Net Ovanåker AB antog en finanspolicy 2020-02-13.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken har räntebindningen i låneportföljen fastställts enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall < 12 mån. 30 %. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

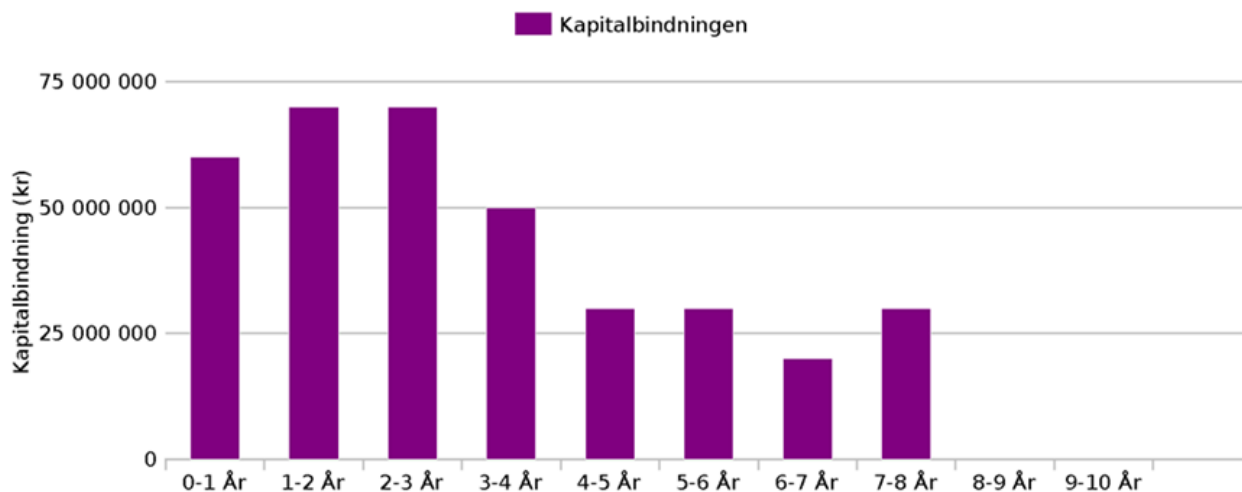
Genomsnittliga räntebindningen för kommunen är 2,63 år. Genomsnittlig ränta för 2023 är 1,45 %.

Totalt i koncernen är den genomsnittliga räntebindningen 2,81 år och den genomsnittliga räntan är 2,12 %.

Räntebindning för Aefab uppgår till 3,24 år, genomsnittlig ränta är 2,93 %. Räntebindning för Aicab uppgår till 2,59 år, genomsnittlig ränta är 2,23 %. Räntebindning för Helsing Net Ovanåker uppgår till 1,12 år, genomsnittlig ränta är 1,39 %. Räntebindningen för Borab uppgår till 2,87 år, genomsnittlig ränta är 0,44 %.

Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken har kapitalbindningen i låneportföljen fastställts enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall 12 mån. 30%. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för kommunen är 3,19 år.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för koncernen uppgår till 2,93 år.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för Aefab uppgår till 2,86 år. Kapitalbindning för Aicab uppgår till 2,93 år. Kapitalbindningen för Helsing Net Ovanåker AB uppgår till 1,62 år. Kapitalbindning för Borab uppgår till 2,87 år.

Kredit- och likviditetsrisk

Målsättningen med kommunens likviditetsförvaltning är att kommunkoncernens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas.

Kommunen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt – utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap – ska i huvudsak användas för att amortera kommunens låneskuld.

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument, så som räntebärande papper, värdepapper och/eller bankinlåning, samt i godkända, kreditvärdiga motparter hos den bank som kommunen vid tillfället har avtal med. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Utdrag ur Placeringspolicyn gällande förvaltning av pensionsmedel (Kf 20231211 § 119):

Ovanåkers kommun har avsatt kapital för att minska framtida likviditetsmässiga påfrestningar för hantering av pensionsskulden. Den totala pensionsskulden överstiger i dagsläget kraftigt nivån på avsatta medel.

Målet med pensionsmedelsförvaltningen är att förvaltad pensionskapital på sikt ska täcka de årliga

pensionsutbetalningarna för den historiska pensionsskulden. Tillräckligt med kapital för detta beräknas uppnås ca 2040 genom avkastning på förvaltad kapital och genom likvidmässiga avsättningar över tid.

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. Storleken på pensionsskulden påverkas av flera föränderliga faktorer såsom ränta, inflation, dödlighet och eventuella avtalsförändringar. Givet pensionsskuldens riskegenskaper kan därför även likvidmässiga avsättningar behövas under perioden för att uppnå målsättningen.

Målet med de avsatta medlen är att nå en årlig real avkastning om 3% sett över rullande femårsperioder. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. I lägen då andelen aktier minskas placeras detta kapital i övriga tillgångsslag.

Pensionsförpliktelser

Ett av de största åtaganden som kommunkoncernen har är pensionsåtagandet. Pensioner intjänade före 1998 skuldförs inte utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen och Ansvarsförbindelsen är den beräknade framtida skuld som kommunkoncernen har för pensioner.

Avsättningen för pensioner för kommunkoncernen inkl. löneskatt uppgår till 96 608 tkr (83 685 tkr). Avsättningen inkl. löneskatt för kommunen uppgår till 94 664 tkr (81 702 tkr), en ökning av avsättningen med 12 962 tkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner inkl. löneskatt för kommunkoncernen uppgår till 228 886 tkr (230 286 tkr), vilket är en minskning av ansvarsförbindelsen med 1 400 tkr.

Marknadsvärdet av de förvaltade pensionsmedlen är vid årets utgång 74 865 tkr (69 243 tkr), anskaffningsvärdet 69 575 tkr (68 902 tkr). Återlånade medel är skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel. Konsolideringsgrad är den andel av pensionsförpliktelsen som täcks av förvaltade pensionsmedel.

Pensionsförpliktelse (tkr)

Pensionsförpliktelse	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avsättningar inkl löneskatt	94 663	81 702	96 608	83 684
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	228 886	230 286	228 886	230 286
Summa pensionsförpliktelser	323 549	311 988	325 494	313 970
Finansiella placeringar av pensionsmedel - marknadsvärde	74 865	69 243	74 865	69 243
Återlånade medel	248 684	242 745	250 629	244 727
Konsolideringsgrad	23,1 %	22,2 %	23,0 %	22,1 %

Under 2023 gjordes en utvärdering och revidering av placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel. Summan av framtida pensionsutbetalningar som kommunen måste hantera överstiger

kraftigt nivån på avsatta medel. Målsättningen i den uppdaterade policyn innebär att kommunen ska ha tillräckligt med kapital för att möta pensionsskulden ca år 2040. Då placeringshorisonten är lång beslutades att öka den maximala gränsen för tillgångsslaget aktier från 60% till 80%.

Ovanåkers kommun förvaltar pensionsmedelskapitalet med en dynamisk förvaltningsmodell där det sker löpande kontroll på nedsidesrisken. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall justeras andelen aktier så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. Strategin innebär att andelen aktier främst bestäms utifrån aktuellt riskutrymme. I början av 2023 var andelen aktier ca 21 %, vilket är lägre än den genomsnittliga aktieandelen över tid. Anledningen till den lägre aktieandelen var ett begränsat riskutrymme till följd av den svagare portföljutvecklingen under 2022. Under inledningen av 2023 ökades aktieandelen som en konsekvens av marknadsuppgång och därmed ökat riskutrymme. Vid utgången av 2023 var aktieandelen ca 42 %.

Året inleddes starkt med positiv börsutveckling drivet av lägre inflation och robusta bolagsrapporter. Därefter präglades marknadshumöret av oro för höga räntor, geopolitiska spänningar och en rädsla för en djup recession. Vändpunkten kom när centralbankerna, med amerikanska Federal Reserve i spetsen, under senhösten signalerade att de sista höjningarna av styrräntorna sannolikt vara gjorda för den här gången. Börshumöret under avslutningen på börsåret 2023 var klart positivt. I synnerhet för den svenska aktiemarknaden som återhämtade sig rejält. Den svenska aktiemarknaden gick upp med +19,2 % och ett bredare världsindex steg med 18,4 % i svenska kronor och ca +22,8 % i lokal valuta. Tillväxtmarknader steg under året med +6,3 % i svenska kronor och i lokal valuta var utvecklingen +10,3 %. Under 2023 steg korta nominella räntorna kraftigt medan de långa räntorna föll tillbaka. På valutamarknaden försvagades först den svenska kronan rejält mot både dollarna och euron, men återhämtade sig i slutet av året och avslutade på en starkare nivå än tidigare årsavsläsning.

Kommunens procentuella utveckling för portföljen för helåret 2023 blev + 8,1 %. Marknadsvärdet på pensionsmedelsportföljen uppgick vid årets slut till totalt 74,9 mnkr (69,2 mnkr 2022). De förvaltade pensionsmedlen är placerade i en portfölj bestående av olika tillgångsslag med stor riskspridning sett till antalet underliggande innehav, olika sektorer och regioner. Söderberg & Partner bistår kommunen med förvaltning, portföljbevakning och rapportering utifrån kommunens placeringspolicy.

Värdepappersportföljen är även anpassad enligt kommunens riktlinjer för ansvarfulla placeringar. Samtliga fonder exkluderar investeringar enligt kommunens riktlinjer och fonder med hållbart fokus prioriteras. EU:s hållbarhetsdirektiv CSRD ökar rapporteringskraven och därigenom transparensen för en fondandelsägare med hållbara preferenser. Som en del av skiftet mot en koldioxidsnål, mer resurseffektiv och hållbar ekonomi, har Europeiska Kommissionen infört ett antal nya och uppdaterade föreskrifter för att stärka sin handlingsplan för hållbarhetsfinansiering, Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Kommunens aktieplaceringar med hänsyn till klassificeringen enligt SFDR har ett genomsnittligt koldioxidavtryck om 24,1 tCO₂/€m investerat, vilket är 61% lägre än det globala indexet Morningstar Global Target Market Exposure.

Risker i Skatteintäkter och statsbidrag

Inbromsning av skatteunderlaget 2023–2024 (utdrag ur ekonomirapporten oktober 2023)

Skatteunderlaget ökade starkt 2022, drivet av en stor ökning av lönesumman, men även höjda garantipensioner bidrog. Lönesumman har också ökat starkt det första halvåret i år, med drygt 5 procent jämfört med samma period förra året. När sysselsättningen försvagas under andra halvåret i år väntas ökningen av lönesumman bromsa in, vilket är den viktigaste förklaringen till avmattningen i skatteunderlagstillväxten. Skatteunderlaget för helåret 2023 får viss draghjälp av höjda garantipensioner och pensionshöjningen som beror på uppräkningsår 2023. Lönesumman fortsätter att utvecklas svagt 2024, vilket bromsar skatteunderlagets tillväxt. Uppräkningsår av grundavdragen bidrar till att hålla tillbaka tillväxten av skatteunderlaget 2022–2024.

År 2025–2027 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin, drivna av konjunkturrell återhämtning och en växande befolkning som lyfter arbetskraften och sysselsättningen. De senaste tio åren har det reala skatteunderlaget ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2027 är ökningen bara 1 procent. Särskilt 2023 sticker ut som ett mycket svagt år med drygt 2 procents minskning av det reala skatteunderlaget, men även 2024 minskar det med 0,5 procent. Enligt prognosen kommer det att dröja till 2025 innan skatteunderlaget är uppe på 2022 års nivå. I budgetpropositionen för 2024 aviseras en ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Detta är den främsta förklaringen till att det faktiska skatteunderlaget bedöms bli svagare än den underliggande utvecklingen 2024. Regelförändringar påverkar även 2026, dels återföring av periodiseringsfonder, dels senareläggning av höjd åldersgräns till 67 år för rätt till förhöjt grundavdrag.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige har beslutat att två nya nämnder skulle skapas med start 2023. Dessa är Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

I början av året har några företag i kommunen varslat om uppsägning av flera anställda vilket har gjort att arbetsmarknads- och näringslivsarbetet har intensifierats.

Den generella hotbilden mot IT-miljöer har eskalerat kraftigt under senare år. Risken för cyberangrepp har ökat betydligt efter invasionen av Ukraina och Sveriges NATO-ansökan.

Det lokala kollektivavtalet FLISA som omfattade personal inom äldre och funktionshinderomsorgen sades upp och upphörde den sista september 2023. Ett omfattande arbete med att anpassa scheman till verksamheterna och de nya EU-direktiven kring dygnsvila har genomförts.

I början av året valde kommunchef Marita Lindsmyr att avsluta sin anställning. Kommunstyrelsens ordförande beslutade att Mattias Bergström fick uppdraget som TF kommunchef från och med 31 januari. Den 13 juni beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att anställa Mattias Bergström som kommunchef från 1 augusti.

Under de senaste åren har kommunen genomfört flera stora investeringar, de största är nybyggnationen demensboendet Näskullen (48 platser), renovering av Alftaskolan F-9 och ombyggnation av Celsiusskolan

F-9. Under 2023 har den nya 6-avdelnings-förskolan, Skogsbackens förskola, tagits i bruk.

Flera samverkansprojekt i Hälsingland har växt fram ur Hälsingerådet. Under 2022 var det ett stort fokus på projektet "Gemensam löneadministration i Hälsingland" där det genomfördes en verksamhetsövergång till Bollnäs kommun som blev värdkommun för Lön Hälsingland. I år har fokuset varit på införande av en nytt HR-system. Arbetet med en gemensam IT-driftorganisation i Hälsingland har startat. En gemensam IT-infrastruktur och gemensamma processer utgör förutsättningar för att infria inriktningsbeslutet om ett fördjupat hälsingesamarbete över kommungränserna. Projektledare och IT-driftschef är rekryterade. Söderhamns kommun ansvarar för samordning och arbetsgivaransvaret under projektfasen.

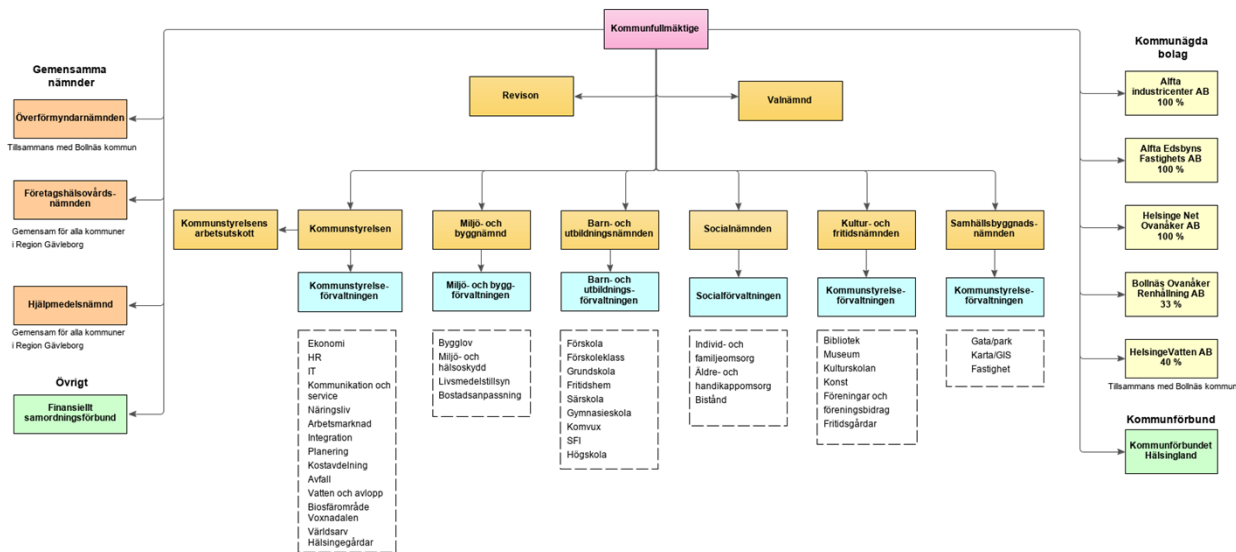
En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. På kommunfullmäktige 2 maj beslutades om vision och prioriterade mål för kommunkoncernen perioden 2024-2027. Fram till augusti prioriterade nämnder och styrelser delmål för sina respektive nämnder och bolag, när fullmäktige i november fattade beslut om budget och verksamhetsplan 2024-2026 fastställdes verksamhetsmålen för 2024.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De styrande organen i Ovanåkers kommunkoncern är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser. I förvaltningsberättelsens avsnitt *Den kommunala koncernen* återfinns ett organisationschema som visar hur koncernen är strukturerad. I detta kommande avsnitt beskrivs strukturen för styrning och uppföljning inom Ovanåkers kommun.

Ansvarsstruktur

De politiskt styrande instanserna i kommunkoncernen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna samt de kommunala bolagsstyrelserna. Tjänstemannaorganisationen stödjer de politiska instanserna och genomför verksamheten i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer. Nedan följer en beskrivning över de olika politiska instanserna.

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunstyrelsen, kommunens nämnder, och de kommunala bolagen.

Mandatfördelning efter valet 2022

Parti	Antal efter val 2022	varav antal kvinnor	varav antal män
S	10	3	7
C	7	4	3
SD	6	0	6
KD	6	2	4
M	4	2	2
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	12	23

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvara för samordningen inom den kommunala koncernen. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen. I kommunstyrelsens ansvar ingår uppsiktsplikten över de kommunala bolagen och att leda, planera och följa upp den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att verksamheterna bedrivs enligt lagar och riktlinjer, och att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och att målen uppnås. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisationen står för sakkunnigheten och bereder ärenden för de politiska instanserna. Tjänstemännen driver den operativa verksamheten i enlighet med den vision och de mål som är uppsatta av de politiska instanserna.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

För Ovanåkers kommun utgår styrning och uppföljning först och främst från mål rörande verksamheten. Kommunfullmäktige sätter budgetramar och koncernövergripande mål för verksamheterna i budgetarbetet och det är sedan upp till nämnd/styrelse att bedriva verksamheterna så att målen uppnås inom de givna budgetramarna. Verksamheterna följer upp utifrån både ekonomi och måluppfyllelse vid olika tillfällen under året som rapporteras till först kommunstyrelse och sedan vidare till kommunfullmäktige.

Centrala styrdokument

Ovanåkers kommun använder en rad olika dokument i sin styrning. Planer/program finns för att förtydliga den politiska viljan och handlar om utveckling. En rad policys finns för att skapa ett gemensamt förhållningssätt inom ett visst område som vägleder för att uppnå en önskad nivå eller ett önskat tillstånd. Utöver detta används reglementen och riktlinjer, som är föreskrifter som grundas i lagar och förordningar för

att tillse rättssäker hantering.

De mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom koncernen är:

- Översiktsplan

En översiktsplan är en långsiktig vision och visar hur vi vill att kommunen ska utvecklas de kommande 10–15 åren. I översiktsplanen ges riktlinjer för hur mark och vatten ska användas för att skapa en lämplig och hållbar utveckling i kommunen. Efter att översiktsplanen har antagits fungerar den som beslutsunderlag och ett vägledande instrument för koncernen. Översiktsplanen är även vägledande vid handläggning och överprövningar enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) i frågor som rör mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.

I maj 2017 antog kommunfullmäktige Ovanåkers kommuns gällande översiktsplan "ÖP 2030".

- Budget och verksamhetsplan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnds- och förvaltningsorganisationen och de kommunala koncernbolagen. Planeringen sker i tre steg:

1. Planeringsförutsättningar - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar inför kommande budgetår.
2. Budget- och verksamhetsplan, inkl anpassningsbilaga - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas planerade verksamhet utifrån de tidigare beslutade planeringsförutsättningarna.
3. Detaljbudget - förvaltningarna/nämnderna arbetar fram en budget på konto-, ansvars- och verksamhetsnivå utifrån de beslutade budgetramarna och den beslutade planerade verksamheten.

- Investeringsplan

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren, planen följs upp med prognos vid delårsbokslutet per 31 augusti samt med utfall/avvikelse vid årsbokslutet per 31 december. Eventuell tilläggsbudgetering av investeringar som ej avslutats beslutas av kommunfullmäktige utifrån uppföljningen per helår.

- Styrkort

Styrkortet är kommunens modell för målstyrning. Kommunfullmäktige antar ett koncernövergripande styrkort för en "förskjutet mandatperiod". Det innebär att den tillträdde kommunfullmäktige 2019 arbetade fram ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023. Det koncernövergripande styrkortet antas i samband med planeringsförutsättningarna på våren. Normalt ändras inte det koncernövergripande styrkortet under innevarande period.

Nämnderna och de helägda koncernbolagen beslutar sina styrkort inför varje nytt budgetår och dessa beslutas tillsammans med Budget- och verksamhetsplan, inför höstens budgetberedning. De delägda koncernbolagen följer upp sin målstyrning via sina majoritetsägare (i dessa fall Bollnäs kommun).

Under 2023 har kommunen beslutat om ny målstyrningsmodell med en utgångspunkt i Agenda 2030 och de

globala målen för hållbar utveckling. Tanken är att denna målstyrningsmodell ska börja gälla från 2024.

- Internkontrollplan

Arbetet med internkontroll ingår som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Det innebär att alla verksamheter ska riskbedöma grunduppdraget och arbetsmiljön och hantera dessa risker inom ramen för sitt kvalitetsarbete. De risker som finns med i internkontrollplanen för respektive nämnd är risker som man utifrån förvaltningsövergripande analyser ser som särskilt viktiga att kontrollera alternativt åtgärda från ett övergripande perspektiv. Det handlar framförallt om risker i gemensamma processer. Bolagen ingår inte i kommunens stöd för systematiskt kvalitetsarbete.

Övriga policydokument

- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Miljöpolicy
- Tillgänglighetspolicy
- Upphandling- och Inköspolicy

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med styrkort för mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Styrkortet har fokus på mål för verksamhetsstyrning. Politikerna är ansvariga för målstyrningen. Syftet med styrkortet är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och inriktningsmål. Ovanåkers kommun har en gemensam vision som uttrycker ett önskvärt framtida tillstånd för hela koncernen.

För att visionen ska kunna förverkligas har kommunfullmäktige beslutat fyra perspektiv/inriktningsmål för kommunens och de helägda bolagens verksamheter; *Arbete och tillväxt, Trygghet och lärande, Folkhälsa och demokrati* samt *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning*.

Verksamhetsstyrningen har fokus på nutid och framtid med syfte att förtydliga vart vi är, vart vi vill och hur vi ska komma dit. Styrkortsmodellen innebär att ledningen får möjlighet att följa upp verksamheterna som sker dagligen ute i organisationen och påverkar kommunens framtida utveckling.

Kommunfullmäktige sätter effektmål i det koncernövergripande styrkortet. Koncernövergripande styrkortet fördelas och genomförs och följs upp av verksamheterna/bolagen på de tilldelade effektmålen. Utifrån satta effektmål skapas handlingsplan av verksamheterna. Styrkortsarbetet hanteras av respektive nämnd/bolagsstyrelse som prioriterar effektmål. Utöver de tilldelade effektmålen i det koncernövergripande styrkortet tar nämnder/styrelser fram egna styrkort med effektmål utifrån de givna perspektiven/inriktningsmålen. I styrkortet från respektive nämnd/bolag uttrycks vilka effektmål nämnderna och bolagen behöver sätta upp för att Ovanåkers kommun ska nå framgång enligt visionen.

Vid tertialuppföljning och delårsrapport utvärderas styrkortsmålen både på koncernövergripande nivå och nämnds-/bolagsnivå med analys som ger en prognos för måluppfyllelsen för helår. Helårets utvärdering av årets koncernövergripande styrkort finns i årsredovisningen under avsnittet "God ekonomisk hushållning". Nämndernas och de helägda bolagens analys av måluppföljning inom det egna styrkortet återfinns under

respektive nämnds/bolags verksamhetsberättelser i årsredovisningen.

Kommunfullmäktige antog 2023-05-02 koncernövergripande målstyrning för 2024-2027 enligt kommunens nya målstyrningsmodell. Ovanåkers kommun har valt att arbeta med de globala målen i Agenda 2030 som grund för sin målstyrning. Agenda 2030 har tydliga ambitionsnivåer som kommunen har valt att ta avstamp ifrån i den egna verksamhetsstyrningen. Syftet med modellen är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och lokala ambitioner kopplat till de 17 globala målen. Av de 17 globala målen och 169 delmål beslutades att prioritera 5 mål och 14 delmål för perioden 2024-2027.

Ekonomiska ramar

I Ovanåkers kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, fritid) utgår resursfördelningen från tidigare års budgetram med korrigeringar för verksamhetsförändringar och kostnadsökningar. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även befolknings- och skatteunderlagsprognos samt eventuella anpassningsbehov in i det slutgiltiga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budget utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktige ägardirektiv, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dessa besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Maj: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande planeringsförutsättningar för mål, driftsbudget och investeringar.

November: Kommunfullmäktige fastställer budgeten för nästkommande år, och de beslutar då även om eventuella anpassningar och mål för respektive nämnd.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialuppföljning, i delårsbokslutet och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialuppföljningen innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut.

Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet någon sammanställd redovisning för koncernen görs ej i delårsrapporten. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen överlämnar rapporten till fullmäktige senast sista oktober och delårsrapporten fastställs därefter av kommunfullmäktige.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljningar.

April: Årsredovisningen antas i Kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april. Kommunfullmäktige fastställer sedan årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter. Revisorerna i kommunen ska med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god redovisningssed och avger en revisionsberättelse.

Uppsiktsplikt

I Kommunallagens 6:e kapitel regleras kommunens uppsiktsplikt gentemot kommunala bolag. I kommunala bolag ska de kommunala ändamålen med verksamheten framgå av styrdokument, och kommunstyrelsen har i uppgift att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs av andra (detta gäller både helägda och delägda kommunala bolag, föreningar, stiftelser).

Under Ovanåkers kommuns uppsiktsplikt lyder Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB), Alfta Industricenter AB (AICAB), Helsing Net Ovanåker AB, Helsing Vatten AB, Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (BORAB).

Ovanåkers kommun antog *Policy för uppsiktsplikt* vid kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-09 (§ 106).

Ovanåkers kommuns kommunstyrelse ska en gång per år, i första hand i samband med beslut om årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. För de delägda bolagen ska detta samordnas med övriga ägare. Kommunstyrelsen har under 2023 utövat sin uppsiktsplikt vid en uppsiktsdag 13 november.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta uppdrag ligger ett ansvar att upprätta en intern kontrollorganisation inom kommunen samt se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Nämndernas och bolagens internkontrollplaner beslutas av respektive nämnd/styrelse vilka informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten. På samma sätt hanteras sedan uppföljningen av den interna kontrollen för året. De delägda bolagens internkontroll hanteras hos majoritetsägaren (i båda fallen Bollnäs kommun) och informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten.

För 2023 har de kommunala verksamheternas riskbedömning och hanteringen av dessa ingått som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet för första gången. I nämndernas interkontrollplaner hanteras de risker som man utifrån förvaltningsövergripande analyser ser som särskilt viktiga att kontrollera alternativt åtgärda från ett övergripande perspektiv. Det handlar framför allt om risker i gemensamma processer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ovanåkers kommun har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d.v.s. koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige koncernövergripande mål för en fyraårsperiod. Dessa mål följs upp i det koncernövergripande styrkortet.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nedan presenteras uppföljning av de koncernövergripande verksamhetsmålen och de finansiella målen för 2023.

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra olika perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati, hållbar och ansvarsfull resursanvändning).

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och

intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Styrkort på alla nivåer

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram fyra styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Kommunfullmäktige har fastställt ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023, vilket består av prioriterade mål som tilldelats nämnder och bolag för genomförande och uppföljning. Målen återrapporteras till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de helägda bolagen har även antagit egna mål för den aktuella perioden kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

Sammanfattande måluppfyllelse

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. För 2023 bedöms 11 mål uppfyllda, 2 mål bedöms delvis uppfyllda och 1 mål bedöms inte uppfyllt under året. Inom de olika perspektiven/inriktningsmålen görs nedanstående måluppfyllelseanalys:

Arbete och tillväxt

Inriktningsmålet berör i första hand kommunens arbete inom näringsliv och arbetsmarknad. 5 av 6 mål under perspektivet bedöms uppnått. Kommunen ska arbeta för att stimulera näringslivet, både vad gäller nyetablering och befintliga företag. Ovanåker har återigen bedömts ha länets bästa företagsklimat och målen kopplade till näringslivet prognostiseras uppfyllas. På arbetsmarknadssidan handlar målen om att hjälpa kommuninvånarna att vara självförsörjande genom anställning. Andelen försörjningsstödstagare har minskat under året, vilket anses delvis förklaras av det nära samarbetet mellan arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten för riktade insatser. Målet om att öka antalet bostäder uppfylls inte under det enskilda året 2023, men 31 nya lägenheter färdigställdes under 2022 i och med AEFABs +65Trygg boende på Backa.

Trygghet och lärande

Inriktningsmålet förmedlar att ovanåkersborna ska känna sig trygga i våra verksamheter och kunna förlita sig på att våra verksamheter levererar hög kvalitet. Koncernmålen behandlar måluppfyllelse i skolan, kvalitet i äldreomsorgen och trygghet i våra verksamheter. 3 av 4 mål uppnås vid årets slut. Det mål vi inte riktigt når fram till är att alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till gymnasieskolans program, där måluppfyllelsen är 89,9% för eleverna som slutade nian vt 23. Detta är dock en ökning från 2022.

Folkhälsa och demokrati

Inriktningsmålet syftar till att arbeta förebyggande inom områdena folkhälsa och demokrati, med särskilt fokus på ungdomar, att ge medborgarna tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid, och att stödja ett aktivt föreningsliv. 2 av 2 mål uppnås i år. Koncernmålen fokuserar på stöd till föreningslivet och kommunens ansvar att ta tillvara på ungdomars engagemang att påverka.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Inriktningsmålet uttrycker att kommunen ska arbeta för en hållbar utveckling. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. 1 av 2 koncernmål bedöms delvis uppnått. Kommunen har tagit fram en ny målstyrningsmodell med koppling till de globala målen som ska gälla från 2024.

Koncernövergripande styrkort 2020-2023

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. 2023 bedöms 11 mål uppfyllda, 2 mål bedöms delvis uppfyllda och 1 mål bedöms inte uppfyllt under året. Nedan visas det koncernövergripande styrkortet där varje mål analyserats.

Ovanåkers kommuns vision 2020-2023

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en Ovanåkersbo. Ovanåker är en kommun som aktivt och engagerat arbetar för att genomföra ambitionerna i Agenda 2030.

ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effekt mål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/rekrytering inom kommunens verksamheter.	<p>Planen är framtagen, men en översyn av kompetensförsörjningsplanen bör genomföras innehållande uppdaterad kartläggning samt aktiviteter inom ARUBA-modellens fem kategorier Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avsluta.</p> <p>Ingen översyn har gjorts av den koncerngemensamma kompetensförsörjningsplanen då HR-avdelningen har varit tvungen att prioritera systembyte av HR-system.</p> <p>Alla förvaltningar rapporterar att planen finns, men att det är nu och framåt som man ser de stora kompetensbehoven, så även om planen finns framtagen finns mycket arbete att göra för att både locka, utveckla och behålla kompetens.</p>
 Koncernmål	

Effektmål	Analys
<p> Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Kostnaderna för försörjningsstöd för perioden ligger ca 3,4 miljoner under budget (budgetöverskott). Antal hushåll har sedan maj 2022 minskat.</p> <p>Under året har arbetet med att utöka samverkan med AMN och vuxenutbildningen fortgått och nya arbetsformer har implementerats i syfte att gynna kommunens medborgare. Detta arbete är en del av åtgärderna i den handlingsplan som upprättats mellan SOC, AMN och SFI. Arbetet har resulterat i att fler personer har fått sysselsättning vilket i sin tur har resulterat i minskade försörjningsstödskostnader.</p>
<p> Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Arbetet är nyligen genomfört och alla personer födda -07 har erbjudits sommarjobb. Arbetsmarknad- och näringslivsavdelningen har tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen drivit frågan med en ny studie- och yrkesvägledningsplan (SYV-plan) vilket innebär att man kommer att prata mycket mera företagande tidigare i åldrarna inom skolan.</p>
<p> Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Arbetsmarknad och näringslivsavdelningen följer upprättade överenskommelser och arbetar vidare med nystartsjobb. Detta arbete genomförs framförallt för att underlätta första steget in på arbetsmarknaden. Resultatet hittills är bra och ser ut att vara positivt så länge avdelningen kan erbjuda nystartsjobb. Samarbetet med Vuxenskolan, Socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen är viktigt för det goda resultatet. I överenskommelsen tillsammans med Arbetsförmedlingen går avdelningen genom i princip alla som är inskrivna som arbetslösa.</p>
<p> Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>I Sveriges kommuner och regioners mätning, löpande insikt, som mäter upplevelsen av kommunernas myndighetsutövning är det aggregerade betyget 73 vilket får ses som positivt. Det aggregerade resultatet för 2022 var även det 73.</p> <p>Svenskt näringsliv har genomfört en mätning på företagsklimatet i Ovanåkers kommun mellan 2 januari - 31 mars. Resultatet presenterades i maj och var på 3,53 (3,75 år 2022) vilket var en sänkning med 0,22 enheter mot föregående år. Under hösten 2023 presenterades den årliga näringslivsrankningen mellan landets kommuner. Ovanåkers kommun hamnade på plats 160 vilket är negativ avvikelse mot 2022 med 52 platser.</p>
<p> Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Senaste större tillskottet av lägenheter var när omställningen av två hus på Backa i Edsbyn färdigställdes under 2022, totalt tillfördes det 31 lägenheter. I dagsläget finns inga planer på nyproduktion av lägenheter. Osäkerheten gällande byggkostnader, ränteläge och investeringsstöd gör denna planering och projektering svårare.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effekt mål	Analys												
<p> Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Andelen elever i åk.9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuellt mätetal är för elever som slutade åk 9 gäller för vårterminen 2023.</p> <p>2023</p> <p>Andel elever som är behöriga till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ovanåker</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>89,9%</td> <td>85,2%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>87,3%</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>90,6%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Andelen elever behöriga till gymnasiet har ökat sedan 2019. Förvaltningen har gett verksamheterna i uppdrag att höja resultaten utifrån "Plan för likvärdig skola". Insatserna i denna plan tror förvaltningen påverkar resultaten i positiv riktning.</p> <p>För mer info, se Barn- och utbildningsförvaltningens styrkortsanalys.</p>		Ovanåker	Riket	Totalt	89,9%	85,2%	Pojkar	87,3%		Flickor	90,6%	
	Ovanåker	Riket											
Totalt	89,9%	85,2%											
Pojkar	87,3%												
Flickor	90,6%												
<p> Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar aktivt med att förbättra verksamheternas kvalitet och att brukarna ska uppleva att de blir bra bemötta och har förtroende för personalen samt att de upplever sig trygga i kontakten med våra verksamheter. Förvaltningen planerar att aktivt arbeta med och implementera äldreomsorgens nationella värdegrund inom förvaltningens samtliga verksamheter.</p> <p>Under 2023 genomfördes återigen den årliga brukarundersökningen inom delar av omvårdnadsenhetens verksamheter (hemtjänst och särskild boende). Av resultatet kan konstateras att resultatet fortsatt ser bra ut inom både hemtjänst och särskilt boende och att de som har svarat upplever att man känner sig trygga, får ett gott bemötande och känner förtroende för personalen inom verksamheterna.</p>												
<p> Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Skolenkäten våren 2023 visar på en sänkning av den upplevda tryggheten i skolan inom alla deltagande årskurser jmf med 2022. Men jämfört med riket har Ovanåkers verksamheter fortfarande höga trygghetsresultat. Se Barn och utbildningsnämndens styrkortsanalys. Socialförvaltningen jobbar främst med preventiva och hälsofrämjande frågor, och likaså Folkhälsa och Ungdomsgårdarna. Miljö- och byggförvaltningen har i sin kärnverksamhet tillsyn av verksamheter där barn och ungdomar spenderar tid.</p>												
<p> En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Läsår 23/24</p> <p>I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 97 elever (33%) ska driva UF 23/24. Läsåret 23/24 kommer 5 av 6 nationella program att vara representerade i UF, vilket är en ökning jämfört med läsåret 22/23.</p> <p>Läsår 22/23</p> <p>I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 68 elever (47%) ska driva UF 22/23.</p> <p>Läsår 21/22</p> <p>Läsåret 21-22 drev 19 elever av 79 i elever (25%) i åk 3 bedrivit UF-företag.</p>												

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effekt mål	Analys
 Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare. Koncernmål	Kommunstyrelsen rapporterar genom Kultur- och fritidsnämnden att arbetet utförs i enlighet med Verksamhetsplan med åtgärder <i>Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024</i> .
 Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka. Koncernmål	Arbetet genomförs brett med ständigt pågående dialoger via Folkhälsa och Fritidsgårdsverksamheten. Ungdomsdialog för 2023 har genomförts.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effekt mål	Analys
 För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet. Koncernmål	Uppföljning av målet har inte genomförts inom kommunstyrelseförvaltningen och planeras ej att prioriteras. Övriga nämnder följer upp och när ett beslut berör någon av dessa perspektiv så görs en konsekvensbeskrivning i den till beslutet tillhörande tjänsteskrivelsen. Att beakta samtliga perspektiv är inte likställt med att samtliga perspektiv alltid ska konsekvensbeskrivas då alla beslut som nämnden fattar inte berör samtliga tre perspektiv.
 En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen. Koncernmål	En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Flera aktiviteter med bäring på Agenda 2030 bedrivs, bland annat inom Biosfärområde Voxnadalen.

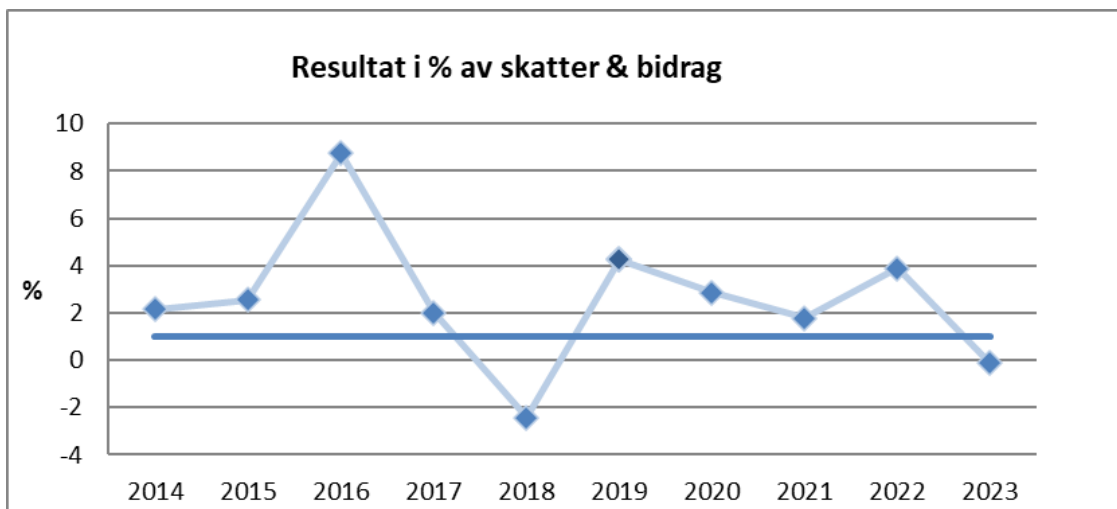
Finansiella mål

Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2023 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Resultatmålet är inte uppfyllt, investeringsmålet är inte uppfyllt och soliditetsmålet är inte uppfyllt.

1. Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

- I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Målet är inte uppnått. Resultatet för 2023 är 1,1 mnkr vilket innebär ett resultat på -0,1 % av skatter och generella bidrag. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 8,5 mnkr.

2. Investeringsnivåer och finansiering av dessa

- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel.

- Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 tkr per invånare.

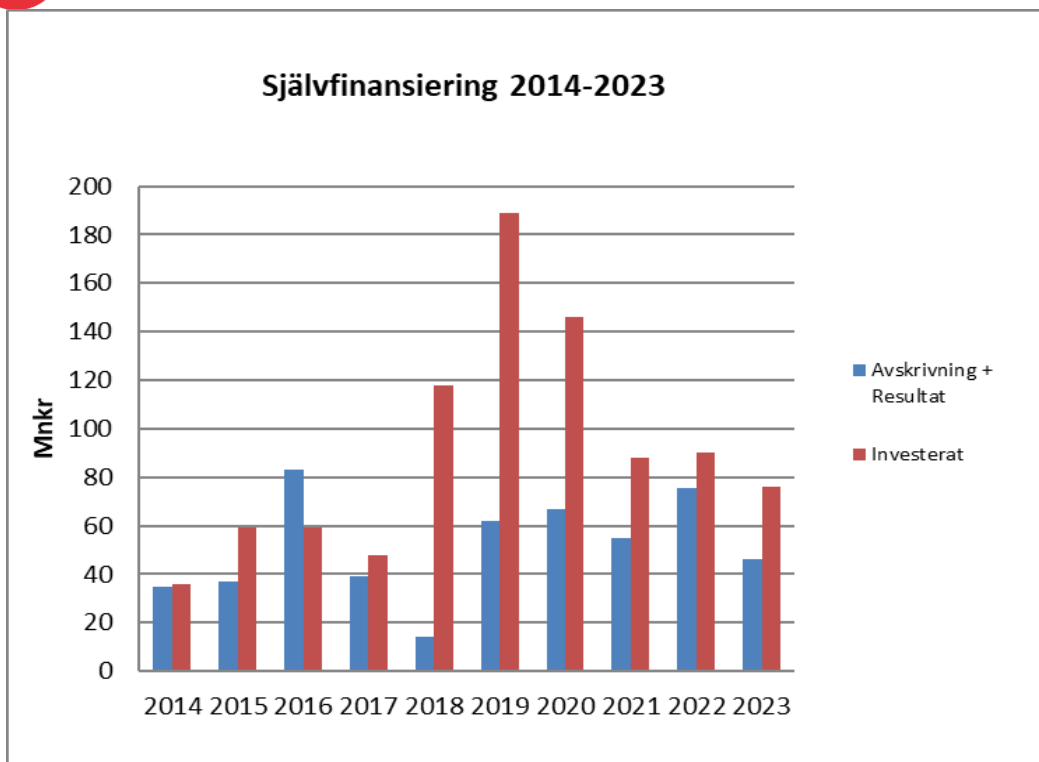
Grundprincipen uppnås inte för 2023. Självfinansieringsgrad 2023: 60,7%

Under året uppgick investeringarna till 75,9 mnkr och avskrivningar och årets resultat till 46,1 mnkr.

Självfinansiering rullande 10 år (2014-2023): 56,4%.

Under perioden uppgick investeringarna till 909 mnkr medan avskrivningar och årets resultat under samma period uppgick till 513 mnkr.

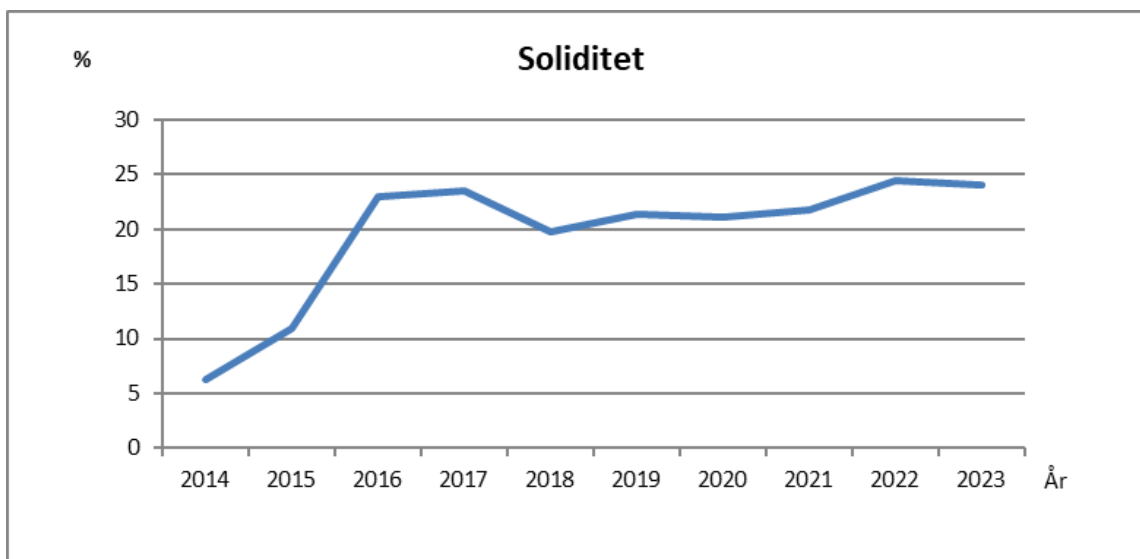
Inlåningen i kommunen uppgår till 31 tkr per invånare 2023-12-31, målet uppnås inte.

3. Förmögenhetsutveckling

- Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras.

Målet är inte uppnått. Soliditeten är vid årets slut 24,0 %. Soliditeten 2022 var 24,5 %. Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I kommunens utvärdering av den finansiella ställningen redovisas både kommunkoncernens och kommunens ställning. Uppföljning görs under rubrikerna: resultatutvecklingen, kommentarer på intäkter och kostnader, budgetföljsamhet, investeringsuppföljning, soliditetsutvecklingen samt pensionsskulden.

Resultatutveckling

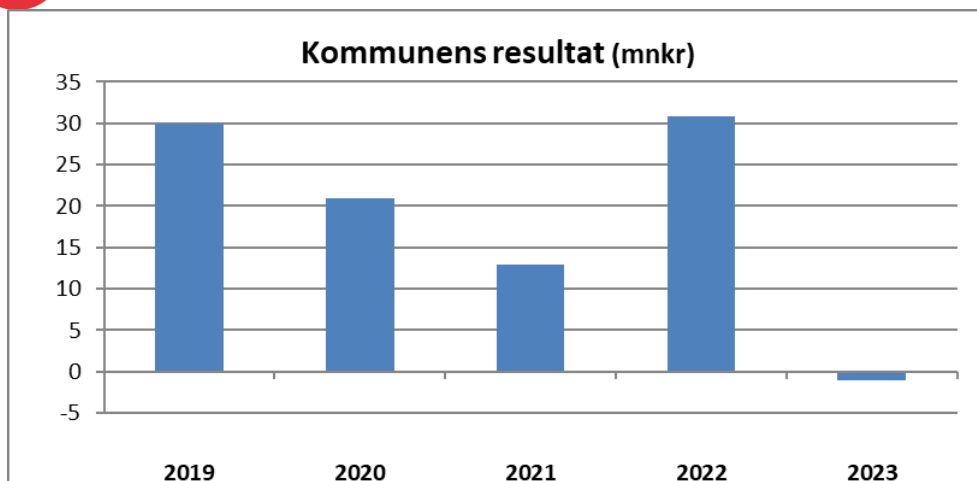
Tabellen nedan syftar till att ge en bild av resultatutvecklingen de senaste åren för kommunen och de bolag som ingår i kommunkoncernen.

Årets resultat (mnkr)

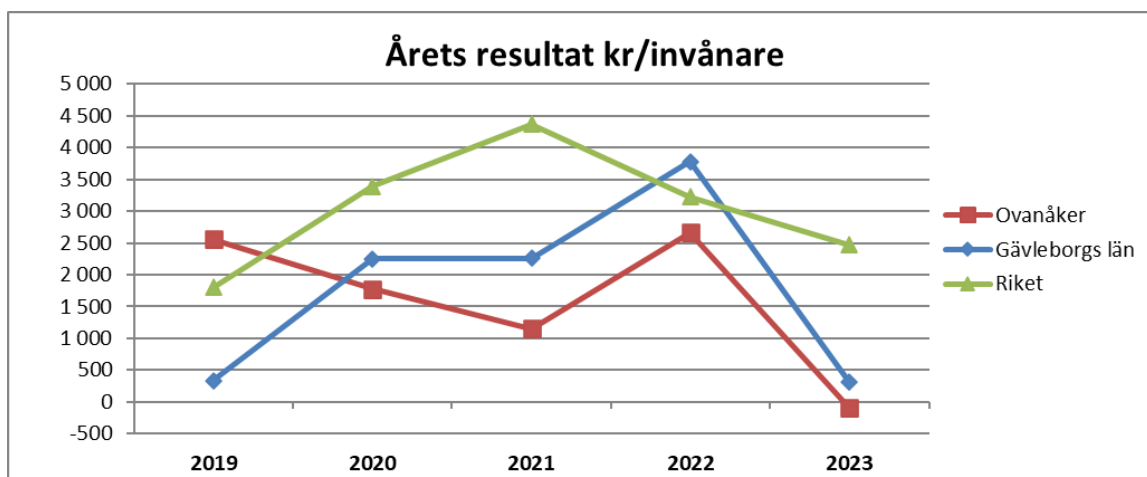
	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunen	-1,1	30,9	13,5	20,7	29,9
varav VA	-1,2	-1,2	0	1,2	-0,8
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	0,2	2,4	0,5	5,1	1,6
Alfta Industricenter AB	0,6	1,0	1,4	1,0	0,8
Helsinge Net Ovanåker AB	1,9	1,5	1,1	0,9	0,6
Helsinge Vatten AB	0	0	0	0	0
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	-0,6	0,6	1,2	1,4	0,4

Kommunens nettokostnader är 843,5 mnkr, skatteintäkter och generella bidrag är 845,8 mnkr vilket gör att verksamhetens resultat blir 2,3 mnkr. Finansiella intäkter och kostnader, finansnettot, är -3,4 mnkr, kommunens resultat efter finansiella poster är -1,1 mnkr. VA-verksamhetens resultat blev -1,2 mnkr (VA-kollektivet ska återställa detta underskott, skattekollektivet belastas inte av detta underskott) vilket innebär att kommunens resultat exklusive VA-verksamheten blir 0,1 mnkr.

Ovanåkers kommun har ett finansiellt mål som innebär att det årliga resultatet i den skattefinansierade verksamheten ska uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag, detta motsvarar ca 8,5 mnkr. I bilden nedan framgår det tydligt att under perioden 2019 till 2022 så är resultatnivån betydligt högre än det finansiella målet. 2023 års negativa resultat når däremot inte upp till resultatmålet. Ökade pensionskostnader, ökade lönekostnader samt en allmän prisuppgång under året förklarar det negativa resultatet. Skatteintäkterna ökade mer än budgeterat vilket gör att underskottet inte blir större.

Definierar vi årets resultat för Ovanåkers kommun i förhållande till antalet invånare så går det bättre att jämföra med alla övriga kommuner i riket Riket samt Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel). 2019 är det enda år som resultatet i kr/invånare varit högre än Riket och Gävleborgs läns kommuner, övriga år redovisar Ovanåkers kommun ett lägre resultat i kr/invånare.

VA-verksamheten redovisade underskott och det togs fram en plan för hur detta skulle regleras. Från och med 2020 höjdes bruksavgifterna med 6 %. Den höjningen tillsammans med en 1-1,5 % höjning 2021 och 2022 beräknades finansiera det uppkomna underskottet. Under 2020 blev resultatet för VA-verksamheten 1,2 mnkr vilket innebar att det ackumulerade underskottet för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun blev återställt i sin helhet. VA-verksamhetens resultat för 2021 blev 0,3 mnkr men eftersom det sedan tidigare finns ett litet överskott för VA-kollektivet så redovisas resultat till 0 mnkr efter att överskottet bokats om som en skuld till VA-kollektivet. Resultatet för 2022 efter att skulden till VA-kollektivet används blev -1,2 mnkr och resultatet för 2023 är -1,2 mnkr, totalt -2,4 mnkr som ska återställas genom att VA-verksamheten behöver redovisa positiva resultat de kommande åren.

Resultatet för Alfta-Edsbyns Fastighets AB enligt koncernredovisningen är 0,2 mnkr. Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 0,9 mnkr, vilket är 0,8 mnkr lägre än årets budget. Större negativa avvikelser redovisas för vakanser lägenheter -2,0 mnkr, inre underhåll - 3,0 mnkr, fjärrvärme - 0,8 mnkr samt räntekostnader - 0,5 mnkr. Positiva avvikelser redovisas för övriga intäkter, fakturerade tjänster 2,0 mnkr, personalkostnader 1,3 mnkr.

Alfta Industricenter AB redovisar ett resultat enligt koncernredovisningen på 0,6 mnkr. Aicabs resultat före skatt är 1,0 mnkr vilket är 0,3 mnkr lägre än budget. Det redovisade resultatet är tillfredsställande då årets budget innehöll många osäkerheter om framför allt driftskostnadsökningar och höjda räntor. Intäkter och rörelseresultat är det högsta den senaste femårsperioden.

Resultatet för Helsinge Net Ovanåker AB enligt koncernredovisningen är 1,9 mnkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 2,4 mnkr, budgeten för året är 1,3 mnkr. 0,5 mnkr högre intäkter än budgeterat och totalt 0,6 mnkr lägre kostnader än budgeterat, där lägre finansiella kostnader samt lägre kostnader för anslutningstjänster är några av orsakerna.

Helsinge Vatten ABs resultat baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftbidrag från respektive VA kommun mot utfall av driftskostnad i verksamheten.

Bollnäs Ovanåker Renhållnings AB redovisar ett resultat i koncernen på -0,6 mnkr, vilket är Ovanåkers kommuns andel av bolagets resultat (33 %). Bolagets totala resultat före bokslutsdispositioner och skatt är -2,1 mkr. Lägre intäkter för krossningen av avfallsbränsle, högre personalkostnader, högre kostnader för reparation och underhåll, högre drivmedelspriser och ökade pensionskostnader är några förklaringar till avvikelsen mot årsbudgeten som var 1,5 mnkr. Intäkter för skrot blev högre än budgeterat och lägre avskrivningskostnader än budgeterat är några av de positiva avvikelserna. Högre kostnader än budgeterat för kollektivet kompenseras genom nyttjande av tidigare upparbetat överskott.

Koncernens intäkter och kostnader

Koncernens intäkter och kostnader (mnkr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	327,8	313,6	299,0	315,0	332,2
Verksamhetens kostnader	-1 077,7	-980,0	-967,8	-930,0	-939,8
Avskrivningar	-78,1	-74,0	-70,5	-65,7	-56,9
Verksamhetens nettokostnad	-828,0	-740,4	-739,2	-680,8	-664,6
Skatteintäkter och statsbidrag	845,8	794,8	755,8	722,7	670,0
Finansnetto	-16,9	-18,2	0,9	-12,8	-2,5

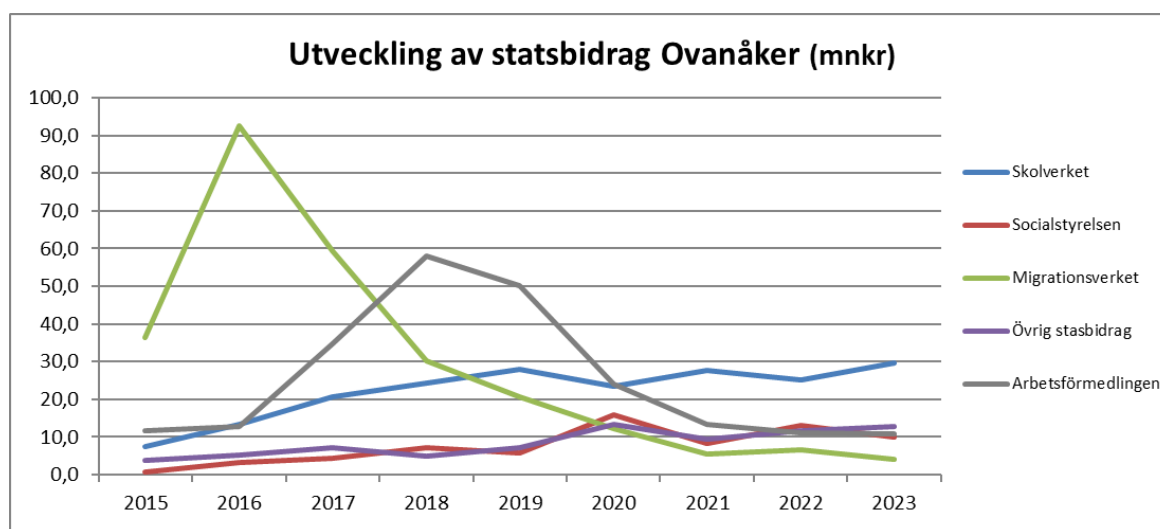
Denna tabell får visa trenden de senaste fem åren för kommunkoncernens intäkter och kostnader. Verksamhetens kostnader har ökat med 137,9 mnkr mellan 2019 och 2023 och verksamhetens intäkter minskat med 4,4 mnkr i samma period. Avskrivningar, som består av både avskrivningar och nedskrivningar, har ökat under senare år. Denna ökning beror främst på att kommunen men även de kommunala bolagen under flera år genomfört stora investeringar. Jämförelsen av avskrivningar över tid försvåras av att det under enskilda år har gjorts relativt stora nedskrivningar i koncernen men även återföring av tidigare gjorda nedskrivningar. Ökningen av koncernens avskrivningar är ca 21 mnkr från 2019 till 2023. Skatteintäkter och statsbidrag ökar varje år och 2020-2023 har extra generella statsbidrag betalats ut med 21,9 mnkr, 7,6 mnkr, 5,6 mnkr och 7,4 mnkr. Att kommunen sedan 2019 ska redovisa kommunens förvaltade pensionsmedel enligt marknadsvärdet har gjort att finansnettot kommer att variera över tid. En ökad upplåning och stigande räntor gör att räntekostnaderna i koncernen ökat de senaste åren.

Kommunens intäkter och kostnader

Kommunens intäkter och kostnader (mnr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	155,7	151,0	143,1	166,3	186,0
Verksamhetens kostnader	-952,0	-861,8	-853,1	-826,8	-831,6
Avskrivningar	-47,1	-44,5	-41,5	-37,7	-31,5
Verksamhetens nettokostnad	-843,5	-755,3	-751,5	-698,2	-677,1
Skatteintäkter och statsbidrag	845,8	794,8	755,8	722,7	700,0
Finansnetto	-3,4	-8,6	9,2	-3,7	7,0

Det var en minskning av verksamhetens intäkter under perioden 2019 till 2021 men 2022 och även i år ser vi en viss ökning av kommunens intäkter. Även detta år ökar intäkterna för taxor och avgifter. Bidrag och kostnadsersättningar från staten står fortfarande för den största andelen av de totala intäkterna, 49 %. Resterande intäkter består av hyror, försäljningsintäkter samt försäljning av verksamhet och tjänster. För dessa övriga verksamhetsintäkter är förändringarna över tid relativt små. I bilden nedan syns utvecklingen av statsbidrag och från vilka myndigheter bidragen kommer ifrån. Bidrag från Arbetsförmedlingen har gått från 58 mnr 2018 till att 2023 vara 10,8 mnr. Migrationsverket hade de högsta utbetalningarna 2016 på totalt 92,7 mnr till att i år vara 4,1 mnr. Utvecklingen av statsbidrag från Socialstyrelsen och Övriga statsbidrag har varit mer stabil över tid men bidrag från Skolverket har gått från 7,5 mnr 2015 till att i år vara 29,6 mnr.

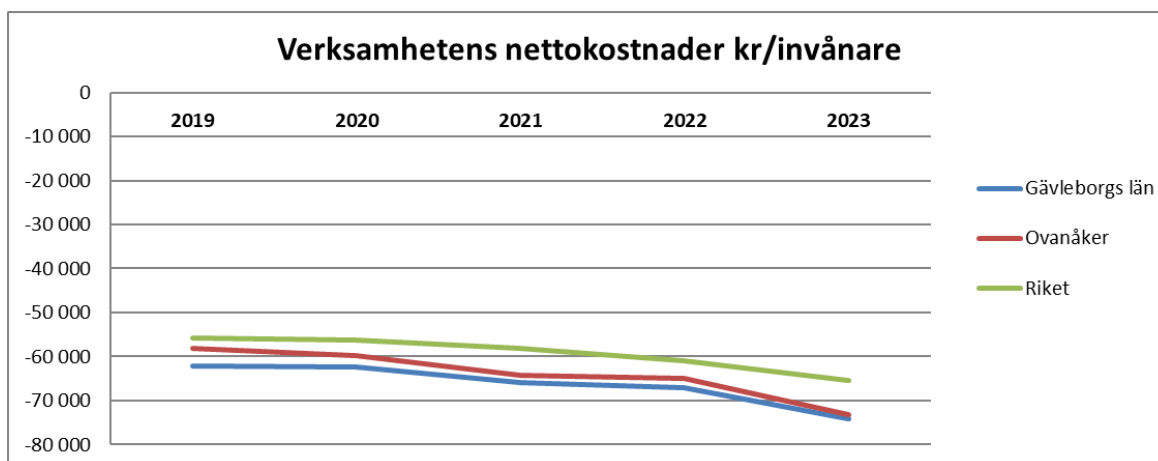
Verksamhetens kostnader har ökat med 90,2 mnr från 2022 till 950,0 mnr 2023, en ökning med 10 %. Verksamhetens kostnader har under de senaste åren haft marginell årlig ökning men ökningen under året visar med tydlighet att även vår kommun haft höga prisökningar i verksamheterna, samma utveckling som vi sett i hela kommunsvärdet. Samma sak gäller pensionskostnaderna som under året ökat kraftigt, liknande trend som i övriga landet. Ökningen av pensionskostnaderna beror främst på det nya pensionsavtalet, AKAP-KR, som från 1 januari 2023 medförde en höjning av pensionsavgiften från 4,5 % till 6 %. Den enskilt största kostnadsposten bland verksamhetens kostnader är personalkostnader, personalkostnaderna står för 61% av verksamhetens kostnader. Personalkostnaderna har ökat med 46,5 mnr mellan 2022 och 2023 och antalet tillsvidareanställda har ökat från 954 personer 2022 till 981 personer 2023. Kostnader för köp av huvudverksamhet, ökade mellan 2022 och 2023 med 20,5 mnr. För övriga kostnadsposter är det mindre

skillnader mellan åren.

Avskrivningarna på byggnader och anläggningar samt maskiner och inventarier fortsätter att öka sedan 2019 då det låg på en nivå på 31,5 mnkr till att för 2023 vara 47,1 mnkr. Denna ökning beror på de stora investeringar som gjorts framförallt på kommunens byggnader och anläggningar sedan 2018.

Investeringarna nådde en topp under perioden 2018-2020 och de totala investeringarna uppgår till 909 mnkr under den senaste tioårs perioden.

Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader. Nettokostnaden blir negativ eftersom kostnaderna är högre än verksamhetens intäkter. Nettokostnaden visar hur stor del av verksamheten som kommunen måste finansiera med skattemedel, generella statsbidrag och utjämning samt finansnetto. Nedan visas utvecklingen av kommunens nettokostnader tillsammans med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) samt riket.

Verksamhetens nettokostnader är för 2023 843,5 mnkr, vilket är en ökning med 88,2 mnkr. Ställer vi nettokostnaderna i relation till antalet invånare och jämför med Riket samt Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) så börjar nettokostnaderna för Ovanåkers kommun per invånare att bli i linje med Gävleborgs läns övriga kommuner men för utvecklingen i Riket så har det varit en något mindre ökning av verksamhetens nettokostnader.

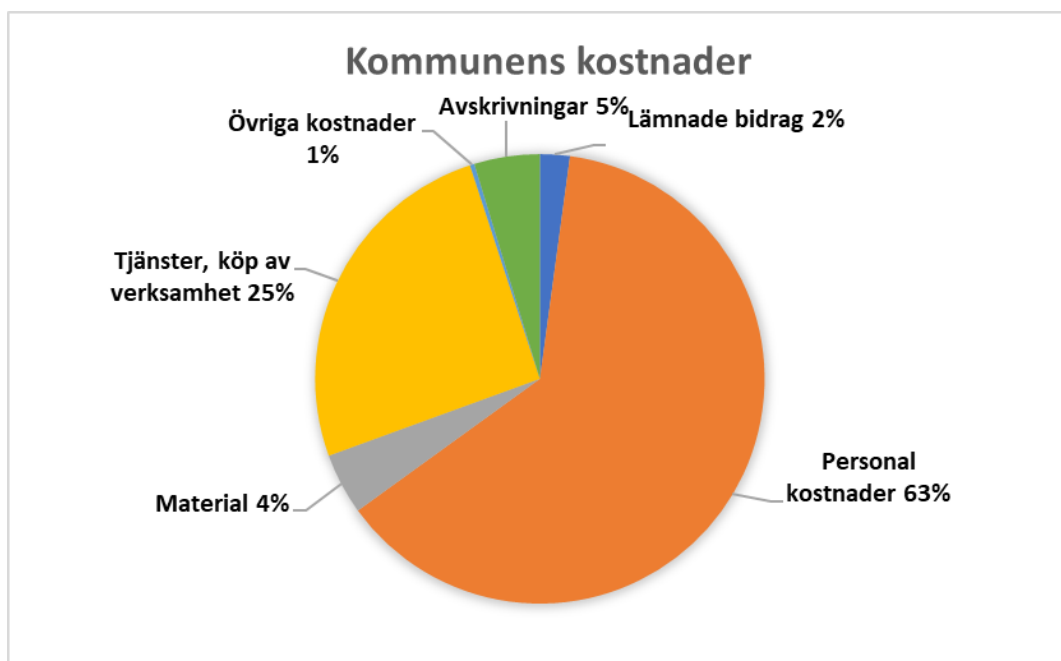
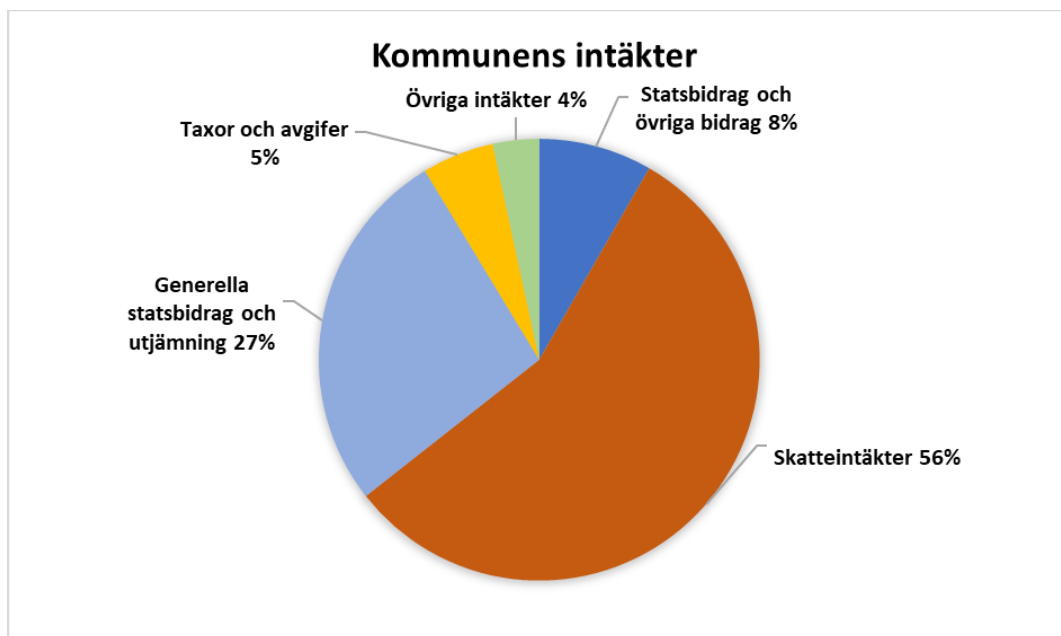
Skatter och generella statsbidrag blev totalt 845,8 mnkr, vilket är 51,0 mnkr högre än föregående år. Under 2020 fick kommunen extra generella statsbidrag på totalt 21,9 mnkr, under 2021 var det 7,6 mnkr och 2022 5,6 mnkr. Under 2023 blev det totalt 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag (Bemanning sjuksköterskor, Minska timanställda och Tillfälligt stöd maa kriget i Ukraina).

Finansnettot blev -3,4 mnkr för 2023. Eftersom kommunen, sedan 2019, ska redovisa orealiserade vinster och förluster på kommunens förvaldade pensionsmedel i resultaträkningen så blir det stora variationer mellan åren beroende på aktuellt marknadsvärde. Marknadsvärderingen av pensionsmedlen påverkade finansnettot 2023 positivt med 5,6 mnkr. Räntekostnaderna blev 6,2 mnkr 2023 vilket är en ökning med 3,9 mnkr sen föregående år. Räntekostnaderna har de senaste åren ökat och kommer kommande år att fortsätta öka pga. kommunens upplåningsbehov och att räntan har ökat.

Kommunens nettokostnader har alltså ökat med 88,2 mnkr sen föregående år och skatter och generella statsbidrag har ökat med 51,0 mnkr samt en förbättring på finansnetto med 5,2 mnkr gör sammantaget en

försämring av resultatet sen föregående år med 32,0 mnkr. Resultatet 2022 var 30,9 mnkr och med förändring mellan åren 2022 och 2023 på -32,0 mnkr så summeras detta till årets resultat på -1,1 mnkr.

Sammanfattningsvis kan kommunens totala intäkter och kostnader illustreras i dessa bilder, som visar vart pengarna kommer ifrån och vart de går.

Budgetföljsamhet

Att följa upp det redovisade resultatet mot den beslutade budgeten på olika nivåer är viktigt. Nedan redovisas koncernens och kommunens budgetföljsamhet. För att förstå eventuella avvikelser bättre sammanfattar vi nämndernas budgetföljsamhet men för utförligare beskrivning av nämndernas resultat och budget så finns ytterligare information under respektive nämnds verksamhetsberättelse i årsredovisningens del 2.

Koncernens budgetföljsamhet (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	305,7	327,8	22,1
Verksamhetens kostnader	-1 019,6	-1 077,7	-58,1
Avskrivningar	-80,4	-78,1	2,3
Verksamhetens nettokostnad	-794,3	-828,0	-33,7
Skatteintäkter och statsbidrag	820,3	845,8	25,5
Finansnetto	-21,0	-16,9	4,1
Resultat	4,9	0,9	-4,0

Sammanställer vi kommunens och bolagens respektive budgetar får vi en budget för hela kommunkoncernen. Det budgeterade resultatet för koncernen är 4,9 mnkr. Det redovisade resultatet för koncernen är 0,9 mnkr. Detta innebär en negativ budgetavvikelse på 4,0 mnkr. Kommunen och alla kommunalägda bolag förutom Helsing Net har en negativ budgetavvikelse för årets resultat.

Budgetavvikelsen för koncernens nettokostnader är 33,7 mnkr. Högre personalkostnader, högre pensionskostnader och ökade kostnader för köpta tjänster och köpta utbildningsplatser är några av förklaringarna till den negativa budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 2,3 mnkr lägre än budgeterat där kommunen står för den största avvikelsen, 1,3 mnkr.

Skatteintäkter och statsbidrag blev 25,5 mnkr högre än budgeten för perioden. 2023 års budget baseras på skatteunderlagsprognosen från 25 augusti 2022. Främst beror skillnaden på högre skatteintäkter samt effekter av budgetpropositionen för 2023. Men det har även varit en ökning av fastighetsavgiften. Under 2023 har kommunen fått 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag.

Finansnettot, finansiella intäkter och kostnader, blev totalt 4,1 mnkr bättre än budgeten för 2023. Kommunen hade en positiv budgetavvikelse på 4,7 mnkr vilket främst förklaras av realiserade resultat på kommunens pensionsplaceringar. De kommunalägda bolagen hade tillsammans en negativ budgetavvikelse på finansnettot på 0,6 mnkr.

Kommunens budgetföljsamhet (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	140,0	155,7	15,7
Verksamhetens kostnader	-903,7	-952,0	-48,3
Avskrivningar	-48,4	-47,1	1,3
Verksamhetens nettokostnad	-812,1	-843,5	-31,4
Skatteintäkter och statsbidrag	820,3	845,8	25,5
Finansnetto	-8,1	-3,4	4,7
Resultat	0,1	-1,1	-1,2

Det budgeterade resultatet för kommunen för 2023 är 0,1 mnkr. I kf §40 2023-05-02 fattades beslut om budgetförändring av driften avseende tillkommande kostnadsökningar på totalt 2,4 mnkr så att det budgeterade resultatet blev 0,1 mnkr. I övrigt har det varit beslut om budgetförändringar mellan nämndernas budgetar och de avsåg löneöversynen (kf §64 2023-06-19) samt fastställande av budgetramar för Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden (kf §39 2023-05-02).

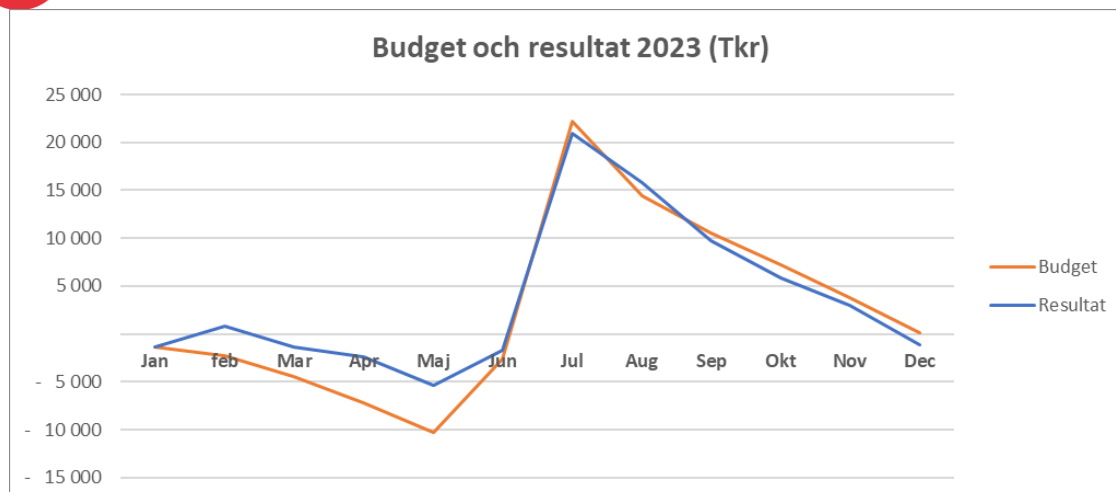
Resultatet 2023 blev -1,1 mnkr. Resultatet exklusive VA-verksamhetens resultat (-1,2 mnkr) blir 0,1 mnkr vilket innebär att det inte är någon budgetavvikelse. Trots att Verksamhetens nettokostnader blev högre än budgeterat så vägdes detta nästan helt upp av positiva budgetavvikelser på Skatteintäkter och statsbidrag samt Finansnettot.

I Delårsrapporten sattes en prognos för årets resultat på 7,2 mnkr. Prognosen var då att verksamhetens nettokostnader skulle bli 17,8 mnkr sämre än budgeten, skatteintäkter och generella statsbidrag bedömdes bli 20,0 mnkr högre än budget, varav kommunen bedömdes få 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag och finansnettot bedömdes bli 4,9 mnkr bättre än budget. Verksamhetens nettokostnader blev 31,4 mnkr sämre än budgeterat, skatteintäkter och generella statsbidrag blev 25,5 mnkr högre och finansnettot blev 4,7 mnkr bättre än budgeterat.

Verksamhetens intäkter är 15,7 mnkr högre än budgeterat. När vi fastställer budgeten för ett kommande år är det ofta en utmaning att lägga en budget för kommunens intäkter specifikt, det är mer relevant att jämföra budget och utfallet för verksamhetens nettokostnader. För mer beskrivningar av utvecklingen av kommunens intäkter se analysen ovan över kommunens intäkter och kostnader. Verksamhetens kostnader blev 48,3 mnkr högre än budgeterat. Högre personalkostnader, högre pensionskostnader och ökade kostnader för köpta tjänster och köpta utbildningsplatser är några av förklaringarna till den negativa budgetavvikelsen för verksamhetens kostnader. Under respektive nämnds redogörelse beskrivs dessa avvikelser mer. Ett allmänt högre kostnadsläge på samtliga varor och tjänster förklarar också budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 1,3 mnkr lägre än budgeterat pga. att ett antal investeringar inte färdigställdes till den tid som det var budgeterat. Verksamhetens nettokostnader blev -843,5 mnkr, budgeten för verksamhetens nettokostnader var -812,1, alltså 31,4 mnkr högre nettokostnader än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 845,8 mnkr vilket är 25,5 mnkr högre än budgeten för perioden. 2023 års budget baseras på skatteunderlagsprognosen från 25 augusti 2022. Främst beror skillnaden på högre skatteintäkter som består av kommuns katt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning samt övriga generella bidrag. Men även en ökning av fastighetsavgift samt effekter av budgetpropositionen för 2023. Dessutom 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag, Bemanning sjuksköterskor, Minska timanställda och Tillfälligt stöd maa kriget i Ukraina.

Finansnettot blev totalt 4,7 mnkr bättre än budgeten för 2023. Marknadsvärderingen av pensionsmedlen (orealiserat resultat) och realiserade resultat på pensionsplaceringar påverkade finansnettot 2023 positivt med 5,6 mnkr. Räntekostnaderna på kommunens lån blev 0,8 mnkr högre än budgeterat och räntan på pensionsskulden blev 0,6 mnkr högre. Samtidigt så blev ränteintäkterna på banktillgodohavanden 0,5 mnkr högre än budgeterat.

Kommunens årsbudget fördelas ut per månad, röd linje. Detta görs för att vi ska kunna jämföra periodens utfall mot budget för varje månad och göra analyser. Kommunen budgeterar för mer kostnader än intäkter under våren men sommaren kostar generellt sett mindre vilket gör att perioden juni till augusti redovisar lägre kostnader, detta gör att resultatet till delåret budgeteras till 14,4 mnkr. Under de återstående höstmånaderna fram till årsskiftet budgeteras det med ökade kostnader så vid årsskiftet landar det budgeterade resultatet på 0,1 mnkr. Resultatet månad för månad från januari till december, blå linje. Resultatet för året blev -1,1 mnkr, 0,1 mnkr exklusive resultatet för VA-verksamheten.

Kommunala nämndernas avvikelse (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1,2	-1,2	0,0
Kommunstyrelsen	-101,3	-96,7	4,6
Kultur- och fritidsnämnden	-41,1	-43,1	-2,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-31,4	-34,3	-2,9
VA	0	-1,2	-1,2
Miljö- och byggnämnden	-6,0	-5,6	0,4
Barn- och utbildningsnämnden	-301,2	-315,4	-14,2
Socialnämnden	-316,6	-316,4	0,2

Kommunens nämnder har totalt en budget för 2023 på 798,8 mnkr och utfallet för året är 813,9 mnkr vilket blir en negativ budgetavvikelse på 15,1 mnkr. Nedan redovisas en sammanfattande beskrivning av budgetavvikelserna men under respektive nämnds verksamhetsberättelser förklaras det ekonomiska utfallet mer utförligt.

Kommunfullmäktige, revision och valnämnden har följt sin årsbudget.

Kommunstyrelsen redovisar för året en positiv budgetavvikelse på 4,6 mnkr. Några förklaringar till budgetöverskottet är högre intäkter än budgeterat främst för arbetsmarknadsprojekt men även inom planeringsavdelningen. Det har även varit lägre kostnader än budgeterat för system, köpta tjänster men också lägre personalkostnader pga vakanser. Utöver det har kommunstyrelsen haft budget för digitaliseringsprojekt, införande av nytt lönesystem och arkivprojekt där kostnader inte belastat såsom budgeterat. Under året har har rivningen av Celsiusskolan samt delutrangeringar av mark/markanläggningar

belastat resultatet, för båda dessa delar har det inte funnits budget.

Under året tillkom det två nya nämnder, Kultur- och fritidsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Båda dessa verksamhetsområden ingick tidigare i Kommunstyrelsen och det är fortsatt en förvaltning för dessa tre nämnder, Kommunstyrelseförvaltningen.

Kultur- och fritidsnämnden, en av de två nya nämnderna, fick en budgetram för året på 41,1 mnkr. Utfallet blev 43,1 mnkr vilket innebär ett budgetunderskott på 2,0 mnkr. Kulturskolan redovisar ett budgetöverskott på 0,7 mnkr pga vakanta tjänster under året. Fritidsgårdarna hade ett budgetunderskott på 0,9 mnkr, det har varit en hög beläggning på verksamheten samt att det bedrivits eftermiddagsverksamhet under skollåret. Den största budgetavvikelsen redovisas under Fritid, ett budgetunderskott på 1,4 mnkr. Orsaken är att det i samband med att nya investeringar genomförts bytts ut anläggningstillgångar med kvarvarande bokförda värden på totalt 2,2 mnkr. Främst konstgräset på Öns idrottsplats men även anläggningstillgångar kopplade till kylning av is både i ishallen i Alfta och på Ön i Edsbyn. Att budgetunderskottet inte blir fullt så stort beror på att det finns investeringar som inte blivit klara eller blivit klara senare än vad som antagits i budgetarbetet, vilket resulterat i lägre avskrivningar.

Den andra nämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, fick en budgetram på 31,4 mnkr och redovisar ett budgetunderskott på 2,9 mnkr. Det har varit högre personalkostnader än budgeterat då tjänster som teknisk chef, driftchef och nämndsekreterare, som inrättades till följd av ny nämnd, varit helt eller delvis ofinansierade 2023. För färdtjänst redovisas en negativ budgetavvikelse på 0,8 mnkr.

Fastighetsförvaltningen redovisar ett budgetunderskott på 1,2 mnkr vilket beror på högre kostnader för administration och fastighetsskötsel samt högre elkostnader bl.a. på grund av att nätavgift och energiskatt för december 2022 belastat årets resultat. Ett underskott som reduceras något då investeringar inte genomförts enligt tidplan vilket innebär lägre avskrivningar och internräntekostnader än budgeterat. För gatuenheten redovisas en högre kostnad än budget för vinterväghållningen, en högre elkostnad för gatubelysningen på grund av att viss kostnad för december 2022 finns med i år, även en högre kostnad än budget för underhållet av gatubelysningen som gjorde att drift och underhåll av gator fick delvis kompensera det underskottet.

Vatten och avloppsverksamhetens resultat blev -1,2 mnkr. Den sålda mängden vatten har minskat med 2 % mot det som var budgeterat, vilket gör att intäkterna är 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Verksamhetens kostnader avviker totalt 0,5 mnkr mot budget. En upplösning av försäkringsreserv till följd av förlikning med försäkringsbolag bidrog till en kostnadsminskning med 0,5 mnkr. Prisökningar för kemikalier gör att kostnaderna för detta blev 0,4 mnkr högre än budgeterat. Slamhanteringskostnaden drog över budget med 0,2 mnkr dels till följd av ett högre pris samt fel antal ton budgeterat för Alfta reningsverk. 2023 har varit ett blött år, där inflödet till avloppspumpstationer och avloppsreningsverk varit högt och påverkat elkostnaderna. Kapitalkostnaderna för VA anläggningarna ligger 0,2 mnkr över budget. VA-verksamhetens negativa resultat ska återställas senast 2026.

Miljö- och byggnämnden redovisar för året ett budgetöverskott på 0,4 mnkr. Lägre personalkostnader pga att miljö- och byggchefsposten är inte varit tillsatt. Kostnader för bostadsanpassningsbidrag överskred budgeten. Ökade kostnader för konsulttjänster, bullerutredning - skottbullen. Minskade intäkter till följd av att antal inkommande debitera bygglovsärenden minskat jämfört med föregående år.

Barn- och utbildningsnämnden är den nämnd som redovisar den enskilt största budgetavvikelsen, ett budgetunderskott på 14,2 mnkr. Nämnd och kontor har en negativ budgetavvikelse på 1,0 mnkr, förklaras av högre personalkostnader samt högre kostnader för licenser. Förskoleverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse med 2,7 mnkr. Kostnaderna för elevassistenter står för den enskilt största avvikelsen, -1,8 mnkr, andelen barn med, omfattande, särskilda stödbehov har ökat. Kostnaden till enskilda förskolor redovisar ett budgetunderskott på 1,1 mnkr pga fler barn än budgeterat. Personalkostnaderna är 0,4 mnkr högre än årets budget. Det har även varit avvecklingskostnader för modulerna vid förskolan Nordanäng på 0,4 mnkr. Grundskola redovisar en negativ budgetavvikelse på 5,1 mnkr. Störst avvikelse är det på personalkostnader, som redovisar ett budgetunderskott för perioden med 3,2 mnkr. Kostnaderna för skolskjuts överstiger budgeten för perioden med 0,6 mnkr pga indexeringsreglering. Undervisning för nyanlända redovisar ett underskott för perioden på 0,8 mnkr, bidraget från Migrationsverket till våra grundskolor minskas då färre barn anländer, samtidigt som barns behov ofta kvarstår under hela skoltiden för att nå behörighet till gymnasiet. Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 4,6 mnkr. Underskottet förklaras av i huvudsak två delar, gymnasiestudier på annan ort så kallad interkommunal ersättning (IKE) och Svenska för invandrare (SFI). IKE redovisar ett budgetunderskott på 3,3 mnkr. SFI redovisar en negativ budgetavvikelse på 1,0 mnkr. Anpassade gymnasieskolan redovisar ett budgetunderskott på 0,4 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett budgetöverskott på totalt 0,2 mnkr. Stab och nämnd har ett budgetöverskott 1,9 mnkr pga vakanta tjänster och ett statsbidrag, Nära vård. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett budgetöverskott på 3,9 mnkr vilket förklaras av att kostnaderna för försörjningsstöd varit 3,7 mnkr lägre än budgeterat samt lägre kostnader för institutionsvården med 0,6 mnkr. Institutionsplaceringarna har under året varit få och ingen LVM placering har skett. Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd har minskat som ett resultat av en relativt god arbetsmarknad, samarbetet med AMN, SFI och Regionen. Barn och Ungdom gör ett budgetunderskott på 1,1 mnkr. Det beror främst på höga kostnader för extern familjebehandling samt ökat antal HVB placeringar som inte fullt ut balanseras upp av lägre kostnader för familjehemsvård. Resultatet påverkas även av intäkt i form av statsbidrag för mottagande av ensamkommande samt att en del korttidsfrånvaro och vakanser ej har tillsatts. Omsorgsenheten (LSS) redovisar ett budgetöverskott på 3,3 mnkr. Överskottet förklaras med att den nya gruppboenden togs i bruk senare än planerat samt att posten personlig assistans gör ett överskott då antal utförda timmar på totalen minskat. Schemaförändringen i oktober innebar en minskning i vissa verksamheter utifrån ändrat behov. Verksamheten har under en del av året även haft en vakant enhetschefstjänst. Vissa enheter har redovisat underskott tex pga tomhyra och utökade personalkostnader. Detta kompenseras av att andra enheter redovisat överskott och att resurser förflyttats mellan verksamheterna. Omvårdnadsenheten redovisar ett budgetunderskott 8,9 mnkr. Detta beror framförallt på ökade personalkostnader inom hälso- och sjukvården då verksamheterna i stor utsträckning tvingats anlita konsulter för att säkerställa bemanning, patientsäkerhet och arbetsmiljö. Även kostnaderna för kost- och förbrukningsvaror samt för tekniska hjälpmedel har ökat och är högre än budgeterat, trots kompensation i form av utökad budget i början av året. Hemtjänsten redovisar ett budgetunderskott på 3,7 mnkr. Det förklaras av högre personalkostnader för att utföra hemtjänstinsatser och extravak. Verksamheten har haft ovanligt många timmar extravak under året och för detta har inte funnits någon budget. Verksamheten har även haft hög korttids sjukfrånvaro, vilket ökat kostnaderna för vikarier, mertid och övertid.

Administrationen gör ett budgetöverskott på 3,4 mnkr vilket i huvudsak beror på tilldelade statsbidrag (Minska andelen timanställda, God vård och omsorg, samt Motverka ofrivillig ensamhet). Särskilt boende gör ett överskott på 1,6 mnkr vilket till stor del beror på minskade personalkostnader och ökade intäkter. Omvårdnadsenheten har under året haft ökade intäkter, 2,2 mnkr (+ 19% jmf med budget) troligt pga något restriktiv budget samt ökad betalningsförmåga hos brukarna.

Kommunens investeringar

Årets investeringsbudget uppgick till 103,1 mnkr. Under året redovisades nettoutgifter på 75,9 mnkr, investeringsutgifterna var 78,4 mnkr och årets investeringsbidrag 2,5 mnkr. Orsaken till budgetöverskottet på 27,2 mnkr beror främst på investeringar som inte genomförs enligt tidplan men även på att det för några investeringar redovisats budgetavvikelser. De investeringsprojekten med störst budget under 2023 var:

- Ny förskola Alfta: 11,1 mnkr varav 17,3 mnkr redovisats.
- Alfta sporthall, Ridåvägg och golv: 6,5 mnkr varav 6,0 mnkr redovisats.
- Gång och cykelvägar 2023: 5,5 mnkr varav 7,4 mnkr redovisats.
- Upprustning befintliga VA anläggningar 2023: 5,0 mnkr varav 0,1 mnkr redovisats.

Av tabellen nedan framgår de av årets investeringar som jämfört med budget redovisar positiva eller negativa avvikelser större än 500 tkr.

Investering (tkr)	Årets budget	Årets nettoutgift	Avvikelse
Upprustning av befintliga VA-anläggningar. 2023	5 000	100	4 900
Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat	3 000	0	3 000
Iordningställande av lokaler för IFO	3 000	0	3 000
Forsparken: Ispist	2 951	7	2 944
Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal	2 971	239	2 732
Ön: Idrottsanläggning Ön	3 795	1 695	2 100
Celsius simhall: Nya rör och elinstallationer	1 883	119	1 764
Inläckageåtgärder 2023 (inkl.7568)	2 500	764	1 736
Nya VA anslutningar 2023	1 800	272	1 528
Marklösen	1 511	0	1 511
Gyllengården: Stamreovering	1 427	0	1 427
Celsiusskolan skolgård	1 671	245	1 426
Byte av föräldrade datorer 2023	1 322	159	1 163
Övrigt Kommunstyrelsen 2023	1 535	391	1 144
Ventilation styrenheter	1 000	0	1 000
Infrastruktur för ökad IT-säkerhet och samverkan alternativ B	820	106	714
Reinvestering broar enligt. Specifikation 2023	700	0	700
Runemo skola: Ventilation kök	700	0	700
Öjestugan: Byte fönster	650	0	650
Lekplats i centrala Viksjöfors	650	0	650
Inventarier till nybyggnation - Nya förskolan Alfta	2 000	1 378	622
Alfta brandstation: Fönsterbyte	600	0	600
Alfta sporthall: Ridåvägg och golv	6 487	5 981	506

Investering (tkr)	Årets budget	Årets nettoutgift	Avvikelse
Viksjöfors skola: Ventilation och belysning	0	838	-838
Knåda skola: Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningställa lokaler	0	1 230	-1 230
Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023	2 500	4 146	-1 646
Gator gång och cykelvägar 2023	5 500	7 436	-1 936
Ombyggnation problemområden 2023	3 500	6 595	-3 095
Ny förskola Alfta inkl. projektering	11 123	17 301	-6 178

Nedan är en ytterligare redogörelse för de fem investeringsprojekt med störst avvikelser:

- Upprustning av befintliga VA-anläggningar 2023: +4,9 mnkr. Prognos 0,1 mnkr mot en budget på 5,0 mnkr.

Taket vid Alfta reningsverk måste bli slutgodkänt innan vi påbörjar arbetet med solcellsanläggning. Upphandling av solceller kommer göras via ADDA. Installation planerad våren 2024. Nytt reningsverk Voxnabruk var en stor del i investeringen 2023. Vid upphandling inkom 2 anbud som var högre än budget. Upphandlingen avbröts och investeringen kommer inte genomföras förrän 2025 då mer investeringsmedel behövs.

I utfall på 100 tkr vid framtagande av upphandlingsunderlag till Voxnabruk reningsverk samt utfall för upprustning vid Viksjöfors reningsverk för byte av vindskivor, dörr samt del av vägg.

- Iordningsställande av lokaler för IFO: +3,0 mnkr. Prognos 0 mnkr mot en budget på 3,0 mnkr.

Dialog har förts med Socialförvaltningen om att hitta en lämplig lokalisering för personalen inom IFO. Nästa steg blir att komma fram till en lösning som fungerar för Socialförvaltningen.

- Voxnadalens gymnasium, Ventilationsaggregat: +3,0 mnkr. Prognos 0 mnkr mot en budget på 3,0 mnkr.

Projektering pågår i dagsläget med framtagning av ritningar så upphandlingen ska bli problemfri. En byggnation av nya ventilationsutrymmet ska upphandlas vilket inte hunnits med 2023.

- Ombyggnation problemområden 2023: -3,1 mnkr. 6,6 mnkr mot en budget på 3,5 mnkr.

Ledningsbytet vid Västanå mot Lärkvägen i Alfta har varit nödvändigt då det förekommit avloppsstopp utmed denna sträcka. Ledningarna har haft en för liten lutning som nu åtgärdats. Dimensionen har utökats. Materialet utgjorde 35 % av kostnaden. 1 054 meter ledning har lagts ner till en kostnad på 3 177 kr / meter. Totalt drog projektet 1 mnkr över budget.

Under samma projekt ingår byte av drygt 1 000 meter ledning i Ämnebo. Dessa ledningar låg till största del på åkermark vilket är betydligt billigare och meterkostnaden landar på ca 870 kr / meter. Ingen avvikelse mot tidigare kostnadskalkyl.

En asfaltskostnad från tidigare sanering på Bornvägen, Alfta belastar projektet med 433 tkr.

Två större läckor är bokade mot projektet som ej var med i budget. En utmed Lärkvägen på 540 tkr samt en ovanför ishallen, Alfta, på 544 tkr.

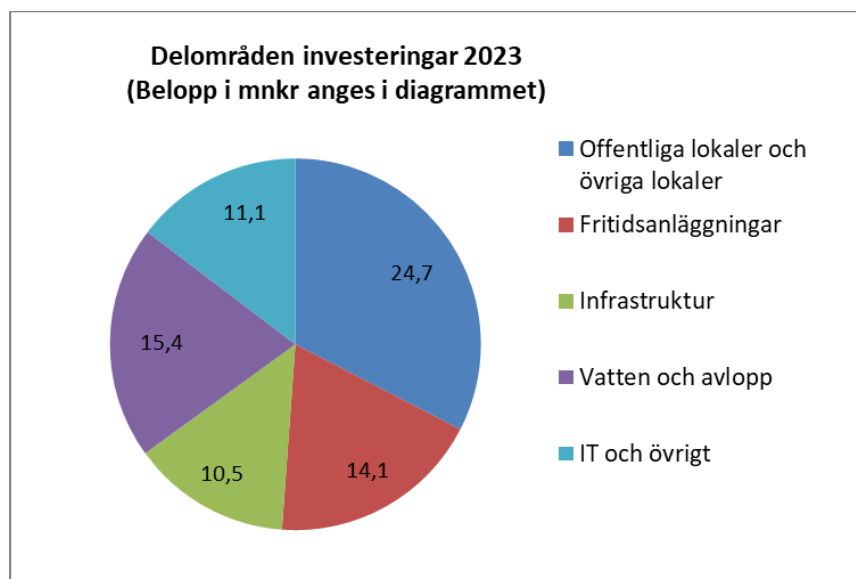
347 meter ny sjöledning från Svabensverks vattenverk lades i början på året på grund av läcka. En kostnad på totalt 164 tkr.

- Skogsbackens förskola (Ny förskola Alfta): -6,2 mnkr. 17,3 mnkr mot en budget på 11,1 mnkr.

Budgetberäkningarna för utemiljön har sedan projektstart varit en prognos på 2 500 tkr (bilaga dnr 2022/00198) vilket anses som en lågt beräknad prognos. Samtidigt så har priser på material och arbetskraft stigit markant sedan projektberäkningarna gjordes. Då utemiljön nu har ett upphandlat resultat uppkommer en kostnad på 6 425 tkr som är 3 925 tkr högre än prognosen.

Lokalerna är färdigställda så att verksamheten kunde starta sin verksamhet i början på augusti. Sedan upphandlingen av utemiljön har det arbetats forcerat med utemiljön vilket ändå inte räckte till för att barnen vidskolstartskulle få till gång till utemiljön. Att forcera för att möjligheten till att hinna färdigställa innan vintern kan innebära kostnader som överstiger budgeterade oförutsedda kostnaderna. I början på oktober fanns en del av ytan att tillgå för barnen, prognosen är att hela utemiljön ska vara färdigställd i mitten på oktober och då beroende på väder och vind hur stor del som kan beträdas under perioden.

Investeringarna 2023 fördelades enligt några olika delområden, se diagram

Kommunens fem största investeringsprojekt

Tabellen nedan visar de fem investeringsprojekt med de högsta nettoutgifterna under året.

(tkr)	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
Alla investeringsprojekt	182 137	156 435	123 678	-4 164	103 088	75 850	27 238
Ny förskola Alfta inkl. projektering	48 240	54 418	52 240	-4 000	11 123	17 301	-6 178
Gator gång och cykelvägar 2023	5 500	7 436	5 500	0	5 500	7 436	-1 936
Ombyggnation problemområden 2023	3 500	6 595		-3 095	3 500	6 595	-3 095
Alfta sporthall: Ridåvägg och golv	6 500	5 994		506	6 487	5 981	506
Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023	2 500	4 146		-1 646	2 500	4 146	-1 646

Koncernbolagens investeringar

Totalt investerade Alfta Edsbyns Fastighets AB 23,3 mnkr under 2023. 16,5 mnkr redovisas som nya/utbyte av komponenter och redovisas som anläggningstillgång. I samband med bokslutet så har en fastighetsvärdering skett, denna visar att marknadsvärdet på bolagets fastigheter uppgår till 853 mnkr att jämföra med det bokförda värdet som uppgår till 475,7 mnkr.

Under året har Alfta Industricenter AB investerat totalt 19,2 mnkr., budgeten var på 18,7 mnkr.

De tre största investeringarna avser utbyggnader och anpassningar för hyresgäster. I dessa fall har nya förlängda hyresavtal tecknats. Under året har ett nytt lån tagits upp på totalt 7 mnkr för finansiering av dessa investeringar, resterande har finansierats med egna medel.

Helsing Net Ovanåker ABs investeringar avser fiberutbyggnadsprojekt. Årets investeringar har genomförts med egna- och bidragsmedel. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdssområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförädlingsprojekt med elbolag. Totalt investerade Helsing Net Ovanåker 11,9 mnkr under 2023 och investeringsbidragen uppgick till 4,8 mnkr.

Bollnäs Ovanåkers Renhållnings ABs totala investeringar under 2023 uppgår till 12,0 mnkr.

Finansiering och kassaflöde

Kommunens budgeterade kassaflöde utgår från faktiskt beslutad budget för verksamheten och den då budgeterade investeringsvolymen. Årets kassaflöde blev -10 mnkr, det budgeterade kassaflödet för 2023 var -13 mnkr. Vid årets utgång är de upptagna lånen i Kommuninvest 360 mnkr, vilket är oförändrat från föregående år. För detaljerad beskrivning av årets kassaflöde se Kassaflödesanalysen. Likvida medel och kortfristiga placeringar var vid årets början 140,9 mnkr och vid årets slut 131,1 mnkr.

Kassaflöde (mnkr)

	Budget	Utfall
Kassaflöde från den löpande verksamheten	73	65
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-75	-79
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-11	4
Perioden kassaflöde	-13	-10

Soliditet

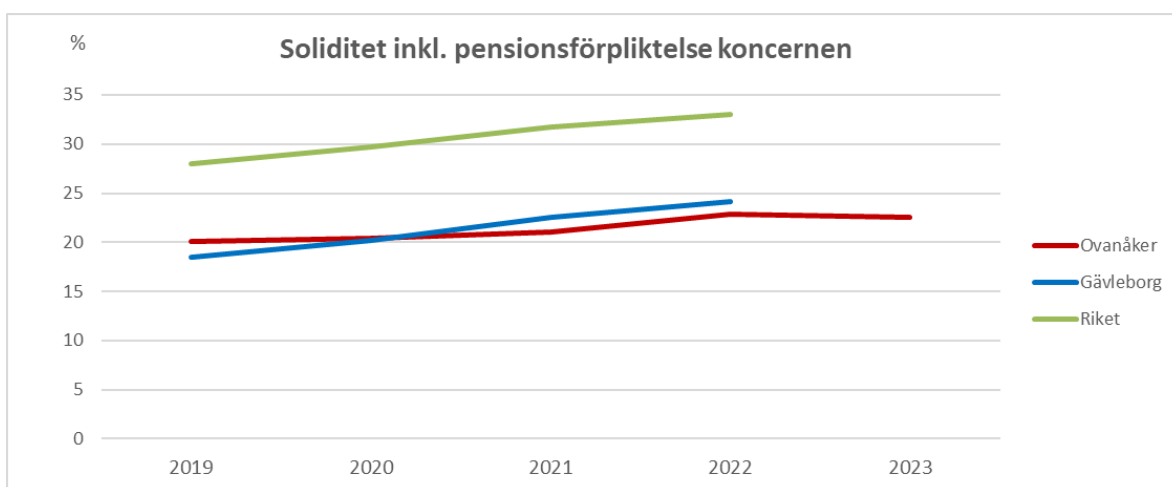
Soliditet anger hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Har kommunen en hög (god) soliditet innebär det att den i högre grad finansierar sig själv, till skillnad från att finansieras av externt kapital (lån). Ovanåkers kommun har som ett av sina finansiella mål att soliditeten (inkl. pensionsförpliktelsen) i kommunen ska förbättras detta mål uppnåddes inte för 2023 då soliditeten sjönk från 24,5 till 24,0 %.

Kommunkoncernen och kommunens soliditet inkl. pensionsförpliktelser har de senaste åren varit på en relativt stabil nivå på lite över 20 % och 21 %. 2022 höjdes nivån däremot till 22,9 % och 24,5 %. 2023 skedde det en svag nedgång till 22,5 % och 24,0 %. Försämringen i år beror främst på det svaga resultatet samt att pensionsförpliktelsen inte minskat i samma takt som tidigare år.

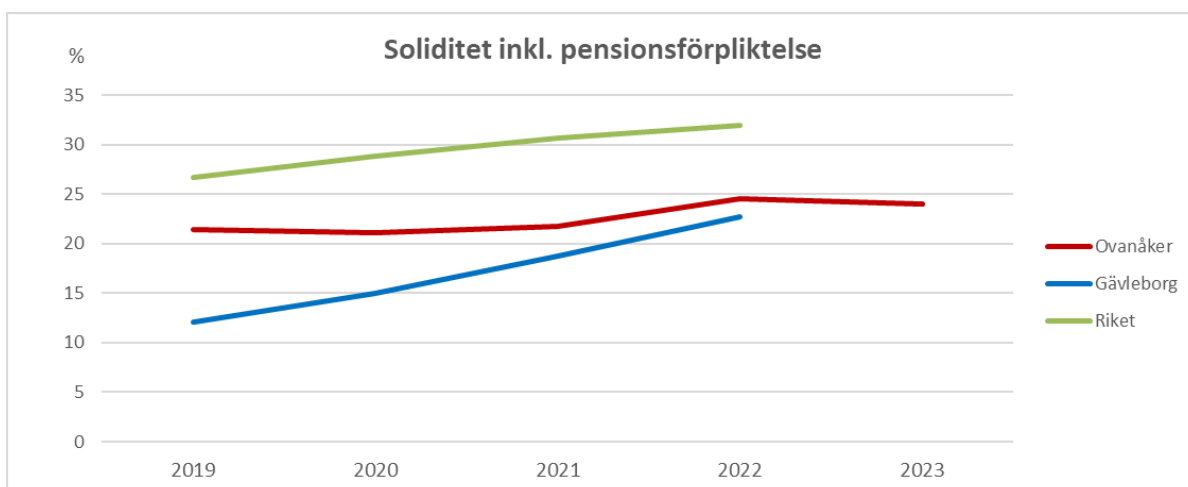

Det är däremot en fortsatt tydlig trend att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser minskar. För kommunkoncernen har soliditeten gått från 37,2 % 2019 till 34,8 % 2023. Kommunens soliditet exkl. pensionsförpliktelser har en ännu större skillnad sett över de senaste fem åren, den var 50,0 % 2019 och har sjunkit till 43,0 % 2023. Trots positiva resultat under perioden så har inte det räckt för att finansiera de ökade tillgångarna och under perioden har kommunen behövt utöka sina lån.

I en jämförelse av soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen för kommunkoncernen med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) och Riket de senaste åren syns en stadig ökning av soliditeten. Soliditeten för Riket var 2022 33,0 %. Sedan 2021 är soliditeten för kommunkoncernen i Ovanåkers kommun lägre än Gävleborgs läns kommuner och det är troligt att det kommer att vara så även 2023, för 2023 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommunkoncern (22,5 %).

Jämför vi soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen för kommunen med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) och Riket de senaste åren kan man notera att Gävleborgs läns kommuner fram till 2022 har en lägre soliditet än Ovanåkers kommun men att avståndet över tid har minskat. Soliditeten i Riket är betydligt högre än både Ovanåkers kommun och Gävleborgs läns kommuner och var 2022 31,9 %. För 2023 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommun.

Soliditet

	2019	2020	2021	2022	2023
Koncernen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	20,1	20,4	21,0	22,9	22,5
Kommunen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	21,4	21,1	21,7	24,5	24,0
Koncernen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	37,2	35,4	34,8	35,5	34,8
Kommunen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	50,0	45,1	43,4	44,2	43,0

Pensionsskuld

Pensioner som har intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse och intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Kommunkoncernens totala pensionsskuld (inkl. löneskatt) är 2023 325,5 mnkr. Den totala pensionsskulden har de senaste åren minskat men under 2023 och även 2024 ser vi en stor ökning. Det är framförallt inflationen som har påverka den intjänade förmånsbestämda ålderspensionen (pensionsavsättningen) genom att historiska löner räknas upp med inflationen vid beräkningen av pensionsunderlaget. Den totala pensionsskulden bedöms öka till 351,0 mnkr 2024 men för 2025 är prognosen en minskning av pensionsskulden till 344,0 mnkr till största delen orsakat av att inflationen bedöms bli lägre.

(tkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	82 516	83 685	96 608	117 815	119 136
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	242 823	230 286	228 886	233 217	224 834
Total pensionsskuld	325 339	313 971	325 494	351 033	343 970

Känslighetsanalys

För att visa hur resultat för kommunkoncernen påverkas av en förändring med 1 % visas några av de största posterna i uppställningen nedan. För räntekostnader gäller att lån med rörlig ränta och lån som refinansieras räknas med en räntehöjning med 1 procentenhet.

Effekten på kostnader och intäkter	+/- 1 %
Statsbidrag	1 mnkr
Skatteintäkter	5 mnkr
Generella statsbidrag och utjämning	3 mnkr
Personalkostnader	6 mnkr
Räntekostnader	1 mnkr

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl göra undantag från denna huvudprincip och besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Kommunen kan då ta hänsyn till andra bedömningar som kan anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94) och hantera dessa inom ramen för KL:s regler för synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, tex. att den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med underskott, eller att man har öronmärkt tidigare överskott för att användas till avgränsade och tillfälliga kostnadsökningar. Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Det gäller till exempel realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster i värdepapper.

Det finns inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa. Däremot så ska ett negativt resultat för VA-verksamheten 2022 på -1 152 tkr återställas inom perioden 2023-2025. Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska underskott inom VA-verksamheten återställas inom tre år vilket det har tagits hänsyn till i VA-verksamhetens kommande budgetar.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -6 622 tkr. Detta ska återställas inom tre år, 2024-2026. Årets resultat för VA-verksamheten ingår med -1 230 tkr. VA-verksamheten kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och underskott från 2022 på 1 152 tkr ska återställas senast 2025. Kommunen kommer i och med den senaste beslutade budget och verksamhetsplanen för 2024-2026 att kunna återställa underskottet med 5 392 tkr under 2025.

Resultatutjämningsreserven (RUR) uppgår till 50 681 tkr vid årsskiftet.

Balanskravsutredning (tkr)

	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-1 073	30 933	13 463
- Samtliga realisationsvinster	-599	-6	-1 123
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-4 950	11 710	-9 066
+/- Återföring av orealiserad vinst/förlust i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-6 622	42 637	3 274
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-22 985	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	-6 622	19 652	3 274
Synnerliga skäl avseende ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	3 286
Resultat efter synnerliga skäl	-6 622	19 652	6 560

Väsentliga personalförhållanden

Att redovisa väsentliga personalförhållanden är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över vår största viktigaste resurs, medarbetarna.

Vi är många som arbetar i Ovanåkers kommun och koncernen. Antalet anställda räknas och presenteras på olika sätt vid olika sammanhang.

I personalstatistiken gällande koncernbolagen ingår Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB, Alfta-Edsbyn Fastighets AB, Helsinge Net Ovanåker AB samt Helsingevatten AB. Alfta Industricenter AB har ingen anställd personal.

Under året har Ovanåkers kommun, AEFAB, HelsingeNet AB samt Helsingevatten AB bytt leverantör av HR-system vilket innebär att statistiken är uttagen ur två system och sammanslaget för helåret. Viss osäkerhet finns gällande statistiken för årets sista två månader eftersom den är uttagen i samband med införandeprocess av nytt system och inte verifierad.

Medarbetarna i siffror

Anställda i Ovanåkers kommun

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt 2023	Kvinnor	Män	Totalt 2023
Tillsvidare	792	189	981	60	99	159
Tidsbegränsade	79	37	116			
Tim						
Årsarbetare*	821,39	219,42	1 040,81			

Den 31 december 2023 var totalt 981 medarbetare tillsvidareanställda i Ovanåkers kommun vilket är 27 personer mer än 2022.

I kommunen är 80,73 procent av andelen tillsvidareanställda kvinnor, vilket är en minskning med 1,47 procent i jämförelse med föregående år. Medellönen för tillsvidareanställda medarbetare i kommunen var den 31 dec 33 324 kronor. Motsvarande siffra fördelat per kön var 32843 kr för kvinnor och 35 339 kr för män. Kvinnors medellön i procent av mäns medellön är 92,93 procent.

I kommunkoncernens bolag är förhållande det motsatta, då det totalt är fler män än kvinnor som arbetar inom de kommunala bolagen. I bolagen är andelen kvinnor 37,73 procent. Alfta-Edsbyns Fastighets AB sticker ut bland bolagen med högre andel kvinnor (37 st tv-anställda) än män (30 st tv-anställda).

Arbetsgivare och arbetstagare får komma överens om anställningar för begränsad tid under vissa förutsättningar. Det kan tex vara vikariat då medarbetaren anställs i någon annans ställe eller särskild på begränsad tid vid ett tillfälligt ökat behov i verksamheten. Antalet tidsbegränsat anställda har minskat i förhållande till 2022. Timavlönade är personal som anställs för att täcka korttidsfrånvaro, framförallt inom personalintensiva verksamheter såsom vård och förskola. en jämförelse av antalet timanställda går inte att göra då det inte finns statistiskt underlag utifrån systembyte.

Ur kompetensförsörjningsperspektiv är det viktigt att mäta årsarbetare. Årsarbetare är antalet arbetade

timmar utförda av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade i förhållande till heltidsmått. Bland tidsbegränsat anställda och timavlönade har kommunen sitt största rekryteringsunderlag.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %

	Kvinnor	Män	Totalt 2023	Totalt 2022	Totalt 2021	Totalt 2020
Kommunen	94,29	97,1	94,87	94,4	94,4	93,8

Att kunna erbjuda anställning på heltid är en viktig faktor för att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetsgivarens målsättning är att alla som vill arbeta heltid ska erbjudas heltidsarbete, dvs att heltid är norm.

När fler arbetar heltid, minskar rekryteringsbehoven och den kompetens som redan finns tas tillvara. Bättre förutsättningar för kontinuitet och kvalitet i verksamheten skapas, samtidigt som jobben blir attraktivare och jämställdheten ökar.

I år är den genomsnittliga sysselsättningsgraden 94,87 %, vilket är en ökning med nästan 0,47% i jämförelse med 2022 och 2021.

Inom koncernens bolag är den genomsnittliga sysselsättningsgraden högre. Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB har en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 98,2%, Helsingevatten AB 98,3 %, Helsinge Net Ovanåker AB 100 %. Från AEFAB finns ingen uppgift för 2023.

Åldersstruktur

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Genomsnittlig medelålder i antal	46,9	46,51	46,82			
-29 år	74	17	91	1		
30 -39 år	188	57	245	2	5	
40 -49 år	197	48	245	2	12	
50 -59 år	267	70	337	1	20	
60 år -	144	34	178	1	2	

Medelåldern bland kommunens månadsanställda är i princip oförändrad. Den genomsnittliga medelåldern är 46,82 år (46,7 år 2022).

Den genomsnittliga medelåldern i koncernens bolag är för Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB 42,7 år, Alfta Edsbyns Fastighets AB 46 år, Helsingevatten AB 48,1 år, Helsinge Net Ovanåker AB 49,8 år.

AEFAB och BORAB har enbart redovisat genomsnittlig medelålder, så tabellen rörande koncernbolagens åldersstruktur är inte fullständig utan avser enbart Helsinge Net Ovanåker AB samt Helsingevatten AB.

Sjukfrånvaro i kommunen

Sjukfrånvaro %	2023	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro	7,81	8,58	7,68	7,97	6,05
varav >60 dagar	55,32	44,92	48,71	33,42	46,96
Kvinnor	8,11	9,22	8,34	8,64	6,58
Män	4,75	5,8	4,72	5,56	4,49
-29 år	6,62	7,99	7,13	7,39	4,62
30 -49 år	6,96	8,94	7,53	8,35	6,26
50 år -	8,91	8,35	7,91	7,9	6,28

Att arbeta för att våra medarbetare håller sig friska över tid är viktigt både för den enskilde medarbetaren och för att vi ska klara vår kompetensförsörjning över tid. Både den korta och den långa sjukfrånvaron är fortsatt hög. När det gäller statistiken per kön avser den perioden jan-okt 2023.

Fram till maj 2023 förelåg riktlinje utifrån covid-19 att medarbetare skulle stanna hemma vid symtom som kunde vara covid. Trots att riktlinjen har upphört har sjukfrånvaron fortsatt att varit hög och många medarbetare upplevs haft ovanligt långa och ihållande förkylning och influensor. Det gör att uttaget av sjuklön (första fjorton dagarna) har under året uppvisat periodvisa kraftiga ökning, för att däremellan återgå till mer normala nivåer. Den korta sjukfrånvaron i kombination med uttaget av VAB har inneburit kraftiga svängningar i total frånvaro i våra verksamheter. Flera medarbetare har korttidsfrånvaro fler än tio tillfällen under året. Vid upprepad korttidsfrånvaro genomförs trepartssamtal med stöd av Företagshälsovården.

När det gäller diagnospanoramata för de sjukfall som gått över till Försäkringskassan (långa sjukfall) är psykisk ohälsa klart dominerande. Efter det kommer sjukdom i rörelseorganen, tumörer samt hjärt/kärlsjukdomar.

Rehabverktöget gör det lättare för kommunens chefer att arbeta strukturerat med prehab och rehabprocessen. Systemet ger signal till chef bl. a när rehabiliteringsutredning ska göras och vid upprepad korttidsfrånvaro. Kommunens chefer har under året erbjudits utbildning i arbetslivsinriktad rehabilitering. Arbetsgivaren samverkar regelbundet med Försäkringskassan samt hälsocentralernas rehabkoordinatorerna gällande arbetslivsinriktad rehabilitering.

För att öka kunskapen gällande arbetsplatsinriktad rehabilitering hos samtliga medarbetare har ett kommunövergripande informationsmaterial tagits fram för att kunna användas tex vid arbetsplatsträffar samt vid enskilda möten med medarbetare.

Ovanåkers kommun erbjuder friskvårdsbidrag till samtliga medarbetare. Bidraget är 1 000 kr per år och syftar till att öka förutsättningarna för en bättre hälsa. Trenden att uttaget av friskvårdsbidrag Under 2023 har uttaget av friskvårdsbidrag ökat ytterligare och ansöktes av totalt 430 personer.

Sjukfrånvaro i koncernen

Sjukfrånvaro %	AEFAB	Helsinge Net	Helsinge Vatten	BORAB
Total sjukfrånvaro		3,31	5,89	6,62
varav >60 dagar		0	84,52	3,38
Kvinnor			0,1	5,25
Män			6,9	7,3
-29 år		0	7	5,33
30 -49 år		1,97	5,7	5,34
50 år -		4,63	5,87	10,15

Ingen statistik har inkommit från AEFAB gällande sjukfrånvaro för året 2023. Helsingevatten har särskilt kommenterat att året har inneburit långtidsfrånvaro på ett fåtal individer.

Anmälda tillbud och arbetsskador 2023	Kommunen	Koncernbolag
Tillbud	182	29
Arbetsskada	120	11

Arbetsskador (aj) och tillbud (oj) följs upp och redovisas löpande kommunens samverkansgrupper i enlighet med samverkansavtalet. Under 2023 anmäldes 120 arbetsskador, det är en minskning i jämförelse med 2022, men fler än år 2021. Av de totalt 120 anmälda arbetsskador resulterade 11 stycken i frånvaro från arbetet. 182 tillbud anmäldes under 2023, vilket är en ökning mot föregående år.

De allra flesta anmälningarna kom från Socialförvaltningen, 214 st. Inom Barn och utbildningsförvaltningen inkom 67 anmälningar och inom Kommunstyrelseförvaltningen 21 anmälningar.

Av de totalt 302 anmälningarna har 240 utredningar avslutas under året. Tre händelsetyper sticker ut bland anmälningarna som klart dominerande, dessa är tillbud att bli skadad av person (även oavsiktligt) 44 anmälningar, organisatoriskt arbetsmiljö tillbud 43 anmälningar samt skadad av person (fysiskt, även oavsiktligt) 40 anmälningar. Tillbud psykisk överbelastning (hot, chock) har 27 anmälningar under året.

Anmälningar av tillbud och arbetsskador görs också inom de kommunala bolagen. Där är siffrorna betydligt lägre på anmälda tillbud och arbetsskador, men även här ses en ökning av antalet anmälningar under 2023. Totalt har 11 arbetsskador och 29 tillbud anmäls.

Arbetsgivaren erbjuder via vår oberoende expertresurs inom arbetsmiljö, Företagshälsövården, grundläggande Arbetsmiljöutbildning vid fem tillfällen per år. Målgruppen är kommunens chefer och skyddsombud. I utbildningen ingår arbetsmiljöområdets samtliga delar, men med ett fokus på systematiskt arbetsmiljöarbete och den organisatorisk och sociala arbetsmiljön.

Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, inklusive uppföljning av tillbud och skador samt analys sjukfrånvaro görs i särskilt systemstöd. Systemet har under 2022 utvecklats genom att lägga till en mer främjande del för arbetsmiljöarbetet.

Personal och kompetensförsörjning

De tio största yrkesgrupperna

	Kvinnor	Män	Totalt 2023	Totalt 2022	Totalt 2021
Undersköterska	224	27	251	251	257
Förskollärare	100	3	103	105	109
Lärare, grundskola	80	17	97	96	96
Habiliteringspersonal	49	14	63	48	55
Vårdbitråde	39	7	46	47	35
Lärare gymnasium	21	17	38	39	39
Kock	25	3	28	20	18
Socialsekreterare	18	4	22	20	20
Sjuksköterska	14	3	17	19	20
Fritidspedagog/Lärare fritidshem	14	2	16		

Ovanåkers kommun som arbetsgivare har en mångfald av olika yrken. Det finns fler än 100 olika yrken som tillsammans ger kommuninvånarna service inom skola, vård och omsorg, underhåll av gator mm. Att vara kommunalt anställd innebär ett varierande arbete där man som anställd gör skillnad i människors vardag.

Tabellen ovan visar våra vanligaste yrken. Etiketterna för lärare F-3, 4-6 samt 7-9 är sammanslagen till lärare grundskola. Inom yrkesgruppen sjuksköterska återfinns både distriktssköterskor samt sjuksköterska och i gruppen socialsekreterare finns både inriktning barn och unga samt försörjningsstöd medräknade. Inom lärarområdet finns även fler lärarkategorier såsom tex SFI-lärare och lärare inom praktiskt estetiska ämnen.

För att fortsätta att leverera välfärdstjänster krävs att kommunen kan nyrekrytera eller utveckla tjänsterna så att medborgarna känner sig nöjda. Kompetensförsörjning är en nyckelfråga inför framtiden, då antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven av välfärd ökar utifrån prognosen för den demografiska utvecklingen.

Av kommunens medarbetare valde 14 personer att avsluta sin anställning med pension under 2023, ytterligare två valde att delvis kvarstå i anställning och ta ut pension för resterande tid. I pensionsprognosen nedan är pensionsåldern beräknad på 65 år och redovisar antalet medarbetare som uppnår åldern under kommande år. Möjliga pensionsavgångar återfinns framförallt inom de vanligaste yrkena hos arbetsgivaren. Noterbart är att flera chefer återfinns inom åldern där det är möjligt att påbörja uttag av pension. Som ett led i arbetet med att förlänga arbetslivet har regeringen höjt åldersgränserna i Lagen om anställningsskydd. Rätt att kvarstå i anställningen, den sk LAS-åldern, höjdes under 2023 till 69 år.

För att klara denna och andra utmaningar samverkar länets kommuner både när det gäller marknadsföringsaktiviteter av kommunala jobb men också kring gemensamma utvecklingsprogram såsom Framtida ledare vars programidé är att hitta och utbilda dem inom ramen för det kommunala uppdraget.

Annonsering och rekrytering av nya medarbetare sker genom ett rekryteringsverktyg. Verktöget underlättar och kvalitetssäkrar rekryteringsprocessen och innehåller också rekryteringsstöd för att arbeta med kompetensbaserad rekrytering.

Möjliga pensionsavgångar vid 65 års ålder

År	Totalt
2024	12
2025	14
2026	33
2027	34
2028	30

Medarbetarundersökningen visar att kommunens medarbetare är engagerade. HME står för hållbart medarbetarengagemang och mäts vid medarbetarundersökningarna som genomförs vartannat år. HME mäter såväl medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationernas förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. Målvärdet i kommunen är ett totalindex på 80. Under 2023 genomfördes medarbetarundersökning under maj månad. En arbetsledarenkät gällande chefers förutsättningar genomfördes under december.

Den bästa reklamen för ett arbetsgivarvarumärke är de medarbetare som talar gott om sin arbetsgivare till andra. Vad som gör att en medarbetare vill rekommendera sin arbetsgivare är individuellt. Faktorer som brukar påverka är god arbetsmiljö, trivsel, gott ledarskap och möjlighet till utveckling.

	2023	2021	2019	2017
Medarbetarengagemang totalindex	82	82	79	81
Delindex Motivation	83	82	81	82
Delindex Ledarskap	82	83	82	80
Delindex Styrning	81	80	74	81

Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige antog i november 2023 (kf § 103 2023-11-06) en budget och verksamhetsplan för perioden 2024-2026. Ovanåkers kommun budgeterar 2024 ett resultat på -14,6 mnkr. 2025 är det budgeterade resultatet 7,9 mnkr och 2026 är det budgeterade resultatet 22,0 mnkr. Under perioden ökar även antalet barn och äldre i kommunen. Med lagd budget uppnås inte resultatmålet på 1% av skatter och generella statsbidrag för åren 2024 och 2025 trots kommande anpassningar inom kommunens verksamheter. Över planeringsperioden skulle det ackumulerade resultatet, för att nå ett genomsnitt på 1%, behöva vara 26,7 mnkr jämfört med lagda budget på 15,2 mnkr.

I tabellen ges en översikt av den ekonomiska planeringen. Notera då att budgeten för 2024-2026 bygger på ett antagande även för 2023.

- Resultatet för 2023 blev lägre än vad som antogs.
- Självfinansieringsgraden blev högre. Orsaken är att investeringsutgifterna blev lägre. Dessa investeringsutgifter kommer i praktiken påverka 2024 års självfinansiering.

	2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Verksamhetens intäkter (mnkr)	155,7	135	130	130
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-952,0	-946,9	-950,7	-971,5
Avskrivningar (mnkr)	-47,1	-50,6	-52,3	-54,1
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	845,8	858,9	887,9	923,0
Finansnetto (mnkr)	-3,4	-11,0	-7,0	-5,4
Årets resultat (mnkr)	-1,1	-14,6	7,9	22,0
Nettoinvesteringar (mnkr)	75,9	63,9	50,3	46,3
Eget kapital (mnkr)	516,9	505,8	513,7	535,7
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	24,0 %	22,6 %	24,5 %	27,7 %
Självfinansieringsgrad (%)	60,7 %	56,3 %	119,6 %	164,2 %

Risker och osäkerhetsfaktorer

Budgeten baseras på en prognos över kommande skatteintäkter och i en prognos finns det alltid osäkerheter. Skatteintäkterna baseras till stor del på utvecklingen av arbetade timmar, inte bara i Ovanåker utan i hela riket. De skatteunderlagsprognoser som SKR framställer är tillförlitliga, men ju mer osäkerheter det finns i Sverige och omvärlden desto osäkrare är prognoserna. En annan del är befolkningsutvecklingen där invånarantalet kan utvecklas både bättre och sämre vilket påverkar både intäkter och kostnader för kommunen. En förändring med 1 invånare påverkar skatteintäkterna med ca 60 tkr. Vi vet även att antalet i befolkningen som är 80 år och äldre kommer att öka under budgetperioden och att det normalt är så att behov av omvårdnad ökar ju äldre invånarna blir. Hur mycket kostnaderna kommer öka till följd av detta är osäkert då det beror på hur mycket insatser som krävs.

Kvantiteter

Kvantiteter	2021	2022	2023	Prognos 2024
Barn och Utbildning*				
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	479	481	497	491
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	98	106	106	101
Antal barn inskrivna vid fritidshem	404	433	436	439
Elevantal förskoleklass	122	128	129	130
Elevantal åk 1-9	1 182	1 172	1 170	1 173
Elevantal gymnasiet	276	293	298	305
Elevantal vuxenutbildning	294	320	300	290
Elevantal SFI	183	176	70	60
Vård och Omsorg**				
Antal platser i särskilt boende	106	114	114	114
Utförda timmar hemtjänst	68 737	68 791	76 869	82 500
Kostnader placeringar kr/inv	2 183	2 325	2 301	2 382
Antal platser LSS bostad med särskild service	52	52	57	57
Inskrivna hemsjukvård	139	164	170	157
Antal beslut daglig verksamhet	57	56	59	60
Kultur				
Bibliotekslån	67 994	70 480	74 006	72 000
Antal skolupplevelser***	290	1 843	1 132	2 000
Inskrivna i musik-/kulturskola	141	184	190	300
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	8 210	*****6076	7 911	8 000
Skol- och äldre mat				
Antal serverade portioner skolmat****	314 500	398 900	430 500	400 000
Antal serverade portioner äldre mat	128 963	137 644	149 462	132 000
Gator och vägar				
Gator	72 km	72 km	72 km	72 km
Gång- och cykelvägar	25 km	25 km	25 km	25 km
Allmänna lekplatser	21 st	19 st	19 st	19 st
Belysningsarmaturer	3 450 st	3 450 st	3 450 st	3 450 st

* Barn och utbildning – avser snitt för helår, förskola och fritidshem mätpunkt den 15:e varje månad, grundskola mätpunkt 15:e april och 15:e oktober

**Vård och omsorg - siffrorna avser 31.12 respektive år eller helårssiffror

***Kultur - en skolupplevelse avser ett barns besök vid ett kulturarrangemang (t.ex. skolbio, skolteater).

****Skolmat - antal serverade portioner skolmat inkluderar även förskola

*****Besöksstatistik saknas för perioden före 220101-220519. Årets besöksiffror är därför inte fullständiga.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>					
Verksamhetens intäkter	3	155 684	151 041	327 815	313 635
Verksamhetens kostnader	4	-952 016	-861 811	-1 077 727	-979 988
Avskrivningar	5	-47 149	-44 481	-78 059	-74 002
Summa Verksamhetens nettokostnader		-843 481	-755 251	-827 970	-740 355
<i>Finansiella poster</i>					
Skatteintäkter	6	558 943	537 097	558 943	537 097
Generella statsbidrag och utjämning	7	286 893	257 708	286 893	257 708
Verksamhetens resultat		2 355	39 554	17 866	54 450
<i>Finansiella intäkter</i>					
Finansiella intäkter	8	9 203	7 034	8 253	5 571
<i>Finansiella kostnader</i>					
Finansiella kostnader	9	-12 630	-15 655	-25 171	-23 752
Resultat efter finansiella poster		-1 073	30 933	948	36 269
<i>Extraordinära poster</i>					
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		-1 073	30 933	948	36 269

Balansräkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	90	95
Materiella anläggningstillgångar		902 702	874 665	1 598 202	1 551 206
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	852 166	777 439	1 440 382	1 353 566
varav maskiner och inventarier	11	47 618	46 611	138 303	133 727
varav pågående investeringar	12	2 918	50 615	19 517	63 913
Finansiella anläggningstillgångar	13	66 305	65 625	13 027	12 023
Summa anläggningstillgångar		969 008	940 290	1 611 318	1 563 324
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd, lager och exploateringsmark	14	424	377	800	754
Fordringar	15	101 689	90 685	116 227	107 901
Kortfristiga placeringar	16	74 865	69 243	74 865	69 243
Kassa och bank	17	56 237	71 668	61 640	82 179
Summa omsättningstillgångar		233 216	231 972	253 532	260 077
SUMMA TILLGÅNGAR		1 202 224	1 172 262	1 864 850	1 823 401
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Årets resultat	18	-1 073	30 933	948	36 269
Resultatutjämningsreserv		50 681	50 681	50 681	50 681
Övrigt eget kapital		467 256	436 322	596 656	560 346
Summa eget kapital		516 864	517 937	648 285	647 296
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	94 664	81 702	96 609	83 685
Andra avsättningar	20	3 498	3 498	20 545	19 465
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	21	390 154	386 490	862 103	864 440
Kortfristiga skulder	22	197 043	182 636	237 307	208 514
Summa avsättningar och skulder		685 360	654 325	1 216 564	1 176 104
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 202 224	1 172 262	1 864 850	1 823 401
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>					
Ställda säkerheter	23			3 265	3 265
Ansvarsförbindelse pensioner	24	228 886	230 286	228 886	230 286
Borgensåtaganden	25	473 895	481 133	551	1 720

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-1 073	30 933	948	36 269
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	62 749	48 593	94 723	80 910
Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		61 676	79 526	95 671	117 179
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>					
Förändring kortfristiga fordringar		-11 005	-18 247	-8 326	-24 454
Förändring förråd och varulager		-46	1	-46	-86
Förändring kortfristiga skulder		14 407	-3 313	28 793	6 425
Kassaflöde från den löpande verksamheten		65 032	57 966	116 092	99 063
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-78 423	-91 871	-128 273	-133 829
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		599	271	606	1 932
Investering i finansiella tillgångar		-741		-741	-275
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-78 564	-91 600	-128 409	-132 172
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring långfristiga skulder		3 664	20 365	-2 337	20 365
Förändring långfristiga fordringar		61	25	-263	-250
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		3 725	20 390	-2 600	20 114
PERIODENS KASSAFLÖDE					
		-9 807	-13 243	-14 917	-12 994
Likvida medel och kortfristiga placeringar IB		140 910	154 153	151 422	164 416
LIKVIDA MEDEL OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR UB		131 103	140 910	136 505	151 422

Noter (tkr)

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och från 2017 redovisas överuttag som skuld till VA-kollektiv.

Intäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den prognos som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december räkenskapsåret används vid beräkningen av årets skatteintäkt.

Övriga intäkter som investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kortfristiga placeringar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen placeringspolicy, Kf § 92/2016.

I enlighet med LKBR värderas kommunens kortfristiga placeringar till verkligt värde. För finansiella instrument värderade till verkligt värde har marknadsvärde enligt börskursen den 31/12 använts.

Pensioner

Pensioner som intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Grundbokföringen av pensionsutbetalningarna administreras av KPA.

Semester-, uppehålls- och ferielöneskuld

Semesterlöneskulden, uppehållslöneskuld och ferielöneskulden motsvarar de anställdas fordran på kommunen i form av sparade semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas dessa som en kortfristig skuld. Det lokala kollektivavtalet FLISA upphörde att gälla den 30 september 2023.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är satt till 21 tkr.

Pågående investeringar

Så länge investeringen inte är tagen i bruk bokförs den som pågående investering, vid aktiveringen bokförs investeringen som anläggningstillgång.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna tagits i bruk och beräknas linjärt, dvs. lika stora belopp varje år. Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen: Markreserv obegränsad livstid, publika fastigheter 5-40 år beroende på komponent, verksamhetsfastigheter samt övriga fastigheter 5-100 år beroende på komponent, maskiner 5-20 år, inventarier 3-33 år, bilar och andra

transportmedel 3-20 år, konst obegränsad livstid, övriga maskiner och inventarier 3-33 år

Kapitalkostnader är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning.

Komponentavskrivning

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade tom 2014 som då hade en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 10 år och ett bokfört värde på mer än 500 tkr har delats upp i komponenter.

Omprovning av nyttjandeperiod

Regelbunden omprovning görs av nyttjandeperiod eftersom exempelvis teknisk utveckling, minskad prestanda eller förändrat utnyttjande kan förändra nyttjandeperioden hos en tillgång. Om ny bedömning görs och den väsentligt avviker från tidigare bedömning av avskrivningstid ska avskrivningsperioden ändras och innevarande och framtida perioder justeras.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella tillgångar sker om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet och värdenedgången antas vara bestående.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 40 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,25% för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattning av verksamheten och investeringarna.

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnd- och förvaltningsorganisationen.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin detaljbudget.

Driftsredovisningen är uppbyggd så att resultat anges i brutto gällande intäkter och kostnader medan budget anges netto. Föregående år finns med som jämförelseår och en budgetavvikelse finns angivet netto för både innevarande och föregående år.

Driftsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justeras

Intäkter och kostnader för nämnderna är inklusive interna poster och för att få ett samband med resultaträkningens poster Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader reduceras det för dessa interna poster i driftsredovisningen på en separat rad.

Kommunfullmäktige beslutar vidare varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren. Det första året utgör budgetåret och de fyra efterföljande åren utgör planeringsår. Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsobjekt.

Investeringsredovisningen är utformad så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot fullmäktiges budget.

Investeringsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen omfattar Ovanåkers kommun samt de företag där kommunen har en ägarandel som överstiger 20 %.

Detta innebär att Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB, Helsinge Net Ovanåker AB och Helsinge Vatten AB ingår i kommunens sammanställda redovisning. Kommunens sammanställda redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Säsongsvariationer eller cykliska effekter annat än väghållning och elförbrukning påverkar inte verksamheten nämnvärt.

Inga jämförelsestörande eller extraordinära poster förekommer under perioden.

Inga effekter av ändrade uppskattningar eller bedömningar som redovisats tidigare år finns.

NOT 3 VERKSAMHETENS INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	7 128	6 481	41 274	40 419
Taxor och avgifter	50 604	47 430	57 744	53 542
Hyror och arrenden*	9 698	8 581	140 861	132 540
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	75 509	76 395	75 509	76 395
EU-bidrag	140	547	140	547
Övriga bidrag	3 979	4 604	3 979	4 604
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8 028	6 997	7 363	5 113
Realisationsvinster av anläggningstillgångar	599	6	606	56
Försäkringsersättningar	0	0	147	147
Övriga intäkter	0	0	193	272
SUMMA	155 684	151 041	327 815	313 635

NOT 4 VERKSAMHETENS KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-576 957	-530 459	-641 131	-590 329
Pensionskostnader	-51 692	-36 441	-55 961	-39 888
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	0	0	-7 101	-5 408
Bränsle, energi och vatten	-10 196	-7 372	-42 399	-37 198
Köp av huvudverksamhet	-160 861	-140 319	-118 460	-102 244
Lokal- och markhyror	-16 215	-15 551	-5 512	-3 842
Övriga tjänster	-39 331	-36 490	-47 337	-41 311
Lämnade bidrag	-21 407	-21 553	-21 407	-21 553
Realisationsförluster och utrangeringar	-3 237	-2 827	-3 237	-2 827
Förändring avsättning deponi	0	0	0	273
Övriga kostnader	-72 120	-70 799	-133 596	-132 426
Bolagsskatt	0	0	-1 585	-3 236
SUMMA	-952 016	-861 811	-1 077 727	-979 988

NOT 5 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	0	0	-19	-56
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-36 955	-33 775	-62 421	-57 975
Avskrivningar maskiner och inventarier	-10 623	-11 691	-18 972	-19 880
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	429	985	3 353	3 909
SUMMA	-47 149	-44 481	-78 059	-74 002

NOT 6 SKATTEINTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	546 719	519 641	546 719	519 641
Preliminär slutavräkning innevarande år	9 173	13 725	9 173	13 725
Slutavräkningsdifferens föregående år	3 051	3 730	3 051	3 730
SUMMA	558 943	537 097	558 943	537 097

NOT 7 GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämning	192 441	181 734	192 441	181 734
Kostnadsutjämning	28 193	12 073	28 193	12 073
Regleringsbidrag/avgift	27 226	32 355	27 226	32 355
Kommunal fastighetsavgift	29 200	26 940	29 200	26 940
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	2 423	-1 085	2 423	-1 085
Övriga bidrag i utjämningsystemet	0	0	0	0
Övriga generella bidrag från staten	7 409	5 691	7 409	5 691
SUMMA	286 893	257 708	286 893	257 708

NOT 8 FINANSIELLA INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Utdelningar från koncernföretag				
Utdelningar på aktier och andelar	188	1 052	0	771
Ränteintäkter	2 018	400	2 634	596
Orealiserade marknadsvärden	4 950	0	4 950	0
Avkastning avseende förvaltade pensionsmedel	669	4 205	669	4 205
Övriga finansiella intäkter	1 377	1 377	0	0
SUMMA	9 203	7 034	8 253	5 571

NOT 9 FINANSIELLA KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader	-6 193	-2 327	-18 734	-10 424
Ränta på nyintjänad pensionsskuld	-6 437	-1 618	-6 437	-1 618
Orealiserade marknadsvärden	0	-11 710	0	-11 710
SUMMA	-12 630	-15 655	-25 171	-23 752

NOT 10 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	1 165 056	1 128 221	2 138 999	2 052 795
Inköp	114 118	48 504	148 584	97 874
Försäljningar	0	-3 676	0	-3 676
Utrangeringar	-21 048	-7 993	-21 048	-7 993
Utgående anskaffningsvärde	1 258 126	1 165 056	2 266 535	2 138 999
Ingående ack. avskrivningar	-387 188	-361 991	-723 774	-674 506
Försäljningar	0	1 135	0	1 135
Utrangeringar	18 183	7 443	18 183	7 443
Årets avskrivningar	-36 955	-33 775	-62 255	-57 846
Utgående ack. avskrivningar	-405 960	-387 188	-767 846	-723 774
Ingående ack. nedskrivningar	-429	-1 414	-61 658	-65 566
Årets nedskrivningar/återföringar	429	985	3 353	3 909
Utgående ack. nedskrivningar	0	-429	-58 306	-61 658
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	852 166	777 439	1 440 382	1 353 566
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod varav	34	34	36	37
Markreserv	17 252	17 885	17 657	18 290
Verksamhetsfastigheter	582 562	526 716	1 058 242	1 003 732
Fastigheter för affärsverksamhet	124 401	112 453	142 164	130 399
Publika fastigheter	123 681	115 882	123 681	115 882
Fastigheter för annan verksamhet	2 085	2 280	2 085	2 280
Övriga fastigheter	2 185	2 224	96 553	82 982

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar förutom deponi.

NOT 11 MASKINER OCH INVENTARIER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	129 414	134 245	299 339	306 621
Inköp	12 002	6 319	24 085	7 408
Försäljningar	0	0	-9	-3 541
Utrangeringar	-4 520	-11 149	-4 520	-11 149
Utgående anskaffningsvärde	136 896	129 414	318 895	299 339
Ingående ack. avskrivningar	-82 803	-82 262	-165 610	-158 681
Försäljningar	0	0	9	1 930
Utrangeringar	4 148	11 150	4 148	11 150
Årets avskrivning	-10 623	-11 691	-19 139	-20 009
Utgående ack. avskrivningar	-89 278	-82 803	-180 592	-165 610
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	47 618	46 611	138 303	133 727
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod varav	13	12	17	15
Maskiner	4 973	5 771	5 110	5 937
Inventarier	31 182	31 691	42 789	44 707
Bilar och andra transportmedel	161	239	4 268	1 336
Finansiell leasing (bilar)	7 291	5 216	7 291	5 216
Konst	2 174	2 174	2 485	2 485
Övriga maskiner och inventarier	1 836	1 520	76 360	74 046

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.

NOT 12 PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	50 615	13 567	63 913	35 365
Ingående bokfört värde	50 615	13 567	63 913	35 365
Årets nettoförändring	-47 697	37 048	-44 396	28 547
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	2 918	50 615	19 517	63 913
varav				
Verksamhetsfastigheter	2 305	48 333	17 283	56 415
Fastigheter för affärsverksamhet	290	1 831	1 126	4 638
Publika fastigheter	0	335	0	0
Inventarier	323	116	1 108	2 860

Pågående investeringar avskrivs ej.

NOT 13 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Aktier i koncernföretag				
AICAB (ägarandel 100%)	20 000	20 000		
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	31 000	31 000		
Helsing Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	50	50		
Helsing Net Ovanåker (aktieägartillskott)	3 000	3 000		
Helsing Vatten AB (ägarandel 40%)	160	160		
BORAB (ägarandel 33%)	200	200		
Delsumma	54 410	54 410		
Övriga aktier och andelar				
Kommuninvest (12 623 andelar)	9 203	8 462	9 203	8 462
Kommunassurans Syd Försäkring AB (558 aktier)	782	782	782	782
Inera AB (5 aktier)	43	43	43	43
Edsbyn Arena AB (20 aktier)	10	10	13	13
Kommentus AB (23 aktier)	2	2	2	2
Norrskan AB (ägarandel 1%)	0	0	17	17
HBV, insats	0	0	40	40
Delsumma	10 040	9 299	10 100	9 359
Långfristiga fordringar				
Övriga långfristiga fordringar	1 855	1 916	2 927	2 664
Delsumma	1 855	1 916	2 927	2 664
SUMMA	66 305	65 625	13 027	12 023

NOT 14 FÖRRÅD, LAGER OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Lager	96	50	473	427
Verkligt värde exploateringsmark på balansdagen	327	327	327	327
SUMMA	424	377	800	754

NOT 15 FORDRINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	12 206	3 089	19 959	10 368
Diverse kortfristiga fordringar	294	598	1 610	4 253
Statsbidragsfordringar	2 060	2 381	2 060	2 381
Skattefordringar	16 839	16 322	16 839	16 322
Upplupna generella statsbidrag	0			
Upplupna riktade statsbidrag o kostnadsersättningar	2 351			
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	67 938	68 294	75 759	74 578
SUMMA	101 689	90 685	116 227	107 901

NOT 16 KORTFRISTIGA PLACERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar	29 742	14 813	29 742	14 813
Anskaffningsvärde	25 879	14 045	25 879	14 045
Värdereglering	3 863	768	3 863	768
Räntebärande värdepapper	43 438	54 368	43 438	54 368
Anskaffningsvärde	42 010	54 795	42 010	54 795
Värdereglering	1 428	-428	1 428	-428
Likvida medel	1 686	61	1 686	61
Anskaffningsvärde vid årets slut	69 575	68 902	69 575	68 902
Orealiserad värdestegring vid årets slut	5 291	340	5 291	340
SUMMA	74 865	69 243	74 865	69 243

För realiserad värdeförändring vid periodens slut se not 9 Finansiella intäkter/not 10 finansiella kostnader

NOT 17 KASSA OCH BANK	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Koncernkonto	56 188	71 615	56 188	71 615
Kassa	49	53	49	53
Bank	0	0	5 403	10 511
SUMMA	56 237	71 668	61 640	82 179

Ovanåkers kommunkoncern har en checkkredit på 30 mnkr. På bokslutsdagen 31/12 2023 är denna outnyttjad.

NOT 18 EGET KAPITAL	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående eget kapital	517 937	487 004	647 296	611 027
Uppskjuten skatt BORAB *	0	0	41	0
Årets resultat	-1 073	30 933	948	36 269
SUMMA	516 865	517 937	648 285	647 296
Varav VA kollektivets andel av eget kapital	-2 382	-1 152		
Ingående reservering av resultatutjämningsreserv	50 681	27 696		
Årets reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)	0	22 985		
Varav resultatutjämningsreserv	50 681	50 681		
Varav övrigt eget kapital	468 566	468 408		

* Avser uppskjuten skatt pga temporär skillnad mellan redovisat och skattemässigt värde på byggnader.

NOT 19 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNADE FÖRPLIKTELSE	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	81 702	80 410	83 686	82 516
Nyintjänad pension	8 948	1 945	8 948	1 945
Årets utbetalningar	-2 950	-2 527	-2 982	-2 626
Ränte- och basbeloppsuppräknings	6 437	1 618	6 437	1 618
Övrig post	-2 004	4	-2 004	4
Förändring löneskatt	2 531	252	2 524	228
SUMMA AVSÄTT TILL PENSIONER	94 664	81 702	96 609	83 685

NOT 20 ANDRA AVSÄTTNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Redovisat värde vid årets början	3 498	3 498	5 665	5 938
Nya avsättningar deponi	0	0	0	0
lanspråktaga avsättningar deponi	0	0	-92	-273
Utgående avsättning	3 498	3 498	5 573	5 665
Avsättning för uppskjuten skatt	0	0	14 972	13 800
SUMMA	3 498	3 498	20 545	19 465

NOT 21 LÅNGFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Lån Kommuninvest	360 000	360 000	831 950	837 950
Finansiella leasingavtal (långfristig del)	6 780	4 796	6 780	4 796
Förutbetalda investeringsbidrag ingående värde	19 343	18 400	19 343	18 400
Nya investeringsbidrag	2 573	1 682	2 573	1 682
Resultatförda investeringsbidrag	-910	-739	-910	-739
Förutbetalda investeringsbidrag, utgående värde	21 005	19 342	21 005	19 342
Återstående antal år	32	28	32	28
Förutbetalda anslutningsavgifter ingående värde	2 352	2 494	2 352	2 494
Nya anslutningsavgifter under året	160	0	160	285
Resultatförda avgifter	-142	-142	-142	-428
Förutbetalda anslutningsavgifter, utgående värde	2 369	2 352	2 369	2 352
Återstående antal år	16	17	17	17
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	390 154	386 490	862 103	864 440

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Uppgifter om lång och kortfristig upplåning

Genomsnittlig ränta %	1,45	0,60	2,12	1,23
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	1,45	0,60		
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	3,19	3,94	2,93	2,94
Kapitalförfall andel av lån				
0 -1 år	17 %	8 %	18 %	22 %
1 -3 år	39 %	33 %	41 %	28 %
3 -5 år	22 %	28 %	27 %	37 %
5 -10 år	22 %	31 %	14 %	13 %
Över 10 år	0 %	0 %	0 %	0 %
Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,63	3,36	2,81	3,01

Samtliga AEFABs låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. AEFAB använder ränteswappar i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning samt att variationer i räntekostnader kan förutses och budgeteras i god tid. Ränteswapparna värderas inte under löptiden då de endast innehas i säkringssyfte. Intäkter och kostnader för ränteswapparna redovisas under räntekostnader. På balansdagen finns ränteswappar med nominellt värde 235 000 tkr. Marknadsvärdet, ej redovisat i balansräkningen, är positivt och uppgår till 6 655 tkr (13 334 tkr).

NOT 22 KORTFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal (kortfristig del)	1 356	959	1 356	959
Skuld koncernbolag, koncernkonto	35 582	27 502	3 967	5 016
Leverantörsskulder	44 388	39 064	66 788	48 075
Mervärdesskatt	385	223	5 953	6 408
Källskatt och arbetsgivaravgifter	19 427	18 767	21 073	20 722
Övriga kortfristiga skulder	2 395	1 947	3 186	1 427
Upplupna löner	1 117	3 055	1 471	3 433
Upplupna semesterlöner	30 049	25 023	33 730	28 652
Upplupna sociala avgifter	12 466	10 657	12 770	11 064
Upplupen pensionskostnad individuell del	15 354	16 630	15 354	16 630
Upplupen löneskatt individuell del	3 725	4 034	4 033	4 034
Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter	30 798	34 774	67 626	62 094
SUMMA	197 043	182 636	237 307	208 514

NOT 23 PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Fastighetsinteckningar (AEFAB)			3 100	3 100
Bankgaranti (BORAB)			165	165
SUMMA			3 265	3 265

NOT 24 PENSIONSFRÖPLIKTELSE SOM INTE TAGITS UPP BLAND SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före				
1 998 inkl löneskatt	230 286	242 823	230 286	242 823
Årets utbetalningar	-14 864	-14 279	-14 864	-14 279
Ränte- och basbeloppsuppräknig	14 827	5 858	14 827	5 858
Övrig post	-1 090	-1 668	-1 090	-1 668
Förändring av löneskatt	-273	-2 448	-273	-2 448
SUMMA ANSVARSFÖRBINDELSE FÖR PENSIONER	228 886	230 286	228 886	230 286
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar				
Visstidspension eller liknande	2 291	1 228	2 291	1 228
Omställningsstöd för förtroendevalda	0	0	0	0
Övriga pensionsförpliktelser	226 595	229 058	226 595	229 058
Utgående pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	228 886	230 286	228 886	230 286
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Antal förtroendevalda med rätt till vistidspension enligt PBF	7	7	7	7
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	17	16	17	16
Antal anställda med rätt till vistidspension	0	0	0	0

NOT 25 BORGENSÅTAGANDEN	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Borgensåtagande Alfta-Edsbyns Fastighets AB	360 000	360 000		
Borgensåtagande kreditsäkerhetsförbindelse Nordea	0	0		
Borgensåtagande pensionsskuld Alfta-Edsbyns Fastighets AB	1 945	1 983		
Borgensåtagande Alfta Industricenter AB	57 000	50 000		
Borgensåtagande Helsinge Net Ovanåker AB	50 000	63 000		
Borgensåtagande Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB	4 950	4 950		
Borgensåtagande Kommunalförbundet Hälsingland	0	1 200	0	1 200
Borgensåtagande Fastigo	0	0	551	520
SUMMA	473 895	481 133	551	1 720

Kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun har beslut på borgensåtagande för bolagen med totalt 646 000 tkr. Ovanåkers kommun har i december 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ovanåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kr och totala tillgångar till 562 022 704 021 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 868 240 174 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 884 959 770 kr.

NOT 26 LEASING	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal över 3 år, maskiner och inventarier				
Totala minimileasingavgifter	7 291	5 216	7 291	5 216
Nuvärde minimileasingavgifter	6 928	5 131	6 928	5 131
Därav förfall inom 1 år	2 044	1 790	2 044	1 790
Därav förfall inom 1-5 år	4 884	3 341	4 884	3 341
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	929	1 540	6 774	4 835
Därav med förfall inom 1 år	424	453	1 762	1 277
Därav med förfall inom 1-5 år	505	940	4 800	3 319
Därav med förfall efter 5 år	0	148	212	239

NOT 27 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar och nedskrivningar	47 149	44 481	78 059	74 002
Avsatt till pensioner	12 962	1 292	12 924	1 169
Övriga avsättningar	0	0	1 264	3 237
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	0	0	-92	-273
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	2 638	2 821	2 631	2 771
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	-1	-63	4
SUMMA	62 749	48 593	94 723	80 910

NOT 30 UPPLYSNING OM KOSTNADER FÖR RÄKENSKAPSREVISION	Kommunen	
	2023	2022
Kostnad för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	-170	-93
Förtroendevalda revisorer	-78	-7
Total kostnad för räkenskapsrevision	-248	-100
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	-290	-534
Förtroendevalda revisorer	-133	-98
Total kostnad för övrig revision	-423	-632
SUMMA	-671	-732

NOT 31 KONCERNINTERNA FÖRHÅLLANDEN	Försäljning		Borgensavg. & räntor	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Kommunen	8 046	65 299	1 818	750
AICAB (ägarandel 100%)	662	2 321	1	433
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	46 614	8 931	254	900
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	951	276	264	277
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	19 492	1 208	231	0
BORAB (ägarandel 33%)	3 295	1 025	0	20

BORAB har under 2023 haft en utdelning på 188 tkr till kommunen.

Not 30 UPPLYSNING OM UPPRÄTTADE SÄRREDOVISNINGAR

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Särredovisningen finns tillgänglig hos: Ovanåkers kommun, telefon 0271-57000 www.ovanaker.se

Driftredovisning

	Intäkter		Kostnader		Resultat			Budgetavvik.	
	2023	2022	2023	2022	Budget	2023	2022	2023	2022
Politiska organ	0	356	-1 187	-1 610	-1 164	-1 187	-1 254	-23	-90
Kommunstyrelse	31 839	88 116	-128 574	-242 630	-101 338	-96 735	-154 514	4 603	9 461
Kultur- och fritidsnämnd	4 734		-47 838		-41 140	-43 104		-1 964	
Samhällsbyggnadsnämnd	54 775		-89 081		-31 375	-34 306		-2 931	
VA	24 566	24 477	-25 796	-25 629	0	-1 230	-1 152	-1 230	-1 152
Miljö- och byggnämnd	1 986	2 301	-7 567	-6 629	-5 954	-5 581	-4 328	373	1 394
Barn- o utbildningsnämnd	55 748	49 606	-371 110	-338 513	-301 197	-315 362	-288 907	-14 165	-3 577
Socialnämnd	41 847	41 741	-358 243	-329 272	-316 626	-316 395	-287 531	231	8 658
Drift nämnder	215 496	206 597	-1 029 396	-944 283	-798 794	-813 900	-737 686	-15 106	14 694
Kostnadsökningar	0	0	0	0	0	0	0	0	381
Pensionskostnader	0	0	-33 620	-20 131	-24 246	-33 620	-20 131	-9 374	-471
Kapitalkostnader	10 609	7 906	47 149	44 481	59 387	57 757	52 387	-1 630	-2 814
Övriga centrala poster	45	440	794	-89	0	839	351	839	351
Generella statsbidrag intäktsförda på nämnderna	-7 409	-5 691	0	0	0	-7 409	-5 691	-7 409	-5 691
Reducerat interna poster	-63 057	-58 211	63 057	58 211	0	0	0	0	0
Gemensamma kostnader/intäkter	-59 812	-55 556	77 380	82 472	35 141	17 568	26 916	-17 573	-8 244
Avskrivningar	0	0	-47 149	-44 481	-48 470	-47 149	-44 481	1 321	2 297
Verksamhetens nettokostnader	155 684	151 041	-999 165	-906 292	-812 123	-843 481	-755 251	-31 358	8 747
Skatteintäkter	778 609	751 186	0	0	763 014	778 609	751 186	15 595	26 290
Extra generella statsbidrag	7 409	5 691	0	0	0	7 409	5 691	7 409	5 691
Kommunal fastighetsavgift	29 200	26 940	0	0	27 038	29 200	26 940	2 162	257
Kostnadsutjämning	28 193	12 073	0	0	28 481	28 193	12 073	-288	-2 527
Kostnadsutjämning LSS	2 424	-1 085	0	0	1 754	2 424	-1 085	670	205
Skatter och generella bidrag	845 835	794 805	0	0	820 287	845 835	794 805	25 548	29 916
Finansiella intäkter och kostnader	9 203	7 034	-12 630	-15 655	-8 084	-3 427	-8 621	4 657	-7 730
SUMMA DRIFTREDOVISNING	1 010 722	952 880	-1 011 795	-921 947	80	-1 073	30 933	-1 153	30 933

Budgetförändringar

Budgetförändringar som skett under året sammanfattas i tabellen nedan. Posterna består av fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse 71 936 tkr (kf §39 2023-05-02), tillkommande kostnadsökningar 2023 3 450 tkr (kf §40 2023-05-02) samt löneöversyn 2023 14 217 tkr (kf §64 2023-06-19).

	Budget 2023-01-01*	Förändring under året	Aktuell budget
Kommunstyrelsen	-171 915	70 577	-101 338
<i>- varav de största posterna består av Fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse 71 936 tkr (kf §39 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -1 359 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Kultur- och fritidsnämnden	0	-41 140	-41 140
<i>- varav de största posterna består av Fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse -40 743 tkr (kf §39 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -397 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Samhällsbyggnadsnämnden	0	-31 375	-31 375
<i>- varav de största posterna består av Fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse -31 193 tkr (kf §39 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -182 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Miljö- och byggnämnden	-5 815	-139	-5 954
<i>Löneöversyn 2023 -139 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Barn- och utbildningsnämnden	-294 471	-6 726	-301 197
<i>- varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 -1597 tkr (kf §40 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -5129 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Socialnämnden	-307 762	-8 864	-316 626
<i>- varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 -1853 tkr (kf §40 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -7011 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Kostnadsökningar	-13 474	13 474	0
<i>varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 1000 tkr (kf §40 2023-05-02) Löneöversyn 2023 12474 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Skatteintäkter	761 271	1 743	763 014
<i>Löneöversyn 2023 1743 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Årets resultat	2 530	-2 450	80
<i>- varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 2450 tkr (kf §40 2023-05-02)</i>			

Investeringsredovisning

Avslutade investeringar

	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	35 810	34 157	1 653	14 850	11 660	3 190
Offentliga lokaler	12 650	14 311	-1 661	3 559	3 683	-124
Fritidsanläggningar	23 160	19 846	3 314	11 291	7 977	3 314
Övriga lokaler	0	0	0	0	0	0
Infrastruktur	7 450	7 557	-107	401	508	-107
Gator, gång- och cykelvägar	5 750	5 750	0	320	320	0
Broar	1 700	1 807	-107	81	188	-107
Gatubelysning	0	0	0	0	0	0
Mark	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0
IT	884	870	14	812	799	13
IT-administration	884	870	14	812	799	13
IT i skolan	0	0	0	0	0	0
Övrigt	3 665	3 891	-226	3 665	3 891	-226
Summa inv exkl VA	47 809	46 475	1 334	19 728	16 858	2 870
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp	14 800	16 148	-1 348	12 969	14 318	-1 349
Verk	4 000	3 879	121	2 169	2 049	120
Ledningar	10 800	12 269	-1 469	10 800	12 269	-1 469
Summa inv VA	14 800	16 148	-1 348	12 969	14 318	-1 349
SUMMA INV TOTALT	62 609	62 623	-14	32 697	31 176	1 521

Pågående investeringar

	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregera t	Nettoinv aggregera t	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA							
Fastigheter	84 030	69 891	88 330	-4 300	41 289	27 149	14 140
Offentliga lokaler	69 090	60 150	73 390	-4 300	29 961	21 021	8 940
Fritidsanläggningar	14 640	9 740	14 640	0	11 028	6 128	4 900
Övriga lokaler	300	0	300	0	300	0	300
Infrastruktur	17 755	16 287	17 755	0	11 476	10 009	1 467
Gator, gång- och cykelvägar	5 500	7 436	5 500	0	5 500	7 436	-1 936
Broar	700	0	700	0	700	0	700
Gatubelysning	3 450	2 908	3 450	0	3 115	2 573	542
Mark	7 455	5 944	7 455	0	1 511	0	1 511
Övrigt	650	0	650	0	650	0	650
IT	5 658	3 648	5 458	200	5 658	3 648	2 010
IT-administration	2 142	264	1 942	200	2 142	264	1 878
IT i skolan	3 516	3 384	3 516	0	3 516	3 384	132
Övrigt	5 585	2 913	5 635	-50	5 468	2 796	2 672
Summa inv exkl VA	113 028	92 739	117 178	-4 150	63 891	43 602	20 289
INVESTERINGAR VA							
Vatten och avlopp	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
Verk	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
Ledningar	0	0	0	0	0	0	0
Summa inv VA	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	119 528	93 812	123 678	-4 150	70 391	44 675	25 716

De under året avslutade investeringarna redovisar ett utfall i enlighet med budget. Totalt beviljad budget för de avslutade investeringarna uppgick till 62,6 mnkr och nettoutgiften uppgick till 62,6 mnkr.

För de pågående investeringarna (dvs de som ännu inte avslutats vid årsskiftet) prognostiseras ett budgetunderskott på 4,2 mnkr. Det beviljade budgetanslaget uppgår till 119,5 mnkr. Prognosen för dessa investeringar är 123,7 mnkr varav 93,8 mnkr redan har investerats till och med 31 december 2023. Orsaken till budgetunderskottet är högre nettoutgifter än budgeterat för Skogsbackens förskola.

För de pågående investeringarna återstår 29,9 mnkr av beviljade medel. De investeringar för vilka det är störst skillnad mellan beviljade medel och nettoutgifter är Upprustning av befintliga VA anläggningar 2023 4,9 mnkr, Iordningställande av lokaler för IFO 3,0 mnkr, Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat 3,0 mnkr, Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal 2,7 mnkr, Idrottsanläggning Ön 2,1 mnkr.

Budgetförändringar investeringar

Förändringar som skett under gällande investeringsbudgeten för 2023 sammanfattas i tabellen nedan. Där framgår vilket beslut som legat till grund för förändringen och med vilket belopp förändring skett.

<i>Beslut</i>	<i>Skattekollektiv</i>	<i>VA</i>
Grundbeslut kf §26 2022-05	28 543	
Grundbeslut kf §27 2022-05		17 300
Ventilation kf §17 2023-02	1 000	
Belysning kf §18 2023-02	1 500	
Leasingbilar, utökning kf §19 2023-02	1 865	
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar VA 2023 kf §20 2023-02		2 169
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar 2022 kf §21 2023-02	50 711	
Investeringsbudget	83 619	19 469

Styrkortsbilaga Årsbokslut 2023

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Koncernövergripande verksamhetsmål.....	3
Kommunstyrelsen	9
Socialnämnden	13
Barn- och Utbildningsnämnden.....	19
Miljö- och Byggnämnden	22
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	24
Alfta Industricenter AB	26
Helsinge Net Ovanåker AB.....	28

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra olika perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati, hållbar och ansvarsfull resursanvändning).

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Styrkort på alla nivåer

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram fyra styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Kommunfullmäktige har fastställt ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023, vilket består av prioriterade mål som tilldelats nämnder och bolag för genomförande och uppföljning. Målen återrapporteras till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de helägda bolagen har även antagit egna mål för den aktuella perioden kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

Sammanfattande måluppfyllelse

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. För 2023 bedöms 11 mål uppfyllda, 2 mål bedöms delvis uppfyllda och 1 mål bedöms inte uppfyllt under året. Inom de olika perspektiven/inriktningsmålen görs nedanstående måluppfyllelseanalys:

Arbete och tillväxt

Inriktningsmålet berör i första hand kommunens arbete inom näringsliv och arbetsmarknad. 5 av 6 mål under perspektivet bedöms uppnått. Kommunen ska arbeta för att stimulera näringslivet, både vad gäller nyetablering och befintliga företag. Ovanåker har återigen bedömts ha länets bästa företagsklimat och målen kopplade till näringslivet prognostiseras uppfyllas. På arbetsmarknadssidan handlar målen om att hjälpa kommuninvånarna att vara självförsörjande genom anställning och när det kommer till andelen vuxna med försörjningsstöd ser prognosen dålig ut. Andelen försörjningsstödstagare har minskat under året, vilket anses delvis förklarar av det nära samarbetet mellan arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten för riktade insatser. Målet om att öka antalet bostäder uppfylls inte under det enskilda året 2023, men 31 nya

lägenheter färdigställdes under 2022 i och med AEFABs +65Trygg boende på Backa.

Trygghet och lärande

Inriktningsmålet förmedlar att ovanåkersborna ska känna sig trygga i våra verksamheter och kunna förlita sig på att våra verksamheter levererar hög kvalitet. Koncernmålen behandlar måluppfyllelse i skolan, kvalitet i äldreomsorgen och trygghet i våra verksamheter. 3 av 4 mål uppnås vid årets slut. Det mål vi inte riktigt når fram till är att alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till gymnasieskolans program, där måluppfyllelsen är 89,9% för eleverna som slutade nian vt 23. Detta är dock en ökning från 2022.

Folkhälsa och demokrati

Inriktningsmålet syftar till att arbeta förebyggande inom områdena folkhälsa och demokrati, med särskilt fokus på ungdomar, att ge medborgarna tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid, och att stödja ett aktivt föreningsliv. 2 av 2 mål uppnås i år. Koncernmålen fokuserar på stöd till föreningslivet och kommunens ansvar att ta tillvara på ungdomars engagemang att påverka.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Inriktningsmålet uttrycker att kommunen ska arbeta för en hållbar utveckling. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. 1 av 2 koncernmål bedöms delvis uppnått. Kommunen har tagit fram en ny målstyrningsmodell med koppling till de globala målen som ska gälla från 2024.

Koncernövergripande styrkort 2020-2023

Nedan visas det koncernövergripande styrkortet där varje mål analyserats.

Vision

Ovanåkers kommuns vision 2020-2023

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en Ovanåkersbo. Ovanåker är en kommun som aktivt och engagerat arbetar för att genomföra ambitionerna i Agenda 2030.

ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effekt mål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	Planen är framtagen, men en översyn av kompetensförsörjningsplanen bör genomföras innehållande uppdaterad kartläggning samt aktiviteter inom ARUBA-modellens fem kategorier Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avsluta. Ingen översyn har gjorts av den koncerngemensamma kompetensförsörjningsplanen då HR-avdelningen har varit tvungen att prioritera systembyte av HR-system. Alla förvaltningar rapporterar att planen finns, men att det är nu och framåt som man ser de stora kompetensbehoven, så även om planen finns framtagen finns mycket arbete att göra för att både locka, utveckla och behålla kompetens.
 Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen. Koncernmål	Kostnaderna för försörjningsstöd för perioden ligger ca 3,4 miljoner under budget (budgetöverskott). Antal hushåll har sedan maj 2022 minskat. Under året har arbetet med att utöka samverkan med AMN och vuxenutbildningen fortgått och nya arbetsformer har implementerats i syfte att gynna kommunens medborgare. Detta arbete är en del av åtgärderna i den handlingsplan som upprättats mellan SOC, AMN och SFI. Arbetet har resulterat i att fler personer har fått sysselsättning vilket i sin tur har resulterat i minskade försörjningsstödkostnader.
 Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år. Koncernmål	Arbetet är nyligen genomfört och alla personer födda -07 har erbjudits sommarjobb. Arbetsmarknad- och näringslivsavdelningen har tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen drivit frågan med en ny studie- och yrkesvägledningsplan (SYV-plan) vilket innebär att man kommer att prata mycket mera företagande tidigare i åldrarna inom skolan.

Effektmål	Analys
<p> Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Arbetsmarknad och näringslivsavdelningen följer upprättade överenskommelser och arbetar vidare med nystartsjobb. Detta arbete genomförs framförallt för att underlätta första steget in på arbetsmarknaden. Resultatet hittills är bra och ser ut att vara positivt så länge avdelningen kan erbjuda nystartsjobb. Samarbetet med Vuxenskolan, Socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen är viktigt för det goda resultatet. I överenskommelsen tillsammans med Arbetsförmedlingen går avdelningen genom i princip alla som är inskrivna som arbetslösa.</p>
<p> Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>I Sveriges kommuner och regioners mätning, löpande insikt, som mäter upplevelsen av kommunernas myndighetsutövning är det aggregerade betyget 73 vilket får ses som positivt. Det aggregerade resultatet för 2022 var även det 73.</p> <p>Svenskt näringsliv har genomfört en mätning på företagsklimatet i Ovanåkers kommun mellan 2 januari - 31 mars. Resultatet presenterades i maj och var på 3,53 (3,75 år 2022) vilket var en sänkning med 0,22 enheter mot föregående år. Under hösten 2023 presenterades den årliga näringslivsrankningen mellan landets kommuner. Ovanåkers kommun hamnade på plats 160 vilket är negativ avvikelse mot 2022 med 52 platser.</p>
<p> Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Senaste större tillskottet av lägenheter var när omställningen av två hus på Backa i Edsbyn färdigställdes under 2022, totalt tillfördes det 31 lägenheter. I dagsläget finns inga planer på nyproduktion av lägenheter. Osäkerheten gällande byggkostnader, ränteläge och investeringsstöd gör denna planering och projektering svårare.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Analys												
<p> Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Andelen elever i åk.9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuellt mätetal är för elever som slutade åk.9 år vårterminen 2023.</p> <p>2023</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ovanåker</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>89,9%</td> <td>85,2%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>87,3%</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>90,6%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Andelen elever behöriga till gymnasiet har ökat sedan 2019. Förvaltningen har gett verksamheterna i uppdrag att höja resultaten utifrån "Plan för likvärdig skola". Insatserna i denna plan tror förvaltningen påverkar resultaten i positiv riktning.</p> <p>För mer info, se Barn- och utbildningsförvaltningens styrkortsanalys.</p>		Ovanåker	Riket	Totalt	89,9%	85,2%	Pojkar	87,3%		Flickor	90,6%	
	Ovanåker	Riket											
Totalt	89,9%	85,2%											
Pojkar	87,3%												
Flickor	90,6%												
<p> Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar aktivt med att förbättra verksamheternas kvalitet och att brukarna ska uppleva att de blir bra bemötta och har förtroende för personalen samt att de upplever sig trygga i kontakten med våra verksamheter. Förvaltningen planerar att aktivt arbeta med och implementera äldreomsorgens nationella värdegrund inom förvaltningens samtliga verksamheter.</p> <p>Under 2023 genomfördes återigen den årliga brukarundersökningen inom delar av omvårdnadsenhetens verksamheter (hemtjänst och särskild boende). Av resultatet kan konstateras att resultatet fortsatt ser bra ut inom både hemtjänst och särskilt boende och att de som har svarat upplever att man känner sig trygga, får ett gott bemötande och känner förtroende för personalen inom verksamheterna.</p>												

Effekt mål	Analys
 Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet. Koncernmål	Skolenkäten våren 2023 visar på en sänkning av av den upplevda tryggheten i skolan inom alla deltagande årskurser jmf med 2022. Men i jämfört med riket har Ovanåkers verksamheter fortfarande höga trygghetsresultat. Se Barn och utbildningsnämndens styrkortsanalys. Socialförvaltningen jobbar framförallt med preventiva och hälsofrämjande frågor, och likaså Folkhälsa och Ungdomsgårdarna. Miljö- och byggförvaltningen har i sin kärnverksamhet tillsyn av verksamheter där barn och ungdomar spenderar tid.
 En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet Koncernmål	Läsår 23/24 I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 97 elever (33%) ska driva UF 23/24. Läsåret 23/24 kommer 5 av 6 nationella program att vara representerade i UF, vilket är en ökning jämfört med läsår 22/23. Läsår 22/23 I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 68 elever (47%) ska driva UF 22/23. Läsår 21/22 Läsåret 21-22 drev 19 elever av 79 i elever (25%) i åk 3 bedrivit UF-företag.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effekt mål	Analys
 Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare. Koncernmål	Kommunstyrelsen rapporterar genom Kultur- och fritidsnämnden att arbetet utförs i enlighet med Verksamhetsplan med åtgärder <i>Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024</i> .
 Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka. Koncernmål	Arbetet genomförs brett med ständigt pågående dialoger via Folkhälsa och Fritidsgårdsverksamheten. Ungdomsdialog för 2023 har genomförts.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effekt mål	Analys
 För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet. Koncernmål	Uppföljning av målet har inte genomförts inom kommunstyrelseförvaltningen och planeras ej att prioriteras. Övriga nämnder följer upp och när ett beslut berör någon av dessa perspektiv så görs en konsekvensbeskrivning i den till beslutet tillhörande tjänsteskrivelsen. Att beakta samtliga perspektiv är inte likställt med att samtliga perspektiv alltid ska konsekvensbeskrivas då alla beslut som nämnden fattar inte berör samtliga tre perspektiv.
 En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen. Koncernmål	En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Flera aktiviteter med bäring på Agenda 2030 bedrivs, bland annat inom Biosfärområde Voxnadalen.

Kommunstyrelsen

Styrkort

ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	Arbetet i förvaltningarna har fortsatt under hösten. Ingen översyn har gjorts av den kommungemensamma kompetensförsörjningsplanen då HR-avdelningen har varit tvungen att prioritera systembyte av HR-system.
 Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen. Koncernmål	Arbetsmarknad och näringsliv har anställt nystartsjobbare för att få ut fler i egen försörjning. Avdelningen har ett aktivt samarbete med Arbetsförmedlingen för att få ut de som varit arbetslös mer än 24 månader i egen sysselsättning. Arbetsmarknad och näringsliv har tillsammans med Socialförvaltningen fått ner andelen vuxna biståndsmottagare.
 Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år. Koncernmål	Arbetet är nyligen genomfört och alla personer födda -07 har erbjudits sommarjobb. Arbetsmarknad- och näringslivsavdelningen har varit drivande i frågan med en ny studie- och yrkesvägledningsplan (SYV-plan) vilket innebär att man kommer att prata mycket mera företagande tidigare i åldrarna inom skolan. Avdelningen har också arbetat med skolan och UF-företagen.
 Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden. Koncernmål	Arbetsmarknad och näringslivsavdelningen följer upprättade överenskommelser och arbetar vidare med nystartsjobb. Detta arbete genomförs framförallt för att underlätta första steget in på arbetsmarknaden. Resultatet hittills är bra och ser ut att vara positivt så länge avdelningen kan erbjuda nystartsjobb. Samarbetet med Vuxenskolan, Socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen är viktigt för det goda resultatet. I överenskommelsen tillsammans med Arbetsförmedlingen går avdelningen genom i princip alla som är inskrivna som arbetslösa.
 Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat. Koncernmål	I Sveriges kommuner och regioners mätning, löpande insikt, som mäter upplevelsen av kommunernas myndighetsutövning är det aggregerade betyget 73 vilket får ses som positivt. Det aggregerade resultatet för 2022 var även det 73. Svenskt näringsliv har genomfört en mätning på företagsklimatet i Ovanåkers kommun mellan 2 januari - 31 mars. Resultatet presenterades i maj och var på 3,53 (3,75 år 2022) vilket var en sänkning med 0,22 enheter mot föregående år. Under hösten 2023 presenterades den årliga näringslivsrangningen mellan landets kommuner. Ovanåkers kommun hamnade på plats 160 vilket är negativ avvikelse mot 2022 med 52 platser.
 Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer. Koncernmål	Planeringsavdelningen prioriterar strategiska markförvärv i lägen lämpliga för utveckling av nya bostäder - flera pågående detaljplaner har som syfte att möjliggöra en utveckling av kommunens bostadsbestånd. Nytt för 2023 är att detaljplanen för området Nabban i Alfta, vann laga kraft. Detaljplanen möjliggör 13 fastigheter i attraktivt läge vid Kyrktjärn.
 Förbättrat stöd och service för våra företagare Nämndmål	Svenskt näringsliv har genomfört en mätning på företagsklimatet i Ovanåkers kommun mellan 2 januari - 31 mars. Resultatet presenterades i maj och var på 3,53 (3,75 år 2022) vilket var en sänkning med 0,22 enheter mot föregående år. Under hösten 2023 presenterades den årliga näringslivsrangningen mellan landets kommuner. Ovanåkers kommun hamnade på plats 160 vilket är negativ avvikelse mot 2022 med 52 platser.
 I syfte att stimulera besöksnäringen och handeln ska antalet besökare och aktiviteter på besökscentret Ol-Anders öka i jämförelse med 2018 Nämndmål	Preliminära besökssiffror visar på att antalet besökare har ökat jämfört med 2022.

Effektmål	Analys
<p>● Antalet försörjningsstödstagare minskar i jämförelse med föregående år</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Antalet försörjningsstödstagare har minskat under 2023 också vilket gör att försörjningsstöd fram till nu har en positiv budgetavvikelse med cirka 3 700 tkr.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Analys
<p>● Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Arbetet har utförts i enlighet med Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024. Eftermiddagsverksamhet för elever i 4-6 klass har öppnat i MBU:s lokaler i Edsbyn. Motsvarande verksamhet öppnades i Alfta under hösten. Trygg i Ovanåker har genomförts under sommaren.</p>
<p>● Medborgarnas upplevelse av trygghet ska fortsätta vara bäst i länet</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Arbetet pågår utifrån fastställd verksamhetsplan med åtgärder <i>Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024</i>.</p>
<p>● Kulturverksamheten ska arbeta utåtriktat för att nå fler målgrupper i alla åldrar med särskilt fokus på kulturell mångfald. Barnkultur ska ha minst samma utbud som 2019.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Skolkulturverksamheten har utökats med skolbesök på Hälsingegård Ol-Anders samt riktade konstvisningar och workshops kring utställningsverksamheten i Edsbyns Museum.</p>
<p>● Andelen föreningsaktiva ungdomar i åldrarna 12-16 år ska öka i jämförelse med föregående år.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>På Folkhälsoavdelningen utvecklas olika samarbeten med föreningslivet och i vissa delar hänger det samman med fritidsgårdsverksamheten.</p>
<p>◆ Kommunens IT-verksamhet ska bidra till en markant förbättring av kommunens e-tjänster. Utgångspunkten är att kommunens invånare varje år ska få tillgång till fler e-tjänster än föregående år.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>IT-avdelning Mätetal: Antalet publicerade e-tjänster den vecka 52 år 2023, uppgick till 72 stycken.</p> <p>Kommentar till det satta målet Varje förvaltning/bolag ansvarar själva för sin verksamhetsutveckling, e-tjänster är en del av verksamhetsutveckling med hjälp av digitala verktyg. Fler e-tjänster behöver inte nödvändigtvis vara den bästa vägen att gå för att förbättra kommunens e-tjänster. Antalet e-tjänster i sig är inget effektgivande mål. Frågan är vad som ska förbättras och vad som kan förbättras för målgruppen med hjälp av e-tjänster. Som med all verksamhetsutveckling är det nödvändigt att analysera nyttan för att veta om förändringen har önskad effekt samt fundera på varför och vad syftet är med förändringen. En bra utgångspunkt när man vill utveckla verksamheten genom e-tjänster är att se över sina processer och vilka uppgifter/ärenden som är repetitiva, även vilka processer/ärenden som har högt antal frågor från kommuninvånare eller andra verksamheter då e-tjänster kan utveckla den interna servicen.</p> <p>Rekommendation Effektmålet bör ses över och huvudansvaret för uppföljning föreslås flyttas till kommunikationsavdelningen som har god överblick av kommunens samlade tjänster för medborgarna. E-tjänster måste utvecklas och drivas av respektive verksamhet, på samma sätt som övrig verksamhetsutveckling. Det är inget som IT-avdelningen kan eller bör ansvara för.</p> <p>För en framgångsrik utveckling av e-tjänsteplattformen behöver en systemansvarig (sk objektsförvaltare) utses och förvaltningsorganisationen komma på plats. Förslaget är att förvaltningen av Open e-Plattform integreras i kommunens IT-utvecklings- och förvaltningsmodell, där Digitaliseringsforumet spelar en central roll.</p>

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Analys								
 Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare. Koncernmål	Arbetet utförs i enlighet med Verksamhetsplan med åtgärder <i>Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024.</i>								
 Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka. Koncernmål	Arbetet genomförs brett med ständigt pågående dialoger via Folkhälsa och Fritidsgårdsverksamheten. Ungdomsdialog för 2023 har genomförts.								
 Andelen livsmedelsinköp som är ekologiska alternativt närproducerade ska öka i jämförelse med föregående år Nämndmål	Tyvärr så minskar tillgången av ekologiska produkter hos leverantörerna samt att kommunens lokala producenter lägger ner sina verksamheter och flyttar produktionen utanför vårt närområde. inköp av ekologiska livsmedel har ökat sedan tertialbokslutet med vårt nya avtal. <table border="1" data-bbox="598 873 1428 1041"> <thead> <tr> <th>Livsmedel</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Andelen ekologiska livsmedel</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td>Andelen Närproducerade</td> <td>20,38 %</td> </tr> <tr> <td>Totalt tillsammans</td> <td>45,38 %</td> </tr> </tbody> </table>	Livsmedel	Procent	Andelen ekologiska livsmedel	25 %	Andelen Närproducerade	20,38 %	Totalt tillsammans	45,38 %
Livsmedel	Procent								
Andelen ekologiska livsmedel	25 %								
Andelen Närproducerade	20,38 %								
Totalt tillsammans	45,38 %								
 Utveckla folkhälsoarbetet så att delaktighet och inflytande för unga och äldre ökar Nämndmål	Arbetet pågår utifrån fastställd verksamhetsplan med åtgärder <i>Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024.</i>								
 Antal föreningar som söker verksamhetsstöd ska öka i jämförelse med 2018. Nämndmål	Antalet kulturföreningar som har sökt bidrag har ökat sedan 2022. Mätning av aktivitetsbidraget har inte genomförts.								
 Övervikt och fetma ska minska bland ungdomar Nämndmål	Vi arbetar brett med uppdraget och tillsammans i flera nätverk. Folkhälsan bedriver och genomför föräldrastöd, skolbesök F-6 i alla skolor, hopprennspromenad med besök i alla skolor, rörelsesatsningen "Rörelse i skolan", Generation Pep och man har startat samverkansgrupp med idrottslärarna och arbetar i samverkan med centrala elevhälsan och socialförvaltningen.								

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effekt mål	Analys
 För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet. Koncernmål	Uppföljning av målet har inte genomförts.
 En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen. Koncernmål	En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Flera aktiviteter med bäring på Agenda 2030 bedrivs, bland annat inom Biosfärområde Voxnadalen.

Effektmål	Analys
<p> Vårt matsvinn ska minska med 20 procent mellan år 2021 och år 2023.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>Kostenheten har som mål att minska matsvinnet med 50% till år 2030 Utgångsvärdet är mätning från år 2020 60g per/port . Målet blir alltså att nå 30g per/port år 2030. Nu ligger kostenheten på 33g.</p> <p>Resultatet 2022 vart 42 g per/port Kostenheten ligger i fas för att kunna rå målet enligt agenda 2030.</p>
<p> Energiförbrukningen ska minska med 5 procentenheter per kvadratmeter och år under mandatperioden. 2018 ska vara referensår.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>På grund av brister i programvaran kunde vi inte ta ut energiförbrukning per kvadratmeter. Energiförbrukningen har dock totalt minskat med cirka 1% jämfört med år 2022.</p>
<p> Längden total separerad gång-, cykel- och mopedväg ska öka med minst 400 meter per år under mandatperioden.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>Gång och cykelvägarna längs Runemovägen på 255 meter och Aicab på 550 meter är helt klara, till Skogsbackens förskola kommer gång- och cykelvägen bli helt klar 2024.</p>
<p> Ett hållbarhetsbokslut ska upprättas varje år med start 2021.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>Tillräckliga resurser för att prioritera åtgärden har inte funnits.</p>
<p> Att åstadkomma ökad biologisk mångfald på den kommunala marken så att andelen sådan mark ökar i förhållande till annan mark.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>Två projekt inom Biosfärområde Voxnadalen har lett till ökad biologisk mångfald på kommunal mark.</p>

Socialnämnden

Styrkort

ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Analys
<p> En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Planen är framtagen och socialförvaltningen har aktivt deltagit i arbetet med att ta fram en koncerngemensam plan och arbetssätt som har arbetats fram för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare och genom det trygga framtida personalbehov och rekrytering. Kompetensförsörjningsplanen som utgår från ARUBA-modellen är framtagen och beslutad av personalutskottet. ARUBA står för Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla.</p> <p>Att en plan finns är dock inte samma sak som att framtidens personalbehov är tryggade. Arbetet och den planering som gjordes har till stora delar legat vilande sedan 2020 bl.a. på grund av pandemin. Bedömningen är att ett omtag behöver göras relativt omgående då det föreligger omfattande behov av kompetensförsörjning.</p>
<p> Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Kostnaderna för försörjningsstöd för perioden ligger ca 3,4 miljoner under budget (budgetöverskott). Antal hushåll har sedan maj 2022 minskat.</p> <p>Under året har arbetet med att utöka samverkan med AMN och vuxenutbildningen fortgått och nya arbetsformer har implementerats i syfte att gynna kommunens medborgare. Detta arbete är en del av åtgärderna i den handlingsplan som upprättats mellan SOC, AMN och SFI. Arbetet har resulterat i att fler personer har fått sysselsättning vilket i sin tur har resulterat i minskade försörjningsstöds kostnader</p> <p>Verksamheten har utökats med en socialsekreterare vilket har resulterat i att det klientnära arbetet och samverkan med andra viktiga aktörer har ökat vilket ger resultat. Ett arbetsmarknadspolitiskt projekt "Nystart Ovanåker" har startat i september 2023 där enhetschef medverkar i styrgruppen och en socialsekreterare deltar i arbetsgruppen.</p> <p>Verksamheten har aktivt arbetat med tidig rehabilitering i samverkan (TRISAM) för att möjliggöra stegförflyttningar för våra medborgare.</p> <p>Inom vuxen- och försörjningsstödsenheten har projektet "Ett hållbart arbetsliv Ovanåker" pågått. Projektet har för flera deltagare lett till en anställning eller studier. Projektet pågick fram till augusti 2023 för att sedan implementeras i ordinarie verksamhet.</p> <p>Försörjningsstödsenheten har arbetat aktivt med att upprätta- och revidera rutiner för en mer enhetlig biståndsbedömning vilket ökat rättssäkerheten och kvalitén på arbetet.</p>
<p> Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Socialnämnden och dess förvaltning strävar efter att ge medborgarna en god service och också för att stödja individer till lösningar på problem. Vidare deltar vi aktivt tillsammans med olika samarbetsparter för att hitta bra lösningar på samhällsproblem eller problem på strukturell nivå. Dock är det svårt att med säkerhet veta om nämnden och förvaltningen uppfattas så av andra individer/aktörer.</p> <p>Förvaltningen har under de senaste åren arbetat för att förbättra tillgänglighet och service. Detta genom att bl.a. utöka telefontider och skapa digitala tjänster/e-tjänster och aktivt arbeta med information och kommunens webbplats.</p> <p>Exempelvis har det tagits fram e-tjänster för att ansöka om försörjningsstöd, e-ansökan för budget och skuldrådgivning, e-tjänster för att upprätta orosanmälan för barn och vuxna samt för att lämna synpunkter/klagomål på socialnämndens olika verksamheter.</p>

Effektmål	Analys
<p>◆ Socialnämnden ska aktivt arbeta för att säkra framtida personal- och kompetensförsörjningsbehov.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Vi kan se att vi fortsatt står inför omfattande problem när det gäller kompetensförsörjningen och flera verksamheter har stora problem med att rekrytera personal med rätt kompetens vilket riskerar att påverka verksamheternas tillgänglighet och kvalitet. Därför måste vi aktivt och strategiskt arbeta med att säkra framtida rekrytering av kompetent personal.</p> <p>I detta ingår bl.a. strategier för hur vi tar tillvara på praktikanter i våra verksamheter framförallt när det gäller de som studerar till omvårdnadspersonal, socionomstudier, samt studenter till någon av de legitimationsyrken som vi har inom förvaltningen. Avtal har tecknats med SKR för att ingå i Yrkesresan, vilket är ett kompetensutvecklingsystem.</p> <p>Vi har under året genomfört flera aktiviteter för att marknadsföra och locka individer till att arbeta inom socialnämndens olika verksamhetsområden.</p> <p>Det pågår även dialoger med Voxnadalens gymnasium för att framtiden kunna erbjuda utbildningar inriktade mot våra bristyrken på hemmaplan.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Analys
<p>● Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar aktivt med att förbättra verksamheternas kvalitet och att brukarna ska uppleva att de blir bra bemötta och har förtroende för personalen samt att de upplever sig trygga i kontakten med våra verksamheter. Förvaltningen planerar att aktivt arbeta med och implementera äldreomsorgens nationella värdegrund inom förvaltningens samtliga verksamheter.</p> <p>Under 2023 genomfördes återigen den årliga brukarundersökningen inom delar av omvårdnadsenhetens verksamheter (hemtjänst och särskild boende). Av resultatet kan konstateras att resultatet fortsatt ser bra ut inom både hemtjänst och särskilt boende och att de som har svarat upplever att man känner sig trygga, får ett gott bemötande och känner förtroende för personalen inom verksamheterna.</p>
<p>● Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Detta mål är en del i det nämndmål som socialnämnden tagit fram som säger att Socialnämnden aktivt ska verka för att kommunens medborgare vid behov ska få råd, stöd och hjälp så tidigt som möjligt.</p> <p>Att arbeta förebyggande och utveckla det preventiva och hälsofrämjande arbetet är någonting som vi arbetar aktivt med. För oss är det viktigt att kunna erbjuda hjälp och stöd så tidigt som möjligt för att begränsa en mer omfattande social problembildning i framtiden. Då barnkonventionen är lagstadgad så arbetar vi med att innehållet i Barnkonventionen ska vara utgångspunkt i hur våra verksamheter bedrivs och arbetar. Utifrån detta genomförs flera aktiviteter.</p> <p>Exempelvis så erbjuder öppenvårdens familjebehandlare fyra (4) fria samtal utan beslut från socialsekreterare för föräldrar som behöver hjälp och stöd. Detta är någonting vi kommer att fortsätta att utveckla och marknadsföra.</p> <p>Ett samverkansprojekt har inletts inom ramarna för nära vård där vi i samarbete med Region Gävleborg, Elevhälsa, Skola/förskola, Kultur- och fritid, Arbetsmarknadsenheten m.fl. där vi kommer att implementera HLT-team (Hälsa, Lärande och Trygghet) i kommunen.</p> <p>Vi har arbetat med att stärka föräldrar genom föräldrastöd, samla och marknadsföra information med vilket stöd som man kan få som förälder.</p> <p>Vi fortsätter också att jobba med informationsträffar till skola och förskola samt utöka detta till att gälla även BVC och MVC.</p> <p>En informationsfilm om barn- och familjeenhetens arbete tagits fram för att man enkelt ska kunna använda i exempelvis arbetsgrupper eller vid introduktion av nyanställd personal inom skola/förskola.</p> <p>IFO har deltagit i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) nationella brukarundersökningar inom socialtjänsten, där bl.a. samtliga barn och ungdomar som placerats i familjehem gavs möjlighet att svara på en enkätundersökning. Där ingick bl.a. en fråga om hur trygg de svarande känner sig i familjehemmet. 43% svarade att de kände sig mycket trygga, 29% ganska trygga och 29% svarade vet inte.</p>

Effektmål	Analys
<p>● Socialnämnden ska främja en god arbetsmiljö och ett livslångt individuellt lärande för sina medarbetare genom kompetensutveckling och möjligheter till variation och yrkesmässig utveckling.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Det arbete som tidigare påbörjats när det gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt inom förvaltningen. En modell för systematiskt arbetsmiljöarbete i kvalitetsledningssystemet Stratsys användas i verksamheterna.</p> <p>Förvaltningen arbetar även aktivt med att möjliggöra kompetensutveckling och yrkesmässig utveckling för anställda inom förvaltningen.</p> <p>En satsning har gjorts när det gäller hot och våld inom verksamheterna. En personal har utbildats vid Durewall institutet i Stockholm och är nu certifierad instruktör och utbildare i självskydd. Utbildningar har genomförts inom verksamheterna under året.</p> <p>Inom sjuksköterskeenheten har en handlingsplan upprättats för att arbeta med arbetsmiljöförbättrande åtgärder. Det genomförs även en stor satsning i projektform för att arbeta med arbetsmiljö och stresshantering. Inom projektet deltar Niclas Almén som är filosofie doktor i psykologi, leg. psykolog, leg. psykoterapeut och specialist i klinisk psykologi. Projektet kommer att fortgå till hösten 2024.</p> <p>Under året har flera undersökningar genomförts gällande arbetsmiljö. Samtliga undersökningar syftar till att se över arbetsmiljöfrågor och aktivt arbeta med förbättringsarbete. Resultatet ger chefer och medarbetare ett underlag för riskbedömningar och handlingsplaner med prioriterade åtgärder för att förbättra arbetssätten och därmed arbetsmiljön och verksamheten i sin helhet.</p> <p>Under våren genomfördes exempelvis en medarbetarundersökning bland kommunens anställda, socialnämndens resultat för hållbart medarbetarengagemang (HME) blev 79 vilket är samma resultat som vid den senaste undersökningen 2021. Även om det generellt brukar sägas att resultat över 70 är goda resultat så är målsättningen att vid nästa undersökning ha ett bättre resultat. Under hösten har även en chefsenkät skickats ut till anställda chefer inom kommunen.</p> <p>En undersökning har även gjorts bland förvaltningens semestervikarier. Resultatet visar att semestervikarierna överlag är mycket nöjda med både introduktion, bemötande från kollegor och arbetsuppgifterna. Hela 92% svarar att de kan tänka sig att arbeta inom vård- och omsorg i framtiden.</p>
<p>● Socialnämndens medarbetare ska uppleva en ökad delaktighet.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Ett arbete har inletts inom förvaltningen för att implementera tillitsbaserad styrning och genom detta öka delaktighet, tillit och engagemang bland förvaltningens medarbetare. Arbetet har till viss del blivit eftersatt på grund av pandemin samt av att förvaltningen under en längre tid saknat flera chefer.</p> <p>Vi har inte något bra verktyg för att mäta upplevd delaktighet. Däremot finns det vissa frågor i medarbetarundersökningen som tangerar området. Exempelvis så upplever 85,9% att deras närmaste chef ger medarbetarna förutsättningar att ta ansvar i sitt arbete (70% 2021). 85,5 % upplever att närmaste chef visar förtroende för dem (80% 2021). 75,5 % upplever att deras närmaste chef visar uppskattning för deras arbetsinsatser (78,5% 2021). Detta resultat är överlag en förbättring i jämförelse med resultatet från medarbetarundersökningen 2021.</p>
<p>● Socialnämndens verksamheter ska ha god tillgänglighet.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar med att öka tillgängligheten och genom detta säkerställa att medborgarna ska uppleva att det är lätt att få de kontakter man behöver när det rör socialnämndens verksamheter.</p> <p>Flera aktiviteter har genomförts för att skapa en bättre tillgänglighet bl.a. när det gäller telefontider, information på kommunens hemsida etc. Samtidigt anser vi att vår tillgänglighet fortfarande är relativt låg och att vi behöver hitta nya metoder för att bli mer tillgängliga, bl.a. genom digitala lösningar.</p> <p>Vi har implementerat flera e-tjänster bl.a. försörjningsstödet där man nu kan ansöka och följa sitt ärende digitalt. Även ansökningar till budget- och skuldrådgivningen, orosanmälan för barn och vuxna samt synpunkter och klagomål finns idag som e-tjänster. Det planeras även för att möjliggöra att digitalisera ansökningsprocesser samt hitta nya lösningar för kommunikation och genom detta utveckla och förbättra vår tillgänglighet.</p>

Effekt mål	Analys
<p>● Socialnämndens verksamheter ska bedrivas och arbeta evidensbaserat (utifrån aktuell forskning och beprövade metoder).</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar med att förbättra och utveckla sina verksamheter och stärka verksamheternas kvalitet. I detta arbete är det av yttersta vikt att anpassa verksamheterna efter de metoder och arbetssätt som lyfts fram utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Verksamhetsutvecklingen utgår till största delen utifrån de direktiv som ges.</p> <p>Ett konkret exempel är beroendemottagningens verksamhet som har kvalitetsäkrats under de senaste åren och där man har kompetensutvecklat och anpassat verksamheten i enlighet med Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende. De metoder som idag erbjuds i behandlingsarbetet vid beroendemottagningen bedrivs med andra ord utifrån beprövade metoder som aktuell forskning lyfter fram som evidensbaserade.</p> <p>Yrkesresan och den nationella kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvård är ett annat exempel där vi deltar aktivt för att fånga den bäst tillgängliga kunskapen.</p>

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Analys
<p>● Socialnämnden ska aktivt verka för att kommunens medborgare vid behov ska få råd, stöd och hjälp så tidigt som möjligt.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Att arbeta förebyggande och utveckla det preventiva och hälsofrämjande arbetet är någonting som vi arbetar aktivt med. För oss är det viktigt att kunna erbjuda hjälp och stöd så tidigt som möjligt för att begränsa en mer omfattande social problembildning i framtiden.</p> <p>Utifrån detta pågår det flera insatser för att kunna informera om våra verksamheter samt erbjuda råd, stöd och hjälp så tidigt som möjligt.</p> <p>Individ- och familjeomsorgen har fortsatt att genomföra informationsträffar i skola och förskola samt utöka detta till att gälla även BVC och MVC. En film har därför tagits fram så att information och kunskap kring socialförvaltningens arbete med barn och unga enkelt ska kunna förmedlas till berörda yrkeskategorier inom exempelvis skola/förskola.</p> <p>Vidare har vi precis inlett arbetet med att erbjuda ett tidigt och samordnat stöd genom HLT-team (Hälsa Lärande och Trygghet) för att behov av mer omfattande insatser senare ska minska.</p> <p>Medarbetare inom förvaltningen utbildas dessutom i Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) för att lära sig att bemöta och hjälpa i kris eller vid psykisk ohälsa.</p> <p>Inom öppenvårdens familjebehandling fortsätter man att utveckla och sprida informationen kring de fyra (4) fria råd och stödsamtal som kan erbjudas till föräldrar. Man håller även på att se över ett liknande upplägg när det gäller socialpsykiatri och det uppsökande arbetet av människor med psykisk ohälsa.</p> <p>Under året har vi även gjort en satsning på förebyggande hälsosamtal för äldre över 75 år som bor i ordinärt boende utan hjälp från hemtjänsten. Totalt erbjöds 147 individer samtal, varav vi genomfört individuella samtal med 62 individer (42%) vilket är ett gott resultat.</p> <p>Vi har även genomfört flera informationssatsningar för bl.a. familjerådgivningens, beroendemottagningens, budget- och skuldrådgivningens och vändplatsens arbete för att få fler att söka hjälp innan problemen blir för svåra att kunna hantera och lösa.</p>
<p>● Socialnämnden ska aktivt verka för att öka medborgarnas möjlighet till sysselsättning och att vara delaktiga i samhällslivet i större utsträckning.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Projektet "Ett hållbart arbetsliv Ovanåker" som bedrivits fram till augusti 2023 i nära samverkan med AME har för flera deltagare lett till en anställning.</p> <p>Arbetet med att utveckla omsorgsenhetens dagliga verksamhet har fortgått. Den dagliga verksamhetens ska så långt möjligt likna ett arbete och verka för att brukarna så långt möjligt närma sig eller komma ut på öppna arbetsmarknaden. Som en del i detta har arbetet påbörjats med så kallad utflyttad verksamhet där brukare i första hand placeras ute i vanliga verksamheter/arbetsplatser istället för som tidigare då man placerades inom någon av de egna dagliga verksamheterna. En 50% tjänst har tillsatts för att jobba som samordnare mot brukare som arbetar i utflyttade verksamheter. I dagsläget har samtliga som velat komma ut i utflyttad verksamhet fått sådana platser fördelade inom olika företag och verksamheter i kommunen. Under året har flera brukare börjat i utflyttad verksamhet. Förhoppningen är att kunna utöka detta arbete ytterligare då trenden i dagsläget pekar mot att flertalet av de som får daglig verksamhetsbeslut efterfrågar externa placeringar framför de traditionella dagliga verksamheterna. Dock försvåras arbetet då verksamheten ser behov av en utökning av tjänsten till 100% men saknar utrymme i budget för detta.</p> <p>Även de individer som i dagsläget är placerade inom någon av omsorgsenhetens egna verksamheter ska ges möjlighet att placeras ut på andra arbetsplatser del av tid eller heltid.</p>

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effekt mål	Analys
<p>● För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet.</p> <p>K Koncernmål</p>	<p>Socialnämnden beaktar i de flesta av sina beslutsunderlag Hållbarhets-, Jämställdhets- och Barnperspektivet. När ett beslut berör någon av dessa perspektiv så görs en konsekvensbeskrivning i den till beslutet tillhörande tjänsteskrivelsen. Att beakta samtliga perspektiv är inte likställt med att samtliga perspektiv alltid ska konsekvensbeskrivas då alla beslut som nämnden fattar inte berör samtliga tre perspektiv.</p>

Effektmål	Analys
<p>● Socialnämnden ska initiera och aktivt arbeta med klimatanpassning inom sina verksamhetsområden.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Socialförvaltningen har som målsättning att med utgångspunkt i socialnämndens mål öka resandet med kollektivtrafik samt att öka antalet resfria möten. Förvaltningen har bl.a. beslutat sig för ett förhållningssätt där anställda om så är möjligt ska delta på möten, utbildningar och föreläsningar etc. via webben.</p> <p>Pandemin underlättade denna process och nya förutsättningar har skapats. En stor del av våra möten (både internt och externt) sker idag digitalt. Samtidigt innebär detta andra krav när det gäller exempelvis skydd av känsliga personuppgifter. Det är viktigt att säkerställa att digitala verktyg är säkra och uppfyller kraven för att kunna användas. Med anledning av detta har tjänster tagits fram för att säkerställa säkra dialoger och bl.a. möjliggöra säkra videomöten och mailtjänster.</p> <p>Förvaltningen är också övertygad att omställningen som genomförts kommer att påverka vårt förhållningssätt till resfria möten och att våra verksamheter kommer att fortsätta att använda sig av dessa kommunikationsformer.</p> <p>Vidare pågår arbete med att se över hur vi exempelvis använder fordon/bilar inom förvaltningens verksamhet.</p>
<p>◆ Socialnämndens medarbetare ska ha en ökad frisknärvaro.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar med att öka frisknärvaron på våra arbetsplatser. Under pandemin aktualiserades denna fråga och vikten av frisknärvaro blev central. Arbetet har fortsatt med att skapa hälsofrämjande arbetsplatser och genom det förbättra medarbetarnas hälsa och arbetsvillkor och därmed öka frisknärvaron.</p> <p>Det pågår projekt inom förvaltningen med fokus på arbetsmiljö och återhämtning samt att i förebyggande syfte arbeta med att skapa goda förutsättningar för återhämtning och hälsa.</p>
<p>● Socialnämnden ska utöka samordning/samverkan för att få en bättre resursanvändning och säkerställa kvalitét och kompetens.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar aktivt för att stärka och utveckla olika samverkansformer. Dels för att klara de åtaganden som vi har på sikt men också för att genom samverkan stärka verksamheternas kvalitét och kompetens. Vi har etablerat en gemensam familjerådgivning tillsammans med Bollnäs kommun.</p> <p>Vi har även etablerat samverkan med Arbetsmarknadsenheten genom ett gemensamt projekt med syfte att få ut individer i sysselsättning och genom detta minska kostnaderna för försörjningsstöd.</p> <p>Vidare tittar man inom omsorgenheten på samverkan med lokala företagare för att hitta nya sysselsättningsformer inom den dagliga verksamheten istället för att enbart bedriva daglig verksamhet i egen regi.</p> <p>Vidare pågår arbetet med omställning till en god och nära vård, ett arbete som har öppnat upp goda samverkansmöjligheter. Bl.a. har kommunen i samverkan med Regionen inlett arbetet med så kallade HLT-team (hälsa, trygghet och lärande). detta görs som en pilotmodell och kommer därefter att utvärderas.</p>

Barn- och Utbildningsnämnden

Styrkort

ARBETE OCH TILLVÄXT

Effekt mål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	<p>En strategisk kompetensförsörjningsplan har skapats vilken visar att den lärarbrist som förespås delvis inte kommer att drabba oss då vår elevvolym inte ökar nämnvärt. Extra viktig är en satsning för att behålla befintlig personal avseende löne- och kompetensutveckling samt arbetsmiljö. Pensionsavgångar gällande förskola och gymnasium syns nu och inom ett fåtal år. En utökning av antalet förskoleplatser ger också vid handen att förskolepedagoger måste rekryteras. I grundskola kan fortsatt kravet på behörighet och lärarlegitimation förbättras men rekryteringar och kompletteringsutbildningar har löst och ser ut att lösa behovet av lärare i moderna språk. Lärare i Matematik/NO i åk 7-9 är fortsatt svårt att rekrytera.</p>
 Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat. Koncernmål	<p>Barn- och Utbildningsnämnden</p> <p>Vår servicenivå är god. På förvaltningsnivå finns möjligheten att besöka oss fysiskt förutom gängse mail och telefon. Samtliga skolenheter erbjuder ett flertal forum och möjligheter till besök för föräldrar/vårdnadshavare såväl fysiskt som digitalt.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effekt mål	Analys																								
 Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program. Koncernmål	<p>Andelen elever i åk.9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuellt mätetal är för elever som slutade åk.9 är vårterminen 2023.</p> <p>2023</p> <p>Andel elever som är behöriga till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ovanåker</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>89,9%</td> <td>85,2%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>87,3%</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>90,6%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>2022</p> <p>Andel elever som är behöriga till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ovanåker</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>79,2%</td> <td>85%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>75%</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>81%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Andelen elever behöriga till gymnasiet har ökat sedan 2019. Förvaltningen har gett verksamheterna i uppdrag att höja resultaten utifrån "Plan för likvärdig skola". Insatserna i denna plan tror förvaltningen påverkar resultaten i positiv riktning.</p> <p>Behörighet till nationella program på gymnasiet</p> <p>Behörighet till yrkesprogram 3+5 ämnen (svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen).</p> <p>Behörighet till högskoleförberedande program 3+9 ämnen (svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik och i minst nio andra ämnen).</p> <ul style="list-style-type: none"> •För ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammet ska fyra av de ytterligare nio ämnena vara geografi, historia, samhällskunskap och religion. •För naturvetenskaps- och teknikprogrammen ska tre av de ytterligare nio ämnena vara biologi, fysik och kemi. •För det estetiska programmet är de nio ämnena valfria. Här kan dock även färdighetsprov förekomma. 		Ovanåker	Riket	Totalt	89,9%	85,2%	Pojkar	87,3%		Flickor	90,6%			Ovanåker	Riket	Totalt	79,2%	85%	Pojkar	75%		Flickor	81%	
	Ovanåker	Riket																							
Totalt	89,9%	85,2%																							
Pojkar	87,3%																								
Flickor	90,6%																								
	Ovanåker	Riket																							
Totalt	79,2%	85%																							
Pojkar	75%																								
Flickor	81%																								

Effektmål	Analys																																																																											
	<p>Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2023 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen.</p> <p>Jag känner mig trygg i skolan. (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>84,6</td> <td>96,5</td> <td>77,8</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>80,0</td> <td>87,1</td> <td>77,1</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>88,2</td> <td>93,7</td> <td>82,4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>86,6</td> <td>86,2</td> <td>87,7</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Förskolan, enkät till vårdnadshavare Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan. (%) Alla förskolor, 96,4% I jämförelse med riket upplever barn i förskola och skola stor trygghet i vår verksamhet.</p> <p>Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2022 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen samt Skolinspektionen för gymnasiet.</p> <p>Jag känner mig trygg i skolan. (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>88,1</td> <td>85,2</td> <td>91,1</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>85,1</td> <td>75,5</td> <td>95,8</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>92,3</td> <td>97,0</td> <td>86,0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>88,4</td> <td>89,1</td> <td>87,4</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Förskolan, enkät till vårdnadshavare Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan. (%) Alla förskolor, 97,6%</p> <p>Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2021 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen.</p> <p>Jag känner mig trygg i skolan. (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>87,9</td> <td>84,9</td> <td>91,0</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>82,9</td> <td>77,4</td> <td>86,3</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>94,3</td> <td>95,3</td> <td>92,5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>91,7</td> <td>85,0</td> <td>98,4</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Förskolan, enkät till vårdnadshavare Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan. (%) Alla förskolor, 98,1%</p>	Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	84,6	96,5	77,8	Grundskolan	9	80,0	87,1	77,1	6	88,2	93,7	82,4		3	86,6	86,2	87,7		Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	88,1	85,2	91,1	Grundskolan	9	85,1	75,5	95,8	6	92,3	97,0	86,0		3	88,4	89,1	87,4		Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	87,9	84,9	91,0	Grundskolan	9	82,9	77,4	86,3	6	94,3	95,3	92,5		3	91,7	85,0	98,4	
Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																																																																								
Gymnasiet	2	84,6	96,5	77,8																																																																								
Grundskolan	9	80,0	87,1	77,1																																																																								
6	88,2	93,7	82,4																																																																									
3	86,6	86,2	87,7																																																																									
Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																																																																								
Gymnasiet	2	88,1	85,2	91,1																																																																								
Grundskolan	9	85,1	75,5	95,8																																																																								
6	92,3	97,0	86,0																																																																									
3	88,4	89,1	87,4																																																																									
Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																																																																								
Gymnasiet	2	87,9	84,9	91,0																																																																								
Grundskolan	9	82,9	77,4	86,3																																																																								
6	94,3	95,3	92,5																																																																									
3	91,7	85,0	98,4																																																																									
<p>● Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p> Koncernmål</p>																																																																												
<p>● En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Läsår 23/24 I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 97 elever (33%) ska driva UF 23/24. Läsåret 23/24 kommer 5 av 6 nationella program att vara representerade i UF, vilket är en ökning jmf med lå 22/23.</p> <p>Läsår 22/23 I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 68 elever (47%) ska driva UF 22/23.</p> <p>Läsår 21/22 Läsåret 21-22 drev 19 elever av 79 i elever (25%) i åk 3 bedrivet UF-företag.</p>																																																																											
<p>● Gymnasieskolan förmedlar kunskaper och skapar förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>2023 Av de 68 elever som lämnade gymnasiet vt-23 erhöll 61 st, dvs 90%, gymnasieexamen.</p> <p>Resultaten från läsåret 22/23 visar ett stabilt bra värde, 14,7, (lå 21/22, 14,6) (riket 14,3). Av de 68 elever som lämnade gymnasiet vt-23 erhöll 61 st, dvs 90%, gymnasieexamen. vilket får ses som ett mycket bra resultat. Skolan tillhör i båda kategorierna de 25% bästa skolorna i Sverige</p>																																																																											

Effekt mål	Analys																																																		
<p>● Det finns ett samlat arbete med att skapa studiero/arbetsro i utbildningen som barn och eleverna deltar i.</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2023 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen samt Skolinspektionen för gymnasiet.</p> <p>OBS! Ny fråga: Hur ofta är det arbetsro på lektionerna? (Svarsalternativ: Alltid + Ofta = %)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>72,3</td> <td>71,5</td> <td>72,6</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>57,3</td> <td>61,3</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>42,1</td> <td>40,8</td> <td>43,1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>38,4</td> <td>30,3</td> <td>45,7</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2022 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen samt Skolinspektionen för gymnasiet.</p> <p>Andel barn och elever som upplever arbetsro/studiero i utbildningen. (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>7,3</td> <td>8,0</td> <td>6,8 (Max=10, Sverige tot=6,3)</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>56,4</td> <td>60,4</td> <td>69,4</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>74,1</td> <td>81,8</td> <td>64,0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>69,3</td> <td>69,3</td> <td>68,7</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	72,3	71,5	72,6	Grundskolan	9	57,3	61,3	60	6	42,1	40,8	43,1		3	38,4	30,3	45,7		Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	7,3	8,0	6,8 (Max=10, Sverige tot=6,3)	Grundskolan	9	56,4	60,4	69,4	6	74,1	81,8	64,0		3	69,3	69,3	68,7	
	Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																																														
Gymnasiet	2	72,3	71,5	72,6																																															
Grundskolan	9	57,3	61,3	60																																															
6	42,1	40,8	43,1																																																
3	38,4	30,3	45,7																																																
Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																																															
Gymnasiet	2	7,3	8,0	6,8 (Max=10, Sverige tot=6,3)																																															
Grundskolan	9	56,4	60,4	69,4																																															
6	74,1	81,8	64,0																																																
3	69,3	69,3	68,7																																																

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Analys																																																		
<p>◆ Utbildningen skapar goda förutsättningar för delaktighet för alla barn, elever och vårdnadshavare i undervisning. Det gör det möjligt för barn och elever att vara aktiva i gemenskap med andra</p> <p>N Nämndmål</p>	<p>Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2023 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen.</p> <p>OBS! Ny fråga: Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna? (Elevsvar: Våldigt mycket + Ganska mycket =%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>57</td> <td>53,5</td> <td>61,1</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>33,4</td> <td>35,5</td> <td>54,2</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>38</td> <td>39,5</td> <td>34</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>50,9</td> <td>50</td> <td>51,8</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Förskolan, enkät till vårdnadshavare Jag uppfattar att förskolan arbetar med barnens delaktighet och inflytande. (%) Alla förskolor, 87,6%</p> <p>Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2022 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen samt Skolinspektionen för gymnasiet.</p> <p>På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter. (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>6,3</td> <td>7,2</td> <td>5,9 (Max=10, Sverige tot=5,4)</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>48,5</td> <td>43,4</td> <td>54,2</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>67,0</td> <td>72,7</td> <td>59,2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>60,5</td> <td>57,8</td> <td>62,5</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Förskolan, enkät till vårdnadshavare Jag uppfattar att förskolan arbetar med barnens delaktighet och inflytande. (%) Alla förskolor, 86,6%</p>	Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	57	53,5	61,1	Grundskolan	9	33,4	35,5	54,2	6	38	39,5	34		3	50,9	50	51,8		Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	6,3	7,2	5,9 (Max=10, Sverige tot=5,4)	Grundskolan	9	48,5	43,4	54,2	6	67,0	72,7	59,2		3	60,5	57,8	62,5	
	Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																																														
Gymnasiet	2	57	53,5	61,1																																															
Grundskolan	9	33,4	35,5	54,2																																															
6	38	39,5	34																																																
3	50,9	50	51,8																																																
Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																																															
Gymnasiet	2	6,3	7,2	5,9 (Max=10, Sverige tot=5,4)																																															
Grundskolan	9	48,5	43,4	54,2																																															
6	67,0	72,7	59,2																																																
3	60,5	57,8	62,5																																																

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effekt mål	Analys
<p>◆ För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet.</p> <p>K Koncernmål</p>	<p>Totalt framräknade beslut avser sju nämnder, då en nämnd var extrainsatt nämnd efter sommaren</p> <p>Utfallet blir noll då inte samtliga tjänsteskrivelser inför beslut, har beaktat de samtliga tre perspektiven.</p>

Miljö- och Byggnämnden

Styrkort

ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	Ovanåkers kommun har tagit fram en plan för att trygga framtida personal- och rekryteringsbehov. Hittills har processerna <i>attrahera</i> och <i>rekrytera</i> prioriterats och konceptet <i>Tycker om</i> har tagits fram till arbetsgivarvarumärket.
 Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat. Koncernmål	Miljö- och byggförvaltningen har kompetent och professionell personal som visar stort yrkesskicklighet i sin myndighetsutövning. Det bekräftar den årliga insiktsmätningen som genomförs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Miljö- och byggförvaltningen har målsättningen att minst nå målvärdet på 70 NKI vid årets slut. Resultatet som presenterats i årsbokslutet är att det totala aggregerade resultatet uppnås. Detsamma gäller resultatet för bygglov och livsmedelstillsyn. Resultatet för miljö- och hälsoskydd landar på 60 NKI och når inte upp till målvärdet. En anledning till att målvärdet inte uppnås kan vara att det tagits ett flertal beslut om utdömmande av viten inom tillsynsområdet. Detta kan påverka upplevelsen av vår myndighetsutövning. Branschträffar kunde inte genomföras på grund av resursbrist.
 Miljö- och byggnämnden har en digital handläggningsprocess som effektiviserar kontakten med sökanden. Nämndmål	Miljö- och byggförvaltningen har upprättat e-tjänster för förvaltningens flesta verksamhetsområden. Andelen ärenden som inkommer via e-tjänster förväntades öka under nästa år.
 Miljö- och byggnämnden har en effektiv bygglovsprocess gentemot sökanden. Nämndmål	Handläggningstiderna är under kontroll. Verksamheten är inte längre lika sårbar som förut tack vare den ökade bemanningen. Antal inkommande byggärenden som behöver kompletteras är något hög.

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Analys
 Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet. Koncernmål	Miljö- och byggförvaltningen arbetar vidare med kärnverksamheten där detta styrkort har sin grund. All tillsyn som är planerad inom detta styrkort har genomförts.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effekt mål	Analys
<p> För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>I styrkortet följs endast nämndsbeslut upp. De beslut som möjligtvis kan beaktas utifrån dessa perspektiv är nämndens beslut om prioritering och tillsynsplanering. Myndighetsutövningen tar enbart hänsyn till de lagar och förordningar som finns, exempelvis Miljöbalken och Plan- och bygglagen. I dessa lagar förutsätter nämnden att lagförfattarna tagit hänsyn till:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hållbarhetsperspektiv • Jämställdhetsperspektiv • Barnperspektiv <p>Miljö- och byggnämnden beslutade om Tillsynsplaner för både miljö- och bygg i december 2023.</p>
<p> Miljö- och byggnämnden har ett utökat samarbete med grannkommunerna för att främja kompetensförsörjning och effektivitet inom nämndens verksamhetsområde.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>På grund av pandemin har vissa nätverk och samarbetsforum stannats upp och inte kommit igång.</p> <p>Handläggare från Ovanåker, Bollnäs och Söderhamn samverkar bland annat inom tillsynen av enskilda avlopp. Samarbetet bidrar till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling och resulterar också i ökad samsyn vad det gäller tillsynsfrågor.</p> <p>Det finns ett samverkansavtal mellan Ovanåker, Bollnäs och Söderhamn som bland annat innefattar samarbete under semesterveckorna där handläggare från olika kommuner kan täcka upp för varandra om behov finns.</p>
<p> Miljö- och byggnämnden arbetar strategiskt och metodiskt för att minimera miljöpåverkan från kommunens enskilda avlopp.</p> <p> Nämndmål</p>	<p>Handläggning av bristfälliga avlopp från den senaste inventeringen är planerad att fortgå under år 2023. Enligt beslutad tillsynsplan för år 2023 täcks ca 80 % av resursbehovet för att driva avloppsärendena från inventeringen effektivt.</p> <p>Det återstår ca 80 bristfälliga avlopp på listan från den tidigare inventering som gjorts.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 19 ärenden har hittills drivits under året (påminnelse/föreläggande/förbud). • 23 fastigheter har redan tillstånd att åtgärda sina bristfälliga avlopp varav 4 st fått tillstånd under 2023. <p>Det är 9 fastigheter som har en ansökan/anmälan hos miljö- och byggnämnden som är under handläggning. Utsläppsförbud gäller för 13 fastigheter och 11 fastigheter har dispens från åtgärd.</p>

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Styrkort

ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	Alfta-Edsbyns Fastighets AB HR-ansvarig planerar tillsammans med respektive chef personal- och rekryteringsläget. En ny kompetensförsörjningsplan har tagits fram under perioden som kommer att vara grunden vid framtida rekryteringar.
 Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningsoorienterat. Koncernmål	Alfta-Edsbyns Fastighets AB Bolaget arbetar löpande med att uppfylla målet om god service och att jobba problemorienterat till nytta för våra hyresgäster. Någon aktuell mätning har ej skett. Bedömning är att målet delvis uppfyllt. Nya metoder för mätning av kundnöjdhet planeras att tas fram under 2024.
 Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer. Koncernmål	Alfta-Edsbyns Fastighets AB Senaste större tillskottet av lägenheter var när omställningen av två hus på Backa i Edsbyn färdigställdes under 2022, totalt tillfördes det 31 lägenheter. I dagsläget finns inga planer på nyproduktion av lägenheter. Osäkerheten gällande byggkostnader, ränteläge och investeringsstöd gör denna planering och projektering svårare.
 Bolaget skall aktivt arbeta för att sjukfrånvaron skall ligga i nivå eller lägre än branschen. Bolagsmål	Alfta-Edsbyns Fastighets AB Mätningar visar att sjukfrånvaron sjunkit men ligger över målet. Sjukfrånvaron följs löpande upp i ledningsgrupp och av HR, riktade insatser sätts in där behov finns.
 All Aefabs personal skall dagligen känna sig motiverad att gå till arbetet. Mätning sker genom årliga medarbetarenkäter. Bolagsmål	Alfta-Edsbyns Fastighets AB Medarbetarenkäter sker från och med 2022 varje kvartal. Dessa ligger till grund för varje arbetsgrupp som jobbar med detta och gör handlingsplaner på områden som bör förbättras. Under 2023 kommer utformningen av dessa att förändras för att vara ett tydligare led i vårt arbetsmiljöarbete. Målet bedöms sammantaget för all personal uppfyllt.

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Analys
 Modern och effektiv förvaltning och lokalvård av kommunens lokaler och utemiljöer för skola och omsorg. Mål är att bibehålla eller öka förvaltningsindex med 2018 som utgångsår. Bolagsmål	Alfta-Edsbyns Fastighets AB Kommunen har tidigare år gjort denna mätning. Mätning har ej skett i samband med bokslutet.
 Aefab s samtliga bostadsområden skall vara trygga och säkra. Genomföra trygghetsvandringar tillsammans med Hyresgästföreningen på ett antal bostadsområden varje år. Arbeta aktivt tillsammans med till exempel kommunen och polisen för att öka tryggheten. Bolagsmål	Alfta-Edsbyns Fastighets AB Otryggheten ökar i samhället vilket påverkar våra bostadsområden. Målet bedöms delvis uppnås för 2023. Någon mätning via enkäter sker inte detta år. Underlag för bedömning är de uppgifter vi sammanställer från störningshantering, samarbete med polis och socialtjänst. Arbetet med trygghet på AEFABs bostadsområden är högt prioriterat, insatser sker fortsatt tillsammans med kommunen, hyresgästföreningen och polisen.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effektmål	Analys
<p>● Genom vår sponsring ska vi vara en partner till föreningslivet i Ovanåker kommun. Vi ska se till att vår sponsring går till såväl elitidrott som övrigt föreningsliv. Syftet är att i första hand sponsra ungdomar och föreningar som arbetar med integrationsaktiviteter och ungdomsverksamhet. Minst 2 aktiviteter för anställda eller hyresgäster årligen.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta-Edsbyns Fastighets AB</p> <p>Sponsring följer fastställd policy där det framgår vilken inriktning sponsringen skall ha. Under perioden har det genomförts en aktivitet för all personal där en sponsor var med. Målet bedöms bli uppnått under 2023.</p>
<p>◆ Att erbjuda 15-20 ungdomar i kommunen sommarjobb varje år.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta-Edsbyns Fastighets AB</p> <p>Under 2023 anställdes 10 ungdomar för sommarjobb på Aefab.</p>

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effektmål	Analys
<p>◆ Aefab skall drivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt hållbara ekonomiska principer. Ågardirektivets mål om lönsamhet och soliditet skall uppnås under perioden. Avkastningskravet ska definieras som avkastning på fastigheternas bokförda värde och skall ligga på 6 % som snitt under 5 år. Soliditet på minst 17 %.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta-Edsbyns Fastighets AB</p> <p>Soliditetsmålet uppnås för 2023. Resultatmålet bedöms ej fullt ut uppnås för 2023.</p>
<p>● Vi ska uppfylla målen som ställts upp i Allmännyttans Klimatinitiativ: en fossilfri allmännytta och att minska energianvändningen med 30 procent senast år 2030. Utgångspunkten är 2007.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta-Edsbyns Fastighets AB</p> <p>En bedömning är att trenden med en total minskning bedöms att hålla i sig. För att nå målet 30 % till och med 2030 behöver vi göra mer på detta område. Därför pågår flera projekt som syftar till att spara energi. Detta avser till exempel värmeåtervinning på området Bagaren i Edsbyn, byte av fönster på några områden.</p>
<p>◆ Vi ska fram till år 2023 ha anpassat eller bytt ut en majoritet av våra fordon för persontransporter/service till ett så hållbart alternativ som möjligt.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta-Edsbyns Fastighets AB</p> <p>I samband med utbyte så sker detta till fordon som kan drivas av biodiesel (HVO) eller el.</p>

Alfta Industricenter AB

Styrkort

ARBETE OCH TILLVÄXT

Effekt mål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	Alfta Industricenter AB Aktiviteter och rekryteringar planeras tillsammans med Aefab.
 Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat. Koncernmål	Alfta Industricenter AB Bolaget arbetar dagligen med att uppfylla målet om god service. Personalen på plats arbetar nära våra hyresgäster och har dagliga kontakter. Målet bedöms att uppnås under 2023.
 Aicab ska genom sitt ägande av industrifastigheter och industrimark underlätta för att företag att etableras inom Ovanåkers kommun. Delta i minst 3 näringslivsmöten per år för att fånga upp företagets behov. När förändrade och utökade behov uppstår hos bolagets hyresgäster samråder vi om effektiva lösningar med snabb och tydlig handläggning. Bolagsmål	Alfta Industricenter AB Deltar i näringslivsmöten samt möten med våra hyresgäster, studiebesök och deltagande vid styrelsemöten sker för några hyresgäster varje år. Under våren har vi startat upp frukostmöten med våra hyresgäster för att ytterligare förbättra informationsutbytet. Bedöms uppnås under året.

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effekt mål	Analys
 Verka för att det skall finnas företag inom flera olika branscher på området. Utgångsår är 2019. Uthyrningsgraden minst 95 %. Bolagsmål	Alfta Industricenter AB Uthyrningsgraden överstiger målet om 95 %. Tre större utbyggnader och anpassningar har under året skett för befintliga hyresgäster. Efter de senaste årens etableringar på området har antalet branscher ökat.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Analys
 Genom vår sponsring ska vi vara en partner till föreningslivet i Ovanåkers kommun. Vi ska se till att vår sponsring går till såväl elitidrott som övrigt föreningsliv. Syftet är att i första hand sponsra ungdomar och föreningar som arbetar med integrationsaktiviteter och ungdomsverksamhet Bolagsmål	Alfta Industricenter AB Målet bedöms som uppnått under 2023. Stöd för detta finns i den sponsringpolicy med upprättade avtal som följs.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effektmål	Analys
<p>● Det verkliga värdet på våra fastigheter ska bibehållas eller ökas under en fyraårsperiod. Utgångspunkten är värdet per 2021-12-31. Soliditet på bokförda värde skall överstiga 25 procent. Resultat efter finansiella kostnader och före bokslutsdispositioner och skall uppgå till minst 4 procent på omsättningen.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta Industricenter AB</p> <p>Resultat- och soliditetsmål bedöms uppnås för 2023. Värderingen per 2023-12-31 visar att marknadsvärdet överstiger bokfört värde, dock är marginalen mindre än tidigare år.</p>
<p>● Uthyrningsgraden ska inte ligga under 95 procent.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta Industricenter AB</p> <p>Målet uppnås för 2023.</p>
<p>● Fortsätt med att byta ut/renovera större ventilationsanläggningar i syfte att spara energi och förbättra standarden i bolagets lokaler. Under 2023-2025 skall tre större ventilationsanläggningar bytas ut.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta Industricenter AB</p> <p>Under året har några större ventilationsaggregat uppdaterats till en lägre kostnad än vad som planerats. Detta förlänger livslängden och minskar kommande års investeringsbehov. I och med den stora osäkerhet som råder för priser på byggmaterial så kan denna plan komma att förändras.</p>
<p>● Sänka driftskostnader med 5 % per år. Driftskostnader definieras som värme, el, vatten.</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta Industricenter AB</p> <p>Driftskostnaderna för 2023 har ökat jämfört med 2022 och förklaras av att det varit ett kallare år än budget (normalår), underhållsåtgärder har ökat något samt att extra tjänster utförts när det gäller yttre skötsel på området. Den fleråriga trenden är att driftskostnaderna har sänkts varför målet bedöms som uppnått.</p>
<p>● 30 procents lägre energianvändning till 2030 (räknat från år 2007).</p> <p>B Bolagsmål</p>	<p>Alfta Industricenter AB</p> <p>Jämfört med 2019 har förbrukning fjärrvärme minskat med 15 % och el med 28 %. Mätningen är ej normalårskorrigerat.</p>

Helsinge Net Ovanåker AB

Styrkort

ARBETE OCH TILLVÄXT

Effekt mål	Analys
En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	Vi avvaktar framtagandet av den koncerngemensamma planen.
Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat. Koncernmål	Löpande arbete.
Antalet fiberanslutningserbjudna hushåll och fiberanslutna företag skall öka. Bolagsmål	Målet uppfyllt - Pågående utbyggnad av fibernätet.
Företagsförfrågningar ska besvaras med offert inom senast en månad Bolagsmål	Målet uppfyllt - Kontinuerlig uppföljning

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effekt mål	Analys
Höjd servicenivå med 24 timmars övervakning. Bolagsmål	Målet uppfyllt. Avtal om 24 timmars övervakning tecknat och driftsatt.
Tiden för felavhjälpning ska minska. Bl.a genom framtagande av produkter med tidsbegränsad felåtgärds tid Bolagsmål	Målet uppfyllt - Utvecklas kontinuerligt.
Kontinuerlig vidareutveckling av personalens kompetens Bolagsmål	Målet delvis uppfyllt - Sköts bl.a. via interna och externa utbildningar, studiebesök och medarbetarsamtal.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Analys
Snabb respons på inkomna frågeställningar. Frågeställare ska bli kontaktade inom 3 arbetsdagar Bolagsmål	Målet uppfyllt - Ligger kvar som kontrollpunkt för fortsatt efterlevnad.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effekt mål	Analys
 Bolaget ska långsiktigt drivas med vinst ur ett koncernperspektiv Bolagsmål	Målet uppfyllt - Hålls under uppsikt bl.a. genom återkommande ekonomiska rapporter/analyser vid varje styrelsemöte.
 Varje påbörjat projekt skall innan start genomgå en ekonomisk analys Bolagsmål	Målet uppfyllt - Återkommande aktivitet.
 Alternativ till fiberanslutning Bolagsmål	Målet delvis uppfyllt - Pågående analys. T.ex. radiolänkar, alternativa förläggningsmetoder mm.

Investeringsuppföljning 2023

bokslut

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Investeringar sammanfattning.....	3
Total investeringsbudget	3
Årets investeringsbudget	4
Aktiverade investeringar	5
Avslutade investeringar	7
Pågående investeringar (tabell).....	12
Avslutade investeringar (tabell)	13
Specificering samtliga investeringar	14
Fastigheter	17
Offentliga lokaler.....	17
Fritidsanläggningar	47
Övriga lokaler.....	66
Infrastruktur.....	67
Gator gång och cykelvägar.....	67
Broar	69
Gatubelysning.....	71
Övrig infrastruktur	73
Mark.....	74
IT	75
IT-administration	75
IT i skolan	83
Övrigt	85
Övrigt kommunstyrelsen	85
Övrigt Barn och utbildning	90
Övrigt Socialnämnden	92
VA.....	95
VA-ledningsnät	95
VA-verk	101

Investeringar sammanfattning

Total investeringsbudget

Avslutade investeringar

De avslutade investeringarna redovisar ett utfall i enlighet med budget. Beviljade budgetanslag sedan start uppgick till 62,6 mnkr och nettoinvesteringarna uppgick till 62,6 mnkr.

De investeringarna med störst avvikelser jämfört med beviljad budget var:

Investering	Budget Totalt	Nettoutgift totalt	Avvikelse
Ombyggnation problemområden 2023	3 500	6 595	-3 095
Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023	2 500	4 146	-1 646
Knåda skola: Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningställa lokaler	4 400	5 746	-1 346
Vikfjölfors skola: Ventilation och belysning	0	838	-838
Lillboskolan: Ombyggnad Tuvans förskola	400	0	400
Alfta sporthall: Ridåvägg och golvr	6 500	5 994	506
Nya VA anslutningar 2023	1 800	272	1 528
Inläckageåtgärder 2023	2 500	764	1 736
Forsparken: Ispist	8 500	5 556	2 944

Pågående investeringar

För de pågående investeringarna (dvs de som ännu inte avslutats vid årsskiftet) prognostiseras ett budgetunderskott på 4,2 mnkr. Det beviljade budgetanslaget uppgår till 119,5 mnkr. Prognosen för dessa investeringar är 123,7 mnkr varav 93,8 mnkr redan har investerats till och med 31 december 2023.

För några investeringsprojekt prognostiseras avvikelser mot anslagen budget. De investeringsprojekt med prognostiserade avvikelser är:

Investering	Budget Totalt	Nettoutgift totalt	Prognos	Avvikelse
Ny förskola Alfta inkl. projektering	48 240	54 418	52 240	-4 000
Voxnadalens gymnasium: Belysning	1 400	1 615	1 700	-300
Övrigt Kommunstyrelsen 2023	1 535	391	1 585	-50
Byte av föräldrade datorer 2023	1 322	159	1 122	200

Årets investeringsbudget

Årets investeringsbudget uppgår till 103,1 mnkr. Under året har nettoutgifter på 75,9 mnkr bokförts. Orsaken till överskottet på 27,2 mnkr beror främst på investeringar som inte genomförs enligt tidplan.

Av de investeringar som redovisar negativa budgetavvikelser återfinns bland annat Skogsbackens förskola (pågående): -6,2 mnkr och Knåda skola Gula huset våning 2 (avslutad): -1,2 mnkr.

Av de investeringar som redovisar positiva budgetavvikelser återfinns bland annat lordningsställande av lokaler för IFO (pågående): +3,0 mnkr, Voxnadalens gymnasium Ventilationsaggregat (pågående): +3,0 mnkr och Forsparken Ispist (avslutad): +2,9 mnkr.

Aktiverade investeringar

Under året har 33 investeringsprojekt aktiverats. Aktivering görs i samband med att anläggningstillgången tas i bruk och innebär att avskrivningar kostnadsförs i enlighet med tillgångens nyttjandeperiod. Trots aktivering kan det vara så att det kvarstår utgifter som ska bokföras på investeringsprojektet vilket innebär att en aktiverad investering inte är likställt med en avslutad investering.

Följande investeringar har aktiverats:

- Rotebergs skola takrenovering (Inv.nr:6413)
- Alfta ishall: Kylanläggning (Inv.nr:4119)
- Brandstation Edsbyn ventilationsaggregat (Inv.nr:4378)
- Knåda skola Gula huset våning 2 (Inv.nr:4418)
- Digitala vattenmätare, VA (Inv.nr:7573)
- Skogsbackens förskola, Alfta (Inv.nr:6440)
- Datorer IT 2022 (Inv.nr:1133)
- Gång och cykelvägar 2023 (Inv.nr:6456)
- Celsiushallen bassäng (Inv.nr:4114)
- Alfta sporthall, Ridåvägg och golv (Inv.nr:4118)
- Ombyggnation problemområden 2023, VA (Inv.nr:7578)
- IT i skolan 2023 (Inv.nr:1693)
- Övrigt kommunstyrelsen 2022 (Inv.nr:2329)
- Underh. av fastighetsnät och byte switch 2023 (Inv.nr:2330)
- Övrigt Kommunstyrelsen 2023 (Inv.nr:2332)
- Övrigt Socialnämnden 2023 (Inv.nr:2728)
- Idrottsanläggning Ön (Inv.nr:3199)
- Snökanon (Inv.nr:3437)
- Upprustning pumpstationer 2023 (Inv.nr:3523)
- Inventarier till nya förskolan Ungmans (Inv.nr:3629)
- Brandstation Edsbyn tillbyg omkl.rum ambulans (Inv.nr:4423)
- Ospec. investeringar i fastigheter 2023 (Inv.nr:4424)
- Lillbo skolan: Akustiktak och belysning (Inv.nr:4425)
- Ventilation styrenheter (Inv.nr:4429)
- Upprustning bef VA-anläggningar 2022 (Inv.nr:5522)
- Viksjöfors skola ventilation och belysning (Inv.nr:6151)
- Reinvestering belysningsanläggning enl.plan (Inv.nr:6453)
- Reinvestering belysningsanläggning 2023 (Inv.nr:6458)
- Lysrörsarmatur utbyte (Inv.nr:6459)
- Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023 (Inv.nr:7579)

Edsbyn & Alfta

Ovanåkers kommun

- Inläckageåtgärder 2023 (Inv.nr:7580)
- Nya VA anslutningar 2023 (Inv.nr:7581)
- Leasingbilar 2023 (Inv.nr:2729 objekt 9075-9084)

Avslutade investeringar

Under året har 23 investeringsprojekt avslutats. Ett investeringsprojekt ses som avslutat då samtliga investeringsutgifter (och eventuella investeringsinkomster) har bokförts.

Bedömning ifall investeringsprojekt är avslutade eller inte görs i samband med årsbokslut.

Benämning	Budget	Nettoutgift	Avvikelse
Gårdtjärnsberget: Snökanon	0	199	-199
Vikjöfors skola: Ventilation och belysning	0	838	-838
Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2022	150	171	-21
Brandstr. Edsbyn vent.aggreat	150	218	-68
Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2023	200	200	0
Lillboskolan: Ombyggnad Tuvans förskola	400	0	400
Digitala vattenmätare 2023	500	492	8
Byte av föräldrade datorer 2022	534	499	35
Reinvestering broar enligt specifikation 2022	1 700	1 807	-107
Nya VA anslutningar 2023	1 800	272	1 528
Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023	2 500	4 146	-1 646
Inläckageåtgärder 2023 (inkl.7568)	2 500	764	1 736
Rotebergs skola: takrenov.	3 000	2 814	186
Ombyggnation problemområden 2023	3 500	6 595	-3 095
Forsparken: Kylanläggning ishall	3 660	3 576	84
Leasingbilar 2023	3 665	3 891	-226
Upprustning av befintliga VA-anläggningar. 2022	4 000	3 879	121
Knåda skola: Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningställa lokaler	4 400	5 746	-1 346
Ön konstgräsmatta	4 500	4 521	-21
Celsiuskolan skolgård	4 700	4 695	5
Gator gång och cykelvägar 2022	5 750	5 750	0
Alfta sporthall: Ridåvägg och golv	6 500	5 994	506
Forsparken: Ispist	8 500	5 556	2 944

Redovisning av avslutade investeringar görs i samband med årsbokslut. Krav på hur återrapportering sker beror på om investeringen är större eller mindre än 5 mnkr.

Vad säger reglementet?

Investeringar under 5 miljoner

Investeringsprojekt under 5 mnkr slutredovisas i samband med årsredovisning. En investeringsuppföljning upprättas då med en jämförelse mellan investeringsprojektets budget och dess utfall. Där görs också en kort beskrivning av investeringen.

Investeringar över 5 miljoner

För projekt över 5 mnkr är kommunstyrelsen förutom redovisning i samband med årsredovisning även ansvarig för en uppföljning och återrapportering till kommunfullmäktige. Underlaget tas fram i samverkan mellan de parter som deltagit i projektet.

I uppföljningen redovisas investeringsprojektets ekonomi och en kvalitativ bedömning av investeringens genomförande. Resultatet jämförs i slutrapporten med den ursprungliga behovsbeskrivningen och kalkylerna i beslutsunderlaget.

Slutredovisningen ska innehålla:

- Bakgrund och syfte med investeringen
- Valt åtgärdsalternativ och en kort beskrivning av vad som valdes bort och varför
- Ursprunglig tidsplan och verklig tidsåtgång
- Deltagare i projektet
- Följdeffekter av investeringen
- Investeringskalkylernas utfall jämfört med beslutsunderlaget
- Total utgift och planerad nyttjandeperiod för investeringen

Upplysninger med koppling till investeringsreglemente

Startbesked

Kommentarer gällande startbesked

Av beslutade investeringar har sju (7) budgetbelopp som överstiger 5 mnkr och som enligt reglementet kräver startbesked. Krav på startbesked infördes i det investeringsreglemente som beslutades på kommunfullmäktige 28 februari 2022.

Specifikation investeringar över 5 mnkr:

- Ny förskola Alfta (48,2 mnkr) . Inget formellt beslut om startbesked har lämnats. Startbesked begärdes av kommunstyrelseförvaltningen i den tjänsteskrivelse som var underslag till kommunstyrelsens arbetsutskott den 22 mars 2022. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade då att "lämna klartecken för inledande vatten- och avloppsledning samt provgrop". Vid påföljande kommunstyrelse, den 12 april 2022, togs inget beslut om startbesked. Beslut om styrgrupp togs på kommunstyrelsen § 56 2022-04-12.
- Forsparken ispist (8,5 mnkr). Inget formellt beslut om startbesked. Investeringen påbörjades före 28 februari 2022.
- Alfta sporthall: Ridåvägg och golv (6,5 mnkr). Inget formellt beslut om startbesked.
- Marklösen (7,5 mnkr). Inget formellt beslut om startbesked. Att det totala budgetbeloppet överstiger 5 mnkr beror på att investeringsprojektet byggs på med årliga anslag som var för sig understiger 5 mnkr.

- Gator gång och cykelvägar 2022 (5,8 mnkr). Inget formellt beslut om startbesked.
- Gator gång och cykelvägar 2023 (5,5 mnkr). Inget formellt beslut om startbesked.
- Upprustning av befintliga VA-anläggningar. 2023 (5,0 mnkr). Inget formellt beslut om startbesked.

Start av investering innan budgetbeslut:

Ett investeringsprojekt har påbörjats i förtid och ett investeringsprojekt har genomförts utan beslutad budget. De två investeringsprojekten är Ventilation och belysning i Viksjöfors skola där investeringen genomfördes 2023 trots att budget var beviljad 2024. Ingen begäran om att påbörja investeringsprojekt i förtid har inkommit. Det andra investeringsprojektet var Snökanon till Gårdtjärnsberget. Snökanonen hade köpts in på driftsbidraget men har vid bokslut klassificerats om till anläggningstillgång.

Vad säger reglementet?

I reglementet står följande:

Projektstart

Då beslut tagits av kommunfullmäktige är det nämnderna som ansvarar för investeringarna. För de flesta investeringar är det tydligt för nämnden vad som beställts av kommunfullmäktige. I de fallen utförs investeringen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och beslutet utgör då även startbesked för förvaltningen. I vissa fall kan det vara så att nämnden behöver lämna startbesked till förvaltningen innan investering påbörjas.

För investeringar överstigande 5 mnkr krävs alltid startbesked. Startbesked fattas av kommunstyrelsen. Då tar även kommunstyrelsen ställning till om det bedöms behövas en särskild styrgrupp och vilka som i så fall ska ingå. Det är väsentligt att samverkan sker mellan berörda förvaltningar i investeringsprojekten, varför även projektdeltagare från andra förvaltningar i förekommande fall ska utses.

Start av investering innan investeringsbudget

Startbesked ska alltid lämnas av kommunstyrelsen ifall investeringar behöver påbörjas innan dess budgetanslag eller att en flerårig investering behöver ianspråkta investeringsbudget från kommande år.

Rutiner vid avvikelser

Kommentarer gällande avvikelser

Negativa budgetavvikelser/prognoser som är över 5 procent och 200 tkr finns för sju (7) investeringsprojekt.

Dessa investeringsprojekt är:

- Skogsbackens förskola, ny förskola Alfta. Budget 48,2 och prognos 52,2 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade den 2023-05-02 §102 ett beslut om att tillåta investeringen att fortgå.
- Ombyggnation problemområden 2023 (VA). Budget 3,5 mnkr och utgift 6,6 mnkr. Rapportering om avvikelse har skett sedan tertiårluppföljningen för 2023. Tertiårluppföljningen beslutades av

kommunfullmäktige den 2023-06-19.

- Knåda skola Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningsställa lokaler. Budget 4,4 mnkr och utgift 5,7 mnkr. Rapportering om avvikelse har skett sedan delårsrapporten för 2022. Delårsrapporten behandlades av kommunstyrelsen den 18 okt 2022 och därefter av kommunfullmäktige den 21 nov 2022.
- Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023 (VA). Budget 2,5 mnkr och utgift 4,1 mnkr. Rapportering om avvikelse har skett sedan tertialuppföljningen för 2023. Tertialuppföljningen beslutades av kommunfullmäktige den 2023-06-19.
- Voxnadalens gymnasium: Belysning. Budget 1,4 mnkr och prognos 1,7 mnkr. Rapportering om avvikelse skedde i delårsrapporten för 2023.
- Viksjöfors skola: Ventilation och belysning. Budget 0 mnkr och utgift 0,8 mnkr. Konstaterat i samband med budgetuppföljning bokslut 2023.
- Leasingbilar 2023. Budget 3,7 mnkr och utgift 3,9 mnkr. Konstaterat i samband med bokslut 2023.

Om det är avvikelser som uppkommer i samband med pågående arbete ska beslut om fortgående av investeringen tas av kommunstyrelsen.

Om det är avvikelser som uppkommer vid upphandling eller till följd av ändrad omfattning ska kommunfullmäktige besluta. Sådant beslut är inte fattat för någon av dessa investeringar.

Positiva budgetavvikelser/prognoser som är över 5 procent och 200 tkr finns för sex (6) investeringsprojekt. Dessa är 1. Forsparken: Ispist, 2. Inläckageåtgärder 2023, VA, 3. Nya VA anslutningar 2023, VA, 4. Alfta sporthall: Ridåvägg och golv, samt 5. Lillboskolan: Ombyggnad Tuvans förskola och 6. Byte av föråldrade datorer 2023

Vad säger reglementet?

I reglementet står följande:

De investeringsmedel som beslutas av kommunfullmäktige, i samband med investeringsplaneringen, baseras på antaganden. Det betyder att utfallet i vissa fall kommer att bli lägre och i andra fall högre än budgeterat. Det blir en långsam process om kommunfullmäktige ska godkänna/besluta om varje enskild avvikelse varför det är viktigt med regler som styr när det kan bli aktuellt med en omprövning av investeringsbudgeten.

Avvikelser i samband med upphandling

Investeringen ska upp till omprövning av kommunfullmäktige om det visar sig att anbudet avviker mer än 5% och mer än 200 tkr jämfört med budget. I övrigt överläts till förvaltning och nämnd att se till att investeringen genomförs i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Avvikelser i samband med pågående arbete

Alla detaljer går inte att förutse vid upphandlingen. Det kan därför uppkomma situationer där det under pågående arbete visar sig att förutsättningarna är sådana att investeringen blir dyrare än planerat. Beslut om

ett fortgående av investeringen ska fattas av kommunstyrelsen om avvikelsen är mer än 5% och mer än 200 tkr jämfört med budget. Kommunstyrelsen kan föreslå kommunfullmäktige om omprövning och ytterligare budgetanslag.

Avvikelser i samband med ändrad omfattning

Förekommande är att det efter att investeringen beslutats tillkommer åtgärder som av praktiska och ekonomiska skäl är möjliga att genomföra samtidigt med beslutad investeringsåtgärd. Därmed kommer omfattningen på investeringen att förändras från ursprungligt beslut. Uppkommer en sådan avvikelse krävs ett nytt beslut av kommunfullmäktige om avvikelsen är mer än 5 procent och mer än 200 tkr jämfört med budget.

Pågående investeringar (tabell)

	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregera t	Nettoinv aggregera t	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA							
Fastigheter	84 030	69 891	88 330	-4 300	41 289	27 149	14 140
Offentliga lokaler	69 090	60 150	73 390	-4 300	29 961	21 021	8 940
Fritidsanläggningar	14 640	9 740	14 640	0	11 028	6 128	4 900
Övriga lokaler	300	0	300	0	300	0	300
Infrastruktur	17 755	16 287	17 755	0	11 476	10 009	1 467
Gator, gång- och cykelvägar	5 500	7 436	5 500	0	5 500	7 436	-1 936
Broar	700	0	700	0	700	0	700
Gatubelysning	3 450	2 908	3 450	0	3 115	2 573	542
Mark	7 455	5 944	7 455	0	1 511	0	1 511
Övrigt	650	0	650	0	650	0	650
IT	5 658	3 648	5 458	200	5 658	3 648	2 010
IT-administration	2 142	264	1 942	200	2 142	264	1 878
IT i skolan	3 516	3 384	3 516	0	3 516	3 384	132
Övrigt	5 585	2 913	5 635	-50	5 468	2 796	2 672
Summa inv exkl VA	113 028	92 739	117 178	-4 150	63 891	43 602	20 289
INVESTERINGAR VA							
Vatten och avlopp	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
Verk	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
Ledningar	0	0	0	0	0	0	0
Summa inv VA	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	119 528	93 812	123 678	-4 150	70 391	44 675	25 716

Avslutade investeringar (tabell)

	Utgifter sedan projektets start			Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	35 810	34 157	1 653	14 850	11 660	3 190
Offentliga lokaler	12 650	14 311	-1 661	3 559	3 683	-124
Fritidsanläggningar	23 160	19 846	3 314	11 291	7 977	3 314
Övriga lokaler	0	0	0	0	0	0
Infrastruktur	7 450	7 557	-107	401	508	-107
Gator, gång- och cykelvägar	5 750	5 750	0	320	320	0
Broar	1 700	1 807	-107	81	188	-107
Gatubelysning	0	0	0	0	0	0
Mark	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0
IT	884	870	14	812	799	13
IT-administration	884	870	14	812	799	13
IT i skolan	0	0	0	0	0	0
Övrigt	3 665	3 891	-226	3 665	3 891	-226
Summa inv exkl VA	47 809	46 475	1 334	19 728	16 858	2 870
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp	14 800	16 148	-1 348	12 969	14 318	-1 349
Verk	4 000	3 879	121	2 169	2 049	120
Ledningar	10 800	12 269	-1 469	10 800	12 269	-1 469
Summa inv VA	14 800	16 148	-1 348	12 969	14 318	-1 349
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	62 609	62 623	-14	32 697	31 176	1 521

Specificering samtliga investeringar

Inv.	Benämning	Total budget, tkr	Total nettoutgift, tkr	Total prognos, tkr	Avslutad	Startår (budget)	Slutdatum
	PÅGÅENDE INVESTERINGAR						
	Fastighet						
	Offentliga lokaler						
4344	Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal	3 400	668	3 400		2015	2024
1134	Alftaskolan: Återställning av mark efter rivning av Tellus förskola	300	0	300		2023	2024
4423	Brandstation i Edsbyn: Om- eller tillbyggnad av omklädningsrum för ambulansen	700	576	700		2022	2024
6144	Gyllengården: Stamrenovering	1 500	73	1 500		2020	2025
4425	Lillbo skolan: Akustiktak och belysning	500	408	500		2023	2024
4377	Ospecificerat förskolor: Utemiljöer förskolor 2018-2020	1 350	1 141	1 350		2018	2024
6440	Ny förskola Alfta inkl. projektering	48 240	54 418	52 240		2021	2024
4424	Ospecificerade investeringar i fastigheter 2023	300	126	300		2023	2024
6459	Lysrörsarmaturer utbyte	1 500	1 035	1 500		2023	2024
4429	Ventilation styrenheter	1 000	0	1 000		2023	2024
4398	lordningställande av lokaler för IFO	3 000	0	3 000		2021	2024
6425	Alfta brandstn. värmesystem	400	0	400		2019	2024
6441	Alfta brandstation: Fönsterbyte	600	0	600		2021	2026
4427	Polis och brandstation i Alfta: Golv vagnhall	200	0	200		2023	2025
4369	Rotebergs skola: fsk ventilation	350	90	350		2017	2024
6455	Öjestugan: Byte fönster	650	0	650		2023	2025
4422	Runemo skola: Ventilation kök	700	0	700		2022	2026
6449	Voxnadalens gymnasium: Belysning	1 400	1 615	1 700		2022	2024
4426	Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat	3 000	0	3 000		2023	2024
	Fritidsanläggningar						
4114	Celsius simhall: Bassängrenovering	3 400	2 980	3 400		2020	2024
6145	Celsius simhall: Nya rör och elinstallationer	4 200	2 436	4 200		2020	2024
2152	Forsparken: Laddstolpar Alfta camping	150	0	150		2020	2024
3423	Forsparken: Ny vattenmätare	40	0	40		2021	2024
3428	Forsparken: Uthyrningsstugor	200	0	200		2022	2024
3198	Forsparken: Omläggning fotbollsplan	1 700	1 474	1 700		2022	2024
3199	Ön: Idrottsanläggning Ön	4 950	2 850	4 950		2022	2024
	Övriga lokaler						
3430	Alfta Gästis: Nytt låssystem	300	0	300		2022	2024

Inv.	Benämning	Total budget, tkr	Total nettoutgift, tkr	Total prognos, tkr	Avslutad	Startår (budget)	Slutdatum
	Infrastruktur						
	Gator gång och cykelvägar						
6456	Gator gång och cykelvägar 2023	5 500	7 436	5 500		2023	2024
	Broar						
6457	Reinvestering broar enligt Specifikation 2023	700	0	700		2023	2024
	Gatubelysning						
6453	Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt plan. 2022	950	602	950		2022	2024
6458	Reinvestering belysningsanläggning 2023	2 500	2 306	2 500		2023	2024
	Mark						
8316	Marklösen	7 455	5 944	7 455		2015	2024
	Övrigt						
4428	Lekplats i centrala Viksjöfors	650	0	650		2023	2024
	IT						
	IT-administration						
1135	Byte av föråldrade datorer 2023	1 322	159	1 122		2023	2024
2331	Infrastruktur för ökad IT-säkerhet och samverkan alternativ B	820	106	820		2023	2024
	IT i skolan						
1693	IT i skolan 2023	3 516	3 384	3 516		2023	2024
	Övrigt						
2329	Övrigt Kommunstyrelsen 2022	950	501	950		2022	2024
3629	Inventarier till nybyggnation - Nya förskolan Alfta	2 000	1 378	2 000		2023	2024
2332	Övrigt Kommunstyrelsen 2023	1 535	391	1 585		2023	2024
2622	Övrigt Barn och utbildningsnämnden 2023	300	58	300		2023	2024
2728	Övrigt Socialnämnden 2023	800	584	800		2023	2024
	VA						
	VA-verk						
5515	Reinvestering verk 2023	500	484	500		2023	2024
5523	Upprustning av befintliga VA-anläggningar. 2023	5 000	100	5 000		2023	2025
3523	Upprustning pumpstationer 2023	500	299	500		2023	2024
3524	Styrssystem verk 2023	500	190	500		2023	2024
	AVSLUTADE INVESTERINGAR						
	Fastighet						
	Offentliga lokaler						

Inv.	Benämning	Total budget, tkr	Total nettoutgift, tkr	Total prognos, tkr	Avslutad	Startår (budget)	Slutdatum
4378	Brandstn. Edsbyn vent.aggregat	150	218			2018	
4117	Celsiuskolan skolgård	4 700	4 695			2021	
4361	Lillboskolan: Ombyggnad Tuvans förskola	400	0			2016	
6413	Rotebergs skola: takrenov.	3 000	2 814			2018	
4418	Knåda skola: Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningställa lokaler	4 400	5 746			2022	
6151	Vikfjöfors skola: Ventilation och belysning	0	838			-	
	Fritidsanläggningar						
6448	Forparken: Ispist	8 500	5 556			2021	
4119	Forsparken: Kylanläggning ishall	3 660	3 576			2022	
3437	Gårdtjärnsberget: Snökanon	0	199			-	
3429	Ön konstgräsmatta	4 500	4 521			2022	
4118	Alfta sporthall: Ridåvägg och golv	6 500	5 994			2021	
	Infrastruktur						
	Gator gång och cykelvägar						
6451	Gator gång och cykelvägar 2022	5 750	5 750			2022	
	Broar						
6452	Reinvestering broar enligt specifikation 2022	1 700	1 807			2022	
	IT						
	IT-administration						
1133	Byte av föråldrade datorer 2022	534	499			2022	
2328	Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2022	150	171			2022	
2330	Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2023	200	200			2023	
	Övrigt						
2729	Leasingbilar 2023	3 665	3 891			2023	
	VA						
	VA-verk						
5522	Upprustning av befintliga VA-anläggningar. 2022	4 000	3 879			2022	
	VA-ledningsnät						
7578	Ombyggnation problemområden 2023	3 500	6 595			2023	
7579	Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023	2 500	4 146			2023	
7580	Inläckageåtgärder 2023 (inkl.7568)	2 500	764			2023	
7573	Digitala vattenmätare 2023	500	492			2023	
7581	Nya VA anslutningar 2023	1 800	272			2023	
Summa		182 137	156 435	123 678			

Fastigheter

Offentliga lokaler

Alftaskolan: Byte ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4344	2015	2024	Nej	3 400	668	3 400	0	2 971	239	

Budget

Investeringen består av två beslut. Dels ett beslut på 400 tkr år 2015 som avsåg ventilationsaggregat kök och dels ett beslut på 3000 tkr år 2022 som avsåg ventilation kök samt nytt tak över matsal.

I investeringsplanen för 2015 angavs följande beskrivning:

Ventilationsaggregatet som försörjer kök och matsal är underdimensionerat. Byte av ventilationsaggregat utförs.

I investeringsplanen för 2022 står följande beskrivning:

Ovan matsalen är det ett platt yttertak som läcker ner i matsalen vid ett antal tillfällen per år. Ventilationen till köket är otillräcklig. Köket byggdes inte som ett storkök från början och ventilationen hade brister redan då. Ett nytt sadeltak byggs över matsalen och får inrymma nytt fläktrum med nytt ventilationsaggregat.

Kommentar till prognos totalt

De utgifter på 400 tkr tom 31/12- 2021 avser projektering och ombyggnad av ventilationsskåp i kök.

Det finns en risk att investeringen kan bli mer kostsam än beräknat på grund av att takkonstruktionen kommer bli en annorlunda mot för planeringen. Detta kommer att visa sig vid upphandlingsförfarandet.

Projektering påbörjades i juni 2022 för tak och ventilation.

Arbetet fortsätter 2024.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Orsaken till att inte investeringen har slutförts är att andra projekt har prioriterats. Vi har dock jobbat fram en plan och fått ritningar på hur byggnationen ska se ut i ett slutförande och dokument har jobbats fram så en upphandling på jobbet ska kunna skickas ut under 2024.

Brandstation Edsbyn: Ventilationsaggregat

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4378	2018	2023	Ja	150	218		-68	150	218	

Budget

Brandstation Edsbyn: Ventilationsaggregat anslogs i investeringsplanen för 2018.

Ventilationsaggregatet i kontorsdelen behöver bytas på grund av att det är underdimensionerat.

Slutredovisning

Investeringen avslutad. Ventilationsaggregatet är bytt och det var målet med investeringen.

Brandstation Edsbyn: Om- eller tillbyggnad av omklädningsrum för ambulansen

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4423	2022	2024	Nej	700	576	700	0	700	576	

Budget

Brandstation Edsbyn: Om- eller tillbyggnad av omklädningsrum för ambulansen anslogs i investeringsplanen för 2022.

Ombyggnad för nytt omklädningsrum för ambulansens personal. Eventuellt kan en mindre utbyggnad behövas.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen ser ut att hålla sig inom budgeterade medel. Arbetet har utförts under 2023.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Sen fakturering

Celsiuskolan: Skolgård

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4117	2021	2023	Ja	4 700	4 695		5	1 671	245	

Budget

Celsiuskolan: Skolgård anslogs i investeringsplanen för 2021.

Skolgården prioriterades bort av ekonomiska skäl under ombyggnationen av Celsiuskolan. Barn- och utbildningsförvaltningen har i samråd med Kennet Fröjd, rektor vid Celsiuskolan, tittat på gamla underlag samt verksamhetens önskemål. Man är överens om inriktningen. Biträdande kommunchef har beställt projektet från fastighetsavdelningen, under förutsättning att medlen anslås. Projektförutsättningar

-Verksamhetens föreslagna utrustningsval och ingående enheter enligt Alternativ C ska tillmötesgå så långt det är möjligt.

-Utformningen skall tillmötesgå de olika behov som finns i de olika åldersgrupperna, uppmuntra till fysisk aktivitet, och innehålla lösningar som tillmötesgår elever med funktionshinder.

-Utformningen skall förutom lekutrustning innehålla rikligt med bänkar och andra uppehållsytor.

-Utformningen kan med fördel om budgeten tillåter innehålla olika topografiska inslag i form av kullar och plataer.

-Utrustning anpassad för specifika åldersgrupper skall placeras så nära respektive åldersgrupps entré som möjligt. Detta innebär i praktiken stigande åldrar åt öster på skolgården.

-En plan med futsal-mått kan med fördel placeras mitt i skolgårdsområdet som naturlig avdelare mellan åldersgrupperna. Planen är obligatorisk. Om budgeten tillåter skall konstgräs anläggas. Om inte bör planen vara grusad och förberedd för konstgräs i ett senare skede.

-Uteklassrum med tak är obligatoriskt. Uteklassrummet skall placeras nära skolbyggnaderna, öster om skolgårdens mitt.

-En läktare skall anläggas med gaveln åt skolbyggnaden och sittriktning åt öster. Framför läktaren skall det vara minst 3 meters utrymme för uppträdanden eller lektionsledare. Baksidan av läktaren kan med fördel utrustas med klättergrepp.

-Om budgeten tillåter skall en pump-trackbana anläggas. Om inte skall det finnas en utpekad plats för framtida pump-track. En billigare lösning med kuperad bana kan övervägas.

Prioriteringar: Utrustningen enligt verksamhetens Alternativ C skall så långt det är möjligt inte prioriteras bort. Billigare lösningar för andra delar av utformningen skall i första hand tillämpas.

Samverkan: Projektet skall samverkas med representanter för verksamheten. Formen för samverkan avgörs av fastighetsavdelningen. Det första utkastet till utformning skall vara så nära önskat slututseende som

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

möjligt för att ge verksamheten möjligheten att inkomma med synpunkter i tid.

Kommunfullmäktige beslutade att öka investeringsbudgeten den 2 maj 2022 från 3 000 tkr till 4 700 tkr.

Slutredovisning

Merparten av investeringen genomfördes under 2021. Under 2022 inkom någon mindre faktura på elarbeten.

Investeringen slutfördes 2023 i och med rivning av förråd samt installation av ljudanläggning.

Gyllengården: Stamrenovering

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6144	2020	2025	Nej	1 500	73	1 500	0	1 427	0	0

Budget

Gyllengården: Stamrenovering anslogs i investeringsplanen för 2020 och 2021 med 750 tkr vardera år.

Avloppsledningar i den ursprungliga delen av Gyllengården behöver åtgärdas genom relining.

Avloppssystemet är filmat och stora brister har hittats. Flera delar av systemet framför allt från avdelningsköken måste åtgärdas genom relining.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen ser ut att hålla sig inom budgeterade medel. Stora delar av ledningarna är filmade och dom ser ok ut. Filmning kommer att fortsätta under 2024. Åtgärder genomförs ifall brister upptäcks.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Orsaken till att inte investeringen har slutförts är att ärendet är pågående och tidskrävande.

Knåda skola: Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningställa lokaler

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4418	2022	2023	Ja	4 400	5 746		-1 346	0	1 230	

Budget

Knåda skola: Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningställa lokaler anslogs i investeringsplanen för 2022.

Att brandsäkra och använda övervåningen då det finns behov av mer lokalyta på Knåda skola.

Slutredovisning

I byggnationen har hela övervåningen gjorts om så att lokalen är anpassad till den verksamhet som barn och utbildningsförvaltningen ska bedriva. Tre lägenheter har gjorts om till en öppen planlösning. I samband med det uppfylls kraven på tillgänglighetsanpassning och utrymning brand.

Till följd av ombyggnationen behöver även ett ventilationsaggregat installeras på samma våning. Utgiften för ventilationsaggregatet uppskattas till ca 1,2 mnkr vilket inte inryms i de 4,4 mnkr som kommunfullmäktige ursprungligen beslutade om.

Lokalen blev klar för verksamheten i början av 2023.

Lillboskolan: Ombyggnad Tuvans förskola

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4361	2016	2023	Ja	400	0		400	400	0	

Budget

Lillboskolan: Ombyggnad Tuvans förskola anslogs i investeringsplanen för 2016.

Slutredovisning

Projektet avslutas utan åtgärd.

Utemiljöer förskolor 2018-2020

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4377	2018	2024	Nej	1 350	1 141	1 350	0	429	220	

Budget

Utemiljöer förskolor 2018-2020 anslogs i investeringsplanerna för 2018-2020 med 450 tkr för respektive år.

Noteras ska att detta är en investering som det även anslogs budget för under åren 2015-2017 med 450 tkr för vardera år. Dessa är genomförda med utgifter i likhet med budgetanslag och de är avslutade sedan tidigare.

Ett utredningsarbete har pågått under 2014 med representanter från förskolorna och fastighetsansvariga på kommunen. Varje förskolas utemiljö har granskats utifrån flera perspektiv, inte bara den lekutrustning som finns. I studien har ingått att titta på hur stor yta som förskolan har per barn, hur varierad den är, hur tillgängligheten är, topografi och vegetation, samspel mellan ute och inne, utsikt över grönska med mera. Studien är utförd av en grupp förskollärare och via en poängsättning har sedan varje förskola fått en lekvärdesfaktor.

Lekvärdesfaktorer sammanställning

	Poäng
Kullen (Runemo)	-0,5
Furan	5
Tellus (Alftaskolan)	-2,5
Nordanäng	2
Viksjöfors	-5,5
Knåda	3
Roteberg	1,5
Sörgården	0,5
Tuvan (Lillboskolan)	2
Fölet	3
Backa	4,5
Öjestugan	5
Trollstugan (Voxna)	1,5

Arbetsgruppens gemensamma målsättning är att alla förskolor bör ha minst 3 poäng efter den kommande investeringsperioden 2015-2019. Prioriteringsordningen kommer att beakta framtida utveckling av lokaliseringar. Investeringarna innefattar både lekutrustning och andra åtgärder för att förbättra inte minst tillgängligheten som får underkänt på att förskolor.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen ser ut att hålla sig inom budgeterade medel.

En lång projektering med barn och utbildningsförvaltningen gällande utformning av utemiljöer. Därför kommer inte hela budgeten förbrukas under innevarande år utan en fortsättning kommer att krävas under 2023 och 2024.

Bland annat har Öjestugan och Sörgården har fått nya gungställningar under 2022. Klätterställning har köpts in och monterats på Rotebergs förskola.

Runemoskolans utemiljö kommer under 2022 att justeras så att den passar in bättre för förskolan och F-6 kommer att få kompletterande lekutrustning.

Ett solskydd har köpts in under 2022 och installerats på Öjestugan och ett eget solskydd har byggts på Sörgården. Utvärdering kommer att ske och målsättningen är att under 2023 kommer solskydd att installeras på samtliga förskolor.

Lekutrustning och gungställningar kommer att kompletteras efter behov.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Vissa åtgärder kvarstår. Utvärdering kommer att ske och målsättningen är att under 2024 kommer solskydd att installeras på samtliga förskolor.

Lekutrustning och gungställningar kommer att kompletteras efter behov.

Ny förskola i Alfta, inkl.projektering

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6440	2021	2024	Nej	48 240	54 418	52 240	-4 000	11 123	17 301	

Budget

Ny förskola i Alfta, inkl. projektering anslogs i investeringsplanerna för 2021 och 2022.

För projektering förskola Alfta anslogs 400 tkr 2021 med motiveringen:

Projektering av en ny förskola i centrala Alfta inklusive ny detaljplan. Målet var att ta fram en kalkyl för en ny förskola i Alfta.

För ny förskola anslogs för 2021: 13 500 tkr.

Nybyggnation av förskola i Alfta. Målet med investeringen var ersättning av undermålig infrastruktur för förskola samt utbyggnad av antalet platser för att möta framtida efterfrågan.

För ny förskola anslogs för år 2022: 23 390 tkr. Som motiv till beslutet angavs följande.

Kommunfullmäktige antog 2020-05-04 investeringsplan 2021-2025. Den innehöll en investering gällande en ny 6-avdelningsförskola i Alfta. Anslagen summa (27 000 tkr) baserades på ramavtalet för förskolebyggnader via SKL Kommentus Inköpscentral.

Dessa 27 mnkr för ny förskola Alfta är fördelade enligt 13,5 mnkr 2021 och ytterligare 13,5 mnkr 2022. I det här förslaget föreslås en tilläggsbudgetering om 9 890 tkr för 2022. Fördelningen blir då 13,5 mnkr 2021 och 23,39 mnkr 2022. Det första antagandet om kostnad för förskolebyggnaden gjordes innan SKR:s upphandling av Ramavtal Förskolebyggnader 2018 blev känd för kommunen. Efter dialog med leverantörer och SKR har det framkommit att en högre kostnad är aktuell.

Det antogs vid investeringsbeslutet att själva byggnaden skulle kosta 25 000 tkr och utemiljön ca 2 000 tkr. Vid presentation av de upphandlade konceptförskolorna (5 st) redovisades kostnader för själva byggnaden i vår region på mellan 26 123 600 kr och 46 920 000 kr.

Barn- och utbildningsförvaltningen har studerat konceptförskolorna och sett brister vad gäller planlösning på avdelningarna och planering av toaletter och skötrum. Logistiken i de upphandlade förskolorna skulle sannolikt innebära att högre personaltäthet krävs.

Därför har Ovanåkers kommun genom en arbetsgrupp tagit fram ett eget förslag till förskolebyggnad som baseras på de goda exemplen som har använts vid de senast byggda förskolorna Stenabro samt Fölet.

Ramavtalsupphandlingen av förskolebyggnader tillåter även egna önskemål som i så fall ska gå igenom en förnyad konkurrensutsättning. I det fallet ska 7 olika leverantörer tillfrågas. Det är nu gjort och resultatet av den förnyade konkurrensutsättningen visar att vi med vårt eget förslag till planlösning för förskolan kan klara

en kostnad i den nedre delen av spannet för konceptförskolorna.

I investeringsbeslutet från 2020-05-04 togs inte några kostnader för infrastrukturen till förskolan upp. Dessa är nu tillagda i budgeten.

Den 2 maj beslutade kommunfullmäktige att utöka budgeten från 37 290 tkr till 48 240 tkr, det innebar en utökning med 10 950 tkr.

Anledningen till ökningarna beror på följande:

- Några poster har varit underbudgeterade
- NCC (markarbeten) och Moelven (byggnaden) har flaggat för onormala kostnadsförändringar
- Hänsyn har tagits till ett högt markindex på 10%
- Dessa delar har inte varit med i kalkylen innan men föreslås att genomföras:
- Skärmtak för att avskärma inlastningsområdet från barn
- Ett reservkraftsuttag
- Solceller

Under sammanträdet för kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-22 presenterades en prognos för kostnadsökningar, efter den tidpunkten har ytterligare ett arbete gjorts och dialog har förts med entreprenörer. Den senaste prognosen gällande kostnadsökningar ser ut såhär:

<i>Delprojekt</i>	<i>Kostnadsökning</i>
Markarbeten	3 850 000
Anslutningsavgifter	150 000
Installation av el	710 000
Fiber	50 000
Larm passage	200 000
Konsultkostnader	740 000
Kostnader under byggtid	500 000
Konstnärlig utsmyckning	20 000
Oförutsätt	500 000
Skärmtak	200 000
Reservkraft	100 000
Solceller	500 000
Moelven, ABT 06 6§3 onormal kostnadsförändring	2 500 000
Markindex ändras i maj 10 %	930 000
Totalt	10 950 000

Kommentar till prognos totalt

Investeringen 6440 kommer att fortgå enligt Kommunstyrelsens beslut.

Budgetberäkningarna för utemiljön har sedan projektstart varit en prognos på 2 500 tkr (bilaga dnr 2022/00198) vilket anses som en lågt beräknad prognos. Samtidigt så har priser på material och arbetskraft stigit markant sedan projektberäkningarna gjordes. Då utemiljön nu har ett upphandlat resultat uppkommer en kostnad på 6 425 tkr som är 3 925 tkr högre än prognosen.

Lokalerna är färdigställda så att verksamheten kunde starta sin verksamhet i början på augusti. Sedan upphandlingen av utemiljön har det arbetats forcerat med utemiljön vilket ändå inte räckte till för att barnen vidskolstartskulle få till gång till utemiljön. Att forcera för att möjligheten till att hinna färdigställa innan vintern kan innebära kostnader som överstiger budgeterade oförutsedda kostnaderna. I början på oktober fanns en del av ytan att tillgå för barnen, prognosen är att hela utemiljön ska vara färdigställd i mitten på oktober och då beroende på väder och vind hur stor del som kan beträdas under perioden.

Tillägsbudgetering av pågående investering

Merparten av investering kommer att vara klar under 2023. Slutbesiktning kommer att ske i mitten av januari 2023. Som framgår nedan kommer vissa åtgärder att slutföras under 2023 vilket är orsaken till att inte all budget används 2022.

Här kommer en kort redovisning och vad som i stora drag har utförts hittills i projektet.

Projektering och förberedelser

- Projektering för markarbeten gällande väg och gc-väg samt för förskolebyggnaden färdigställdes under våren.(Utemiljön med lektyor kommer att projekteras under hösten).
- Förskolebyggnaden har projekterats. Ovanåkers kommun har deltagit med leverantören av förskolan, Moelven.
- VA-, fjärrvärme, el-anslutning och fiberanslutning har beställts och förbereds av leverantörerna.

Utfördabyggarbeten

- Området har försett medprovisoriskt vatten och el för byggverksamheten
- Provisoriska vägar (för transport av moduler) och uppställningsplatser (byggkran, bodar för byggpersonal) har byggts.
- Väg och GC- väg till området samt ytor för parkeringar har byggts. Återstår justeringar, asfaltering samt belysning och el-och laddfunktioner för parkeringar.
- Grundarbeten har utförts för byggnaden i vilket ingår förberedelser för VA, el, fjärrvärme och fiber i mark.
- Montage av prefabricerad torpargrund påbörjas i mitten på augusti.
- Montage av byggnad över grund påbörjas i september/oktober.
- Installation av utrustning för passage, larm och viss it utförs under hösten.
- Ev. beroende av väder, kan vissa markarbeten som återfyllning mot byggnad och delar av utemiljö

och lektytor påbörjas under senhöst.

Arbeten under våren 2023

- I huvudsak byggs utemiljömed lektytor
- Asfaltering.

Noterat

- Ej förväntad sprängning i mark har fått utföras.
- Markindex har stigit mer än förväntat, över 15 %.

Investeringen 6440 kommer att fortgå enligt Kommunstyrelsens beslut.

Investeringen kommer att gå över budget i kostnader.

lordningställande av lokaler för IFO

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4398	2021	2024	Nej	3 000	0	3 000	0	3 000	0	

Budget

lordningsställande av lokaler för IFO anslogs i investeringsplanen för 2021.

Ombyggnad för mottagning, besöksrum och kontor för IFO. Målet med investeringen är att samla hela IFO i säkra lokaler.

Kommentar till prognos totalt

Prognosen som sätts är utifrån att budgeten kommer att räcka. Prognosen är väldigt osäker då man ännu inte hittat en lösning som projekterats.

Dialog förs med Socialförvaltningen om att hitta en lämplig lokalisering för personalen inom IFO.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Dialog har förts med Socialförvaltningen om att hitta en lämplig lokalisering för personalen inom IFO. Nästa steg blir att komma fram till en lösning som fungerar för Socialförvaltningen.

Alfta brandstation: Värmesystem

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6425	2019	2024	Nej	400	0	400	0	400	0	

Budget

Alfta brandstation: Värmesystem anslogs i investeringsplanen för 2019.

I kontors- och lägenhetsdelen behöver värmesystemet förnyas. Målet är att modernisera värmesystemet.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen ser ut att hålla sig inom budgeterade medel och utföras i enlighet med ursprunglig plan.

Ambitionen var att investeringen kommer att genomföras under senhösten 2023 men den har inte hunnits med.

Investeringen gäller uppkoppling av styrsystem.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Investeringen gäller uppkoppling av styrsystem och kommer att genomföras 2024

Alfta brandstation: Fönsterbyte

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6441	2021	2026	Nej	600	0	600	0	600	0	

Budget

Alfta brandstation: Fönsterbyte anslogs i investeringsplanen för 2021.

Samtliga fönster i kontors- och lägenhetsdelen av byggnaden behöver åtgärdas.

Kommentar till prognos totalt

Alternativt plockas investeringen bort.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Alternativt plockas investeringen bort.

Rotebergs skola: Ventilation fsk

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4369	2017	2024	Nej	350	90	350	0	303	43	

Budget

Rotebergs skola: Ventilation fsk anslogs i investeringsplanen för 2017.

Idag finns ingen ventilation för plan 2 i förskolebyggnaden. Nytt ventilationssystem installeras. Målet är att skapa en bättre arbetsmiljö för personalen.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen ser ut att hålla sig inom budgeterade medel.

Ventilationen är utbytt och klar men fakturor från Aefab återstår.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Ventilationen är gjord och installerades december 2023 men slutfakturan har inte kommit.

Rotebergs skola: Takrenovering

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6413	2018	2023	Ja	3 000	2 814		186	1 338	1 152	

Budget

Rotebergs skola: Takrenovering har anslagits i två investeringsplaner. I investeringsplanen för 2018 anslags 200 tkr och i investeringsplanen för 2022 anslags 2 800 tkr till totalt 3000 tkr.

Som motiv till de 200 tkr angavs följande:

Yttertaget på den östra delen behöver renoveras.

Som motiv till de ytterligare 2 800 tkr angavs följande:

Tidigare beslutad investering för takrenovering på Rotebergs skola på 200 tkr finns i investeringsplanen för 2018. Bristerna på taket är betydligt större än så. För att åstadkomma ett tätt tak för många år framåt behöver investeringsbeloppet utökas.

I förvaltningen av Rotebergs skola har Aefab upptäckt brister på i stort sett hela taket på den östra byggnaden vid Rotebergs skola. Bristerna har även upptäckts vid arbetet med den långsiktiga underhållsplanen. Tätskiktet är dåligt, tegelläkten har försvunnit på en del sträckor och en del tegelpannor har ramlat ner på skolgården. Hela yttertaget på de äldsta delarna av byggnaden behöver bytas.

Slutredovisning

186 tkr kvar av budget när investeringen blev färdigställd.

Runemoskolan: Ventilation kök

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4422	2022	2026	Nej	700	0	700	0	700	0	

Budget

Runemoskolan: Ventilation kök anslogs i investeringsplanen för 2022.

Byta till ett nytt aggregat med återvinning samt både till- och frånluft. Målet är bättre ventilationskapacitet för köket och lägre energiförbrukning.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen ser ut att hålla sig inom budgeterade medel och antas genomföras 2026.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2026. Orsaken till att inte investeringen har slutförts är att det krävs ett mer omfattande arbete och planering samt att taket måste bytas i samband med ventilationsbytet.

Takbytet kommer begäras som en egen investering.

Voxnadalens gymnasium: Belysning

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6449	2022	2024	Nej	1 400	1 615	1 700	0	858	1 073	

Budget

Voxnadalens gymnasium: Belysning anslogs i investeringsplanen för 2022. Det ligger även 700 tkr i plan för 2023 så att investeringen då ska uppgå till totalt 1400 tkr.

Byte av belysning i hela byggnaden, börja med klassrum och fortsätta med allmänna ytor och kontor. Belysningsstyrning byts samtidigt. Målet är att installera energieffektivare belysning och skapa bättre ljusmiljö. Bättre styrning av belysningen ger besparingar.

Kommentar till prognos totalt

Belysningen för halva skolan antas att vara färdig 2022.

Belysningen för andra halvan av skolan kommer att vara färdig 2023

Underskottet beror på att underlaget på jobbet togs fram av förvaltningen (Aefab) 2021 sen har ovanligt stora prishöjningar på materiel orsakat underskottet.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Ospecificerade investeringar i fastigheter 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4424	2023	2024	Nej	300	126	300	0	300	126	

Budget

Ospecificerade investeringar i fastigheter 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Åtgärder på fastigheter som plötsligt dyker upp under åren och som inte är att betrakta som underhållsåtgärder.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Lillboskolan: Akustiktak och belysning

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4425	2023	2024	Nej	500	408	500	0	500	408	

Budget

Lillboskolan: Akustiktak och belysning beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Att åstadkomma bättre ljud- och ljusmiljö i ett antal klassrum

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Nytt undertak monteras med ny belysning

Kommentar till prognos totalt

Pågår

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Alftaskolan: Återställning av mark efter rivning av Tellus förskola

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
1134	2023	2024	Nej	300	0	300	0	300	0	

Budget

Alftaskolan: Återställning av mark efter rivning av Tellus förskola beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Återställning av marken så att den kan nyttjas av Alftaskolans barn.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Marken kommer bara att återställas i normalt skick. Investeringen kan behöva utökas från och med 2024 om det finns behov av ny lekutrustning eller liknande. Rivningen kommer att ske när nya förskolan i Alfta är färdigställd.

Kommentar till prognos totalt

Tellus är utflyttad och bör rivas snarast.

Planer att göra i ordning marken efter rivningen finns.

Planeringsavdelningen har tidigare varit ansvarig för kommunens rivningar och bör vara så i fortsättningen då dom har rutiner i ämnet.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4426	2023	2024	Nej	3 000	0	3 000	0	3 000	0	

Budget

Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Förbättra inomhusmiljön

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Befintligt aggregat har tjänat ut. Nytt aggregat installeras, gammalt aggregat tas ut. Taket höjs i samband med installationen.

Projektering pågår.

Kommentar till prognos totalt

Projektering pågår i dagsläget med framtagning av ritningar så upphandlingen ska bli problemfri. En byggnation av nya ventilationsutrymmet ska upphandlas vilket kommer ta tid och inte hinns med 2023.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Öjestugan: Byte fönster

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6455	2023	2025	Nej	650	0	650	0	650	0	

Budget

Öjestugan: Byte fönster beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Fönstren är i dåligt skick. Renovering ses inte som lönsam.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Byta fönster på hela förskolan

Kommentar till prognos totalt

Investeringen är framflyttad till 2025

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2025.

Polis och brandstation i Alfta: Golv vagnhall

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4427	2023	2025	Nej	200	0	200	0	200	0	

Budget

Polis och brandstation i Alfta: Golv vagnhall beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Få en mer lättskött yta och mindre slitage

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Golvet i vagnhallen är i dåligt skick och behöver beläggas

Kommentar till prognos totalt

Investeringen är framflyttad till 2025

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2025.

Lysrörsarmaturer utbyte

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6459	2023	2024	Nej	1 500	1 035	1 500	0	1 500	1 035	

Budget

Lysrörsarmaturer utbyte beslutades i investeringsplanen för 2023. Beslutet togs som en revidering av investeringsplanen på kf §18 2023-02-27.

Följande text angavs då under rubriken sammanfattning av ärendet:

"I kommunens fastigheter, främst skolor, sitter belysningsarmatur med lysrör (T8) som utgår under 2023. Samtliga armaturer bör bytas ut men det är inte praktiskt möjligt att genomföra under ett år utan måste fördelas på flera år. Kostnadsprognosen för utbyte av samtliga uppgår till ca 5 mnkr, varav 1,5 mnkr under år 2023. Resterande kostnader hanteras i äskanden för kommande investeringsplan."

Kommentar till prognos totalt

Pågår

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Ventilation styrenheter

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4429	2023	2024	Nej	1 000	0	1 000	0	1 000	0	

Budget

Ventilation styrenheter beslutades i investeringsplanen för 2023. Beslutet togs som en revidering av investeringsplanen på kf §17 2023-02-27.

Följande text angavs då under rubriken sammanfattning av ärendet:

"I kommunens skolor, sim- och sporthallar sitter styrenheter för reglering av ventilation. Dessa styrenheter utgår helt 2026 och reservdelspriserna till nuvarande enheter har höjts till orimliga nivåer i förhållande till inköp av helt nya styrenheter. Av den anledningen bör samtliga styrenheter bytas ut, kostnadsprognos på totalt 3 mnkr varav 1 mnkr under år 2023. Resterande kostnader hanteras i äskanden för kommande investeringsplan."

Kommentar till prognos totalt

Pågår

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Viksjöfors skola: Ventilation och belysning

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6151		2023	Ja		838		-838		838	

Budget

Ingen budget finns för 2023. I investeringsplan för 2024 har det beslutats om en investering på 600 tkr.

Slutredovisning

Investeringen har genomförts under 2023 istället för 2024 som det var tänkt. Investeringen redovisar därför ett budgetunderskott med 838 tkr för år 2023.

Fritidsanläggningar

Celsius simhall: Nya rör och el (Samhällsbyggnad)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6145	2020	2024	Nej	4 200	2 436	4 200	0	1 883	119	

Budget

Celsius simhall: Nya rör och el anslogs i investeringsplanen för 2020.

Investeringsprojektet är en del av den större ombyggnation av Celsius sim och sporthall som beslutades i investeringsplanen för 2015-2019. Den större investeringen omfattade ett antal investeringsprojekt varav alla utom bassängrenoveringen har genomförts och avslutats. I och med införandet av två nya nämnder så har bassängrenoveringen flyttats till Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde.

Inv.nr	Benämning	Budget	Nettoutgift	Avslutad
6378	Projektering	700	707	Ja
6377	Fjärrvärmeanslutning	1 100	1 089	Ja
4366	Sporthallsgolv	1 100	1 200	Ja
4358	Div. underhåll	500	500	Ja
4372	Ventilation sporthallen	3 200	3 205	Ja
4379	Undertak serveringen	200	188	Ja
4380	Tak, simhallens omklädningsdel	400	511	Ja
6415	Fönster och entrédörrar	500	679	Ja
4114	Basängrenovering rostfritt	3 400	se tabell	
4367	Ytskiktsrenoveringar sim och sporthall	2 600	2 600	Ja
4371	Ytskiktsrenoveringar sim och sporthall	1 200	1 512	Ja
6145	Nya rör och elinstallationer	4 200	se tabell	
6416	Nya rör och elinstallationer	2 000	1 998	Ja

Kommentar till prognos totalt

Investeringen flyttas från Kultur- och fritidsavdelningen till Samhällsbyggnadsavdelningen från och med 230101. Kultur- och fritidsavdelningen har genomfört samtliga delar av investeringen, bassängrenovering rostfritt undantaget.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Celsius simhall: Bassängrenovering

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4114	2020	2024	Nej	3 400	2 980	3 400	0	3 288	2 868	

Budget

Celsius simhall: Bassängrenovering anslogs i investeringsplanen för 2020.

Investeringsprojektet är en del av den större ombyggnation av Celsius sim och sporthall som beslutades i investeringsplanen för 2015-2019. Den större investeringen omfattade ett antal investeringsprojekt varav flera har genomförts och avslutats redan.

Inv.nr	Benämning	Budget	Nettoutgift	Avslutad
6 378	Projektering	700	707	Ja
6 377	Fjärrvärmeanslutning	1 100	1 089	Ja
4 366	Sporthallsgolv	1 100	1 200	Ja
4 358	Div. underhåll	500	500	Ja
4 372	Ventilation sporthallen	3 200	3 205	Ja
4 379	Undertak serveringen	200	188	Ja
4 380	Tak, simhallens omklädningsdel	400	511	Ja
6 415	Fönster och entrédörrar	500	679	Ja
4 114	Basängrenovering rostfritt	3 400	se tabell	
4 367	Ytskiktsrenoveringar sim och sporthall	2 600	2 600	Ja
4 371	Ytskiktsrenoveringar sim och sporthall	1 200	1 512	Ja
6 145	Nya rör och elinstallationer	4 200	se tabell	
6 416	Nya rör och elinstallationer	2 000	1 998	Ja

Kommentar till prognos totalt

Investeringen gick över till samhällsbyggnadsnämnden april 2023.

Vi påbörjade en förenklad upphandling efter en genomgående besiktning av simhallen.

1 anbud kom in och vi kunde påbörja den stora renoveringen omgående.

Renoveringen genomfördes hela sommaren och allt fungerade bra.

Tidsplanen visade att vi blev 2 veckor tidigare än planerat.

Resultatet utmärkt, budgeten hölls.

Väntar på släpfakturor från Aefab.

Projektet är färdigställt och klart. Mindre fakturor har ännu inte kommit in.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Alfta sporthall: Ridåvägg och golv (Kultur och fritid)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4118	2021	2023	Ja	6 500	5 994		506	6 487	5 981	

Budget

Investeringen Alfta sporthall: Ridåvägg och golv beslutades i investeringsplanen för 2021.

Alfta sporthall har behov av nytt golv samt att byta ut vikväggen till en ny ridåvägg. Golvet har skador i form av sprickor i mattan, vattenskador runt redskapsfästningarna som gör att golvet skjuter upp runt infästningar, lutningar som kan härröra från att underliggande reglar har gett vika samt skenan mitt på golvet som vikväggen löper i utgör skaderisk för grundskoleelever så väl som övriga som använder sporthallen. Vid eventuellt divisionsspel som till exempel i innebandy är det sannolikt att domare inte godkänner golvet för spel då golvet har för många riskområden. Vikväggen är från 1970 och vikväggar av denna typ installeras inte längre och därför mycket svårt att hitta reservdelar. Vikväggen är i dagsläget ur funktion.

Slutredovisning

Investeringen är genomförd och redovisar ett budgetöverskott.

Forsparken: Ny vattenmätare (Samhällsbyggnad)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3423	2021	2024	Nej	40	0	40	0	40	0	

Budget

Investeringen Forsparken: Ny vattenmätare beslutades i investeringsplanen för 2021.

Åtgärder för vattenavläsning vid cafeterian.

Investeringen Forsparken: Ny vattenmätare beslutades i investeringsplanen för 2021.

Åtgärder för vattenavläsning vid cafeterian.

Kommentar till årets prognos

Investeringen ej påbörjad. Avhängigt Hälsingevatten. Inväntar utredning av Forsparkenområdet.

Kommentar till prognos totalt

Avhängigt Hälsingevatten. Inväntar utredning av Forsparkenområdet.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Inväntar utredning över Forsparksområdet.

Forsparken: Uthyrningsstugor (Samhällsbyggnad)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3428	2022	2024	Nej	200	0	200	0	200	0	

Budget

Investeringen Forsparken: Uthyrningsstugor beslutades i investeringsplanen för 2022.

Samtliga stugor rustas med målning, för vissa stugor behöver taket åtgärdas samt en stuga behöver ny grundläggning. Alternativt säljs två stugor och det får bekosta åtgärderna på övriga stugor.

Investeringen Forsparken: Uthyrningsstugor beslutades i investeringsplanen för 2022.

Samtliga stugor rustas med målning, för vissa stugor behöver taket åtgärdas samt en stuga behöver ny grundläggning. Alternativt säljs två stugor och det får bekosta åtgärderna på övriga stugor.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen har förts över från annan avdelning. Kultur- och fritid har inte hunnit påbörja processen. Inväntar utredning över Forsparksområdet.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Inväntar utredning över Forsparksområdet.

Forsparken: Laddstolpar Alfta camping (Kultur och fritid)

Kultur- och fritidsnämnden

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2152	2020	2024	Nej	150	0	150	0	150	0	

Budget

Investeringen Forsparken: Laddstolpar Alfta camping beslutades i investeringsplanen för 2020.

Alfta Camping saknar en laddstolpe för elfordon. Efterfrågan av laddstolpar ökar och detta gäller särskilt bland våra externa besökare. En laddstolpe på Alfta Camping behövs för att möta upp en ökad miljömedvetenhet och framtida krav på miljöanpassade åtgärder. Antal campingplatser som är utrustade med elstolpar är för få och uppfyller inte behovet från våra besökare. En utökning med 10 elstolpar gör att vi kan ta emot fler gäster. Eldrivna fordon är en omställning av fordonsflottan för att uppnå antagna miljömål som kommer att öka i framtiden. Att kunna erbjuda laddning av dessa är ett viktigt steg för att bidra till en hållbar utveckling. Eldrivna fordon är en omställning av fordonsflottan för att uppnå antagna miljömål som kommer att öka i framtiden. Att kunna erbjuda laddning av dessa är ett viktigt steg för att bidra till en hållbar utveckling.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen inväntar övergripande utredning av Forsparksområdet.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Inväntar utredning över Forsparksområdet.

Forsparken: Omläggning fotbollsplan (Kommunstyrelsen)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3198	2022	2024	Nej	1 700	1 474	1 700	0	1 672	1 446	

Budget

Investeringen Forsparken: Omläggning fotbollsplan beslutades i investeringsplanen för 2022.

Omläggning av befintlig fotbollsplan i Forsparken, Alfta, uppförd på 1940-talet. Föreningen Alfta GIF fotboll har en stark utveckling och är en av de föreningar som ökar mest. De har 25 ideella ledare och verksamhetens integrationsarbete har uppmärksammats nationellt. Intresset för att spela fotboll har stadigt ökat hos medborgarna, främst bland barn och unga och nyanlända. Det är därför mycket angeläget att få befintlig fotbollsplan i spelbart skick.

Ursprunglig planering av investering: Befintlig plan tas bort/skalas av. Därefter görs markberedande åtgärder, planen förlängs och breddas något för att uppfylla standardmått. Därefter läggs dränering och återfyllnad i. Gräset tillförs i form av färdigt gräs.

Kommentar till prognos totalt

Kostnaderna kommer sannolikt att överstiga med mer än 200 000 kr av beslutad budget, även om allt inköpt materiel ska kunna användas. Kommunstyrelsen kommer behöva ta beslut innan en fortsättning av investeringen kan ske.

Händelseutveckling

Under våren 2023 skrevs ett uppdragsavtal med Fridhs sport AB om att lägga om fotbollsplanen vid Forsparken i Alfta. Avtalstiden var mellan 2023-04-12 och 2023-08-31.

Den 26 juni inkom en offert på ÄTA 1 (787 tkr) då det upptäckts att planen inte hade någon befintlig dränering. Denna godkändes.

Den 24 juli påbörjades entreprenaden med etablering på plats enligt inlämnad dagrapport.

Den 28 juli inkom ÄTA 2 med löpande kostnader, vid den tiden på en omfattning av 900 – 1200 tkr (vilket senare blev 1 756 tkr) på grund av att entreprenören upptäckt stora stenar i marken. Denna godkändes.

Med anledning av den senaste tidens utveckling av investeringsärendet beslutade kommunstyrelsen (2023-09-26, § 174) följande:

1. Att flytta över investering 3198 från Kultur och fritidsnämnden till Kommunstyrelsen.
2. Att uppdra kommunchefen att stoppa pågående entreprenaduppdrag så kostnadseffektivt som möjligt.
3. Att uppdra kommunchefen att färdigställa fotbollsplanen i Forsparken samt 7-mannaplanen på ett kostnadseffektivt sätt.
4. Att uppdra Kommunchefen att sammankalla till ett dialogmöte med Alfta GIF Fotboll.

Nuläge

Investeringen är stoppad och entreprenören har godkänt följande:

1. Entreprenaden avbryts.
2. Beställaren ska mot faktura och med 30 dagars förfallotid betala 357 000 kr avseende av Entreprenören redan inköpt material (dräneringsslangar, dräneringskopplingar, gödning, gräsfrö, bevattningsslang, bevattningskopplingar och bevattnings spridare) och Entreprenörens kostnader för hantering, arbete, frakter och lossning av materialet.
3. Entreprenören behåller tidigare fakturerat och av Beställaren betalda fordringar (fakturor nr 69 och 70) och har därutöver inga fordringar på Beställaren utöver det som anges i punkten 2.
4. Beställaren gör inga anspråk på någon rätt att fortsatt utföra Entreprenaden.
5. Efter att betalning har skett enligt punkten 2 är parternas mellanhavanden avseende Entreprenaden slutligt reglerade. Entreprenörens ansvar för att de arbeten som utförts inom ramen för Entreprenaden kvarstår i enlighet med mellan parterna ingångna avtal.

Utifrån detta har också Ovanåkers kommun accepterat att ta över kontakten med leverantör av matjord och därmed slutföra köpet på 800 kubik, till ett värde av 300 tkr, som beställdes av Fridhs Sport AB utifrån att ÄTA 2 godkänts.

Dessa kostnader finns just nu i investering 3198

Varor/tjänster	Kostnad
Anbud	498 085
Äta 1 - Ny dränering och jordförbättring	550 900
Harpad matjord - 800 kubik	300 000 (ej fakturerat ännu)
Beställda varor	354 000
Kostnader för flytt av massor	10 920
Kostnader i samband med Geoteknisk undersökning3+10+15	28 000 (fler kostnader tillkommer)
Summa	1 741 905

Under hösten/vintern har förvaltningen beställt en geoteknisk undersökning för att minimera framtida oväntade risker i projektet. Provgropar har grävts och en skriftlig analys väntas kunna presenteras i början av 2024. Efter att analysen är presenterad kommer olika lösningar att vägas mot varandra.

Under våren 2024 planeras ett omtag kunna ske för omläggning av fotbollsplanen i Forsparken. Även en mindre, 9-manna-plan, kommer att anläggas.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Forsparken: Kylanläggning ishall (Kultur och fritid)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4119	2022	2023	Ja	3 660	3 576		96	479	395	

Budget

Investeringen Forsparken: Kylanläggning ishall beslutades i investeringsplanen för 2022.

Befintlig kylanläggning vid Alfta ishall har brister. En av de två kompressorerna används inte alls idag. Det innebär större risk för driftstopp under is-säsongen med allvarliga konsekvenser för verksamheten i ishallen. Samtidigt betyder det att driftkostnaden är onödigt hög då den enda fungerande kompressorn körs på högre effekt under längre del av säsongen än med två fungerande aggregat. Med en ny kylanläggning kommer helt nya kylaggregat att installeras. Köldmedium i det nya systemet blir koldioxid. Återvinning av värme från kylprocessen kommer att göras för bland annat värme till omklädningsrummen och tjälskydd under is-pisten. Det kommer att sänka driftkostnaderna i anläggningen framöver. Befintlig kompressor som installerades i anläggningen 2015 har ett restvärde som, i alla fall delvis, kommer att kunna kompenseras vid en försäljning.

Investeringsbeloppet för den nya kylanläggningen med återvinning bedöms till 3 300 000 kr. Åtgärden bör utföras under säsongsuppehållet 2022. Leveranstider för kylaggregat är i dagsläget mycket lång, enligt uppgift 40 veckor. Därför är beslutet tidskritiskt. Ett belopp för oförutsedda utgifter bör också budgeteras. För installationer av det här slaget är det rimligt att anta ca 10% av investeringsbeloppet. Om ytterligare osäkerheter bedöms finnas kan ett högre belopp för oförutsedda utgifter budgeteras.

Kommentar till prognos totalt

Förväntas följa ekonomisk prognos.

Slutredovisning

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Forsparken: Ispist (Kultur och fritid)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6448	2021	2023	Ja	8 500	5 556			2 951	7	

Budget

Investeringen Forsparken: Ispist beslutades i investeringsplanen för 2021.

Jonas Vejdeland, konsult på Afry, undersöker nu ishallen i Alfta och lämnar en rapport i slutet på februari 2021. Hans preliminära slutsats är att ispisten behöver åtgärdas och att gjuta en ny ispist på den bygger för mycket på höjden. Måttet mellan ispist och belysning understiger krav på avstånd mellan de samma redan i dag. Vissa elarbeten kopplade till driften av ishallen är nödvändiga av arbetsmiljöskäl.

Det finns ytterligare åtgärder som förvaltningen ser bör beredas vidare för att helt klargöra ishallens behov.

1. Det finns en förhållandevis ny (2015) och nyservad (2020) kompressor i Alfta ishall. Att ha två kompressorer handlar främst om att ha en redundans vid driftstopp. Finns det några andra fördelar?
2. Jonas Vejdeland preliminära slutsats är att sargen i Alfta ishall är ok att använda.
3. Jonas Vejdeland utreder om den finns energibesparingsåtgärder att vidta.

Slutredovisning

Ispisten är klar. Juridisk process har pågått under höst/vår 21/22 Vi räknar inte med att det kommer att resultera i några ytterligare utgifter.

Ön: Konstgräsmatta (Kultur och fritid)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3429	2022	2023	Ja	4 500	4 521		-21	1 374	1 395	

Budget

Investeringen Ön: Konstgräsmatta beslutades i investeringsplanen för 2022.

Ursprungligen beslutad till 2,5 mnkr. Utökning med 2 mnkr till att totalt omfatta 4,5 mnkr gjordes 2022-06-22.

Konstgräsmattan har en livslängd på ca 10-12 år. Mattan på Ön lades 2009 och används flitigt av kommunens fotbollsföreningar. Konstgräsmattan har en livslängd på ca 10-12 år. Mattan på Ön lades 2009 och används flitigt av kommunens fotbollsföreningar. Konstgräset är i behov av att bytas efter 13 år.

På kommunfullmäktige §68 2022-06-20 utökades budgeten från 2,5 mnkr till 4,5 mnkr. Orsaken är att utredning är gjord och dagens prisläge gör att den summa som beslutades i mars 2017 om 2,5 mnkr inte täcker ett byte av konstgräs. Fotbollsplanen kan läggas om i år (2022), efter sommaren, med utökad budget.

Slutredovisning

Konstgräsmattan är klar och spelbar. Kringliggande åtgärder pågår och avslutas sommaren 2023.

Asfaltering och staket är på plats. Invigning är planerad till 231002.

Slutrapportering till Naturvårdsverket återstår och ska lämnas in 231013. Det ekonomiska resultatet kan leda till återbetalning av bidrag.

Ön: Idrottsanläggning Ön vinter (Kultur och fritid)

Kultur- och fritidsnämnden

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3199	2022	2024	Nej	4 950	2 850	4 950	0	3 795	1 695	

Budget

Investeringen Ön: Idrottsanläggning Ön vinter beslutades i investeringsplanen för 2022.

Beslut om investeringen idrottsanläggning Ön vinter togs på kommunfullmäktige §63 2022-06-20.

I samband med att Ovanåkers kommun ingått i ett nytt avtal med Edsbyn Bandy AB om drift och skötsel, ska kommunen göra investeringar i isanläggningen på ön men även en investering för värmeåtervinning.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att en ny kompressor köps in som är rätt dimensionerad för en inomhusplan. Detta kommer ge effekt i form av lägre driftkostnader. I förslaget till investeringen kommer även komponenter att bytas ut för att underlätta driften av isplanen med ny teknik. Det kommer innebära en mindre sårbarhet gällande kompetensförsörjningen för Edsbyn Bandy AB som sköter driften av anläggningen.

Investering av isanläggning:

1. Nytt styrsystem

- Nytt apparatskåp ska byggas om och PLC av fabrikat SAIA ska monteras.
- Nya I/O kort ska ersätt befintliga I/O kort.
- Befintliga givare och yttre utrustning ska återanvändas.
- 15" Panel PC ska ersätta befintlig HMI.
- HMI ska ge grafiska flödesbilder där systemets samtliga givare pumpar etc. visualiseras.
- Samtliga inställningar så som börvärden regulatorinställningar etc. ska göras tillgängliga.
- HMI ska ha en inbyggd webbserver för fjärradministration med modern HTML5-standard.
- Apparatskåpsdokumentation ska uppdateras och nya driftkort upprättas.
- Entreprenaden ska avse komplett programmering av PLC och HMI till åter fullt fungerande anläggning.
- Kommunikation till överordnat system ska förberedas och tagglista ska lämnas över till beställare.
- Systemet ska vara öppet och för att göra framtida ändringar möjlig.
- All dokumentation ska lämnas i ändringsbara filformat, även PLC och HMI programmering, så framtida ändringar enkelt kan göras även av annan entreprenör.
- 3st pistgivare med 15 m kabel ska installeras för att kunna läggas ut på betongplatta innan uppspolning av

is. Funktion att styra anläggning mot önskad pisttemperatur ska läggas in i styrfunktion.

- Börvärdesförskjutning till kompressor ska ske via analog signal.

2. 3 st nya isgivare (AS-kyla) för isanläggningen

- Pistgivarna ska bland annat användas till att starta och stoppa kompressorerna, i stället för med kompressorernas utgående KB temperatur som sker idag.
- Reglering av KB temperatur ska även ske med dessa pistgivare, istället för nuvarande kompressorreglering över sugtryck på kompressorerna.
- Befintligt kablage för de 3 nya pistgivarna mellan pisten och styrskåpet för anläggningen ska bytas.
- De nya givarna ska vara av typ Pt-1000 med 3-trådskoppling. Dessa ska anslutas till en ny PLC modul som ska innehålla 8 kanaler varav 3 användas till denna utbyggnad. Kanalerna ska vara skyddade med galvanisk avskiljning.
- Styrskåpet ska kompletteras med en tryckknapp för att starta en funktion "Matchkyla". Matchkylan kan ska även fjärrmässigt kunna startas via operatörspanelen.
- Det ska ingå en funktion för val av temperatur för dag, resp nattkyla som styrs av operatörspanelens klocka.

3. Ny kompressor (utbyte av kolvkompressoraggregat)

- Demontering/skrotning av befintligt kompressoraggregat.
- Tömning av Ammoniak.
- Leverans av nytt kompressoraggregat GEA Grasso kolvkompressor aggregat V 1100.
- Anpassning av rör för nytt kompressoraggregat.
- Anpassning el för nytt aggregat.
- Montage av frekvensomvandlare.
- Erforderlig NH3 samt olja.

4. 3 st nya KB-pumpar (av fabrikatet KSB)

- Byte av 3st pumpar samt pumppelare och dråpplåt.
- Byte av 8st spjällventiler.
- Demontering av befintlig isolering samt montage av ny med plåtbeklädnad.

5. Renovering av kondensor och förångare samt VÅV-växlare

- Originalpackningar 3st VVX.
  - Tömning NH3.
-

- Demontering VVX samt tvättning plattor.
- Erforderlig ammoniak.
- Rengöringsmedel.

Investering av värmeåtervinning

Syftet med denna investering är att ta vara på värmen som blir från anläggningen för att sedan kunna sänka driftkostnader i framför allt fjärrvärme. En ambition med denna investering är att värmeåtervinningen ska kunna användas till fler byggnader än bara arenan, exempelvis konstgräsplanen och omklädningsrum.

I underlaget till den tidigare beslutade investeringen framgår följande:

En utredning omkring möjligheten till värmeåtervinning vid Edsbyns bandyhall har beställts av ÅF-Infrastrutur AB. Rapporten presenterar 4 olika alternativ. Tillsammans med kommunens energirådgivare föreslås att åtgärderna 1 och 3 genomförs under 2020. Åtgärd 1: Hetgasvärmväxlare för direkt återvinnig till värmesystem och varmvatten. Åtgärd 3: Värmepump med bergvärme och återvinning av kondensorvärme från kylmaskiner värme och varmvatten.

Budget

Isanläggningen, 2 420 tkr

varav

1. Nytt styrsystem 350 tkr
2. 3 st nya isgivare 170 tkr
3. Ny kompressor 1 150 tkr
4. 3 st nya KB-pumpar 350 tkr
5. Renovering av kondensor och förångare samt VÅV-växlare 400 tkr

Värmeåtervinning 1 700 tkr

Felmarginal 10%, 412 tkr

Utrymme för prisökningar 10%, 412 tkr

Totalt: 4 944 tkr

Kommentar till prognos totalt

I nuläget bedöms prognosen för den totala investeringen vara i balans med tidigare beslut i Kommunfullmäktige. Det bör tilläggas att del två av investeringen, investering för värmeåtervinning är i sitt startskede och det finns idag inga upparbetade kostnader för det.

Investering av isanläggning

Investering av isanläggningen är i sitt slutskede. Det har uppkommit en del oplanerade kostnader i

investeringen som förväntas rymmas inom budgetramen.

Byte delar & renovering kylanläggning 164 tkr

Uppdatering av ammoniak­anläggningens högtryckssida så att kondensor (råvattenkyld plattvärm­växlare) kan CIP­tvättas (kemikalier) i framtiden med en betydligt högre temperatur än idag. Detta möjliggörs genom att göra högtryckssidan avstängningsbar nära kondensorn, se princip nedan. Idag saknas den möjligheten.

Fördelen med detta är att idag kan max 30°C användas vid CIP­tvätt av växlarens sekundärsida (älvvatten) men efter åtgärd i princip med växlarens sekundära beräkningstemperatur 70°C.

Efter förstörande undersökning vecka 18 där plåt & PU­isolering avlägsnades visade det sig att det inte fanns några delningsbara flänsar runt växlaren, det går inte att öppna den som det är idag eftersom skänklarna inte går att spänna isär. En möjlighet hade varit att kapa rör och sedan svetsa ihop stålrör samt elmuffat ihop PE­rör, nackdelen med det är att det inte underlättar delning av rören nästa gång det behöver utföras, då måste samma procedur upprepas. Ett bättre alternativ är att kapa och därefter flänsa ihop alla rörändar eftersom det möjliggör en framtida delning.

Säkerhetsventiler som inte uppfyllde täthetskrav i samband med tredjepartsprovning behövde bytas.

Upptäckt av läckage för kylbä­arvätska 215 tkr

Kostnader avser utredning, arbete och beställning samt leverans av köldbä­arvätska (Brine).

Ersättning för nedlagt arbete i samband med investeringen (Edsbyns IF Bandy)

Personal som är anställd av Edsbyns IF Bandy har lagt ner många timmar arbetstid i investeringen. Nedlagt arbetstid kommer att faktureras till kommunen.

Byggnadså­terställning

I samband med att ett läckage av köldbä­arvätska identifierades var en utbyggnad tvungen att rivas för att komma åt vid byte av ventiler. En byggnadså­terställning har nu genomförts.

Kvarvarande delar i investeringen

Det är fortfarande små­justeringar i projektet. Det har varit problem med kylvattenintaget från älven. Det har stoppar igen med jämna mellanrum, vilket medför att anläggningen stannat på grund av för högt tryck och hög motoström, det gäller för båda kompressorerna.

En utbildning i hur anläggningen ska skötas kvarstår också.

Prognos

Kostnader - prognos	Tkr
Kontraktssumma	2 380
Ätor	249
Köldbä ­ arvätska	130

Kostnader - prognos	Tkr
Ersättning för nedlagt arbete i samband med investeringen (Edsbyns IF Bandy)	40
Byggnadsåterställning	60
Totalt prognos	2 859

Utfallet för budgeten för isanläggningen bedöms sluta på 2 859 tkr vilket är i balans med tidigare beslut i kommunfullmäktige.

Investering Värmeåtervinning

En konsult är anlitad för att utreda vilka energibesparingsåtgärder som skulle kunna genomföras på hela området ÖN, inklusive åtgärder för värmeåtervinning. Prognos för dessa kostnader tillkommer under hösten 2023.

Beslut om att lägga till VA i investeringsprojektet

Kommunfullmäktige beslutade i december 2023 att Ovanåkers kommun tar över ansvaret för alla pumpstationer för avlopp samt avloppsledningar samt de kostnader som kan uppstå. Ovanåkers kommun har då även möjlighet att se över energieffektivisering på området inom detta investeringsobjekt

Förutom att ansvaret för pumpstationerna går över till kommunen ansvarar Edsbyn Arena AB för sin byggnad och tomträtt förutom det som är reglerat i separata avtal. Edsbyns IF Bandy ansvarar för sitt förutom det som är reglerat i separata avtal.

Hittills har kostnader på ca 70 tkr lagts på en ny avloppspump.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel önskas tilläggsbudgeteras till 2024.

Gårdtjärnsberget: Snökanon (Kultur och fritid)

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3437		2023	Ja		199		-199		199	

Budget

-

Slutredovisning

Vid genomgång av inköp som gjorts inom ramen för driftavtalet med Edsbyns Alpina för Gårdtjärnsberget noterades inköp av snökanon för 199 tkr. Vid bokslutet bokades snökanonen om till anläggningstillgång, då utgiften översteg ½ prisbasbelopp och nyttjandeperioden var 3 år eller mer.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Övriga lokaler

Hotell Gästis: Nytt låssystem

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3430	2022	2024	Nej	300	0	300	0	300	0	

Budget

Hotell Gästis: Nytt låssystem beslutades i investeringsplanen för 2022.

För befintligt låssystem går det inte att få tag på nycklar. Den typen av nycklar görs inte längre. Ett nytt låssystem måste installeras. Om en huvudnyckel försvinner kommer man inte att kunna göra en ny nyckel.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen ser ut att hålla sig inom budgeterade medel.

Investeringen är inte påbörjad, ambitionen är att investeringen ska vara färdigställd 2024.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget önskas tilläggsbudgeteras till 2024. Orsaken till att inte investeringen har slutförts är att vi inte har fått in offerter från låsfirmor.

Infrastruktur

Gator gång och cykelvägar

Gator gång och cykelvägar 2022

Gatuavdelning

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6451	2022	2023	Ja	5 750	5 750	5 750	0	320	320	320

Budget

Gator gång och cykelvägar 2022 beslutades i investeringsplanen för 2022.

Investeringsbeloppet baseras på de investeringsbehov som lyftes av förvaltningen i samband med förslag till investeringsplan 2022-2026. Förvaltningen begärde då ytterligare 1 mnkr per år. De av förvaltningen begärda medel skulle gå till återinvestering i gator och vägar enligt gatuplan, säkrare skolvägar, förbättrad bärighet industrigator och passage sporthallsvägen. Kommunfullmäktige ger nu nämnden frihet att besluta om till vad inom gator och vägar dessa medel används bäst.

Slutredovisning

Projekten färdigställda inom befintlig budget.

Gator gång och cykelvägar 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6456	2023	2024	Nej	5 500	7 436	5 500	0	5 500	7 436	

Budget

Gator gång och cykelvägar 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som mål och syfte med investeringen avgavs följande:

- Barns väg till skolan ska präglas av trygghet, trafiksäkerhet och tillgänglighet oavsett om man går, cyklar, åker buss eller bil till skolan.
- Att säkerställa att industrigatorna är tillgängliga året runt och håller för det ökade transportflödet.

Som investeringskalkyl avgavs följande:

Utgifter

- Reinvestering gator: 3 500 000 kr
- Industrigator: 1 000 000 kr
- Säkrare skolvägar: 1 000 000 kr

Inkomster

- Säkrare skolvägar: osäker nivå, historiskt 500 000 kr - 750 000 kr

Kommentar till prognos totalt

Då en större andel statlig medfinansiering än tidigare normalt har beviljats läggs större andel av budgeten på säkrare skolvägar.

Projekt gc Hälsingegård Olanders - Aicab har i både del 1 och del 2 slutförts och prognos är att dessa håller sina planerade budgetar.

Då medfinansierade projektet Prästvågen finns med i denna investering som färdigställs och betalas ut 2024 avslutas denna investering ej 2023.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Tilläggsbudgeteras till 2024 då den statliga medfinansieringen för Prästvågen projektet kommer kommunen tillhanda. Investering beräknas hålla planerad budget om den beviljade medfinansieringen betalas ut enligt plan.

Broar

Reinvestering broar enligt specifikation 2022

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6452	2022	2023	Ja	1 700	1 807	1 807	0	81	188	188

Budget

Reinvestering broar enligt specifikation 2022 beslutades i investeringsplanen för 2022.

Under våren 2020 genomförde gatuavdelningen en omfattande brobesiktning av kommunens 13 större broar. Besiktningen med utlåtanden och förslag till åtgärder finns redovisad i särskild handling. Målet är att säkerställa att kommunens broar är säkra och tillgängliga.

Slutredovisning

Arbetena på broarna har utförts enligt behov från besiktning och är färdigställda. Arbetet med broarna har fördyrats genom främst högre materialpriser.

Reinvestering broar enligt specifikation 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6457	2023	2024	Nej	700	0	700	0	700	0	700

Budget

Reinvestering broar enligt specifikation 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som mål och syfte med investeringen avgavs följande:

Att säkerställa att kommunens broar är säkra och tillgängliga.

Som beskrivning av investeringen avgavs följande:

Under våren 2020 genomförde gatuavdelningen en omfattande brobesiktning av kommunens 13 större broar. Besiktningen med utlåtanden och förslag till åtgärder finns redovisad i särskild handling.

Som investeringskalkyl avgavs följande:

- Bro 9: 300 tkr
- Bro 12: 400 tkr

Som risk och osäkerhetsfaktorer avgavs följande:

Kostnadsökningar över tid

Kommentar till prognos totalt

Arbetena skjuts till 2024.

Investeringsobjekten i denna investering har blivit tvungna att ändra turordning då Trafikverket inte inkommit med tillåtelse att göra önskade åtgärder på bro 12. Denna bro 12 har då skjutits till 2024 och bro 7 med lika stor budgetkalkyl har då projekterats att åtgärdas under 2023.

Projekten för broarna 7 och 9 innebär bl.a. blästring och målningar vilket när den planerade tiden kom inte var väder som det är möjligt att genomföra dessa åtgärder i.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Tilläggsbudgetering av hela investeringsbudgeten till 2024.

Gatubelysning

Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt plan 2022

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6453	2022	2024	Nej	950	602	950	0	615	267	615

Budget

Reinvestering belysningsanläggning, stolpar, ledningar och utbyte av armaturer enligt plan 2022 beslutades i investeringsplanen för 2022.

Det återstår att reinvestera i stolpar och ledningar under 2023 därefter bör utbytet av armaturer starta. Motivering och beskrivning under konsekvenser driftkostnader. Armaturerna börjar uppnå sin tekniska livslängd på 20 år. Underhållskostnaderna för armaturerna ökar år från år. Ett utbyte av samtliga armaturer till Led är att rekommendera. Energiförbrukningen bedöms minska med mer än 50% i jämförelse med dagens armaturer.

Kommentar till prognos totalt

Budget beräknas hålla. Fortsättning av renovering/utbyte och kabelarbeten pågår.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Återstående investeringsmedel i investering 6453 tilläggsbudgeteras 2024 och beräknas vara enligt plan för färdigställning av planerade åtgärderna men då under 2024

På grund av avsaknaden av beslut/inriktning och kravställning för trafiksäkerheten från Trafikverket har gjorts att en stor andel av den kommunägda belysning som finns i Trafikverkets vägområde inte har åtgärdats under säsong.

Reinvestering belysningsanläggning 2023

Gatuavdelning

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
6458	2023	2024	Nej	2 500	2 306	2 500	0	2 500	2 306	2 500

Budget

Reinvestering belysningsanläggning 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som mål och syfte med investeringen avgavs följande:

Byta armaturer som uppnått sin tekniska livslängd samt att minska energiförbrukningen.

Som beskrivning av investeringen avgavs följande:

Det återstår att reinvestera i stolpar och ledningar under 2023 därefter bör utbytet av armaturer starta.

Motivering och beskrivning under konsekvenser driftkostnader.

Kommentar till prognos totalt

Investeringen beräknas hålla budget.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande budget tilläggsbudgeteras 2024 då slutfaktura på projektet ej ännu inkommit.

Övrig infrastruktur

Lekplats i centrala Viksjöfors

Gatuavdelning

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
4428	2023	2024	Nej	650	0	650	0	650	0	0

Budget

Reinvestering belysningsanläggning 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som mål och syfte med investeringen avgavs följande:

Placering av lekplats enligt lekplatsplanen

Som beskrivning av investeringen avgavs följande:

Om detaljplanen kommer att omarbetas för att möjliggöra en etablering av lekplats i centrala Viksjöfors intill Myrvägen. Alternativt eftersöka en annan placering om detaljplanen inte medger tänkt placering.

Ett medborgarförslag ligger till grund för utredningen som enligt lekplatsplanen visar att en placering av lekplats bör finnas i centrala Viksjöfors.

Kommentar till prognos totalt

På grund av detaljplan och politiska beslut avvaktas det med denna.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Tilläggsbudgetering av hela investeringen till 2024.

Mark

Marklösen

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
8316	2015	2023	Ja	7 455	5 944	5 944	1 511	1 511	0	0

Budget

Mark ska köpas in för att trygga markförsörjning för bostäder, handel, industri och centrumutveckling. Budgeten innehåller även kostnader förknippat med dessa köp och fastighetsregleringar. Målet med budgeten är att trygga markförsörjning för bostäder, handel, industri och centrumutveckling/näringsliv.

Kommentar till prognos totalt

Attraktiv mark i centrumnära lägen har köpts in i både Alfta och Edsbyn. Inga markinköp under 2023.

Följande markområden har köpts in. Alfta kyrkby 16:4, Södra Edsbyn 12:21, Utökning av Södra Edsbyn 50:1 (söder om Voxnan, väster om centrum), Böle 2:7, Ämnebo 16:17.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Tilläggsbudgetering av hela kvarvarande budget till 2024.

IT

IT-administration

Byte föråldrade datorer 2022

				Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
1133	2022	2023	Ja	534	499		35	534	499	35

Budget

Byte föråldrade datorer 2022 beslutades i investeringsplanen för 2022.

Investeringsbudgeten uppdateras årligen för att anpassas till bl a valutakursförändringar, teknikutveckling och strategiska beslut. Planerade investeringar har senarelagts till följd av förseningar orsakade av Covid-19.

Det totala antalet datorer ökar och andelen bärbara förväntas bli allt högre med anledning av Covid-19, vilket innebär en kostnadsökning på 50% per arbetsplats. Andelen arbetsplatser med dubbla skärmar har ökat, en kostnadsökning på 25% per stationär dator.

Standardsortiment klientdatorer (2020 års priser inom parentes):

Bärbar dator: 11,3 tkr (10,6 tkr)

Inkl dockningsstation, 1 st 24" skärm och 3 års garanti

Beräknad livslängd 4 år

Avskrivningskostnad 2,8 tkr/år

Stationär dator: 7,7 tkr (7,4 tkr)

Inkl 1 st 24" skärm och 3 års garanti

Beräknad livslängd 5 år

Avskrivningskostnad 1,5 tkr/år

2:1 dator (kombinerad dator & surfplatta): 14,5 tkr (14,8 tkr)

Inkl dockningsstation, 1 st 24" skärm och 3 års garanti

Beräknad livslängd 3 år (begränsad livslängd på batteri, ej utbytbart)

Avskrivningskostnad 5,5 tkr/år

En typ av arbetsredskap för avancerade användare, men som inte är inräknad i reinvesteringsbudgeten. Kan även vara ekonomiskt försvarbart för användare som annars behöver både bärbar dator och surfplatta.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Slutredovisning

Investeringen är avslutad 2023. Något färre datorer, skärmar och dockningsstationer än förväntat.

Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2022

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2328	2022	2023	Ja	150	171		-21	78	100	

Budget

Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2022 beslutades i investeringsplanen för 2022.

Fastighetsnät och switchar är grunden för all trådlös och trådbunden datakommunikation i kommunens verksamhetslokaler. Ny teknik och snabbare överföringshastigheter kräver nya standarder på kablage och utrustning. Området bör integreras i ordinarie fastighetsunderhåll på sikt, men tills dess behövs separata investeringar för att åtgärda de mest eftersatta verksamhetslokalerna.

Denna investering fokuserar på att modernisera datanätet på följande skolor:

Viksjöfors

Runemo

Knåda

Lillbo

Roteberg (inkl byte till single mode fiber mellan byggnaderna)

Gymnasiet (endast fastighetsnät)

Celsius och Alftaskolan åtgärdas/åtgärdades i samband med ombyggnationerna. På Gymnasiet har switcharna redan bytts ut men fastighetsnätet behöver moderniseras.

Detaljerad information

Att byta ut allt gammalt kablage i kommunens fastigheter är varken rimligt eller nödvändigt, men med förhållandevis små medel går det att avsevärt förbättra prestanda och stabilitet i samband med att föråldrade switchar byts ut. Genom att minska antalet datastativ, byta ut föråldrat kablage till accesspunkter samt använda centralt managerade switchar med fler portar, så minskas antalet felkällor samtidigt som kostnaderna hålls nere och prestandan ökar. Genom detta upplägg har antalet switchar hittills kunnat minska med närmare 30%.

Slutredovisning

Investeringen avser underhåll av fastighetsnät och byte av switchar med fokus på grundskolor. Kraftigt ökade inköspriser gör att investeringen är 22 tkr högre än budgeterat.

Byte föråldrade datorer 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
1135	2023	2024	Nej	1 322	159	1 122	200	1 322	159	

Budget

Byte föråldrade datorer 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

- Säkra personalens tillgång till verksamhetssystemen genom effektiva arbetsredskap/datorer och en stabil IT-miljö.
- Upprätthålla livscykelhanteringen för hårdvara för att underlätta budgetering och resursplanering samt synliggöra och samla IT-relaterade kostnader.
- Ge möjligheten för IT-organisationen att ställa om till ett proaktivt och mer effektivt arbetssätt.

Som beskrivning anges följande:

Investeringsbudgeten uppdateras årligen för att anpassas till bl a valutakursförändringar, teknikutveckling och strategiska beslut.

Det totala antalet datorer ökar och andelen bärbara förväntas bli allt högre med anledning av Covid-19, vilket innebär en kostnadsökning på 50% per arbetsplats. Andelen arbetsplatser med dubbla skärmar har ökat, en kostnadsökning på 25% per stationär dator.

Standardsortiment klientdatorer (2021 års priser inom parentes):

Bärbar dator: 11,9 tkr (11,3 tkr)

Inkl dockningsstation, 1 st 24" skärm och 3 års garanti

Beräknad livslängd 4 år

Avskrivningskostnad 2,98 tkr/år

Stationär dator: 7,3 tkr (7,7 tkr)

Inkl 1 st 24" skärm och 3 års garanti

Beräknad livslängd 5 år

Avskrivningskostnad 1,5 tkr/år

2:1 dator (kombinerad dator & surfplatta): 14,9 tkr (14,5 tkr)

Inkl dockningsstation, 1 st 24" skärm och 3 års garanti

Beräknad livslängd 3 år (begränsad livslängd på batteri, ej utbytbart)

Avskrivningskostnad 5,5 tkr/år

En typ av arbetsredskap för avancerade användare, men som inte är inräknad i reinvesteringsbudgeten. Kan

även vara ekonomiskt försvarbart för användare som annars behöver både bärbar dator och surfplatta.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

- Leveranstider, komponentbrist och valutakursförändringar.
- Det totala antalet datorer ökar och andelen bärbara förväntas bli allt högre med anledning av ökat distansarbete.

Kommentar till prognos totalt

Beräknas bli delvis fördröjd till 2024 (1163 tkr) pga omprioriteringar samt eftersläpningar pga leveransproblem. Kostnaden beräknas minska med 200 tkr då antalet stationära datorer minskat och inte ersatts med bärbara datorer i motsvarande grad, samt färre utbyten av skärmar och dockningsstationer än väntat.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Investeringen beräknas slutföras under 2024.

Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2330	2023	2023	Ja	200	200		0	200	200	

Budget

Underhåll av fastighetsnät och byte av switchar 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Anpassa verksamhetslokalernas datanät till dagens krav på prestanda, stabilitet och säkerhet samt minska behovet av personalresurser genom att automatisera managring och underhåll. Säkra personalens tillgång till verksamhetssystemen.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Fastighetsnät och switchar är grunden för all trådlös och trådbunden datakommunikation i kommunens verksamhetslokaler. Ny teknik och snabbare överföringshastigheter kräver nya standarder på kablage och utrustning. Området bör integreras i ordinarie fastighetsunderhåll på sikt, men tills dess behövs separata investeringar för att åtgärda de mest eftersatta verksamhetslokalerna.

Med denna investering fortsätter arbetet med att modernisera datanätet i kommunens mindre och medelstora verksamhetslokaler som ännu inte åtgärdats..

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Leveranstider, komponentbrist och valutakursförändringar

Slutredovisning

Investeringen avser fastighetsnät och switchar i mindre verksamhetslokaler. Den har kunnat slutföras enligt plan och enligt budget tack vare att leveranstiderna förbättrats kraftigt under året.

Infrastruktur för ökad IT-säkerhet och samverkan, alternativ B

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2331	2023	2024	Nej	820	106	820	0	820	106	

Budget

Infrastruktur för ökad IT-säkerhet och samverkan, alternativ B beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som syfte och mål med investeringen anges följande:

Ger kommunen ett bättre skydd mot angrepp, minskar konsekvenserna av och kortar ner återställningstiden efter ett haveri eller en attack.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Innan denna investering realiseras i sin helhet ska ett detaljerat beslutsunderlag för en gemensam IT-arkitektur tas fram för Bollnäs och Ovanåker, med Hälsingland i åtanke.

I prioritetsordning:

Byte av befintlig bandrobot för säkerhetskopiering: 120 tkr

Prestanda och lagringskapacitet ökar med 400% vardera. Det förstnämnda är ovärderligt vid ett totalhaveri som kräver återläsning av stora datamängder från band.

Ej beroende av samverkan. Flera av hälsingekommunerna som tidigare avskaffat bandbackup kommer att återinvestera i detta redan under 2022.

Host (kraftig server) för ett nytt sk detekteringssystem: 120 tkr

Servern dimensioneras för att även ta över driften av befintliga övervaknings- och styrsystem som idag dels körs på äldre hårdvara och dels på nyare hårdvara som behöver frigöras av prestandaskäl.

Ej beroende av samverkan. Införandeprojekt, systemförvaltning och utveckling planeras gemensamt med Bollnäs IT-enhet vilket ger både ekonomiska och kompetensmässiga skalfördelar.

Redundant fiberförbindelse Edsbyn-Bollnäs: 100 tkr

Kommunernas IT-avdelningar, Helsing Net och Bollnäs Energi samverkar i uppsättningen av två fiberförbindelser med olika kabelvägar mellan orterna. Motsvarande investering görs i Bollnäs kommun.

Livslängd 10-15 år, ingen driftskostnad.

Samma förbindelse kan sedan användas för projektet gemensam lön, krisnät och på sikt bli en del av det som benämns Hälsingeringen.

Host (kraftig server) till sekundär serverhall för ytterligare redundans: 120-360 tkr

Alt A: 1 st á 120 tkr förbättrar redundansen men kräver att icke kritiska verksamhetssystem stängs ner i

händelse av serverbortfall.

Ej beroende av samverkan.

Alt B: 3 st (å 120 tkr) krävs för automatisk failover till sekundär serverhall med bibehållen full funktionalitet.

Alt B är beroende av samverkan eller iordningställande/hyra av sekundär serverhall i Edsbynområdet.

Vid samverkan rekommenderas kommunerna att göra en gemensam helhetslösning för att uppnå skalfördelar samt högre kvalitet, redundans och säkerhet.

Extra SAN (lagringsenhet) för datareplikering med placering i Bollnäs eller hos KFH: 120 tkr

Kombinerat med befintliga SAN uppnås både sk synkron och asynkron replikering för extra säkerhet (idag endast asynkron).

Ej beroende av samverkan. Vid samverkan finns även möjlighet att bygga ut en lagringsyta i Bollnäs kommuns befintliga utrustning, vilket reducerar kostnaden avsevärt.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Leveranstider, komponentbrist och valutakursförändringar

Kommentar till prognos totalt

Under året har steg 1 som avser datakommunikation slutförts enligt plan. Resterande investeringar beräknas slutföras under kvartal 1 2024 enligt plan.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel tilläggsbudgeteras till 2024. Investeringen beräknas slutföras under kvartal 1 2024.

Arbetet med redundant fiberförbindelse Edsbyn-Bollnäs har påbörjats. Steg 1 som möjliggör gemensam backuplösning slutförs under september 2023. Steg 2 som möjliggör sk replikering av data i realtid slutförs under oktober 2023.

Första upphandlingen gällande datalagring har publicerats och övriga gällande backup och datacenter kommer att publiceras under september 2023. Enligt preliminära leveranstider så kommer merparten av investeringarna att kunna slutföras under 2023.

IT i skolan

IT i skolan 2023

Barn- och Utbildningsnämnden

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
1693	2023	2023	Nej	3 516	3 384	3 516	0	3 516	3 384	

Budget

IT i skolan 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

IT och dess teknik används i allt större utsträckning i skolan. I takt med detta ökar kunnandet och teknisk support behövs men omfattningen av denna ökar endast marginellt. Omfattande prisökningar gällande klienter kräver större budget. Prisutvecklingen på PC som används på gy/vux är omfattande. Även för Chromebook, som används i grundskola, har priserna skjutit i höjden. Vi har fortlöpande kompetensutveckling i våra verksamheter vilken beskrivs i vår digitaliseringsplan. Kostnaderna för denna ligger inom ramen för vår samlade kompetensutveckling.

Som investeringskalkyl anges följande:

- 1-1 satsning 6-9, 800 tkr
- Fritidsh, fsk, skola, fv, 450 tkr
- Dator fsk-åk5, 380 tkr
- Personaldator fsk, 260 tkr
- En till en årsk 1, gy, 1 058 tkr
- Personaldator, gy, 320 tkr
- En till en teknpro åk 1, 246 tkr
- Utbyte Arken Teknpro, 153 tkr
- Datorer språkintr, SFI, 137 tkr

Som följd effekter anges följande:

Öka elevernas målpuppfyllelse. En viktig del i detta är IT som kompensatoriskt verktyg för våra elever. Skolans fortsatta satsning på digitalisering, ställer högre och tidigare krav på datoriseringen inom vår verksamhet. Denna investering skapar förutsättningar för att möta de digitala kraven och uppfylla den nationella digitaliseringsstrategin.

Kommentar till prognos totalt

IT-investeringar kommer till fullo att tas i anspråk. Verksamheten budgeterar med ett nollresultat.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel tilläggsbudgeteras till 2024.

Övrigt

Övrigt kommunstyrelsen

Övrigt kommunstyrelsen 2022

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2329	2022	2024	Nej	950	501	950	0	833	384	

Budget

Övrigt Kommunstyrelsen 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Investeringsbeloppet baseras på de investeringsbehov som lyftes av kommunstyrelseförvaltningen i samband med förslag till investeringsplan 2022-2026. De av förvaltningen begärda medel skulle gå till politikerplattor, övervakningskameror kommunhuset, köksutrustning förskola Alfta och konstinköp. Kommunfullmäktige ger nu nämnden frihet att besluta om till vad inom kommunstyrelsen dessa medel används bäst.

Kommentar till prognos totalt

Kameraövervakning kommer inte att genomföras då behovet inte längre finns i och med ombyggnationen till en säker reception.

De medlen finansierar istället högre kostnaden för politikerplattor och IT-utrustning.

	Budgeterat	Utfall tom 231231	Prognos
Politikerplattor	300	72	500
Kameraövervakning kommunhuset	50	0	0
Kameraövervakning kommunhuset	150	0	0
Köksutrustning förskola Alfta	400	384	400
Konstinköp	50	45	50
Summa	950	501	950

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel tilläggsbudgeteras till 2024.

Politikerplattor kvarstår att investera i utifrån ursprungligt beslut. Det finns en viss osäkerhet i utfallet av kostnaderna.

Övrigt kommunstyrelsen 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2332	2023	2024	Nej	1 535	391	1 585	-50	1 535	391	585

Budget

Övrigt kommunstyrelsen 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Investeringsbeloppet baseras på de investeringsbehov som lyftes av kommunstyrelseförvaltningen i samband med förslag till investeringsplan 2023-2027. De av förvaltningen begärda medel skulle gå till:

- Konstinköp: (50 tkr)
- Ny skylt vid besökscenter Hälsingegård OI-Anders mot väg 301 (60 tkr)
- Ny skylt vid besökscenter Hälsingegård OI-Anders vid parkering (75 tkr)
- Nya möbler samt serveringsdisk Alfta skolmatsal (350 tkr)
- Renovering av renseri, kylrummen och tvätt avdelning Alfta skola (1 000 tkr)

Kommentar till prognos totalt

Konstinköp (50 tkr)

Årliga konstinköp, prognosen är att vi kommer att använda 50 tkr.

Ny skylt vid besökscenter Hälsingegård OI-Anders mot väg 301 (60 tkr)

Investeringen kommer att genomföras under 2024. Prognosen är att vi kommer använda 60 tkr.

Ny skylt vid besökscenter Hälsingegård OI-Anders vid parkering (75 tkr)

Investeringen kommer att genomföras under 2024. Prognosen är att vi kommer använda 75 tkr.

Nya möbler samt serveringsdisk Alfta skolmatsal (350 tkr)

Investeringen kommer sannolikt att gå över budget då priserna skenat med ca 30% ökning jämfört med när kostnadskalkylen togs fram. Prognosen är att budgeten överskrids med 50 tkr.

Renovering av renseri, kylrummen och tvätt avdelning Alfta skola (1 000 tkr)

Investeringen kommer inte att genomföras i år då dessa medel inte räcker till att åtgärda problemet.

Samhällsbyggnadsnämnden har äskat medel för att genomföra detta nästa år. Denna investering bör flyttas över till Samhällsbyggnadsnämnden.

	Budgeterat	Utfall tom 231231	Prognos
Konstinköp	50	24	50
Ny skylt vid besökscenter Hälsingegård Ol-Anders mot väg 301	60	0	60
Ny skylt vid besökscenter Hälsingegård Ol-Anders vid parkering	75	0	75
Nya möbler samt serveringsdisk Alfta skolmatsal	350	368	400
Renovering av renseri, kylrummen och tvätt avdelning Alfta skola	1 000	0	1 000
Summa	1 535	391	1 585

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel tilläggsbudgeteras till 2024.

Nya skyltar vid Hälsingegård Ol-Anders har inte genomförts på grund av personalomsättningar samt åtgärder i infrastrukturer i anslutning till området.

Renovering av renseri, kylrummen och tvätt avdelning Alfta skola kommer att genomföras tillsammans med investeringen om renovering av Alftaskolans kök som är beslutat till 2024.

Leasingbilar 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2729	2023	2023	Ja	3 665	3 891 *		-226	3 665	3 891 *	

Budget

Leasingbilar 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Investeringsbeloppet baseras på investeringsbehov som lyftes av kommunstyrelseförvaltningen i samband med förslag till investeringsplan 2023-2027. Nedan underlag finns i investeringsplanen.

En utökning av budgetbeloppet med 1 865 tkr beslutades på kf §19 2023-02-27. Total investeringsbudget efter beslutet blev då totalt 3 665 tkr. Orsaken som angavs i samband med utökningen var följande:

"Det finns en svårighet att förutse vilket årligt behov av bilar som finns. Nuvarande angivet nettoinvesteringsbelopp på 1 800 tkr per år är baserat på ett snitt av en treårsprognos på vilka bilar som kommer att behöva bytas ut. Under 2022 byttes inga leasingbilar ut på grund av nya rutiner gällande avrop för dessa. Detta innebär att behovet av att byta ut leasingbilar för 2023 har ökat. Efter att en inventering och en prioriteringslista för behovet har skapats är slutsatsen att under 2023 behöver 9 fordon bytas ut. Totalt belopp för investering av leasingbilar 2023 beräknas således bli 3 665 tkr. Priserna som ligger till grund för beräkningen är uppskattningar då det först efter den förnyade konkurrensutsättningen blir känt vilka bilmodeller och slutliga priser det blir."

Som investeringens mål och syfte anges följande:

Tillhandahålla bilar till de verksamheter som har behov av detta för att utföra sitt arbete.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Kommunen har idag cirka 65 leasingbilar via Nordea Finans. Vanligtvis leasas en bil i 5 år eller tills den gått 15 000 mil, det kan dock ske att bilen leasas längre än så. När dessa kriterier är uppfyllda sker leasing av en ny bil som då är att se som ett köp av bil.

Anledningen till att leasingbilarna numer ingår i investeringsplanen är en förändring i rutinen kring leasing. Enligt LKBR (Lag om kommunal bokföring och redovisning) ska finansiell leasing vara likställt med ett ägande av objektet.

Leasingbilarna har sedan tidigare ingått i vårt anläggningsregister men leasingkostnaderna för bilarna har i ett första steg tagits av verksamheterna i respektive driftsbudget. Dessa har sedan i steg två bokats om som amortering och räntekostnader. För att förenkla denna rutin har förvaltningarna ej längre någon driftsbudget för leasingkostnader utan de får istället budget och kostnad för kapitaltjänst för sina leasingbilar.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Det finns en svårighet att förutse exakt vilket belopp som kommer att används varje år. Angivet nettoinvesteringsbelopp per år är baserat på ett snitt av en treårsprognos på vilka bilar som kommer att behöva bytas ut. Det angivna beloppet utgår från idag kända reinvesteringar gällande bilar.

Det finns också en osäkerhet kring pris per bil som kan förändras beroende på avtal, i kalkylen har priset för senast leasade elbil använts.

Slutredovisning

Under 2023 köptes 10 stycken bilar, inköpspriset för dessa var 3 891 tkr. För 2023 var budgeten 3 665 tkr. Det innebär att det redovisas ett budgetunderskott på 226 tkr. Nya medel för leasingbilar finns avsatta i budgeten för åren 2024-2028. Orsaken till budgetunderskottet är att det köpts 10 bilar istället för budgeterade 9 bilar.

- 1 bil elevvårdsenheten
- 1 bil celsius vaktmästeri
- 1 bil AME
- 1 bil fritidsgård
- 2 bilar hemtjänsten Alfta
- 3 bilar HSL
- 1 bil hemtjänsten Edsbyn

Övrigt Barn och utbildning

Inventarier till nybyggnation - Nya förskolan Alfta

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3629	2023	2024	Nej	2 000	1 378	2 000	0	2 000	1 378	

Budget

Inventarier till nybyggnation - Nya förskolan Alfta beslutades i investeringsplanen för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Målet med investeringen är att utforma en god, tillgänglig och varierande lek- och lärmiljö. Ändamålsenliga möbler och material är grundläggande för utformningen av förskolans miljö, för att stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation såväl som grundläggande förutformningen av för pedagogerna en god arbetsmiljö

Som investeringskalkyl anges följande:

- Möbler och inredning, 1 100 tkr
- Barnvagnar och sovutrustning, 350 tkr
- Lek och lärmaterial för inomhusbruk, 400 tkr
- IT och telefoni, 100 tkr
- Porslin mm, 50 tkr

Förskolans gård med fasta lekredskap som gungor, klätterställning och sandlådor etc ej medräknat. Åskande bygger på samma princip som vid byggnationen av Stenabro förskola; all fast utrustning ingår i bygget som fasta inventarier exempelvis klädhängare och väggfasta hyllor i förråds etx. Lös inredning och material åskar verksamheten för.

Kommentar till prognos totalt

Hela investeringsbeloppet kommer inte att tas i anspråk under budgetåret 2023 (se ovan). Vår bedömning är den att kvarvarande investeringsbelopp kommer att behövas och vår önskan är därför att resterande belopp förs över till budgetåret 2024.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Skogsbackens förskola togs i drift 230807. Investeringar kommer löpande att göras fram till årsskiftet där huvuddelen kommer att ske innan förskolan öppnar. På grund av att utemiljön inte färdigställdes i tid så släpar investeringar för lekutrustning ute etc. Beställningar har gjorts under årets slutskede och hela investeringsutrymmet kan inte i bruk. Investeringsbehovet finns dock fortfarande och vår önskan är att medel ej tagna i anspråk förs över till budgetåret 2024.

Övrigt barn- och utbildningsnämnden 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2622	2023	2024		300	58	300	0	300	58	

Budget

Övrigt Barn- och utbildningsnämnden 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Investeringsbeloppet baseras på de investeringsbehov som lyftes av barn- och utbildningsnämnden i samband med förslag till investeringsplan 2023-2027. Kommunfullmäktige ger nu nämnden frihet att besluta om till vad inom barn- och utbildningsnämnden dessa medel används bäst.

De av nämnden begärda medel skulle gå till:

- Akustikplattor, 200 tkr
- Kameranystem, 100 tkr

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

- Akustikplattor: Fortsätta med arbetet att succesivt se över samtliga kommunens förskolor och behovet av att sätta upp ljudabsorbenter i dessa, för att få en bättre arbetsmiljö för vuxna och barn.
- Kameranystem/övervakningssystem Celsiusskolan F-9: Skapa större trygghet för barn och elever samt minska nedskräpning och skadegörelse.

Kommentar till prognos totalt

Hela investeringsbeloppet kommer inte att tas i anspråk under budgetåret 2023. Vår bedömning är den att kvarvarande investeringsbelopp kommer att behövas och vår önskan är därför att resterande belopp förs över till budgetåret 2024.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Investeringar har gjorts i akustikplattor. Kostnaden för detta har inte belastat denna investering.

Kamerainvesteringar har gjorts men har inte belastat denna investering.

Vår önskan är att beloppet 200 tkr för akustikplattor minus de investeringar som har gjorts under året förs över till budgetåret 2024.

Kvarvarande belopp för/efter kamerainvestering när dessa fakturor belastat investeringen kan återlämnas.

Övrigt Socialnämnden

Övrigt socialnämnden 2023

Socialnämnden

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
2728	2023	2024	Nej	800	584	800	0	800	584	

Budget

Övrigt Socialnämnden 2023 beslutades i investeringsplanen för 2023.

Investeringsbeloppet baseras på de investeringsbehov som lyftes av socialnämnden i samband med förslag till investeringsplan 2023-2027. Kommunfullmäktige ger nu nämnden frihet att besluta om till vad inom socialtjänsten dessa medel används bäst.

De av nämnden begärda medel skulle gå till:

- Utveckling av verksamhetssystem, 200 tkr
- Utveckling av Avgifter verksamhetssystem 150 tkr
- Valfärdsteknik, 200 tkr
- Inventarier, 200 tkr
- Förråd/bodar, 50 tkr

Kommentar till prognos totalt

Av de investeringar som var planerad för 2023 så har följande investeringar slutförts fram till december månad.

Utveckling av verksamhetssystem, 200 tkr

- Office PDF/A IFO
- Lifecare generell utredning
- Office och bilder PDF A (Vård och omsorg)
- Lifecare signeringslistor för läkemedel
- Införande egenavgift
- Lifecare Egen avgifter

Investeringar som har tillkommit:

- Lifecare signeringslistor för läkemedel
- Integration av personalschema Medvind till Lifecare planering
- API Grunddata beslutsstöd

Investeringar som var planerad men som utgår:

- Aktivitetsplanering såbo (Kommer att flyttas bort från investeringar eftersom de endast är en driftskostnad i form av underhåll.
- Klagomål/synpunkter Lifecare (Inget behov just nu).
- Digital inkomstblankett. Investeras nästa år eftersom verksamheten inte hunnit påbörja införandet av Medborgartjänsten för äldre.
- Media utrustning Sunnangården (Omprioriteras då detta anses höra till drift)

Utveckling av verksamhetssystem gällande avgifter, 150 tkr

- Avgifter Inkomstförfrågan
- Införande av avgifter Lifecare

Välfärdsteknik, 200 tkr

- Porttelefon Gyllengården
- Läkemedelsgivare(Under utredning)
- LSS larm Phoniro

Den planerade investeringen för utveckling verksamhetssystem och välfärdsteknik för 2023 blev 535 tkr (Budget 550 tkr). Några av dessa har inte kunnat slutföras 2023.

- Läkemedelsgivare (Under utredning)
- Integration av personalschema Medvind till Lifecare planering
- Införande av Lifecare egenavgift

Inventarier LSS boende och äldreomsorg, 200 tkr

Den totala investeringen för inventarier på boenden blev 174 tkr. Några fakturor har inte kunnat slutföras 2023 och av den anledningen finns de med som en tilläggsbudgetering för 2024.

Förråd/bodar, 50 tkr

Har inte kunnat genomföras 2023 och tilläggsbudgeteras 2024.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Av de investeringar som var planerad 2023 så kvarstår följande investeringar för 2024.

Utveckling av verksamhetssystem, 200 tkr

Välfärdsteknik, 200 tkr

Den planerade investeringen för utveckling verksamhetssystem och välfärdsteknik för 2023 blev 535 tkr (Budget 550 tkr). Några av dessa har inte kunnat slutföras 2023.

- Läkemedelsgivare (Under utredning)
- Integration av personalschema Medvind till Lifecare planering
- Införande av Lifecare egenavgift

Förråd till Näskullen 50 tkr

Sedan en tid tillbaka besväras medarbetare av lukt från förråd/soprum på Näskullen. Detta så pass att medarbetare uttrycker omfattande brister i arbetsmiljö.

I syfte att förbättra den fysiska arbetsmiljön har det utretts hur problemet med lukten kan åtgärdas och detta har skett under hösten 2023. Först i december 2023 har relevant åtgärd presenterats och offert har inkommit från entreprenör. Investeringen för förråd/soprum har utifrån ovanstående inte kunnat genomföras, men planeras under första kvartalet 2024.

Inventarier boenden 200 tkr

Investeringen för inventarier på boenden blev 2023 174 tkr. Några fakturor har inte kunnat slutföras 2023 och av den anledningen finns de med som en tilläggsbudgetering för 2024.

VA

VA-ledningsnät

Ombyggnation problemområden 2023

				Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
7578	2023	20231 1	Ja	3 500	6 595		-3 095	3 500	6 595	

Budget

Ombyggnation problemområden 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Investeringar prioriteras på sträckor som är gamla och har många driftsstörningar som är kostsamma (läckor). Målet är att vattenleveranser ska vara säkra och att driftsstörningar ska minska. I detta projekt ingår också spillvattenledningar med behov av regelbundna spolningsåtgärder för att undvika stopp.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Genom att följa upp statistik kan man styra investeringarna så att problem förhindras och därigenom minska underhållsbehovet. Investeringen innebär även åtgärdande av ännu ej definierade problemområden som dyker upp akut.

Som investeringskalkyl anges följande:

Olika ledningssaneringar inom beloppet 3 500 000 kr. Kalkyler utförs i ett kalkyleringsprogram efter att prioritering och projektering utförts.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Ledningarna ligger dolda i marken och kan visa sig vara i sämre skick än förutspått vid projektering.

Slutredovisning

Ledningsbytet vid Västanå mot Lärkvägen i Alfta har varit nödvändigt då det förekommit avloppsstopp utmed denna sträcka. Ledningarna har haft en för liten lutning som nu åtgärdats. Dimensionen har utökats. Materialet utgjorde 35 % av kostnaden. 1 054 meter ledning har lagts ner till en kostnad på 3 177 kr / meter. Totalt drog projektet 1 mnkr över budget.

Under samma projekt ingår byte av drygt 1 000 meter ledning i Åmnebo. Dessa ledningar låg till största del på åkermark vilket är betydligt billigare och meterkostnaden landar på ca 870 kr / meter. Ingen avvikelse mot tidigare kostnadskalkyl.

En asfaltskostnad från tidigare sanering på Bornvägen, Alfta belastar projektet med 433 tkr.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Two larger leaks are booked against the project as they were not in the budget. One at Lärkvägen for 540 tkr and one above the ice hall, Alfta, for 544 tkr.

347 meters of new sewerage from Svabenverks waterworks is booked at the start of the year due to leaks. The cost is a total of 164 tkr.

Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
7579	2023	20231 2	Nej	2 500	4 146		-1 646	2 500	4 146	

Budget

Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Effektivare resursutnyttjande

Som beskrivning av investeringen anges följande:

En nulägesbesiktning av VA-ledningsnätet görs av Helsinge Vatten i enlighet med gatuunderhållsplanen från kommunen. Eventuella VA-åtgärder utförs i god tid innan ombyggnaden av gatuområdet så att sättningar efter schaktningarna inte försämrar slutresultatet av gatuåtgärderna. Om gatuåtgärder är på låg nivå under något år kommer medel istället att användas för investeringsbehov inom ombyggnation problemområden.

Som investeringskalkyl anges följande:

Olika ledningssaneringar inom beloppet 2 500 000 kr. Kalkyler utförs i ett kalkyleringsprogram efter att prioritering och projektering utförts.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Risken att gatuenheten blir fördröjd i sin planering på grund av bidragsbesked kan i sin tur fördröja tidsplan. Brist i information från Trafikverket kring deras planering.

Slutredovisning

Investeringsprojektets utgjorde första etappen av Garvarvägen vilket även utförts med råge. Har sanerat totalt 567 meter ledningar (189 meter av vardera vatten-, spillvatten- och dagvattenledning). Eftersom befintliga ledningar ligger inne på tomter, det är ett tätbebyggt område som kräver lastbilstjänster och många servisledningar blir meterkostnaden för detta projekt runt 4 700 kr / meter.

Insatser i Långgatan, Alfta var inte med i investeringsprojektet från början. Byte av 120 meter vattenledning för 1 156 tkr är utanför budget.

Inläckageåtgärder 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
7580	2023	20231 1	Ja	2 500	764		1 736	2 500	764	

Budget

Inläckageåtgärder 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Att dimensioneringen av ledningsnätet och reningsverket fungerar som det ursprungligen är planerat och därmed får vi en kostnadseffektiv helhetslösning.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Investeringsåtgärder på spillvattenledningar efter utredningar kring inläckage. Genom att TV-undersöka de ledningssträckor som idag underhållsspolas eller där vi ser stora inläckage kan brister åtgärdas som sedan påverkar underhållskostnaderna.

Som investeringskalkyl anges följande:

Olika ledningssaneringar inom beloppet 2 500 000 kr. Kalkyler utförs i ett kalkyleringsprogram efter att prioritering och projektering utförts.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Ledningarna ligger dold i marken och kan visa sig vara i sämre skick än förutspått vid projektering.

Slutredovisning

Total kostnad 619 tkr för infodring av spillvattenledning 185 meter vid AICAB, samt 97 meter vid Magasingatan-Hinsmyravägen. Där ingår entreprenadkostnad för infodringen 331 tkr. Differens mot kalkyl då extra kostnader uppkom på grund av en extra schakt för att få in strumpan i ledningen samt tillhörande tung avstängning till schakten. Även avvikelse för asfaltering på 139 tkr, då gatuenheten från början planerade jobb på gatan vilket gjorde att VA inte tog med asfaltsåtgärder i kalkylen. Total kostnad för saneringen blir 2 195 kr /meter spillvattenledning.

Insatsen vid Ullungsfors slutade på 145 tkr. Där fanns ingen kalkyl inför jobbet då det var en akut insats. Passade samtidigt på att sanera en sträcka på huvudvattenledningen under vägen och ventiler på huvudavstängning. Totalt sanerades 174 meter ledning. Vilket blir 834 kr / meter.

Digitala vattenmätare 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
7573	2023	2023	JA	500	492		8	500	492	

Budget

Digitala vattenmätare 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

En övergång till modernare teknik med många fördelar.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

En övergång från traditionella vattenmätare till digitala planeras att ske under en 6-årsperiod med start 2021. Insamlingsstruktur, mjukvara, licenser etc kommer att bekostas av driftsmedel. Med digitala vattenmätare sker avläsning av vattenförbrukning kontinuerligt, faktureringen blir efter förbrukad mängd vatten istället för preliminärt beräknad. Det ger också en möjlighet att kunna se om förbrukningen ökar avsevärt inom något område eller fastighet, vilket är en stor fördel i perioder med varmare och torrare väder. Vattenmätarna har dessutom en funktion för att lyssna efter läckljud i ledningarna, vilket gör att läckor kan positionsbestämmas mycket enklare än med dagens teknik.

Som investeringskalkyl anges följande:

Kostnader enligt plan ovan är för utbyte av de fysiska vattenmätarna som sitter ute hos kund.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Bristen på halvledare ger sämre leveranstider inför 2022.

Slutredovisning

Ingen avvikelse mot budget. Under 2023 köptes 540 digitala vattenmätare in för att bytas mot de mekaniska i VA-kunders fastigheter. Områden som berördes 2023 är delar av Alfta, Ullungfors, Roteberg samt ytterområden utanför tätort.

Nya VA anslutningar 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
7581	2023	20231 1	Ja	1 800	272		1 528	1 800	272	

Budget

Nya VA anslutningar 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Investeringsmedel för kommande anslutning (ny- och ombyggnationer av fastigheter). Inom verksamhetsområdena kan inte VA-anslutning nekas, utan måste genomföras.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Kostnad för vatten-, spillvatten- och dagvattensserviser vid anslutning av nya VA-kunder. Intäkterna för nya anslutningar periodiseras på 20 år.

Som investeringskalkyl anges följande:

Fastigheter längs överföringsledningen från Viksjöfors till Alfta har erbjudits möjlighet att ansluta sig till kommunalt vatten. Om samtliga 46 fastigheter beställer anslutning beräknas utbyggnadskostnaden till 1 630 000 kr under 2023.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

I dagsläget är intresset för anslutningar i Malvik okänt. Ett informationsbrev med erbjudande gick ut under 2021. Responserna har hittills varit låga.

Slutredovisning

Under året anslöts 4 nya fastigheter till kommunalt vatten och avlopp till en total kostnad på 272 tkr. Totala intäkt för dessa anslutningar exklusive moms 160 tkr. En täckningsgrad på 59 %. Den låga täckningsgraden beror tillvisdel på att anslutningarna vid Viksjöfors-Alfta var beräknad i 2017 års taxa enligt tidigare beslut.

VA-verk

Upprustning av befintliga VA-anläggningar 2022

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
5522	2022	2023	Nej	4 000	3 879	4 000	0	2 169	2 049	

Budget

Upprustning av befintliga VA-anläggningar 2022 beslutades i investeringsplanen för 2022.

År 2022: Voxnabruk avloppsreningsverk.

Bevara VA-anläggningarnas tekniska och ekonomiska värde samt optimera driften. Det är viktigt att upprätthålla investeringstakten för att undvika störning i vattenleverans och reningsprocess. Fördröjning av investeringarna ökar risken för akuta haverier med större kostnader som följd. Haverier på reningsverk kan få miljömässiga konsekvenser. Haverier på vattenverk innebära konsekvenser för dricksvattenförsörjningen.

Kommentar till årets prognos

En omprioritering fick göras inom detta projekt då det vid besiktning av tanken för natronlut i Gammel-Homna vattenverk upptäcktes brister. Projektmedel användes därför till en utbyggnad av vattenverket samt införskaffning av ny utrustning.

Investering av Voxnabruk reningsverk flyttas till annat projekt. Renovering av taket vid Alfta reningsverk har dragit ut på tiden men nu är slutbesiktning klar och åtgärder för ett slutgodkännande påbörjat. Vägen ner till Alfta reningsverk behövde åtgärdas. Inköp av nya värmepumpar vid Edsbyns reningsverk 400 tkr.

Slutredovisning

Investeringsprojekt består av;

- Färdigställande av luttanken med tillhörande delar vid Gammel-Homna vattenverk för 196 tkr.
- Byte av tak vid Alfta reningsverk 546 tkr. Totalt landar projektet på 894 tkr inklusive investeringsmedel 2022.
- Inköp av 2 stycken värmepumpar till Edsbyns reningsverk 341 tkr.
- Installation av nytt UV-ljus vid Gammel-Homna vattenverk 471 tkr.
- Ny asfalt på väg till Alfta reningsverk 467 tkr.

Upprustning av befintliga VA-anläggningar 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
5523	2023	2025	Nej	5 000	100	5 000	0	5 000	100	

Budget

Upprustning av befintliga VA-anläggningar 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Bevara VA-anläggningarnas tekniska och ekonomiska värde samt optimera driften

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Det finns 11 reningsverk och 6 vattenverk. Det är viktigt att upprätthålla investeringstakten för att undvika störning i vattenleverans och reningsprocess. Haverier på reningsverk kan få miljömässiga konsekvenser. Haverier på vattenverk innebära konsekvenser för dricksvattenförsörjningen.

Som investeringskalkyl anges följande:

- Upprustning Voxnabruks reningsverk, 4 000 tkr
- Solceller till Alfta reningsverk, 1 000 tkr

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Under 2022 kommer förberedelse för solceller på taket vid Alfta reningsverk påbörjas. Det kan i och med detta uppkomma problematik som kan ge en kostnadshöjning i solcellsinvesteringen 2023.

Kommentar till prognos totalt

Taket vid Alfta reningsverk måste bli slutgodkänt innan vi påbörjar arbetet med solcellsanläggning. Upphandling av solceller kommer göras via ADDA. Installation planerad våren 2024. Nytt reningsverk Voxnabruk var en stor del i investeringen 2023. Vid upphandling inkom 2 anbud som var högre än budget. Upphandlingen avbröts och investeringen kommer inte genomföras förrän 2025 då mer investeringsmedel behövs.

I utfall på 100 tkr vid framtagande av upphandlingsunderlag till Voxnabruk reningsverk samt utfall för upprustning vid Viksjöfors reningsverk för byte av vindskivor, dörr samt del av vägg.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande investeringsmedel önskas tas med för genomförande av solceller samt nytt reningsverk till Voxnabruk.

Upprustning pumpstationer 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3523	2023	2023	Nej	500	299	310	190	500	299	

Budget

Upprustning pumpstationer 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Säkerställa drift och kontroll på pumpstationerna. Minimera risken för breddning.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Upprustning av två pumpstationer per år. Vi har totalt 54 pumpstationer inom kommunens VA.

Som investeringskalkyl anges följande:

- Byte av styrsystem, 150-200 tkr per pumpstation
- Ny pump, 100 tkr

Utförs på två pumpstationer per år.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Risk för att investeringsmedel inte räcker för 2 pumpstationer per år ifall större åtgärder behövs.

Kommentar till prognos totalt

Har genomförts ett byte av pumpar vid avloppspumpstation Strandcafé samt byta av traversbalk vid avloppspumpstation FMG, Alfta. Återstår uppsättning av styrskåp vid Strandcafé.

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande medel önskas tas med till 2024 för färdigställande av elektronik på styrskåp vid avloppspumpstation.

Styrssystem verk 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
3524	2023	2023	Nej	500	190	500	0	500	190	

Budget

Styrssystem verk 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Som mål och syfte med investeringen anges följande:

Att uppdatera hårdvara i styrsystemet för VA-verk för ökad säkerhet.

Som beskrivning av investeringen anges följande:

Styrsystemets hårdvara är uppbyggd med mindre enheter i de anläggningar som är kopplade till det centrala systemet, samt sändare och mottagare av information vid de mindre anläggningarna. Dessa behöver uppgraderas och bytas ut för att öka säkerheten i styrsystemet.

Utbytet av hårdvaruenheter sker successivt under flera år. Varje enhet ska programmeras och konfigureras så att den kan tas in i det övergripande systemet.

Som risk och osäkerhetsfaktorer anges följande:

Investeringskostnaden är ungefärlig, och utslagen jämnt över en femårsperiod. Eventuellt kan justeringar behöva göras mellan åren.

Kommentar till årets prognos

För årets medel planeras byta av styrskåp vid Ryggesbo vattenverk samt till rensgaller/sandfång vid Edsbyns reningsverk.

Styrsystemet behöver programmeras om för att lägga till alla ändringar vid mindre anläggningar samt en översyn gällande säkerhet i form av ökad spårbarhet i systemet.

Kommentar till prognos totalt

Följande har genomförts;

- Anslutning av fiber vid reningsverk Lobonäs ,Ryggesbo och Svabensverk samt vattenverk i Ryggesbo, Svabensverk, Voxna och Lobonäs
- Projekt för att bygga ut övervakning av flöden på dricksvattennätet i Alfta.
- Uppgradering av inbrottslarm på vattenverk för att få allt i samma system samt framtidssäkra då mobila 2G nätet fhasas ut.

Resursbrist och omprioriteringar har gjort att styrskåp ej byts ut.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Tilläggsbudgetering av pågående investering

Kvarvarande investeringsmedel önskas tas med för att genomföra planerat projekt med nya styrskep.

Reinvestering verk 2023

Inv nr.	Start	Slut	Avslutad	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
				Budget totalt	Nettoinv totalt	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Prognos
5515	2023	2023	Nej	500	484	500	0	500	484	

Budget

Reinvestering verk 2023 beslutades i investeringsplan VA för 2023.

Investeringsens mål och syfte: Bevara VA-anläggningarnas tekniska och ekonomiska värde.

Beskrivning av investeringen: Medel för eventuella akuta investeringsbehov där åtgärder höjer livslängden på anläggningstillgångar och därmed blir en investering. Den här investeringen omfattar mindre åtgärder vid verken.

Investeringskalkyl: Investeringsmedel behövs för akut uppkomna haverier som kräver direkta åtgärder för att undvika störningar i dricksvattenförsörjningen och reningsprocessen.

Risker och osäkerhetsfaktorer: Risk att investeringsmedel ej räcker till beroende på hur stort eventuellt haveri är.

Kommentar till prognos totalt

Mindre åtgärder på befintliga anläggningar för att upprätta livslängden. Beräknas rymmas inom budget.

Följande har utförts;

- Byte av slamskruv vid Alfta reningsverk 80 tkr
- Ny port till Alfta reningsverks slamcontainer 74 tkr.
- Ny belysning till Viksjöfors reningsverk 34 tkr
- Trappa till Lobonäs reningsverk 16 tkr
- Ny utrustning för syre- och slamhaltsmätning i de biologiska stegen vid Alfta och Edsbyns reningsverk 161 tkr.

Tilläggsbudgetering av pågående investeringar

Kvarvarande investeringsmedel önskas tas med till 2024.

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Ansvarsfrihet 2023 - Ovanåkers kommun

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

Uppgifter om jäv justeras i efterhand och kontrolleras vid justering.

Barn- och utbildningsnämnden

Kommunfullmäktige beviljar, i enlighet med kommunrevisorernas förslag, barn- och utbildningsnämnden och de enskilda förtroendevalda inom detta organ ansvarsfrihet för år 2023.

Jäv

På grund av jäv deltar inte följande ledamöter i handläggningen av denna del av ärendet: Maria Unborg (M), Patrik Bossen (S), Anna Rudman (S), Robert Kjaernet Karlstorp (SD), Emma Mmadueme (S) och Kent Olsson (L).

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beviljar, i enlighet med kommunrevisorernas förslag, kommunstyrelsen och de enskilda förtroendevalda inom detta organ ansvarsfrihet för år 2023.

Jäv

På grund av jäv deltar inte följande ledamöter i handläggningen av denna del av ärendet: Yoomi Renström (S), Hans Jonsson (C), Emma Mmadueme (S), Gun-Marie Swessar (C), Björn Mårtensson (C), Mikael Jonsson (M), Andreas Kissner (KD), Claes Häggblom (KD), Stefan Embretsén (SD), Bengt Forssén (S), Patrik Bossen (S), Jan-Åke Lindgren (S), Anna Rudman (C), David Parhans (C), Susan Kangosjärvi Persson (V), Maria Unborg (M), Felix Karsbo (KD), Kent Olsson (L), Robert Kjaernet Karlstorp (SD) och Max Granath (SD).

Miljö- och byggnämnden

Kommunfullmäktige beviljar, i enlighet med kommunrevisorernas förslag, miljö- och byggnämnden och de enskilda förtroendevalda inom detta organ ansvarsfrihet för år 2023.

Jäv

På grund av jäv deltar inte följande ledamöter i handläggningen av denna del av ärendet: Stefan Embretsén (SD), Fredrik Frelin (S), Felix Karsbo (KD), Thomas Nilsson (M), Allan Olsson (SD) och Susanne Svensson (S).

Socialnämnden

Kommunfullmäktige beviljar, i enlighet med kommunrevisorernas förslag, socialnämnden och de enskilda förtroendevalda inom detta organ ansvarsfrihet för år 2023.

Jäv

På grund av jäv deltar inte följande ledamöter i handläggningen av denna del av ärendet: Gun-Marie Swessar (C), Patrik Bossen (S), Ing-Britt Fredriksson (KD), Ulla Mortimer (M), Carl Bopparmark (S), Robert Harrysson (SD) och Max Granath (SD).

Valnämnden

Kommunfullmäktige beviljar, i enlighet med kommunrevisorernas förslag, valnämnden och de enskilda förtroendevalda inom detta organ ansvarsfrihet för år 2023.

Jäv

På grund av jäv deltar inte följande ledamöter i handläggningen av denna del av ärendet: Carl Bopparmark (S), Stefan Embretsén (SD), Ulla Mortimer (M), Emma Mmadueme (S) och Max Granath (SD).

Övrigt

Ansvarsfrihet beviljas för övriga av fullmäktige tillsatta organ med hänvisning till revisionsberättelsen.

Ärendet

Revisorerna tillstyrker i sin revisionsberättelse att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen, nämnderna och de enskilda förtroendevalda i dessa organ.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-25

Revisionsberättelse 2023 Ovanåkers kommun

Skickas till

För kännedom: Samtliga nämnder

Revisionsberättelse

Ovanåkers kommun
Kommunstyrelsen

2024-04-16

Dnr

2024 / 00332

Revisorerna i Ovanåkers kommun

2024-04-12

Till

Fullmäktige i Ovanåkers kommun
organisationsnummer 212000-2304

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2023".

Kommunen redovisar ett underskott om ca 1,1 mnkr för år 2023. Nämndernas verksamheter redovisar tillsammans en negativ budgetavvikelse på 15,1 mnkr. Det största underskottet återfinns inom barn- och utbildningsnämnden (14,2 mnkr).

Revisorerna ser med oro på den ekonomiska utvecklingen. Vi vill framhålla vikten av att kommunen fortsätter att arbeta systematiskt och långsiktigt med effektiviseringar och budgetdisciplin i verksamheten för att möta de utmaningar som kommunen står inför. Kommunstyrelsen har i detta arbete en viktig roll och revisorerna vill påtala vikten av att styrelsen intar en aktiv roll avseende uppföljning, uppsikt och samordningsansvar i arbetet med effektivisering och framtida budgetanpassningar.

Vi bedömer sammantaget att barn- och utbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett till i huvudsak ändamålsenligt men från ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställande sätt. Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott om 14,2 mnkr.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och övriga nämnder har bedrivit verksamheten på ett till i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

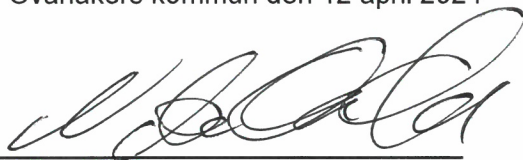
Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig. Vissa brister har noterats inom ramen för genomförda granskningar vilket framgår av vår redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Vidare gör vi bedömningen att det redovisade resultatet i allt väsentligt är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget år 2023.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder (beredningar i förekommande fall) samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Ovanåkers kommun den 12 april 2024

Nils Erik Falk

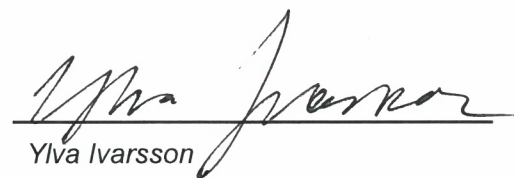
Jan Berglin

Tommy Henriksson

Kerstin Näslund

Ylva Ivarsson

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

- Revisorernas redogörelse år 2023
- Revisionsrapport Grundläggande granskning år 2023
- Revisionsrapport Uppföljning av placerade barn och unga

- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i AEFAB, AICAB, Helsinge Net Ovanåkers AB, Helsinge Vatten AB samt BORAB

Revisionernas redogörelse för år 2023

Syfte

Syftet med revisorernas redogörelse är att på ett överskådligt sätt redovisa genomförda granskningsinsatser under året och att följa upp revisionsplanen. Revisorernas redogörelse är en komplement till revisionsberättelsen.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den utsträckning som följer av *God revisionssed*. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas och styrelsens interna kontroll är tillräcklig. Revisorernas uppdrag i kommunala bolag och stiftelser är i stort sett detsamma men den främsta skillnaden är att en lekmannarevisor inte granskar räkenskaperna. Det uppdraget har en auktoriserad revisor. Uppdraget att granska bolagets interna kontroll har såväl lekmannarevisorerna som auktoriserad revisor .

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Förtroendevalda revisorer för 2023 har varit:

- *Nils Erik Falk (ordf)*
- *Jan Berglin (vice ordf)*
- *Tommy Henriksson*
- *Kerstin Näslund*
- *Ylva Ivarsson*

Revisorerna i kommuner och regioner ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och *god revisionssed*.

De förtroendevalda revisorerna har anlitat PwC som sakkunnigt biträde under år 2023. Under år 2023 har revisorerna genomfört en upphandling av sakkunnigt biträde. Ett nytt avtal har tecknats för kommande år med KPMG.

Revisionsinsatser år 2023

Koppling till riskanalys

2023 års revisionsinsatser bygger på en dokumenterad riskanalys.

Redovisning av årlig granskning

Grundläggande granskning

Grundläggande granskning har genomförts av samtliga styrelser och nämnder. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Den grundläggande granskningen är en översiktliga granskningen vars syfte är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelsen avseende om styrelsens och nämndernas förvaltning har skett på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Under år 2023 har två nya nämnder tillkommit, samhällsbyggnadsnämnden respektive kultur- och fritidsnämnden.

Utifrån genomförd granskning av kommunstyrelsens och nämndernas bedömning av måluppfyllelse konstaterade vi att de fastställda målen för verksamhet och ekonomi i olika grad har nåtts.

Vi kan utifrån granskningen inte uttala oss om samhällsbyggnadsnämndens respektive kultur- och fritidsnämndens måluppfyllelse för verksamheten. Samhällsbyggnadsnämnden har inte antagit mål för verksamheten. Mål för kultur- och fritidsnämnden har antagits och följts upp av kommunstyrelsen. Men det framgår inte på ett tydligt sätt vilka mål som avser nämndens verksamhet varför vi inte kan uttala oss om måluppfyllelse för nämnden.

Granskningen visar att socialnämnden och miljö- och byggnämnden har bedrivit sina verksamheter inom de av kommunfullmäktige tilldelade budgetramarna.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -14 165 tkr. Av årsredovisningen framgår att underskottet beror bland annat på ökade kostnader inom förskolan och grundskolan. Avvikelser redovisas även inom gymnasieskolan. Genomförd granskning visar att barn- och utbildningsnämnden inte har vidtagit tydliga åtgärder utifrån prognostiserade underskott vilket vi ser som en brist.

Även samhällsbyggnadsnämndens och kultur- och fritidsnämnden redovisar underskott för året om -2,9 mnkr respektive -2,0 mnkr. Genomförd granskning visar att kultur- och fritidsnämnden delvis vidtagit åtgärder med anledning av prognoserna.

Samhällsbyggnadsnämnden har inte vidtagit åtgärder utifrån prognostiserade underskott vilket vi ser som en brist.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen utgår från riskanalysen.

Granskning av delårsrapport

I granskning av delårsrapport riktas fokus på om det finns förutsättningar att mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav kommer att uppnås för helåret.

Efter genomförd granskning vill vi särskilt framhålla följande iakttagelser:

- Resultatet för perioden januari - augusti 2023 är 15,8 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 1,4 mnkr. Prognosen för helåret pekar mot ett överskott om 7,2 mnkr vilket är bättre än det budgeterade resultat om 0,1 mnkr.
- Nämnderna redovisar för perioden en negativ budgetavvikelse om 3,0 mnkr varav barn- och utbildningsnämnden har det största underskottet om -9,0 mnkr jämfört med budget.
- Gällande verksamhetsmålen visar genomförd granskning att konkreta nyckeltal/indikatorer har identifierats i begränsad utsträckning. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.

Revisorerna samlade bedömning var följande:

- Resultatet i delårsrapporten är inte förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten är i huvudsak förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat om
- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet kommer att uppfyllas.

Granskning av årsredovisning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Av den auktoriserade revisorns yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna framgår följande:

- Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga

med årsredovisningens övriga delar.

- Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

För mer information om granskningen hänvisas till yttrandet från auktoriserad revisor.

Granskning av god ekonomisk hushållning.

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet årsredovisning.

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-04-02. Granskningen av årsredovisning omfattar:

- Hur styrelsen i förvaltningsberättelsen utvärderar hur mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav har uppnåtts/förväntas uppnås,
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med fullmäktiges verksamhetsmässiga respektive finansiella mål för god ekonomisk hushållning för målperioden.
- Om redovisat/förväntat resultat är förenligt med kommunallagens krav på en ekonomi i balans (balanskravet).

Av granskningen framgår följande bedömningar:

- Utifrån vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit

några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det redovisade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

- Vidare visar granskningen att det har inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det redovisade resultatet inte skulle vara förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Konkreta nyckeltal/indikatorer har identifierats i begränsad utsträckning. Avsaknaden av tydliga kriterier för måluppfyllelse avseende effektmålen försvårar bedömningen av måluppfyllelsen.
- Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte är uppfyllt för år 2023.

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorerna har uttalat sig i en granskningsrapport om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av de helägda bolagen, Alfta Edsbyn Fastighets AB, Alfta Edsbyn Industrifastigheter AB och Helsinge Net Ovanåkers AB, har utförts av sakkunniga inom PwC. Årets granskning har varit en grundläggande granskning inom respektive bolag. Utöver den grundläggande granskningen har lekmannarevisorerna under året följt bolagen genom protokoll och träffar. Iakttagelser och bedömningar utifrån genomförd granskning framgår av respektive granskningsrapport med bilagor.

Granskning av de delägda bolagen BORAB och Helsinge Vatten AB har bestått dels av en grundläggande granskning, dels av en fördjupad granskning avseende inköp och upphandling. Iakttagelser och bedömningar utifrån genomförd granskning framgår av respektive granskningsrapport med bilagor.

Granskningsrapporter och revisionsrapporter har överlämnats till respektive bolag samt kommunfullmäktige.

Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen och lekmannarevisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

Uppföljning av placerade barn och unga

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ovanåkers kommun genomfört en granskning av kommunens arbete med uppföljning av placerade barn och unga. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem samt om det sker med en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden inte helt bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem samt om det sker med en tillräcklig intern kontroll.

Följande rekommendationer lämnades till socialnämnden:

- att säkerställa att det finns upprättade genomförandeplaner i enlighet med gällande krav.
- att säkerställa när och på vilket sätt uppföljning av enskilda placeringar ska följas upp samt säkerställa dess efterlevnad.
- att säkerställa att överväganden avseende vårdnadsöverflytt sker i enlighet med Socialstyrelsens krav.
- att säkerställa att ansökan om överflytt av vårdnaden sker i enlighet med gällande lagstiftning.
- att säkerställa uppföljning sker på en på aggregerad nivå avseende resultat av placeringar i enlighet med Socialstyrelsens handbok.
- att säkerställa att egenkontroller och/eller andra aktiviteter som syftar till att säkerställa en efterlevnad till lagens krav på området genomförs med regelbundenhet samt att eventuella åtgärder vid behov vidtas samt redovisas till nämnd.
- att säkerställa att nämndens delegationsordning är aktuell och är förenlig med de beslut som tas.

Övriga granskningsinsatser

Revisorerna har under året följt nämndernas och kommunstyrelsens verksamhet genom protokollsgenomgångar och träffar med nämndföreträdare samt tjänstemän inom olika verksamhetsområden för att få information och för att diskutera iakttagelser som gjorts. Även möte med kommunfullmäktiges presidium för informationsutbyte och avstämning av uppdraget har avhållits.

För Ovanåkers kommuns förtroendevalda revisorer

Nils Erik Falk, revisionens ordförande

§ 53

Dnr 2024/00257

Årsredovisning AEFAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Alfta-Edsbyns Fastighets AB:

1. Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
2. Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Alfta-Edsbyns Fastighets AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Alfta-Edsbyns Fastighets AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 45 Årsredovisning AEFAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Årsredovisning AEFAB 2023

Kommunstyrelsen

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Alfta-Edsbyns
Fastighets AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Årsredovisning AEFAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Alfta-Edsbyns Fastighets AB:

- Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
- Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Alfta-Edsbyns Fastighets AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Alfta-Edsbyns Fastighets AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Årsredovisning för
Alfta-Edsbyns Fastighets AB

556527-4361

Räkenskapsåret
2023-01-01 – 2023-12-31

Innehåll

VD har ordet	3
Ordförande har ordet	4
Förvaltningsberättelse	5
Ägarförhållande	5
Verksamhetsbeskrivning	5
Styrelse och revisorer	5
Redovisning och uppföljning enligt ägardirektiv	5
Affärsplan	6
Måluppfyllelse	6
Flerårsöversikt	7
Ekonomisk analys	7
Resultatanalys 2023.....	7
Risker i bolagets verksamhet.....	9
Våra verksamheter 2023	11
Bygg och underhåll	11
Drift och fastighetsskötsel	11
Energi och teknik	12
Förvaltningsuppdrag Ovanåkers kommun	12
Information och marknad.....	13
Bostadsmarknaden i kommunen.....	13
Lokalvård	14
Personal och organisation	14
Hållbarhet	14
Tankar om framtiden.....	15
Eget Kapital	16
Förslag till vinstdisposition	16
Resultaträkning.....	17
Balansräkning	18
Balansräkning	19

Kassaflödesanalys	20
Noter	21
Flerårsöversikt och nyckeltal 5 år	33
Begrepps- och nyckeltalsdefinitioner:	34
Fastighetsbestånd 2023-12-31	36
Underskrifter	37

VD har ordet

Jag tillträdde som VD i mitten av september 2023 och har prioriterat att vara ute i verksamheten för att få en inblick i medarbetarnas vardag och även komma i kontakt med hyresgästerna. Jag imponeras av den kunskap som finns i bolaget, viljan att göra det bästa för våra hyresgäster och förmågan att samverka för att lösa de problem som uppstår.

Under året har de förslag som Företagshälsan Region Gävleborg tog fram i samband med arbetsmiljööversynen implementerats och det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats. För Aefab är det viktigt med en sund arbetsmiljö under 2024 kommer vi intensifiera våra insatser för att implementera och främja friskfaktorer på arbetsplatsen. Genom att göra detta kan vi behålla och attrahera nya medarbetare.

Det resultatmässiga utfallet i bokslutet kommenteras i särskilt avsnitt i denna årsredovisning, resultatet är lägre än budget och prognos men utifrån de förutsättningar som varit under året med ökad inflation och ökade räntekostnader så har vi ändå lyckats bra genom att nå detta resultat.

Ur vår nuvarande affärsplan framgår följande: Vi ska arbeta för en bra arbetsmiljö och att medarbetarna ska känna ett helhetsansvar för bolaget och därmed kunderna samt känna att de har ett ekonomiskt ansvar. Vi ska arbeta för att ge våra hyresgäster stora möjligheter att vara delaktiga i utvecklingen samt få dem att känna ett gemensamt ansvarstagande för kommunen. Detta är områden som vi skall vägledas av i vårt dagliga arbete. Det pågår ett arbete med att skapa en ny affärsplan för perioden 2024–2028.

Vi har haft svårt att hyra ut våra lägenheter på vårt trygghetsboende 65Trygg Backa i Edsbyn. Vi har genomfört ett flertal riktade marknadsföringsinsatser som vi kommer att intensifiera 2024 för att få flera lägenheter uthyrda.

Hyresförhandlingen inför 2024 indikerade på nödvändiga hyreshöjningar på 11 %, dvs rekordnivåer historiskt. Efter förhandling så blev hyreshöjning 5,5 % för 2024 och 4,5 % för 2025. Det innebär att vi går in i 2024 med besparingskrav och behöver fortsätta effektivisera vår verksamhet.

En åtgärd för att nå budget i balans är att vi inte kommer ersätta projektledare, teknisk chef och målare som går i pension. Vi kommer utvärdera vilken effekt detta ger och säkerställa att vi kan klara av vårt uppdrag. Det är positivt att vi har nått en överenskommelse som är två-årig det innebär att vi har förutsättningar att ta fram en budget för 2025 i god tid och prioritera det som är viktigast.

Jag vill rikta ett stort tack till all personal för deras insatser för Aefab inom våra olika verksamheter. Ett särskilt tack till Per Wiklander, som har innehaft rollen som tillförordnad VD under större delen av året. Per har på ett exemplariskt sätt sett till att bolaget har fungerat väl och tagit hand om våra hyresgäster på bästa möjliga sätt.

Jag ser med stor entusiasm fram emot att fortsätta arbeta med de ärenden och frågor som kommer att driva Aefab framåt under det kommande året. Vårt gemensamma mål är att sträva efter det bästa för våra hyresgäster och för vår personal. I början av 2024 välkomnar vi en ny driftchef och projektledare som kommer förstärka vår organisation ytterligare och bidra till att vi når våra mål.

Tack än en gång för er ovärderliga insats och jag ser fram emot att fortsätta bygga en framgångsrik framtid tillsammans.

Alfta i februari 2024

Katarina Härner
VD
Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Ordförande har ordet

Den nya styrelsen tillträdde i januari vid en extra bolagsstämma. Styrelsen och tillförordnad vd med ledningsgrupp hade stort fokus under det första halvåret på att säkerställa ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete i bolaget.

Rekryteringsprocess av ny vd genomfördes under våren och ny vd tillträdde 15 september. Bolagets olika uppdrag (allmännyttiga uppdraget med bostäder), förvaltningsavtalet med Ovanåkers kommun som avser i huvudsak driften av kommunens verksamhetsfastigheter inkl. av kommunen, upphandlad städ av verksamhetslokaler som utförs av bolaget samt förvaltningsavtalet med Alfta Industricenter AB där bolaget tillhandahåller personal etc, har genomförts på ett bra sätt under året. Det är ansvarsfulla uppdrag som berör många av kommunens innevånare på ett eller annat sätt. Med utgångspunkt från de pensionsavgångar som påbörjats och som inom några år kommer att öka har det arbetats med en översyn och utarbetande av en kompetensförsörjningsplan för att bolaget ska kunna genomföra sina olika uppdrag även inför framtiden.

Vi satsar årligen stora pengar på underhåll av vårt fastighetsbestånd bl.a. sk. stamreoveringar, vilket är nödvändigt för att hålla en god standard på fastigheterna. Påfrestningar av olika slag drabbar även oss i Ovanåkers kommun och AEFAB som bolag. En osäker situation råder på arbetsmarknaden där flera företag har tvingats minska sin personal. Andra företag har haft det gynnsammare och har i stället en utmaning med att hitta de rätta kompetenserna. Inflationen driver högre priser och högre räntenivåer. Exempelvis så kommer fr.om årsskiftet bolagets fjärrvärmekostnader att stiga med ca. 25 %. Hyrorna kommer enligt förhandlingar med Hyresgästföreningen att from 2024 att höjas med 5,5%. Uppgårelsen är tvåårig. Bolaget klarar med detta inte täckning av kostnaderna ställt i relation till uppsatta resultatmål i bolaget. Dock är vi ändå förhållandevis nöjda i nuläget med resultatet i hyresförhandlingen eftersom våra hyresgästers ekonomi också blir ansträngd. Vi arbetar alltid för nöjda hyresgäster och att hyresgästerna ska bo kvar hos oss.

För att rusta oss framåt så pågår under den nya vd:s ledning ett arbete för att se över organisation, arbetssätt och resurser i syfte att effektivisera verksamheten. År 2024 kommer ekonomiskt att vara påfrestande. På längre sikt behöver vi bygga en resultatutveckling som gör att bolaget har muskler för att återigen nyproducera bostäder. Nyproduktion är inte aktuell i nuläget men förberedelserna för det pågår så att bolaget är väl rustade när det blir dags. Ny affärsplan kommer också att utarbetas och fastställas under 2024.

Slutligen vill jag tacka såväl våra hyresgäster som vår personal som varje dag året om arbetar för våra hyresgäster och för bolaget.

Alfta, februari 2024

Björn Mårtensson
Ordförande
Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören i Alfta-Edsbyns Fastighets AB, 556527-4361 avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 – 2023-12-31. Bolagets säte är Gävleborgs län, Ovanåkers kommun.

Ägarförhållande

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun (212000-2304) och ingår i Ovanåkers kommuns koncern.

Verksamhetsbeskrivning

Aefab har idag 1 601 (föregående år 1 592) lägenheter varav 636 finns i Alfta och 965 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 99 000 kvm. Aefab hyr också ut egna lokaler på totalt ca 13 000 kvm.

De flesta bostadsbestånden i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet, dvs. under åren med stöd för miljonprogrammet. Under perioden 2016-2022 har nyproduktion skett av totalt 37 lägenheter. Dessutom har totalt 62 lägenheter i Alfta byggts om till 65Trygg boende, Engmans-gårdarna samt 31 lägenheter 65Trygg Backa Edsbyn som invigdes i september 2022. Förändringen i antalet lägenheter jämfört med 2022 förklaras av att lokaler omdisponerats till lägenheter.

Aefab förvaltar och underhåller även verksamhetslokaler och andra fastigheter åt Ovanåkers kommun. Totalt 67 500 kvm verksamhetslokaler förvaltas åt kommunen. Förvaltningsuppdraget särredovisas i resultaträkningen med tillhörande noter. Bolaget har även ett förvaltningsuppdrag åt Alfta Industricenter AB, ägt av Ovanåkers kommun.

Aefabs anställda arbetar med allt ifrån ledning, kundtjänst, administration, service, fastighetsförvaltning, byggnadsteknik, el-drifts- och energifrågor till information och marknad. Största delen av personalen är fastighetsskötare, lokalvårdare och hantverkare. Verksamheten inom bolaget med väsentliga händelser beskrivs under egna avsnitt i årsredovisningen.

Styrelse och revisorer

Kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun valde 2022-12-12 följande styrelse för tiden från och med 2023-01-01 till och med årsstämman 2027. Valen bekräftas på extra årsstämman 2023-01-09 och registrerades av Bolagsverket 2023-01-20.

Bolagets styrelse har under 2023 bestått av:

Ordinarie ledamöter:

Björn Mårtensson, ordförande
Jan-Åke Lindgren, vice ordförande
Yoomi Renström
Stefan Embretsén
Andreas Kissner

Ersättare:

Lisbeth Delin
Felix Karsbo
Ola Östergrens

Från och med bolagsstämman i maj 2020 är Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB vald revisor med huvudansvarig revisor David Hansen. Lekmannarevisorer valda av kommunfullmäktige är Nils-Erik Falk och Jan Berglin.

Per Wiklander var tillförordnad VD fram till och med 2023-09-15. Därefter tillträdde Katarina Härner som bolagets VD.

Redovisning och uppföljning enligt ägardirektiv

Mål enligt ägardirektivet.

Sammanfattning för 2023 är att samtliga mål förutom avkastningskravet är uppfyllt. Sett över en fyra års period bedöms dock avkastningskravet uppfyllt.

Ägardirektiv för verksamheten i Alfta-Edsbyns Fastighets AB antogs 2014 av kommunfullmäktige. Ägardirektivet anger ändamålet med bolagets verksamhet samt vilka mål bolaget ska sträva mot. Alfta-Edsbyns Fastighets AB ägs i syfte att på bästa sätt kunna utveckla kommunens attraktivitet för boende och företagande genom att erbjuda ett pris- och kvalitetsvarierat utbud av hyresbostäder samt effektivt utnyttjande av förvaltningslokaler och näringslivslokaler. Målet är att bidra till ökad tillväxt, nyföretagande och etablering i kommunen.

Sammanfattningsvis är följande mål uppställda i ägardirektivet.

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer. Soliditeten bör långsiktigt uppgå till mellan 17-23 %. Positiva resultat återinvesteras i verksamheten, alternativt används för att amortera lån för att därigenom uppnå soliditetsmålet. Aefab skall uppnå viss lönsamhet som i ägardirektivet formuleras genom ett avkastningskrav.

Avkastningskravet definieras som årets resultat efter finansiella poster + värdeförändring i förhållande till eget kapital. Avkastningen bör långsiktigt lägst vara 10 % över en femårsperiod. Borgensavgift utgår för av ägaren garanterat ansvar med 0,3 % (från 2022 uppgår den till 0,25 %) av den årligen utnyttjade delen av kommunens borgenslöfte. Per 2023-12-31 uppgår av kommunfullmäktige beslutade borgensram till 425 mkr varav 385 mkr utnyttjats.

Bolaget ska tillämpa en rättvis och differentierad hyressättning. En hög servicenivå och kvalitet ska leda till att minst 50 % av hyresgästerna ska vara mycket nöjda med sitt boende. Särskilt fokus ligger på trivsel, trygghet, information och service. Under 2023 har ingen mätning skett genom kundundersökningar. Detta planeras inför 2024. Hela bolagets förvaltningsprocess ska bygga på miljömässigt hållbar utveckling.

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen anger redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma och av kommunen uppställda mål. Bolagets verksamhetsmål följs upp och rapporteras separat till kommunstyrelsen.

Styrelseledamöterna och VD innehar inte uppdrag, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med. Aefabs VD är även VD för Alfta Industricenter AB som också är helägt av Ovanåkers kommun. Under året har bolagets styrelse haft 10 sammanträden. Ränterisker utvärderas löpande, finanspolicy anger hur avrapportering och uppföljning ska ske. Den interna kontrollen har under året följt planerna. Protokoll översändes löpande till kommunstyrelsen och revisorerna. Uppföljning av verksamhetsmål sker nedan under egen rubrik vilket även rapporteras till kommunstyrelsen enligt kommunkoncernens målstyrning.

Rapporteringen sker vid tertialbokslut, delårsbokslut samt vid årsbokslutet.

Affärsplan

För att uppfylla målen enligt ägardirektivet hade bolaget en affärsplan som gällde för åren 2019-2022 med förlängning att gälla även under 2023. Ny affärsplan för kommande fyra år kommer att tas fram under 2024.

Affärsidé

Aefabs affärsidé är att utveckla kommunens attraktivitet för boende och företagande genom att erbjuda ett utbud av hyresbostäder anpassat för flera målgrupper. Vi ska även arbeta för effektivt utnyttjande av kommersiella lokaler, butiker, förskolor och trygghetsboenden.

Mål

Aefabs mål är att utveckla och förvalta attraktiva boenden i kommunen med personlig service för en levande region. Vi vill arbeta för en hållbar utveckling för framtida generationer. Aefab ska arbeta för en bra arbetsmiljö och att medarbetarna ska känna ett helhetsansvar för bolaget och därmed kunderna samt känna att de har ett ekonomiskt ansvar. Vi ska arbeta för att ge våra hyresgäster stora möjligheter att vara delaktiga i utvecklingen samt få dem att känna ett gemensamt ansvarstagande för kommunen.

Vision

Aefab vill ha Sveriges mest nöjda kunder inom de kommunala bostadsbolagen. Vid inflytt till regionen ska Aefab vara ett naturligt val bland våra målgrupper. Vi ska bidra till att öka kommunens befolkning genom att både vara ett attraktivt bostadsbolag och en attraktiv arbetsgivare.

Måluppfyllelse

Ovanåkers kommun med koncernbolag tillämpar målstyrning genom balanserade styrkort. Samtliga mål för 2023 bedöms helt eller delvis uppfyllda. Dessa redovisas i kommunens årsredovisning samt i särskild bokslutsrapport till kommunstyrelsen. Från och med 2024 kommer en ny målstyrningsmodell att tillämpas.

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning, mkr	158,6	148,9	142,4	142,8	142,7
Rörelseresultat, mkr	12,1	12,8	7,9	14,2	11,0
Balansomslutning, mkr	528,2	521,2	519,9	496,4	497,7
Direktavkastning, bokförda värden	5,5 %	5,7 %	5,1 %	6,3 %	5,8 %
Soliditet synlig	21,9 %	22,1 %	21,7%	22,1 %	21,5 %

En utförligare flerårsöversikt redovisas efter balans- och resultaträkningarna med tillhörande noter där även definitionen av nyckeltalen framgår.

Ekonomisk analys

Aefabs övergripande ekonomiska mål är att genom positiva resultat och positiv värdeförändring på fastigheterna förstärka soliditeten och likviditeten. Positiva resultat ger också möjligheter att stå starka kommande år genom att fortsätta finansiera hög andel av investeringar med egna medel samt att framtida underhåll sker med egna tillförda medel utan extern upplåning. Bolaget arbetar aktivt för att minimera risker såsom räntekostnader, underhåll, uthyrningsvakanser vilket beskrivs närmare under egen rubrik. Sammanfattningen av 2023 års ekonomiska utfall är ett resultat som är något sämre än budget och de prognoser som lämnats under året. Utifrån den osäkerhet som funnits i omvärlden och med den höga kostnadsutvecklingen kan resultatet ändå anses som tillfredsställande. Soliditet, likviditet och finansiering följer budget och planer.

Omvärldsfaktorer

Efter många år med ganska låg inflation och mindre kostnadsökningar för vår bransch har vi under 2022 och 2023 sett stora kostnadsökningar för de varor och tjänster vi köper i vår verksamhet. Till exempel har prisökningarna varit 10–15 % för trä, metaller, energi, drivmedel, fjärrvärmepriserna ökade med 14 % för 2023. Dessa kostnadsökningar påverkar Aefabs verksamhet i hög utsträckning och ställer krav på att dels hyrorna kan justeras så att kostnadsökningarna kan täckas samtidigt som verksamheterna behöver drivas på ett effektivare sätt kommande år. Låneräntorna har under 2023 ökat från en Stiborränta på 2,3 % till cirka 4 % vid årets utgång. Under början av 2024 har räntorna inte fortsatt att öka och inflationen har planat ut och bedöms minska under 2024.

Resultatanalys 2023

Aefab redovisar för 2023 ett resultat efter finansiella poster på **904 tkr** (fg år 4 720 tkr). Resultatet är 842 tkr lägre än budget. Resultatet är även något lägre än de prognoser som upprättats under året.

Sammanfattningsvis är det fler olika poster som bidrar till att resultatet är sämre än budget. Följande större avvikelser finns mot budget. Högre kostnader för vakanser, 1 981 tkr (framförallt 65Trygg Backa), reparationer och underhåll 1 374 tkr högre än budget, räntekostnader 510 tkr högre än budget. Större positiva avvikelser redovisas för övriga intäkter 1 966 tkr (mer aktiverat eget arbete på projekt, övriga tjänster fakturerat) samt lägre personalkostnader 1 334 tkr.

Den så kallade Stiborräntan som styr kostnaden för den rörliga räntan låg i slutet av 2023 på cirka 4,0 % att jämföra med 3,2 % i budget. Budgeten för räntan baserades på den prognos som fanns i november 2022.

Årets bokslutsdispositioner är en skattemässig återföring av överavskrivningar med 1 200 tkr. Redovisad skattekostnad avser kostnad för uppskjuten skatt. Någon inkomstskatt utgår ej för 2023 då det redovisas ett skattemässigt underskott som kan utnyttjas kommande år. Resultat efter skatt uppgår till 1 191,5 tkr och föreslås balanseras i ny räkning.

Underhåll

Under 2023 har Aefab utfört underhåll på fastigheterna med totalt 31 351 tkr (fg år 28 023 tkr). Av detta underhåll redovisas 16 518 tkr som nya och utbytta komponenter som aktiveras i balansräkningen.

Nya och utbytta komponenter avser till exempel stamreoveringar, fönster- och takbyten. Vid årsskiftet är några större underhållsprojekt pågående och kommer att avräknas och överförs till 2023.

Investeringar

Årets investeringar inklusive nya komponenter (16 518 tkr) uppgår till totalt 22 210 tkr, (fg år 31 952 tkr). Största enskilda färdigställda investering för året uppgår till 4 300 tkr och avser en hyresgäst Anpassning på området Hingsten i Edsbyn. I samband med denna anpassning har ett nytt förlängt hyresavtal tecknats.

Uthyrning

Årets hyresintäkter uppgår till 119 320 tkr (114 797 tkr). Kostnader för hyresbortfall för lägenheter har ökat jämfört med 2022 och uppgår till 4 017 tkr (fg år 2 075 tkr). Ökningen förklaras framför allt av vakanser i det nya Trygghetsboendet på Backa i Edsbyn. Vakanser vid årets slut motsvarar cirka 2,5 %, beräknat som uthyrningsbara lägenheter i förhållande till totalt antal lägenheter. Flyttningsfrekvensen är för 2023 är 117,2 % (fg år 22,6 %).

Fastighetsvärdering

Under året har en intern värdering skett av bolagets samtliga fastigheter. Till hjälp för denna värdering har marknadsdata inhämtats för drifts- och underhållskostnader samt marknadsmässiga avkastningskrav. Syftena med denna värdering är flera, att få en bekräftelse på att inga nedskrivningsbehov föreligger, att kunna lämna upplysning om detta i årsredovisningen samt att få ett underlag för beräkning av marknadsmässiga nyckeltal. Värderingen sker på fastighetsnivå. Några nedskrivningsbehov har ej identifierats. Totalt sett visar fastighetsvärderingen 2023-12-31 att det bedömda marknadsvärdet överstiger de bokförda värdena.

Se mer under noten förvaltningsfastigheter. Under nyckeltalssammanställningen redovisas marknadsmässiga nyckeltal för soliditet, direktavkastning samt belåningsgrad.

Finansiering

Årets investeringar finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten, 30 610 tkr, samt ingående likvida medel. Årets totala kassaflöde uppgår till 7 094 tkr och är högre än budget. Förbättringen förklaras framför allt av att leverantörsskulden var högre vid årsskiftet på grund av problem med betalningar via vårt ekonomisystem. Dessa problem löstes i början av 2024.

Likvida medel, likviditet och kassaflöde är med anledning av detta bättre än budget. Ingen extern nyupplåning har skett under året.

Uppföljning av nyckeltal samt en jämförelse med företag inom

Allmännyttan

Jämförelsen sker mot medianvärdet för företag i Aefabs storlek (1000–1999 lägenheter) inom Sveriges Allmännyttan (Allmännyttan), belopp inom parentes avser Aefab föregående år. Medelvärdeåret för Aefabs lägenheter är 1976 att jämföra mot riket 1980. Jämförelsen mot allmännyttan avser 2022 års statistik.

Belåningsgraden bokförda värden 76 % (75 %).

Företag inom Allmännyttan ligger på 77 %. De företag som har lägst skuldsättning har en belåningsgrad på 72 %.

Belåningsgrad verkliga värden uppgår till 42% (42 %).

Detta visar långfristiga skulder i förhållande till verkligt värde på fastigheterna. Företag inom Allmännyttan ligger på 40 %.

Soliditet, bokförda värden 21,9 % (22,1 %).

Nyckeltalet ligger över målet i ägardirektivet. För Allmännyttan uppgår soliditeten till 23,0 %.

Soliditet verkliga värden uppgår till 45,8 % (46,2 %).

Nyckeltalet visar det bokförda egna kapitalet med tillägg för övervärde på fastigheter i förhållande till balansomslutning. Inom Allmännyttan uppgår nyckeltalet till 59 %.

Likviditet inklusive beviljad kredit uppgår till 93,2 % (100,6 %).

Jämförbara allmännyttiga företag ligger på 102,7 %.

Direktavkastning fastigheter, bokfört värde 5,5 % (5,7 %).

För Allmännyttans företag uppgår detta tal till 6,2 %. Talet beskriver driftsöverskott i förhållande till fastigheternas bokförda värden.

Direktavkastning verkliga värden, 3,3 % (3,3 %).

Detta tal beskriver driftsöverskott i förhållande till verkligt värde på fastigheterna. För Allmännyttan uppgår detta nyckeltal till 2,1 %. Talet tar ej hänsyn till värdeförändringen på fastigheterna.

Underhåll räknat som kr/kvm uppgår för Aefab till 270 kr (241 kr). Jämförbara företag

ligger på 329 kr/kvm i snitt. Nyckeltalet inkluderar även det underhåll som aktiverats som nya komponenter.

Hyresförändringar

Från 1 januari 2023 höjdes hyrorna med i snitt 4,5 %. Hyreshöjningen fördelades genom systematisk hyressättning vilket innebär att våra hyresgäster fick en höjning mellan 1,5 % och 5,5 %. Intervallet beror på lägenhetens hyra i förhållande till den så kallade målhyran. Hyresförhandlingarna inför 2024 års hyror resulterade i en tvåårig överenskommelse för åren 2024 och 2025. Denna innebär en hyreshöjning för 2024 på 5,5 % och för 2025 på 4,5 %. Tillsammans med våra hyresgäster är målet att fortsätta med den modell som innebär att hyreshöjningar kan ske när vi utför standardhöjande åtgärder i lägenheterna. För närvarande ger standardhöjande åtgärder i form av fönsterbyten och stamreoveringar hyreshöjning enligt förhandlingsöverenskommelse med Hyresgästföreningen.

Intäkter och kostnader

Totala intäkter uppgår till 159 461 tkr (149 803 tkr) och består till största delen av hyresintäkter och fakturering för utförda förvaltningsuppdrag åt Ovanåkers kommun. Intäkterna specificeras i not 3. Totala kostnader uppgår till 158 601 tkr (145 147 tkr). Största kostnadsposterna avser personal, taxebundna kostnader, underhåll, räntor och avskrivningar. Driftskostnader specificeras i not 7.

Risker i bolagets verksamhet

I den verksamhet som bolaget bedriver är de största riskerna hänförliga till vakanser, belåningsgrad, räntekostnad, likviditet, underhållsbehov, el- och värmekostnader, fastighetsvärdering och intern kontroll. Under respektive rubrik nedan beskrivs hur bolaget arbetar med att hantera dessa risker.

Belåningsgrad.

Vår relativt höga belåning ställer krav på att vi kan säkerställa en för företaget hanterbar räntenivå. Förändringar i räntenivåer på de lån Aefab har är en av de enskilt största riskfaktorerna i bolagets verksamhet. Bolaget använder ränteswappar för att säkra delar av sin exponering för ränterisker. Säkring sker utifrån en helhetssyn vad gäller andel förfall i olika löptidsintervall. Hanteringen sker enligt riktlinjer som är fastställda i bolagets finanspolicy där perspektivet är en långsiktigt säkrad kostnadsnivå för våra räntekostnader. Per 2023-12-31 är 65 % (65 %) av skulden räntesäkrat. Genomsnittlig räntebindningstid uppgår till 3,2 år (3,8 år). Snittränta 2023

uppgår till 2,93 % (2,06 %). Genomsnittlig kapitalbindningstid uppgår till 2,9 år (2,8 år). Låneförfall under 2024 bedöms kunna återfinansieras men till ett högre ränteläge.

Likviditet.

Likviditetsplaneringen har som mål att skapa förutsättningar så att samtliga investeringar förutom nyproduktion helt ska finansieras genom kassaflöde från den löpande verksamheten. För 2024 budgeteras det för positiva kassaflöden som enligt planerna kommer att användas för att finansiera underhåll och investeringar i nya komponenter. Ingen nyupplåning är planerad för 2024.

Underhållsplaner.

Då bolagets bostadsbestånd består av hög andel från miljonprogramsåren kommer det att finnas stora underhållsbehov de kommande åren. Riskerna som ska hanteras i samband med detta består av underhållsplanering, finansiering, upphandling, projektledning och hyresgästgodkännande. Efter förhandlingar med Hyresgästföreningen kommer standardhöjande åtgärder som utförs till nytta för våra hyresgäster att leda till separata hyreshöjningar.

El- och värmekostnader.

Riskerna avseende ökade elpriser ska hanteras. Under 2021 skedde upphandling av elkraft. Nuvarande upphandling för el gäller till och med 2024-12-31 vilket innebär att priskänsligheten är säkrad tills dess. Förändringar i energiskatter under perioden påverkar bolagets elpris direkt. De risker som rör bolagets uppvärmningskostnad beror dels på om det är avvikelser från SMHIs normalår (budget) samt prisutvecklingen på fjärrvärme. För 2023 höjdes fjärrvärmepriserna med cirka 14 % och för 2024 blir höjningen 25 %. För fjärrvärme gäller avtalet årsvis.

Från och med 2019 är Aefab med i Sveriges Allmännyttas klimatinitiativ vilket innebär att Aefab har som mål att sänka energiförbrukningen med 30 % samt bli fossilfria senast 2030. Arbetet med att sänka energiförbrukningen är en del i samband med planeringen av det årliga underhållet.

Fastighetsvärdering.

I samband med renoveringar och nyproduktion finns risken att det bokförda kan komma att överstiga marknadsvärdet vilket kan leda till nedskrivningar som belastar årets resultat. Nedskrivningsbehov prövas årligen. Fastighetsvärdering i bokslutet för 2023 indikerar inga nedskrivningsbehov. Bolaget prövar i samband med bokslutet om tidigare års nedskrivningar kan återföras.

Totalt finns 58 395 tkr i nedskrivningar per 2023-12-31. Nuvarande värdering medger ej att några tidigare års nedskrivningar kan återföras.

Intern kontroll.

Bolaget arbetar löpande med internkontroll. Syftet med internkontroll är att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt och ändamålsenligt, att budget och ekonomisk rapportering sker på tillförlitligt sätt samt att lagar och regler efterlevs. Internkontrollplan upprättas för varje år och fastställs av styrelsen. Arbetet sker i det för kommun-koncernen gemensamma systemet Stratsys och följs årligen upp av styrelsen samt rapporteras till kommunstyrelsen. Inga väsentliga avvikelser noteras för 2023. Mindre avvikelser har åtgärdats löpande.

Känslighetsanalys

Hur bolagets resultat påverkas vid en förändring av:

Hyresnivå bostäder	1 %	+/- 1,2 mkr
Vakansgrad	1 %	+/- 1,2 mkr
Taxebundna kostnader	1 %	+/- 0,4 mkr
Räntekostnader	1 %	+/- 3,6 mkr *
Drift- och underhåll	1 %	+/- 0,8 mkr

*Vid ett tillfälle då ingen del av låneportföljen har bundna ränta. Med nuvarande andel räntebindning påverkar 1 % c: a 1,5 mkr.

Våra verksamheter 2023

Bygg och underhåll

Att sköta om våra fastigheter så att de håller så länge som möjligt, och samtidigt tänka framåt och bygga för framtiden – det är våra viktigaste uppgifter. Så här har vi arbetat med det under 2023.

En stor andel av våra fastigheter är byggda på 1960- och 1970-talet och om vi ska bibehålla husens värde – och ge dem en lång livslängd – gäller det att sköta om dem. För att göra det på bästa sätt är det viktigt att göra det rätta underhållet när det är aktuellt i tid och alltid hålla oss i fas med de behov som finns.

Stamreoveringar är något som AEFAB prioriterat i många år - och kommer att fortsätta med. En stamreovering innebär att alla rör i huset byts ut och samtidigt passar vi på att renovera alla badrum och kök. Om vi inte renoverar stammarna kan dolda läckage uppstå med stora skador som följd. Dessutom får våra hyresgäster fräscha badrum och kök. Under 2023 har stamreoveringen på Trekanten påbörjats.

I arbetet med att minska vår energianvändning har vi bytt fönster och balkongdörrar på Västanågatan 2 och 4. Även detta ger en bättre komfort för hyresgästerna med mindre drag från fönstren och minskade bullerljud utifrån.

För att förlänga våra fastigheters livslängd har vi dessutom färdigställt utvändig målning av fasaden på Timotejvägen. På Bryggarvägen 1-4 har vi bytt vatten, avlopp och dagvatten i marken.

Drift och fastighetsskötsel

Våra hyresgäster ska känna sig trygga i sina lägenheter och på sina områden. De ska även känna sig trygga med att få ett bra bemötande i sina kontakter med oss.

Våra hyresgäster ska känna sig trygga i sina lägenheter och på sina områden, och de ska även känna sig trygga med att få ett snabbt och

bra bemötande i sina kontakter med oss. Att ha kontinuerliga samtal med Hyresgästföreningen och att de boende ska känna att de har inflytande är viktigt för oss.

Under året har vi genomfört så kallade trygghetsronder. Under dessa pratar vi med

hyresgästerna om den yttre miljön, vad de saknar och vad de vill att vi gör för dem. Det kan handla om utebelysning, trygghet eller något i växtligheten som kan orsaka skador.

Vi har fortsatt bra samarbete med EGAB. De ronderar områden när störningar uppstår. Ytterligare ett led i vårt trygghetsarbete är att vi på några områden stänger entréportarna tidigare på grund av att obehöriga personer har uppehållit sig i fastigheterna.

Vårt arbete med att byta till det digitala låssystemet ILoq har fortsatt och under 2023 har Skidan fått nya lås.

Relaxavdelningen på Öjollas har utvecklats för att dels öka användandet hos befintliga hyresgäster men också för att öka intresset för området.

Det har varit återkommande problem med vattenansamling på Ängen. Efter önskemål från hyresgästerna har därför två brunnar installerats framför entréportarna.

Våra bovärdar har under året fortsatt med det systematiska brandskyddsarbetet genom att utföra brandronderingar på AEFABs och kommunens fastigheter. Antalet objekt i kommunen har ökat.

Vi fortsätter att använda ELON för installation och hantering av vitvaror, vilket har fungerat bra. Bovärdarna upplever en förbättrad arbetsmiljö och våra fastighetsskötare slipper resor till BORAB med dessa vitvaror.

Antalet containrar hos fastighetsskötarna har utökats för bättre sortering. Vi använder oss av El-Kretsen för återvinning av förbrukat elmaterial. Vår personal slipper då återkommande transporter då detta skrot hämtas hos oss av El-Kretsen efter avrop.

Vi har ett samarbete med NCC för att hämta sand i deras sandfickor i Edsbyn under vintertid. Vi har ställt av en liten traktor per ort och använder extern personal för plogning.

I både Alfta och Edsbyn har vi bytt ut de stora gräsklipparna och har i stället spakstyrda maskiner med fokus på ergonomi efter önskemål från fastighetsskötarna. Tiden reduceras från 5 till 3 arbetsdagar för att klippa områden i Edsbyn, vilket medför att vi använder mindre bränsle. Vidare har vi nya ergonomiska handklippare i både Alfta och Edsbyn och använder mindre gräsklippare som lättare kommer fram på våra områden. Det sparade 31% av bränslet vi

använde för gräsklippningen under 2022 vilket är 5% av AEFABs totala årsförbrukning.

Energi och teknik

Vi är med i Allmännyttans Klimatinitiativ med målsättningen att spara 30 procent energi till 2030 jämfört med 2007. Det målet har vi fortsatt sträva mot även under 2023. För oss är det viktigt att se framåt och göra noggranna analyser över var och på vilket sätt vi kan göra energibesparingar för bästa effekt.

Under 2023 har ett stort projekt inom energieffektivisering pågått på Kv. Bagaren i Edsbyn. Målet var att ta vara på värmeenergin från byggnaderna och återvinna en del av energin. För att uppnå målet har vi installerat en bergvärmepump som jobbar parallellt med fjärrvärmecentralen. Vi har också bytt ut de befintliga takfläktarna mot nya med värmeåtervinning.

Under 2023 har vi påbörjat utbytet av gamla DUCar (dataundercentraler). Bytet görs eftersom de gamla DUCarna fasas ut från leverantör och de vi har i vårt bestånd börjar bli till åldern. I samband med bytet får vi en modernare fastighetsautomation.

De flesta lägenheter är nu uppkopplade mot EcoGuard som ger oss en större översikt av inomhustemperaturer i lägenheter och lokaler.

Arbetet med att uppgradera vårt överordnade styrsystem fortgår. Vi har under året uppgraderat de flesta av fastigheterna vid Sunnangården.

Sedan juni 2021 har vi ett digitalt system där vi gör våra brandskyddskontroller. På samtliga brandlarm utförs kvartalsprov för att säkerställa att det fungerar om det skulle uppstå en brand. Bedömning av befintligt brandskydd har gjorts på Sunnangården. Detta har resulterat i ett omfattande dokument över brandskyddet. Årsservice av brandsläckare, brandposter och rökluckor har under 2023 utförts av Presto Brandsäkerhet

Vi har påbörjat 4G-anpassning av nödtelefoner i hissar och av larmsändare på brandlarm. Arbetet pågår.

Under 2023 upphörde tillverkning av lysrör och kompaktlysror (T8) (lågenergilampor). Anledningen är att de innehåller kvicksilver. Det finns några huvudsyften med belysningsbyten i utemiljöerna och i allmänna utrymmen som tvättstugor, trapphus och källare och det är att öka tryggheten, sänka elförbrukning och servicekostnaden, minska brandrisken då blinkande lysrör och heta ljuskällor försvinner samt att lysrör och kompaktlysror har slutat att tillverkas. Byte av trapphusbelysning och entrébelysning fortskrider på några områden. På Sunnangården har belysning bytts i allmänna korridorer. Även stolpbelysning utomhus har bytts på några områden. Totala elreoveringar av lägenheter görs kontinuerligt i samband med stambyten och vid tillfällen när lägenheter står tomma.

I carporten på Sunnangården som socialtjänsten nyttjar har elbilsladdning installerats

I dagsläget finns en modell för uthyrning av laddbox där hyresgäst kan reservera plats. Diskussion pågår om möjlighet för gästladdning.

Förvaltningsuppdrag Ovanåkers kommun

Att förvalta och underhålla kommunala lokaler och fastigheter är ett stort ansvar, och ett uppdrag vi lägger stor vikt vid att sköta på alla bästa sätt.

Arbetet med att uppgradera vårt överordnade styrsystem fortgår. Under året har vi blivit klara med Alfta Sim & Sporthall, Alftaskolan samt Runemoskolan. Arbetet fortsätter med fler kommunala fastigheter under 2024.

Under sommaren genomfördes en entreprenad vid Viksjöförsskola. Vi har bland annat tagit bort fyra mindre och äldre oekonomiska ventilationsaggregat och ersatt dessa genom att koppla in kanalsystemet mot det stora aggregatet och ökat luftväxlingen på detta aggregat. Vi har även uppgraderat belysningen till mer hållbara led-armaturer.

Sedan juni 2021 gör vi våra brandskyddskontroller i ett digitalt system. Hittar vi fel och brister så åtgärdar vi dessa. Detta har resulterat i ett omfattande dokument över brandskyddsarbetet. Kvartalsprov utförs på samtliga brandlarm för att säkerställa att det fungerar om det uppstår en brand. Kvartalsprov och årsservice har utförts på alla sprinkleranläggningar.

En plan finns för att alla fastigheter som saknar brandskyddsdokumentation skall ha en sådan. Detta var inget krav vid nybyggnation före 1995.

2023 togs det fram dokument för ett 10-tal fastigheter. Arbetet med detta fortsätter.

Det systematiska brandskyddsarbetet har utökats med Gårdtjärnsberget, Ön fotbollsanläggning, Ridhuset Edsbyn samt Alfta Ishall.

Även övertagande av brandlarm på brandstationen i Edsbyn samt byte/utbyggnad av detta brandlarm i och med ombyggnation av del som nyttjas av ambulansen.

På Gästisbacken har omfattande brandskyddsutredningar gjorts. Dokumentation på befintligt brandskydd har tagits fram. I Annex 2 har nödbelysning, hänvisningsarmaturer och allmänbelysning bytts ut.

4G-anpassning av nödtelefoner i hissar och av larmsändare på brandlarm har påbörjats och pågår.

Årsservice av brandsläckare, brandposter och rökluckor har under 2023 utförts av Presto Brandsäkerhet.

Belysningsbyten har under 2023 skett på flera kommunala fastigheter.

Hela Viksjöförsskola har fått ny belysning, delvis vid byte av ventilation.

På Celsiushallen har mastbelysningen bytts ut på idrottsplanen. Lillboskolan har ny belysning i stora delar av skolan, viss del byttes i samband med byte av undertak. Det arbetet fortsätter under 2024. Skolans ytterbelysning har kompletterats med strålkastare.

Även hela Rotebergsskola har fått ny belysning och på gymnasiet har belysningsbyte skett under alla lov under 2023. Det planerade belysningsbytet på gymnasiet är nu klart.

Belysningsbyte har också skett på brandstationen och bussterminalen i Edsbyn.

På Gyllengården har vi monterat elbilsladdare i carporten för socialtjänsten.

Avdelningskorridorer har fått ny belysning och vi har utfört en provkorridor. Arbetet fortsätter under 2024.

Information och marknad

Att bibehålla hyresgästernas förtroende för oss, ha en bra kontakt med hyresgästerna och på olika sätt öka trivselen och tryggheten på våra områden – det är ett av de viktigaste syftena med vår kommunikation.

Under 2023 har vi tillsatt en marknadsföringsgrupp för 65Trygg Backa som regelbundet har möten där vi planerar marknadsföringsaktiviteter för att locka nya hyresgäster till Backa.

Under året medverkade vi på en prova-på-dag för personer 65 år och äldre, anordnat av Anhörigstödet och Folkhälsan. Vi har haft öppet hus på Backa varje onsdag större delen av året. På kanelbullens dag hade vi en mäklarträff på Backa där vi hade bjudit in Fastighetsbyrå för att informera fastighetsägare som var 65 år eller äldre om hur en bostadsförsäljning går till. Det blev en lyckad dag med många besökare som vi hoppas ska generera nya hyresgäster på sikt. Innan årets slut hade vi även glöggmingel utanför ICA i Edsbyn där vi informerade om Backa och bjöd på glögg och pepparkakor.

Vi har bytt vårt uthyrningssystem på grund av att det gamla kommer att släckas ner. Det har varit ett projekt på ett par månader och har inneburit en del utmaningar och barnsjukdomar under resans gång, men vi klarade ändå övergången bra.

Även i år var vi huvudsponsor för Hittaut Ovanåker. Hittaut ger alla en möjlighet att komma ut i naturen, upptäcka nya platser i sitt närområde och på ett enkelt och prestigelöst sätt få in mera rörelse i vardagen. Vi hoppas att det här kan leda till att ännu fler som bor hos oss på AEFAB blir nyfikna och inspirerade till att delta.

Bostadsmarknaden i kommunen

Det kommunalägda bostadsbolaget Aefab har ha en viktig roll för att skapa boende för invånare i Ovanåkers kommun. Det är svårt att bedöma vilka typ av boenden som behövs, men kopplat till kostnadsutvecklingen så behövs det byggas billiga bostäder, mindre och mer energisnålt.

Ovanåkers kommun har en medelålder på 46 år och rikssnittet är 42 år, befolkningen bor till 66 % i tätort där snittet i Sverige är 88 %.

Bostadsbolaget Aefab har gjort analysen att en hög andel äldre som bor utanför tätorten bör vilja bo enklare, bekvämare och närmare

samhällsservice. Under 2022 invigdes ett andra +65 boende i kommunen, när 65 Trygg Backa i Edsbyn med 31 lägenheter färdigställdes. Efter detta färdigställande har Aefab alltså byggt 93 st trygghetsboenden inom kommunen på några år. Under 2023 har inga nya lägenheter tillförts.

Färdigställandet på Backa betyder också att det tillförts 130 nya lägenheter sedan kommunens översiktsplan blev klar år 2017. I översiktsplanen är målet sätta att det ska tillföras 100 st lägenheter och 50 st trygghetsboenden till år 2030. Färdigställandet på Backa betyder därmed att målpuffyllnelsen ligger långt före planen, då det totalt tillförts 130 st nya lägenheter sedan översiktsplanen antogs, men med en större fördelning mot trygghetsboende. Utöver dessa boenden har det också tillförts 26 st lägenheter för LSS boende och boende för psykisk rehabilitering.

Uthyrningsgraden hos bostadsbolaget Aefab ligger på 97 %, dvs lägre än 2022. Aefab hyrde ut 240 lägenheter under 2023 vilket är ca 20 st/månad och ligger på ungefär samma nivå som tidigare. På varje uthyrningsobjekt är det färre sökande jämfört med förra året. Antalet köddagar har sjunkit något och så även antal sökande per objekt, vilket pekar på ett något minskande uthyrningstryck än tidigare men från en hög nivå.

Det har varit svårare att sälja bostäder vilket har lett till att flera avvaktar med att sälja, målgruppen för trygghetsboendet bor idag i egna hem vilket innebär att det tar längre tid än beräknat att få trygghetsboendet fullt uthyrt. Byggpris- och energiindex fortsätter att kraftigt öka, vilket gör det svårt att hålla marknadsmässiga hyror på nya objekt. En förhoppning är att ökningarna minskar i takt med att inflationen sjunker.

Aefab planerar för tillfället ingen nyproduktion men kommer påbörja ett planeringsarbete för att på sikt kunna bygga nytt.

Lokalvård

Under 2023 har vi fortsatt arbeta på samma sätt med leverans av lokalvård till våra kunder, kvalitetsuppföljningar varje månad, två kundundersökningar och kunddialog. Utifrån hållbarhetsprojektet vi genomförde under 2022 kunde vi analysera och dra slutsatser var vi skulle införa nya dispensrar för pappershanddukar, toalettpapper och tvål. På så sätt kan vi, där vi ser nytta av det nya systemet, minska frekvens för påfyllnad, minska antalet transporter/leveranser och tunga lyft samt behöver mindre plats för lagerhållning. Lokalvården utökar fortsatt sin verksamhet för varje år, med fler och större uppdrag från kommunen. Under året som gått har ett par personer slutat och några nya

kommit in, en större förändring på personalsidan är att vi infört en resurstjänst som ersätter ordinarie personal vid exempelvis sjukfrånvaro. Under 2024 fortsätter vi vårt arbete för nöjda kunder, hyresgäster och medarbetare som trivs.

Personal och organisation

Med det systematiska arbetsmiljöarbetet i fokus har vi under 2023 utvecklat vårt organisatoriska och sociala arbetsmiljöarbete tillsammans med konsult från Företagshälsan Region Gävleborg och våra medarbetare. Alla medarbetare har gått en utbildning i Organisatoriskt och socialt arbetsmiljöarbete via Företagshälsan och chefer har fått ytterligare påbyggnad i ämnet.

I september 2023 började bolagets nya VD, som sedan dess fortsatt bygga vidare på organisationen tillsammans med ledningsgrupp och styrelse. I vår Kompetensförsörjningsplan ser vi utmaningar med kommande pensionsavgångar och har börjat planering och rekrytering för att fylla strategiskt viktiga positioner för framtiden. Under året har vi också gått in i den koncerngemensamma lönehanteringen via Lön Hälsingland. Vi har således genomfört ett stort systembyte då vi gått från Hogia till Visma och allt vad det innebär med persondata och hantering.

Under början av 2024 välkomnar vi våra senaste rekryteringar, ny driftchef och en helt ny tjänst som projektledare mot kommunen och AICAB. Vi kommer att gå in i två nya personalsystem för chefer med Adato och Novi, för att hantera sjukskrivning och rehabilitering samt personalanteckningar på ett säkert sätt. Vi fortsätter självklart med alla delar i vårt systematiska arbetsmiljöarbete och för att ta vårt arbetsmiljöarbete till nästa nivå kommer VD, HR- och miljöchef samt huvudskyddsombud att gå utbildning och inleda ett arbete med friskfaktorer för hela bolaget.

Hållbarhet

Hållbarhet handlar om långsiktigt fungerande lösningar, handlingar och arbetssätt utifrån sociala, ekonomiska och ekologiska faktorer.

Centralt för oss är att ha hållbarhetsaspekten med i allt vi gör, inom alla våra verksamhetsområden.

Ett mer specifikt projekt för hållbarhet och att hitta hållbara lösningar är Klimatinitiativet, som vi ingår i via Sveriges Allmännyttan. Här

har vi inom Aefab en arbetsgrupp som ständigt utvecklar och stämmer av vårt arbete med att minska vårt klimatavtryck i form av energiförbrukning och fossila utsläpp.

Hållbarhet finns också med i våra upphandlingar i olika former.

Tankar om framtiden

Under 2024 kommer vi fortsätta att effektivisera verksamheten och se över hur vi får en ändamålsenlig organisation. Vi har flera pensionsavgångar under 2024-2025 och innan vi ersätter dem så ser vi över behovet. Arbetet med nya affärsplanen är uppstartat och målsättningen är att vara klara till sommaren 2024.

Vi har anställt en projektledare som kommer vara med och utveckla förvaltningsuppdraget så att vi använder våra resurser på bästa sätt. Vi kommer fortsätta arbeta med kundnöjdheten och använda ett enkätverktyg för att kunna jämföra oss med liknande verksamheter.

Den hyreshöjning på 5,5 % som vi nådde i hyresförhandlingen för 2024 täcker inte kostnadsökningarna, vi möter upp det med att inte ersätta personal som går i pension och se över vårt inre underhåll. Vi ser möjligheter med att få Backa trygg uthyrt och vår prognos för 2025 med den överenskomna hyreshöjningen på 4,5 % är att vi hämtar tillbaka resultatet något.

Eget Kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital
Vid årets början	8 000,0	3 869,3	96 572,0
Årets resultat			1 191,5
Vid årets slut	8 000,0	3 869,3	97 763,5

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel (belopp i kronor):

Balanserade vinstmedel	96 572 077,45
Årets resultat	1 191 489,03
Summa	97 763 566,48

Styrelsen och verkställande direktören föreslår följande vinstdisposition:

Balanseras i ny räkning	97 763 566,48
--------------------------------	----------------------

Bolagets resultat och ställning framgår av bifogade resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultaträkning

(belopp i tkr)	Not	2023	2022
Nettoomsättning	2, 3	158 616,3	148 939,1
Fastighetskostnader			
Driftskostnader	4,5,6,7	-107 433,2	-98 354,0
Underhållskostnader	8	-18 206,8	-16 745,7
Fastighetsskatt		-1 261,1	-1 464,7
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-18 307,8	-17 441,6
Summa fastighetskostnader		-145 208,9	-134 006,0
Bruttoresultat		13 407,4	14 933,1
Övriga rörelseintäkter	9	844,7	863,8
Centrala administrationskostnader		-2 144,3	-3 017,8
Rörelseresultat		12 107,8	12 779,1
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	11,3	2,6
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	33,5	60,7
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-11 248,5	-8 122,7
Resultat efter finansiella poster		904,1	4 719,7
Bokslutsdispositioner	13	1 200,0	546,0
Resultat före skatt		2 104,1	5 265,7
Skatt på årets resultat	14	-912,6	-2 389,7
Årets resultat		1 191,5	2 876,0

Balansräkning

(belopp i tkr)	Not	2023	2022
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	15	475 680,0	477 016,6
Inventarier verktyg och installationer	16	9 794,1	10 900,6
Pågående ny- till- och ombyggnader	17	12 126,7	6 056,9
Summa materiella anläggningstillgångar		497 600,8	493 974,1
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	1 111,9	788,2
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 111,9	788,2
Summa anläggningstillgångar		498 712,7	494 762,3
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Råvaror och förnödenheter		115,6	115,6
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		9 967,3	11 516,5
Hyresfordringar		776,3	371,5
Aktuella skattefordringar		1 728,7	1 789,4
Övriga fordringar	19	497,2	1,1
Koncernkonto Ovanåkers kommun	29	12 586,4	5 492,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 790,0	7 118,6
Summa kortfristiga fordringar		29 345,9	26 289,1
Summa omsättningstillgångar		29 461,5	26 404,7
Summa tillgångar		528 174,2	521 167,0

Balansräkning

(belopp i tkr)	Not	2023	2022
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	20	8 000,0	8 000,0
Reservfond		3 869,3	3 869,3
Summa bundet eget kapital		11 869,3	11 869,3
Fritt eget kapital	21		
Balanserad vinst		96 572,0	93 696,0
Årets resultat		1 191,5	2 876,0
Summa fritt eget kapital		97 763,5	96 572,0
Summa eget kapital		109 632,8	108 441,3
Obeskattade reserver	22	7 300,0	8 500,0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner		1 945,0	1 983,0
Avsättning för uppskjuten skatt	23	6 953,9	6 041,3
Summa avsättningar		8 898,9	8 024,3
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	24	360 000,0	360 000,0
Summa långfristiga skulder		360 000,0	360 000,0
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		18 867,7	10 004,6
Övriga skulder		6 472,9	6 366,9
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	17 001,9	19 829,9
Summa kortfristiga skulder		42 342,5	36 201,4
Summa eget kapital och skulder		528 174,2	521 167,0

Kassaflödesanalys

(belopp i tkr)	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	27	904,1	4 719,8
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	28	19 527,9	17 408,2
Betald skatt		60,8	-173,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		20 492,8	21 954,9
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		0,0	21,1
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		4 330,1	-11 094,8
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		5 787,7	-3 428,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		30 610,6	7 452,5
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-23 269,3	-31 695,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		76,8	1 674,5
Förändring av finansiella anläggningstillgångar		-323,7	-275,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-23 516,2	-30 296,3
Finansieringsverksamheten			
Upptagande av nya lån		0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,0	0,0
Årets kassaflöde		7 094,4	-22 843,8
Likvida medel vid årets början		5 492,0	28 335,8
Likvida medel vid årets slut	29	12 586,4	5 492,0

Noter

(belopp i tkr)

Not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna BFNAR 2012:1 (K3). Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Jämfört med föregående år är det inga förändringar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Låneutgifter som kan hänföras till inköp av materiell anläggningstillgång som tar betydande tid att färdigställa inkluderas i tillgångens anskaffningsvärde.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet på byggnader till den del de ekonomiska fördelarna kommer att tillfalla bolaget i framtiden. Bolaget har fastställt riktlinjer för när tillkommande utgifter ska aktiveras. För att aktiveras ska beloppet vara väsentligt varvid ett av följande kriterier ska uppfyllas. Beloppet ska överstiga fyra basbelopp, (2023 , c:a 230 tkr), eller överstiga 5 % av byggnadens bokförda värde eller avse ett utbyte av minst 25 % av den aktuella komponenten.

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Bolaget tillämpar komponentavskrivning. Detta innebär att avskrivningar enligt plan på byggnader baseras på ursprungliga anskaffningsvärden fördelat på olika komponenter. Avskrivning sker linjärt över komponentens beräknade nyttjandeperiod. Bolaget har valt att dela in byggnaderna i olika komponenter med underkomponenter. Avskrivningarna av olika komponenter varierar beroende på antagen nyttjandeperiod. Komponenterna har olika bedömda nyttjandeperioder enligt följande:

Byggnadskomponent	Livslängd, år
Stomme och grund	70-90
Fasader	40-50
Yttertak	30-50
Installationer	20-40
Fönster	30-40
Stambyten	30-50
Hiss	25-35
Restpost	40-60
Badrum med inredning	25-30
Kök med inredning	25-30

När komponenter i framtiden bytts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten, och den nya komponenten aktiveras med ny avskrivningsplan.

Följande avskrivningstider har tillämpats för övriga anläggningstillgångar:

Markanläggningar 20 år

Inventarier, verktyg och installationer 5-15 år

Nedskrivning av fastigheter

När det bokförda värdet överstiger bedömt marknadsvärde ska nedskrivning ske. Prövning sker i samband med varje årsbokslut. Tidigare års gjorda nedskrivningar prövas varje år. Om behov av en nedskrivning inte längre föreligger sker återföring som redovisas över resultaträkningen. Bolaget har under december 2023 gjort en intern värdering av fastighetsbeståndet, se vidare not 15.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1. En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Utgifter som är direkt hänförliga till upptagande av lån korrigerar lånets anskaffningsvärde och periodiseras enligt effektivräntemetoden.

Säkringsredovisning tillämpas endast då det finns en ekonomisk relation mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten som överensstämmer med företagets mål för riskhantering. Dessutom krävs att säkringsförhållandet förväntas vara mycket effektivt under den period för vilken säkringen har identifierats samt att säkringsförhållandet och företagets mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi avseende säkringen är dokumenterade senast när säkringen ingås.

Ränteswappar som effektivt säkrar kassaflödesrisk i räntebetalningar på skulder värderas till nettot av upplupen fordran på rörlig ränta och upplupen skuld avseende fast ränta och skillnaden redovisas som räntekostnad respektive ränteintäkt. Säkringen är effektiv om den ekonomiska innebörden av säkringen och skulden är densamma som om skulden i stället hade tagits upp till en fast marknadsränta när säkringsförhållandet inleddes.

Ersättningar till anställda

Planer för ersättningar efter avslutad anställning klassificeras som antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda. Vid avgiftsbestämda planer betalas fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsföretag, och företaget har inte längre någon förpliktelse till den anställde när avgiften är betald. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är

beroende av de avgifter som har betalats och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Obetalda avgifter redovisas som skuld. Planer, för vilka pensionspremier betalas, redovisas som avgiftsbestämda vilket innebär att avgifterna kostnadsförs i resultaträkningen.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Fordringar

Fordringar är redovisade till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Redovisning av intäkter

Som inkomst redovisar bolaget det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Bolaget redovisar därför inkomst till nominellt värde (fakturabelopp) om bolaget får ersättningen i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas avseende aktuellt år samt justeringar från tidigare år. Värdering av skatteskuld sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade.

Uppskjutna skatter

Skillnader finns mellan bokföringsmässiga och skattemässiga värden på bolagets fastigheter. De skattemässiga värdena är högre beroende på att ej avdragsgilla nedskrivningar har skett i redovisningen. Uppskjuten skattefordran och avsättning för uppskjuten skatt redovisas med 20,6 % (bolagsskatt från och med 2021) av skillnaden mellan skattemässigt och bokföringsmässigt värde.

Not 2, Inköp och försäljning mellan koncernföretag i Ovanåkers kommunkoncern

	2023	2022
Av bolagets nettoomsättning avser försäljning till:		
Ovanåkers kommun	45 262,0	37 503,0
Alfta Industricenter AB	1 841,0	2 440,0
Helsing Net Ovanåker AB	2,0	17,0
Helsing Vatten AB	259,3	267,0
Summa	47 364,3	40 227,0
Andel av total nettoomsättning	29,7 %	27,0 %
Av bolagets inköp avser inköp från:		
Ovanåkers kommun	7 312,0	7 382,0
Bolnäs-Ovanåkers Renhållnings AB, BORAB	3 718,0	3 384,0
Helsing Vatten AB	118,0	-
Helsing Net Ovanåker AB	50,0	48,0
Summa	11 198,0	10 814,0
Andel av totala inköp	8,9 %	9,1 %

Som koncernföretag redovisas företag som ingår i Ovanåkers kommuns koncernkonsolidering.

Not 3, Nettoomsättning

	2023	2022
<u>Hyresintäkter inklusive outhyrda objekt</u>		
Bostäder	108 948,4	101 995,7
Lokaler	11 532,3	12 295,6
Garage	1 614,1	1 485,4
P-platser, motorvärmare	1 970,5	1 528,0
Bränsleavgifter	230,8	241,9
Övriga hyresintäkter	359,9	362,6
Summa	124 656,0	117 909,2

Avgår outhyrda objekt och hyresrabatter

Bostäder	-4 017,1	-2 075,3
Lokaler	-186,7	-231,8
Garage	-39,0	-35,8
P-platser, motorvärmare	-830,5	-567,9
Lämnade hyresrabatter	-262,4	-201,4
Summa	-5 335,7	-3 112,2
Summa hyresintäkter	119 320,3	114 797,0

Förvaltningsuppdrag	33 480,7	29 449,3
Utförda tjänster	4 491,7	3 631,4
Aktiverat arbete	1 323,6	1 061,4
Summa nettoomsättning	158 616,3	148 939,1

Not 4, Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2023	2022
Revisionsuppdrag	-117,7	-63,7
Skatterådgivning, PWC	-	-9,9
Summa	117,7	-73,6

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana arbetsuppgifter.

Not 5, Operationell leasing

	2023	2022
Förfaller till betalning inom ett år	-539,4	-407,2
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	-926,4	-647,5
	-1 465,8	-1 054,7
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	-570,9	-402,7

De leasingavtal som finns i bolaget är leasing av fordon, städmaskiner, kopiatorer och kaffeautomater. Bolagets hyresintäkter består till 90 % av bostäder med en uppsägningstid på 3 månader samt 10 % av lokaler där avtalstiderna varierar från tills vidare med 9 månaders uppsägning till 15-åriga avtal.

Not 6, Anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

	2023	2022
Medelantalet anställda	68	66
Varav män	30	30
Varav kvinnor	38	36
Redovisning av könsfördelning i företagsledning		
Styrelse, andelen kvinnor	20 %	20 %
Övriga ledande befattningshavare	40 %	20 %
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
Styrelse och VD	-864,8	-1 586,3
Övriga anställda	-25 700,2	-26 573,5
Summa löner och andra ersättningar	26 565,0	-28 159,8
Sociala kostnader	-13 038,5	-10 836,8
(varav pensionskostnader)	(-3 854,3)	(-2 341,2)

Av företagets pensionskostnader avser 36,0 tkr företagets VD (fg år 280,6 tkr).
Till bolagets VD utbetalas lön i 6 månader vid uppsägning från bolagets sida. Vid VD:s egen uppsägning utbetalas lön i 3 månader.

Not 7, Driftskostnader

	2023	2022
Reparationer	-5 878,9	-6 285,1
Fastighetsskötsel	-17 950,9	-16 133,9
Uttagskatt	-2 552,3	-2 558,9
Teknisk tillsyn	-1 546,4	-1 803,5
Vatten	-4 987,0	-4 951,7
El	-3 821,8	-3 299,8
Sophämtning	-3 585,6	-3 138,9
Uppvärmning	-17 043,5	-14 898,4
Risikkostnader	-1 186,9	-962,0
Lokal fastighetsanknuten administration	-9 475,6	-8 766,8
Basutbud TV	-877,1	-809,4
Hiresgästmedel	-567,0	-539,8
Lokalkostnader egen verksamhet	-844,7	-797,8
Förbrukningsinventarier	-610,3	-707,1
Dataprogram och IT-tjänster	-2 200,4	-1 891,5
Post och tele	-291,5	-294,6
Kostnader för transportmedel och frakter	-1 730,9	-2 237,1
Serviceavgifter branschorganisationer	-289,5	-284,0
Övriga driftskostnader	-1 372,2	-855,7

Summa driftskostnader för bostads- och lokaldelen ägda av Alfta-Edsbyns Fastighets AB	-76 812,5	-71 216,0
Driftskostnader förvaltningsuppdrag	-30 620,7	-27 138,0
Summa driftskostnader	-107 433,2	-98 354,0

Not 8, Underhållskostnader

	2023	2022
Underhållskostnader för bostäder och lokaler	-31 351,5	-28 023,0
Avgår: Underhåll som aktiverats som nya komponenter	16 518,2	13 275,4
Underhållskostnader för förvaltningsuppdrag	-3 373,5	-1 998,1
Summa underhållskostnader	-18 206,8	-16 745,7

Underhåll som aktiverats redovisas som omklassificeringar under noten Förvaltningsfastigheter.

Not 9, Övriga rörelseintäkter

	2023	2022
Försäkringsersättning	-	147,3
Återbetalning AFA Försäkring	-	114,7
Resultat försäljning anläggningstillgångar	76,8	50,4
Övrigt	767,9	551,4
Summa	844,7	863,8

Not 10, Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2023	2022
Ränta långfristigt värdepappersinnehav	11,3	2,6

Not 11, Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2023	2022
Ränteintäkter likvida medel	0,9	25,1
Ränteintäkter hyres- och kundfordringar	32,6	35,6
Summa	33,5	60,7

Not 12, Räntekostnader och liknande resultatposter

	2023	2022
Räntekostnader långfristiga lån	-10 338,9	-7 220,4
Räntekostnader, övrigt	-9,6	-2,3
Borgensavgift Ovanåkers kommun	-900,0	-900,0
Summa	-11 248,5	-8 122,7

Not 13, Bokslutsdispositioner

	2023	2022
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan		
Maskiner och inventarier	1 200,0	546,0
Summa bokslutsdispositioner	1 200,0	546,0

Not 14, Skatt på årets resultat

	2023	2022
Aktuell skattekostnad	0,0	0,0
Uppskjuten skatt temporära skillnader	-912,6	-2 389,7
Summa skatt på årets resultat	-912,6	-2 389,7

Avstämning av effektiv skatt

	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Resultat före skatt		2 105,1		5 265,8
Skatt enligt gällande skattesats	20,6 %	-433,6	20,6 %	-1 084,7
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader		-20,7		-32,7
Skatteeffekt av övr. avdragsgilla kostnader		994,7		2 704,5
Skatteeffekt uppskjuten skatt, temp skillnader		-912,6		-2 389,7
Skatteeffekt av underskottsavdrag som inte redovisas som fordran		579,7		-678,6
Övriga justeringar		-1 120,1		-908,5
Redovisad effektiv skatt	43,4 %	-912,6	45,4 %	-2 389,7

Not 15, Förvaltningsfastigheter

	2023	2022
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	807 973,0	763 943,4
Inköp mark, byggnader	-	-
Omklassificeringar	15 134,8	44 029,6
Summa anskaffningsvärden	823 107,8	807 973,0
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-269 637,8	-251 151,9
Årets avskrivning enligt plan	-19 395,0	-18 485,9
Summa ackumulerade avskrivningar enligt plan	-289 032,8	-269 637,8
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-61 318,6	-64 242,2
Årets förändring mot planenliga avskrivningar	2 923,6	2 923,6
Summa nedskrivningar vid årets slut	-58 395,0	-61 318,6
Redovisat värde vid årets slut	475 680,0	477 016,6
Bokfört värde på byggnader	425 167,8	426 504,4
Bokfört värde på mark	50 512,2	50 512,2
Verkligt värde	853 000,0	856 000,0

Verkligt värde

Verkligt värde har fastställts enligt följande. Intern värdering har genomförts under året där värdet bedömts genom stöd av ortsprismetod och avkastningsmetod. Avkastningsmetoden baseras på framtida kassaflöde utifrån en analys av marknadens förväntningar på fastigheterna. Marknadsmässiga underlag för drift och underhåll har inhämtats med hjälp av systemstöd. Den genomsnittliga direktavkastningen bedöms uppgå till cirka 8,75 % (8,5 %). Fastighetsvärderingar är beräkningar gjorda enligt vedertagna principer utifrån vissa antaganden. Med anledning av detta finns det ett osäkerhetsmoment vid fastighetsvärderingar. Värderingstidpunkten är december 2023.

Not 16, Inventarier, verktyg och installationer

	2023	2022
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	34 695,8	35 764,2
Nyanskaffningar	729,7	2 473,0
Avyttringar	-	-3 541,4
Summa anskaffningsvärden	35 425,5	34 695,8
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-23 795,2	-23 845,2
Årets avskrivning enligt plan	-1 836,2	-1 879,1
Avyttringar	-	1 929,1
Summa ackumulerade avskrivningar enligt plan	-25 631,4	-23 795,2
Redovisat värde vid årets slut	9 794,1	10 900,6

Not 17, Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2023	2022
Vid årets början	6 056,9	20 863,9
Investeringar	22 539,6	29 222,7
Omklassificeringar	-16 469,8	-44 029,7
Redovisat värde vid årets slut	12 126,7	6 056,9

Not 18, Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023	2022
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	788,2	513,1
Återbetalning	-322,6	-291,1
Tillkommande tillgångar	646,3	566,2
Summa anskaffningsvärden	1 111,9	788,2
Specifikation av innehav		
HBV, insats	40,0	40,0
HBV, inestående medel och återbäring	1 069,9	746,2
Företagsutbildarna	2,0	2,0
Summa innehav	1 111,9	788,2

Not 19, Övriga fordringar

	2023	2022
Övrigt	497,2	1,1
Summa övriga fordringar	497,2	1,1

Not 20, Antal aktier och kvotvärde

	2023	2022
Antal aktier	8 000	8 000
Kvotvärde	1 000 kr	1 000 kr

Not 21, Disposition av vinst eller förlust

Förslag till disposition av företagets vinst

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, kronor 97 763 566,48 disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	97 763 566,48
Summa	97 763 566,48

Not 22, Obeskattade reserver

	2023	2022
Akkumulerade avskrivningar utöver plan, inventarier	7 300,0	8 500,0
Summa obeskattade reserver	7 300,0	8 500,0

Not 23, Avsättning uppskjuten skatt

	2023	2022
Uppskjuten skatt på temporära skillnader		
Belopp vid årets ingång	6 041,3	3 651,6
Förändring under året	912,6	2 389,7
Summa vid årets utgång	6 953,9	6 041,3
Skattemässigt restvärde	441 923,0	447 689,7
Redovisat restvärde	475 679,8	477 016,6
Temporär skillnad byggnader	33 756,8	29 326,9
Avsättning uppskjuten skatt, 20,6 %	6 953,9	6 041,3

Not 24, Skulder till kreditinstitut, långfristiga

	2023	2022
Förfallotidpunkt, senare än 5 år från balansdagen	-	-
Summa låneskulder	-	-

Specifikation av lånestruktur och räntebindningstid

Räntebindning till	Lånebelopp	Genomsnittsränta
2024-04-22	60 000,0	1,98 %
2025-05-19	60 000,0	2,48 %
2026-06-16	60 000,0	2,75 %
2028-03-15	40 000,0	1,74 %
2028-05-15	15 000,0	0,85 %
Rörlig ränta, 3 månader	125 000,0	4,10 %
Summa låneskulder vid årets slut	360 000,0	

För hela lånestocken uppgår genomsnittsräntan till 2,93 % (2,06 %). Genomsnittlig räntebindningstid uppgår på balansdagen till 3,2 år (3,8 år), och genomsnittlig kapitalbindningstid uppgår till 2,9 år (2,8 år). Andelen lån med rörlig ränta uppgår till 34,7 % (34,7 %). På den del av lånen som löper med rörlig ränta är räntan baserad på 3 månaders Stibor ränta.

Samtliga bolagets låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. Ränteswappar används i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning samt att variationer i räntekostnaderna kan förutses och budgeteras i god tid. Ränteswappar värderas inte under löptiden då de endast innehas i säkringssyfte. Intäkter och kostnader för ränteswappar redovisas under räntekostnader. Marknadsvärdet, ej redovisat i balansräkningen, är positivt och uppgår till 6 655 tkr (fg år 13 334 tkr). På balansdagen finns ränteswappar med nominellt värde på 235 000 tkr.

Not 25, Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023	2022
Upplupna räntekostnader	1 717,5	1 272,0
Förskottsbetalade hyror	8 455,7	10 403,6
Upplupna löner och semesterlöner	3 065,4	2 810,4
Upplupna sociala avgifter	1 173,5	867,6
Fastighetskatt	1 363,4	1 465,2
Övriga poster	1 226,4	3 011,1
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17 001,9	19 829,9

Not 26, Eventualförpliktelser

	2023	2022
Ansvar borgensåtagande Fastigo	551,0	520,1

Not 27, Betalda räntor och erhållen utdelning

	2023	2022
Erlagd ränta och erhållen utdelning	11 248,5	8 122,7
	11 248,8	8 122,7

Not 28, Ej likviditetspåverkande poster mm

	2023	2022
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	18 307,8	17 441,6
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	76,8	50,4
Pensionsavsättningar, förändring	38,0	-123,0
Övrigt	1 105,3	39,2
Summa	19 527,9	17 408,2

Not 29, Likvida medel, koncernkonto Ovanåkers kommun

I posten ingår bolagets tillgodohavande på koncernkonto via ägaren Ovanåkers kommun med 12 586,4 tkr (fg år 5 492,0 tkr). Till bolagets del av koncernkontot finns en kreditlimit på totalt 10 000,0 tkr.

Not 30, Koncernuppgifter

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun, organisationsnummer 212000-2304

Flerårsöversikt och nyckeltal 5 år

Grunduppgifter

	2023	2022	2021	2020	2019
Hysesintäkter, mkr	119,3	114,8	110,5	109,8	105,0
Förvaltningsintäkter, mkr	33,5	29,4	28,1	29,2	32,9
Övriga intäkter, mkr	6,7	5,6	5,6	3,9	4,6
Driftskostnader bostäder, mkr	-76,8	-71,2	-69,4	-63,9	-66,1
Underhållskostnader bostäder, mkr	-30,6	-28,0	-22,8	-23,3	-25,0
Drift och underhåll förv. uppdrag, mkr	-33,5	-28,7	-28,7	-29,2	-32,2
Avskrivningar, mkr	-18,3	-20,3	-20,1	-18,9	-17,9
Nedskrivningar, netto, mkr	2,9	2,9	2,9	2,8	2,5
Centrala adm. kostnader, mkr	-2,1	-3,0	-2,7	-2,2	-2,5
Driftsöverskott, mkr	27,1	27,4	22,7	28,4	24,0
Rörelseresultat, mkr	12,1	12,8	7,9	14,2	11,0
Räntenetto, mkr	-11,2	-8,1	-7,2	-8,0	-7,8
Årets resultat, mkr	1,2	2,9	1,2	6,0	4,4
Fastigheternas bokförda värden, mkr	475,7	477,0	448,5	454,6	411,5
Fastigheternas verkliga värde, mkr	853,0	856,0	809,0	781,0	722,0
Taxeringsvärden, mkr	418,0	418,0	331,0	326,0	292,0
Investeringar i byggnader, mark, mkr	22,5	29,2	21,5	20,9	48,7
Investeringar övrigt, mkr	0,7	2,5	1,2	1,4	2,2
Låneskulder, mkr	360,0	360,0	360,0	340,0	344,0
Balansomslutning bokfört, mkr	528,2	521,2	519,9	496,4	497,7
Balansomslutning verkl. värden, mkr	905,5	900,2	880,4	822,8	808,2
Eget kapital bokfört, mkr	127,3	115,2	112,7	112,3	107,2
Eget kapital verkligt värde, mkr	415,0	416,1	398,9	372,1	354,3
Genomsnittlig låneränta	3,12 %	2,26 %	2,03 %	2,38 %	2,31 %

Nyckeltal

Förvaltning

Hyra i snitt, kr/m ²	1 079	1 033	1 013	987	959
Driftskostnader, kr/m ²	676,7	627,4	622,5	573,0	585,9
Underhåll, kr/m ²	269,8	246,9	204,8	209,2	222,2
Driftsöverskott, kr/m ²	239,0	241,3	203,9	254,9	212,5

Kapital och avkastning

Vinstmarginal	0,6 %	3,2 %	0,5 %	4,3 %	2,2 %
Bokfört värde fastigheter, kr/m ²	4 191	4 203	4 023	4 074	3 650
Marknadsvärde fastigheter, kr/m ²	7 515	7 541	7 256	6 999	6 404
Soliditet, bokförda värden	21,9 %	22,1 %	21,7 %	22,6 %	21,5 %

Soliditet, verkliga värden	45,8 %	46,2 %	45,2 %	45,2 %	43,8 %
Skuldsättningsgrad	3,1	3,1	3,2	3,0	3,2
Belåningsgrad, bokförda värden	76 %	75 %	80 %	75 %	84 %
Belåningsgrad, verkliga värden	42 %	42 %	44 %	44 %	48 %
Likviditet	93,2 %	100,6 %	121,5 %	82,4 %	90,9 %
Avkastning på fastigheternas bokförda värde	5,5 %	5,7 %	5,1 %	6,3 %	5,8 %
Direktavkastning verkligt värde	3,3 %	3,3 %	2,9 %	3,8 %	3,3 %
Självfinansieringsgrad	32,6 %	32,6 %	86,8 %	93,9 %	40,7 %
Avkastning på eget kapital	0,8 %	4,1 %	0,3 %	5,5 %	3,0 %
Avkastning på totalt kapital	2,3 %	2,5 %	1,6 %	2,9 %	2,3 %
Omflyttningar under året	15,6 %	17,2 %	22,6 %	24,8 %	17,3 %
Antal lägenheter	1 601	1 630	1 592	1 592	1 605
Vakans vid årets utgång	2,2 %	1,5 %	0,3 %	0,3 %	0,2 %

Begrepps- och nyckeltalsdefinitioner:

Driftsöverskott	Nettoomsättning minus kostnader för drift, underhåll och fastighetsskatt. Aktiverat underhåll är frånräknat.
Bostadshyra i snitt kr/m ²	Hyresintäkter brutto för bostäder dividerat med bostadsytan.
Underhåll kr/m ²	Underhåll före aktivering av komponenter.
Vinstmarginal	Resultat efter finansiella poster i procent av nettoomsättningen.
Eget kapital, bokfört värde	Bokfört värde eget kapital plus obeskattade reserver minus latent skatt (20,6 %) i förhållande till bokförd balansomslutning.
Eget kapital, verkligt värde	Bokfört eget kapital, obeskattade reserver samt övervärde fastigheter med avdrag för latent skatt.
Soliditet, verkligt värde	Eget kapital, obeskattade reserver, övervärde fastigheter i förhållande till balansomslutning verkligt värde.
Soliditet, bokfört värde	Eget kapital i procent av balansomslutningen.
Skuldsättningsgrad	Räntebärande skulder dividerat med eget kapital.
Bokfört fastighetsvärde, kr/m ²	Fastigheternas bokförda värde dividerat med ytan för bostäder och lokaler.
Verkligt värde fastigheter, kr/m ²	Verkligt värde fastigheter dividerat med ytan för bostäder och lokaler.
Belåningsgrad, verkligt värde	Fastighetslån i procent av fastigheternas verkliga värde.

Belåningsgrad, bokfört värde	Fastighetslån i procent av fastigheternas bokförda värde.
Likviditet	Omsättningstillgångar och beviljad koncernkredit i förhållande till kortfristiga skulder.
Fastigheternas direktavkastning på bokfört värde	Driftsöverskott i procent av fastigheternas bokförda värde.
Fastigheternas direktavkastning på verkligt värde	Driftsöverskott i procent av fastigheternas verkliga värde.
Självfinansieringsgrad	Årets investeringar i förhållande till kassaflöde från den löpande verksamheten. Visar hur stor del av årets investeringar som finansieras från egen verksamhet.
Avkastning på eget kapital	Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt eget kapital.
Avkastning på totalt kapital	Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader i procent av genomsnittlig balansomslutning.

Fastighetsbestånd 2023-12-31

Antal lägenheter per område och storlek

Fastighet	Antal lgh	1 RK	2 RK	3 RK	4RK	5 RK
Bryggaren	53	17	26	6	3	1
Medborgaren	37	5	25	5	2	0
Fölet 1	54	18	30	6	0	0
Lasarus	32	8	10	14	0	0
Trekanten	55	17	25	9	4	0
Spinnaren	32	6	6	20	0	0
Bågaren	57	9	42	6	0	0
Skidan	150	30	78	37	4	1
Öjollas	43	10	16	13	4	0
Joners	64	10	26	27	1	0
Fölet 2	48	0	16	28	4	0
Bergavägen	30	0	13	15	0	2
Niils-Jons	58	3	31	24	0	0
Hingsten	84	24	40	18	2	0
Triangeln	30	0	6	22	2	0
Fallrisgatan	8	8	0	0	0	0
Backa	113	12	77	23	1	0
Stationsområdet	48	4	24	20	0	0
Östra Kyrkogatan	123	28	59	32	3	1
Oldaniels	203	42	97	51	10	3
Ängen	20	0	10	10	0	0
Timotejvägen	56	0	35	21	0	0
Sunnängården	155	71	60	24	0	0
Centrumhuset	17	4	13	0	0	0
21:an	7	1	2	4	0	0
Knagga Gård	7	1	2	2	1	1
Älvstranden	8	0	4	4	0	0
Nya Fölet	9	3	4	2	0	0
Summa	1 601	331	777	443	41	9

Underskrifter

Edsbyn 2024-03-15

Björn Mårtensson
Ordförande

Katarina Härner
Verkställande direktör

Jan-Åke Lindgren
Vice ordförande

Yoomi Renström

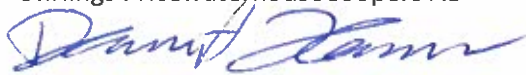

Andreas Kissner

Stefan Emretsen

Vår revisionsberättelse har lämnats **27/3** 2024
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Alfta-Edsbyns Fastighets AB, org.nr 556527-4361

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Alfta-Edsbyns Fastighets AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Alfta-Edsbyns Fastighets ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Alfta-Edsbyns Fastighets AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Alfta-Edsbyns Fastighets AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-4. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Alfa-Edsbyns Fastighets AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Alfa-Edsbyns Fastighets AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Alfa den 27 mars 2024

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'David Hansen', written in a cursive style.

David Hansen
Auktoriserad revisor

Granskningsredogörelse

*Grundläggande granskning av
bolagsstyrelsens förvaltning 2023*

AEFAB

Mars 2024

Hanna Franck

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. I rapporteringen framgår att fyra mål bedöms uppfyllda och åtta mål bedöms delvis uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Årets resultat: 904 tkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har i hög grad varit tillräcklig under år 2023. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023..

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se “syfte och revisionsfrågor”. Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har antagit Budget och verksamhetsplan 2023-2025.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har antagit Budget och verksamhetsplan 2023-2025.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2023-2025 innehåller mål för verksamheten.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Följsamhet till budet är att betrakta som ett ekonomiskt mål. Budget och verksamhetsplan 2023-2025 omfattar ekonomiska mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mätetal för målen beskrivs i verksamhetsplanen.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Styrelsen antog 2023-02-14 § 19 en arbetsordning. I denna ingår VD-instruktion och instruktion avseende ekonomisk rapportering.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Styrelsen har erhållit ekonomisk rapportering löpande men inkl prognos per april och augusti i samband med tertialbokslut Styrelsen har erhållit uppföljning av verksamhetsmålen tertialbokslut i september.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapporten per augusti lämnas kommentarer kring måluppfyllelse. 6 av 12 mål bedöms uppfyllda och 6 av 12 mål bedöms delvis uppfyllda. Särskilda åtgärder med anledning av rapportering av måluppfyllelse har ej beslutats av styrelsen.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Et.	Prognosen per augusti är en ekonomi i balans.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av uppföljningen av verksamhetsplanen framgår en redovisning av samtliga 12 mål för verksamheten. Fyra mål bedöms uppfyllda och åtta mål bedöms delvis uppfyllda. Av årsredovisningen framgår förklaringar och analys för de mål som bedöms delvis uppfyllda.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 904 tkr.

[pwc.se](https://www.pwc.se)

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna i AEFAB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 22 september 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisorerna i Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Ovanåkers kommun

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Till årsstämman i
Alfta-Edsbyns Fastighets AB
Org nr: 556527-4361

För kännedom
Fullmäktiges i Ovanåkers kommun

Granskningsrapport för 2023

Vi, av fullmäktige i Ovanåkers kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Alfta-Edsbyns Fastighets AB:s verksamhet för 2023. Årets granskning har genomförts med stöd av sakkunniga inom PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Årets granskning har utförts dels genom en grundläggande granskning, dels genom protokollsläsning och träffar med bolaget samt genomgång av bolagets årsredovisning.

Av bolagets årsredovisning framgår att bolaget i rapporteringen till kommunen redovisat tolv verksamhetsmål i enlighet med kommunens målstyrning med balanserade styrkort. I redovisningen framgår att åtta mål bedöms delvis uppfyllda och fyra mål bedöms uppfyllda. Bolaget redovisar ett resultat före skatt på 904 tkr.

Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget har skötts på ett delvis ändamålsenligt sätt under år 2023. Fyra av tolv verksamhetsmål bedöms uppfyllda.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden i rimlig grad har varit tillräcklig.

Alfta den 20 mars 2024

Nils Erik Falk
Lekmannarevisor

Jan Berglin
Lekmannarevisor

Deltagare

OVANÅKERS KOMMUN 212000-2304 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: NILS ERIK FALK

Nils Erik Falk

2024-03-21 05:55:51 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Jan Åke Berglin

Jan Berglin

2024-04-04 07:31:36 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

§ 54

Dnr 2024/00258

Årsredovisning AICAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Alfta Industricenter AB:

1. Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
2. Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Alfta Industricenter AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Alfta Industricenter AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 46 Årsredovisning AICAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Årsredovisning AICAB 2023

Kommunstyrelsen

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Alfta
Industricenter AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

---

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Årsredovisning AICAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Alfta Industricenter AB:

- Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
- Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Alfta Industricenter AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Alfta Industricenter AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Alfta Industricenter AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Årsredovisning för
Alfta Industricenter AB
556493-6531

Räkenskapsåret
2023-01-01 - 2023-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-3
Resultaträkning	4
Balansräkning	5-6
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	7-12
Underskrifter	12

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Alfta Industricenter AB, 556493-6531 får härmed avge årsredovisning för 2023. Bolagets säte är Gävleborgs län, Ovanåkers kommun.

Allmänt om verksamheten

Bolaget bedriver förvaltning och uthyrning av lokaler för industriändamål med syfte att medverka till näringslivets utveckling i Ovanåkers kommun.

Koncernstruktur

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun, 212000-2304.

Styrelse och revisorer

Kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun valde 2022-12-12 följande styrelse för tiden från och med 2023-01-01 till och med årsstämma 2027. Valen bekräftas på extra årsstämma 2023-01-09 och registrerades av Bolagsverket 2023-01-20.

Ordinarie ledamöter:

Björn Mårtensson, ordförande
Yoomi Renström, vice ordförande
Andreas Kissner

Ersättare:

Jimmy Bogg
Mikael Jonsson

Från och med bolagsstämman i maj 2020 är Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB vald revisor med huvudansvarig revisor David Hansen. Lekmannarevisorer valda av kommunfullmäktige är Nils-Erik Falk och Jan Berglin.

Per Wiklander var tillförordnad VD fram till och med 2023-09-15. Därefter tillträdde Katarina Härner som bolagets VD.

Sammanfattning 2023- Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Alfta Industricenter AB har sina fastigheter i Alfta. Totalt finns c:a 35 000 m2 industrilokaler med 33 hyresgäster på fd Ösa området i Alfta. Bolaget äger även Ol-Andersgården i Alfta som hyrs ut till kommunen. Vid årsskiftet är nästan samtliga industrilokaler uthyrda. Alfta Industricenter AB s fastigheter förvaltas av Alfta Edsbyn Fastighet AB.

De flesta av bolagets hyresgäster har under 2023 haft en positiv utveckling. Under året har ett antal större hyresavtal omförhandlats och förlängts. Per 23-12-31 har 84 % av hyresvärdet på avtalen förfallodag 2028 eller senare.

Under året har tre större ombyggnader och hyresgästanpassningar skett där nya förlängda hyresavtal tecknats.

Ekonomiskt utfall och investeringar för 2023

Alfta Industricenter AB redovisar för 2023 ett resultat före skatt på 1 009 tkr vilket är 250 tkr lägre än budget.t. De främsta förklaringarna till den negativa resultatavvikelsen jämfört med budget är högre kostnader för värme, 340 tkr, fastighetsskötsel, 147 tkr samt räntekostnader, 184 tkr.

Det positiva resultatet innebär att bolaget kan fortsätta bibehålla en relativt hög nivå på det planerade underhållet och servicen till våra hyresgäster. Resultat och positiva kassaflöden bidrar också till att en större andel av kommande investeringar kan finansieras med egna tillförda medel.

I samband med bokslutet har en intern fastighetsvärdering skett av samtliga industrifastigheter som bolaget äger. Denna utvisar att värdet överstiger det bokförda värdet (se not 7 Byggnader och mark) Soliditeten minskar från 32,7 % till 29,3 %. Minskningen förklaras av höga investeringar samt att dessa till viss del lånefinansieras med ett nytt lån på 7 000 tkr.

Resultat och soliditet uppfyller de mål som fastställts i affärsplanen. Likviditeten är sämre än budget och förklaras av att upplåningen var lägre än planerat.

Finansiella risker i bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet består av ett antal risker som styrelse och ledning har att löpande hantera. De väsentligaste finansiella risker som identifierats samt hur dessa hanteras beskrivs nedan:

Vakanser, hyresförluster - hanteras genom täta kundkontakter, längden på hyresavtalen samt nya avtal innan arbete med hyresgästanpassningar sker.

Ökade räntekostnader - hanteras genom att låneskulden fördelas på flera lån med olika löptider samt både rörlig och bunden ränta. Lånen har olika omsättningstidpunkter. Planering sker för att kunna börja amortera på låneskulden vid framtida omsättning av lånen.

Likviditet - planera så att verksamheten genererar positiva kassaflöden över tid, ha en reserv i form av möjlighet att nyttja kommunens koncernkredit. Under 2023 har krediten via kommunen tillfälligt höjts från 5 000 tkr till 10 000 tkr.

Ökade elpriser - portföljförvaltning är upphandlad där större delen av kommande år är bunden till ett fastpris.

Ökade driftskostnader - se till att nya avtal har en indexklausul som tar hänsyn till detta.

Stor ökning på byggprisindex - planera och budgetera för detta i underhållsbudget, kostnadsberäkningar och känslighetsanalyser vid utbyggnader och hyresgästanpassningar samt förhandavtal där prisjusteringar regleras.

Bolaget arbetar årligen med riskanalyser i samband med internkontroll och i samband med uppföljning av mål i styrkort och i affärsplan.

Framtid

Under flera år har investeringsnivån varit relativt hög på bolagets fastigheter. Mycket av investeringarna har varit gemensam infrastruktur i form av el, ventilation, p platser, el laddare osv där vi inte kunnat höja hyrorna för att investeringarna skall betala sig. Investeringsnivå för 2024 planeras till i storleksordningen 1 500 tkr.

Ekonomisk översikt

	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	Belopp i Tkr 2020-12-31
Nettoomsättning	19 822	18 292	17 766	16 709
Rörelseresultat, tkr	2 577	2 129	2 162	1 871
Bokfört eget kapital, tkr	28 327	27 721	26 677	25 293
Balansomslutning	96 746	84 834	82 178	80 403
Årets investeringar, tkr	16 628	7 119	7 368	7 455
Soliditet %	29,3	32,7	32,5	31,4

Definitioner: se not 15

Eget kapital

	<i>Aktie- kapital</i>	<i>Reserv- fond</i>	<i>Fritt eget kapital</i>
Vid årets början	2 000 000	3 000	25 718 399
Årets resultat			605 321
Vid årets slut	2 000 000	3 000	26 327 720

Aktiekapitalet består av 2000 st aktier med kvotvärde 1 000 kronor.

Förslag till disposition av företagets vinst

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, kronor, 26 323 720 disponeras enligt följande:

	<i>Belopp i kr</i>
Balanseras i ny räkning	26 323 720
Summa	26 323 720

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter

Bill

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-01-01- 2023-12-31</i>	<i>2022-01-01- 2022-12-31</i>
Nettoomsättning	2,4	19 821 783	18 292 256
		19 821 783	18 292 256
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	3	-12 280 219	-11 449 445
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-4 964 565	-4 713 813
Rörelseresultat		2 576 999	2 128 998
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		2 077	2 931
Räntekostnader och liknande resultatposter	5	-1 570 154	-702 952
Resultat efter finansiella poster		1 008 922	1 428 977
Resultat före skatt		1 008 922	1 428 977
Skatt på årets resultat	6	-403 601	-384 305
Årets resultat		605 321	1 044 672

Bill

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	7	94 368 596	80 758 383
Inventarier, verktyg och installationer	8	289 032	263 936
Pågående nyanläggningar			
avseende materiella anläggningstillgångar	9	835 631	2 807 101
		<u>95 493 259</u>	<u>83 829 420</u>
Summa anläggningstillgångar		95 493 259	83 829 420
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		560 916	276 055
Aktuell skattefordran		216 249	216 249
Övriga fordringar		170 175	500 222
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	305 481	12 498
		<u>1 252 821</u>	<u>1 005 024</u>
Summa omsättningstillgångar		1 252 821	1 005 024
SUMMA TILLGÅNGAR		96 746 080	84 834 444

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		2 000 000	2 000 000
Reservfond		3 000	3 000
		<u>2 003 000</u>	<u>2 003 000</u>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		25 718 399	24 673 727
Årets resultat		605 321	1 044 672
		<u>26 323 720</u>	<u>25 718 399</u>
Summa eget kapital		<u>28 326 720</u>	<u>27 721 399</u>
<i>Avsättningar</i>			
Uppskjuten skatteskuld	12	3 407 569	3 003 968
		<u>3 407 569</u>	<u>3 003 968</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Övriga skulder till kreditinstitut	13	57 000 000	50 000 000
		<u>57 000 000</u>	<u>50 000 000</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		-	15 238
Leverantörsskulder		3 538 687	2 474 016
Koncernkonto Ovanåkers kommun	10	2 591 029	606 975
Övriga kortfristiga skulder		28 952	43 428
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	1 853 123	969 420
		<u>8 011 791</u>	<u>4 109 077</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>96 746 080</u>	<u>84 834 444</u>

300

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Avskrivningar

Bolaget tillämpar komponentavskrivning som innebär att avskrivningar enligt plan på byggnader baseras på ursprungliga anskaffningsvärden fördelat på olika komponenter. Avskrivning sker linjärt över komponentens beräknade nyttjandeperiod. Bolaget har valt att dela in byggnaderna i olika komponenter med underkomponenter. Avskrivningarna av olika komponenter varierar beroende på antagen nyttjandeperiod. Komponenterna har olika bedömda nyttjandeperioder enligt följande:

<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	<i>År</i>
Grundläggning, stomme	75-85
Yttertak	35-45
Fasader	35-45
Installationer	25-35
Fönster, dörrar, portar	25-35
Inneväggar, inre ytskikt	15-20
Invändigt bygg	10-20

Leasing

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

500

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Utgifter som är direkt hänförliga till upptagande av lån korrigerar lånets anskaffningsvärde och periodiseras enligt effektivräntemetoden.

Kundfordringar

Kundfordringar redovisas som omsättningstillgång till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra kundfordringar.

Skatt

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt, samt andel i intressebolags skatt. Skatteskulder/fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall erläggas till eller erhållas från Skatteverket. Avsättning för uppskjuten skatt redovisas på väsentliga temporära skillnader.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse är:

- En möjlig förpliktelse som till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning, eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen, eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Not 2 Nettoomsättning

Nettoomsättning

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Hysesintäkter	19 584 313	18 014 830
Utförda tjänster	237 470	277 426
Summa	19 821 783	18 292 256

Not 3 Operationell leasing

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
<i>Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal:</i>		
Inom ett år	80 000	58 000
Mellan ett och fem år	106 000	157 000
	186 000	215 000
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	78 798	57 582

Not 4 Transaktioner med Ovanåkers kommunkoncern

Inköp

Nedan anges andelar av årets inköp avseende Ovanåkers kommunkoncern.

	2023	2022
Inköp	19,0 %	27,9 %
Hysesintäkter	3,3 %	3,8 %

Vid inköp och försäljning mellan Ovanåkers kommunkoncern tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med externa parter.

Skulder till Ovanåkers kommun

Bolaget har gentemot moderbolaget ett beviljat kreditutrymme om 5 000 tkr. Detta utrymme ingår i moderbolagets beviljade kreditutrymme.

Under 2023 var denna kredit tillfälligt höjd till 10 000 tkr.

Not 5 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Borgensavgift, Ovanåkers kommun	-180 000	-180 000
Räntekostnader, Ovanåkers kommun	-253 159	-1 460
Räntekostnader, övriga	-1 136 995	-521 492
Summa	-1 570 154	-702 952

Not 6 Skatt på årets resultat

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Aktuell skattekostnad		-
Uppskjuten skatt	-403 601	-384 305
	-403 601	-384 305

Not 7 Byggnader och mark

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	135 578 331	130 399 141
-Omklassificeringar	18 422 269	5 179 190
Vid årets slut	154 000 600	135 578 331
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-54 819 948	-50 281 319
-Årets avskrivning	-4 812 056	-4 538 629
Vid årets slut	-59 632 004	-54 819 948
Redovisat värde vid årets slut	94 368 596	80 758 383
Varav mark	2 842 254	2 872 254
Verkligt värde byggnader och mark	97 000 000	88 000 000

Värdering har gjorts internt genom beräkning av ett nuvärde av uppskattade framtida kassaflöden. Uppskattningar baseras på befintliga hyresavtal samt bedömning av framtida driftsnetton baserat på budget 2024. Som diskonteringsansats har använts en bedömd ränta 8,75 % (8,5 %) som återspeglar bolagets bedömning av osäkerheten i framtida betalningar. Den interna fastighetsvärderingen är gjord enligt dessa antaganden och innehåller därför ett visst osäkerhetsmoment.

Not 8 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	7 497 171	7 430 151
-Nyanskaffningar	177 605	67 020
	7 674 776	7 497 171
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-7 233 235	-7 058 051
-Årets avskrivning	-152 509	-175 184
	-7 385 744	-7 233 235
Redovisat värde vid årets slut	289 032	263 936

Not 9 Pågående nyanläggningar och förskott materiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Vid årets början	2 807 101	934 513
Investeringar	16 450 799	7 051 778
Omklassificeringar till byggnad och markanläggningar	-18 422 269	-5 179 190
Redovisat värde vid årets slut	835 631	2 807 101

Not 10 Fordran och skuld hos koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	-606 975	-137 991
-Reglerade fordringar	-1 984 054	-468 984
Redovisat värde vid årets slut	-2 591 029	-606 975

Avser bolagets del på koncernkonto, Ovanåkers kommun. Bolaget har en kredit på 5 000 tkr via Ovanåkers kommuns koncernkonto vid utgången av 2023. Under 2023 var denna kredit tillfälligt höjd till 10 000 tkr.

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetald försäkring	293 000	-
Övrigt	12 481	12 498
	305 481	12 498

Not 12 Uppskjuten skatt

2023-12-31

Väsentliga temporära skillnader

Byggnader och mark	16 541 596
Uppskjuten skatteskuld (20,6 %)	3 407 569

2022-12-31

Väsentliga temporära skillnader

Byggnader och mark	14 582 369
Uppskjuten skatteskuld (20,6 %)	3 003 968

Not 13 Långfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Skulder som förfaller senare än fem år från balansdagen	57 000 000	50 000 000
	57 000 000	50 000 000

Samtliga bolagets låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. Som säkerhet för lånet har Ovanåkers kommun ställt ut borgen.

Per 2023-12-31 ser bolagets låneportfölj ut så här:

12 % av låneskulden löper med rörlig ränta och 88 % av låneskulden har fast ränta. Räntebindning i år uppgår till 2,6 år (1,5 år) och kapitalbindning till 2,9 år (2,2 år). De senaste 12 månaderna har snitträntan varit 2,23 % (1,05 %). Under 2024 skall ett lån på totalt 8 000 tkr med aktuell ränta 2,07 % omsättas. För 2023 förväntas snitträntan öka till 2,08 %.

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyror	1 412 763	218 337
Upplupna räntekostnader	126 569	109 774
Upplupen fastighetsskatt	208 395	208 405
Upplupen kostnad för el, ej fakturerat	-	335 904
Övriga poster, periodiserade driftskostnader	105 396	97 000
	1 853 123	969 420

Not 15 Nyckeltalsdefinitioner

Balansomslutning:
Totala tillgångar.

Soliditet:
Totalt eget kapital / Totala tillgångar

Underskrifter

Alfta 2024-03-15

Björn Mårtensson
Styrelseordförande

Katarina Härner
Verkställande direktör

Yoomi Renström
Vice ordförande

Andreas Kissner

Vår revisionsberättelse har lämnats **27/3** 2024
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Alfta Industricenter AB, org.nr 556493-6531

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Alfta Industricenter AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Alfta Industricenter ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Alfta Industricenter AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Alfta Industricenter AB enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Alfta Industricenter AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Alfta Industricenter AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Alfta den 27 mars 2024

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Granskningsredogörelse

*Grundläggande granskning av
bolagsstyrelsens förvaltning 2023*

AICAB

Mars 2024

Hanna Franck

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har i allt väsentligt fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. I rapporteringen framgår att samtliga 10 mål bedöms uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Årets resultat: 1 009 tkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har i allt väsentligt varit tillräcklig under år 2023.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023..

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se “syfte och revisionsfrågor”. Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har antagit Budget och verksamhetsplan 2023-2025.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har antagit Budget och verksamhetsplan 2023-2025.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2023-2025 innehåller mål för verksamheten.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Följsamhet till budet är att betrakta som ett ekonomiskt mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mätetal för målen beskrivs i verksamhetsplanen.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Styrelsen antog 2023-02-14 § 7 en arbetsordning. I denna ingår VD-instruktion och instruktion avseende ekonomisk rapportering.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Styrelsen har erhållit ekonomisk rapportering löpande men inkl prognos per april och augusti i samband med tertialbokslut - Styrelsen har erhållit uppföljning av verksamhetsmålen tertialbokslut i september.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Et.	I delårsrapporten per augusti lämnas kommentarer kring måluppfyllelse. Samtliga mål bedöms uppfyllas för året.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Et.	Prognosen per augusti är en ekonomi i balans.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Av uppföljningen av verksamhetsplanen framgår en redovisning av samtliga 10 mål för verksamheten. Samtliga mål bedöms uppfyllda.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 1 009 tkr.

[pwc.se](https://www.pwc.se)

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna i AEFAB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 22 september 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisorerna i Alfta Industricenter AB, Ovanåkers kommun

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i Alfta Industricenter AB

Till årsstämman i
Alfta Industricenter AB
Org nr: 556493-6754

För kännedom
Fullmäktiges i Ovanåkers kommun

Granskningsrapport för 2023

Vi, av fullmäktige i Ovanåkers kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Alfta Industricenter AB:s verksamhet för 2023. Årets granskning har genomförts med stöd av sakkunniga inom PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Årets granskning har utförts dels genom en grundläggande granskning, dels genom protokollsläsning och träffar med bolaget samt genomgång av bolagets årsredovisning.

Av bolagets årsredovisning framgår att bolaget i rapporteringen till kommunen redovisat tio verksamhetsmål i enlighet med kommunens målstyrning med balanserade styrkort. I redovisningen framgår att samtliga mål bedöms uppfyllda. Bolaget redovisar ett resultat före skatt på 1 009 tkr.

Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget har skötts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden i rimlig grad har varit tillräcklig.

Alfta den 20 mars 2024

Nils Erik Falk
Lekmannarevisor

Jan Berglin
Lekmannarevisor

Deltagare

OVANÅKERS KOMMUN 212000-2304 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: NILS ERIK FALK

Nils Erik Falk

2024-03-21 05:56:39 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Jan Åke Berglin

Jan Berglin

2024-04-04 07:32:21 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Årsredovisning BORAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB:

1. Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023.
2. Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB för 2023.

Förslag till beslut under sammanträdet

Yoomi Renström (S) lägger följande ändringsyrkande:

- Att i att-sats 1 stryka följande text: "samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen".

Beslutsgång

Ordförande finner via acklamation att framlagt ändringsyrkande bifalls.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 47 Årsredovisning BORAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

ISA 580 – Uttalande från företagsledningen

Revisionsberättelse BORAB 2023

Bolagsstyrningsrapport BORAB 2023

Revisionsrapport Inköp och upphandling Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB 2023

Revisionsrapport Grundläggande granskning BORAB 2023

Granskningsrapport BORAB 2023

Årsredovisning BORAB 2023

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Årsredovisning BORAB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB:

- Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
- Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Årsredovisning

för

Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings Aktiebolag - BORAB

556223-4863

Räkenskapsåret

2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Kassaflödesanalys	9
Noter	10

Handwritten notes:
Tmf
He Mo

Styrelsen och verkställande direktören för Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings Aktiebolag - BORAB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

BORAB har sitt säte i Bollnäs och är ett kommunalt bolag som ägs av två kommuner, Bollnäs genom Bollnäs Stadshus AB (66,7%) och Ovanåker (33,3%). Bolagets huvudsakliga ansvar är att samla in, transportera, behandla och återvinna avfall från hushåll, dvs det avfall som kategoriseras som kommunalt avfall, samt driva återvinningscentralerna i Bollnäs och Edsbyn. Denna delen av verksamheten råder under självkostnadsprincipen och är taxefinansierad. Bolaget tar även emot, lagrar och behandlar avfall från verksamheter ex. företag och fastighetsägare. Den delen finansieras med marknadsmässiga mottagningsavgifter. På uppdrag av Bollnäs Energi AB lagras och bereds också avfallsbränsle mot ersättning.

BORAB har fyra övergripande mål: att jobba för ett mer hållbart samhälle, ge god samhällsservice, ha hög effektivitet och vara en bra arbetsgivare. Dessa 4 mål återspeglas i styrkort och årliga mätetal. Arbetet för ett hållbart samhälle handlar om avfallsförebyggande, verka för ökad återvinning och ökat återbruk samt fortsätta minska andelen avfall som förbränns eller deponeras. God samhällsservice når vi genom väl fungerande avfallsinsamling, kundtjänst och kundmottagning samt via tydlig och lättillgänglig kommunikation och information. Effektivitet uppnås genom kostnadsmedvetenhet för att kunna hålla avfallstaxor på en rimlig nivå samt skapa avkastning till våra ägarkommuner. Genom att systematisk och kontinuerligt utveckla vår arbetsmiljö kan vi vara en inkluderande arbetsplats där medarbetare trivs och mår bra.

Utifrån ovanstående 4 övergripande mål beslutades 14 st styrkort/mätetal för 2023. Av dessa mätetal är 9 st uppnådda, 3 st delvis uppnådda och 2 st ej uppnådda. Det resulterar i att 2 st av de övergripande målen är nådda och att 2 st är delvis uppnådda. Målet med att verka för avfallsminimering och främja ökat återbruk och återvinning är delvis uppnått pga att andelen restavfall minskade med enbart 2% och för att utsorteringen av kommunalplast inte är tillräcklig pga att det inte finns mottagare för den fraktionen inom rimligt avstånd. Däremot så fortsatte mängden brännbart grovavfall att minska (-12%) även under 2023, vilket är mycket positivt. Målet med kostnadseffektiv avfallshantering är delvis uppnått pga att vi inte nådde det budgeterade resultatet. Detta beror främst på inflationen och det generellt upptrappade prisläget för såväl förbrukningsvaror, drivmedel som reservdelar. Det mål vi lyckas bäst med under 2023 är att vara en bra arbetsgivare där vi når alla mätetal. Det är en mycket positiv utveckling som vi lyckats med tack vare att vi under de senaste åren jobbat tydligt och mer strukturerat med arbetsmiljöarbetet. Vi har även lyckats uppfylla målet med god samhällsservice och det ser vi främst genom att kunderna uppger i en undersökning att de är nöjda med våra tjänster och vår information samt att det finns ett förtroende för oss.

Handwritten signatures and initials at the bottom right of the page.

Miljö

BORAB ska hantera avfall på ett ansvarsfull och säkert sätt för att minimera risker för både människa och miljö. Ett av bolagets uppdrag är att jobba för ett mer hållbart samhälle genom att verka för en mer medveten konsumtion, bra utsortering och att avfallet hamnar på rätt ställe. I enlighet med EU-direktivets avfallstrappa jobbar bolaget för att minimera mängden avfall, öka andelen återbruk och återvinning samt minska andelen som går till förbränning och deponi. Andelen deponi har under 2023 fortsatt vara några enstaka procent (2%) och det ser vi som en långsiktigt hållbar och stabil nivå. Andelen brännbart avfall har fortsatt minska med 10% jmf FÅ. Andelen inkommande avfall som går direkt till återbruk har ökat med 1%. Samarbetet samverkan Gävleborg har resulterat i effektivare fjärrtransporter tack vare bättre utnyttjande av returtransporter. Det medför minskade utsläpp av koldioxid.

Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt Miljöbalken vid Sävstaås avfallsanläggning samt på återvinningscentralen i Edsbyn. Villkor har fastställts av Länsstyrelsen respektive Ovanåkers kommun och ligger under tillsyn enligt fastlagt miljökontrollprogram. Miljökontrollprogrammet rapporteras till tillsynsmyndigheterna årligen och syftar till att begränsa och minimera spridning av miljöfarliga ämnen genom korrekt hantering, förebyggande åtgärder och kontinuerlig provtagning. Inga gränsvärden har överskridits.

Väsentliga händelser

Insamling av mat- och restavfall togs i drift i egen regi den 1 januari 2023. Efter en tuff inkörningsperiod, pga förseningar i fordonsleveranser och mycket halt väglag under hela vintern, så flyter driften bra. Försenade fordonsleveranser skjuter fram budgeterade avskrivningskostnader samtidigt som det medfört ökade reparationskostnader för äldre reservfordon. Merkostnader ska regleras med fordonsleverantören via krav på vite när samtliga beställda bilar är levererade. Den sista bilen har beräknad leverans i mars 2024, dvs mer än 1 års försening.

Bygget av garage och tvätthall är väsentligt försenat pga hävt avtal med byggentreprenören. Krav på vite och skadestånd har ställts till byggentreprenören. Denna entreprenör har försatts i konkurs och krav har ställts på konkursboet, men vi räknar med att inte kunna få ut något vite. Ny entreprenör är upphandlad och bygget har återupptagits och beräknas vara klart i mars 2024. Detta betyder att investeringen inte aktiveras förrän 2024. Färdigställt garage kommer bli något dyrare jmf med ursprunglig upphandling framförallt pga de byggfel som orsakats av den första entreprenören och som har behövt rättas till under det fortsatta bygget.

Omfattande arbete har gjorts under året med att ta över befintliga ÅVS:er (Återvinningsstationer) från producentorganisationen. Vi tog över ansvaret 1 januari 2024. Inköp av insamlingscontainrar har gjorts liksom av digitala stödsystem, logistik för tömning är upphandlat av entreprenör samt skötseln (städning och snöröjning) av ÅVS:erna i respektive kommuns interna organisationer.

Första januari 2024 blev det obligatoriskt för samtliga hushåll och verksamheter att sortera ut sitt matavfall. Därmed är det inte längre möjligt att teckna ett osorterat abonemang. Under 2023 köptes matavfallskärl och startkitt in och dessa kördes ut till de kunder som saknade utsortering av matavfall. I samband med detta gjordes också en riktad informationsinsats.

Arbete pågår med båda ägarkommunerna utifrån den nya förpackningsförordningen och den införandeplan som inlämnades till Naturvårdsverket i september 2023. Intensivt arbete inom BORAB och i samarbete med Avfall Hälsingland, Gästrikre återvinnare och Dala Avfall för att få fram ett gediget beslutsunderlag för valet av framtida insamlingssystem. Detta tar mycket tid och resurser i anspråk och annat utvecklingsarbete behöver prioriteras ner.

Imjg He VAW CW
UT UD By M6

PFAS utredning är avslutad och den påvisar en mindre spridningsrisk. Ansvar för dessa föroreningar vilar även på räddningstjänsten. Frågan tas vidare till tillsynsmyndigheten samt för ytterligare utredning innan beslut om ev. åtgärder ska fattas.

BORABs organisation har vuxit mycket på kort tid. Det innebär att roller, processer, stödfunktioner och arbetsuppgifter behöver ses över för att skapa organisatorisk effektivitet men även en hållbar arbetssituation för individer. Kopplat till detta pågår ett omfattande arbete med att gå igenom styrande dokument, policys, instruktioner och rutiner samt skapa en tydligare kvalitetssäkrad ekonomisk uppföljning. Utöver detta har såväl bankbyte som byte av lönesystem skapat merarbete och kostnader som inte fanns planerade.

Arbetet pågår med att stärka kris- och kringsberedskapen. Det är ett omfattande arbete som tar tar tid och resurser i anspråk.

Förändringar har gjorts i tjänsten för hämtning av grovavfall från hushåll. Detta för att komma tillrätta med överutnyttjande, att tjänsten inte bar sig ekonomiskt (dvs alla med avfallsabonnemang betalade för att några få utnyttjade denna tjänst), för att förbättra arbetsmiljö samt sortering av detta avfall.

En ny tjänst för hämtning av trädgårdsavfall har införts. Detta för att kunna separera (enl. lagkrav) trädgårdsavfall från brännbart avfall.

Under sommaren 2023 inträffade en brand i vårt avfallslager. Skadan av branden kunde begränsas tack vare väl fungerande rutiner. Risken för bränder ökar och arbete pågår för att förhindra och begränsa.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Bedömningen är att det fortsatt är samma 4 st faktorer som kommer att påverka den framtida utvecklingen i störst grad.

Utvecklingen av inflation och priser på främst drivmedel, el, reservdelar samt förbrukningsmaterial.

En av de största omställningarna i avfallsbranschen, uppbyggnaden av fastighetsnära insamling av förpackningar, står för dörren. Osäkerhetsfaktorer, framför allt gällande kostnadstäckning, inför beslut om insamlingssystem föreligger. Arbetet med genomförandet kommer att vara mycket omfattande i flera år framåt.

Utvecklingen av kostnaderna för utsläppsrätter, som i sin tur påverkar kostnaderna för att förbränna avfall. Att förbränna avfall är dyrt både miljömässigt och ekonomiskt. Avgörande är att fortsätta få ner de brännbara fraktionerna och att risken för att fluktuerande marknadspriser för utsläppsrätter inte läggs på renhållarna och därmed direkt på avfallsabonnenterna. Det skulle kunna resultera i att avfallstaxan justeras flera gånger under ett år.

Risken för driftstörningar, även för de delar av verksamheten som är samhällsviktiga, bedöms ha ökat. Bland annat pga den ökade hotbilden. Arbetet för att fortsätta stärka robustheten i driften är av vikt.

Handwritten signatures and initials:
Jungb
H. V. W.
W. W.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	83 724	79 978	78 666	67 944	64 993
Resultat efter finansiella poster	-2 062	2 439	4 609	5 553	1 842
Avkastning på eget kap. (%)	-2,8	3,3	6,2	7,8	2,8
Soliditet (%)	64,0	63,1	65,3	66,3	65,2

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	600 000	120 000	57 222 523	3 104 928	61 047 451
Disposition enligt beslut av årsstämman:			3 104 928	-3 104 928	0
Utdelning			-564 000		-564 000
Årets resultat				3 131	3 131
Belopp vid årets utgång	600 000	120 000	59 763 451	3 131	60 486 582

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	59 763 451
årets vinst	3 131
	59 766 582

disponeras så att till aktieägare utdelas 0 kr per aktie totalt	0
i ny räkning överföres	59 766 582
	59 766 582

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Jmt3 *ans* *de* *från*
ant *by* *BA* *MY*

Resultaträkning	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Nettoomsättning	2, 3	83 724 097	79 977 865
Övriga rörelseintäkter	4	446 802	300 372
		84 170 899	80 278 237
Rörelsens kostnader	3		
Råvaror och förnödenheter		-29 068 523	-35 113 385
Övriga externa kostnader	5, 6	-22 499 163	-15 749 792
Personalkostnader	7	-27 827 334	-20 669 352
Avskrivningar av anläggningstillgångar		-7 266 536	-6 370 796
Summa rörelsens kostnader		-86 661 556	-77 903 325
Rörelseresultat		-2 490 657	2 374 912
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		562 159	190 670
Räntekostnader och liknande resultatposter		-133 676	-126 711
Summa resultat från finansiella poster		428 483	63 959
Resultat efter finansiella poster		-2 062 174	2 438 871
Bokslutsdispositioner	8	2 204 983	1 515 547
Skatt på årets resultat		-139 678	-849 490
Årets resultat		3 131	3 104 928

JMB
uy
H
MT
MO

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Övriga immateriella anläggningstillgångar	9	234 464	288 571
		234 464	288 571
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader, mark och markanläggningar	10	55 054 907	55 611 419
Maskiner och andra tekniska anläggningar	11	414 501	503 749
Inventarier, verktyg och installationer	12	5 478 885	6 420 439
Transportmedel	13	11 625 311	2 797 975
		72 573 604	65 333 582
Pågående nyanläggning		11 017 313	13 436 535
Summa anläggningstillgångar		83 825 381	79 058 688
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 675 962	5 888 840
Fordringar hos koncernföretag	14	23 708 023	30 356 392
Fordringar hos intresseföretag		33 566	177 508
Övriga fordringar		1 598 707	948 389
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	1 739 526	2 517 069
		29 755 784	39 888 198
Summa omsättningstillgångar		29 755 784	39 888 198
SUMMA TILLGÅNGAR		113 581 165	118 946 886

Im 3 mo HEDAN
 MT by RA MG

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		600 000	600 000
Reservfond		120 000	120 000
		720 000	720 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		59 763 451	57 222 523
Årets resultat		3 131	3 104 928
		59 766 582	60 327 451
Summa eget kapital		60 486 582	61 047 451
Obeskattade reserver	16	15 399 634	17 604 617
Avsättningar			
Uppskjutna skatter	17	518 759	478 481
Övriga avsättningar	6	6 286 178	6 565 618
Summa avsättningar		6 804 937	7 044 099
Långfristiga skulder	18		
Övriga skulder till kreditinstitut		15 000 000	15 000 000
Summa långfristiga skulder		15 000 000	15 000 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 870 761	4 007 733
Skulder till koncernföretag		1 586 255	923 513
Skulder till intresseföretag		186 845	231 947
Övriga skulder		2 187 228	750 286
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	8 058 923	12 337 240
Summa kortfristiga skulder		15 890 012	18 250 719
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		113 581 165	118 946 886

Handwritten signatures and initials: JMF, HE, VAW, MT, and others.

Kassaflödesanalys	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		3 131	3 104 928
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	20	4 822 391	4 066 868
		4 825 522	7 171 796
Ökning/minskning av kundfordringar		3 702 035	-5 330 747
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		1 125 045	-636 660
Ökning/minskning av leverantörsskulder		1 055 010	-960 750
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-4 738 760	6 613 537
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 968 852	6 857 176
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-12 033 229	-14 110 342
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-12 033 229	-14 110 342
Finansieringsverksamheten			
Utbetald utdelning		-564 000	-846 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-564 000	-846 000
Årets kassaflöde		-6 628 377	-8 099 166
Likvida medel vid årets början		23 000 757	31 099 924
Likvida medel vid årets slut		16 372 380	23 000 758

The bottom right corner contains several handwritten signatures and initials in black ink. The most prominent one is 'HEJAN' written in a stylized, bold font. Below it, there are other initials including 'MT', 'TSJ', and 'MS'. There are also some less legible scribbles and initials.

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Försäljning av varor/tjänster redovisas vid leverans av produkter eller utförd tjänst åt kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren.

Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter.

Enligt rekommendationer för redovisning i den kommunala avfallsbranschen bokförs taxeinkomster som överstiger kostnaderna som en förutbetalad intäkt. Återföring av överuttag ska ske inom en treårsperiod.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall erläggas till eller erhållas från Skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandetiden.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, urangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod.

Handwritten notes:
JMS He
MT WY
MG
WY

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kontors- och ÅVC-byggnader	
Stomme	50 år
Tak/fasad/fönster	30 år
El/VA/Vent	40 år
Tekniska installationer	25 år
Våtrum	20 år
Övrigt	25 år
Industribyggnad	
Stomme	50 år
Tak/fasad/fönster	30 år
El/VA/vent	40 år
Tekniska installationer	25 år
Övrigt	25 år
Övriga byggnader	20 år
Markanläggningar, dammar	33 år
Övriga markanläggningar	20 år
Maskiner, inventarier	5-10 år
Markinventarier	10-33 år
Bilar och andra transportmedel	5 -8 år
Krossanläggning	5-10 år

Inga låneutgifter aktiveras.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal). Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när bolaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av inträffade händelser, där det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, koncernkonto samt kortfristiga finansiella placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels

- handlas på en öppen marknad till kända belopp eller
- har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten

Handwritten signatures and initials:
JmB, He, HPM, MB, MT, B-D, K6

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på totalt kapital

Resultat före avdrag för räntekostnader i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt).

Not 2 Intäkternas fördelning

	2023	2022
I nettoomsättningen ingår intäkter från:		
Bollnäs Avfallskollektiv	24 439 977	25 144 952
Ovanåkers Avfallskollektiv	11 633 687	11 415 871
FNI, Fastighetsnära insamling	4 113 237	3 586 151
Slam enskilda brunnar	9 907 141	8 527 862
Övrig verksamhet	33 625 891	31 303 028
	83 719 933	79 977 864

Not 3 Transaktioner med närstående

Uppgift om ägarförhållanden

Företaget ägs till 66,7% av Bollnäs Stadshus AB, 556792-9962, helägt dotterbolag till Bollnäs Kommun, 212000-2361, och till 33,3% av Ovanåkers Kommun, 212000-2304.

	2023	2022
Inköp och försäljning mellan koncern- och intresseföretag		
Inköp (%)	13	12
Försäljning (%)	39	33
Inköp av varor och tjänster från närstående, kkr		
Bollnäs Energi AB	7 090	7 819
Bollnäs kommun	2 651	2 768
Ovanåkers kommun	1 065	971
	10 806	11 558

Finansiering

För bolagets lån från Kommuninvest, 15 mkr, har Bollnäs och Ovanåkers kommun ingått borgen. Lånet är per balansdagen amorteringsfritt, någon amorteringsplan ej fastställd.

Övrigt

I separata noter finns upplysningar om
- löner mm till styrelse och VD.

Handwritten notes and signatures at the bottom right of the page, including initials and names like "MT" and "MG".

Not 4 Övriga rörelseintäkter

	2023	2022
Lönebidrag	406 044	273 502
Vinst vid avyttring maskiner	20 000	0
Återvunna kundförluster	20 758	26 870
	446 802	300 372

Not 5 Operationella leasingavtal

Framtida minimileasingavgifter, som ska erläggas för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	326 325	287 170
Senare än ett år men inom fem år	900 402	656 890
	1 226 727	944 060
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	457 956	266 866
	457 956	266 866

Not 6 Återställningskostnader

Från och med 1993 gjordes årligen en skuldreservering med 140 000 kronor avseende framtida återställningskostnader för marken efter avfallshanteringen.

Från och med 1998 till och med 2003 yrkades dessutom en årlig reservering med 416 667 kronor avseende ytterligare beräknade återställningskostnader efter år 2008. Den totala återställningskostnaden var då beräknad till 8,5 mkr.

I januari 2005 gjorde konsultfirman WSP Sverige AB i Gävle en ny beräkning avseende kostnad för att täcka och avsluta anläggningens huvuddeponi. Kostnaden för sluttäckning uppgick enligt denna beräkning till 13,3 mkr och för skötsel och kontroll på 30-årsbasis till 7,5 mkr. Detta belopp var skuldfört vid utgången av år 2008.

I januari 2010 gjordes en ny beräkning av konsultfirman WSP. Enligt denna uppgår den totala kostnaden för sluttäckning mellan 25,5 och 27,5 miljoner varför en reservering på 4,7 miljoner gjordes i 2009 års bokslut.

Återställningskostnaden fr o m år 2010 har ej kostnadsförts utan minskat ingående skuldreservering. Under 2019 och 2020 utfördes den sista etappen av sluttäckningen till en kostnad av ca 8,3 mkr vilket då har minskat avsättningen. Återstående avsättning, ca 6,3 mkr, bedöms vara tillräcklig för skötsel och kontroller under 30 år.

Handwritten notes:
2023
2022
MT

Not 7 Anställda och personalkostnader

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	17	18
Män	29	23
	46	41
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 354 200	1 317 762
Övriga anställda	17 679 796	13 054 933
	19 033 996	14 372 695
Sociala kostnader		
Pensionskostnader	1 546 002	810 873
Övriga sociala avgifter	6 366 484	4 609 066
Övriga personalkostnader	880 853	876 718
	8 793 339	6 296 657
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	27 827 335	20 669 352

Ersättning för nystartsjobb uppgår till 388 107 kronor (189 186 kronor).

Ersättning för sjuklönekostnader uppgår till 17 937 kronor (84 316 kronor).

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	60 %	22 %
Andel män i styrelsen	40 %	78 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	100 %	100 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	0 %	0 %

Not 8 Bokslutsdispositioner

	2023	2022
Avsättning till periodiseringsfond	0	-1 309 409
Återföring från periodiseringsfond	2 094 983	2 120 273
Avskrivning över/under plan	110 000	704 683
	2 204 983	1 515 547

*Inte tillräckligt
Måny MO*

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 190 783	1 190 783
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 190 783	1 190 783
Ingående avskrivningar	-902 212	-732 100
Årets avskrivningar	-54 107	-170 112
Utgående ackumulerade avskrivningar	-956 319	-902 212
Utgående restvärde enligt plan	234 464	288 571

Not 10 Byggnader och mark

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	92 370 200	91 886 393
Inköp/omklassificeringar	2 755 677	483 807
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	95 125 877	92 370 200
Ingående avskrivningar	-36 758 781	-33 590 067
Årets avskrivningar	-3 312 189	-3 168 714
Utgående ackumulerade avskrivningar	-40 070 970	-36 758 781
Utgående restvärde enligt plan	55 054 907	55 611 419

I årets inköp ingår pågående nyanskaffning med 2 419 222 kr

Not 11 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	30 120 371	29 930 371
Inköp / omklassificeringar		190 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 120 371	30 120 371
Ingående avskrivningar	-29 616 621	-29 487 516
Årets avskrivningar	-89 248	-129 105
Utgående ackumulerade avskrivningar	-29 705 869	-29 616 621
Utgående restvärde enligt plan	414 502	503 750

Handwritten notes:
He från
upps
ps
mt

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	14 801 536	14 801 536
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	14 801 536	14 801 536
Ingående avskrivningar	-8 381 097	-7 439 544
Årets avskrivningar	-941 554	-941 553
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 322 651	-8 381 097
Utgående restvärde enligt plan	5 478 885	6 420 439

Not 13 Transportmedel

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	15 424 297	15 424 297
Inköp / omklassificeringar	11 696 774	0
Försäljningar/utrangeringar	-27 800	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	27 093 271	15 424 297
Ingående avskrivningar	-12 626 322	-10 665 011
Försäljningar/utrangeringar	27 800	0
Årets avskrivningar	-2 869 438	-1 961 311
Utgående ackumulerade avskrivningar	-15 467 960	-12 626 322
Utgående restvärde enligt plan	11 625 311	2 797 975

Not 14 Fordringar hos koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernkonto hos Bollnäs Kommun	16 372 378	23 000 757
Kundfordringar	6 967 261	7 298 825
Övriga poster	368 384	56 810
Summa	23 708 023	30 356 392

Avser Bollnäs kommun och dess koncernbolag

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader	625 419	904 012
Övriga poster	408 034	417 998
		904 012
	1 033 453	2 226 022

Handwritten signatures and initials:
ZWB
He
MG
MF

Not 16 Obeskattade reserver

	2023-12-31	2022-12-31
Periodiseringsfond	8 309 714	10 404 697
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	7 089 920	7 199 920
	15 399 634	17 604 617

Not 17 Uppskjuten skatt

Skillnaden mellan å ena sidan den inkomstskatt som har redovisats i resultaträkningen samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig på verksamheten utgörs av

	2023-12-31	2022-12-31
uppskjuten skatteskuld hänförlig till temporär skillnad mellan redovisat och skattemässigt värde på byggnader	518 759	478 481
	518 759	478 481

Not 18 Upplåning

	2023-12-31	2022-12-31
Räntebärande skulder; långfristiga		
Övriga skulder till kreditinstitut	15 000 000	15 000 000
Summa räntebärande skulder	15 000 000	15 000 000
Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen		
Övriga skulder till kreditinstitut	15 000 000	15 000 000
Summa:	15 000 000	15 000 000

Lånet är per balansdagen amorteringsfritt, någon amorteringsplan ej fastställd.

Not 19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna räntekostnader	8 799	8 617
Upplupna löner	59 967	51 926
Upplupna semesterlöner	1 023 428	848 068
Upplupna sociala avgifter	340 403	282 778
Upplupna kostnader leverantörsfakturor	4 118 893	7 879 691
Övriga upplupna kostnader	367 433	256 164
Förutbetalda taxeintäkter Bollnäs kommun	1 862 700	2 430 000
Förutbetalda taxeintäkter Ovanåkers kommun	277 300	640 000
	8 058 923	12 397 244

Handwritten signatures and initials:
ZJ3 CMO He
KMN WY PJS MO

Not 20 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2023-12-31	2022-12-31
Av- och nedskrivningar	7 266 536	6 370 796
Förändringar i obeskattade reserver	-2 204 983	-1 515 547
Förändringar i avsättning för sluttäckning	-279 440	-828 658
Övriga ej likviditetspåverkande poster	40 278	40 277
	<u>4 822 391</u>	<u>4 066 868</u>

Not 21 Ställda säkerheter

	2023-12-31	2022-12-31
Företagsinteckning	500 000	500 000
	<u>500 000</u>	<u>500 000</u>

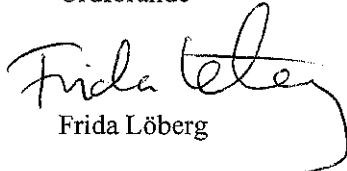
Bankgaranti avseende Säversta 5:23 för fullgörande av vad Miljöbalken föreskriver i samband med beviljande av tillstånd för deponeringsverksamhet

Handwritten notes:
2023-12-31
BORAB
MT
2022-12-31
BORAB
MT

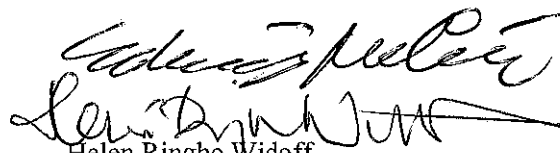
Bollnäs

Mona Thoreson
Ordförande

Mikael Jonsson

Frida Löberg

Sakarias Nordin

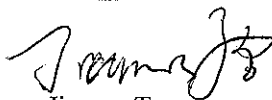

Helen Ringbo Widoff

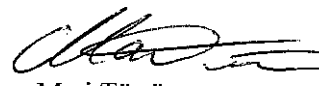
Bo Johansson

Håkan Englund

Maria Olsson

Jiaman Tang

Mari Törrö
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB - BORAB, org.nr 556223-4863

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB - BORAB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB - BORABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB - BORAB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB - BORAB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsmed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

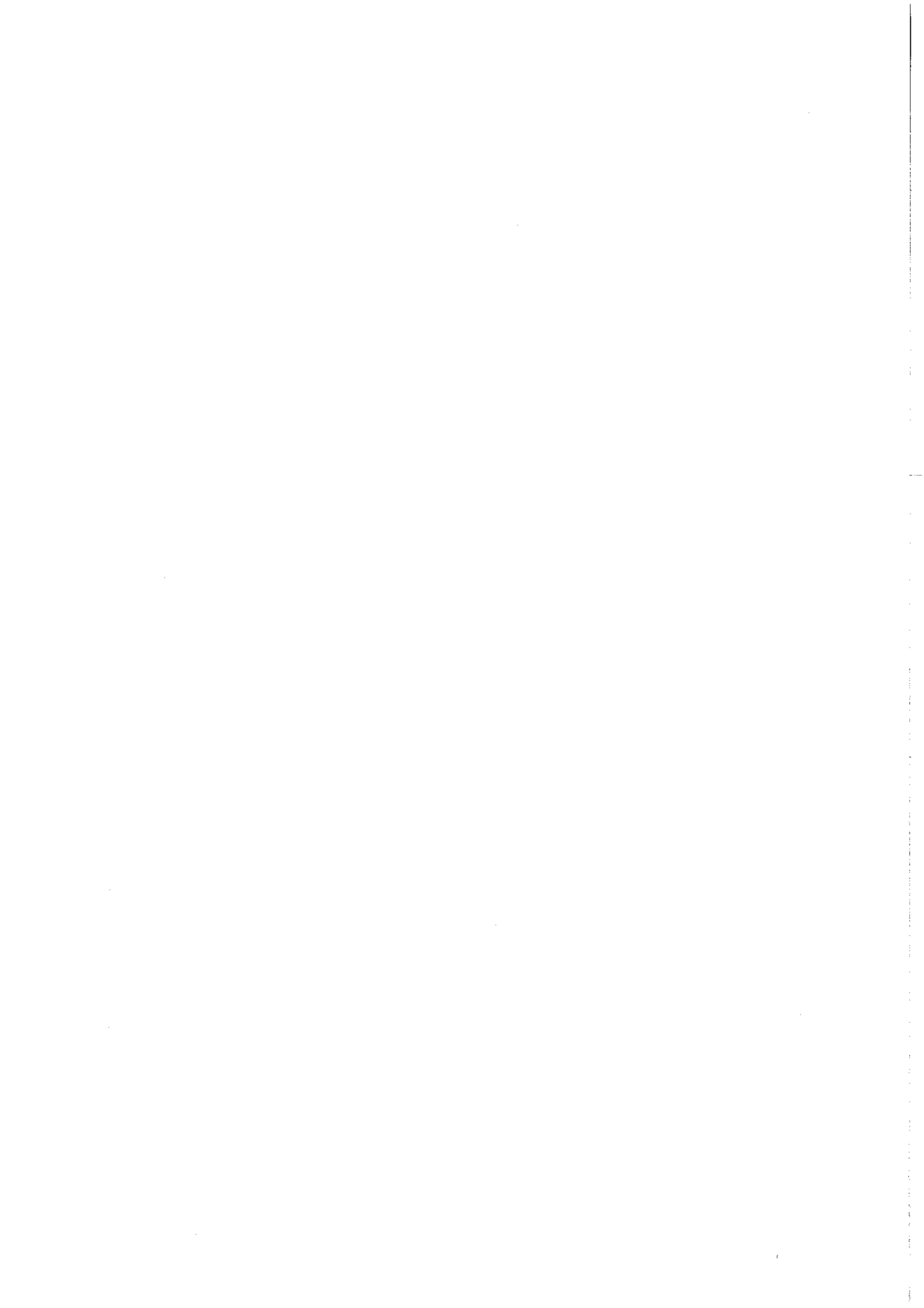
En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB - BORAB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB - BORAB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett trygghande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett trygghande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Anmärkning

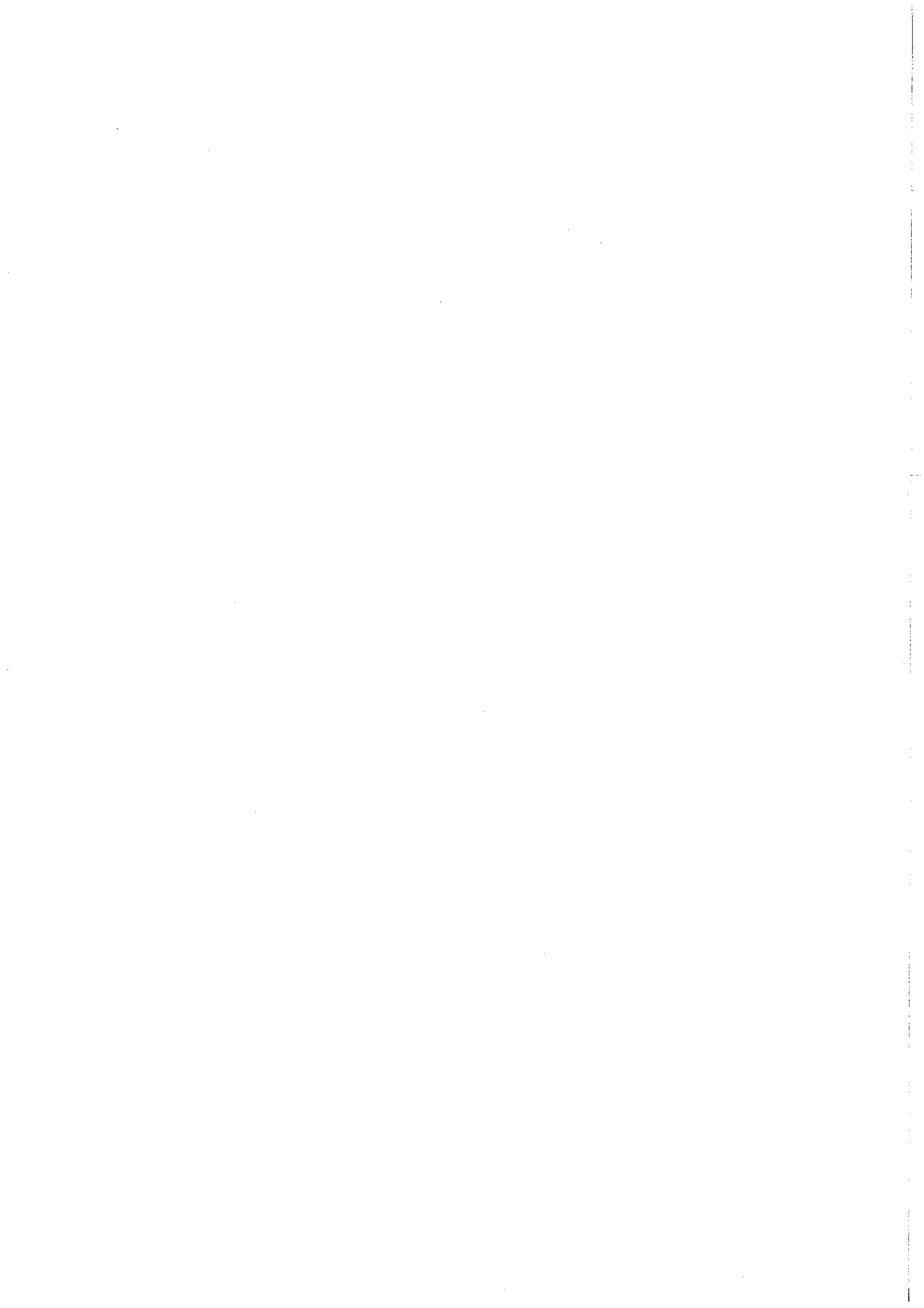
Utan att det påverkar våra uttalanden vill vi anmärka på att avdragen skatt och sociala avgifter samt mervärdesskatt vid flera tillfällen inte betalats i rätt tid.

Bollnäs den 15 mars 2024

PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Granskningsredogörelse

*Grundläggande granskning av
bolagsstyrelsens förvaltning 2023*

BORAB

Februari 2024

Hanna Franck

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Verksamheten har uppnått två av fyra ställda mål för perioden. Två mål bedöms delvis uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har devis varit tillräcklig under år 2023.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se “syfte och revisionsfrågor”. Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Mål- och styrkort för år 2023 antogs av styrelsen 2022-08-25.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget för år 2023 antogs av styrelsen 2022-08-25.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Verksamhetsmål framgår av mål- och styrkort för år 2023.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Följsamhet till budget är att beakta som ett ekonomiskt mål. Ekonomiska mål framgår av ägardirektivet samt mål- och styrkortet. .
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål i mål- och styrkortet följs upp med mätetal.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	I ägardirektivet framgår direktiv för rapportering. Årlig rapportinstruktion för år 2023 har fastställts av styrelsen 2022-12-15. Arbetsordning för styrelsen för år 2023 har fastställts av styrelsen 2022-12-15.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Styrelsen har erhållit ekonomisk rapportering löpande men inkl prognos per april och oktober utöver delårsrapporter per augusti Styrelsen har erhållit uppföljning av verksamhetsmålen i styrkortet i juni och i september. Prognos för måluppfyllelse framgår i delvis i lämnade kommentarer i delårsrapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Av uppföljning av mål- och styrkort lämnas kommentarer kring måluppfyllelse. Särskilda åtgärder med anledning av rapportering av måluppfyllelse har ej beslutats av styrelsen. Det framgår i protokoll från 2023-06-01 att åtgärder ej bedöms nödvändiga med anledning av rapporteringen.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Et.	
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av uppföljningen av verksamhetsplanen framgår en redovisning av samtliga fyra mål för verksamheten. Två mål bedöms uppfyllda och två mål bedöms delvis uppfyllda.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Bolaget redovisar ett resultat om 3 tkr. Bolagets ekonomiska mål i styrkortet bedöms delvis uppfyllt då tre av måtetalen bedöms uppfyllda men ett bedöms ej uppfyllt eftersom bolagets rörelseresultat är -1,5 mnkr.

[pwc.se](https://www.pwc.se)

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna i BORAB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 21 september 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Inköp och upphandling

Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB

Februari 2024

Magdalena Bergfors

Jonathan Melkko

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisionen i Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB genomfört en granskning avseende inköp och upphandling. Granskningens syfte är att bedöma om inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att bolaget *inte helt* hanterar inköp och upphandling på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning	
Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?	Delvis	
Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?	Ja	
Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.	Nej	

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten inom det granskade området lämnas följande rekommendationer till Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB:

- Påbörja det planerade arbetet med att upprätta bolagsspecifika styrande och stödjande dokument inom området inköp och upphandling.
- Utveckla formerna för uppföljning och utvärdering, bland annat genom löpande uppföljning av avtal och direktupphandlingar.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Metod	3
Granskningsresultat	5
Mål och riktlinjer	5
Bolagets beslutsorganisation	6
Uppföljning och utvärdering	7
Samlad bedömning	9
Rekommendationer	9

Inledning

Bakgrund

Lekmannarevisionen har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom inköp och upphandling.

Inköp av varor och tjänster sker årligen till väsentliga belopp inom kommunal verksamhet som bedrivs i bolagsform. Upphandling och inköp regleras i lagstiftning. Därutöver ska interna riktlinjer upprättas. Bristfällig styrning och kontroll inom området kan riskera att inköpsverksamheten inte bedrivs på avsett sätt, men även att offentliga resurser inte nyttjas på ett optimalt sätt.

Revisionsobjekt i granskningen är Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?
2. Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?
3. Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.

Revisionsfråga 1 utgör underlag för om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Övriga revisionsfrågor används för att pröva om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

Följande revisionskriterier har använts i granskningen:

- Aktiebolagslag (2005:551) 8:4
- Upphandlingslagstiftning (Lag om offentlig upphandling (2016:1145) 19a:15)
- Styrande dokument för bolaget, främst ägardirektiv och bolagsinterna policy, riktlinjer och instruktioner som är relevanta för granskningen

Avgränsning

Granskningen har avgränsats i huvudsak till kalenderåret 2023. I övrigt se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom en analys av för granskningen relevanta styrdokument samt kompletterande intervju med bolagets VD och economichef.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala:
ja/uppfullt (grön); delvis uppfullt (gul); nej/ej uppfullt (röd).

Rapporten är kvalitetssäkrad av Hanna Franck, certifierad kommunal revisor, i enlighet med PwC:s interna riktlinjer för kvalitetssäkring.

Granskningsresultat

Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB omfattas av lagen om lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). LOU gäller för upphandlingar som genomförs av en upphandlande myndighet. Upphandling avser i detta sammanhang åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt, 1 kap. 2 § LOU.

Mål och riktlinjer

Revisionsfråga 1: Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?

lakttagelser

I Bollnäs kommun finns dokumentet *Bestämmelser för inköp*, beslutad av kommunchefen den 11 maj 2023, som enligt dokumentet omfattar kommunkoncernen, det vill säga både kommunen och dess bolag. Av kommunens *Bolagspolicy för bolag direkt eller indirekt ägda av Bollnäs kommun*, beslutad av kommunfullmäktige den 20 december 2021, framgår att det i kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslut ska anges om bolagen ska följa beslutet. Vidare framgår att policybeslut och gemensamma styrdokument ska antas på respektive bolags stämma och vara utgångspunkt för bolagets interna riktlinjer. Granskningen visar att *Bestämmelser för inköp* inte har antagits av Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings ABs stämma och dokumentet är därmed inte gällande för bolaget. Bolaget har trots detta valt att tillämpa dokumentet.

I genomförd intervju framkommer att bolaget saknar bolagsspecifika styrande och stödande dokument inom området inköp och upphandling. Istället tillämpas Bollnäs kommuns dokument. Vidare framkommer att bolaget planerar att ta fram bolagsspecifika dokument. Anledningen till detta uppges vara att bolagets organisation växer och att det upptäckts mindre interna brister såsom exempelvis inköp av förbrukningsvaror från andra leverantörer än de som bolaget har ramavtal med. De intervjuade tror att dessa brister framförallt beror på okunskap om att ramavtal finns.

Bolagets medarbetare har, via en egen portal, tillgång till kommunens styrande och stödande dokument inom området. Där finns bland annat dokumenten *Upphandlingspolicy för hållbara offentliga affärer* (framtagen av Inköp Gävleborg) och *Direktupphandling* samt processbeskrivning för direktupphandling, blankett för dokumentation av direktupphandlingar och mall för avtal.

Vi noterar att tröskelvärdena inte är uppdaterade i processbeskrivningen för direktupphandling, men däremot i informationen om direktupphandlingar på kommunens intranät.

I genomförd intervju framkommer även att det finns ett behov av att tillgängliggöra de styrande och stödande dokumenten på ett bättre sätt. Att bolaget har en egen portal på kommunens intranät är en del i detta arbete.

Bedömning

Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?

Delvis.

Vi bedömer att det delvis finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten. Bedömningen baseras på följande:

- Bolaget saknar bolagsspecifika styrande och stödjande dokument inom området.
- Bolaget tillämpar Bollnäs kommuns styrande och stödjande dokument, men granskningen har visat att det finns ett behov av att tillgängliggöra dem på ett bättre sätt.

Bolagets beslutsorganisation

Revisionsfråga 2: Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?

Iakttagelser

Av kommunens bolagspolicy framgår att styrelsen ska dokumentera sitt arbete i en arbetsordning samt att ansvarsfördelningen mellan styrelse och VD ska dokumenteras i en VD-instruktion.

Bolagets beslutsorganisation regleras av dokument såsom *Arbetsordning för styrelsen*, *VD-instruktion* (båda fastställda av styrelsen den 15 december 2022) och *Attestordning* (fastställd av VD den 1 juni 2023).

Av styrelsens arbetsordning framgår att styrelsen är ansvarig för förvaltningen av bolaget och dess organisation.

VD-instruktionen redogör bland annat för de ansvar och uppgifter som tillfaller VD utifrån lagstiftning och tydliggör VD:s roll i förhållande till styrelsens. Av instruktionen framgår att inom ramen för VDs ansvar för bolagets löpande förvaltning ingår bland annat att besluta om inköp av inventarier, tjänster och förbrukningsartiklar inom fastställd budget och andra av styrelsen angivna ramar.

I attestordningen anges ansvarsområde och vem som är attestant för respektive område. I genomförd intervju framkommer att bolaget planerar att se över rutinerna för attestering till följd av att bolaget växer.

I genomförd intervju med företrädare för bolaget framkommer att bolaget tar hjälp av kommunens inköpsenhet vid upphandlingar. Bolaget genomför således inga egna upphandlingar. Samarbetet mellan bolaget och kommunen anses fungera väl. Att kommunens inköpsenhet kan ge bolagen operativ assistans bekräftas i dokumentet *Bestämmelser för inköp*. Inköpsenheten ska även bistå med allmän rådgivning, information och utbildning kring inköp.

Kommunens inköpsenhet har, enligt *Bestämmelser för inköp*, ett särskilt åtagande att hantera generella strategiska frågor som rör hela kommunkoncernens inköpsverksamhet på övergripande nivå samt har ett operativt ansvar att tillse att

kommunövergripande inköpsbehov kan hanteras genom avrop från avtal. Inköpsenheten ansvarar även för att kommunövergripande avtal upphandlas och att avtal tecknas inom samtliga avtalsområden där inköpsbehoven är identiska och berör flera förvaltningar, bolag, förbund.

Av dokumentet *Bestämmelser för inköp* framgår att det inom kommunen ska finnas inköpsråd, nätverk för inköpsansvariga och nätverk för beställare. Företrädare för bolaget uppger att det finns forum för samverkan inom kommunen, men att inköpsrådet ännu inte är aktivt.

I genomförd intervju beskrivs beslutsorganisationen inom bolaget som tydlig.

Bedömning

Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?

Ja.

Vår bedömning är att beslutsorganisationen inom bolaget är tydlig. Bedömningen baseras på följande:

- Det finns styrande och stödjande dokument som beskriver Bollnäs-Ovanåkers Renhållning ABs beslutsorganisation såsom arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion samt attestordning.

Uppföljning och utvärdering

Revisionsfråga 3: Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.

lakttagelser

Ramen för de kommunala bolagens interna kontroll bestäms, enligt kommunens bolagspolicy, av kommunkoncernens internkontrollreglemente.

Internkontrollplan 2023 godkändes av styrelsen den 15 december 2022. Till grund för internkontrollplanen ligger *Identifiera processer och risker 2023*, en sammanställning av samtliga risker som bolaget har identifierat.

Inom kategorin efterlevnad och regelverk har tre risker inom området inköp och upphandling identifierats och bedömts; att attestordning inte uppdateras vid organisationsförändringar eller personalförändringar, att attestordning inte efterlevs samt att LOU inte efterlevs. Ingen av riskerna är utifrån bedömningen utvalda risker till internkontrollplanen.

I övrigt finns inga särskilda bolagsspecifika styrdokument som avser uppföljning inom området.

I genomförd intervju framkommer att bolaget inte genomför någon systematisk uppföljning och utvärdering inom området. Det sker dock uppföljning och utvärdering löpande under året, enligt intervjuade. Utvärdering beskrivs ske efter varje större inköp.

Vidare har det noterats brister vad gäller inköp utanför avtal, något som gjort att bolaget nu ser över sin attestrutin.

Av dokumentet *Bestämmelser för inköp* framgår att kommunens inköpsenhet hanterar avtalsuppföljning och avtalsförvaltning, vilket bland annat omfattar att arbeta med avtalstrohet, för de avtal som tecknats av inköpsenheten som samordnat avtal. Vidare framgår att avtal som tecknats av en enskild upphandlande myndighet, exempelvis ett bolag, hanteras av den upphandlande myndigheten.

Bedömning

Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.

Nej.

Vi bedömer att bolagets uppföljning och utvärdering inom området inte är tillräcklig. Bedömningen baseras på följande:

- Bolaget genomför ingen systematisk uppföljning och utvärdering inom området.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisionen i Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB genomfört en granskning avseende inköp och upphandling. Granskningens syfte är att bedöma om inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att bolaget *inte helt* hanterar inköp och upphandling på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten inom det granskade området lämnas följande rekommendationer till Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB:

- Påbörja det planerade arbetet med att upprätta bolagsspecifika styrande och stödjande dokument inom området inköp och upphandling.
- Utveckla formerna för uppföljning och utvärdering, bland annat genom löpande uppföljning av avtal och direktupphandlingar.

2024-02-29

Hanna Franck

Magdalena Bergfors

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisionen i Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 18 augusti 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i BORAB

Till årsstämman i
Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB
Org nr 556223-4863

För kännedom
Fullmäktige i Bollnäs och Ovanåkers kommun

Granskningsrapport för 2023

Vi, av fullmäktige i Bollnäs respektive Ovanåkers kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB:s verksamhet för 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Årets granskning har framför allt fokuserat på följande områden:

- Styrning, kontroll och åtgärder
- Måluppfyllelse för verksamheten
- Måluppfyllelse för ekonomin
- Inköp och upphandling

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan.

Vi har under år 2023 genomfört två granskningar av bolaget, dels en grundläggande granskning, dels en granskning av inköp och upphandling. Granskningen avseende inköp och upphandling har visat på brister avseende uppföljning.

Bolaget har under året inte haft en tillfredsställande hantering av betalningar till Skatteverket. Ett flertal betalningar har skett med förseningar. Även skattedeklarationer har vid flera tillfällen lämnats för sent, vilket lett till förseningsavgifter. Vi konstaterar att bolaget har brister i den interna kontrollen kopplat till finansiella rutiner. Det är väsentligt att detta hanteras på ett tillfredsställande sätt framåt.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget delvis har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden delvis har varit tillräcklig. Brister har noterats och framgår av de bifogade revisionsrapporterna.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Bollnäs den 29 februari 2024

Nils Erik Falk
Lekmannarevisor, Ovanåkers kommun

Bengt Lindstedt
Lekmannarevisor, Bollnäs kommun

Bilagor: De sakkunnigas rapporter (Grundläggande granskning år 2023 samt granskning av inköp och upphandling)

Deltagare

OVANÅKERS KOMMUN 212000-2304 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: NILS ERIK FALK

Nils Erik Falk

2024-03-05 15:40:26 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

BOLLNÄS KOMMUN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: BENGT LINDSTEDT

Bengt Lindstedt

2024-03-05 16:14:36 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Bolagsstyrningsrapport år 2023 för BORAB

1 Inledning

Kommunfullmäktige i Bollnäs kommun har fattat beslut om att alla kommunens bolag årligen ska upprätta en särskild rapport om bolagsstyrningsfrågor. Rapporten ska avges av bolagets styrelse och innehålla nedanstående angivna områden.

2 Bolagets verksamhet

BORAB utför den avfallshantering som ligger under kommunalt ansvar. Det vill säga insamling och hantering av det kommunala avfallet (tidigare benämnt hushållsavfall) inklusive returpapper och slam från enskilda brunnar. Detta inbegriper även drift av återvinningscentralerna i Bollnäs och Ovanåker. Denna halva av verksamheten råder under självkostnadsprincipen, dvs ska ej gå med vare sig vinst eller förlust, och är taxefinansierad.

BORAB driver också insamling, lagring och hantering av avfall från verksamheter (dvs företag). Denna del bedrivs marknadsmässigt och är konkurrensutsatt och finansieras via mottagningsavgifter.

BORABs uppgift är också att, mot ersättning, lagra och bearbeta det brännbara avfallet åt BEAB (Bollnäs Energi AB). Detta innebär en beredning av avfallsbränsle på ca 60 000 – 65 000 ton per år.

BORAB bidrar till koncernnytta genom att bedriva en effektiv verksamhet som skapar både miljömässiga och ekonomiska vinster för kommunkoncernen. Den ekonomiska avkastningen till ägarna kan bara skapas i den ena halvan av verksamheten dvs i mottagning och hantering av verksamhetsavfall samt i produktionen av bränsle till värmeverket. Denna vinst behöver balanseras mot koncernnyttan i att hålla nere fjärrvärmekostnaderna samt i att underlätta för företagarna i ägarkommunerna. Den andra halvan av verksamheten dvs det som rör det kommunala avfallet (avfall från privata hushåll) råder under självkostnadsprincipen. Vilket innebär att halva verksamheten ska vara helt självfinansierande genom avfallstaxorna och inte kan gå med vare sig vinst eller förlust. Här skapas koncernnytta, eller rättare sagt nytta för kommuninnevånarna, genom att effektivisera och utveckla verksamheten för att kunna hålla nere kostnadsökningar och taxehöjningar.

Den miljömässiga nyttan skapas genom att aktivt arbeta för ökad mängd återvinning och återbruk samt minska mängden avfall som går till deponi respektive förbränning. En viktig del i detta är att öka kunskapen hos allmänheten kring avfall, avfallsminimering, avfallssortering, återvinning och återbrukande. Detta påverkansarbete är viktigt för att uppfylla EUs avfallsdirektiv och för att verka för ett hållbart samhälle som baseras mer på cirkulär ekonomi.

Stor miljömässig nytta skapas även via en ansvarsfull lagring och hantering av avfallet som minskar utsläpp av föroreningar och som ser till att varje avfallsfraktion hanteras på ett korrekt sätt. Miljömässig såväl som ekonomisk nytta skapas även i denna transportintensiva verksamhet genom bl.a. samarbeten kring returtransporter.

Utöver detta skapas koncernnytta genom gott samarbete med andra kommunala bolag och med kommunernas förvaltningar.

3 Utvärdering av styrelse och verkställande direktör

Diskussion kring styrelsens arbetsformer har genomförts för år 2023 vid styrelsemöte 2023-10-25. Då majoriteten av bolagets styrelseledamöter tillträdde under året är en mer omfattande utvärdering ej relevant att genomföra detta år. Styrelsen bedömer att arbetsformerna är ändamålsenliga (enligt ägardirektiv och bolagsordning). Styrelsen beslutade att förlänga mötestiden vid styrelsemöten under 2024 för att grundligt kunna bereda frågan om beslut av systemval för fastighetsnära insamling av förpackningar.

Utvärdering av verkställande direktören kommer att genomföras för 2023 vid styrelsens möte med revisorerna inför bolagsstämman (då inga tjänstepersoner är närvarade) 2024-03-21.

4 Styrelseledamöter:

Då bolaget efter stämman 2023 har en till stora delar ny styrelse så görs redogörelse av samtliga ledamöter i bilaga 1.

5 Verkställande direktören:

Namn: Mari Törrö

Födelseår: 1977

Utbildning: Magister i skogsvetenskap med inriktning företagsekonomi

Arbetslivserfarenhet: Se bifogat CV, bilaga 2

Väsentliga uppdrag i andra företag och organisationer: På ideell basis ett uppdrag som kassör i Bollnäs Ovanåkers Suzukiförening. VD har också, efter godkännande av styrelsen, ett uppdrag som styrelseledamot i Dina Försäkringar Mitt.

Väsentliga aktieinnehav och intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med liksom konkurrerande verksamhet: Finns ej sådana

6 Utvärdering av styrelsearbetet

Antal sammanträden: 7 st styrelsemöten samt en strategidag med styrelse och ledningsgrupp. Därutöver har styrelsen haft ett möte med revisorerna utan tjänstepersoners medverkan.

Genomsnittlig närvaro: 86%

Sekreterare vid styrelsens sammanträden: Malin Wiklund, ekonomichef BORAB

Övrigt: Styrelsen har ny sammansättning sedan stämman 2023, vilket gör att en djupare utvärdering av styrelsens arbete för år 2023 inte är relevant.

Datum för sammanträden under kommande år beslutas vid ett styrelsemöte under hösten. Inför styrelsemöten har VD, sekreteraren vid sammanträden, ordförande och vide ordförande presidium där dagordning för kommande sammanträde fastställs. Därefter skickas dagordning och underlag ut. För redovisning av fattade beslut se bilagda protokoll.

7 Internkontroll

7.1 Uppfyllande av bolagets syfte/ändamål

Enligt bolagsordningen är bolagets syfte att med tillämpning av kommunal självkostnads- och likställighetsprincip svara för avfallshanteringen inom Bollnäs och Ovanåkers kommuner, som är ägare till bolaget. Bolaget har även som ändamål att erbjuda mottagning och hantering av

verksamhetsavfall, tjänst i form av lagring och krossning, samt annan rörelse som är förenlig med det allmännyttiga syftet.

Den verksamhet som bolaget bedrivit under 2023 har varit förenligt med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen som anges i bolagsordningen.

7.2 Uppfyllande av bolagets ägardirektiv

Åtterrapporering av arbetet med ägardirektiv samt åtaganden sker regelbundet under året, såväl skriftligt som muntligt. I allt väsentligt är ägarens direktiv för år 2023 uppfyllda. För detaljerad information hänvisas till de handlingar som rapporteras via Stratsys, via uppsiktsplikten samt i årsredovisning 2023. Nya ägardirektiv beslutades av respektive kommunfullmäktige under 2023.

7.3 Finansiell rapportering

Ekonomiska rapporter lämnas fortlöpande vid styrelsemöten för bolaget. Ekonomiska rapporter lämnas även till ägare vid månad- delårs- och helårsbokslut. För utförlig redovisning hänvisas till delårs- och årsrapporter i Stratsys samt årsredovisningen.

8 Bolagets risker

Årligen görs en riskanalys för bolagets verksamhet där finansiella, miljömässiga, arbetsmiljörelaterade och övriga risker ses över. I denna riskanalys involveras samtliga medarbetare. En bruttolista med identifierade risker skapas. Ledningsgruppen gör sedan en riskklassning som baseras på hur omfattande konsekvenserna kan bli och hur sannolikt det är att det inträffar. Denna riskklassning presenteras för styrelsen som gör tillägg och ger synpunkter. Därefter plockas de risker med högst riskklass ut. De risker som ej bedöms följas upp på något annat sätt, som tex via miljökontrollprogram, läggs in i internkontrollplanen. Ledningsgruppen formulerar förslag på internkontrollplan inkl. åtgärder, uppföljning och ansvariga. Detta förslag beslutas sedan av styrelsen. Uppföljning sker i Stratsys och på styrelsesammanträden i samband med delårs- och årsbokslut. För utförlig redogörelse hänvisas till Stratsys.

9 Kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer

Kommunikation med revisor sker vid delårs- och helårsbokslut. Revisorerna utför granskning vid helårsbokslutet. Auktoriserad revisor från PWC deltar vid minst ett styrelsesammanträde samt under styrelsens arbetsdag under året och redogör vid dessa tillfällen för bokslutsrevisionen och ev. andra observationer.

10 Ärenden som lämnats till kommunfullmäktige för ställningstagande

Justering av tjänst för grov- och trädgårdsavfallshämtning i avfallstaxa. Vänligen se dagordning och beslutsprotokoll från kommunfullmäktige juni 2023. Fastställande av avfalls- och slamtaxor samt revidering av avfallsföreskrifter. Vänligen se dagordning och beslutsprotokoll från kommunfullmäktige i december 2023.

Bilaga 1:

Styrelseledamöter:

Namn: Mona Thoresson

Födelseår: 1951

Utbildning: Många genom arbetslivet

Arbetslivserfarenhet: Ombudsman Kommunal

Uppdrag i bolaget: Ordförande

Andra uppdrag i företag och organisationer: Ersättare kommunstyrelsen, vice ordf. kommunfullmäktigegruppen, ordf. styrelsen ABF, vice ordf. SKPF

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med: Nej

Invaldes i styrelsen år: 2015

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget: Nej

Namn: Helen Ringbo Widoff

Födelseår: 1970

Utbildning: Grundskollärare

Arbetslivserfarenhet:

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande

Andra uppdrag i företag och organisationer:

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med:

Invaldes i styrelsen år: 2023

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget:

Namn: Mikael Jonsson

Födelseår: 1966

Utbildning:

Arbetslivserfarenhet:

Uppdrag i bolaget: Ledamot

Andra uppdrag i företag och organisationer: Styrelseledamot i Helsingevatten AB, ledamot DINA Försäkringar Mitts fullmäktige, ordförande i vägsamfällighet SÄSFF

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med: Nej

Invaldes i styrelsen år: 2015

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget: Nej

Namn: Håkan Englund

Födelseår: 1958

Utbildning: Juristexamen Uppsala universitet

Arbetslivserfarenhet: Polischef 1989 – 2010, Vice ordf. kommunstyrelsen 2011-2018, Ordf. kommunstyrelsen 2019 -2022

Uppdrag i bolaget: Ledamot

Andra uppdrag i företag och organisationer: Ordförande vägförening, Nämndeman Hovrätten

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med: Nej

Invaldes i styrelsen år: 2023

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget: Nej

Namn: Maria Olsson

Födelseår: 1977

Utbildning: Filosofie Magister – huvudämne företagsekonomi. Miljöprofil

Arbetslivserfarenhet: Bollnäs kommun 2003/2004-2014, Gävle kommun 2014-2019, CrossControl AB 2019-2022, AB Edsbyverken 2022-pågående

Uppdrag i bolaget: Ledamot

Andra uppdrag i företag och organisationer: Styrelsesuppleant i Arbrå HK

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med: Nej

Invaldes i styrelsen år: 2023

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget: Nej

Namn: Bo Johansson

Födelseår:

Utbildning:

Arbetslivserfarenhet:

Uppdrag i bolaget: Ledamot

Andra uppdrag i företag och organisationer:

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med:

Invaldes i styrelsen år: 2023

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget:

Namn: Jiman Tang

Födelseår:

Utbildning:

Arbetslivserfarenhet:

Uppdrag i bolaget:

Andra uppdrag i företag och organisationer:

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med:

Invaldes i styrelsen år: 2023

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget:

Namn: Sakarias Nordin, arbetstagarrepresentant

Födelseår: 1990

Utbildning: Godshandtering, Farligt avfall, ADR, Heta arbeten, motorsågskort, röjningskort, körkort B, BE, vattenprovtagning, skoterkort, fyrhjulingskort, traktorkort

Arbetslivserfarenhet: Skogsmaskinsförare samt efter det BORAB anställd sedan 2012 ca: 8-år på produktion som anläggnings-skötare. Ca: 4-år som Renhållnings-skötare på ÅVCn samt ansvarig för vattenprovtagning i ca: 3-år

Uppdrag i bolaget: Renhållnings-skötare ÅVC Bollnäs och Edsbyn

Andra uppdrag i företag och organisationer: Nej

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med: Nej

Invaldes i styrelsen år: 2021

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget: Nej

Namn: Frida Löberg, arbetstagarrepresentant

Födelseår: 1992

Utbildning: Samhällsvetenskapliga programmet inriktning globalisering, Torsbergsgymnasiet Bollnäs. Ett år på Kriminologprogrammet, Mittuniversitetet. Kommunikatörsutbildning via BORAB samt utbildning i intern kommunikation via BORAB. Pågående utbildning i generell HR kompetens.

Arbetslivserfarenhet: Innehaft flera befattningar inom BORAB.

Uppdrag i bolaget: Intern kommunikatör, personaladministration och HR-stöd.

Andra uppdrag i företag och organisationer: Nej

Väsentliga aktieinnehav i bolag som bolaget har affärsförbindelser med: Finns inga

Invaldes i styrelsen år: 2020

Övriga uppgifter som kan vara av betydelse för uppdraget: Nej

Bilaga 2:

CV - Mari Törrö

Summering

Jag har en gedigen erfarenhet av ledarskaps- utvecklings- och förbättringsarbete samt målstyrning. Jag vill skapa värden i processer och produktion genom att ständigt göra saker lite bättre. Det kan man bara åstadkomma tillsammans med medarbetarna. Jag trivs med att arbeta i en ledande position där jag strategiskt och operativt kan driva verksamheter framåt genom att använda min breda palett av kompetenser och erfarenheter. Jag drivs av förbättring och utveckling, brinner för ledarskap och tror på hållbarhet.

Utbildning

Sveriges Lantbruksuniversitet | Inst. för skogens produkter, Uppsala

Forskarstudier med huvudinriktning kundrelationer, affärsutveckling och marknadsföring 2002–2010

Urval av kurser nedan:

- Ledning, organisation och arbetsliv (SLU)
- Ledarskapets psykologi (Umeå universitet)
- Projektledning (SLU)
- Marknadsundersökning (Stockholms universitet)
- Internationell marknadsföring (Umeå universitet)
- Supply change management and modelling in the forest product industry (SLU)

Sveriges Lantbruksuniversitet | Skogsfakulteten, Umeå

Skoglig magisterexamen med huvudämnet företagsekonomi 2002

Urval av kurser nedan:

- Kostnads- och intäktsanalys med optimering I och II
- Redovisning och finansiering
- Efterfrågebedömning och marknadsanalys
- Fastighetsekonomi
- Resursfördelningsteori
- Virkeshandel
- Internationella marknader

Arbetslivserfarenhet

BORAB | Edsbyvägen 200, Bollnäs

VD 2020 – pågående

Verkställande direktör för ett kommunalt avfallsbolag. Bolaget ägs av Bollnäs och Ovanåkers kommuner. Vi utför den avfallshantering som ligger under kommunalt ansvar. Det vill säga insamling och hantering av det kommunala avfallet (tidigare benämnt hushållsavfall) inklusive returpapper och slam från enskilda brunnar. Detta inbegriper även drift av återvinningscentralerna i Bollnäs och Edsbyn. Vi driver också insamling, lagring och hantering av avfall från verksamheter (dvs företag). Denna del bedrivs marknadsmässigt och är konkurrensutsatt. Vår uppgift är också att lagra och bearbeta det brännbara avfallet åt BEAB (Bollnäs Energi AB). Detta innebär en produktion av brännbart material på ca 65 000 ton per år. BORAB omsätter ca 80 milj. kr årligen och har drygt fyrtiofem anställda.

Mellanskog | Dag Hammarskjölds väg 60, Uppsala

Utvecklingschef 2019 – 2020

Chef för Stödprocess Utveckling, som bildades efter sammanslagning av Stödprocess Utveckling, miljö- och kvalitet samt IT-avdelningen. Stödprocessens arbete innefattade affärs- och verksamhetsutveckling, IT- och systemutveckling samt miljö- och kvalitetsledning i syfte att skapa ständig förbättring. Jag hade ansvar för ett tiotal medarbetare som ex. affärs- och verksamhetsutvecklare, IT-strateg, IT-arkitekt, infrastrukturarkitekt, förvaltningsledare samt kvalitetschef. Ansvarat innebar också resultat- och budgetansvar för drygt 40 milj. kr årligen. Jag rapporterade till VD och ingick i Mellanskogs ledningsgrupp.

Mellanskog | Dag Hammarskjölds väg 60, Uppsala

Tf. IT-chef 2018 - 2019

Under en period om nästan ett år var jag utöver min roll som utvecklings- och miljöchef även tillförordnad IT-chef. Detta innebar fullt ansvar för Mellanskogs IT-avdelning med väldigt kort varsel. Under denna tid lärde jag mig mycket både om modern IT-förvaltning och systemutveckling samt inte minst om ledarskap. Ledarskapet blev verkligen i fokus då gruppen mådde dåligt och då jag inte kunde luta mig tillbaka på någon som helst egen expertkunskap utan behövde skapa tillit och förtroende och lita på gruppens kunnande. Jag blev en bättre ledare av denna erfarenhet.

Mellanskog | Dag Hammarskjölds väg 60, Uppsala

Utvecklings- och miljöchef 2016 - 2019

Chef över stödprocess Utveckling, miljö och kvalitet. Rapporterade till VD, ingick i Mellanskogs ledningsgrupp och tjänsten omfattade budget-, resultats- och personalansvar. Stödprocessen arbetade med verksamhetsledningssystem, effektivisering, strategisk utveckling, affärs- och verksamhetsutveckling, förenkling och förtydligande av processer etc. Stödprocessen arbetade också med att utveckla, integrera och effektivisera det systematiska miljö – och kvalitetsarbetet.

Mellanskog | Dag Hammarskjölds väg 60, Uppsala

Projektledare för ny affärsplan 2017 - 2018

Ledning och sammanhållning av arbetet med att forma Mellanskogs affärsplan som gällde fram till 2022. Inbegrep omvärldsanalys, konkurrensanalys, analys av intern förmåga, formulering av strategiska och operativa mål, ekonomisk projektion etc.

Mellanskog | Dag Hammarskjölds väg 60, Uppsala

Tjänsteförman 2015 – 2016

Tjänsten innebar ansvar för produktion, produktutveckling och marknadsföring av Mellanskogs tjänster innefattande skogsvårdstjänster, förvaltnings- och serviceavtal, skogsskötselplaner samt ekonomiska och juridiska tjänster. Tjänsteaffären hade en årlig omsättning runt 115 milj. kr. Jag ingick i skogsledningsgruppen och tjänsten omfattade budget-, resultats- och personalansvar inkl. medarbetare i chefsbefattning. Jag utökade och utvecklade tjänsteutbudet, effektiviserat produktionen samt arbetade fram marknadsföringsplaner.

Mellanskog | Virkesområde Härjedalen-Ljusdal, Kolsvedjavägen 15, Ljusdal

Virkesområdeschef 2014 - 2015

Områdeschef med produktions-, budget-, resultat- och personalansvar för ett distrikt med en årlig omsättning på ca 200 milj. kr och 10 anställda. Jag skapade struktur, lugn och framåtanda i en konfliktfylld grupp. Ingick även under denna period i skogsledningsgruppen.

Mellanskog | Dag Hammarskjölds väg 60, Uppsala

Affärs- och verksamhetsutvecklare 2012 – 2014

Utveckling av Mellanskogs tjänsteaffär, dvs tjänsteutbud, systemstöd, arbetsprocesser och marknadsföring. Projektledning, utbildning och implementering.

Mellanskog | Dag Hammarskjölds väg 60, Uppsala

Projektledare för ny affärsplan 2013 - 2014

Projektledare för framtagandet av Mellanskogs dåvarande affärsplan. Den som återställde insatskapitalet efter en ekonomiskt tuff period.

Mellanskog | Region Nord, Kolsvedjavägen 15, Ljusdal

Planansvarig region nord 2011 – 2012

Övergripande produktions-, samordnings- och utvecklingsansvar för regionens planverksamhet. Inklusivt framtagande av marknadsföringsmaterial och produktutveckling. Var även med i utvecklingen, testningen och implementeringen av ett nytt program för skogsbruksplaner.

Sveriges Lantbruksuniversitet | Inst. för skogens produkter, Uppsala

Projektledare, administratör, lärare och handledare 2002 – 2011

Forskning, administration, undervisning, handledning och projektledning. Studenterna var från jägmästarutbildningen med inriktning skogsindustriell ekonomi. Mina huvudområden var affärsutveckling, relationsmarknadsföring och B2B. Jag var också institutionens representant i utbildningsutskottet för jägmästar- och skogsmästarprogrammen samt i doktorandrådet. Tog initiativ till och var med och skapade institutionens digitala undervisningsplattform.

Urval av fortbildningskurser

OBM – Organizational Behaviour Management | Leif Andersson, Uppsala

Chefsutvecklingsprogram för förändringsledning 2019

Chalmers | Lindholmspiren, Göteborg

LEAN ledarskap 2016 – 2017

FranklinCovey | Sveavägen 43, Stockholm

De 7 goda vanorna - chefsutvecklingsprogram 2014 – 2015

Styrelseuppdrag

Dina försäkringar Mitt | Södra Kyrkvägen 3, Bollnäs

Styrelseledamot 2022 – pågående

Dina Försäkringar är idag landets femte största försäkringsgivare inom sakförsäkringar. Tillsammans försäkrar Dina-bolagen över 367 000 fordon, 145 000 hushåll, 41 000 lantbruk och 39 000 företag. Premievolymen uppgår till 2,8 miljarder kronor.

Föreningen Svensk skogsträdsförädling | Uppsala Science Park

Styrelseledamot 2015 – 2019

Föreningen stödjer den vetenskapliga och praktiska skogsträdsförädlingen genom att förvalta föreningens medel och dela ut forskningsanslag mellan 11 – 13 milj. kr årligen.

EC Skog AB | Kungsvägen 115, Växjö

Suppleant 2015 - 2020

EC Skog arbetar med entreprenörscertifiering enligt PEFC-standard och genomför drygt 700 revisioner årligen.

KUA-fonden Gävleborg | Länsstyrelsen Gävleborgs län, Gävle

Styrelseledamot 2015 - 2020

Stiftelsen Gävleborgs läns konjunkturutjämningsfond för det enskilda skogsbruket – bondeskogsdelen. Ger stöd till regionala forsknings- och utvecklingsprojekt.

Skogen i Skolan | Skogsstyrelsen Gruvgatan 53, Falun

Ordförande i styrgruppen i Dalarnas och Gävleborgs län 2014 - 2017

Skogen i Skolan är ett nationellt samverkansprogram mellan skolan och Sveriges skogliga intressenter. Verksamheten var uppdelad i tio regioner med varsin styrgrupp.

Bollnäs Ovanåker Renhållning AB

Till David Hansen, PwC

Detta uttalande lämnas i anslutning till er revision av Bollnäs Ovanåker Renhållning AB:s årsredovisning för det räkenskapsår som slutade den 31 december 2023 som syftar till att ni ska ge uttryck för er uppfattning om huruvida årsredovisningen i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och god redovisningssed i Sverige.

Vi bekräftar följande (*utifrån vår bästa kunskap och övertygelse, efter att ha gjort sådana förfrågningar som vi har ansett vara nödvändiga för att på ett lämpligt sätt informera oss själva*):

Årsredovisningen

- Vi har tagit vårt ansvar för upprättandet av årsredovisningen enligt villkoren för revisionsuppdraget, särskilt att årsredovisningen ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och god redovisningssed i Sverige.
- De metoder, data och betydelsefulla antaganden som vi har använt för att göra uppskattningar i redovisningen med tillhörande upplysningar är lämpliga för att uppnå redovisning, värdering eller upplysningar som är rimliga inom ramen för det tillämpliga ramverket för finansiell rapportering. (ISA 540 (omarbetad))
- Betydelsefulla antaganden som vi har använt för att göra uppskattningar i redovisningen är rimliga.
- Närståenderelationer och närståendetransaktioner har redovisats korrekt och nödvändiga upplysningar har lämnats enligt årsredovisningslagen och god redovisningssed i Sverige.
- För alla händelser efter datumet för räkenskapsårets utgång som kräver justeringar eller att upplysningar lämnas har justeringar gjorts eller upplysningar lämnats. (ISA 560)
- Effekterna av felaktigheter som inte har rättats är oväsentliga, både enskilt och sammantaget, för årsredovisningen som helhet.

Lämnad information

- Vi har försett er med
  - tillgång till all information som vi har kännedom om och som är relevant för upprättandet av årsredovisningen t.ex. bokföring, dokumentation och annat,
  - ytterligare information som ni har begärt av oss för revisionens syfte, och
  - obegränsad tillgång till personer inom företaget som ni har bedömt att det är nödvändigt att inhämta revisionsbevis från.
- Alla transaktioner har bokförts i räkenskapsmaterialet och avspeglas i årsredovisningen.
- Vi har upplyst er om resultaten av vår bedömning av risken för att de finansiella rapporterna kan innehålla väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter.
- Vi har upplyst er om all information som rör oegentligheter eller misstänkta oegentligheter som vi känner till och som påverkar företaget och inbegriper
  - företagsledningen,
  - anställda som har viktiga roller inom den interna kontrollen, och

- andra personer, när oegentligheterna kan ha en väsentlig inverkan på de finansiella rapporterna. (ISA 240)
- Vi har lämnat all information till er om påstådda oegentligheter, eller misstänkta oegentligheter, med inverkan på företagets finansiella rapporter, som vi har fått kännedom om genom anställda, tidigare anställda, analytiker, tillsynsmyndigheter eller andra. (ISA 240)
- Vi har upplyst er om alla kända fall av överträdelser eller misstänkta överträdelser av lagar och andra författningar vars effekter ska beaktas när årsredovisningen upprättas. (ISA 250)
- Vi har upplyst er om alla kända tvister vars effekter ska beaktas när årsredovisningen upprättas.
- Vi har upplyst er om vilka företagets närstående är och om alla närståenderelationer och närståendetransaktioner som vi känner till. (ISA 550)

Annan information

Vi bekräftar att vi inte är skyldiga enligt föreskrift i lag eller annan författning eller sedvänja att publicera annan information om företagets verksamhet, finansiella resultat och finansiella information än de som redovisas i årsredovisningen och att vi inte avser att publicera sådan information eller bifogas de finansiella rapporterna och revisionsberättelsen.

Bekräftelse av uppdragsavtal

Vi bekräftar att nuvarande uppdragsavtal daterad 2021-11-03 fortsatt gäller för revisionen av räkenskapsåret 2024 under förutsättning att Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB:s uppdrag kvarstår efter årsstämman. Eventuellt nytt upprättat uppdragsavtal ersätter denna bekräftelse.

Mari Törrö
Verkställande direktör

Malin Wiklund
Ekonomichef

Deltagare

BORAB 556223-4863 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Malin Gunhild Kumudini
Wiklund

Malin Wiklund

2024-03-15 13:29:50 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Mari Elisabeth Törrö

Mari Törrö

2024-03-15 08:16:25 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Årsredovisning Helsinge Vatten AB - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Helsinge Vatten AB:

1. Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
2. Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Helsinge Vatten AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Helsinge Vatten AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 48 Årsredovisning Helsinge Vatten AB - godkännande och direktiv till stämombud

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Årsredovisning Helsinge Vatten AB 2023

Revisionsrapport Inköp och upphandling Helsinge Vatten AB 2023

Kommunstyrelsen

Granskningsrapport Helsinge Vatten AB 2023

Revisionsberättelse Helsinge Vatten AB 2023

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Helsinge Vatten AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Årsredovisning Helsing Vatten AB - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Helsing Vatten AB:

- Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
- Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Helsing Vatten AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Helsing Vatten AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Årsredovisning Helsing Vatten AB 2023

Revisionsberättelse Helsing Vatten AB 2023

Granskningsrapport Helsing Vatten AB 2023

Revisionsrapport Inköp och upphandling Helsing Vatten AB 2023

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Helsinge Vatten AB, stämombud för
Ovanåkers kommun vid årsstämma

Helsingevatten

ÅRSREDOVISNING 2023

STYRELSEN

Styrelsen består av fyra ledamöter valda av kommunfullmäktige i Bollnäs kommun, tre ledamöter valda av kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun samt två arbetstagarrepresentanter. Vid bolagsstämman i mars tillträdde en ny styrelse för mandatperioden. Den består av:

Ordförande:

Magnus Demervall (C), Bollnäs

Vice ordförande:

Hans Gradin (S), Ovanåker

Ledamöter:

Christina Ungh (S), Bollnäs

Barbro Wåger (C), Bollnäs

Jennifer Törnros (KD), Bollnäs

Mikael Jonsson (M), Ovanåker

Catharina Wigzell (C), Ovanåker

Magnus Orgård, arbetstagarrepresentant

Tomas Olsson, arbetstagarrepresentant

Yngve Eriksson MD = 8000

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VD har ordet.....	3
Måluppfyllelse.....	4
Specifikt uppdrag enligt ägardirektiv.....	5
Nyckeltal för produktion och ledningar.....	6
Förvaltningsberättelse.....	7
Verksamhet.....	7
Ägarförhållanden.....	7
Miljö.....	7
Väsentliga händelser.....	8
Personal.....	9
Framtiden.....	10
Förändring av eget kapital.....	10
Förslag till vinstdisposition.....	10
Resultaträkning.....	11
Balansräkning.....	12
Övriga Uppllysningar.....	13
Redovisnings- och värderingsprinciper.....	13
Intäkter.....	13
Leasingavtal.....	13
Fordringar.....	13
Periodiseringar.....	13
Materiella anläggningstillgångar.....	13
Nyckeltal.....	14
Noter.....	15

VD HAR ORDET

Under 2023 slog de befarade effekterna av de senaste årens oro i världen till på Helsinge Vattens ekonomi. Kostnaderna för de kemikalier vi behöver framför allt till avloppsrening blev nästa 1,3 mnkr dyrare än budgeterat, en ökning med 50%. Ränsteökningar på investeringar i VA-anläggningar innebar en kostnadsökning på ca 3 mnkr för Bollnäs VA-kollektiv. För Ovanåkers VA-kollektiv kommer höjningen under 2024, då med ca 2,5 mnkr i ökade räntekostnader.

Vi behöver dock fortsätta med investeringar på den nivå vi nu har arbetat oss upp till. Generellt i Sverige finns en enorm investeringskuld på VA-anläggningar och den samlade årliga investeringstakten för dessa på nationell nivå bedöms behöva öka från 20 mdkr till drygt 31 mdkr. Helsinge Vatten har successivt under ett antal år arbetat för en ökad investeringsvolym, och ligger nu på den nivå som Svenskt Vatten bedömer som hållbar på sikt.

Säkerhetsläget är fortsatt spänt i vår omvärld och säkerhetsarbetet fortsätter att vara i fokus. Vi behöver vara förberedda både på fysiska hot mot vår verksamhet och mot cyberattacker av olika slag.

Gemensamt med våra ägarkommuner fortsätter arbetet med att minska effekterna av de skyfall och andra klimatförändringar som vi vet kommer att drabba oss mer frekvent framöver.

Avslutningsvis vill jag tacka all personal för stort engagemang och fina insatser under året!

Mua Jedebäck Lindberg

Verkställande Direktör

Mua Jedebäck Lindberg

MÅLUPPFYLLELSE

Mål	Mätetal	Utfall	Kommentar
Kunskapen om och förtroendet för Helsinge Vatten ska vara på hög nivå bland medborgarna.	Minst tre informationsinsatser ska genomföras årligen, internt och externt.	Helt uppfyllt	Större externa informationsinsatser har gjorts i samband med olika temadagar för VA-verksamheten och med kampanjen "Hållbar vattenanvändning". Internt har miljö diskuterats på verksamhetsdag.
Helsinge Vatten ska lämna så goda produkter, tjänster och service till kunderna att de är nöjda	Dricksvattnet som levereras ska vara av godkänd kvalitet vid alla analystillfällen.	Helt uppfyllt	Inga otjänliga prover har tagits under året.
	Handläggningstiden från att fråga om anslutning inkommit till svar om pris och förbindelsepunkt getts ska vara max 14 dagar.	Delvis uppfyllt	Av de 21 anslutningsärenden som hanterats har handläggningstiden överskridit 14 dagar vid 6 tillfällen. Medianvärdet är 5 dagar.
VA-verksamheten ska planeras och utföras på ett långsiktigt hållbart sätt.	Minst 50 gröna parametrar i Svenskt Vattens hållbarhetsindex för Bollnäs kommuns VA-verksamhet.	Helt uppfyllt	I Hållbarhetsindex för 2022 redovisade Bollnäs 57 gröna parametrar.
	Minst 50 gröna parametrar i Svenskt Vattens hållbarhetsindex för Ovanåkers kommuns VA-verksamhet.	Delvis uppfyllt	I Hållbarhetsindex för 2022 redovisade Ovanåker 46 gröna parametrar.
Helsinge Vatten ska skapa möjlighet för god infrastruktur och en ökad digitalisering utifrån sin verksamhet.	Antalet mätare med automatisk avläsning ska uppgå till minst 40%	Helt uppfyllt	3 070 mätare fjärravlästes vid den sista debiteringen 2023. Det motsvarar 41% av det totala antalet avlästa mätare.
Helsinge Vatten ska bidra till koncernnyttan i båda kommunerna.	Av de projekt där åtgärder behövs för både gata och VA ska 100% planeras gemensamt.	Helt uppfyllt	Gemensam planering har under vår och höst skett med gatuenheterna i Bollnäs och Ovanåker.
Helsinge Vatten ska minska miljöpåverkan av VA-verksamheten på omgivningen.	Andelen fossilfria drivmedel till våra fordon ska uppgå till minst 50%.	Delvis uppfyllt	Under året har 15 793 liter diesel HVO100 tankats i våra fordon, motsvarande 43,2 % av den totala drivmedelsmängden. För perioden augusti-december är andelen 54 %

Mål	Mätetal	Utfall	Kommentar
Helsinge Vatten ska stå för ett tydligt och ärligt ledarskap med delaktiga medarbetare.	Genomsnittet på frågorna i medarbetarenkäten kring delaktighet, information och kommunikation ska vara minst 5,0. (skala 1-6)	Delvis uppfyllt	Genomsnittet på frågorna kring delaktighet och information blev 4,7.
	Genomsnittet på frågorna i medarbetarenkäten kring ledarskap ska vara minst 5,0. (skala 1-6)	Delvis uppfyllt	Genomsnittet på frågorna kring ledarskap blev 4,5.
VA-anläggningarna ska optimeras utifrån miljömässiga och ekonomiska aspekter.	Bollnäs:		
	Mängden ovidkommande vatten till reningsverket skall vara högst 18 kbm/km ledning och dygn.	Delvis uppfyllt	Mängden ovidkommande vatten till reningsverken uppgick till 24,2 kbm/km ledning och dygn. Genomsnitt de senaste tre åren är 18,5.
	Mängden ej debiterbart vatten skall vara högst 3,25 kbm/km ledning och dygn.	Helt uppfyllt	Mängden ej debiterbart vatten uppgick till 2,46 kbm/km ledning och dygn. Genomsnitt de senaste tre åren är 2,76.
	Ovanåker:		
	Mängden ovidkommande vatten till reningsverket skall vara högst 20 kbm/km ledning och dygn.	Ej uppfyllt	Mängden ovidkommande vatten till reningsverken uppgick till 32,7 kbm/km ledning och dygn. Genomsnitt de senaste tre åren är 25,1.
Mängden ej debiterbart vatten skall vara högst 4,00 kbm/km ledning och dygn.	Ej uppfyllt	Mängden ej debiterbart vatten uppgick till 5,72 kbm/km ledning och dygn. Genomsnitt de senaste tre åren är 5,66.	

SPECIFIKT UPPDRAG ENLIGT ÄGARDIREKTIV

I ägardirektivet finns ett specifikt uppdrag att 1% av ledningsnätet ska saneras eller nyanläggas årligen. I Bollnäs kommun sanerades 9 150 m ledning = 1,23%. Detta ger ett genomsnitt de senaste tre åren på 1,52%. I Ovanåkers kommun sanerades 5 050 m ledning = 1,11%. Det ger ett genomsnitt de senaste tre åren på 1,25%. Uppdraget är därmed uppfyllt.

Handwritten signature and notes in blue ink at the bottom of the page.

NYCKELTAL FÖR PRODUKTION OCH LEDNINGAR

I siffrorna för ej debiterbart vatten ingår förutom vattenläckor också den mängd vatten som Räddningstjänsten tar från brandposter samt det vatten Helsinge Vatten förbrukar vid exempelvis underhållsspolning av ledningsnätet.

Medianvärdet i Sveriges kommuner är ca 4,5 m³/km ledning och dygn. För Bollnäs och Ovanåkers kommuner ser det ut på följande sätt:

	Producerat vatten [m ³]	Debiterat vatten [m ³]	Ledningslängd [m]	Ej debiterbart [m ³ /km och dygn]			Treårs-genomsnitt
				2021	2022	2023	
Bollnäs	1 715 427	1 436 424	311 203	3,70	2,14	2,46	2,76
Ovanåker	924 915	525 411	191 293	5,17	6,08	5,72	5,66

Det högt ställda målet för Bollnäs kommun för 2023 om högst 3,25 m³/km ledning och dygn uppfylls med stor marginal. I Ovanåker nås inte målet för 2023 om högst 4,00 m³/km ledning och dygn. Det kommer att ta ytterligare flera år innan de senaste årens höjda investeringsvolymerna på ledningsnätet i Ovanåker ger resultat.

De senaste åren har stora insatser lagts på att få ner mängden inläckage till avloppsreningsverken, vilket har gett resultat. Medianvärdet för ovidkommande vatten till reningsverken i Sverige är för ett år med genomsnittlig nederbörd drygt 24 m³/km ledning och dygn. Nationell statistik för 2023 finns ännu inte att tillgå. I Bollnäs och Ovanåker ställer vi höga krav på standarden på ledningsnätet och har målet max 20 m³/km ledning och dygn i Ovanåker och max 18 m³/km ledning och dygn i Bollnäs som ett treårigt genomsnitt. Följande mängder gäller för Bollnäs respektive Ovanåkers kommun:

	Inkommande avlopp [m ³]	Debiterat avlopp [m ³]	Ledningslängd [m]	Ovidkommande m ³ /km och dygn			Treårs-genomsnitt
				2021	2022	2023	
Bollnäs	3 345 516	1 249 426	234 829	18,41	13,02	24,45	18,63
Ovanåker	1 894 566	458 464	120 309	25,50	17,13	32,69	25,10

2023 har varit ett extremt blött år, där inflödet till avloppsreningsverken var större än 2022 för de flesta månader på året.

Handwritten notes in blue ink:
 uppe för...
 50 75 100 125 150 175 200 225 250 275 300 325 350 375 400 425 450 475 500 525 550 575 600 625 650 675 700 725 750 775 800 825 850 875 900 925 950 975 1000

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och den verkställande direktören för Helsinge Vatten, 556768-2777, avger härmed årsredovisning för verksamheten år 2023.

VERKSAMHET

Helsinge Vatten AB, 556768-2777, sköter drift och underhåll av Bollnäs och Ovanåkers kommunala vatten- och avloppsverksamhet. Bolaget startade sin verksamhet 1 april 2009. Helsinge Vatten svarar också för administration, ekonomihantering och kundfrågor.

Helsinge Vatten producerar dricksvatten i 11 vattenverk och sköter reningen av avloppsvattnet vid 21 avloppsreningsverk.

Investeringar i VA-anläggningarna bekostas av Bollnäs respektive Ovanåkers kommun och återfinns därmed inte i Helsinge Vattens balansräkning. De är dock en viktig del av VA-verksamheten och beskrivs därför här.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Helsinge Vatten AB ägs till 40 % av Ovanåkers kommun och till 60 % av Bollnäs Stadshus AB.

MILJÖ

Helsinge Vatten bedriver tillståndspliktig verksamhet vid vatten- och avloppsreningsverken. Verksamheten vid avloppsreningsverken i Arbrå, Bollnäs och Kilafors har Länsstyrelsen i Gävleborg som tillsynsmyndighet. Tillsynen för övriga verk utförs av Miljö- och byggnämnden i Bollnäs respektive Ovanåker.

Avloppsreningsverken påverkar främst miljön genom utsläpp av organiska ämnen (BOD) och fosfor. Årligen tas drygt 500 prover på BOD eller fosfor vid våra reningsverk. Vid Häggesta reningsverk i Bollnäs fortsätter problemen med att månadsmedelvärdet för BOD är för högt från december och fram till försommaren. En tillfällig ändring av villkoren under perioden augusti 2023 – december 2025 har beviljats så att det finns tid till ytterligare utredningar kring vad problemet är.

YR ZH JMD To RS vj pnd ltk MD CME RZ

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Helsinge Vatten har liksom de övriga kommunala bolagen fått en ny styrelse för mandatperioden 2023-2026. Endast två av sju politiska ledamöter är kvar sedan föregående period.

I både Bollnäs och Ovanåker har Helsinge Vatten varit delaktiga i framtagandet av en kommunal vattentjänstplan. Den skulle enligt *Lagen om allmänna vattentjänster* antas av kommunfullmäktige senast den 21 december 2023. I Bollnäs är det endast en mindre försening och Vattentjänstplanen kommer förmodligen att föreslås för kommunfullmäktige i februari. I Ovanåker finns en remissversion färdig, men där har projektet avstannat i den kommunala processen.

Framtagande av en ny taxemodell, med uppdelning av avlopp i spillvatten respektive dagvatten, har inneburit ett stort extra arbete under året. För dagvattentaxan behövdes en detaljerad genomgång göras över fastigheter och vägytor i kommunerna.

Övergång till det nya personal- och lönehanteringssystemet Medvind under hösten 2023 har tagit mycket tid och kraft. Även i skrivande stund efter 3 månaders användning upptäcks att vissa funktioner och behörigheter inte stämmer.

Ovanåker

En utredning av möjligt område för reservvattentäkt för Ovanåkers kommun har genomförts under året. Projektet är delvis finansierat med hjälp av statligt bidrag i enlighet med Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer för "Säkrare dricksvattenförsörjning". Resultatet visar att det finns ett område som är intressant för långtidsprovpumpning. Kostnaden för detta behöver hanteras i budgetarbete kommande år.

Ledningssaneringar har genomförts bland annat i Ämnebo samt längs Garvarvägen, Lärkvägen, Bornvägen och Långgatan i Alfta.

Alfta reningsverk har fått nytt tak och vid Gammel-Homna vattenverk har funktionen för UV-ljus rustats upp.

Bollnäs

Byggnationen av ett nytt avloppsreningsverk i Rengsjö är igång sedan början av sommaren. Verket ska tas i drift i mars 2024.

Anslutning av området med enskilt vatten och avlopp i Edstuga har fortsatt hela året, och kommer att slutföras i början av 2024. Områden med enskilt avlopp i Bofara och Norra Parten har under året också anslutits till det kommunala ledningsnätet.

YM-ZF *[Handwritten signatures]*

Ledningsnätsarbeten har gjorts längs RV 83 norr om Bollnäs för att Trafikverket ska kunna genomföra sin ombyggnation av vägen och i samarbete med ELE Trävaru för flytt av ledningar som tidigare låg diagonalt genom deras område. Den sista etappen av Odengatan genomfördes tillsammans med gatuenheten och ytterligare etapp av huvudvattenledningen mellan Lottefors och Bollnäs sanerades under året.

Omläggning av ett lån för VA-investeringar på 100 miljoner kronor innebär en räntehöjning med drygt 3%-enheter.

PERSONAL

Helsinge Vatten har vid slutet av året 41 tillsvidareanställda medarbetare. Bland de tillsvidareanställda är 6 kvinnor (15 %). Medelåldern var vid årets slut 48,1 år.

Åldersfördelningen är följande:

21 – 29 år	2 personer
30 – 49 år	18 personer
50 – 67 år	21 personer

Sjukfrånvaron har under året varit 5,9 %. Nästan hälften av detta beror på en långtidsfrånvaro för en av våra anställda efter en olycka i mars 2022.

YR ZF cluo To 25 us For det MD CM R

FRAMTIDEN

Under de kommande åren behöver klimatanpassningsarbetet intensifieras. För Helsinge Vattens del innebär det att arbeta med effekterna av längre perioder med torka och skyfall. Detta måste ske tillsammans med de kommunala förvaltningarna, eftersom framför allt effekterna av skyfall behöver minimeras genom samhällsåtgärder och inte med större dagvattenledningar.

Det senaste årets kraftiga ökning av priset på VA-material, kemikalier och inköp av entreprenadtjänster innebär tillsammans med höjda räntenivåer en kraftig ökning av kostnaderna för VA-kollektivet. Samtidigt har kunderna en allt lägre förbrukning av vatten vilket innebär ett dilemma i VA-verksamhetens budget och taxeutformning.

Säkerhetsarbetet fortsätter att vara i fokus, både för vår verksamhet och för samhällsviktiga funktioner i stort.

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Aktie- kapital	Fritt eget kapital	Summa eget
Eget kapital 2023-01-01	400	-	400
Årets resultat 2023		-	0
Eget kapital 2023-12-31	400	-	400

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Resultat till föremål för disposition till årsstämman föreligger ej.

Handwritten signatures and notes at the bottom of the page.

RESULTATRÄKNING

TKR

	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1	67 952	65 532
Övriga rörelseintäkter		33	116
Summa rörelsens intäkter		67 985	65 648
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	2	- 38 323	- 37 743
Personalkostnader	3	- 29 472	- 27 584
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar		- 415	- 324
Summa rörelsens kostnader		- 68 210	- 65 651
RÖRELSERESULTAT		- 225	- 3
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		239	26
Räntekostnader och liknande resultatposter		- 14	- 12
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		0,7	11
Skatt på årets resultat	4	- 0,7	- 11
ÅRETS RESULTAT		0	0

Handwritten signature and notes at the bottom of the page.

BALANSRÄKNING

TKR

	Not	2023	2022
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Licenser	5	31	0
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	6	2 233	1 928
Summa anläggningstillgångar		2 264	1 928
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		6	5
Fordringar intresseföretag	7	9 966	7 520
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	655	645
Övriga kortfristiga fordringar		548	624
Summa kortfristiga fordringar		11 175	8 795
Summa omsättningstillgångar		13 439	10 722
<u>SUMMA TILLGÅNGAR</u>		<u>13 439</u>	<u>10 722</u>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		400	400
Summa eget kapital		400	400
KORTFRISTIGA SKULDER			
Leverantörsskulder		5 021	3 361
Övriga kortfristiga skulder		1 258	1 910
Skulder koncernföretag	9	3 275	1 094
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	3 486	3 957
Summa kortfristiga skulder		13 039	10 322
<u>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</u>		<u>13 439</u>	<u>10 722</u>

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen upprättas enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning. Redovisningsprincipen är den samma som föregående år.

INTÄKTER

Företagets intäkter består till 87 % av driftsbidrag från Bollnäs och Ovanåkers kommuner. Självkostnadsprincipen gäller och Helsinge Vatten redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. Resultatet av VA-verksamheten redovisas i kommunernas bokslut.

LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal). Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

FORDRINGAR

Fordringar har upptagits till de belopp som beräknas inflyta.

PERIODISERINGAR

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Inventarier	10–20 %
Bilar och andra transportmedel	10–20 %

Handwritten signature and notes in blue ink at the bottom of the page.

NYCKELTAL

	2023	2022
Personal		
Antal tillsvidareanställda vid årets slut	41	40
- varav män	35	34
Sjukfrånvaro	5,98 %	5,22 %
Medelålder	48,1	46,8
Antal kunder avlopp		
- Bollnäs	4 850	4 851
- Ovanåker	2 523	2 519
Antal kunder vatten		
- Bollnäs	5 070	5 078
- Ovanåker	2 725	2 730
Debiterad mängd dricksvatten (m³)		
- Bollnäs	1 436 424	1 484 066
- Ovanåker	525 411	538 073
Behandlad mängd avloppsvatten (m³)		
- Bollnäs	3 345 516	2 373 468
- Ovanåker	1 894 566	1 226 368
Antal vattenverk		
- Bollnäs	5	5
- Ovanåker	6	6
Antal reningsverk		
- Bollnäs	10	10
- Ovanåker	11	11

Handwritten signature and notes at the bottom of the page.

NOTER

	2023	2022
Not 1 Intäkternas fördelning		
I nettoomsättningen ingår intäkter från:		
Bollnäs kommun	44 437	42 701
Ovanåkers kommun	23 019	22 630
Övriga intäkter	495	201
SUMMA	67 952	65 532
 Not 2 Operationella leasingkostnader		
Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår under året till följande:		
	1 104	1 078
 Not 3 Personal		
Medelantalet anställda (inkl visstidsanställningar)		
Kvinnor	6	6
Män	35	34
 Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktören		
	1 367	1 306
Löner och ersättningar	18 750	17 505
Sociala avgifter enligt lag och avtal	6 751	6 122
Pensionskostnader	1 928	1 368
Övriga personalkostnader	676	1 283
TOTALT	29 472	27 584
 Not 4 Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt för året	9,8	11
Skatt hänförlig till tidigare års resultat	-9,1	
TOTALT	0,7	11

YJL JF *clad* *40* *My* *og* *and* *det* *MD* *clad* *11*

	2023	2022
Not 5 Licenser		
Ingående anskaffningsvärden	0	
Årets förändringar		
-Inköp	32	
-Försäljning och uttrangeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	32	
Ingående avskrivningar	0	
Årets förändringar		
-Försäljning och uttrangeringar		
Årets avskrivningar	-1	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1	
Utgående restvärde enligt plan	31	
 Not 6 Inventarier, maskiner och fordon		
Ingående anskaffningsvärden	4 562	3 126
Årets förändringar		
-Inköp	720	1 436
-Försäljning och uttrangeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 282	4 562
Ingående avskrivningar	- 2 635	- 2 310
Årets förändringar		
-Försäljning och uttrangeringar		
Årets avskrivningar	- 414	- 324
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 3 049	- 2 634
Utgående restvärde enligt plan	2 233	1 928
 Not 7 Fordringar intresseföretag		
Koncernkonto i Ovanåkers kommun	11 222	8 357
Kundfordringar	6	248
Förutbetalda kostnader /upplupna intäkter	878	503
Leverantörsskulder	-401	-
Förutbetalda intäkter/ upplupna kostnader	-1 739	-1 588
SUMMA	9 966	7 520

Handwritten signature and notes in blue ink at the bottom of the page.

	2023	2022
Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda hyror	51	0
Förutbetalda försäkringar	252	271
Övriga poster	352	374
SUMMA	655	645

Not 9 Skulder koncernföretag

Kundfordringar	440	573
Förutbetalda kostnader /upplupna intäkter	- 44	1 693
Leverantörsskulder	-143	- 45
Förutbetalda intäkter/ upplupna kostnader	-3 528	-3 315
SUMMA	-3 275	-1 094

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna löner	201	163
Upplupna semesterlöner	1 332	1 334
Upplupna sociala avgifter	482	470
Upplupna elkostnader	832	1 195
Övriga upplupna kostnader	639	795
SUMMA	3 486	3 957

Handwritten signature and notes in blue ink at the bottom of the page.

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas årsstämman 2024-03-27 för fastställelse.

Alfta 2024-02-27

Magnus Demervall

Hans Gradin

Barbro Wåger

Mikael Jonsson

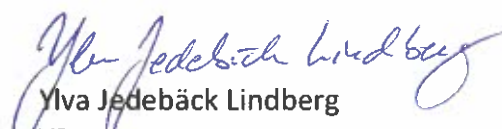

Christina Ungh

Catharina Wigzell

Jennifer Törnros

Magnus Orgård
Arbetsagarrepresentant

Tomas Olsson
Arbetsagarrepresentant

Ylva Jedebäck Lindberg
VD

Vår revisionsberättelse har avlagts 2024-02-29
Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Helsinge Vatten AB, org.nr 556768-2777

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Helsinge Vatten AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Helsinge Vatten ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Helsinge Vatten AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Helsinge Vatten AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Helsinge Vatten AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Inget resultat finns att disponera. Vi tillstyrker att bolagsstämman beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Helsinge Vatten AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisomsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Bollnäs den 29 februari 2024

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Granskningsredogörelse

*Grundläggande granskning av
bolagsstyrelsens förvaltning 2023*

Helsinge Vatten AB

Februari 2024

Hanna Franck

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Verksamheten har uppnått tre av åtta ställda mål för perioden. Fem mål bedöms delvis uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Årets resultat: 0 MSEK
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har i allt väsentligt varit tillräcklig under år 2023.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Mål- och styrkort för år 2023 antogs av styrelsen 2022-06-22
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget för år 2023 antogs av styrelsen 2022-08-31.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Verksamhetsmål framgår av mål- och styrkort för år 2023. Av ägardirektivet framgår ett särskilt mål avseende ledningsnät.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Följsamhet till budget är att beakta som ett ekonomiskt mål. Ekonomiska mål framgår av ägardirektivet.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål i mål- och styrkortet följs upp med mätetal.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	I ägardirektivet framgår direktiv för rapportering. Styrelsen har tagit fram en arbetsordning för år 2023 vilken fastställdes 2023-03-28 av styrelsen.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Uppföljning har skett av mål och ekonomi i samband med delårsrapport per augusti 2023. Delårsrapporteringen till Ovanåkers kommun omfattar inte verksamhetsmålen, Styrelsen har erhållit ekonomisk rapportering inkl prognos per april, augusti och december utöver delårsrapporterna. Styrelsen har erhållit uppföljning av verksamhetsmålen i styrkortet i juni och i oktober.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Av uppföljning av mål- och styrkort framgår vilka aktiviteter som pågår kopplat till målen. Särskilda åtgärder med anledning av rapportering av måluppfyllelse har ej beslutats av styrelsen.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Et.	
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av uppföljningen av verksamhetsplanen framgår en redovisning av samtliga åtta mål för verksamheten. Tre mål bedöms uppfyllda och fem mål bedöms delvis uppfyllda. Målet från ägardirektivet avseende ledningsnät bedöms uppfyllt.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Bolaget redovisar ett resultat om 0 vilket är i enlighet med budget.

[pwc.se](https://www.pwc.se)

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna i Helsinge Vatten AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 21 september 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Inköp och upphandling

Helsinge Vatten AB

Februari 2024

Magdalena Bergfors

Jonathan Melkko

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisionen i Helsing Vatten AB genomfört en granskning avseende inköp och upphandling. Granskningens syfte är att bedöma om inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att bolaget *i allt väsentligt* hanterar inköp och upphandling på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning	
Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?	Ja	
Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?	Ja	
Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.	Delvis	

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten inom det granskade området lämnas följande rekommendationer till Helsing Vatten AB:

- Revidera *Rutin för upphandling* så att tröskelvärden överensstämmer med nu gällande.
- Upprätta styrande dokument som beskriver hur uppföljning och utvärdering inom området ska genomföras.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Metod	4
Granskningsresultat	5
Mål och riktlinjer	5
Bolagets beslutsorganisation	6
Uppföljning och utvärdering	7
Samlad bedömning	9
Rekommendationer	9

Inledning

Bakgrund

Lekmannarevisionen har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom inköp och upphandling.

Inköp av varor och tjänster sker årligen till väsentliga belopp inom kommunal verksamhet som bedrivs i bolagsform. Upphandling och inköp regleras i lagstiftning. Därutöver ska interna riktlinjer upprättas. Bristfällig styrning och kontroll inom området kan riskera att inköpsverksamheten inte bedrivs på avsett sätt, men även att offentliga resurser inte nyttjas på ett optimalt sätt.

Revisionsobjekt i granskningen är Helsinge Vatten AB.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?
2. Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?
3. Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.

Revisionsfråga 1 utgör underlag för om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Övriga revisionsfrågor används för att pröva om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

Följande revisionskriterier har använts i granskningen:

- Aktiebolagslag (2005:551) 8:4
- Upphandlingslagstiftning (Lag om offentlig upphandling (2016:1145) 19a:15 respektive Lag om upphandling inom försörjningssektorerna (2016:1146) 19a:14)
- Styrande dokument för bolaget, främst ägardirektiv och bolagsinterna policy, riktlinjer och instruktioner som är relevanta för granskningen

Avgränsning

Granskningen har avgränsats i huvudsak till kalenderåret 2023. I övrigt se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom en analys av för granskningen relevanta styrdokument samt kompletterande intervju med bolagets VD och ekonomichef.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala: ja/uppfyllt (grön); delvis uppfyllt (gul); nej/ej uppfyllt (röd).

Rapporten är kvalitetssäkrad av Hanna Franck, certifierad kommunal revisor, i enlighet med PwC:s interna riktlinjer för kvalitetssäkring.

Granskningsresultat

Helsinge Vatten AB omfattas både av lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn (LUF) och av lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). LUF gäller för upphandlingar som genomförs av en upphandlande enhet för verksamhet inom områdena vatten, energi, transport eller posttjänst enligt 2 kap. 1-8 §§ och LOU gäller för upphandlingar som genomförs av en upphandlande myndighet. Upphandling avser i detta sammanhang åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt, 1 kap, 2 § LUF respektive 1 kap. 2 § LOU.

Mål och riktlinjer

Revisionsfråga 1: Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?

lakttagelser

Av Helsinge Vatten ABs *Rutin för upphandling*, antagen av ledningsgruppen den 1 juni 2021, framgår vägledning och processbeskrivning avseende bolagets inköp och upphandlingar. Av rutinbeskrivningen framgår vidare att LUF och de fem grundläggande principerna¹ vid upphandlingens kravställning ska följas. Dokumentet innehåller en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om ramavtal finns eller inte finns, olika typer av upphandling samt flödesschema för upphandling.

Vi noterar att tröskelvärdena inte är uppdaterade i *Rutin för upphandling*.

I Bollnäs kommun finns dokumentet *Bestämmelser för inköp*. Denna bestämmelse omfattar dock endast bolag och förbund som Bollnäs kommun och Bollnäs Stadshus AB operativt styr. Då Helsinge Vatten AB inte hanteras operativt berörs bolaget inte av bestämmelserna.

Bedömning

Finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten?

Ja.

Vi bedömer att det finns ändamålsenliga mål och riktlinjer för verksamheten.

Bedömningen baseras på följande:

- Bolaget har interna styrande och stödjande dokument inom området, det vill säga *Rutin för upphandling*.
- Granskningen har dock visat att tröskelvärdena i *Rutin för upphandling* inte är uppdaterade.

---

¹ De fem grundläggande principerna vid upphandlingens kravställningen utgörs av icke-diskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Bolagets beslutsorganisation

Revisionsfråga 2: Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?

lakttagelser

Bolagets beslutsorganisation regleras av dokument såsom *Arbetsordning för styrelsen*, *VD-instruktion* (båda fastställda av styrelsen den 28 mars 2023), *Rutin för upphandling* samt *Attestregler*, fastställda av styrelsen den 26 maj 2011.

Av styrelsens arbetsordning framgår att styrelsen är ansvarig för bolagets förvaltning och dess organisation.

VD-instruktionen redogör bland annat för de ansvar och uppgifter som tillfaller VD utifrån lagstiftning och tydliggör VD:s roll i förhållande till styrelsens. Av instruktionen framgår att inom ramen för VDs ansvar för bolagets löpande förvaltning ingår bland annat att besluta om inköp av inventarier, tjänster och förbrukningsartiklar inom fastställd budget och andra av styrelsen angivna ramar.

Av *Rutin för upphandling* framgår att endast ansvarig chef har rätt att genomföra en upphandling.

I attestreglerna anges att en transaktion ska attesteras innan den utförs. Det ska finnas en mottagnings-/granskningsattest samt en beslutsattest. Vidare beskrivs att en attestant aldrig får granska eller godkänna en utbetalning till sig själv eller närstående. Ansvarsområden och vilken funktion/person som är attestant för respektive område framgår av reglerna.

I genomförd intervju framkommer att bolaget tar hjälp av både Ovanåkers kommun och Inköpsamverkan Mitt, ett nätverk där kommunerna i Hälsingland och Älvkarleby kommun ingått avtal och samverkar kring inköp och upphandling. Samarbetet mellan bolaget och kommunen anses fungera väl. Nätverket förvaltar bland annat ingångna avtal till dess att de löper ut. De kommunägda bolagen ingår primärt inte i samarbetet, men ska ändå beaktas. De intervjuade framför att det finns en viss oklarhet kring bolagets roll i samarbetet och i vilken grad de omfattas, som exempel nämns att bolaget inte alltid involveras i referensgrupper inför upphandlingar eller tillfrågas vid förlängning av avtal.

De intervjuade berättar att de även bistår kommunen med specialistkompetens i de fall kommunen genomför upphandlingar inom bolagets verksamhetsområden.

I genomförd intervju beskrivs beslutsorganisationen inom bolaget som tydlig.

Bedömning

Är beslutsorganisationen inom bolaget tydlig?

Ja.

Vår bedömning är att beslutsorganisationen inom bolaget är tydlig. Bedömningen baseras på följande:

- Det finns styrande och stödjande dokument som beskriver Helsinge Vatten ABs beslutsorganisation såsom arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion, attestregler samt *Rutin för upphandling*.

Uppföljning och utvärdering

Revisionsfråga 3: Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.

lakttagelser

Granskningen har inte kunnat visa att det finns någon form av styrande dokument som beskriver hur uppföljning och utvärdering inom området ska genomföras.

Bolaget kontrollerar årligen avtalstrohet. Inom ramen för kontrollen mäts köp mot gällande ramavtal i förhållande till totalt köp inom området på kontonivå. Samtliga köp där det totala beloppet överstiger 50 tkr för kontot omfattas av kontrollen. Av 2022 års kontroll framgår att avtalstroheten uppgår till 82 procent. Bolaget följer även upp leverantörsfakturor med belopp uppgående till mellan 25 och 100 tkr. I sammanställningen över uppföljningen framgår bland annat kort beskrivning av metod/inköp/upphandling och motivering till val av leverantör.

Styrelsen fastställde den 14 december 2022 *Internkontrollplan 2023*. Till grund för denna finns ett underliggande dokument *Analysera risker - 2023*, som presenterades för styrelsen den 26 oktober 2022. Dokumentet innehåller bland annat en bruttolista över bolagets risker som bedömts utifrån sannolikhet och konsekvens. Att upphandlingsrutinerna inte efterlevs är en av riskerna som bedömts, men området är utifrån bedömningen inte en utvald risk till internkontrollplanen.

De intervjuade menar att det finns vissa problem med att förlänga och säga upp avtal som upphandlats via Inköpssamverkan Mitt, då dess databas med avtal saknar uppgifter om slutdatum för respektive avtal. Detta problem förekommer inte för bolagsspecifika avtal som hanteras separat.

I genomförd intervju framhålls att det finns ett inarbetat sätt med hur området följs upp och kontrolleras, även om detta inte är dokumenterat. Exempelvis gör ekonomichefen löpande kontroller av leverantörsreskontran för att stämma av vilka leverantörer som finns och eventuella leverantörer som ekonomichefen inte känner till.

Bedömning

Är uppföljning och utvärdering inom området tillräcklig? Fokus på följsamhet till bolagsinterna mål, riktlinjer och instruktioner.

Delvis.

Vi bedömer att bolagets uppföljning och utvärdering inom området delvis är tillräcklig. Bedömningen baseras på följande:

- Bolaget genomför årligen uppföljning av avtalstrohet.
- Granskningen har visat att bolaget även följer upp leverantörsfakturor med belopp uppgående till mellan 25 och 100 tkr.
- Det saknas dock styrande dokument som beskriver hur uppföljning och utvärdering inom området ska genomföras.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisionen i Helsinge Vatten AB genomfört en granskning avseende inköp och upphandling. Granskningens syfte är att bedöma om inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att bolaget *i allt väsentligt* hanterar inköp och upphandling på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten inom det granskade området lämnas följande rekommendationer till Helsinge Vatten AB:

- Revidera *Rutin för upphandling* så att tröskelvärden överensstämmer med nu gällande.
- Upprätta styrande dokument som beskriver hur uppföljning och utvärdering inom området ska genomföras.

2024-02-29

Hanna Franck

Magdalena Bergfors

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisionen i Helsing Vatten AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 18 augusti 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i Helsinge Vatten AB

Till årsstämman i
Helsinge Vatten AB
Org nr 556768-2777

För kännedom
Fullmäktige i Bollnäs och Ovanåkers kommun

Granskningsrapport för 2023

Vi, av fullmäktige i Bollnäs respektive Ovanåkers kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Helsinge Vatten AB:s verksamhet för 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Årets granskning har framför allt fokuserat på följande områden:

- Styrning, kontroll och åtgärder
- Måluppfyllelse för verksamheten
- Måluppfyllelse för ekonomin
- Inköp och upphandling

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget delvis har skötts på ett ändamålsenligt sätt. Bolaget uppnår tre av åtta ställda mål för perioden.

Att bolagets verksamhet i allt väsentligt har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden har i allt väsentligt varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Bollnäs den 29 februari 2024

Nils Erik Falk
Lekmannarevisor, Ovanåkers kommun

Anders Bergsten
Lekmannarevisor, Bollnäs kommun

Bilagor: De sakkunnigas rapporter (Grundläggande granskning år 2023 samt granskning av inköp och upphandling)

Deltagare

OVANÅKERS KOMMUN 212000-2304 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: NILS ERIK FALK

Nils Erik Falk

2024-02-29 12:01:14 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

BOLLNÄS KOMMUN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANDERS BERGSTEN

Anders Bergsten

2024-02-29 13:04:27 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

§ 57

Dnr 2024/00261

Årsredovisning Helsinge Net Ovanåker AB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Helsinge Net Ovanåker AB:

1. Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
2. Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Helsinge Net Ovanåker AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Helsinge Net Ovanåker AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 49 Årsredovisning Helsinge Net Ovanåker AB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Årsredovisning Helsinge net Ovanåker AB 2023

Kommunstyrelsen

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Helsinge Net
Ovanåker AB, stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Årsredovisning Helsinge Net Ovanåker AB 2023 - godkännande och direktiv till stämombud

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsen beslutar ge följande direktiv till stämombudet för årsstämman 2024 avseende Helsinge Net Ovanåker AB:

- Att rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2023 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
- Att rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige, under förutsättning att ovanstående direktiv till stämombudet för Helsinge Net Ovanåker AB:s årsstämma 2024 uppfyllts, besluta:

- Att känna sig informerad kring och godkänna årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport och stämmoprotokoll avseende Helsinge Net Ovanåker AB för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska underställas årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport samt ge stämmodirektiv för årsstämman i respektive helägt bolag och godkänner bolagens årsredovisning innan årsredovisningen för Ovanåkers kommun behandlas. Årsredovisning, revisionsberättelse, granskningsrapport kompletteras successivt under ärendets handläggning. I tjänsteskrivelsen finns ett grundförslag vilket kan kompletteras under beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-14

Årsredovisning och revisionsrapport Helsinge Net AB 2023 signed

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Ekonomiavdelningen, Helsinge Net Ovanåker AB,
stämombud för Ovanåkers kommun vid årsstämma

Årsredovisning för
Helsinge Net Ovanåker AB
556816-6754

Räkenskapsåret
2023-01-01 - 2023-12-31

Innehållsförteckning:

Sida

Förvaltningsberättelse	1-2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4-5
Noter	6-11
Underskrifter	11-12

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Helsinge Net Ovanåker AB, 556816-6754 får härmed avge årsredovisning för 2023. Bolagets säte är Ovanåkers kommun.

Allmänt om verksamheten

Helsinge Net Ovanåker AB i investerar i infrastruktur för datakommunikation. Via framför allt fibernät och till viss del kopparnät (ADSL) levereras bredbandstjänster till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun. I dagsläget är 98 % av bolagets kunder anslutna via fiber och 2 % anslutna via ADSL. Bolagets intäktsfördelning är c:a 70% privatkundsintäkter och 30% företagskundsintäkter.

Bolaget ägs till 100 % av Ovanåkers kommun, 212000-2304. Sedan ett antal år ligger bolagets fokus på att investera i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter och att via dessa leverera bredbandstjänster till hushåll och företag. Bolaget uppnår under säsongen 2023-2024 målet i kommunens bredbandsstrategi, 98 % fibererbjudna hushåll 2025. I dagsläget ligger 99 % av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamhetsåret har dominerats av investeringar i fiberutbyggnadsprojekt. Årets investeringar har genomförts med egna- och bidragsmedel. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförläggingsprojekt med elbolag.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Bolaget avser att fortsätta genomföra omfattande investeringar i fiberteknik. Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under 2023 ökat kraftigt men kommer tack vare en större andel bidrag att under 2024 få en minskad kostnad per hushåll för bolaget. Orsak till den faktiska kostnadsökningen är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när vi endast har mindre byar och glesbygd kvar att bygga till.

Planer:

- * Fiberutbyggnad kommer i den mån det är ekonomiskt hållbart att fortsätta förbi målet att 98% av hushållen och företagen ska erbjudas anslutning till höghastighetsnät.
- * Fortsatta insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god prestanda.
- * Bearbetning av redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad faktisk anslutningsgrad.
- * Utveckling av affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta.

Ekonomisk översikt

	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	Belopp i kr 2020-12-31
Nettoomsättning, tkr	16 937	16 855	16 332	16 194
Rörelseresultat, tkr	3 208	2 439	1 856	1 592
Soliditet %	19,7	17,8	17,4	15,5

Definition av soliditeten är eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Eget kapital

	<i>Aktie- kapital</i>	<i>Fritt eget kapital</i>
Vid årets början	50 000	9 378 324
<i>Disposition enl årsstämmobeslut</i>		
Årets resultat		852 987
Vid årets slut	50 000	10 231 311

Förslag till disposition av företagets vinst

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, kronor 10 231 310, disponeras enligt följande:

	<i>Belopp i kr</i>
Balanseras i ny räkning	10 231 311
Summa	10 231 311

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-01-01- 2023-12-31</i>	<i>2022-01-01- 2022-12-31</i>
Nettoomsättning	2	16 826 894	16 852 973
Övriga rörelseintäkter		110 174	2 252
		<u>16 937 068</u>	<u>16 855 225</u>
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	3	-4 396 350	-5 026 980
Personalkostnader	4	-4 260 556	-4 256 511
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-5 072 544	-5 132 904
Rörelseresultat		<u>3 207 618</u>	<u>2 438 830</u>
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		286 924	57 022
Räntekostnader och liknande kostnader	5	-1 049 735	-601 983
Resultat efter finansiella poster		<u>2 444 807</u>	<u>1 893 869</u>
Bokslutsdispositioner	6	-1 370 000	-1 890 000
Resultat före skatt		<u>1 074 807</u>	<u>3 869</u>
Skatt på årets resultat	7	-221 820	-2 931
Årets resultat		<u>852 987</u>	<u>938</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	8	73 927 606	71 971 887
		<u>73 927 606</u>	<u>71 971 887</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	10	16 500	16 500
Andra långfristiga värdepappersinnehav		2 500	2 500
		<u>19 000</u>	<u>19 000</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>73 946 606</u>	<u>71 990 887</u>
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Råvaror och förnödenheter		260 501	260 501
		<u>260 501</u>	<u>260 501</u>
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		905 112	1 349 572
Koncernkonto Ovanåkers kommun	13	14 364 375	14 260 093
Övriga fordringar		413 197	530 237
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	825 898	1 182 430
		<u>16 508 582</u>	<u>17 322 332</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>16 769 083</u>	<u>17 582 833</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>90 715 689</u>	<u>89 573 720</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		50 000	50 000
		<u>50 000</u>	<u>50 000</u>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		9 378 324	9 377 386
Årets resultat		852 987	938
		<u>10 231 311</u>	<u>9 378 324</u>
Summa eget kapital		<u>10 281 311</u>	<u>9 428 324</u>
<i>Obeskattade reserver</i>			
Ackumulerade överavskrivningar	11	9 526 061	8 156 061
		<u>9 526 061</u>	<u>8 156 061</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Övriga skulder till kreditinstitut	12	50 000 000	63 000 000
		<u>50 000 000</u>	<u>63 000 000</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		3 056 668	923 081
Skatteskulder		314 089	57 212
Övriga kortfristiga skulder		371 053	401 008
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	17 166 507	7 608 034
		<u>20 908 317</u>	<u>8 989 335</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>90 715 689</u>	<u>89 573 720</u>

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Bolaget har erhållit investeringsbidrag till delar av sina investeringar. Som villkor för de erhållna bidragen gäller att egendom som omfattas av sådant bidrag ej får avyttras inom 5 år från datum för erhållandet av bidraget.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med investeringsbidrag och avskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade livslängd.

Följande avskrivningstider har tillämpats, varvid hänsyn tagits till innehavstiden för under året förvärvade och avyttrade tillgångar.

<i>Anläggningstillgångar</i>	<i>År</i>
Inventarier, verktyg och installationer	5
Fiber	15
Kanalisation	25

Varulager

Varulagret, värderat enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2000:3 är upptagna till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut principen, respektive verkligt värde.

Ersättningar till anställda

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägningar, i den omfattning ersättningen inte ger företaget några framtida ekonomiska fördelar, redovisas endast som en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller informell förpliktelse.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas inom linjen när det finns:

- En möjlig förpliktelse som härrör till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Offentliga bidrag

Redovisning av bidrag relaterade till anläggningstillgångar

Offentliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas i balansräkningen genom att bidraget reducerar tillgångens redovisade värde.

Leasing

Leasetagare

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Leasegivare

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive första förhöjd hyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som intäkt linjärt över leasingperioden.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Utgifter som är direkt hänförliga till upptagande av lån korrigerar lånets anskaffningsvärde och periodiseras enligt effektivräntemetoden.

Not 2 Operationell leasing - leasegivare

Bolaget hyr ut fysiska fiberledningar för datakommunikation så kallad Svartfiber. Hyreskontrakten är tecknade på varierande avtalstider på upp till 5 år. C:a hälften av dessa intäkter avser uthyrda fiberledningar till Telia för anslutning till AEFABs lägenheter. 2023 beräknas hyresintäkterna bli c:a 400 tkr.

Not 3 Operationell leasing - leasetagare

Bolaget hyr vissa tele/dataförbindelser. Hyreskontrakten är tecknade på varierande avtalstider på upp till 1 år. Hyreskostnaden för dessa förbindelser uppgår 2023 till ca 390 tkr. C:a hälften av dessa kostnader avser hyrda kopparledningar från Telia för leverans av internet (ADSL-abonnemang). Även 2024 beräknas hyreskostnaden bli c:a 390 tkr.

Not 4 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Män	5	5
Kvinnor	1	1
Totalt	6	6

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Löner och andra ersättningar:	-2 916 453	-3 048 579
Sociala kostnader	-1 215 306	-1 191 730
(varav pensionskostnader) 1)	-271 397	-227 192

1) Av företagets pensionskostnader avser 106 232 kr (85 638 kr fg år) företagets ledning.

Not 5 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Borgensavgift, koncernföretag	-277 200	-277 200
Räntekostnader, övriga	-772 535	-324 783
Summa	-1 049 735	-601 983

Not 6 Bokslutsdispositioner

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Skillnad mellan skattemässig och redovisad avskrivning: -Maskiner och andra tekniska anläggningar	-1 370 000	-1 890 000
Summa	-1 370 000	-1 890 000

Not 7 Skatt på årets resultat

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Aktuell skattekostnad	-221 820	-2 931
	-221 820	-2 931

Not 8 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	137 711 181	129 918 358
-Nyanskaffningar	11 876 390	7 792 823
	149 587 571	137 711 181
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
-Vid årets början	-38 923 205	-32 523 334
-Årets avskrivning enligt plan	-6 698 721	-6 399 871
	-45 621 926	-38 923 205
Redovisat värde inventarier, verktyg och installationer	103 965 645	98 787 976
<i>Akkumulerade investeringsbidrag</i>		
-Vid årets början	-32 396 265	-22 515 835
-Årets investeringsbidrag	-4 848 126	-9 880 430
	-37 244 391	-32 396 265
<i>Akkumulerade avskrivningar på investeringsbidrag enligt plan</i>		
-Vid årets början	5 581 644	4 313 208
-Årets avskrivning enligt plan	1 626 176	1 266 967
	7 207 820	5 580 175
Redovisat värde investeringsbidrag	-30 036 571	-26 816 090
Summa redovisat värde vid årets slut	73 927 606	71 971 887

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna anslutningsavgifter	544 348	889 838
Övriga förutbetalda kostnader	281 550	292 593
	825 898	1 182 431

Not 10 Andelar i intresseföretag

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden:</i>		
-Vid årets början	16 500	16 500
Redovisat värde vid årets slut	16 500	16 500

Specifikation av bolagets innehav av aktier och andelar i intresseföretag

<i>Intresseföretag/ org nr, säte</i>	<i>Antal aktier</i>	<i>Redovisat värde</i>
Norrskan AB 556576-3066, Bollnäs	6	16 500

Not 11 Ackumulerade överavskrivningar

	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
Avskrivningar utöver plan	9 526 061	8 156 061
	9 526 061	8 156 061

Not 12 Övriga skulder till kreditinstitut

	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
Skulder som förfaller senare än fem år från balansdagen	50 000 000	63 000 000

Samtliga bolagets låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. Som säkerhet har Ovanåkers kommun ställt ut borgen.

Not 13 Kredit koncernkonto

	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
Beviljad kreditlimit	5 000 000	12 000 000
Outnyttjad del	-5 000 000	-12 000 000
Utnyttjat kreditbelopp	-	-

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
Förutbetalda intäkter	1 958 667	1 925 404
Förutbetalda investeringsbidrag	14 141 767	4 999 267
Upplupna kostnader	1 066 073	683 364
	17 166 507	7 608 035

Not 15 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter

	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
Ställda säkerheter	Inga	Inga

Eventalförpliktelser

Det finns inga eventalförpliktelser.

Not 16 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Underskrifter

Edsbyn 2024-03-21

Åke Jonsson
Styrelseordförande

Johan Sigfridsson
Verkställandedirektör

Mari Wintarv

Kent Olsson

Susanne Svensson

Bertil Eriksson

Vår revisionsberättelse har avgivits 2024-04-05

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Helsinge Net Ovanåker AB, org.nr 556816-6754

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Helsinge Net Ovanåker AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Helsinge Net Ovanåker ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Helsinge Net Ovanåker AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Helsinge Net Ovanåker AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Helsinge Net Ovanåker AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Helsing Net Ovanåker AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Bollnäs den 5 april 2024

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

David Hansen
Auktoriserad revisor

Interpellation – Ska vi ha kärnkraft i Ovanåker?

Ställd till kommunstyrelsens ordförande, Yoomi Renström.

Den 1 januari lämnade Vänsterpartiet Ovanåker in en motion gällande kärnkraft med anledning av att en lagändring, ”Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg (NU5)” infördes just den dagen. Lagändringen gör att det nu är tillåtet att etablera nya reaktorer på andra platser än i dag samt att det är tillåtet med fler än tio reaktorer i drift samtidigt.

Vi yrkade på att motionen skulle beredas snarast då frågor gällande uranprospektering, möjligheten till uranbrytning och byggnation av kärnkraftverk/SMR (småskalig modulär reaktor) inom kort kan komma att bli en verklighet. Alla har nu kunnat läsa om att det kommunägda bolaget Bollnäs Energi tittar på möjligheten att bygga SMR i Bollnäs. Det är en högst aktuell fråga som också engagerar många av våra invånare. Det är därför viktigt att Ovanåkers kommun tydligt tar ställning gällande kärnkraftsfrågan.

Kärnkraften kräver avancerad och dyr teknik och kärnkraftverken tar lång tid att bygga. Det krävs stora investeringar och förändringar i infrastrukturen, vilket kan öka kommunens kostnader, påverka lokala skogs- och markägare och lokalsamhället på ett negativt sätt. Utvinning av uran är en kraftigt miljöförstörande verksamhet som innebär stora risker för grundvattnet, naturmiljön, arbetsmiljön och hälsan hos dem som arbetar i eller bor i närheten av en urangruva.

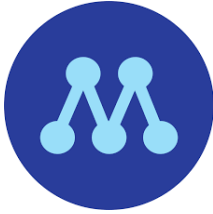
Vi i Vänsterpartiet säger nej till en byggnation av kärnkraftverk/SMR i Ovanåkers kommun. Vi säger nej till prospektering av uran och uranbrytning och vi säger nej till förvaring av kärnbränsle och slutförvaring av kärnavfall inom kommunens gränser. Vi föreslår i vår motion att Ovanåkers kommunfullmäktige också säger nej till prospektering, kärnkraftverks-etablering och uranbrytning inom kommunen.

Med anledning av ovanstående frågor jag kommunstyrelsens ordförande:

1. Kommer kommunstyrelsens ordförande driva på för att beredningen av Vänsterpartiets motion om kärnkraft ska ske skyndsamt?
2. Har samtal förts mellan Ovanåkers kommun och Bollnäs kommun angående Bollnäs Energis funderingar kring att etablera SMR?
3. Har kommunstyrelsens ordförande tagit ställning i sakfrågan?
4. Hur avser kommunstyrelsens ordförande driva kärnkraftsfrågan, för Ovanåkers kommuns del, framöver?

Susan K Persson, Vänsterpartiet
Edsbyn 2024-04-21

Interpellation till Yoomi Renström gällande kommunalrådets arbetstid och arvode

I Arvodesreglementet står det följande text:

Kommunstyrelsens ordförande är heltidsarvoderad och ska även vara kommunalråd och ägna hela sin arbetstid åt kommunen. Om kommunfullmäktige beslutar att kommunalråd eller annan månadsarvoderad uppdragstagare ska ägna mindre del av sin tjänstgöringsgrad åt uppdraget, ska arvodet i motsvarande grad reduceras.

Vi känner osäkerhet att detta inte efterföljs i dagsläget.

Vi har till vår kännedom sett ett antal resor under året som gäller EU projekt.

Vi vet att man har en plats i regionen.

Vi vet även engagemang i SKR och SmåKom, vilket är ett mervärde för kommunen.

Men vi ska alla vara trogen mot våra uppdrag och skattebetalare, vi bör och skall tåla att bli ifrågasätt.

Det blir lätt att kalendern fylls, saker skjuts längre fram än önskvärt.

Självklart ingår ansvar som vilar på en dygnet runt, men jag anser att 100% fokus bör ligga på kommunen enligt vårt reglemente vi gemensamt beslutat kring.

100% är ju varken mer eller mindre.

Vår fråga blir

Kan du redogöra för oss och våra invånare hur det ligger till?

Mikael Jonsson

Kommunfullmäktige

§ 7

Dnr 2024/00071

Interpellation om arbetstid - ställd till kommunstyrelsens ordförande

Kommunfullmäktiges beslut

1. Att interpellationen får ställas.
2. Att interpellationen besvaras på kommande kommunfullmäktige.

Förslag till beslut under sammanträdet

Ordförande Anna Rudman (C) lägger följande förslag:

1. Att interpellationen inte ska få ställas.

Ordförande Anna Rudman föreslår:

1. Att interpellationen besvaras på kommande kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordförande finner via acklamation att hennes yrkande bifalls.

Omröstning begärs och genomförs kl 19.23 med röstsiffrorna 18-17 till förmån för att interpellationen ska få ställas.

Ordförande föreslår att interpellationen besvaras på kommande kommunfullmäktige och finner bifall till det förslaget via acklamation.

Omröstningsresultat

Genomförande: JA-röst för bifall till Anna Rudmans förslag. NEJ-röst för avslag på Anna Rudmans förslag. Resultatet av omröstningen blir 17 JA-röster mot 18 NEJ-röster, till förmån för avslag på Anna Rudmans förslag.

Ledamöter	Ja	Nej	Avstår
-----------	----	-----	--------

Kommunfullmäktige

Yoomi Renström (S)	X		
Hans Jonsson (C)	X		
Stefan Embretsén (SD)		X	
Andreas Kissner (KD)		X	
Patrik Bossen (S)	X		
Mikael Jonsson (M)		X	
David Parhans (C)	X		
Pär Rytkönen (SD)		X	
Emma Mmadueme (S)	X		
Jennie Forsblom (KD)		X	
Peter Grip (S)	X		
Gun-Marie Swessar (C)	X		
Robert Harrysson (SD)		X	
Maria Unborg (M)		X	
Susan Kangosjärvi Persson (V)		X	
Susanne Svensson (S)	X		
Maria Jonsson (KD)		X	
Anna Rudman (C), ordförande	X		
Jonas Frost (S)	X		
Allan Olsson (SD)		X	
Lena Westling (C)	X		
Christer Karlsson (S)	X		
Claes Häggblom (KD)		X	
Ulla Mortimer (M)		X	
Ingemar Ehn (L)		X	
Robert Kjaernet Karlstorp (SD)		X	
Carl Bopparmark (S)	X		
Karin Leanders (C)	X		
Bertil Eriksson (KD)		X	
Bengt Forssén (S)	X		

Kommunfullmäktige

Tony Sundberg (SD)		X	
Elisabeth Eriksson (C)	X		
Jan-Åke Lindgren (S)	X		
Thomas Nilsson (M)		X	
Ing-Britt Fredriksson (KD)		X	
RESULTAT	17	18	

Ärendet

Interpellation inkommen från Mikael Jonsson (M) 2024-01-19, ställd till kommunstyrelsens ordförande:

"I Arvodesreglementet står det följande text:

Kommunstyrelsens ordförande är heltidsarvoderad och ska även vara kommunalråd och ägna hela sin arbetstid åt kommunen. Om kommunfullmäktige beslutar att kommunalråd eller annan månadsarvoderad uppdragstagare ska ägna mindre del av sin tjänstgöringsgrad åt uppdraget, ska arvodet i motsvarande grad reduceras.

Vi känner osäkerhet att detta inte efterföljs i dagsläget.

Vi har till vår kännedom sett ett antal resor under året som gäller EU projekt.

Vi vet att man har en plats i regionen.

Vi vet även engagemang i SKR och SmåKom, vilket är ett mervärde för kommunen.

Men vi ska alla vara trogen mot våra uppdrag och skattebetalare, vi bör och skall tåla att bli ifrågasätt.

Det blir lätt att kalendern fylls, saker skjuts längre fram än önskvärt.

Självklart ingår ansvar som vilar på en dygnet runt, men jag anser att 100% fokus bör ligga på kommunen enligt vårt reglemente vi gemensamt beslutat kring.

100% är ju varken mer eller mindre.

Kommunfullmäktige

Vår fråga blir:

Kan du redogöra för oss och våra invånare hur det ligger till?"

Beslutsunderlag

Interpellation till Yoomi Renström gällande kommunalrådets arbetstid

§ 32

Dnr 2022/01291

Motion M - Effektivare kommunfullmäktigemöten

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Att förklara motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Maria Unborg (M) inkom med motionen Effektivare kommunfullmäktigemöten 2022-12-13 och yrkar i den på att utreda förutsättningarna för att implementera ett digitalt voteringsystem som hanterar upprop etc och att se över arbetsordningen angående att inrätta talartider.

En digital mötes- och voteringslösning bedöms vara ett led i att effektivisera och modernisera möteshanteringen i kommunfullmäktige. Kommunstyrelseförvaltningen har undersökt marknaden för dessa lösningar. Den bedöms växa de närmaste åren, vilket innebär högre konkurrens och lägre priser. Nu ses möjligheten till gemensam upphandling av ett sådant system, på hälsingenivå, över. Detta för att få en helhetslösning till så låg kostnad som möjligt, och samtidigt möjligheter till kunskapsutbyte kommunerna emellan.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-02-27 § 23 Motion M - Effektivare kommunfullmäktigemöten
Tjänsteskrivelse, 2023-10-06

Motion från M – Effektivare kommunfullmäktigemöten

Protokollsutdrag 2023-01-30 § 4 Motion M - Effektivare kommunfullmäktigemöten

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Motionären

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Motion - Effektivare kommunfullmäktigemöten

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Att förklara motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Maria Unborg (M) inkom med motionen Effektivare kommunfullmäktigemöten 2022-12-13 och yrkar i den på att utreda förutsättningarna för att implementera ett digitalt voteringsystem som hanterar upprop etc och att se över arbetsordningen angående att inrätta talartider.

En digital mötes- och voteringslösning bedöms vara ett led i att effektivisera och modernisera möteshanteringen i kommunfullmäktige. Kommunstyrelseförvaltningen har undersökt marknaden för dessa lösningar. Den bedöms växa de närmaste åren, vilket innebär högre konkurrens och lägre priser. Nu ses möjligheten till gemensam upphandling av ett sådant system, på hälsingenivå, över. Detta för att få en helhetslösning till så låg kostnad som möjligt, och samtidigt möjligheter till kunskapsutbyte kommunerna emellan.

Ärendet

Maria Unborg (M) inkom med motionen Effektivare kommunfullmäktigemöten 2022-12-13 och yrkar i den på att utreda förutsättningarna för att implementera ett digitalt voteringsystem som hanterar upprop etc och att se över arbetsordningen angående att inrätta talartider.

En digital mötes- och voteringslösning bedöms vara ett viktigt led i att modernisera och effektivisera möteshanteringen i kommunfullmäktige. Med en sådan lösning kan även talartider styras och tydliggöras på storskärm/projektorduk. Dessutom kan webbsändningarna av kommunfullmäktige göras mer effektiva och lätthanterliga.

Hantering av ljud- och videoutrustning samt för- och efterarbete med webbsändning av kommunfullmäktige tar idag ungefär en arbetsdag för en person per mötestillfälle. Denna tid skulle kortas ner väsentligt med en ny och mer effektiv lösning för videostreaming ihop med fasta installationer. En möteslokal med fasta installationer är det som skulle spara mest tid

jämfört med dagens förutsättningar, där utrustning behöver transporteras till och från möteslokalen inför och efter varje möte.

Fler aktörer väntas kunna erbjuda totallösningar för digital mötes- och videohantering under 2025, till lägre priser än nu dominerande marknadsaktör. En gemensam upphandling med andra hälsingekommuner är en eventuell möjlighet framåt, som kommunstyrelseförvaltningen nu undersöker.

Övriga gävleborgskommuners lösningar

En enkät bland de tio kommunerna i Gävleborgs län, där nio svarade, visar att sex gävleborgskommuner har en digital mötes- och voteringslösning som används i kommunfullmäktige. Fyra av de sex kommunerna har lösningen Quickchannel och resterande två har Meeting Spyder. Alla sex kommuner med digital mötes- och voteringslösning är nöjda, men Gävle ska se över sin lösning för att få ihop det med sina webbsändningar, och tittar då på Quickchannel. Kritiken är dock att Quickchannel anses vara dyra.

ENKÄT BLAND GÄVLEBORGS KOMMUNER

Nordanstigs kommun svarade inte på enkäten.

Har inget digital mötes- och voteringslösning:

Ockelbo kommun

Hofors kommun

Har digital mötes- och voteringslösning:

Ljusdals kommun – Meeting Spyder.

Söderhamns kommun – Quickchannel.

Bollnäs kommun – Quickchannel.

Hudiksvalls kommun – Quickchannel.

Sandvikens kommun – Quickchannel.

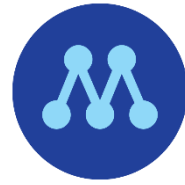
Gävle kommun – Meeting Spyder/Streamshed.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2023-10-06

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Motionären

MOTION (M) – Effektivare kommunfullmäktigemöten

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning §26 Talarordning och ordningen vid sammanträdena står det att "Ledamöterna får yttra sig i turordning efter att ha begärt ordet. Turordningen får dock brytas för replik. Replik med anledning av vad en talare anfört, får vara högst 2 minuter och ska göras omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om replik framställs".

Detta är den enda restriktionen som finns i arbetsordningen angående talartider vilket resulterar i att vissa diskussioner kan bli väldigt utdragna och att det enkelt blir att diskussioner kommer ifrån ämnet.

När det kommer till att man ska få yttra sig i turordning är det också helt beroende på att ordförande eller någon i presidiet uppmärksammar att man vill begära ordet.

Sen har vi upprop och voteringar som ofta drar ut på tiden eftersom dessa i dagsläget sker muntligt via att kommusekreteraren ropar upp alla namn.

Det finns därför mycket som skulle kunna effektiviseras vid våra sammanträden. Både för att säkerställa demokratin att alla som vill tala faktiskt får möjlighet att göra det samt att underlätta vid upprop och voteringar.

Att implementera ett digitalt system som kan hantera talartider, upprop, anmälan om ordet, samt reservationer etc är inte ett stort projekt utan det finns versioner som finns digitalt. Under covid användes t.ex. Meetingspyder som är ett digitalt system via en hemsida med inloggning och eftersom samtliga ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige har varsin Ipad är det ju inte ett problem med hanteringen av det.

Med hänvisning till ovanstående föreslås

- Att utreda förutsättningarna för att implementera ett digitalt voteringssystem som hanterar upprop etc.
- Att se över arbetsordningen angående att inrätta talartider.

Maria Unborg (M)
2022-12-13

Kommunfullmäktige

§ 4

Dnr 2022/01291

Motion från M - Effektivare kommunfullmäktigemöten
Kommunfullmäktiges beslut

1. Att delegera motionen till kommunfullmäktiges presidium för beredning.

Beslutsunderlag

Motion från M – Effektivare kommunfullmäktigemöten

§ 33

Dnr 2023/00512

Motion V - Redovisning av sponsring AEFAB

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Att anse motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Susan Kangosjärvi Persson (V) inkom 2023-05-09 med motionen Redovisning av sponsring AEFAB. I motionen föreslås:

- Att en ekonomisk redovisning av hur mycket AEFAB sponsrar årligen tydligt ska finnas med i årsredovisningen för 2023 och framöver.
- Att den ekonomiska redovisningen i årsberättelsen för 2023 (och framöver) tydligt ska redovisa varifrån sponsorpengarna tas.
- Att en redogörelse, för vilka föreningar AEFAB sponsrar varje år, ska tas med i årsberättelsen för 2023 och framöver.

Denna typ av krav kan ställas i bolagets ägardirektiv, vilket inte berörs i motionen.

Beslutsunderlag

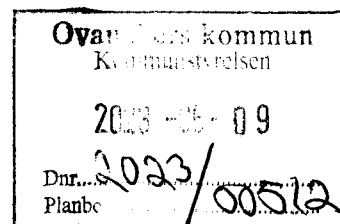
Protokollsutdrag 2024-02-27 § 25 Motion V - Redovisning av sponsring AEFAB

Tjänsteskrivelse, 2024-02-15

Motion - Redovisning av sponsring

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Motionären

Motion

Kommunfullmäktige, Ovanåkers kommun

Redovisning av sponsring.

Personer som är aktiva i det ideella föreningslivet vet att det kan vara viktigt med ekonomisk stöttning från kommunen, privatpersoner och företag. På Aefabs hemsida går det att läsa att föreningar kan ansöka om sponsring.

För transparens och tydlighet är det bra om sponsringen redovisas i Aefabs årsredovisningar samt vilka föreningar som blir sponsrade.

Något som saknas i årsredovisningen är också vem eller vilka det är som bekostar sponsringen? Är det hyresgästen, medarbetaren eller är det kommunens förvaltningsavtal?

Med hänsyn till dessa frågeställningar yrkar Vänsterpartiet

- att en ekonomisk redovisning av hur mycket Aefab sponsrar årligen tydligt ska finnas med i årsredovisningen för 2023 och framöver.
- att den ekonomiska redovisningen i årsberättelsen för 2023 (och framöver) tydligt ska redovisa varifrån sponsorpengarna tas.
- att en redogörelse, för vilka föreningar Aefab sponsrar varje år, ska tas med i årsberättelsen för 2023 och framöver.

Susan K Persson
Vänsterpartiet 2023-05-02

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Motion - Redovisning av sponsring AEFAB

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Att anse motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Susan Kangosjärvi Persson (V) inkom 2023-05-09 med motionen Redovisning av sponsring AEFAB. I motionen föreslås:

- Att en ekonomisk redovisning av hur mycket AEFAB sponsrar årligen tydligt ska finnas med i årsredovisningen för 2023 och framöver.
- Att den ekonomiska redovisningen i årsberättelsen för 2023 (och framöver) tydligt ska redovisa varifrån sponsorpengarna tas.
- Att en redogörelse, för vilka föreningar AEFAB sponsrar varje år, ska tas med i årsberättelsen för 2023 och framöver.

Denna typ av krav kan ställas i bolagets ägardirektiv, vilket inte berörs i motionen.

Ärendet

Idag redovisar Alfta-Edsbyns Fastighets AB, AEFAB, inte sponsring på det sätt motionären föreslår att bolaget bör göra. Det finns inget krav enligt årsredovisningslagen på att detta ska redovisas, och det har heller inte efterfrågats från kommunen via ägardirektiv eller av kommunens ägarombud på årsstämma.

Krav på redovisning av sponsring enligt motionen kan ställas i ägardirektiv, vilket motionen inte berör.

Motionen föreslås mot denna bakgrund att anses besvarad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-02-15
Motion - Redovisning av sponsring

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Motionären

Kommunfullmäktige

§ 60

Dnr 2023/00512

Motion - Redovisning av sponsring AEFAB

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen delegeras till kommunstyrelsen för besvarande.

Ärendet

Följande motion, inkommen 2023-05-09 är ingiven av fullmäktigeledamoten Susan Kangosjärvi Persson (V):

”Personer som är aktiva i det ideella föreningslivet vet att det kan vara viktigt med ekonomisk stöttning från kommunen, privatpersoner och företag. På Aefabs hemsida går det att läsa att föreningar kan ansöka om sponsring.

För transparens och tydlighet är det bra om sponsringen redovisas i Aefabs årsredovisningar samt vilka föreningar som blir sponsrade.

Något som saknas i årsredovisningen är också vem eller vilka det är som bekostar sponsringen? Är det hyresgästen, medarbetaren eller är det kommunens förvaltningsavtal?

Med hänsyn till dessa frågeställningar yrkar Vänsterpartiet

- Att en ekonomisk redovisning av hur mycket Aefab sponsrar årligen tydligt ska finnas med i årsredovisningen för 2023 och framöver.
- Att den ekonomiska redovisningen i årsberättelsen för 2023 (och framöver) tydligt ska redovisa varifrån sponsorpengarna tas.
- Att en redogörelse, för vilka föreningar Aefab sponsrar varje år, ska tas med i årsberättelsen för 2023 och framöver.”

Beslutsunderlag

Redovisning av sponsring

Kommunfullmäktige

Skickas till
Kommunstyrelsen för besvarande

Motion KD L - Fritidsbank till Ovanåker

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda hur kommunen kan bidra till ökad inkludering i föreningslivet i kommunen.
2. Att därmed anse motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Följande motion, inkommen 2023-02-22, är ingiven av fullmäktigeledarmötena Andreas Kissner (KD) och Kent Olsson (L):

”Fritidsbank till Ovanåker

Vi har idag stor variation i vår kommun av hur familjers ekonomi påverkar att ha en aktiv och meningsfull fritid. Det finns svenska långvarigt bosatta och även nysvenska familjer som inte kan delta i detta viktiga sociala sammanhang som föreningslivet är som främjar välmående och inkludering i samhället. Detta kan vara en del hur vi kan motverka psykisk ohälsa och utanförskap samt inkludera våra nya innevånare i samhällsgemenskapen. Det ska inte sitta i plånboken vilken aktivitet man kan delta i. Alla vi har olika intressen och måste få möjlighet att utöva det. Här måste vi göra allt vi kan som kommun för att för att utjämna detta problem så att inte människor hamnar i utanförskap. Vi ser att på många platser så finns ett initiativ att ha en fritidsbank där man gratis kan låna utrustning det fungerar som ett bibliotek. Vi anser att Ovanåker bör upprätta en fritidsbank. Bollnäs har ett så vi kan lära oss hur de har startat upp och driver det.”

Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-02 att delegera motionen till kultur- och fritidsnämnden för beredning och beslut. En motion ska dock beslutas av kommunfullmäktige (KL kap 5. 23§), vilket gör att kultur- och fritidsnämnden, efter beredning, kommer återsända ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-02-27 § 26 Motion KD L - Fritidsbank till Ovanåker
Tjänsteskrivelse, 2024-01-23

Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag 2023-05-02 § 37 Motion från KD och L – Fritidsbank till Ovanåker
Protokollsutdrag 2024-02-08 § 5 Motion från KD och L – Fritidsbank till Ovanåker
Motion från KD och L – Fritidsbank till Ovanåker

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Motionärerna, Kultur- och fritidsnämnden

Kommunstyrelseförvaltningen
Folkhälsosamordnare
Therese Styverts Törnberg
Therese.styvertstornberg@ovanaker.se

Motion från KD och L - Fritidsbank till Ovanåker

Kultur- och fritidsavdelningen förslag till kultur- och fritidsnämnden

Att föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. Att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda hur kommunen kan bidra till ökad inkludering i föreningslivet i kommunen.
2. Att därmed anse motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

KD och L har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att starta en fritidsbank i Ovanåkers kommun. Kommunfullmäktige beslutade den 2 maj 2023 att delegera motionen till kultur- och fritidsnämnden för beredning och beslut.

En fritidsbank är en verksamhet som samlar in begagnad sport- och fritidsutrustning, reparerar det som behövs och gratis lånar ut den till allmänheten. Positiva effekter av införandet av en fritidsbank kan vara ökad fysisk aktivitet hos invånarna, ökad ekologisk hållbarhet samt ökad social inkludering.

För att starta en fritidsbank krävs en centralt belägen butiklokal där utlåningen kan förvaras och lånas ut, en verksamhetsledare som arbetar heltid med samordningen av verksamheten, en till två butikspersonal som arbetar i utlåningsbutiken, anställda som arbetar med att sortera och laga den utrustning som skänkts, samt en verkstadslokal där reparationer kan ske. Att driva en fritidsbank beräknas kosta cirka 2,5 miljoner kr per år.

Behovet av en fritidsbank i Ovanåkers kommun kan, trots de positiva aspekter som ett införande skulle kunna medföra, ifrågasättas. Utredningen visar att tillfrågade idrottsföreningar inom kommunen, även de som är positiva till en fritidsbank, inte ser en fritidsbank som en relevant faktor för att få fler personer aktiva i föreningarna och deras verksamheter. Är målet att få fler människor att delta i föreningsaktiviteter finns det mer kostnadseffektiva sätt än att starta en fritidsbank. En annan faktor som framkom under utredningen var att utlåningen är som störst under skolloven. Huruvida fritidsbanken kommer att användas av boende i kommunen kan därför ifrågasättas.

Ärendet

Följande motion, inkommen 2023-02-22, är ingiven av fullmäktigeledarmötena Andreas Kissner (KD) och Kent Olsson (L):

”Fritidsbank till Ovanåker

Vi har idag stor variation i vår kommun av hur familjers ekonomi påverkar att ha en aktiv och meningsfull fritid. Det finns svenska långvarigt bosatta och även nysvenska familjer som inte kan delta i detta viktiga sociala sammanhang som föreningslivet är som främjar välmående och inkludering i samhället. Detta kan vara en del hur vi kan motverka psykisk ohälsa och utanförskap samt inkludera våra nya innevånare i samhällsgemenskapen. Det ska inte sitta i plånboken vilken aktivitet man kan delta i. Alla vi har olika intressen och måste få möjlighet att utöva det. Här måste vi göra allt vi kan som kommun för att för att utjämna detta problem så att inte människor hamnar i utanförskap. Vi ser att på många platser så finns ett initiativ att ha en fritidsbank där man gratis kan låna utrustning det fungerar som ett bibliotek. Vi anser att Ovanåker bör upprätta en fritidsbank. Bollnäs har ett så vi kan lära oss hur de har startat upp och driver det.”

Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-02 att delegera motionen till kultur- och fritidsnämnden för beredning och beslut. En motion ska dock beslutas av kommunfullmäktige (KL kap 5. 23§), vilket gör att kultur- och fritidsnämnden, efter beredning, kommer återsända ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Vad är en fritidsbank?

Idén med en fritidsbank är att man samlar in sport- och fritidsutrustning som inte används, för att reparera det som behövs och sedan låna ut den till allmänheten. Idag är *Fritidsbanken* ett skyddat varumärke som ägs av den ideella föreningen Fritidsbankens Sverige. Alla huvudmän som driver lokala fritidsbanker är medlemmar i föreningen som verkar utan vinstintresse.

På en fritidsbank kan allmänheten gratis låna allt från en komplett slalomutrustning och inbandyklubbor till flytvästar och tremannatält. Vad som finns i sortimentet skiljer sig från ort till ort och beror på vad som skänks till fritidsbanken. Lånetiden är 14 dagar och tanken är att man enkelt ska kunna prova på olika fritidsaktiviteter utan att det kostar något.

En central del av idén är att man ska tillvara på begagnad utrustning och laga det som går att laga. Utrustningen skänks av privatpersoner, företag och organisationer. Utrustningen lånas alltid ut i befintligt skick och låntagaren ansvarar själv för att den uppfyller säkerhetsrekommendationer. Verksamheten finansieras av kommuner och det är den lokala huvudmannen som ansvarar för att deras fritidsbank har medel till personal, lokalhyra och övriga omkostnader. Som medlem i Fritidsbanken Sverige är det tillåtet att emot ekonomiskt stöd från t ex företag, men inte med motkrav om att företagets logotyp och budskap ska exponeras i Fritidsbanken eller i media.

Ett medlemskap i Fritidsbanken Sverige ger kommunen tillgång till gemensamma investeringar, bland annat ett utlåningssystem där all utrustning och lån registreras. Fritidsbanken är dessutom ett välkänt varumärke som finns över hela landet, med en egen webbsida där man enkelt kan söka efter vilka artiklar som finns i respektive kommun. Detta gör det lättare för besökare i kommunen att få kännedom om att det finns en fritidsbank inom kommunen kan eventuellt vara bidragande till att personer vill turista i vår kommun.

Finns behov av en fritidsbank i Ovanåkers kommun?

Idag finns ingen möjlighet för allmänheten att låna sport- och fritidsutrustning av Ovanåkers kommun. En fritidsbank skulle göra att fler personer fick möjlighet att testa på aktiviteter, samt göra att den utrustning som används sällan utnyttjas mer. Möjliga positiva effekter av inrättandet av en fritidsbank är följande:

- Ökad fysisk aktivitet hos invånarna, vilket kan leda till bättre hälsa
- Ökad ekologisk hållbarhet genom återbruk och tillvaratagande av resurser
- Social inkludering genom att fler ges möjlighet att prova på olika friluftaktiviteter.

Möjligheten att låna utrustning gör att personer utan ekonomiska förutsättningar kan prova på nya aktiviteter. Även personer som har råd att köpa egen utrustning, ges möjlighet att testa på nya saker, utan att behöva köpa dem.

Redan idag sker viss utlåning av sportutrustning, men i andra former. På kommunens skolor finns utrustning att låna vid t ex skridskoåkning eller skidåkning under skoltid. I de flesta av kommunens föreningar finns dessutom en möjlighet att låna utrustning för deltagande i föreningens aktiviteter. Kommunen har tidigare givit bidrag till föreningar som vill köpa in utrustning för utlån (t ex skridskor). Ingen av dessa former ger dock privatpersoner tillgång till att låna utrustning på fritiden.

Flera av kommunens idrottsföreningar har blivit tillfrågade huruvida de har utrustning att låna ut till personer som vill delta i deras aktiviteter. De svarar att de har utrustning att låna ut, framför allt till barn, men även i viss mån till vuxna.

Vid kontakten med föreningarna svarar de att det hinder de ser för att alla ska kunna vara med i föreningsaktiviteter inte är tillgång till utrustning, utan att det snarare handlar om andra faktorer så som höga föreningsavgifter och låg förståelse hos föräldrarna för föreningskultur. Se bilaga för föreningarnas svar. För personer med rätt till ekonomiskt bistånd finns idag rätt att söka bidrag från kommunen för utgifter relaterade till barn fritidssysselsättning. Här skulle kommunen kunna förbättra den information som ges till privatpersoner och föreningar, gällande detta. Men även mer stödjande mot föreningarna om olika bidrag som finns både inom kommunens ramar och hos andra aktörer, exempelvis RF-SISU Riksidrottsförbundet.

Personalbehov

Många Fritidsbanker i landet bemannas delvis av personer som arbetstränar/ har

praktik/feriearbetare etc. Det kan absolut vara ett lämpligt uppdrag för dessa typer av placeringar, dock är det inte hållbart om verksamheten är beroende av denna typ av arbetskraft. För att starta en fritidsbank bör det finnas tillsvidareanställd grundpersonal som verksamheten vilar på. Utöver dessa kan man i det mån det fungerar ta hjälp av exempelvis personer som arbetstränar, via arbetsmarknadsenheten.

För att driva verksamheten behövs en verksamhetsledare (100%) som planerar och utvecklar verksamheten, samt söker externa medel för tillfälliga projekt. Vidare behövs en butikshandledare (100%) som ansvarar för butiksverksamheten samt en verkstadshandledare (100%) som ansvarar för sortering och reparation av utrustning. Båda handledarna ansvarar också för att handleda eventuella personer som arbetstränar.

Lokaler och utrustning

En fritidsbank kräver en stor centralt placerad tillgänglighetsanpassad butikslokal/lager för förvaring och utlåning av utrustning. De flesta kommuner har en butikslokal som är öppen regelbundet flera dagar i veckan.

I och med att kommunen har två centralorter behöver man också ta ställning till i vilken av orterna som fritidsbanken ska vara belägen. Att starta upp en fritidsbank på en av kommunens centralorter utgör en risk för att detta förstärker både faktisk och upplevt skillnad i tillgänglighet om man endast tillhandahåller en fritidsbank i kommunen.

För att reparera trasig utrustning som kommer in behövs en verkstadslokal. Utöver lokalerna behövs inventarier samt en bil med släpkärra för att transportera utrustning mellan butikslokal och verkstad.

Innan utlåningsverksamheten kan öppna skall lokalen vara fullt utrustad och minst 1500 artiklar skall finnas tillhands, enligt Fritidsbankens Sveriges riktlinjer. Bland de kommuner vi varit i kontakt med hade dock vissa undantag gjorts från denna regel.

Efter dialog med vår fastighetsavdelning finns i dagsläget inga egna lokaler för bruk av liknande verksamhet, det finns endast två möjliga affärsytor i privat ägo centralt i Edsbyn.

Kostnader

Bedömning är att driftskostnaden skulle vara cirka 2,5 miljoner kronor om året, utöver nuvarande budgetram. I denna summa ingår följande:

Lönkostnader 1 567 680 kr/år. Beräknad på tre personal.

Lokalkostnad butikslokal ca 150 000 kr/år. Beräknad på liten butikslokal privatägd 10 000kr /mån + drift, elkostnader, sopor.

Verkstadslokal Ca 240 000 kr/år.

Bil med släpvagn: 475 000 kr/år. Beräknat på leasing enligt avtal, inköp bil 320 000 exkl. moms. Släpvagn med kåpa 31 000 kr. Bil: 55 tkr Släpvagn: 5 tkr per år eller mindre beroende

på nyttjandeperiod (räknat på 6 år). Sen tillkommer drivmedel, service och däck, skatt, besiktning, tvätt m.m.

Övriga kostnader Utöver detta tillkommer kostnader för försäkringar, utlåningssystem, medlemskap i Fritidsbanken Sverige, transporter och maskinunderhåll. Ytterligare kostnader är även eventuell utökad grundpersonal exempelvis på arbetsmarknads- och näringslivsenheten.

Erfarenheter från andra kommuners införande av fritidsbank

Förvaltningen har kontaktat tjänstepersoner från Bollnäs, Söderhamn, Ljusdal, Nordanstig, Borlänge, Sandviken, Härnösand och Ånge för att ta del av deras erfarenheter kring inrättandet av en fritidsbank.

Organisation

I Bollnäs kommun drivs Fritidsbanken av en s.k. föreningsallians där föreningar gemensamt driver fritidsbanken och får bidrag från kommunen. Denna typ av organisering motsätter sig Fritidsbanken Sverige idag. Att öppna en fritidsbank med ett liknande tillvägagångssätt i Ovanåkers kommun är alltså inte en möjlighet.

I övriga tillfrågade kommuner drivs fritidsbanken av kommunen. Organisatoriskt ligger verksamheten antingen under arbetsmarknadsenheten eller fritidsavdelningen, men en samverkan mellan kommunens olika verksamheter är alltid en nödvändighet. Den optimala driften är att det ligger under KS enligt David Mathiasson VD, Fritidsbanken Sverige.

Erfarenheter

- Flest utlån sker under skolloven - höstlov och sportlov, där största andelen är skridskor och skidor. Under sommarlovet är mindre antal besökare i de flesta kommuner.
- Svårigheter som alla tillfrågade kommuner stött på är att det krävs mer personal än vad det finns resurser avsatt för, vilket i flera fall lett till arbetsmiljöproblem och sjukskrivningar.
- I och med att kommunen ska ta emot och laga använd och/eller trasig utrustning kräver verksamheten att det finns personal som har kunskaper om detta. En lösning som många kommuner arbetar med är att personer som arbetstränar arbetar med reparationer. All arbetsträning kräver dock att det finns tillsvidareanställd personal av kommunen som arbetar som handledare åt dessa. I några kommuner som förvaltningen varit i kontakt med har personer som arbetstränar fått ta stort ansvar för verksamheten, vilket inte är ett hållbart upplägg.
- Att få in stora mängder trasig utrustning kräver lokaler där man kan förvara och sortera utrustning samt ändamålsenliga lokaler för att laga utrustning.
- Det kan vara problematiskt att som kommun låna ut utrustning i befintligt skick som eventuellt inte uppfyller säkerhetsrekommendationer.

Alternativ till en fritidsbank

Att införa en fritidsbank inom Ovanåkers kommun skulle kunna göras genom att kommunen blir medlemmar i Fritidsbank Sverige och genomför införandet enligt organisationens riktlinjer. Centralt vid införandet är att förstå att starta upp en fritidsbank är ett stort åtagande, som kräver en tydlig organisation där flera av kommunens verksamheter är inblandade. Fritids bankens VD David Mathiasson påtalar efter erfarenheter, att en fritidsbank bör ligga under kommunstyrelsen där en styrgrupp bestående av chefer från de olika inblandade verksamheterna tillsammans utvecklar verksamheten, för att få ett hållbart koncept. Man bör alltså inte se det som ett tillfälligt projekt, utan att se det långsiktigt där tillräckligt med medel avsätts från början. Ett alternativ till att skapa en fritidsbank, men som ändå uppfyller vissa av de behov vi ser inom kommunen, är att istället förstärka de redan etablerade verksamheterna och stärka föreningarna. Detta skulle kunna ske genom utökat stöd till föreningar så att de själva kan utvecklas och göra inköp av utrustningar. En intressant aspekt som framkommit under utredningens gång är att föreningarna generellt inte ser ett behov av en fritidsbank, utan de ser andra hinder för att få med barn och ungdomar i föreningsaktiviteter.

Konsekvensbeskrivning barn och unga

Barn och unga bör ha tillgång till variation av fritidsaktiviteter. Tillgången till fritidsaktiviteter i kommunen är god i dagsläget. Förutom att olika aktiviteter och föreningar kräver olika avgifter beroende på placering och vilket förbund de är anslutna till och kan bli en stor ekonomisk kostnad för redan socioekonomiskt utsatta familjer. Men har man rätt till försörjningsstöd enligt Socialtjänstlagen finns möjlighet att söka ekonomiskt bistånd för utgiften fritid för barn.

Konsekvensbeskrivning hållbarhet

Genom att laga trasig utrustning behöver färre nya saker tillverkas, vilket sparar på resurser och därmed ökar ekologisk hållbarhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-01-23

Skickas till

Kommunstyrelsen

Motion

Fritidsbank till Ovanåker

Vi har idag stor variation i vår kommun av hur familjers ekonomi påverkar att ha en aktiv och meningsfull fritid.

Det finns svenska långvarigt bosatta och även nysvenska familjer som inte kan delta i detta viktiga sociala sammanhang som föreningslivet är som främjar välmående och inkludering i samhället.

Detta kan vara en del hur vi kan motverka psykisk ohälsa och utanförskap samt inkludera våra nya innevånare i samhällsgemenskapen.

Det ska inte sitta i plånboken vilken aktivitet man kan delta i. Alla vi har olika intressen och måste få möjlighet att utöva det.

Här måste vi göra allt vi kan som kommun för att för att utjämna detta problem så att inte människor hamnar i utanförskap.

Vi ser att på många platser så finns ett initiativ att ha en fritidsbank där man gratis kan låna utrustning det fungerar som ett bibliotek.

Vi anser att Ovanåker bör upprätta en fritidsbank.

”Bollnäs har ett så vi kan lära oss hur de har startat upp och driver det”

Andreas Kissner Gruppledare KD

Oppositionsråd Ovanåker

Kent Olsson Gruppledare L

Kommunfullmäktige

§ 37

Dnr 2023/00241

Motion från KD och L - Fritidsbank till Ovanåker
Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen delegeras för beredning och beslut till kultur- och fritidsnämnden.

Ärendet

Motionen Fritidsbank till Ovanåker inkom 2023-02-22, från Andreas Kissner (KD) och Kent Olsson (L):

”Vi har idag stor variation i vår kommun av hur familjers ekonomi påverkar att ha en aktiv och meningsfull fritid.

Det finns svenska långvarigt bosatta och även nysvenska familjer som inte kan delta i detta viktiga sociala sammanhang som föreningslivet är som främjar välmående och inkludering i samhället.

Detta kan vara en del hur vi kan motverka psykisk ohälsa och utanförskap samt inkludera våra nya innevånare i samhällsgemenskapen.

Det ska inte sitta i plånboken vilken aktivitet man kan delta i. Alla vi har olika intressen och måste få möjlighet att utöva det.

Här måste vi göra allt vi kan som kommun för att för att utjämna detta problem så att inte människor hamnar i utanförskap.

Vi ser att på många platser så finns ett initiativ att ha en fritidsbank där man gratis kan låna utrustning det fungerar som ett bibliotek.

Vi anser att Ovanåker bör upprätta en fritidsbank.

Bollnäs har ett så vi kan lära oss hur de har startat upp och driver det.

Kommunfullmäktige

Andreas Kissner, Gruppledare KD, Oppositionsråd Ovanåker

Kent Olsson, Gruppledare L”

Beslutsunderlag

Motion från KD och L – Fritidsbank till Ovanåker

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden, för beredning och beslut

Motion från KD och L - Fritidsbank till Ovanåker

Kultur- och fritidsnämndens beslut

Att föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. Att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda hur kommunen kan bidra till ökad inkludering i föreningslivet i kommunen.
2. Att därmed anse motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

KD och L har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att starta en fritidsbank i Ovanåkers kommun. Kommunfullmäktige beslutade den 2 maj 2023 att delegera motionen till kultur- och fritidsnämnden för beredning och beslut.

En fritidsbank är en verksamhet som samlar in begagnad sport- och fritidsutrustning, reparerar det som behövs och gratis lånar ut den till allmänheten. Positiva effekter av införandet av en fritidsbank kan vara ökad fysisk aktivitet hos invånarna, ökad ekologisk hållbarhet samt ökad social inkludering.

För att starta en fritidsbank krävs en centralt belägen butiklokal där utlåningen kan förvaras och lånas ut, en verksamhetsledare som arbetar heltid med samordningen av verksamheten, en till två butikspersonal som arbetar i utlåningsbutik, anställda som arbetar med att sortera och laga den utrustning som skänkts, samt en verkstadslokal där reparationer kan ske. Att driva en fritidsbank beräknas kosta cirka 2,5 miljoner kr per år.

Behovet av en fritidsbank i Ovanåkers kommun kan, trots de positiva aspekter som ett införande skulle kunna medföra, ifrågasättas. Utredningen visar att tillfrågade idrottsföreningar inom kommunen, även de som är positiva till en fritidsbank, inte ser en fritidsbank som en relevant faktor för att få fler personer aktiva i föreningarna och deras verksamheter. Är målet att få fler människor att delta i föreningsaktiviteter finns det mer kostnadseffektiva sätt än att starta en fritidsbank. En annan faktor som framkom under utredningen var att utlåningen är som störst under skolloven. Huruvida fritidsbanken kommer att användas av boende i kommunen kan därför ifrågasättas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-01-23

Kultur- och fritidsnämnden

Skickas till
Kommunstyrelsen

§ 60

Dnr 2024/00183

Reglemente för folkhälsorådet

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Att anta förslaget på nytt reglemente för folkhälsorådet.

Sammanfattning av ärendet

Det har tagits fram ett förslag på nytt reglemente för folkhälsorådet. Reglementet behandlades på folkhälsorådet 2024-02-15.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 52 Reglemente för folkhälsorådet

Tjänsteskrivelse, 2024-03-11

Upphävt reglemente folkhälsorådet

Förslag på reglemente Folkhälsoråd

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Folkhälsorådet

Kommunstyrelseförvaltningen
Nämndsekreterare
Anna Svedäng
anna.svedang@ovanaker.se

Reglemente för folkhälsorådet

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

- Att föreslå kommunstyrelsen att anta förslaget på nytt reglemente för folkhälsorådet.

Sammanfattning av ärendet

Det har tagits fram ett förslag på nytt reglemente för folkhälsorådet. Reglementet behandlades på folkhälsorådet 2024-02-15.

Ärendet

Folkhälsorådets tidigare reglemente ersattes av Arbetsordning för Folkhälsoarbetet som en bilaga till Verksamhetsplan för folkhälsa (KF 2021-11-08 § 83). Detta sätt att hantera arbetsordning/instruktioner för folkhälsorådet är otydligt, då de upphör att gälla när verksamhetsplanen upphör att gälla. Nu har ett reglemente tagits fram för att syfte och arbetsformer kring folkhälsorådet ska bli tydligt.

Förslag på reglemente behandlades på folkhälsorådet 2024-02-15. På folkhälsorådet framkom inga synpunkter på reglementet. Efter mötet den 15 februari har reglementet, efter diskussion med ordföranden, ändrats genom att följande punkt tagits bort:

- Sammanträdena ska protokollföras och protokollet justeras av ordföranden samt en justeringsperson som väljs under mötet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-11
Förslag på reglemente för folkhälsorådet

Skickas till

Folkhälsorådet

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Reglemente och organisation för folkhälsoarbetet i Ovanåkers kommun

Antagen av instans kommunstyrelsen 2017-03-14, § 33.

En kommun i Hälsingland

Folkhälsa handlar om hela befolkningens hälsotillstånd. Folkhälsoarbete handlar i grunden om att skapa gynnsamma förutsättningar och miljöer för ett gott liv. Bostadsplanering, trafikmiljö, utbudet av alkohol och tobak, arbetsmiljöer och arbetets organisation är exempel på faktorer som påverkar vår hälsa. Andra faktorer kan vara människors levnadsvanor som kost, motion, rökning och användning av droger.

Ovanåkers kommuns nuvarande folkhälsoorganisation finns beslutad sedan 2011. En folkhälsosamordnare har varit anställd på heltid och tydliga folkhälsomål finns formulerade i kommunens övergripande styrkort.

Sedan 2011 har såväl den politiska och de regionala förhållandena förändrats och därför bör organisationen för folkhälsoarbetet revideras.

1. Mål - organisation för folkhälsoarbete

Kommunövergripande styrkort med effektmål för kommunstyrelsen.

1.2 Trygghet och lärande

Medborgarnas upplevelse av trygghet ska fortsätta vara bäst i länet. Vilket ska mätas via brottsförebyggande rådets nationella trygghetsmätning.

1.2 Folkhälsa och demokrati

- Vara ett stöd till våra föreningar så att nya ungdomsgrupper kan rekryteras och implementeras.
- Antalet mötesformer mellan politiken och medborgarna ska öka.
- Tydligare strukturer för medborgardialoger och information.
- Utveckla folkhälsoarbetet så att vi når ännu fler inom områdena ANDT och föräldrastöd.

2. Struktur för folkhälsoarbetet

- Kommunens folkhälsofrågor samordnas inom utvecklingsavdelningen och ansvarig tjänsteman är folkhälsosamordnaren.
- KL-gruppen under ledning av folkhälsosamordnaren tar fram förslag till prioriterade folkhälsomål för kommande period.
- Förslaget presenteras för folkhälsorådet vilka lägger fram förslag till kommunstyrelsen.
- Efter beslut i kommunstyrelsen tar folkhälsosamordnaren frågan till KL-gruppen för att fastställa inriktning på handlingsplan.

3. Folkhälsosamordnarens ansvar

- Uppföljningsansvar enligt vägledande och styrande planer och program inom folkhälsoområdet på global, nationell, regional och lokal nivå
- Arbeta fram en verksamhetsplan som sträcker sig över en mandatperiod och som årligen uppdateras
- Ansvara för förankring och återkoppling av verksamhetsplanen för folkhälsa till Kommunledningsgruppen
- Sprida kunskap och vara ett stöd åt andra verksamhetsområden utanför Utvecklingsavdelningen
- Medverka till att handlingsplaner tas fram i organisationen och att stöd ges vid genomförande
- Sprida aktuell information och utbildning
- Kontinuerligt följa och analysera folkhälsoutvecklingen bland kommunens invånare
- Utgöra ett stöd till att beslut som fattas i kommunens nämnder och styrelser konsekvensbeskrivs ur ett folkhälso-, trygghets- och säkerhetsperspektiv

- Samverka både inom och utanför kommunorganisationen och i de samverkansgrupper där folkhälsosamordnaren inhämtar och sprider aktuell kunskap.
- Bereda frågor inför folkhälsoråden.
- Sekreterare i folkhälsorådet.

4. Folkhälsorådet

Folkhälsorådet består av ordföranden från samtliga nämnder samt företrädare från oppositionen och leds av kommunstyrelsens ordförande. Folkhälsorådet ska fungera som ett forum för dialog och samverkan. Rådet är rådgivande i hälsofrämjande och andt-förebyggande frågor.

Folkhälsorådet sammanträder två-tre tillfällen/år.

Externa parter kan vid behov bjudas in, exempelvis polis, medverkande från någon av samverkansgrupperna. Då folkhälsorådets dagordning förankras inom kommunledningsgruppen avgörs om någon extern part eller om någon ur kommunledningsgruppen skall bjudas in till nästkommande folkhälsoråd.

5. Folkhälsans nationella områden

Det övergripande nationella folkhälsomålet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Målområden:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barns och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Alkohol, tobak, narkotika, dopning och spel

Förslag till prioriterade folkhälsomål är:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barns och ungas uppväxtvillkor
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Alkohol, tobak, narkotika, dopning och spel

Reglemente

Folkhälsoråd

Antaget av kommunstyrelsen den (datum).

Det här dokumentet ska fungera som en vägledning för att fastställa det folkhälsorådets syfte och organisation.

Ansvarig för att dokumentet är aktuellt och att aktuell version publiceras på intranätet och i förekommande fall på kommunens webbplats: Sekreterare i rådet.

Aktualitetskontroll gjord: (Datum).

Rådets syfte

- Folkhälsorådet är ett rådgivande organ för folkhälsopolitiken och den brottsförebyggande politiken i kommunen.
- Rådet ska fungera som ett forum för dialog och samverkan i syfte att kommunens ordinarie verksamhet ska anamma ett folkhälso- och brottsförebyggande synsätt.
- Folkhälsorådet ska verka för att folkhälsoträgningarna och de brottsförebyggande frågorna integreras i förvaltningarnas arbete.
- Folkhälsorådet är en länk mellan det regionala nätverket för strategiskt folkhälsoarbete (NSFG) och kommunens övriga verksamheter.

Rådets sammansättning

Folkhälsorådet består av ordförande samt en företrädare från oppositionen från kommunstyrelsen, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt barn- och utbildningsnämnden. Nämnderna kan också utse en ersättare som deltar när ordinarie ledamöter inte kan delta.

Tidsperiod för valda ledamöter och ersättare följer mandatperioden.

Externa parter exempelvis polis, tjänstepersoner eller förtroendevalda från annan nämnd, kan bjudas in vid behov.

Organisation och arbetsformer

- Folkhälsorådet ligger organisatoriskt under kommunstyrelsen och leds av kommunstyrelsens ordförande.
- Beredande och ansvarig tjänsteperson är folkhälsostrateg.

- Rådet ska sammanträda minst fyra gånger per år, eller oftare om någon särskild fråga påkallar samråd eller information. Datum för sammanträdesdagar fastställs vid årets början av ordföranden.
- Skriftlig kallelse med föredragningslista ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare senast sju dagar före rådets sammanträde.
- Rådets ledamöter ska rapportera relevanta frågeställningar som avhandlas på folkhälsorådet till sin nämnd samt ansvarar för att folkhälsofrågorna beaktas i nämnden ordinarie arbete.

Ekonomi

Sammanträdesarvode och ersättningar utgår i enlighet med kommunens arvodesreglemente. Arvode och ersättning utbetalas till förtroendevalda av kommunstyrelsen.

Lokala miljömål 2024-2030 för beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Godkänna förvaltningens förslag på nya miljömål för Ovanåkers kommunkoncern för åren 2024–2030.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen har tagit fram ett nytt så kallat åtgärdsprogram för miljömålen i Gävleborgs län 2023 – 2030. Beslut om att arbeta med hela eller delar av dessa mål i Ovanåkers kommun och göra dessa till nya lokala miljömål har tagits i KF. En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner och förtroendevalda har av de totalt 47 regionala miljömålen valt ut 16 vilka anses relevanta för Ovanåkers kommun samt ett mål om att genomföra aktiviteterna i den antagna Kretsloppsplanen. Sammantaget finns 17 lokala miljömål. Förslaget har varit på remiss till samtliga förvaltningar och de helägda bolagen och inkomna kommentarer har tagits i beaktande.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-03-19 § 53 Lokala miljömål 2024-2030 för beslut
Tjänsteskrivelse Lokala miljömål 2024-2030
Lokala miljömål 2024-2030 Ovanåkers kommun

Skickas till

Efter beslut i kommunfullmäktige: Miljöstrateg, Chef Planeringsavdelning

Planeringsavdelningen
Miljöstrateg
Monika af Ekenstam
monika.af.ekenstam@ovanaker.se

Lokala miljömål 2024-2030 för beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Godkänna förvaltningens förslag på nya miljömål för Ovanåkers kommunkoncern för åren 2024–2030

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen har tagit fram ett nytt så kallat åtgärdsprogram för miljömålen i Gävleborgs län 2023 – 2030. Beslut om att arbeta med hela eller delar av dessa mål i Ovanåkers kommun och göra dessa till nya lokala miljömål har tagits i KF. En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner och förtroendevalda har av de totalt 47 regionala miljömålen valt ut 16 vilka anses relevanta för Ovanåkers kommun samt ett mål om att genomföra aktiviteterna i den antagna Kretsloppsplanen. Sammantaget finns 17 lokala miljömål. Förslaget har varit på remiss till samtliga förvaltningar och de helägda bolagen och inkomna kommentarer har tagits i beaktande.

Ärendet

Tillsammans mot ett hållbart Gävleborg 2030 – Åtgärdsprogram för miljömålen i Gävleborgs län 2023–2030 syftar till att bygga vidare på befintligt och växla upp miljöarbetet i länet för att bidra till att uppnå de övergripande målen om att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta.

Vid KF 12/12 2022 togs beslutet att Ovanåkers kommuns nya lokala miljömål ska utgå från det nya Åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen. En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner och förtroendevalda i kommunen har därför genomlyst åtgärdsprogrammet och av de totalt 47 regionala miljömålen valt ut 16 vilka anses relevanta för Ovanåkers kommun och som alla har kommuner som utpekad huvudaktör. Till de 16 har även ett mål om att genomföra aktiviteterna i den beslutade Kretsloppsplanen lagts. Totalt sett handlar det sålunda om 17 lokala miljömål.

I linje med åtgärdsprogrammet delas miljömålen in i fyra stora temaområden. Detaljer kring varje mål finns beskrivet i "Lokala miljömål 2024 – 2030 Ovanåkers kommun".

Tema Energi och Klimat

1. Ovanåkers kommunkoncern är fossilfri senast 2030
2. Energi - och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030 antas lokalt - i sin helhet eller lokalt anpassad; alternativt en lokal klimatstrategi med motsvarande ambitionsnivå
3. Energi - och klimataspekter integreras i samhällsplaneringen och planprocesser
4. Ökad förnybar elproduktion
5. Säkerställ att invånare kan resa fossilfritt och transporteffektivt
6. Minska energianvändning och klimatbelastning för ny bebyggelse
7. Minska energianvändningen i befintliga byggnader samtidigt som kulturmiljöer bevaras
8. Hållbar konsumtion som norm i offentlig sektor
9. Förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp

Temaområde Vatten

10. Kunskapsuppbyggnad och informationsspridning
11. Klimatanpassa dagvattenhantering och öka beredskap för extrema skyfall
12. Återställande av den fysiska miljön i sjöar och vattendrag
13. Skydda ekologiskt värdefulla sjöar och vattendrag

Temaområde Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv

14. Basera översikts - och detaljplanering på underlag och strategier kopplade till biologisk mångfald och ekosystemtjänster
15. Motverka spridning av invasiva främmande arter
16. Säkra tillgången till vardagsnära naturområden för friluftsliv

Temaområde Giftfritt och cirkulärt samhälle

17. Implementera åtgärder från Kretsloppsplan

Konsekvensbeskrivning barn och unga

Att kommunen har satta mål och åtgärder för sitt klimat – och miljöarbete och prioriterar dessa nu gör att våra barn och unga idag inte behöver börja sin vuxenbana med att lösa problem som tidigare generationer har skapat.

Konsekvensbeskrivning jämställdhet

Bedöms inte få några direkta konsekvenser för jämställdhet

Konsekvensbeskrivning hållbarhet

Att ha satta mål och åtgärder för kommunens klimat – och miljöarbete syftar till att skapa en hållbar kommun nu och för framtiden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse , 2024-03-12

Lokala miljömål 2024-2030 – Ovanåkers kommun

Skickas till

Miljöstrateg

Chef Planeringsavdelning

Lokala miljömål

2024–2030

Ovanåkers kommun, 10 mars 2024

1. Sammanfattning

I Sverige finns 16, av riksdagen fastställda, miljö kvalitetsmål vilka utgör den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Länsstyrelsen har som regional miljömyndighet en övergripande och samordnande roll i Sveriges miljömålsarbete. Som ett led i uppdraget har Länsstyrelsen, i bred samverkan i Gävleborgs län, tagit fram ett nytt åtgärdsprogram för de regionala miljömålen 2023–2030. Då de utmaningar som finns inom området är desamma i Ovanåkers kommun som för hela länet, grundar sig de nya lokala miljömålen i Länsstyrelsens åtgärdsprogram.

En arbetsgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstepersoner har ur åtgärdsprogrammet valt ut 16 mål vilka anses relevanta för kommunen samt finns ett 17:e mål som är att implementera aktiviteterna från Kretsloppsplanen.

Målen återfinns under fyra temaområden – Energi och klimat; Vatten; Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv samt Giftfritt och cirkulärt samhälle – och gäller för åren 2024–2030.

Tema Energi och Klimat

1. Ovanåkers kommunkoncern är fossilfri senast 2030
2. Energi - och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030 antas lokalt - i sin helhet eller lokalt anpassad; alternativt en lokal klimatstrategi med motsvarande ambitionsnivå
3. Energi - och klimataspekter integreras i samhällsplaneringen och planprocesser
4. Ökad förnybar elproduktion
5. Säkerställ att invånare kan resa fossilfritt och transporteffektivt
6. Minska energianvändning och klimatbelastning för ny bebyggelse
7. Minska energianvändningen i befintliga byggnader samtidigt som kulturmiljöer bevaras
8. Hållbar konsumtion som norm i offentlig sektor
9. Förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp

Temaområde Vatten

10. Kunskapsuppbyggnad och informationsspridning
11. Klimatanpassa dagvattenhantering och öka beredskap för extrema skyfall
12. Återställande av den fysiska miljön i sjöar och vattendrag
13. Skydda ekologiskt värdefulla sjöar och vattendrag

Temaområde Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv

14. Basera översikts - och detaljplanering på underlag och strategier kopplade till biologisk mångfald och ekosystemtjänster
15. Motverka spridning av invasiva främmande arter
16. Säkra tillgången till vardagsnära naturområden för friluftsliv

Temaområde Giftfritt och cirkulärt samhälle

17. Implementera åtgärder från Kretsloppsplan

2. Bakgrund lokala miljömål

2.1 Nationella och internationella mål och uppdrag

Den 28 april 1999 fastställde Sveriges riksdag 15 miljökvalitetsmål, som senare utökades till 16 mål, samt ett generationsmål. Generationsmålet slår fast att det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Miljökvalitetsmålen, inklusive dess etappmål, preciseringar och indikatorer finns till för att det övergripande målet ska kunna nås. Sverige var unikt tidigt ute med ett så ambitiöst ramverk för miljöpolitiken. Arbetet för att nå målen sker på alla nivåer i samhället, från lokalt till nationellt. På sverigesmiljomal.se finns Generationsmålet och miljökvalitetsmålen, inklusive preciseringar, etappmål och indikatorer beskrivna.

Figur 1 Generationsmålet och de 16 miljökvalitetsmålen.

Figur 2 De globala målen för hållbar utveckling.

Hösten 2015 antog världens länder i FN gemensamt en agenda för hållbar utveckling, Agenda 2030, bestående av 17 globala mål för hållbar utveckling och till dessa delmål. I och med agendan har det globalt slagits fast att de tre hållbarhetsdimensionerna – miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet – är odelbara och att alla behöver uppfyllas för att en åtgärd eller ett beslut ska vara långsiktigt hållbart. Samtidigt görs det tydligt att den ekologiska dimensionen är ramen inom vilken samhället och ekonomin rymms (se figur 3).

Figur 3 Illustration: Jerker Lokrantz/Azote. Källa: Azote Images for Stockholm Resilience Centre. Illustrationen är baserad på Stockholm Resilience Centres ikonbild "The wedding cake" utvecklad av Carl Folke et al. 13

I Sverige utgör miljömålssystemet den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. På så sätt kopplar nu miljömålen tydligt an till såväl det internationella arbetet för hållbar utveckling som till sociala och ekonomiska frågor. Varje åtgärd som görs för miljön ska också gynna en

långsiktigt social och ekonomisk hållbar utveckling där så är relevant. Och tvärt om där så är relevant. Detta medför komplexitet, och kräver nya sätt att tänka, prioritera och fatta beslut.

3. Länsstyrelsens Åtgärdsprogram för de regionala miljömålen 2023–2030

Länsstyrelserna har som regionala miljömyndigheter en övergripande och samordnande roll i Sveriges miljömålsarbete, och ska samordna det regionala mål- och uppföljningsarbetet. I uppdraget ingår att utveckla och genomföra regionala åtgärdsprogram för att miljömålen ska kunna nås. Detta regionala åtgärdsprogram ska gälla för perioden 2023–2030. Programmet har fyra temaområden – Energi och klimat; Vatten; Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv samt Giftfritt och cirkulärt samhälle. Därtill finns ett tema med mer övergripande åtgärder. Det genomsyras också av fyra tvärperspektiv – klimatanpassning, samhällsbyggnad, konsumtion och kulturmiljö. Programmet ska gynna samverkan mellan länets aktörer och bör bidra positivt till de två övriga hållbarhetsdimensionerna – social och ekonomisk hållbarhet.

3.1 Regionala målbilder visar vägen

Målbilderna utgår ifrån de problemformuleringar som identifieras i GAP-analysen¹ och har tagits fram i samverkan med länets aktörer. Målbilderna uttrycker en gemensam viljeyttring kring vad som ska åstadkommas och vad som är ett önskat tillstånd inom respektive temaområde. Målbilderna bör enligt önskemål från samverkansparterna kunna fungera som strategiska mål även i kommunernas miljöarbete och återfinns under varje temaområde. De lokala miljömålen för Ovanåker svarar alla på olika sätt upp mot de regionala målbilderna.

4. Lokala miljömål för Ovanåkers kommun 2024–2030²

Då utmaningarna i Ovanåkers kommun till stor del är desamma som i resten av länet grundar sig de nya lokala miljömålen för kommunen på Länsstyrelsens Åtgärdsprogram för de regionala miljömålen 2023–2030. En arbetsgrupp i kommunen bestående av två förtroendevalda och tre tjänstepersoner har genomlyst åtgärdsprogrammet och gemensamt valt ut 16, för kommunen relevanta, mål av de totalt 47 som ingår i programmet. Alla 16 har kommuner som utpekad huvudaktör. Ytterligare ett mål har lagts till vilket handlar om att implementera aktiviteterna från den antagna Kretsloppsplanen. Totalt handlar det om 17 lokala miljömål för Ovanåkers kommun.

4.1 Tema Energi och Klimat

4.1.1 Regional målbild:

I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet. 2030 är vi fossilfria, och vi använder vår energi effektivt. Genom samarbete mellan näringsliv och offentlig sektor inom och utom länet säkrar vi produktion och distribution av förnybar energi. Vi tar också gemensamt ansvar för en rättvis tillgång och minskad användning av energi. Genom att arbeta speciellt med områdena energieffektivisering, fossilfritt och effektivt transportsystem, klimatsmart och energieffektivt byggande och förvaltning av fastigheter,

---

¹ Se Appendix 2 för GAP-analysen

² Se Appendix 1 för utförlig beskrivning av varje mål

hållbar konsumtion, cirkulär biobaserad industri samt fossilfritt jord- och skogsbruk som långsiktigt binder kol i skog, mark och produkter, säkerställer vi att länet är klimatneutralt senast 2035.

4.1.2 Miljömål för Energi och klimat

1. Ovanåkers kommunkoncern är fossilfri senast 2030³.
2. Energi - och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030 antas lokalt - i sin helhet eller lokalt anpassad; alternativt en lokal klimatstrategi med motsvarande ambitionsnivå
3. Energi - och klimataspekter integreras i samhällsplaneringen och planprocesser
4. Ökad förnybar elproduktion i kommunen
5. Säkerställ att Ovanåkers kommuninvånare kan resa fossilfritt och transporteffektivt
6. Minska energianvändning och klimatbelastning för ny bebyggelse
7. Minska energianvändningen i befintliga byggnader samtidigt som kulturmiljöer bevaras
8. Hållbar konsumtion som norm i Ovanåkers kommunkoncern.
9. Förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp

4. 2 Temaområde Vatten

4.2.1 Regional målbild

I Gävleborg säkerställer vi dricksvattenförsörjningen och grundvatten av god kvalitet. Mark- och vattenanvändningen planeras med hänsyn till länets grund- och dricksvattenresurser, samt vattenanknutna natur- och kulturmiljöer. Genom en ekosystembaserad förvaltning, en hög kunskapsnivå om vattenanknutna natur- och kulturmiljövärden som får genomslag i åtgärdsplanering samt en klimatanpassad samhällsplanering, uppnår länets kust- och inlandsvatten i högre grad en god ekologisk och kemisk status. Vi arbetar systematiskt och i samverkan mellan länets aktörer för att vattenekosystemen ska präglas av en rik biologisk mångfald och ha en god förmåga att leverera ekosystemtjänster. Åtgärder vi genomför leder till att miljöpåverkan i form av övergödning, försurning och fysisk påverkan minimeras, att spridningen av invasiva arter förhindras och att takten i återställningen av våtmarkers hydrologi och värdefulla akvatiska livsmiljöer ökar. Vi strävar också efter att ny bebyggelse i så stor utsträckning som möjligt lokaliseras till redan exploaterade områden samt att det småskaliga yrkes- och fritidsfisket har goda förutsättningar att bedrivas.

4.2.2 Miljömål för Vatten

10. Kunskapsuppbyggnad och informationsspridning
11. Klimatanpassa dagvattenhantering och öka beredskap för extrema skyfall
12. Återställande av den fysiska miljön i sjöar och vattendrag
13. Skydda ekologiskt värdefulla sjöar och vattendrag

---

³ Målet för fossilfrihet är ändrat från Länsstyrelsens åtgärdsprogram där mållåret är 2025.

4.3 Temaområde Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv

4.3.1 Regional målbild

I Gävleborg arbetar vi gemensamt för bevarande av biologisk mångfald, ett långsiktigt hållbart nyttjande av naturens ekosystemtjänster och möjligheterna för ett rikt friluftsliv. Vi värnar ekosystemens långsiktiga funktionalitet i fysisk planering, i mark- och vattenanvändning och i brukande och förvaltning av naturresurser. Vi skyddar och bevarar värdefulla natur- och kulturmiljöer, samt skapar och restaurerar livsmiljöer inom olika naturtyper såsom lövskogar och ängs- och betesmarker samt vattendrag och våtmarker. Skogsbruket klimatanpassas och tillämpningen av hyggesfria skogsbruksmetoder ökar i alla länets kommuner. Lantbruksföretag har goda möjligheter att verka i länet och bidrar också till biologisk mångfald. Friluftsturismen är en del av en stark landsbygdsutveckling och friluftslivet utvecklas och är tillgängligt för alla. Odlingslandskapet har en diversitet av miljöer och landskapsstrukturer som främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Vetskap om de tjänster och nyttor som naturen ger oss är mycket god i hela länet och alla aktörer tar hänsyn till och värnar dessa. Naturen, inklusive den tätortsnära, upplevs som värdefull och det finns en vilja hos invånarna att uppleva den. Tack vare allt detta har hotade arter möjlighet att återhämta sig, ett nätverk av fungerande natur upprätthålls och länets ekosystem har förmågan att klara av störningar, anpassa sig till ett förändrat klimat, leverera ekosystemtjänster och bidra till att motverka klimatförändringen.

4.3.2 Miljömål för Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv

14. Basera översikts- och detaljplanering på underlag och strategier kopplade till biologisk mångfald och ekosystemtjänster
15. Motverka spridning av invasiva främmande arter
16. Säkra tillgången till vardagsnära naturområden för friluftsliv

4.4 Temaområde Giftfritt och cirkulärt samhälle

4.4.1 Regional målbild

I Gävleborg skapar vi tillsammans ett samhälle som systematiskt förbättrar miljön, både i Gävleborg och i resten av världen. Ett samhälle som ständigt strävar till att negativ påverkan på människors hälsa och miljö minskar. Ett samhälle där avfallet minskar och naturresurser används effektivt i giftfria, cirkulära flöden. Vi förändrar strukturer och beteenden så att vårt avtryck i naturen minskar. Vi ökar vår förståelse om vad vi vet och inte vet om kemikaliers effekter och beaktar den kunskapen i våra beslut. Det offentliga föregår med gott exempel och samverkar brett för att driva på utvecklingen. Vi tar ansvar nu och skjuter inte över problemen till kommande generationer eller till andra delar av världen.

4.4.2 Miljömål för Giftfritt och cirkulärt samhälle

17. Implementera åtgärder från Kretsloppsplan

18. Uppföljning

Erfarenheter från tidigare målperioder visar att det är av vikt att systematisera uppföljningen så att den inte glöms bort eller att det hänger på en person att den blir av. Uppföljning av miljömålen kan till exempel ske med samma intervall och principer som övrig måluppföljning i målstyrningsmodellen. En större årlig rapport lämnas i samband med Länsstyrelsens egen uppföljning av åtgärdsprogrammet då man därmed också får en jämförelse mot övriga länet.

Appendix 1 Detaljerad beskrivning av varje mål

Miljömål Energi och klimat

Mål 1: Ovanåkers kommunkoncern är fossilfri senast 2030
Möjlig huvudaktör för genomförande: Länsstyrelsen, Region Gävleborg, kommuner.
Medaktörer: Företag som levererar upphandlade produkter och tjänster.
Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft.
Berörda Agenda 2030 mål: 13, 17, 7, 3, 11.
Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier: <ul style="list-style-type: none">
• I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.
• Det nationella målet om en fossilfri fordonsflotta ska vara uppnått till 2030, de offentliga organisationerna i Gävleborg län går före och är fossilfria till 2025.
• Halvera de konsumtionsbaserade utsläppen från flyget till 2030, i linje med målet om halverade utsläpp från vår konsumtion.
Nuläge och gapanalys: Till 2030 ska utsläppen från inrikes transporter nationellt ha minskat med 70% jämfört med 2010 års nivåer. I Gävleborg står transportsektorn (inklusive arbetsmaskiner) för 55 procent av utsläppen. Länet är glesbefolkat och har en stor del genomfartstrafik vilket bidragande orsaker till de utsläpp som genereras i länet inom transportsektorn. Inom transportsektorn är personbilarna den största utsläppskällan. Därefter kommer tunga- respektive lätta lastbilar. I Energi och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030 fastslås att det nationella målet om en fossilfri fordonsflotta ska vara uppnått till 2030. Åtgärden görs förslagsvis i olika steg: Steg 1 - utsläpp (verksamhetens direkta utsläpp, som främst innefattar transporter Steg 2 - utsläpp till följd av verksamhetens energianvändning Steg 3 - indirekta utsläpp uppströms i värdekedjor, (se också åtgärd gällande Hållbar konsumtion).
Förväntad effekt av åtgärden:
Tidplan för genomförande: 2024–2030.
Kostnad och finansiering: Framtagandet av handlingsplan/färdplan finansieras inom ordinarie verksamhet. Finansiering av själva genomförandet, tex att byta ut fordon, kan kräva extra medel.
Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Konsumtion.
Uppföljning: Egen uppföljning då målet ej är detsamma som Länsstyrelsen.
Exempel på åtgärder: <ul style="list-style-type: none">
• Anta en handlingsplan/färdplan under 2024/2025 för fossilfrihet till 2030.
• Genomför handlingsplanen/färdplanen till senast 2030.
• Koppla och uppdatera intern resepolicy för att matcha planen om fossilfrihet till 2030.
• Utbilda kravställare och upphandlare i att integrera klimatkrav.
• Samarbeta mellankommunalt för en gemensam upphandling av fossilfria tjänstefordon.

Mål 2: Energi- och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030 antas lokalt – i sin helhet eller lokalt anpassad; alternativt en lokal klimatstrategi med motsvarande ambitionsnivå

Möjlig huvudaktör för genomförande: Kommuner.
Medaktörer: Länsstyrelsen.
Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan.
Berörda Agenda 2030 mål: 7, 9, 11, 12, 13, 17.
<p>Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035. • Samhällsplaneringen ska i större utsträckning integrera energi- och klimataspekter i det löpande arbetet för att lägga grunden till ett koldioxidsnålt samhälle.
<p>Nuläge och gapanalys: 2019 tog Länsstyrelsen, i bred samverkan med länets aktörer, fram en Energi och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030. Strategin var startskottet för ett mer sammanhållet energi- och klimatarbete i länet. Åtgärderna inom temaområdet Energi och klimat i Åtgärdsprogrammet för miljömålen fungerar som handlingsplan för genomförandet av strategin regionalt. Samtidigt är det bara ett fåtal av länets kommuner som har egna klimat och energistrategier. Det kan vara en förklaring till att det upplevs som att klimatarbetet inte genomsyrar organisationens arbete på det sätt som skulle behövas (se Utvärdering av Åtgärdsprogram för miljömålen 2014–2020). Gävleborg har minskat utsläppen från 1990 till 2019 med 26 procent. För åren 2018 till 2019 har det skett en minskning med 2,4 procent. För att nå målen i länets klimatstrategi om att bli klimatneutralt till 2035 och inte överskrida den koldioxidbudget som länet har kvar behövs en minskning av länets utsläpp med 15 procent per år räknat från januari 2020. För att länet som helhet ska kunna nå sitt mål behöver alla länets kommuner ha en liknande ambitionsnivå i sitt klimatarbete.</p>
<p>Förväntad effekt av åtgärden: Att anta länets klimat och energistrategi lokalt – med de modifieringar som eventuellt behöver göras för att strategin ska passa den lokala nivån – kan bespara kommunen mycket av det arbete som krävs för att ta fram en sådan strategi. Kommunen kan därmed gå direkt till implementeringsfasen och ta fram lokala handlingsplaner för att genomföra strategin, i tillägg till åtaganden som görs inom detta ÅGP Miljömålen. Effekten torde bli att omställningsarbetet får en skjuts och utsläppsminskningar kan komma till stånd snabbt.</p>
<p>Tidplan för genomförande: Ska åtgärden ha önskad effekt på utsläppsminskningar innan 2030 bör den genomföras i närtid, förslagsvis 2023–2024.</p>
<p>Kostnad och finansiering: Att anta strategin som helhet bör rymmas inom ordinarie verksamhets finansiering. Ska anpassning av strategin göras för att passa den lokala kontexten bättre kan eventuella konsultkostnader tillkomma.</p>
<p>Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Samhällsplanering.</p>
<p>Uppföljning: Kriterier för genomförande: Genomförd (G): Energi och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030 är antagen lokalt, i sin helhet eller lokalt anpassad; alternativt en egen lokal klimatstrategi med motsvarande ambitionsnivå. Till hälften genomförd (H): Ett internt arbete för att en klimat- och energistrategi ska antas har kommit långt. Politiskt stöd för att anta en strategi finns förankrat. Påbörjad (P): Ett internt arbete har påbörjats för att en klimat- och energistrategi ska antas. Ej påbörjad (E): Inget arbete har påbörjats för att en klimat- och energistrategi ska antas.</p>
<p>Exempel på åtgärder: kommuner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modifiera strategin för att passa den lokala kontexten vid behov. • Bryt ner länets CO2 budget på lokal nivå för att vägleda det lokala arbetet. • Harmonisera vid behov kommunala miljöstrategiska planer/dokument med strategin.

Länsstyrelsen:

- Ansök om medel för att stötta kommuner i implementering av lokal klimatstrategi.
- Bidra med rådgivning och kompetens i frågan, tex om lokala CO2 budgetar.

Mål 3: Energi- och klimataspekter integreras i samhällsplaneringen och planprocesser**Möjlig huvudaktör för genomförande:** Kommuner.**Medaktörer:** Länsstyrelsen, Trafikverket, byggherrar, fastighetsbolag, X-trafik, kommunala bolag.**Berörda miljömål:** Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö.**Berörda Agenda 2030 mål:** 10, 9, 3, 5, 7, 11, 6, 13, 17.**Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:**

- I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.
- Samhällsplaneringen ska i större utsträckning integrera energi- och klimataspekter i det löpande arbetet för att lägga grunden till ett koldioxidsnålt samhälle.

Nuläge och gapanalys: Gävleborgs kommuner fortsätter arbeta fram nya översiktsplaner. Nya detaljplaner tas fram för att föräta befintliga tätorter, det leder ibland till konflikter mellan olika allmänna intressen. Positiva utvecklingstendenser finns i flera av länets kommuner eftersom nya riktlinjer och översiktsplaner finns. Geografiska skillnader i exploateringstryck, samhällsstruktur och planeringsresurser i länet gör att förutsättningar för genomförande av åtgärder som bidrar till miljömålet God bebyggt miljö försvåras. Detta spillar också över på miljömålen frisk luft och begränsad klimatpåverkan samt berörda Agenda 2030-mål.

Förväntad effekt av åtgärden: Att energi- och klimataspekter integreras i samhällsplaneringen och planprocesser kommer få positiva effekter inte bara på minskade utsläpp utan även på flera andra miljömål, Agenda 2030 mål, tvärperspektiv och folkhälsan. Hur stora effekterna blir beror på ambitionen och omfattningen av integreringen.

Tidplan för genomförande: Hela programperioden.

Kostnad och finansiering: Integrering av aspekterna i samhällsplanering och planprocesser ("på ritbordet") kan komma att kräva extern input av tex konsulter. Huruvida detta ryms inom ordinarie verksamhetsbudget är organisationsberoende. Genomförandet av satsningen i praktiken behöver budgeteras för.

Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Samhällsplanering, klimatanpassning, kulturmiljö.**Uppföljning:** Kriterier för genomförande:

Genomförd (G): Det finns ett systematiskt arbete för energi- och klimataspekter integreras i samhällsplaneringen och planprocesser i organisationen. Effekter syns i samhället i form av minskade utsläpp och synergier med andra miljö- och Agenda 2030 mål.

Till hälften genomförd (H): Hur energi- och klimataspekter integreras i samhällsplaneringen och planprocesser har slagits fast i interna styrdokument, policys och liknande. Kommunanställda har höjd kompetens inom området. Integreringen sker löpande när nya planer görs.

Påbörjad (P): Processer har påbörjats internt för att integrera energi- och klimataspekter i samhällsplaneringen och planprocesser. Kommunanställda erbjuds utbildning/ kompetensutveckling i hur klimat- och energiaspekter integreras.

Ej påbörjad (E): Inga steg har tagits för att integrera energi- och klimataspekter i samhällsplaneringen och planprocesser.

Exempel på åtgärder:

kommuner:

- Utgå ifrån Fyrstegsprincipen i all planering av bygg- och infrastrukturprojekt.
- Utgå från minskat transportbehov när nya planer görs.
- Låt målen och länets eller kommunens koldioxidbudget vara ramen inom vilket planering görs.
- Använd Markanvisningsavtal för att ställa energi- och klimatkrav vid överlåtelse av mark för exploatering.
- Utbilda ledning, upphandlare, samhällsplanerare och relevanta handläggare i hur klimat- och energiaspekter integreras. Utbildningsmaterial finns till exempel hos Energimyndigheten Energi- och klimatomställning i kommun och region (energimyndigheten.se).
- Ta fram erforderligt lokalt planeringsunderlag som tillgängliggörs i planeringskatalogen.

Länsstyrelsen:

- Sträva efter att lyfta in fler detaljer rörande klimat- och energiaspekter i yttranden.
- Använd planträffarna för att lyfta energi- och klimataspekter, dels genom tematiska träffar med fokus på energi- och klimat, men även genom att alltid lyfta och väva in energi- och klimataspekter på samtliga planträffar.
- Nyttja länsstyrelsens nyhetsbrev till att informera om energi- och klimataspekter i samhällsplanering och planprocesser, tex. artiklar med goda exempel, rådgivning och tips.
- Bidra med rådgivning kring hur Markanvisningsavtal kan användas för att ställa energi- och klimatkrav vid överlåtelse av mark för exploatering.
- Ta fram erforderligt regionalt planeringsunderlag som tillgängliggörs i planeringskatalogen.

Mål 4: Ökad förnybar elproduktion

Möjlig huvudaktör för genomförande: Kommunerna, Region Gävleborg

Medaktörer: Länsstyrelsen Gävleborg, elnätsägare.

Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft.

Berörda Agenda 2030 mål: 7, 9, 11, 12, 13.

Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:

Mål i Regional utvecklingsstrategi Gävleborg 2020–2030:

- Gävleborg har kapacitetsstark fossilfri energiproduktion och effektiv energianvändning.

Mål i Energi- och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030:

- I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.
- Elproduktionen i Gävleborgs län ska vara 100 procent fossilfri till 2025. Därefter ska länet bli en nettoproducent.
- 2030 ska vindkraftsproduktionen uppgå till 5 TWh.
- Öka elproduktion från solceller till 5 procent av länets energiproduktion, motsvarande 230 GWh.

<p>Nuläge och gapanalys: Nationellt finns en målsättning om 100 procent förnybar elproduktion till 2040. 2020 var den totala elproduktionen i länet 5962,5 GWh, varav vatten stod för 38,9%, vind 45,4%, och kraftvärme inklusive industriellt mottryck 15,6% (Källa SCB). Vid all produktion av förnybar el behöver avvägningar göras mot motstående intressen, exempelvis biologisk mångfald och kulturmiljövärden.</p>
<p>Förväntad effekt av åtgärden: Klimatomställningen kräver en ökad elproduktion för att ställa om industriella processer och transportsektorn. En ökad produktion regionalt möjliggör utveckling i länet och etablering av nya verksamheter inom grön omställning. Kapacitetsstarka elnät utgör en förutsättning för omställning i länet och landet.</p>
<p>Tidplan för genomförande: Hela programperioden.</p>
<p>Kostnad och finansiering: Utbyggnad och utveckling av produktion och nät sker på verksamhetsutövarnas bekostnad. Det offentliga bidrar med allokerade resurser för kompetenshöjning, förebyggande planeringsarbete och effektivare tillståndsprocesser.</p>
<p>Tvåperspektiv som åtgärden har bäring på: Samhällsplanering</p>
<p>Uppföljning: Kriterier för genomförande: Genomförd (G): Elproduktionen i kommunen är 100% fossilfri. Till hälften genomförd (H): Ett flertal insatser har genomförts för att öka den fossilfria elproduktionen i kommunen. Den fossilfria elproduktionen i kommunen har ökat från 2023 års nivå. Påbörjad (P): Insatser har påbörjats för att öka den fossilfria elproduktionen i kommunen. Ej påbörjad (E): Inga insatser har påbörjats eller genomförts för att öka den fossilfria elproduktionen i kommunen.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planera för solceller i ett tidigt skede av samhällsplaneringen. • Ställ krav på solceller vid nybyggnation av kommunala byggnader samt privata byggnader på kommunal mark, tex genom Markanvisningsavtal. • Inventera den sammanlagda potentialen för att installera solceller på befintlig kommunal/statlig bebyggelse samt övriga intressanta och möjliga byggnader. • Samverka för utbyggnad av smarta elnät för att bland annat hantera effekttoppar. • Tidiga dialoger gällande utbyggnad av elproduktion mellan kommuner, regionnäsägare och Svenska kraftnät i koncessionsärenden så att de förfrågningar och behov som finns i området kan tillgodoseas. • Aktivt deltagande i relevanta samverkansforum för ökad takt i energiomställningen i länet. • Inventera möjligheten att installera solceller på tak till kommunala byggnader och kommunala bostäder och genomför installation där möjlighet finns.

<p>Mål 5: Säkerställ att Ovanåkers kommuninvånare kan resa fossilfritt och transporteffektivt</p>
<p>Möjlig huvudaktör för genomförande: Kommunerna, Region Gävleborg, kollektivtrafikens aktörer</p>
<p>Medaktörer: Näringsliv, Energibolag, Länsstyrelsen</p>
<p>Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö.</p>
<p>Berörda Agenda 2030 mål: 3, 5, 7, 10, 11, 12, 13.</p>
<p>Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier: Mål i Regional utvecklingsstrategi Gävleborg 2020–2030:</p>

1. Gävleborg har robust och kapacitetsstark infrastruktur med hög tillgänglighet för godstransporter och personresor inom länet och över länsgränser.
2. Gävleborg har en fossiloberoende transportsektor och ett hållbart resande.

Mål i Energi- och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030:

- I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.
- År 2025 ska minst 50 procent av nybilsförsäljningen i länet bestå av emissionsfria fordon.
- År 2025 ska minst 40% av drivmedlet som tankas vara förnybart.
- Lokal produktion av förnybara drivmedel ska öka.
- Andelen persontransporter med kollektivtrafik, cykel och gång i Gävleborg ska vara minst 25 procent år 2025, uttryckt i personkilometer, i riktning mot att på sikt fördubbla andelen för gång-, cykel- och kollektivtrafik.
- Halvera de konsumtionsbaserade utsläppen från flyget till 2030, i linje med målet om halverade utsläpp från vår konsumtion.

Nuläge och gapanalys: I Gävleborg står transportsektorn (inklusive arbetsmaskiner) för 56 procent av utsläppen. Länet är glesbefolkat och har en stor del genomfartstrafik vilket bidragande orsaker till de utsläpp som genereras i länet inom transportsektorn. Inom transportsektorn är personbilarna den största utsläppskällan. Därefter kommer tunga- respektive lätta lastbilar. Tillgången till cykelväg har ökat marginellt i flertalet kommuner sedan 2016. Endast tre kommuner har en noterbar ökning och då från en mycket låg nivå. Det behöver ske en stor förändring inom transportsektorn både vad gäller bränslebyten och ändrade resvanor. Detta kräver fler olika typer av åtgärder av en mängd aktörer.

Förväntad effekt av åtgärden: Då transportsektorn står för över hälften av utsläppen i länet och personbilar är den största utsläppskällan, kommer åtgärden att generera betydande utsläppsminskningar och vara en utav huvudbidragen till att länets klimatmål kan nås. Positiva synergieffekter finns på flera andra miljömål samt på ett stort antal Agenda 2030-mål, inklusive folkhälsa, ökad jämlikhet och jämställdhet, eftersom transportsystemet är ojämnställt idag.

Tidplan för genomförande: Hela programperioden.

Kostnad och finansiering: Beror helt på vilka åtgärder som genomförs. Satsningen kommer behöva budgeteras för. Ekonomiskt stöd kan sökas.

Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Samhällsplanering.

Uppföljning: Kriterier för genomförande:

Genomförd (G): Ett flertal åtgärder har vidtagits för att öka fossilfritt och transporteffektivt resande. Åtgärden prioriteras i budgeten. Statistik visar att samtliga av länets invånare har möjlighet att resa fossilfritt och transporteffektivt.

Till hälften genomförd (H): Ett flertal åtgärder har vidtagits för att öka fossilfritt och transporteffektivt resande. Åtgärden har budgeterats för i ökande grad. Statistik visar att hälften av länets invånare har möjlighet att resa fossilfritt och transporteffektivt.

Påbörjad (P): Vissa åtgärder har vidtagits för att öka fossilfritt och transporteffektivt resande. Åtgärden har budgeterats för i viss mån. Statistik visar att en ökande andel av länets invånare har möjlighet att resa fossilfritt och transporteffektivt.

Ej påbörjad (E): Inga nya specifika åtgärder har gjorts för ett fossilfritt och transporteffektivt resande. Statistik visar att ingen ökning skett gällande hur många av länets invånare som har möjlighet att resa fossilfritt och transporteffektivt.

Exempel på åtgärder:

- Satsa på laddinfrastruktur.
- Samordna utbyggnaden av laddinfrastruktur mellankommunalt och med den regionala och nationella nivån.
- Genomför en informationskampanj om fossilfritt resande/resa med elbil i kommunen eller liknande.
- Arbeta med ekonomiska incitament, ex gratis parkering för fossilfria bilar.
- Säkerställ att det finns fossilfria bränslealternativ, ex minst 1 biogasstation i kommunen.
- Genomför riktade insatser för att mer matrester tas tillvara för biogasproduktion i de kommuner som redan har insamling av matavfall. I övriga kommuner bör insamling påbörjas.
- Minska transportbehovet, ex genom att erbjuda hemarbete och kollektivtrafikkort för kommunanställda.
- Kartlägg cykelpotentialen i kommunen och gör en handlingsplan för att matcha potentialen.
- Ta fram och genomför en handlingsplan för fossilfria skol- och förskolesor.
- Planera för ett jämställt transportsystem både lokalt och regionalt som motiverar och inspirerar till att välja hållbara transportslag nära bostäder, skolor och arbetsplatser.
- Utforma gaturummen i stadsmiljöer för cykel och gång med hjälp av låghastighetsområden samt skapa orienterbara stråk för gående till kollektivtrafiken.
- Underlätta för att på mindre orter använda befintliga, allmänna lokaler som t.ex. bibliotek, kulturhus och föreningslokaler till distansarbetsplatser med möjlighet att ladda elfordon samt för andra funktioner som till exempel föreningsmöten och uthämtning av matvaror.
- Satsa på god tillgång till natur, kultur och evenemang för att minska behovet av att resa.
- Stöd utvecklingen av bilpooler med fossilfria bilar på arbetsplatser, vid kommunalt ägda bostäder och på kommunala platser.
- Minska antalet parkeringsplatser och öka antalet bilfria gator i tätorterna. Använd platsen till ängar/parker och cykel-/gångbanor.
- Inför ”klimatväxling” för transporter där avgifter för tex parkering och trängsel finansierar tex byggande av gång- och cykelbanor.
- Sänk den tillåtna hastigheten i tätorter till 30 km i timmen.

Mål 6: Minska energianvändning och klimatbelastning för ny bebyggelse

Möjlig huvudaktör för genomförande: Kommuner, fastighetsbolag, byggherrar.

Medaktörer: Region Gävleborg, Länsstyrelsen

Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan, God bebyggd miljö.

Berörda Agenda 2030 mål: 3, 9, 11, 12, 13.

Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:

- I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.

<ul style="list-style-type: none"> • Samhällsplaneringen ska i större utsträckning integrera energi- och klimataspekter i det löpande arbetet för att lägga grunden till ett koldioxidsnålt samhälle. • Energianvändning och klimatbelastning för ny bebyggelse skall minska med 13% om året (75% på tio år) i förhållande till genomsnittlig prestanda för nybyggnad år 2018. • Kraftigt öka byggandet i trä och andra hållbara material i länet.
<p>Nuläge och gapanalys: Ett hinder för lägre klimatpåverkan från bygg- och fastighetssektorn är bristande kunskap i att beräkna en byggnads klimatutsläpp. Det råder även brist på kunskap om livscykelanalys som en metod för att bedöma en byggnads klimat- och miljöpåverkan över hela dess livslängd. Boverket har föreslagit att det ska bli lagkrav att redovisa utsläppen från byggprocessen, det vill säga steg A1 till A5. Syftet med klimatdeklarationen är att minska klimatpåverkan från byggnader som uppförs genom att öka medvetenheten och kunskapen om byggnaders klimatpåverkan. I Gävleborg finns det inget nätverk eller forum för att diskutera dessa frågor. Det finns enskilt goda exempel i Gävleborg men arbetet behöver skalas upp och skyndas på. Inte minst med tanke på att Gävleborgs län har både träråvaran och träindustri. (Utdrag ur Energi- och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030).</p>
<p>Förväntad effekt av åtgärden: Åtgärden kommer att få effekt inte bara på utsläppsminskningar i länet utan till ännu större del bidra till klimatmålen nationellt då utsläppen från sektorn som inte syns i den regionala statistiken kommer främst från produktion av byggnadsmaterial och transporter som inte sker i länet. Åtgärden är tätt kopplad till och har positiva synergier med åtgärderna Energieffektiv industri och Cirkulära flöden i industrin, eftersom länet har en industri som kan bidra med byggmaterial framför allt i trä.</p>
<p>Tidplan för genomförande: Hela programperioden .</p>
<p>Kostnad och finansiering: Kommer variera beroende på vilka åtgärder som görs. För att skapa en samverkansplattform finns medel att söka. En sådan plattform kan också finansieras genom medlemsavgifter (se modell LFM30).</p>
<p>Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Samhällsplanering, Klimatanpassning .</p>
<p>Uppföljning: Kriterier för genomförande: Genomförd (G): Ett flertal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i ny bebyggelse har genomförts. Relevant statistik visar också på påvisbara effekter av åtgärder, exempelvis genom att kommuner eller fastighetsbolag följer upp energiprestanda och utsläpp från byggfasen. Till hälften genomförd (H): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i ny bebyggelse har genomförts. Påbörjad (P): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i ny bebyggelse har påbörjats. Ej påbörjad (E): Inga åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i ny bebyggelse har genomförts.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapa en samverkansplattform med kommunen och byggbranschens aktörer likt LFM30 eller HS30. Lär av dessa etablerade samverkansplattformar och använd i den mån det är relevant dem som modell. • Ställ energi- och klimatkrav vid nybyggnation. • Använd nyligen framtagna beräkningsanvisningar för att göra klimatberäkningar vid nybyggnation (tex. https://hs30.se/wp-content/uploads/2021/06/pmhs30klimatberakningar.pdf).

- Ha med ett klimatanpassningsperspektiv vid såväl nybyggnation som renovering av byggnader, tex anpassa val av isoleringsmaterial till ett förändrat klimat.
- Påverka leverantörskedjan avseende krav kring klimatneutralitet, kompetens och uppföljning, formellt via avtal och annan inköpsstyrning.
- Kompetensutveckla personal inom alla områden i klimatsmart byggande
- Dela goda exempel inom och mellan branscher.
- Pröva bygglov utifrån PBL.

Mål 7: Minska energianvändningen i befintliga byggnader samtidigt som kulturmiljöer bevaras

Möjlig huvudaktör för genomförande: Kommuner, fastighetsbolag, byggherrar.

Medaktörer: Region Gävleborg, Länsstyrelsen.

Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan, God bebyggd miljö.

Berörda Agenda 2030 mål: 9, 12, 3, 11, 13.

Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:

- I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.
- Samhällsplaneringen ska i större utsträckning integrera energi- och klimataspekter i det löpande arbetet för att lägga grunden till ett koldioxidsnålt samhälle.
- År 2030 ska Gävleborgs energianvändning vara 50 % effektivare jämfört med 2005.
- Minska energianvändningen i befintliga byggnader med 30% till 2030 jämfört med 2007.

Nuläge och gapanalys: Minskade kostnader för energi är den största drivkraften för att spara energi i driftskedet. Likt byggskedet finns det många goda exempel i länet på hur man kan renovera energi- och klimatsmart, men det finns fortfarande mycket att göra. Brist på kunskap och tid samt ofördelaktiga hyresavtal ses som de största hindren för klimatsmart renovering. För att genomföra åtgärden behövs satsningar för att öka antalet dagar under året då byggnader är självförsörjande med energi, och minska behovet av höga eleffektuttag på vintern. Det görs genom ett energieffektivt klimatskal i kombination med installation av effektsnål elutrustning, möjlighet att korttidslagra el (tex genom batterier i byggnaden eller utnyttjande av elbilsbatterierna) och utrustning för att tidsstyra effektuttag. För byggnader med fjärrvärme gäller det också att hålla effektbehovet nere under vintern. Uppvärmning via förbränning bör undvikas så mycket som möjligt eftersom det alltid innebär utsläpp av koldioxid. (Utdrag ur Energi- och klimatstrategi Gävleborg 2020–2030).

Förväntad effekt av åtgärden: Förutom minskade utsläpp har åtgärden synergier med flera Agenda 2030-mål, inklusive god hälsa och välbefinnande, eftersom en energieffektiv boendemiljö allt som oftast också innebär en hälsosammare inomhusmiljö. Det finns också stora ekonomiska vinster att göra av investeringar i energieffektivisering. Hur stor den effekten blir beror på vilken finansieringsmodell som används.

Tidplan för genomförande: Hela programperioden.
Kostnad och finansiering: Det finns olika typer av finansieringsmodeller för investeringar i energieffektivisering, bland annat utvecklade av RISE research institutes of Sweden.
Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Samhällsplanering, Klimatanpassning.
<p>Uppföljning: Kriterier för genomförande:</p> <p>Genomförd (G): Ett flertal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i befintlig bebyggelse har genomförts. Relevant statistik visar också på påvisbara effekter av åtgärder, exempelvis genom att energianvändning följs upp och rapporteras.</p> <p>Till hälften genomförd (H): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i befintlig bebyggelse har genomförts.</p> <p>Påbörjad (P): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i befintlig bebyggelse har påbörjats.</p> <p>Ej påbörjad (E): Inga åtgärder för att förbättra förutsättningarna för minskad klimatpåverkan och energianvändning i befintlig bebyggelse har genomförts.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Höj kompetens och kunskap kring energieffektivisering i befintlig bebyggelse. • Genomför utbildningar om varsam och energieffektiv renovering i kulturmiljöer • Höj kompetensen i offentlig och privat fastighetssektor kring livscykelperspektiv i förvaltningsfasen. • Samverka och utbilda beställare och utförare av renoveringåtgärder för varsam, energisnål renovering och ombyggnad. • Genomför satsningen i enlighet med PBL §8.13 och §8.17. • Installera effektsnål elutrustning. • Bygg in möjlighet att korttidslagra el (tex genom batterier i byggnaden eller utnyttjande av elbilsbatterierna). • Använd klimatkalkyler som beslutsunderlag. • Verka för att endast förnybar eller återvunnen energi används för all uppvärmning och drift i byggnader. • Installera smarta energiapplikationer vid renovering av befintliga byggnader.

Mål 8: Hållbar konsumtion som norm inom Ovanåkers kommunkoncern
Möjlig huvudaktör för genomförande: Kommuner, Länsstyrelsen, Regionen.
Medaktörer: Återvinningsbolag ex BORAB, näringsliv.
Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan, Giffri miljö.
Berörda Agenda 2030 mål: 9, 11, 12, 13.
<p>Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.

<ul style="list-style-type: none"> • Gävleborgs län ska verka för att de konsumtionsbaserade utsläppen inte överskrider två ton koldioxid per person och år 2040. Fram till 2030 ska en halvering av utsläppen skett från 2016 års statistik motsvarande 10,1 ton koldioxid per person och år.
<p>Nuläge och gapanalys: Den svenska konsumtionen gav 2019 upphov till 9,1 ton CO₂ per person. I Gävleborgs län finns en bred uppslutning bland länets aktörer kring att energi- och klimatarbetet ska omfatta dessa utsläpp för att få ner dem till en hållbar nivå. Enligt FN ligger en hållbar och rättvis nivå ligger på omkring 1–2 ton per person och år. I dagsläget (2022) finns ingen officiell regional eller lokal statistik ur ett konsumtionsbaserat perspektiv, men flera aktörer arbetar med att ta fram sådan och en statlig utredning har föreslagit att myndigheterna ska få det i uppdrag. Bilden i regionala nätverk och offentliga utredningar är att det saknas kompetens, kunskap, erfarenhet och lagrum för att effektivt ställa miljö- och klimatkrav i upphandlingsarbete.</p>
<p>Förväntad effekt av åtgärden: Offentlig sektor kan genom offentlig upphandling och tillgängliggörande av offentliga resurser utgöra en katalysator för hållbar konsumtion och delningsekonomi. Genom att premiera delning och återbruk göra hållbar konsumtion till norm, och bidra till minskade konsumtionsbaserade utsläpp direkt. En mer hållbar konsumtion kan stimuleras av offentlig sektors agerande som hävstång för utvecklingen av klimatsmarta produkter och tjänster och bidra till ett normskifte i samhället i stort och en minskning av konsumtionsbaserade utsläpp indirekt.</p>
<p>Tidplan för genomförande: Hela programperioden, men fokus på att få i gång åtgärder tidigt under perioden. Detta för att offentlig sektors agerande kan få ringar på vattnet och påverka normen kring konsumtion i resten av samhället.</p>
<p>Kostnad och finansiering:</p>
<p>Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Konsumtion.</p>
<p>Uppföljning: Kriterier för genomförande:</p> <p>Genomförd (G): Ett flertal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för hållbar konsumtion i offentlig sektor har genomförts. Offentliga aktörers uppföljning visar på effekt.</p> <p>Till hälften genomförd (H): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för hållbar konsumtion i offentlig sektor har genomförts.</p> <p>Påbörjad (P): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna hållbar konsumtion i offentlig sektor har påbörjats.</p> <p>Ej påbörjad (E): Inga åtgärder för att förbättra förutsättningarna hållbar konsumtion i offentlig sektor har genomförts.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funktionsupphandling, där tillverkaren behåller ägandet av produkter som hyrs ut. • Innovationsupphandlingar för att skapa efterfrågan på nya sätt att lösa behov av produkter eller utveckla en tjänst som inte finns idag. • Ge tillgång till resurser som finns i organisationen/samhället till andra aktörer när de inte används inom den ordinarie verksamheten (exempelvis lokaler, bilar, varor mm.). • Skapa en kommunal plattform och utveckla arbetet för en delandekonomi lokalt, förslagsvis först för kommunala aktörer för att sedan kunna utökas till andra aktörer. • Initiera och driva samverkansformer för offentlig-privat innovation.

- Kunskapshöjande åtgärder rörande upphandling som leder till minskade utsläpp/miljöpåverkan.
- Skapa en samverkansplattform där kompetens inom upphandling och miljöfrågor kan mötas, delas och gemensamt höjas.
- Utred och rangordna de upphandlade varor och tjänster som har störst klimat- och miljöavtryck för att underlätta prioritering.

Mål 9: Förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp

Möjlig huvudaktör för genomförande: Kommunerna, Länsstyrelsen, Regionen, LRF.

Medaktörer: Lantbruksföretag, Högskolan i Gävle, ideella organisationer, MatVärden.

Berörda miljömål: Begränsad klimatpåverkan, Ett rikt odlingslandskap.

Berörda Agenda 2030 mål: 2, 8, 12, 13, 15.

Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:

- I Gävleborg överskrider vi inte den koldioxidbudget som krävs för att nå Parisavtalet och är klimatneutrala till 2035.
- Jord- och skogsbruket ska minska utsläppen från arbetsmaskiner och processer med 75% till 2030 jämfört med 2017.
- Produktionsvärdet för den totala livsmedelsproduktionen i länet ska öka med 50 procent till år 2030. Jämförelsen görs med ett medeltal från åren 2013–2017 (Livsmedelsstrategin).
- Sysselsättningen inom jordbruk och förädling ska öka med 10 procent till år 2030. Jämförelsen görs med ett medeltal från åren 2013–2017 (Livsmedelsstrategin).

Nuläge och gapanalys: Jord- och skogsbrukets utsläpp av växthusgaser uppkommer framför allt i samband med markbearbetning och gödsling. För jordbruket är även djurhållningen en betydande utsläppskälla. Jord- och skogsbruk bidrar även till utsläpp av växthusgaser genom sin energianvändning, exempelvis från diesel i arbetsmaskiner, olja för uppvärmning av byggnader eller olja för torkning av skogsbränslen och spannmål. Användningen i arbetsmaskiner har minskat och det finns goda möjligheter att fasa ut dessa utsläpp succesivt i takt med att övriga samhället ställer om sina fordon. Av länets åkerareal om cirka 66 500 ha används 63 procent för grovfoderproduktion. Spannmål odlas på 24 procent av åkerarealen. Odling av oljeväxter, trindsäd, potatis och grönsaker finns men är inte omfattande. Arealen jordbruksmark i länet har minskat med 2 242 ha mellan 2010 – 2017. Både arealer och antal företag med trädgårdsodling har varit minskande men har stabiliserats på senare år. För lantbrukets del är den största utsläppskällan kopplat till animalieproduktionen.

Förväntad effekt av åtgärden: Genom att på olika sätt förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp kommer utsläppen från jordbrukssektorn i länet att minska. Samtidigt gynnas flera andra regionala och globala mål kopplade till de två övriga hållbarhetsdimensionerna, social och ekonomisk hållbarhet. Ju fler av de exempelåtgärder (eller liknande) som genomförs, desto mer förbättras förutsättningarna och desto större kan effekten bli.

Tidplan för genomförande: Hela programperioden.
Kostnad och finansiering:
Tvåperspektiv som åtgärden har bäring på: Klimatanpassning.
<p>Uppföljning: Kriterier för genomförande:</p> <p>Genomförd (G): Ett flertal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp har genomförts. Det finns en ökad produktion och konsumtion av lokalproducerad mat med låga utsläpp i länet.</p> <p>Till hälften genomförd (H): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp har genomförts.</p> <p>Påbörjad (P): Ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp har påbörjats.</p> <p>Ej påbörjad (E): Inga åtgärder för att förbättra förutsättningarna för lokalproducerad mat med låga utsläpp har påbörjats eller genomförts.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa att jordbruksmark i första hand används för livsmedelsproduktion. • Prioritera markvårdsåtgärder för att möjliggöra minskade utsläpp och samtidigt skapa klimatanpassningsnytta, detta optimeras genom samtidiga åtgärder för minskade utsläpp och klimatanpassning. • Samverka för att hitta incitament och finansieringslösningar för de investeringar som är nödvändiga för omställningen till fossilfritt jordbruk och för produktion av jordbruksprodukter med låga utsläpp. • Samverka för ökat samarbete mellan olika lantbrukare och/eller mellan lantbrukare-förädling-försäljning-konsument. • Underlätta så att outnyttjade ytor i städerna, exempelvis tak och ödetomter, nyttjas som odlingsytor, vilket kan öka kunskapen och förståelsen kring odling och matproduktion i städerna. • Stöd lokala initiativ, exempelvis föreningar, som vill utveckla småskaliga odlingsmetoder som kräver mindre energi och arbetsinsats, såsom skogsträdgårdar, odling utifrån principer för permakultur och odling av perenna grönsaker. • Förändra normer och skapa efterfrågan genom att beställa lokal mat med låga utsläpp på möten och evenemang. • Använd upphandling/inköp och rutiner i den egna organisationen för att öka efterfrågan på lokalproducerad mat med låga utsläpp. • Utveckla/förändra de styrmedel organisationen har rådighet över så att de stimulerar klimatsmarta val gällande såväl produktion som konsumtion. • Säkerställa att skolan ger barn och ungdomar kunskap om klimatsmarta matvanor. • Inspirera kommuninvånarna till klimatsmarta matvanor genom t.ex. informationsinsatser/kampanjer, temadagar. • Genomför klimatberäkningar för måltider som serveras inom offentlig sektor och kommunicera dessa. • Uppmuntra till att klimatberäkningar av måltider införs på bred front inom såväl offentliga som privata restauranger

- Öka satsningarna på produktutveckling som svarar upp mot det ökande intresset för såväl lokal som vegetarisk mat genom att exempelvis stödja odling och förädling av gamla spannmålssorter och kulturgrödor.
- Låt ”Myndigheternas gemensamma målbilder för arbetet med ett hållbart livsmedelssystem” guida arbetet lokalt och regionalt.
- Premiera inköp av kyckling från frigående, roterande höns (regenerativa).
- Premiera inköp från skogens skaffereri (lokalt plockad svamp, bär, lokalt vilt kött).
- Effektivisera logistiken kring att få lokalproducerad mat från producent till konsument.

Miljömål Vatten

Mål 10: Kunskapsuppbyggnad och informationsspridning
Huvudaktör för genomförande: Länsstyrelsen, kommuner.
Medaktörer: Vattenråd, ideella föreningar .
Berörda miljömål: Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö, Giffri miljö.
Berörda Agenda 2030 mål: 6, 9, 11, 13, 14.
Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier: <ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplan för grön infrastruktur. • Åtgärdsprogram för Miljömålen Gävleborg 2014–2020. • Regional handlingsplan för klimatanpassning i Gävleborgs län.
Nuläge och gapanalys: Förståelse för samband mellan värde av vattenmiljöer och konsekvenser av olika typer av påverkan tas ofta för given, vilket kan leda till åtgärder i fel riktning. Åtgärden syftar till att säkerställa kunskapsbasen inom alla led som berörs av vattenfrågor.
Förväntad effekt av åtgärden: Förbättrad kunskap och förståelse för vattenfrågor.
Tidplan för genomförande: Hela programperioden.
Kostnad och finansiering:
Tvåperspektiv som åtgärden har bäring på: Klimatanpassning, Samhällsplanering
Uppföljning: <p>Genomförd (G): Aktören har genomfört minst en exempelåtgärd (nivå 2).</p> <p>Till hälften genomförd (H): Aktören har genomfört arbetet med minst en exempelåtgärd (nivå 2) till hälften.</p> <p>Påbörjad (P): Aktören har påbörjat arbetet med minst en exempelåtgärd (nivå 2).</p>

Ej påbörjad (E): Ingen exempelåtgärd är påbörjad.

Exempel på åtgärder:

- Genomför anpassade kommunikations- och utbildningsåtgärder riktade till olika aktörer för att öka förståelsen för vår vattenmiljö. Kan vara riktade till allmänhet, politiker, berörda tjänstemän, verksamhetsutövare m.fl. Vad är värdet av våra vatten och vad blir konsekvenserna vid olika typer av påverkan? Hur kan påverkan minimeras för ett hållbart nyttjande?
- Informera om risker med muddring och andra åtgärder som initieras för att få bort vattenväxter eller öka tillgänglighet.
- Informera om bryggors påverkan, och hur det går att minska denna påverkan på vattenmiljöerna.
- Informera om risker med att flytta båtar mellan sjöar vilket kan sprida parasiter, sjukdomar och invasiva arter.
- Informera om riskerna med att ”busköra/leka” med vattenskotrar och liknande vilket bland annat orsakar grumling.

Mål 11: Klimatanpassa dagvattenhantering och öka beredskap för extrema skyfall

Huvudaktör för genomförande: Kommunerna.

Medaktörer: VA-huvudmän och VA-bolag, Fastighetsägare, Markägare.

Berörda miljömål: Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö, Giftfri miljö.

Berörda Agenda 2030 mål: 6, 9, 11, 13, 14.

Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:

- Handlingsplan för grön infrastruktur.
- Åtgärdsprogram för Miljömålen Gävleborg 2014–2020.
- Regional handlingsplan för klimatanpassning i Gävleborgs län.

Nuläge och gapanalys: Extrema väderhändelser som skyfall förväntas öka i takt med klimatförändringarna. Många existerande dagvattensystem är underdimensionerade och behöver förnyas. För att inte överbelasta dagvattensystemet behöver retentionsytor skapas som tål tillfällig översvämning. Det behövs även ett förebyggande arbete för att minska risken för förorening vid översvämningar samt bättre beredskap för att minska risken för allvarliga skador vid extrema skyfall.

Förväntad effekt av åtgärden: Minskad negativ påverkan av samhället vid extrema skyfall.

Tidplan för genomförande: Hela programperioden.
Kostnad och finansiering:
Tvåperspektiv som åtgärden har bäring på: Klimatanpassning, Samhällsplanering
<p>Uppföljning:</p> <p>Genomförd (G): Aktören har genomfört minst en exempelåtgärd (nivå 2).</p> <p>Till hälften genomförd (H): Aktören har genomfört arbetet med minst en exempelåtgärd (nivå 2) till hälften.</p> <p>Påbörjad (P): Aktören har påbörjat arbetet med minst en exempelåtgärd (nivå 2).</p> <p>Ej påbörjad (E): Ingen exempelåtgärd är påbörjad.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öka retentionsförmåga för dagvatten. • Främja lokalt omhändertagande av dagvatten. • Skapa multifunktionella dagvattenanläggningar, exempelvis där man med promenadstråk och välplanerad växtlighet bygger upp ett fint naturområde för närboende som bonus utöver rening och retention av dagvatten. • Minska andelen hårdgjorda ytor. • Skydda infiltration till grundvatten. • Riskanalys för förorenade områden som riskerar att översvämmas vid extrema skyfall. • Minskar risk för bräddning vid extrema skyfall. • Med hjälp av översvämningskarteringen anpassa bebyggelse till översvämningsrisken.

Mål 12: Återställande av den fysiska miljön i sjöar och vattendrag
Huvudaktör för genomförande: Länsstyrelsen, kommunerna, Trafikverket.
Medaktörer: skogsbolag, vattenkraftbolag, markägare, Skogsstyrelsen, vägföreningar, Sportfiskarna, Älvräddarna, fiskevårdsområdesföreningar, intresseorganisationer.
Berörda miljömål: Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt en levande kust och skärgård, Ett rikt växt och djurliv.
Berörda Agenda 2030 mål: 6, 11, 15.
<p>Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplan för grön infrastruktur. • Åtgärdsprogram för hotade arter. • Åtgärdsprogram för Miljömålen Gävleborg 2016–2020.
Nuläge och gapanalys: Biologisk återställning av länets vattendrag är en av de viktigaste åtgärderna för att nå miljömålet Levande sjöar och vattendrag. Mer naturliga flöden i sjöar och vattendrag ökar

också resiliensen hos arter och ekosystem, och minskar risken för att invasiva arter tar över. Åtgärder behöver ske för större och mindre vandringshinder, rensade vattendrag, regleringar och flöden med flera fysiska ingrepp. Det är viktigt att kulturarvet bevaras och att åtgärderna för såväl natur- som kulturvård görs integrerat. Åtgärder ska ske i enlighet med arbetet för att nå god ekologisk status enligt vattendirektivet. För att uppnå åtgärden krävs såväl fysiska åtgärder som tillsynsarbete och inventeringsarbete.

Förväntad effekt av åtgärden: Åtgärden kommer skapa levande och vandringsbara vattendrag.

Tidplan för genomförande: Hela programperioden.

Kostnad och finansiering:

Tvåperspektiv som åtgärden har bäring på: Kulturmiljö: Det är viktigt att arbetet görs i samarbete med kulturmiljö så att betydelsefulla fornlämningar bevaras. Klimatanpassning: Levande vattendrag kommer bidra till ökad resiliens mot klimatförändringarnas effekter.

Uppföljning:

Genomförd (G): Aktören har sedan 2023 genomfört minst ett åtgärdsprojekt där man restaurerar eller river ut vandringshinder i sjöar och vattendrag.

Till hälften genomförd (H): Aktören har ett pågående åtgärdsprojekt där man restaurerar eller river ut vandringshinder i sjöar och vattendrag.

Påbörjad (P): Aktören har beslutat att påbörja ett åtgärdsprojekt där man restaurerar eller river ut vandringshinder i sjöar och vattendrag.

Ej påbörjad (E): Inget arbete pågår med att restaurera eller riva ut vandringshinder i sjöar eller vattendrag.

Exempel på åtgärder:

- Återskapa ett naturligt flöde med sten och lekgrus i vattensträckor där det skett en förlust av sådana bottenföreteelser.
- Genomföra moderna miljövillkor för vattenkraften.
- Återskapa ett meandrande vattendrag.
- Åtgärda eller riva ut vandringshinder så att fisk enkelt kan passera samt återupprätta det naturliga flödet i vattendraget.
- Inventera var vattenflöde och kvalitet är lämpliga för lek- och uppväxtområden inför utläggning av sten och lekgrus för bästa restaureringseffekt.
- Återskapa naturliga strukturer i strandzonen där till exempel död ved får ligga kvar.
- Minimera risken för exploatering vid strandlinje genom planläggning och strandskydd.
- Inventera värdefulla arter och habitat.

Mål 13: Skydda ekologiskt värdefulla sjöar och vattendrag

Huvudaktör för genomförande: Länsstyrelsen, kommunerna, Skogsstyrelsen.

Medaktörer: markägare, verksamhetsutövare, ideella organisationer.

Berörda miljömål: Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv.

Berörda Agenda 2030 mål: 6, 11, 15.
Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier: Handlingsplan för grön infrastruktur.
Nuläge och gapanalys: Skyddat vatten är endast en liten bråkdel av de ekosystem som skyddas i länet. Eftersom vatten är en så viktig del av landskapet samtidigt som det är så få sjöar och vattendrag som inte är påverkade så är det viktigt att prioritera arbetet med att skydda flera limniska områden. Detta kommer att skydda det övergripande ekosystemet och landskapsbilden, men också rödlistade arter som flodpärlmusslan.
Förväntad effekt av åtgärden: Åtgärden kommer försäkra att skyddsvärda sjöar och vattendrag kommer att skonas från exploatering.
Tidplan för genomförande: Hela programperioden.
Kostnad och finansiering: Finansiering till exempel genom statliga anslag.
Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Kulturmiljö: Att skydda värdefulla vatten kan bidra till att områden intressanta ur ett kulturmiljöperspektiv också skyddas. Klimatanpassning: Naturliga vattendrag ökar resiliensen i landskapet att stå emot klimatförändringars effekter.
<p>Uppföljning:</p> <p>Genomförd (G): Aktören har sedan 2023 skyddat minst en sötvattensmiljö med syfte att bevara natur och/eller kulturvärden.</p> <p>Till hälften genomförd (H): Aktören arbetar med att skydda en sötvattensmiljö med syfte att bevara natur och/eller kulturvärden.</p> <p>Påbörjad (P): Aktören har beslutat att påbörja skydd av en sötvattensmiljö med syfte att bevara natur och/eller kulturvärden.</p> <p>Ej påbörjad (E): inget arbete pågår med skydd av en sötvattensmiljö med syfte att bevara natur och/eller kulturvärden.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besluta om nya limniska naturreservat. • Besluta om nya naturreservat där man inkluderar limniska habitat. • Se över vattendomar för dammar och kraftverk som leder till vattendynamik som missgynnar vattenanknutna miljövärden. • Ta fram plan på större skyddsavstånd till värdefulla sjöar och vattendrag. • Ta fram GIS-stöd för att göra bedömningar utifrån hela avrinningsområdets påverkan.

Miljömål Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv

Mål 14. Basera översikts- och detaljplanering på underlag och strategier kopplade till biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
Huvudaktör för genomförande: Kommuner.
Medaktörer: Regionen, Länsstyrelsen, entreprenörer, ideella organisationer
Berörda miljömål: God bebyggd miljö, Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar, Frisk luft, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård.
Berörda Agenda 2030 mål: 3, 6, 11, 15.
Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier: <ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplan för grön infrastruktur. • Regionalt skogsprogram Gävleborg. • Åtgärdsprogram för hotade arter. • Friluftsmålen. • Åtgärdsprogram för Miljömålen Gävleborg 2014–2020.
Nuläge och gapanalys: Det avverkas fortfarande värdekärnor och odlingsbar mark i länet exploateras. Kontinuitetsskogar och kontinuitetskrävande arter behöver bevaras samt sociala värden värnas. Det är viktigt med tydliga vägledningar som kan stötta och att fysisk planering baseras på relevanta underlag.
Förväntad effekt av åtgärden: Natur som är viktiga för den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster bevaras i större utsträckning än idag. Bevarande av natur inom tätorter bidrar även till klimatanpassning, frisk luft och friluftsliv för jämlik folkhälsa. Vägledningar som tar hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster är kopplade till översikts- och detaljplanering.
Tidplan för genomförande: Hela programperioden.
Kostnad och finansiering: Huvudsakligen kommunal finansiering. Statligt projektbidrag.
Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: Samhällsplanering, klimatanpassning.
Uppföljning: Kriterier för genomförande: Genomförd (G): Kartering och vägledning för biologisk mångfald och ekosystemtjänster är framtaget och är kopplat till översikts- och detaljplanering. Till hälften genomförd (H): Kartering och framtagande av vägledning för biologisk mångfald och ekosystemtjänster är pågående. Påbörjad (P): Planer finns för hur och när kartering och vägledning för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, ska tas fram. Ej påbörjad (E): Inga vägledningar för biologisk mångfald och ekosystemtjänster är framtagna eller kopplade till översikts- och detaljplanering.

Exempel på åtgärder:

- Bistå med vägledning till aktörer som behöver komma i gång med kartering och åtgärdsförslag för att främja biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Kartera och inventera befintliga naturvärden och ekosystemtjänster i syfte att ta fram planeringsunderlag samt utforma praktiska tekniska lösningar inom verksamheten för att använda underlagen (ex. GIS-lösningar).
- Strategiska planeringsunderlag som kartering av viktiga områden för friluftsliv och kommunala friluftspaner, tas fram och följs upp.
- Använd nya och befintliga underlag för att ta fram strategiska dokument för bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster som till exempel grönstrukturprogram eller liknande.
- Genomför ekosystemtjänstkarteringar.
- Inkorporera underlag från ekosystemtjänstkarteringar i översikts- och detaljplanering.
- Integrera data från ekosystemtjänstkarteringar i GIS-system.
- Instifta fler naturreservat för att säkerställa ett långsiktigt bevarande av natur med särskilt höga värden kopplade till biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreation.
- Minska ianspråktagande av jordbruksmark.
- Minska exploatering av havsstrandlinjen, dvs bebyggelse längs med kusten, för allas jämlika tillgång till vattnet för rekreation.
- Jobba med 3-30-300. (The 3-30-300 Rule for Healthier and Greener Cities: Nature Based Solution Institute (nbsi.eu). Länk: <https://nbsi.eu/the-3-30-300-rule>)

Mål 15: Motverka spridning av invasiva främmande arter

Huvudaktörer för genomförande: Kommuner, Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Tullverket, markägare.

Medaktörer: fastighetsägare, aktörer inom skogs- och jordbruk, tomt- och kolonilottsägare, entreprenörer inom jordbruk, ideella föreningar, vägsamfälligheter, privatpersoner.

Berörda miljömål: Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap.

Berörda Agenda 2030 mål: 15.

Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier:

- Handlingsplan för grön infrastruktur.
- Åtgärdsprogram för hotade arter.
- Invasiva främmande arter.
- Åtgärdsprogram för Miljömålen Gävleborg 2014–2020.

Nuläge och gapanalys: Invasiva främmande arter lever i olika livsmiljöer - på land och i vatten. De sprider sig och konkurrerar ut inhemska arter.

Växter som är kopplade till ängs- och betesmarker minskar i antal, delvis genom konkurrens från invasiva främmande arter.

<p>Det finns behov av ökad kunskap och medvetenhet om spridning av invasiva främmande arter. Det behövs åtgärder för att bekämpa/begränsa invasiva främmande arter, både i och utanför skyddade områden.</p>
<p>Förväntad effekt av åtgärden: Större medvetenhet och minskad spridning av invasiva främmande arter.</p>
<p>Tidplan för genomförande: Hela programperioden.</p>
<p>Kostnad och finansiering: Beroende på vilka åtgärder som väljs att sättas in kan extern finansiering krävas. I övrigt inom ordinarie verksamhet.</p>
<p>Tvårperspektiv som åtgärden har bäring på: Kulturmiljö</p>
<p>Uppföljning: Kriterier för genomförande:</p> <p>Genomförd (G): Kunskap om invasiva främmande arter har ökat och åtgärder görs kontinuerligt.</p> <p>Till hälften genomförd (H): kartläggning om förekomst av invasiva främmande är påbörjat, likaså planering av åtgärder.</p> <p>Påbörjad (P): Framtagande av kunskapsunderlag och planer för bekämpning av invasiva främmande arter planeras.</p> <p>Ej påbörjad (E): Inga planer för ökad kunskap eller åtgärder mot invasiva främmande arter är påbörjade.</p>
<p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öka kunskapen hos aktörer och privatpersoner om hur spridning av invasiva främmande arter kan förhindras, hur dessa arter ska hanteras vid bekämpning samt vilka ekonomiska stöd som finns att söka. • Öka kännedomen om var invasiva arter finns genom att fler rapporterar in fynd till www.invasivaarter.nu (samt www.rappen.nu för vattenlevande arter). • Ta fram planer för att förhindra spridning av invasiva främmande arter, exempelvis jättebalsamin, jätteloka, parkslide och blomsterlupin. • Bekämpa invasiva främmande arter genom att slå av sådana växter innan de gått i frö, t ex vid vägkanterna. • Öka medvetenheten om vilka arter som inte lämpar sig att plantera i trädgårds- och parkodlingar med risk för spridning. • Endast använda fröer/plantor från växtarter som är naturliga för platsen och är av regionalt ursprung vid utsädd eller plantering. • Kartera förekomster av invasiva främmande arter. • Aktivt verka för att främmande arter inte sprids.

Mål 16. Stärka tillgången till vardagsnära naturområden för friluftsliv

Huvudaktör för genomförande: Kommuner.
Medaktörer: Kommuner, Länsstyrelsen, skolor och fastighetsägare.
Berörda miljömål: God bebyggd miljö, Ett rikt växt- och djurliv.
Berörda Agenda 2030 mål: 3, 10, 11, 15.
Berörda regionala mål, handlingsplaner och strategier: <ul style="list-style-type: none"> • Sveriges friluftslivsmål. • Regionalt skogsprogram Gävleborg. • Handlingsplan för grön infrastruktur. • Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi, 6.10. • Åtgärdsprogram för Miljömålen Gävleborg 2014–2020.
Nuläge och gapanalys: Behov av förtätning och exploatering av bostäder med tillhörande infrastruktur, är en utmaning för sociala värden och kulturvärden i befintlig bebyggelse. Det förekommer exploatering av grönområden som försämrar jämlik tillgång till vardagsnära natur för friluftsliv, rekreation och naturupplevelser. Behovet av vardagsnära natur behöver tydliggöras inom kommunernas översiktsplaneringar.
Förväntad effekt av åtgärden: Kartering av friluftsliv eller grönyteplanering är påbörjat i flera kommuner. Större hänsyn tas till naturområden nära där många bor, för god tillgång till vardagsnära natur med sociala och kulturella värden.
Tidplan för genomförande: Hela programperioden.
Kostnad och finansiering: Ordinarie verksamhet samt externa medel.
Tvärperspektiv som åtgärden har bäring på: samhällsplanering, livsmedelsstrategin.
Uppföljning: Kriterier för genomförande: Genomförd (G): Kopplat till översikts- och detaljplanering, finns planerat hur och var natur- och friluftsområden samt vardagsnära natur ska värderas, bevaras och tillgängliggöras. Dessa har tagits fram med bred förankring där hänsyn tagits till folkhälsa, klimatanpassning och grön infrastruktur. Till hälften genomförd (H): Processen med att kartera natur- och friluftsområden och vardagsnära natur samt planer för skydd och skötsel av dessa, är igång. Påbörjad (P): Det finns planer på att kartera natur- och friluftsområden och skapa planer för hur vardagsnära natur ska skyddas och göras tillgänglig. Ej påbörjad (E): Vardagsnära natur beaktas inte i samhällsplaneringen.
Exempel på åtgärder: <ul style="list-style-type: none"> • Tydliggör tillgång till vardagsnära natur för friluftsliv, inom kommunernas översiktsplaner, genom kartering av friluftsliv, grönyteplanering eller liknande strategiska dokument. • Beakta folkhälsoperspektivet i friluftslivs- och grönytestrategier.

- Ta fram strategi för bevarande och/eller återskapande grön infrastruktur inom tätorter.
- Säkerställ tillgänglig natur vid länets skolor.
- Säkerställ tillgänglig natur vid länets vård- och äldreboenden, till exempel trädgårdar, uteplatser och promenadslingor, anpassade för rullstol.
- Se över och planera för laddstationer och kollektivtrafik till välbesökta naturområden.
- Skapa fler naturreservat för skydd av natur och för att främja friluftsliv.
- Sök extern finansiering till åtgärder för tillgänglig natur.
- Skapa ängar och lämna mindre förvildade områden till förmån för naturupplevelser och biologisk mångfald, inom parkskötsel.
- Beakta stadsnära odling i den fysiska planeringen.
- Stärk kunskap om allemansrätten i alla åldrar och jobba aktivt mot nedskräpning i naturen.
- Undanta all skog inom 300 m från skolor, förskolor och äldreboenden från exploatering.
- Lägg till i detaljplaner, att inte bygga bort grönytor.
- Uppmuntra att söka LONA-bidrag för att tillgängliggöra vardagsnära natur.
- Verka för hyggesfritt skogsbruk.

Miljömål Giftfritt och cirkulärt samhälle

Mål 17. Implementera åtgärderna från Kretsloppsplanen

Appendix 2 Gap-analys i Gävleborgs län

Utifrån den årliga regionala uppföljningen 2021 gjordes en gapanalys för att få syn på de största utmaningarna kopplat till tillståndet i miljön i länet och för att vägleda inriktningen för åtgärdsprogrammet. Nedan sammanfattas gapanalysen för respektive miljömål som åtgärdsprogrammets fyra temaområden valts ut utifrån.

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Myllrande våtmarker	Nej	Negativ	Utdikning och igenväxning största hotet mot våtmarkerna i länet

<p>Återstår att skydda 1 267 ha i Myrskyddsplanen. Det behövs också nyanläggning och restaurering av våtmarker</p> <p>Behov av bättre tillsyn över aktiviteter inom stadsplanering och vägbyggande</p> <p>Körskador i skogsbruket behöver minska och timmerupplag i utströmningsområden ger negativ påverkan</p> <p>Behövs mer kunskap om hur våtmarkernas funktioner och ekosystemtjänster påverkas av nyttjande och klimatförändringar</p> <p>Intresset hos markägare för att söka medel till anläggning och restaurering av våtmarker har minskat</p>
--

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Ett rikt odlingslandskap	Nej	Negativ	<p>Kritiskt:</p> <p>Upphörd hävd och igenväxning. Minskande antal produktionsdjur och lantbruksföretag är det största hotet mot öppet odlingslandskap.</p> <p>Viktigt:</p> <p>Kompetenshöjande insatser och finansieringsmöjligheter avgörande i flertalet frågor. Miljöstöd viktigt, men finns behov av ekonomiskt stöd till bevarande av kultur- och bebyggelsemiljöer, lantraser, växtgenetiska resurser och att tillgängliggöra miljöer för friluftslivet.</p> <p>Positivt:</p> <p>Stort intresse i länet för att söka stöd för restaurering av ängs- och betesmarker.</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Ett rikt växt och djurliv	Nej	Negativ	<p>Fler skogar behöver undantas skogsbruk, men även andra naturtyper saknar gynnsam bevarandestatus</p> <p>Skogsbruksmetoderna behöver naturvårdsanpassas</p>

<p>Vattendrag behöver återställas efter flottning</p> <p>Förhindra spridning av invasiva arter och öka kunskap och medvetenhet i frågan</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Levande skogar	Nej	Negativ	<p>Det avverkas värdekärnor och kontinuitetsskogar. Skogar med höga naturvärden behöver bevaras (formellt skydd + frivilliga avsättningar)</p> <p>Skador på miljövärden behöver upphöra (bättre miljöhänsyn + bättre kunskap om förekomst av miljövärden)</p> <p>Krävs ökat landskapsperspektiv – skapa en fungerande grön infrastruktur</p> <p>Behövs ökad användning av hyggesfria skogsbruksmetoder (bevara kontinuitetsskogar och kontinuitetskrävande arter, värna sociala värden)</p> <p>Behövs mer varierade skogar (ålder, trädslag, död ved)</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Levande sjöar och vattendrag	Nej	Neutral	<p>De flesta av länets vattendrag är påverkade av fysiska ingrepp.</p> <p>God status nås bara i en tredjedel av sjöar och en femtedel av vattendragen.</p> <p>De viktigaste problemen är vandringshinder, morfologiska förändringar, flödesförändringar pga. reglering och rensning samt försurning och övergödning.</p> <p>Restaureringsåtgärder ger effekt, men går långsamt (t ex åtgärdas ca 30 vandringshinder per år av mer än 2500 totalt)</p> <p>Miljöanpassning av vattenkraften ett måste om målet ska nås. Lagstiftning och praxis otillräcklig.</p>

Alla vatten har höga halter av kvicksilver och PBDE (flamskyddsmedel). Flera sjöar och vattendrag uppnår inte heller god kemisk status pga. miljögifter, främst metaller.

Flodpärlmussla: krävs åtgärder om bestånden inte ska dö ut på sikt

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Hav i balans samt levande kust och skärgård	Nej	Neutral	<p>Nås inte pga långsam återhämtningsförmåga i miljön, långsam åtgärdstakt, bristfälliga underlag och bristande fysisk planering av kust och hav.</p> <p>God ekologisk status i 46% av länets kustvatten. Övergödning vanligaste orsaken till att god status inte nås</p> <p>Inga kustvatten uppnår god kemisk status (kvicksilver, PDBE, dioxiner, antracen, bly, kadmium, TBT + oklassade)</p> <p>Ökad exploatering ett hot (38% av havsstrandlinjen är bebyggelsepåverkad, näst högst i landet). Krävs god fysisk planering och genomslag för befintligt kunskapsunderlag i planeringen. Behövs också förbättrat underlag.</p> <p>Det storskaliga trålfisket efter foderfisk nära kusten behöver minska. Tillsyn av miljöbrott behöver öka.</p> <p>Etablering av invasiva fiskarten svartmunnad smörbult under 2020.</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Ingen övergödning	Nej	Neutral	<p>Övergödning orsak till att 7% av vattendrag, 53 % av sjöar och 30% av kustvatten inte bedöms nå god status till 2020. Mest vid kusten, ett begränsat problem i inlandsvatten. Lokalt kan näringsämnen från åkermark och enskilda avlopp ge negativa effekter.</p> <p>Massaindustri och avloppsreningsverk står för stora utsläpp av fosfor och kväve till vatten. Från reningsverk främst i samband med bräddning.</p> <p>Utsläpp har minskat, men belastningen på havet har inte minskat med samma andel.</p> <p>Krävs utvecklad miljöövervakning samt egenkontroll hos verksamhetsutövare för att kunna bedöma status och effekter av åtgärder</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Bara naturlig försurning	Nej	Neutral	<p>Ca 12% av vattendragen bedöms inte nå god status pga försurning.</p> <p>Försurningen märks främst som tidvis låga pH-värden i vattendrag ("surstöt" efter kraftig nederbörd). Huvudorsaker är markens svaga återhämtningsförmåga och förändrad markanvändning, dvs intensifierat skogsbruk och granplantering på tidigare jordbruksmark de senaste 100 åren. Skogs- och våtmarksdikning ökar sannolikt magnituden på surstötar.</p> <p>Behövs askåterföring i samband med uttag av GROT, men även stubbuttag och skogsgödsling påverkar försurningsläget negativt.</p> <p>Kalkning prioriteras i vattendrag där flodpärlmussla finns, men resultat av kalkning kan spolieras av en kraftig "surstöt" och hela bestånd slås ut.</p> <p>Önskvärt med markkemiska provtagningar för bedömningar av försurning och övergödning i länet.</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Grundvatten av god kvalitet	Nära		<p>Tillståndet överlag gott. Finns bara ett fåtal grundvattenförekomster i länet med otillfredsställande kemisk status, ingen med otillfredsställande kvantitativ status. Men stora kunskapsluckor i bedömningen av miljötillstånd.</p> <p>Det tar lång tid att avhjälpa kända problem, och åtgärderna är underfinansierade. Krävs att dricksvattenstödet och extrasatsningar inom miljöövervakning tillförs under längre tid.</p> <p>80 % av befintliga vattentäkter har vattenskyddsområde, men flera följer inte nuvarande lagstiftning och behöver ses över. Behövs också ökade informationsinsatser till allmänheten om vikten av att följa föreskrifterna.</p> <p>Många tar dricksvatten från egen brunn. Många av brunnarna har kvalitetsproblem (t ex flourid, järn, natrium, klorid, radon, uran, bakterier, organiskt material). Behövs insatser för att informera brunnsägare om vikten av att undersöka kvaliteten på vattnet. Data från enskilda brunnar bör samlas och tillgängliggöras i nationell databas.</p> <p>Ingen minskade trend för uttag av naturgrus i länet sedan 2011. Teknikutveckling och forskning behövs för att öka andelen bergkross i betongprodukter.</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
God bebyggd miljö	Nej	Neutral	<p>Olika kommuner i länet har olika förutsättningar att vidta åtgärder och rekrytera kompetenser. Viktigt med tydliga vägledning som kan stötta.</p> <p>Viktigt att fysisk planering baseras på relevanta underlag</p> <p>8 av 10 kommuner har antagna riktlinjer för bostadsförsörjning. Bostadsmarknaden ser ut att gå mot balans, men fortsatt ansträngt läge i centralorterna. Stort behov av bostäder för de grupper som ha svårast att ta sig in på bostadsmarknaden.</p>

<p>Andelen nybyggda bostäder inom 400 meter från hållplats har minskat på senare år</p> <p>Trafikbuller ett bekymmer i detaljplaneringen</p> <p>Jordbruksmark fortsätter att tas i anspråk för exploatering</p> <p>Samtliga kommuner har aktuella avfallsplaner och trenden för avfall går mot mer återbruk</p> <p>Kulturmiljövärden, ex. skyddad bebyggelse, och eller grönområden, ex. närhet till skyddad natur, behöver beaktas mer.</p>
--

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Frisk luft	Nära	Neutral	<p>Luftkvaliteten generellt god, men gränserna för flera ämnen överskrids eller riskerar att överskridas.</p> <p>Småskalig förbränning (pellets- och vedeldning) och avgaser och slitagepartiklar från trafik skapar höga halter föroreningar lokalt. Hög andel bilar med dubbdäck och hög andel ved- och pelletsbränning. Industriutsläpp försämrar luftkvaliteten i ett större geografiskt perspektiv</p> <p>Viktigaste åtgärder: minskad trafik av förbränningsmotorer i tätorter och i trafikintensiva områden, minskat utsläpp från industrier och från småskalig förbränning.</p> <p>Luftkvaliteten generellt god, men gränserna för flera ämnen överskrids eller riskerar att överskridas.</p>

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Giftfri miljö	Nej		<p>För att målet ska nås krävs kraftiga åtgärder på alla nivåer. Trenden av ökande kemikalieanvändning måste vändas och utsläpp i alla samhällets delar minska. Förorenade områden måste saneras.</p> <p>Kända miljögiftsproblem i länet är bl a höga halter av kvicksilver, dioxiner i fisk, metaller och gifter i mark, vatten och</p>

sediment. Störst påverkan på miljön från gifter sker i närhet av städer, industrier och vägar.

Saknas mycket kunskap om effekter av kemikalier, inte minst av nyare substanser och den sammanlagda exponeringen. Försiktighetsprincipen måste drivas hårdare samtidigt som människans utsläpp minskar.

Miljömål	Nås målet till 2030?	Trend	Budskap från regional årlig uppföljning
Begränsad klimatpåverkan	Ingen regional uppföljning	/	<p>Utsläppen fortsätter att minska regionalt</p> <p>I länet står transportsektorn och den energiintensiva industrin för de största utsläppen</p> <p>Gles bebyggelsestruktur och tung industri ger hög bilanvändning per person och mycket transporter</p> <p>Samhällsplaneringen behöver rikta in sig mot transportsnåla lösningar</p> <p>Krävs en omfattande förändring av beteende- och konsumtionsmönster i samhället</p> <p>God potential för vindkraft både på land och till havs. Ökad utbyggnad vore positivt för målet.</p>

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Rapportering av ej verkställda beslut och avbrott, LSS och SoL 2023

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har att var tredje månad rapportera ej verkställda, bifallsbeslut inom SoL/LSS till inspektionen för vård och omsorg, till kommunfullmäktige och kommunrevisionen.

Inspektionen för vård och omsorg har möjlighet att initiera beslut om sanktionsavgift hos Förvaltningsrätten om kommunen inte verkställer besluten inom skälig tid.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-02-29
Beslut-202400032-SN-§ 18

Rapportering av ej verkställda beslut och avbrott, LSS och SoL 2023

Socialnämndens beslut

Socialnämnden lämnar rapporter till inspektionen för vård och omsorg, revisionen och kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har att var tredje månad rapportera ej verkställda, bifallsbeslut inom SoL/LSS till inspektionen för vård och omsorg, kommunfullmäktige och kommunrevisionen.

Inspektionen för vård och omsorg har möjlighet att initiera beslut om sanktionsavgift hos Förvaltningsrätten om kommunen inte verkställer besluten inom skälig tid.

Inrapporterade ej verkställda beslut kvartal 4 (okt-dec 2023)

Nyrapporteringar

Beslut avseende kontaktfamilj enligt SoL 4 kap 1 daterat 2023-09-20 har inrapporterats som ej verkställt då det ej hittats någon passande familj som kan åta sig uppdraget.

Beslut avseende kontaktfamilj enligt SoL 4 kap 1 daterat 2023-09-20 har inrapporterats som ej verkställt då det ej hittats någon passande familj som kan åta sig uppdraget.

Beslut avseende daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS har inrapporterats som ej verkställt för kvartal 4 men har därefter blivit verkställt from 2024-01-22

Återrapporteringar

Beslut avseende daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS daterat 2023-05-19 har inrapporterats som verkställt from 2023-12-08.

Beslut avseende avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS daterat 2022-11-09 har inrapporterats som avslutat då beslutet var tidsbegränsat. En ny ansökan har därefter inkommit och en verkställighet har kunnat påbörjas.

Socialnämnden

Beslut avseende sysselsättning enligt SoL 4 kap 1 daterat 2023-02-21 var ej verkställt för perioden men har nu inrapporterats som verkställt from 2024-01-09 .

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kvartal 4 2023

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Revisionen

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Avsägelse från uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige - Allan Olsson (SD)

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige godkänner avsägelsen från Allan Olsson (SD).
2. Kommunfullmäktige begär uppgift från länsstyrelsen om ny ledamot för sverigedemokraterna i kommunfullmäktige.

Ärendet

Allan Olsson (SD) inkom 2024-02-26 med en avsägelse avseende uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige för sverigedemokraterna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-02-27
Avsägelse Allan Olsson

Skickas till

Allan Olsson

Edsbyn 24-02-26

Av Hälsoskäl

Härmed avsäger jag mej

från kommunfullmäktige

för Sverige demokraterna

Allan Olsson

Galven 1065

822 92 Alfta

Allan Olsson

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Avsägelse från uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige - Olof Bylund (SD)

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige godkänner avsägelsen från Olof Bylund (SD).
2. Kommunfullmäktige begär uppgift från länsstyrelsen om ny ersättare för sverigedemokraterna i kommunfullmäktige.

Ärendet

Olof Bylund (SD) inkom 2024-03-06 med en avsägelse avseende uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige för sverigedemokraterna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-06
Avsägelse Olof Bylund

Skickas till

Olof Bylund

Ovanåkers kommun Kommunstyrelsen 2024-03-06
Dnr 2024 / 00273

ALFTA 240306

Härmed avsäger jag mig från alla uppdrag i SD Sverigedemokraterna i Ovanåker

Mvh Olle Bylund

430410-0376

3
Olle Bylund

Kommunstyrelseförvaltningen
Kommunsekreterare
Yanina Westergren 0271-570 77
yanina.westergren@ovanaker.se

Information till kommunfullmäktige för kännedom 2024-05-06

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, 2024-04-26
- Familjerådgivningen Verksamhetsberättelse 2023
- Familjerådgivningen - Väntetid statistik 2023 Bollnäs Ovanåker
- Protokollsutdrag 2024-02-07 § 2 Medborgarförslag - Park vid gamla Celsiusskolan F-6

Verksamhetsberättelse familjerådgivningen 2023

Familjerådgivningen för Bollnäs och Ovanåkers kommuner

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse familjerådgivningen 2023	1
Innehållsförteckning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Förord	3
Organisation	3
Uppdrag	3
Tillgänglighet	4
Sekretess	4
Personal	5
Behandlingsarbete	5
Statistik	5
Statistik Bollnäs och Ovanåkers kommuner	6
Familjerådgivningens utåtriktade arbete	7

Förord

Verksamhetsberättelsen för 2023 och dess innehåll avser att vara den årliga redogörelsen av samverkan för Bollnäs och Ovanåkers kommuner. Verksamhetsberättelsen är upprättad av enhetschef Chatarina Plomé i samverkan med familjerådgivare Malén Sörfelth.

Organisation

Familjerådgivningen är sedan 1995 en lagstadgad, kommunaliserad verksamhet. Den ska vara en självständig verksamhetsgren med höjt sekretesskydd och inte inordnas i den övriga verksamheten inom Socialtjänsten (Reg. Prop 93/94:4)

Verksamheten sker sedan november 2019 i samverkan mellan Bollnäs (ca 27 000 invånare) och Ovanåkers (ca. 11 700 invånare) kommuner med totalt ca 38 700 invånare. Den är organiserad under Socialtjänsten Bollnäs kommun.

Familjerådgivningens mottagningslokal finns på Collinigatan 2 i Bollnäs. Mottagningslokalen avser invånare från båda kommunerna Bollnäs och Ovanåker. Besöksavgiften för besökare är 100 kr per samtal.

Enligt samverkansavtal betalar Bollnäs kommun ut besöksavgiften för besökare från Ovanåkers kommun en gång per år. Under tiden 1 januari – 31 december 2023 har 78 besök skett av invånare från Ovanåkers kommun. Ovanåkers kommun ska fakturera Bollnäs kommun för totalt 78 besök à 100kr för ovanstående tid, totalt 7.800kr.

Familjerådgivningen är sedan november 2019 en del av individ- och familjeomsorgen inom socialförvaltningen i Bollnäs kommun och har samma enhetschef som familjebehandlare och Beroendecentrum. Familjerådgivaren deltar därför vid APT med dessa medarbetare och vid möten/utbildningar som ges till alla medarbetare.

Under hösten 2023 har en process gällande en förändring av familjerådgivningens organisatoriska tillhörighet slutförts. Under år 2024 kommer familjerådgivningen att organiseras under verksamhet förebyggande och hälsa.

Uppdrag

Familjerådgivningens mål är att genom samtal bidra till goda familjerelationer, vilket är en viktig del i ett hälsosamt liv.

Familjerådgivningens uppdrag formuleras i Socialtjänstlagen (SoL) 5 kap 3§, tredje och fjärde stycket: *”Kommunen skall sörja för att familjerådgivning genom kommunens försorg eller annars genom lämplig yrkesmässig rådgivare kan erbjudas dem som begär det. Med familjerådgivning avses i denna lag en verksamhet som består av samtal i syfte att bearbeta samlevnadskonflikter i parförhållanden och familjer”.*

Familjerådgivningen regleras av SoL 14 kap. 1§ 3 st om anmälningsplikt, 15kap. 2§ om tystnadsplikt samt i offentlighets- och sekretesslagen 2009:400, 26 kap. 3§ om sekretess. Familjerådgivare för inga journaler. Par som så önskar kan vara anonyma. Familjerådgivningen är den enda samhällseliga instansen som har den vuxna parrelationen som sin specialitet.

Tillgänglighet

Familjerådgivningen drivs i avskild lokal i Bollnäs. För att komma till familjerådgivningen krävs tidsbokning i förväg. Familjerådgivningen för Bollnäs och Ovanåkers kommuner nås på telefon 0278-255 00. Om man inte får svar så ges möjlighet att lämna meddelande i röstbrevlåda och sedan bli uppringd.

Familjerådgivaren sköter bokning av samtal och den administration som krävs med besökare vad gäller telefonsamtal, sms etc. När tid har bokats via telefonsamtal sänds sedan oftast ett sms med information om tid mm inför besöket. Konversation via sms underlättar för besökare att meddela förhinder alternativt önskan om ny tid. Sms-kontakt sker endast till de besökare som godkänt det utifrån GDPR. I övriga fall sker kontakt via telefonsamtal.

Familjerådgivningens besöksadress är Collinigatan 2 i Bollnäs. Lokalen är belägen i Krokanen-huset, tre trappor upp. Lokalen nås både via trappa och hiss. Besöksadressen avser boende både i Bollnäs och i Ovanåkers kommuner.

Familjerådgivningen är bland annat inriktad att ge stöd i krissituationer och väntetiden bör därför vara rimlig. Människor som kontaktar familjerådgivningen vill ofta ha snabb kontakt utifrån en stark motivation och önskan om förändring av sin livssituation. Socialstyrelsen rekommenderar att väntetiden för att komma till ett första samtal inte bör överstiga två veckor. Medelväntetiden för familjerådgivningen i Bollnäs har under år 2023 varit 39 dagar enligt den totala statistiken för nya ärenden i Bollnäs och Ovanåkers kommuner. Flera besökare har påtalat svårigheten att vänta och att de upplevt att väntetiden till ett första samtal eller uppföljande samtal har varit för lång. Några klagomål har inkommit till båda kommunerna. Mot bakgrund av detta mäts sedan januari 2023 väntetid varje månad och tas fram ur verksamhetens statistiksystem. Syftet är att se väntetid under en längre period.

Sedan familjerådgivningen övergick i Bollnäs kommuns regi med samverkan av Ovanåkers kommun har medelväntetiden mer än fördubblats räknat i antal dagar från år 2021 till år 2023.

Familjerådgivarens uppfattning är att fler besökare avbokar eller uteblir när väntetiden blir längre. Under 2023 har 120 registrerade besökare avbokat sent samt 13 besökare uteblivit vid familjerådgivningen Bollnäs Ovanåkers kommuner. Medelväntetiden har under de senaste åren varierat enligt tabellen nedan.

År	2020	2021	2022	2023
Väntetid	13 dagar	15 dagar	29 dagar	39 dagar

Mer information kring väntetid per månad under år 2023 finns i bilaga 1.

Sekretess

Familjerådgivningens verksamhet bygger på förtroende och frivillighet och omfattas av en sträng sekretess som gäller för kommunala familjerådgivning (OSL 26 kap. 3§). Sekretess gäller alla uppgifter som lämnats i samband med samtal.

Anmälningsskyldighet föreligger, varvid sekretessen bryts vid speciella situationer

- När familjerådgivaren får kännedom i sin verksamhet om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet, gäller anmälningsplikt (SoL 14 kp. 1§, 3 st).

- Familjerådgivare har begränsad vittnesplikt. En familjerådgivare kan inte höras av polis eller domstol om något de blivit anförtrodda i samband med rådgivningen om det inte är medgivet i lag (Rättegångsbalken 36 kap. 5§)

Personal

Verksamheten består av 1,0 årsarbetare familjerådgivare. Familjerådgivare är Malén Sörfelth. Malén är socionom, har påbyggnadsutbildning i systemisk familjeterapi så kallad steg 1-kompetens och utbildning i Sexologi 7,5 hp.

Behandlingsarbete

Familjerådgivningen vänder sig till par, föräldrar och familjer som behöver hjälp i olika samlevnadsfrågor. Familjerådgivarens främsta uppgift är att bedriva samtal med vuxna.

Familjeliv och föräldraskap kan i faser i livet innebära olika påfrestningar. Familjerådgivaren möter ofta problem med kombinationen av traumatisk kris och utvecklingskris. Det är viktigt att normalisera utvecklingskriser som något som ingår i livet, men som ändå kan innebära svårigheter. Ofta finns ett önskemål att få hjälp med konflikthantering, förbättrad kommunikation, samarbete kring barn efter separation, dina-mina barn-problematik, akuta kriser utifrån otrohet, svartsjukeproblematik, sexuell problematik, relationssvårigheter till följd av stress, sjukdom, missbruk, ekonomiska problem med flera.

Samtalen med familjerådgivaren är oftast 90 minuter. Familjerådgivaren har ett självständigt behandlingsansvar. Familjerådgivaren har inget myndighetsansvar, uppgiften är att arbeta med vägledning, psykologisk förändring och problemhantering. Familjerådgivarens arbete går ut på att identifiera hinder för problemlösning, tydliggöra och underlätta dialog med syfte att paren gemensamt kan finna nya lösningar och fatta beslut kring sin relation. Samtalen kan ha olika karaktär, utforskande och klargörande samtal, krisbearbetning, kortare kontakt med begränsat fokus, längre bearbetade samtalsserier, samtal kring fortsatt samarbete utifrån föräldraperspektiv efter separation.

I arbetet finns ett uttalat barnperspektiv även om barn sällan deltar i samtalen. Par som väntar barn och par med små barn prioriteras i möjligaste mån.

Statistik från nationell nivå

Myndigheten för familjerätt- och föräldraskapsstöds (MFoF) har sedan år 2017 uppdrag att samla in nationell statistik för familjerätt och familjerådgivning. Statistiken samlas årligen in i januari och publiceras i april. Därför finns enbart nationell statistik att tillgå för åren fram till år 2022.

2022 års statistik i sammanfattning från MFoF

- Antal ärenden per 1 000 invånare i åldern 18–69 år har ökat sedan det föregående året och är på samma nivå som åren 2015–2020.
- Antal personer per 1 000 invånare i åldern 18–69 år som besökt den kommunala familjerådgivningen har ökat sedan det föregående året.
- Antal barn per 1 000 invånare i åldern 0–17 år som berörs av kommunal familjerådgivning har ökat sedan det föregående året, men är fortsatt lägre jämfört med åren 2012–2019.
- Det finns en variation mellan 5 till 21 personer i landets län vad gäller antal personer, per 1 000 invånare i åldern 18–69 år, som besökt kommunal familjerådgivning.
- Omfattningen avseende antal samtal visar att det fortsatt är vanligast med 2–4 samtal.

- Vanligaste åldern bland besökarna är mellan 30–39 år.
- Reparationsarbete är fortsatt den vanligaste tyngdpunkten i behandlingen.

Gifta och samboende är fortsatt de vanligaste relationerna vid kommunal familjerådgivning och reparationsarbete är den vanligaste tyngdpunkten i behandlingen.

(<https://www.mfof.se/sarskilda-innehallssidor/statistik/official-statistik/familjeradgivning.html>)

Av MFoF:s statistik för år 2022 framkommer vidare att nyttjandet av familjerådgivning, samt barn som berörs av familjerådgivning, har ökat sedan 2021. Vad gäller familjerätt är det sammanfattningsvis färre barn som berörs av familjerättsliga ärenden.

Statistik Bollnäs och Ovanåkers kommuner

Av tabellen nedan framkommer att antalet ärenden på familjerådgivningen ökat efter pandemin men är ännu inte uppe i samma nivå som år 2018.

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal ärenden							
Bollnäs	84	91	78	95	78	86	81
Ovanåker	24	35	36	25	25	26	31
Totalt	108	126	114	120	103	112	112

Vad avser hur många samtal som genomförts så har detta minskat från 315 år 2022 till 276 år 2023. Det är en minskning med 12 procent. Detta kan vara en följd av att antalet avbokningar/uteblivna besök ökat som följd av längre väntetid för samtal.

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal samtal							
Bollnäs	210	214	154	275	220	254	198
Ovanåker	56	70	63	84	50	61	78
Totalt	266	284	217	350	270	315	276

Antalet samtal var som lägst år 2019 och som högst år 2020. Här är det viktigt att komma ihåg att ett huvudmannaskifte med byte av familjerådgivare skedde i november 2019. Den tidigare familjerådgivaren började avsluta sina ärenden under sommaren och det tog tid innan den nya familjerådgivaren hade etablerat kontakt med nya par. År 2021 präglades av pandemin på olika sätt och därför gick antalet samtal ned från året innan, vilket också överensstämmer med vad MFoF konstaterar i sin nationella statistiksammanställning och som redovisades tidigare.

Ett skäl till huvudmannabytet var att det var för få par som erhöll fler än 1-4 samtal. Majoriteten under åren 2017 till 2019 erhöll endast 1 samtal. Detta har nu ändrats. De senaste åren är antalet samtal mer jämnt fördelade i de ärenden som avslutats, vilket framkommer av tabellen nedan.

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Behandlingstyp, avslutade ärenden								
Bollnäs								
1 samtal	33(54%)	39 (56%)	43 (61%)	10 (25%)	6 (29%)	17 (42%)	14(33%)	162
2-4 samtal	19(31%)	26 (38%)	21 (30%)	28 (70%)	10 (48%)	15 (38%)	11(26%)	130
5-8 samtal	5 (8%)	0	5 (7%)	2 (5%)	4 (19%)	3 (8%)	12(29%)	31
9 samtal el fler	4(7%)	4 (6%)	1 (1%)	0	1 (5%)	5(12%)	5 (12%)	20
Summa Bollnäs	61	69	70	40	21	40	42	343
Ovanåker								
1 samtal	10(59%)	15(56%)	21(66%)	3 (25%)	4(50%)	4(33%)	5(33%)	62
2-4 samtal	7(41%)	12(44%)	9(28%)	6(50%)	0	7(58%)	4(27%)	45
5-8 samtal	0	0	2(6%)	2(17%)	3(40%)	1(8%)	5(33%)	13
9 samtal el fler	0	0	0	1 (8%)	1(12%)	0	1 (7%)	3
Summa Ovanåker	17	27	32	12	8	12	15	123

I den nationella statistiken från MFoF för år 2022 framhölls att den vanligaste omfattningen av samtal med familjerådgivare var 2-4 samtal. Både för Bollnäs och Ovanåker är det ungefär en tredjedel av de avslutade ärendena som erhållit 5-8 samtal under år 2023. Det är mer än en fördubbling av antalet samtal än året innan för båda kommunerna. Över tid är det också färre som avslutar kontakten efter enbart ett samtal med familjerådgivaren.

Sammantaget kan ovanstående vara ett uttryck för att verksamheten nu har högre kvalitet och att paren finner det hjälpsamt att ha kontakt med familjerådgivaren för att få stöd att bearbeta sina problem *samtidigt* som detta kan vara en orsak till längre väntetid.

Samverkan mellan Bollnäs och Ovanåkers kommuner för verksamhetsuppföljning

En gång per halvår träffas familjerådgivaren, enhetschef i Bollnäs kommun samt enhetschef och verksamhetschef i Ovanåkers kommun.

I mars genomfördes mötet digitalt och i oktober genom ett fysiskt möte i familjerådgivningens lokaler. Möten har skett 16 mars samt 5 oktober 2023. Vid mötens beskriver familjerådgivaren nulägesituationen och går igenom statistik för verksamheten. Kommunerna har för varandra beskrivit nulägesituation och vad som pågår/utvecklas i kommunernas verksamhet och som kan ha bäring mot familjerådgivningen. Här han det planeras in forum där familjerådgivaren behöver närvara för att lyfta fram och informera om verksamheten för att nå flera medborgare i ett tidigare skede till exempel. I detta forum kom vi också överens om att månadsvis mäta väntetiden utifrån inkomna klagomål från medborgare.

Familjerådgivningens utåtriktade arbete

Målsättningen med familjerådgivningens utåtriktade arbete är att nå människor i ett tidigt skede för att främja psykisk och fysisk hälsa.

Utbildningen Barn i föräldrars fokus (BIFF) gavs under hösten 2022. Det var fyra deltagare. Deltagare var från Bollnäs kommun. Ovanåkerskommuns invånare gavs även möjlighet att delta i utbildningen. Deltagarna har uppgett att det var en värdefull kurs. Att de fått ett större perspektiv och mer kunskap kring barn och deras behov. Varit skönt att träffa andra föräldrar och även se att det kan se olika ut vid en separation. Under år 2023 har familjerådgivaren vid två tillfällen sökt starta sådana utbildningar men dessa har inte kunnat komma tillstånd på grund av för få anmälda. Nu håller vi på att utveckla information kring detta på kommunernas hemsida och där ge möjlighet att anmäla intresse som ett led att nå flera.

Familjerådgivaren har under 2023 besökt Familjecentrum i Bollnäs för att presentera sig och ge information om verksamheten. Besöken har skett i april vid en träff för utrikesfödda föräldrar med barn i åldrar 0–12 mån samt i oktober vid familjecentrums öppna förskola. Ett syfte med detta är att söka nå fler utrikesfödda föräldrar och erbjuda familjerådgivning.

Samverkan med andra kommuner

Familjerådgivning för Bollnäs och Ovanåkers kommuner utförs av en ensam familjerådgivare. Därför är det viktigt att familjerådgivaren ingår i andra sammanhang för kollegialt utbyte av kunskap och andra professionsfrågor. Familjerådgivaren ingår i en samverkan mellan familjerådgivningarna i Hälsingland och Västernorrland. Ett sådant samverkansmöte hölls i Örnsköldsviks kommun med deltagande av familjerådgivare Sundsvall, Hudiksvall, Örnsköldsvik, Härnösand, Kramfors/ Sollefteå, Söderhamn, Bollnäs/Ovanåker. Där deltog även familjerådgivare från kyrkans familjerådgivning som är verksamma i Östersund, Sollefteå, Örnsköldsvik, Kramfors. Detta forum ger viktigt utbyte av erfarenhet då de flesta familjerådgivarna arbetar ensamma på respektive mottagning. Där byttes också information om nuläge, antal besökare, kö, organisation, utbildningar, faktaböcker mm.

Vid mötet framkom att flera kommuner inte kan erbjuda tid till besökare inom de rekommenderade två veckorna. Det är stor efterfrågan om stöd/hjälp av familjerådgivningen. De flesta har familjerådgivare har samtal i 90 minuter. Kostnaden för samtalen varierar från 0 kr till 200 kr samtal. Bokning sker olika, via telefon, online, mail mm. Ingen av familjerådgivarna har begränsat antal samtal.Handledning för familjerådgivarna sker i lite olika konstellationer.

En fördjupad samverkan finns mellan familjerådgivarna i Hälsingland eftersom de sedan hösten 2022 har gemensam handledning. Utöver ett viktigt professionsperspektiv utifrån att alla familjerådgivare arbetar ensamma på sina mottagningar har detta också skett av kostnadseffektiva skäl när handledningskostnaden fördelas på fyra verksamheter. Handledningen sker ungefär en gång per månad.

Handledningen skedde under våren i Söderhamn och under hösten i Ljusdal. Plats/ort byts varje termin för att ansvar samt reseavstånd fördelas mellan kommunerna. Handledare är Åsa Wallander från Gävle som är socionom, auktoriserad familjerådgivare, legitimerad psykoterapeut samt utbildad psykoterapihandledare. Åsa har tidigare varit enhetschef vid familjerådgivningen i Gävle i många år.

Fortbildning

I maj 2023 deltog familjerådgivaren vid de kommunala familjerådgivardagarna som anordnas av Föreningen för Sveriges familjerådgivare(KFR). Det sker nästan varje år med 1,5 dag med olika föreläsare inom kunskapsområdet som

gäller familjerådgivning. Kommunala familjerådgivare dagarna sker oftast en gång per år och ungefär 120 familjerådgivare deltar från hela Sverige.

I oktober deltog familjerådgivaren vid utbildning på Bollnäs folkhögskola om ADHD och som anordnats av socialpsykiatri i Bollnäs kommun. Utbildare var Agneta Björk.

I oktober deltog familjerådgivaren vid digital föreläsning inom sexologiområdet med Tanja Suhinina som anordnades av KFR.

I november deltog familjerådgivaren vid arbetsmiljöutbildning gällande hot och våld som anordnades av individ- och familjeomsorgen för alla medarbetare.

Familjerådgivarna i Hälsingland kommer att ansvara för KFR-dagarna år 2024. Dessa kommer att vara 15-17 maj 2024. Plats kommer vara Hudiksvall. Under 2023 har planering och samverkan skett för att skapa program och kontakta föreläsare.

Väntetid familjerådgivning 2023

Familjerådgivningen är bland annat inriktad att ge stöd i krissituationer och väntetiden bör därför vara rimliga. Människor som kontaktar familjerådgivningen vill ofta ha snabb kontakt utifrån en stark motivation och önskan om förändring av sin livssituation. Socialstyrelsen rekommenderar att väntetiden för att komma till ett första samtal inte bör överstiga två veckor.

Nedan statistik för väntetid avseende Familjerådgivningen Bollnäs och Ovanåkers kommuner. Beräkning skett med hjälp av dataprogram fam 2000

Beräknat utifrån nybesök. Uppgifterna är utifrån antal dagar

	2020	2021	2022	2023
Jan	8	17	20	17
Feb	14	12	22	34
Mars	12	16	32	41
April	13	11	47	36
Maj	8	9	39	46
Juni	18	12	45	36
Juli	39	0	0	59
Aug	11	6	20	27
Sept	8	11	35	38
Okt	23	17	36	42
Nov	21	27	47	47
Dec	15	29	37	38

2020 var medelväntetiden för ny besökare under året 13 dagar enligt den totala statistiken för Bollnäs och Ovanåkerskommuner.

2021 var medelväntetiden för ny besökare under året 15 dagar enligt den totala statistiken för Bollnäs och Ovanåkerskommuner.

2022 var medelväntetiden för ny besökare under året 29 dagar enligt den totala statistiken för Bollnäs och Ovanåkerskommuner

2023 var medelväntetiden för ny besökare under året 39 dagar enligt den totala statistiken för Bollnäs och Ovanåkerskommuner

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 2

Dnr 2023/00902

Medborgarförslag - Park vid gamla Celsiusskolan F-6

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Gatuavdelningen får i uppdrag att utvärdera, planera och kostnadsuppskatta möjligheten att upprätta ett parkområde vid gamla Celsiusskolan F-6.
2. Medborgarförslaget anses därmed besvarat.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag önskar en parkyta med möjlighet till umgänge och rekreation vid uppkommen yta där den tidigare Celsiusskolan F-6 var placerad. Initiativtagarna anser att en park skulle komma till nytta för många, då den ligger centralt placerad med närhet till skolor, kultur- & fritidsverksamhet, näringsliv och äldreomsorg. Förslaget förespråkar en yta med gångvägar, sittmöjligheter med tillgång till skugga, fontän och växtlighet.

Ytan som förespråkas i ärendet är planlagd som bostadsmark med centrumverksamhet vilket innebär att en utveckling av parkyta är planstridigt. Det går däremot att anlägga en parkyta i väntan på eventuell bebyggelse. Det har tagits fram ett förslag på hur en parkyta skulle kunna se ut. För att se vad som är möjligt behöver man invänta våren för att kunna utreda vad kostnaden skulle bli.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-01-18
Rivningshandling Celsius F-6
Rörelsepark Celsius Celsiusområdet

Skickas till
Förslagslämnarna

Fråga – Kommer kallelsen fram till ledamöterna?

Ställd till valnämndens ordförande, Åke Jonsson (S)

Vid valnämndens sammanträde den 14 februari saknades några ordinarie ledamöter. Bland annat saknades ledamoten från Vänsterpartiet, som då blev ersatt av en socialdemokrat.

När ledamoten från Vänsterpartiet insåg att valnämndens möte hade varit ställde han sig frågande till det inträffade och fick då informationen att det var flera ledamöter som inte hade fått någon kallelse till nämnden.

Det är uppenbart att rutiner för utskick av kallelser till valnämndens sammanträden inte fungerar tillfredsställande. Detta kan riskera demokratin och att beslut som fattas vid möten inte blir giltiga.

Med anledning av ovanstående frågar jag valnämndens ordförande:

Kommer valnämndens ordförande att se över rutinerna för kallelserna till valnämndens sammanträden och hur det säkerställs att dessa kommer fram till ledamöterna?

Susan K Persson, Vänsterpartiet
Edsbyn 2024-04-28

